Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Colour Chart #13

DANES PICTA .COM

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

DANES PICTA .COM

C M Y K

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 B 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

R G B WH GR BL

LAUDA I INSTRUKCYE.

13

DZIEJE
ZIEMI KUJAWSKIÉJ

ORAZ

AKTA HISTORYCZNE

DO NICH SŁUŻĄCE.

OGŁOSIŁ

Adolf Pawiński.

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.

1888.

RZĄDY SEJMIKOWE

W EPOCE KRÓLÓW ELEKCYJNYCH.

1572—1795.

LAUDA I INSTRUKCYE.

1700—1733.

OGŁOSIŁ

Adolf Pawiński.

Tom IV.

1860

WARSZAWA.
W drukarni Józefa Bergera.
Elektoralna Nr. 14.

1888.

Дозволено Цензурою. Варшава, 8 Октября 1887 г.

2785/3

1.

1700. *Martius*, 8. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 244.*

150. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima (Martius, 8) anno Domini 1700. Obtulit nobilis Albertus Solerzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, pro feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem vigore anterioris laudi postcomitialis, ad excipiendam relationem ichm. pp komisarzów do Radomia uproszonych, tu do Radziejowa zgromadzeni. Biorąc in considerationem, że komisya pomieniona radomska do skutku swego nie przyszła i z wojskiem się w szkodach i pretensyach nie likwidowała ob rationes perimentes i owszem tęż komisyą ad tertiam mensis praesentis Martii nuper praeteritam limitowała, zkąd liquide constare nie może jako całéj rzeczyp. tak i województwom naszym de liquidatione z wojskiem: zaczém zapatrując się ad præmissa i my sejmik nasz in ordine podatkowania in futurum vigore laudi anterioris per constitutionem approbati do dokończenia albo iterum zalimitowania wyżéj namienionéj komisyi radomskiéj, albo raczéj po skończeniu lub limitowaniu jéj do pierwszego poniedziałku we trzy niedziele limitujemy i prorogujemy.

Pogorzelców wszystkich, jakoto: jmp. cześnika podolskiego, jmp. Mikołaja Dąbskiego, jmp. Filipeckiego, jmp. Stanisława Leszczyńskiego, jéjm. p. Kretkowską, wszystkich tych ichm. pp. pogorzelców jako i supliki miast, więc i ichm. oo. Jezuitów i Karmelitów bydgoskich cum desideriis ich do tegoż przyszłego sejmiku odkładamy i remittimus. Jmp. Stanisławowi Wojciechowi Jarnowskiemu cześnikowi inowłocławskiemu znacznie pogorzałemu, na przeszłym sejmiku naszym spe consolandi affidato i na teraźniejszym kongresie tegoż non derogamus,

owszem bratersko spondemus desiderio jegomości subvenire i podatkowanie z dóbr jego ad eundem terminum suspendimus. Insze zaś largicye do koła naszego teraz świeżo wniesione, jako natenczas mają swoje kontradykcye i dlatego nie następują, tak et in futurum nie mają subsequi, chybaby w tém spólna zgoda nastąpić miała.—Działo się w Radziejowie, jako wyżéj, w poniedziałek, to jest, po niedzieli suchéj, albo raczéj Reminiscere, postnéj najbliższéj (Martius, 8), roku pańskiego 1700.

Augustyn Kołudzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria. Etiam super paragraphum respectu suspensæ contributionis gen. pincernæ Junivladislaviensis. Idem qui supra, mp.

2.

1700 *Aprilis*, 19. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 201.*

151. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 24), anno Domini 1700. — Obtulit generosus Antonius Grodzicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich, tu do Radziejowa pro die 19 Aprilis według pierwszéj sejmiku naszego limitacyi, de actu ejus feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima, anno præsenti ad diem hodiernam factæ, dla odebrania relacyéj ichm. pp. komisarzów naszych z zalimitowanéj powtórnie komisyéj radomskiéj powróconych zgromadzeni. Uważając, iż taż komisya radomska dla wielu interweniencyéj tum et ob gravissimas causas tenże trybunał perimentes zalimitowana adinvicem została i żadna dotąd z wojskiem liquidatio non subsequuta: zaczém i my sejmik nasz in ordine dalszych kontrybucyj uchwalenia do nazajutrzka po sejmiku deputackim pro die 14-ta Septembris przypadającego limitujemy i prorogujemy mocą primitivi laudi relationis z sejmu ichm. pp. posłów naszych.

Więc że ichm. pp. deputaci wojskowi do województw naszych według repartycyéj należący wnieśli in medium koła naszego swoje desiderium, chcąc się z województwy w niektórych zamelonych asygnacyach pomiarkować: tedy do téj kombinacyéj przy jmp. marszałku koła naszego

uprosiliśmy ichm. pp. deputatów z koła naszego, jakoto: jmp. Jana Kolczyńskiego deputata trybunału radomskiego, jmp. Sokołowskiego komornika ziemskiego inowłocławskiego, pisarza grodzkiego kowalskiego, także jmp. Kaczkowskiego, więc i jmp. Jana Sokołowskiego porucznika jkr. mci, upraszając ichm., aby (absentia unius duorumve non obstante) captata hora, tu dziś w Radziejowie zasieść zechcieli do téj kombinacyéj, jakoż ichmśc. i zasiedli i tę kombinacyą in parte uczynieli. In parte ob defectum niektórych dokumentów potrzebnych, więc et ob absentiam jmp. Sokołowskiego podstolego kijowskiego, przeszłego poborce województw naszych, coacti są ciż ichm. pp. deputaci nasi limitować suum actum do dwóch niedziel po skończeniu, albo zalimitowaniu iterum trybunału radomskiego; za obwieszczeniem się listami powinni będą do Radziejewa zjechać et eundem actum kontynuować.

A że pro interim, gdy się komisya radomska odprawować będzie, albo nim się odprawować zacznie, instant ichm. pp. deputaci wojskowi, aby ichmościom na te ćwierci, na które konstytucya sejmu blisko przeszłego in anno 1699 szczęśliwie skończonego zapłatę wojsku obmyśleła, wydawane bały asygnacye: tedy (ne remoram żołnierz in solvendo patiatur) zlecamy i o to upraszamy ichm. pp. komisarzów naszych do trybunału radomskiego uproszonych, aby te asygnacye juxta præscriptum constitutionis sejmu przeszłego, także i według repartycyéj pierwszych komisyj lwowskiéj i radomskiéj, więc et secundum obloquentiam laudi nostri anterioris per constitutionem regni approbati, to jest, w-ny jmp. Maciéj Gąsiorowski starosta radziejewski z brzeskiego województwa obrany komisarz do województwa brzeskiego, jmp. Kolczyński komisarz z województwa inowłocławskiego do inowłocławskiego województwa wydawali i za temi asygnacyami jmp. skarbnik brzeski, injungimus, aby wypłacał sumy ichm. assignatariis.

Uważając przytém wielkie koszty ichm. pp. komisarzów naszych, które, toties do Radomia zjeżdżając, podejmują: zaczém ichmościom po dwanaścieset złotych każdemu z nich aby wypłacił jmp. skarbnik brzeski, upraszamy, a jmp. Jankowskiemu plenipotentowi województw naszych taką jako i pierwéj kwotę.—Datum et actum, ut supra.

Augustyn Kołudzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria.

3.

1700. *September*, 14. *Radziej. grodz. Relation. 11 f. 306.*

152. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi sancti Mathaei apostoli et evangelistae (September, 20), anno Domini 1700. Obtulit generosus Albertus Solerzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego do Radziejowa na sejmik pro die 14 Septembris ex vi anterioris limitationis sejmiku naszgo zgromadzeni. Ponieważ ad præsens propter non expeditum calculum ichm. pp. egzaktorów przeszłych de certo quanto onerum województw naszych, które in publicum na zapłatę wojsku inferre powinniśmy, informować się nie możemy: tedy interea tum temporis, aby rachunki ekspedyowane być mogły, sejmik tenże nasz ad diem 25 mensis Octobris prorogujemy i limitujemy. A że scandalosum facinus ogłoszone jest w kole naszém, iż po te czasy gdy najjaśniejszy kr. jmość, p. n. m. externo bello occupatus autoritatem majestatis suæ uniósł za granicę, aż oto sub absentiam principis, gdy omnia tuta esse videbantur, prætextu aliquo juris formato w. jmp. starosta gołubski jo. księżnę jéjm. Radziwiłównę, małżonkę swoję inusitata re imo praxi w kilkaset koni żołniersko w armatę przybranych i z działami, dobra jmp. Walentego Kołudzkiego Grabowo i Konary w posesyéj jego lat kilkanaście zostające, nasławszy, zajachać tumultuarie per potentiam et libertatis oppressionem kazał: tedy subveniendo securitati indemnitatis nostræ, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby się przez pisanie przed jo. książęciem jmcią kardynałem i prymasem naszym użaleł et tam gravem oppressionis stanu ślacheckiego doniósł excessum i upraszał książęcia jegomości o zalecenie trybunałowi koronnemu, ut in tantos libertati formidabiles advertat ausus.

Więc do tego accola noster, jmość ks. Aleksander Kołudzki kanonik gnieźnieński rite et legitime in canonicatum Cracoviensem institutus, w instalacyéj swojéj odebrał od jw. jmci ks. Szembeka biskupa teraźniejszego kujawskiego, a przeszłego sufragana krakowskiego præpeditionem: tedy upraszamy ww. ichm: jmp. Michała Zakrzewskiego sędzie-

go ziemskiego i jmp. Andrzeja Jarnowskiego stolnika brzeskich kujawskich, aby ichmośc., nasi miłościwi panowie przy kredensie jmp. marszałka koła naszego adire raczyli tegoż jw. jmci ks. biskupa naszego, expostulando z jegomością, aby takie media adhibere raczył, któremiby gravis injuria jmci ks. kanonika juri suo restituatur. — Datum et actum, ut supra, anno Domini 1700.

Augustyn Kołudzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria.

4.

1700. *September*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 203.*

153. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 24), anno Domini 1700. Obtulit generosus Antonius Grodzicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., szczęśliwie nam panującego, w Radziejowie, na miejsce publicznéj obrady zwyczajne, na dzień 15 miesiąca września zgromadzeni. Uważając jkr. m., p. n. m. paternam curam et sollicitudinem, nietylko ab extra państwa i ojczyste Korony polskiéj rozprzestrzeniając granice, ale też et ab intra prowidencyą i pieczołowaniem około dobra pospolitego studio et amore wspólną ojczyznę wspierającego consilio, ponieważ dotąd sancita blisko przeszłego sejmu sine executione zostają, osobliwie w zapłacie mercedis zasłużonego rycerstwa, która sola tantum terminatur exceptatione: więc tedy że dla rzetelnego ukontentowania wojska koronnego i im naznaczonego na sejmiku blisko przeszłym żołdu teraźniejszego sejmiku determinacya nastąpiła, wszystkie conatus na to obracamy, aby sancita blisko przeszłego sejmu ad executionem przywieść mogliśmy. Więc że już na zapłatę ośmiu ćwierci przez sejm deklarowanych uchwała w województwach naszych postanowiona i już na sejmiku przeszłym postkomicyalnym relationis modum et genus contributionum uchwaleliśmy, jednakże częścią propter calamitatem temporum, częścią propter egestatem zniszczonego pospólstwa, częścią propter renitentiam retentorum

wypłacone nie są podatki: tedy niniejszą uchwałą obligujemy tak jmp. komisarza do wybierania podatku uproszonego jako ichm. pp. harendarzów obudwu województw szelężnego, którym według kontraktu na drugi rok szelężne puszczone jest, aby pomienione podatki jako najprędzéj wybierali, jako od których fortuna ich własna na komisyą radomską za ten podatek oddana być ma i wojsku według repartycyi skarbowéj wyliczona; retentores contributionum publicarum seryo aby beli według prawa egzekwowani (prævia retentorum coram officiis proprii districtus convictione juxta præscriptum juris).

A że laudo przeszłego sejmiku relationis zlecieliśmy ichm. pp. arendarzom w podatki szelężnego karczmy novæ erectionis wprowadzić w rejestra: tedy niniejszą uchwałą obligujemy ichmościów, aby te karczmy, które nie są w regestrach, także novæ locationis, przy klasztorach, probostwach i plebaniach i na poświątném będące, odebrawszy wprzód od karczmarzów przysięgę, przy atestacyi pańskiéj w regestr wprowadzieli; renitentes zaś do grodów ichm. pp. arendarzom zlecamy pozywać.

Mając jednak wzgląd na zniszczenie miast niektórych w województwach naszych et gemitus pauperum, którzy częścią nieznośnemi hybernami i przechodami żołnirskimi uciśnieni, częścią calamitate temporum zniszczeni i ostatnią ruiną przyciśnieni, tak wielkich podatków ferre nie mogą i niepododna u nich egzolucya nam jest wiadoma: tedy miasta te, które teraz do koła naszego suplikowały, zlecamy ichm. pp. arendarzów judicio, aby pro diversitate calamitatis podatku szelężnego onymże quantitatem defalkowali, co in rationibus calculi ichm. pp. arendarzom przyjąć i kompensować deklarujemy.

Ponieważ zaś ręka pańska dotknęła mieszczanków strzelińskich jedenastu, którzy przez ogień zniszczeni własną fortunę lachrymis w popiołach pogrzebli; zaczém aby do pierwszéj tém prędzéj przyść mogli fortuny, uwalniamy onychże od podatków do lat czterech, hoc adjecto, aby sub juramento zeznali, żeby nikt pod tę libertacyą nie podszywał się, ale tylko oni sami utantur hoc beneficio. O podobny starającego się respekt mieszczanina pakoskiego, Sebestyana z Wrześni d. . . który na jarmarku toruńskim per injuriam incendii ze wszystką swoją fortuną i substancyą do ostatniéj przyszedł ruiny, od wszelkich in genere podatków do lat ośmiu ab actu præsenti uwalniamy, pod którego libertacyą żaden mieszczanin pakoski podszywać się nie ma.

Aby tedy in exsolutione stipendiorum ichm. pp. wojskowym satisfactio debita nastąpić mogła, omni meliori modo et medio staramy się; ale żeby też na rekwizycyą ichmościów in rationibus calculi z ichm. pp. poborcy przeszłymi doskonałe porachowanie perceptorum subsequatur et expediatur, osobliwie z ichm. pp. plenipotentami jo. książęcia jmci kurlandzkiego w województwie brzeskiém: obowiązujemy ichm. pp. poborców przeszłych województwa brzeskiego, jakoto jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, aby na dzień ośmnasty miesiąca października, to jest, na tydzień przed sejmikiem, ex limitatione na dzień 25 tegoż miesiąca determinowanym, præcise do Radziejewa zjechawszy, in præsentia ww-ch: jmp. Serafina Głębockiego chorążego brzeskiego kujawskiego, jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego i tych ichmościów, którzy anteriori laudo są uproszeni do pomienionego rachunku et delegati, z pomienionymi ichm. pp. plenipotentiariis jmp. podstoli kijowski sufficienter, cokolwiek przez niego jest exsolutum, kalkulacyą uczynił, żeby województwa doskonale informari mogły, quæ et quanta manet portio ad exsolutionem reimentowi jo. książęcia jmści kurlandzkiego. Na który czas jmp. Jan Sokołowski porucznik jkr. mci do oddania rachunków wybranych podatków, który po nieboszczyku ś. p. jmp. Kaszewskim dobierał, ad dandam rationem perceptorum et exsolutorum stanąć będzie powinien; także sukcesorowie ś. p. jmp. Kaszewskiego lubo przez się, lubo per delegatos, vel plenipotentiarios suos do uczynienia rachunków i oddania kwitów z wypłaconych podatków przez ś. p. nieboszczyka jmp. Kaszewskiego comparere będą powinni.

Że zaś dotąd ichm. pp. wojskowym in stipendiis należyte nie nastąpiło ukontentowanie, ale tylko na ekspektatywie protrahitur satisfactio, tedy kontentacyą ichmościom na przyszłym sejmiku obmyśléć deklarujemy.

Nie mogą prætermitti niepamięcią godne zasługi, prace i fatygi ichm. pp. posłów na sejm przeszły uproszonych, cum honore et decore województw odprawione, których zasługi debita comitatur merces, upraszamy jmp. skarbnika brzeskiego kujawskiego, aby ichmościom naznaczona kwota według uchwały przeszłego sejmiku juxta dispositionem laudi wypłacona beła.

Instancya jmci ks. Morskiego dziekana włocławskiego, krakowskiego włocławskiego kanonika, administratora biskupstwa kujawskiego za miasteczkiem włocławskiém skuteczny w kole naszém znajduje respekt i cokolwiek jest possibilitatis w ulżeniu od podatków, miasteczku

temu wyświadczeliśmy i zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego odpisać jegomości, upraszając jegomości, aby jegomość raczył upadającemu subvenire miasteczku, żeby ichm. ks. wikaryowie i gospodarze w kanoniach mieszkający piwa nie robieli i w szynkach miastu temu nie przeszkadzali.

Nietylko suplikacya zrujnowanego miasteczka Radziejewa permovit nas wszystkich do kompasyi, ale tak znaczna ruina i prawie ostatni upadek ubogich ludzi wyciąga winne politowanie, gdy już tak attritos calamitate temporum widziemy, że co daléj to ciężéj ruunt in deterius: aby tedy ulżeniem podatków levamen miéć mogli, od podatku szelężnego onychże uwalniamy. Działo się w Radziejowie die 15 Septembris, anno Domini 1700.

Andrzej z Lubrańca Dąmbski marszałek koła rycerskiego.

5.

1700. *October*, 25. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 322.*

154. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sanctorum Simoni et Judae apostolorum (October, 29), anno Domini 1700. Obtulit nobilis Albertus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis anterioris in diem hodiernam, to jest, 25 Octobris zgromadzeni. Chcąc sancito przeszłego sejmu 1699 in toto dosyć czynić, oraz exsolvendo i dawne długi, cokolwiek się ich in antecessum w województwach naszych dobrze zasłużonemu rycerstwu pokazało: dla czego rachunki tak z tymiż ichm. pp. deputatami wojskowymi jako i ichm. pp. poborcami instituerámus, które rachunki in partem, osobliwie z ichm. pany deputatami wojskowymi doszły, z których constitit nobis de certo quanto proveniente z województw naszych według dawnych deklaracyj sejmowych i repartycyéj na komisyach i trybunałach lwowskich i radomskich postanowionéj. Tedy stosując się do laudum primitivum na sejmiku relationis ichm. pp. posłów naszych na sejm uproszonych de data et actu ejus die 15 Septembris anno Domini 1699 postanowionego et

per constitutionem blisko przeszłego sejmu aprobowanego, in exsolutionem długu reimentom i chorągwiom do województw naszych per repartitionem należących, sześcioro pogłównych præmisso anteriori laudo postanowionych, to jest, troje pogłównych, jako toż laudum edisserit, cum decessibus, a drugie troje sine decessibus według taryfy tegoż pogłównego w wyżéj wspomnioném laudum de anno wyrażonego, wydać i zapłacić do ręku jmp. Kazimierza Wolskiego skarbnika brzeskiego, komisarza generalnego województw naszych intra spatium quatuor septimanarum: osobliwie województwo brzeskie, które per varias calamitates et per extraordinarias wojska exactiones, a zatém dla zubożałego ludu w niemałym pozostać musiało długu 127000 przechodzącego, prócz chorągwi w. jmp. Wielohurskiego podkomorzego włodzimierskiego przedtém w. jmp. Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, która przebrawszy pewną kwotę, teraz do porachowania się disparuit. Tak tedy jako pierwsze tak i powtórne troje pogłównych z dóbr królewskich, duchownych i ziemskich przed świętą Katarzyną panną i męczenniczką w roku teraźniejszym wypłacone być powinno (ponieważ w województwie inowłocławskiém jedno tylko troje pogłównych videtur sufficere na długi tegoż województwa), inquantum by zaś non suffecerint, natenczas jmp. skarbnik brzeski, communicato consilio z jm. pany komisarzami swymi, uznawszy potrzebę, na ichm. pp. asygnataryuszów wyda uniwersał do tegoż województwa inowłocławskiego, aby æque z województwem brzeskiém toż troje pogłównych drugie wydawało idque sub rigore poenarum w prawie pospolitém contra retentores opisanym.

Który to dług województwa brzeskiego, aby luculentius pateat każdemu z ichm. pp. obywatelów, tu się wyraża: naprzód regimentowi jo. księcia jm. kurlandzkiego suma 62,544 groszy siedmnaście salvo calculo tak między tymże regimentem a jmp. podstolim kijowskim i pany sukkolektorami jegomości i tymi wszystkimi ichmościami, którzy się tych podatków, to jest, dwojga szelężnego także i podymnych dwunastu in anno 1695 uchwalonych tykali, salva quoque refusione conflagratorum, jako też salva confrontatione summae przez tenże regiment ad solvendum praetensæ 30,500 złotych pro stipendiis, które się poczynały a prima Februarii anni 1692 za ćwierci ośm, a kończyły się ultima Januarii 1694 według uchwały przeszłego sejmu, oraz likwidacyi komisyi lwowskiéj, która, demptis expensis militaribus, allegat reiment, żeby miała provenire summa superius specificata 30,500 złotych; ekstrakt zaś

pewny z téjże komisyi nie kładzie wyższéj sumy tylko 25,900 złotych, salva także confrontatione rachunku, który się przed ichm. pany komisarzami z koła deputowanymi na sejmiku w Radziejowie odprawował die 17 września, roku pańskiego 1629. W którym rachunku deduxerat jmp. podstoli kijowski kwitami, iż miał zapłacić temuż regimentowi sumę 75,553 złote i groszy 7, a teraz regiment nie przyznaje, aby miał wziąć więcéj tylko 60,950 złotych i groszy 13, dla czego tu konfrontacya będzie potrzebna, która ad præsens ob absentiam jmp. podstolego kijowskiego być nie mogła; do téjż konfrontacyi jmp. podstolego kijowskiego będzie należała suma 9,900 złotych p. Kielowi, także i druga suma 900 złotych pani Reksinowéj, na które obiedwie sumy jmp. marszałek koła naszego vigore anterioris laudi wydał asygnacye do jmp. podstolego kijowskiego, które trzeba będzie wytrącić regimentowi z wyżéj pomienionéj reszty.

Insuper ex vi repartitionis trybunału skarbowego lwowskiego in anno 1692 odprawionego, także intuitu deklaracyi trybunału skarbowego lwowskiego in anno 1697 odprawionego provenit regimentowi dragońskiemu świętéj pamięci n. kr. jm. Jana trzeciego intuitu trzech ćwierci anni 1691 porcye, to jest, Maii nr. 220, Augusti ejusdem anni porcyj nr. 130, Novembris ejusdem anni nr. 200, suma na koni 550 po złotych 56, provenit z województwa brzeskiego summa 30,800 złotych; item jw. jmp. Janowi Jabłonowskiemu wojewodzie natenczas ziem ruskich potrąconych z zasług wojska cudzoziemskiego na upominek ordynowanych z téjże repartycyi trybunału lwowskiego in anno 1697 się odprawującego suma 15,000 złotych, item frejkompanii dragońskiéj jw. niegdy jmp. Grudzińskiego kasztelana sieradzkiego residuum dawno likwidowanych ćwierci summa 4,380 złotych na tymże trybunale lwowskim ad solvendum decisa: które to sumy wszystkie in unum skomputowane efficiunt summam superius specificatam 127,522 złote groszy 27, includendo w tę sumę sumy, które sobie prætendit jmp. Buderacki deputat chorągwi godnéj pamięci jmp. Zbrożka za ćwierci nr. 12 a prima Februarii anni 1687 ad ultimam Januarii anni 1690. Na które to dwanaście ćwierci proveniebat z obudwu województw brzeskiego i inowłocławskiego summa 12,860 złotych, wytrąciwszy na województwo inowłocławskie 5,000 złotych, venit długu na województwo brzeskie suma 7,860 złotych; insuper taż chorągiew u tegoż województwa brzeskiego pretenduje sobie długiem do rzeczyp. odesłanego sumę 6,400 złotych: które sumy obiedwie złączone faciunt summam in unum collectam 14,260 złotych. Mimo to pretenduje sobie taż chorągiew starego długu żórawińskiéj

ćwierci przez likwidacyą trybunału lwowskiego anni 1691 do województwa brzeskiego odesłanego sumę 775 złotych: które to wszystkie trzy sumy w jedno złożone faciunt summam 15,035 złotych. Item do téjże sumy kapitalnéj wyżéj położonéj długu województwa brzeskiego należy suma regimentowi księcia jm. kurlandzkiego odesłana z ziemie dobrzyńskiéj, a tu tam per laudum jako i per assignationem trybunału radomskiego z dywizyi z województwem inowłocławskiém należy suma 1,843 złotych groszy 10: które to sumy wszystkie toties repetitæ in unum collectæ faciunt summam superius positam długu województwa brzeskiego 127,522 złotych groszy 27 do dnia dzisiejszego winnego, oprócz, jako się wyżéj namieniło, chorągwi jmp. Wielohurskiego podkomorzego włodzimierskiego, która się nie kalkulowała.

Także oprócz sum niżéj wyrażonych, to jest, pierwszéj 5,373 złotych groszy 10 chorągwi jmp. starosty łomżyńskiego, drugiéj 8,000 złotych wydanéj jmp. Wojciechowi Czackiemu staroście włodzimierskiemu, trzecia 4,000 złotych jmp. generałowi dorpowskiemu z wojska cudzoziemskiego, albo raczéj z zasług jego potrąconych, na które jmp. marszałek nasz wydał asygnacyą vigore anterioris laudi, to jest, na delaty podatków do jmp. podstolego kijowskiego. Po którego to czasu wyńściu do wypłacenia determinowanego pominionych podatków in defectu niewypłacenia jmp. komisarz delatę podać na sądy grodzkie któregokolwiek grodu brzeskiego województwa powinien i na sądach kondemnaty na retentorach otrzymać, in defectu sądów etiam w trybunale radomskim. Po otrzymanych zaś kondemnatach ichm. pp. burgrabiowie ad primam jmp. komisarza requisitionem na egzekucye jechać powinni będą sub privatione officiorum suorum; ktoby zaś z ichm. pp. retentorów juri communi et sancitis przeszłego sejmu beł refractarius et executiones irritaret, z takowym każdym jure experiri powinni będą jmp. komisarz i ichm. pp. poborcy na trybunale radomskim albo koronnym inter causas fisci.

A że dawnych retentów jest niemało, na co się przeszli pp. poborcy skarżą a nawet i ichm. pp. deputaci, assignatarii, iż per meram renitentiam dawnych podatków ichm. pp. retentorowie wydawać nie chcą: tedy virtute uchwały sejmowéj postanawiamy, aby ichm. pp. poborcy dawni intra spatium quatuor septimanarum ab actu præsenti elabendarum sint adstricti takowe delaty kończyć per executionem sub pœna carentiæ activitatis in omni loco publico (jako prawo miéć chce) et solutione summæ retentæ de proprio; ichm. pp. burgrabiowie zaś takowe egze-

kucye czynić powinni, jako się wyżéj wyrazieło, sub privatione officiorum, a to dla tego, aby asygnacye dawne nie osychały, jako ich dość poosychało, także i dla tego, aby ciż ichm. pp. poborcy dawni, wyegzekwowawszy delaty swoje, parati beli ad dandas rationes województw na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku przedsejmowym, którego się tak ex mente legis jakotéż ex declaratione na przyszłym sejmie jkr. m., p. n. m. wprędce spodziewamy.

A że venit deliberatio na teraźniejszym sejmiku ad requisitionem ichm. pp. komisarzów naszych trybunału radomskiego, abyśmy ichmościów rezolwowali, utrum w traktat z wojskiem wniść mają, nec ne, vel per disjudicationem injuriarum z wojskiem progredi mają: tedy ten punkt ad mentem totius reip. remittimus, dając facultatem ichm. pp. komisarzom tak concludendi, jako się cała rezolwuje rzeczp. Więc że ichm. pp. deputaci wojskowi niemałe czasy trawią cum dispendio suarum fortunarum w województwach naszych w ekspektatywie swoich zasług: tedy ichmościom traktamentu pozwalamy, to jest, jo. księcia jm. kurlandzkiego jmp. Meszkowi i jmp. Gorzyńskiemu porucznikowi jkr. mci złotych 600, a ichm. pp. deputatom polskiego autoramentu, jmp. Budrackiemu i jmp. Przeradzkiemu czterysta złotych polskich per medium tak z województwa brzeskiego jako i inowłocławskiego, solutionem committendo.

Insuper że uchwała teraźniejsza minime censetur sufficere na wypłacenie tak wielkich długów w obudwu województwach, tedy szelężne dwoje in supplementum podatków z obudwu województw currere powinno per modum arendæ do ręku tak jmp. kasztelanica konarskiego z brzeskiego województwa jako i z inowłocławskiego do ręku jmp. skarbnika brzeskiego, a to według uchwały na sejmiku relationis wyżéj wspomnionéj.

Przytém wniósł do koła naszego prośbę swoję jmp. marszałek nasz o instancyą do jw. jmp. Franciszka Gałeckiego wojewody inowłocławskiego, aby jegomość, nasz wielce miłościwy pan, tak resztę 12,000 złotych, to jest, dwanaścieset złotych, którą jegomość przekazał in anno 1695 z szelężnego województwa inowłocławskiego primæ ratæ u teraźniejszego jmp. skarnbika brzeskiego, tegoż podatku szelężnego naonczas arendarza, jakoteż osobną kwotę, to jest, 1,200 złotych: które to sumy obiedwie, to jest, 1200 kapitalnéj restant, jako i tysiąc dwieście provisionalis z własnéj szkatuły swojéj zapłacić musiał jmp. marszałek nasz intuitu provisionum jmp. Piotrowi Raczyńskiemu ob non solutam summam seu summas tales, quæ et quantæ provenerant, temuż jmp.

Raczyńskiemu a to z przekazania z pomienionego szelężnego u jmp. skarbnika brzeskiego. Tedy ponieważ natenczas jw. jmp. wojewoda inowłocławski in obsequio jkr. m., p. n. m zostaje circa obsidionem Rygi in vim ratihabitione jw. jmp. wojewody (jakoto multoties appromiserat jmp. marszałkowi naszemu), zlecamy jmp. skarbnikowi brzeskiemu, aby jegomość tak ten 1,200 złotych ex capitali summa restantem jako i drugi 1,200 złotych respectu provisionis obudwu sum przez jmp. marszałka wyliczonych jmp. Raczyńskiemu z sumy 30,800 złotych na regiment dragoński najjaśniejszego śp. Jana trzeciego króla jegomości do zapłacenia pod kommendą jw. jmp. wojewody inowłocławskiego zostającego przychodzący et ex vi repartitionis trybunału skarbowego lwowskiego in anno 1692 do województwa brzeskiego naszego ad solvendum przekazanéj, z teraźniejszych podatków zapłacieł, jmp. marszałkowi naszemu najdaléj we cztery niedziele ab actu præsenti zlecamy i upraszamy, co pro persoluto jmp. skarbnikowi brzeskiemu komisarzowi naszemu in rationibus być powinno przyjęto, fide bona spondemus.

Wniósł przytém prośbę swoję jmp. Andrzej Jarnowski stolnik brzeski, iż gdy post fata nieboszczyka jmp. Jakóba Jarnowskiego porucznika jkr. m. została znaczna kwota retentów, które in parte potiori zapłacieł, restat jeszcze jednak złotych sto sześćdziesiąt: tedy tę kwotę intuitu zasług nieboszczyka jmp. porucznika na Jarnowie częściach jego pozostałych condonamus et a solutione téj kwoty p. stolnika liberum mittimus.

Więc że in anno 1691 post multas calamitates, ognia, gradów i innych wielu wieś Rzeczyca possessionis jm. ks. Aleksandra Kołudzkiego kanonika gnieźnieńskiego ad cultum divinum ordynowana in magnam poszła depopulationem, dla czego in eodem anno 1691 laudum województw naszych od płacenia szelężnego, którego tam quota circiter 200 złotych przychodziela, liberaverat et eximerat, czego per aliquam inanimadvertentiam w regestra egzakcyéj nieboszczyka jmp. Umińskiego sędziego kowalskiego nie włożono, a zatém ta wieś per executiones stringitur: tedy, resolvendo eandem dubietatem, deklarujemy, że tego szelężnego ta wieś non plus jako po stu złotych na jeden rok tylko płacić natenczas będzie powinna, pro currentia teraźniejszego szelężnego obojga i dawniejszych podymnego od sześć chałup, pogłównego od dwudziestu i dwu osób płacić powinna.

Więc że także Kryszkowice, jako personalis relatio jmp. Cieńskiego, naonczas tych dóbr posesora, w znaczną liczbę ludzi w regestra zaszła,

których jmp. Cieński swoich własnych poddanych blisko 40 osób swoich ztamtąd wyprowadził: tedy i ta wieś od tylu tylko ludzi pogłówne płacić będzie, ile ich ad præsens jest w dobrach, prævio juramento corporali w grodzie, officiose faciendo. Radziejów także ad summam inopiam przez niezmierne żołnierskie egzakcye penitus spustoszony, tak dalece, że na akty publiczne zgromadzeni, cale a cale subsystencyi swojéj mieć nie możemy, tedy i to miasteczko tak tylko pogłówne zapłaci, jako jurament przeszłego roku uczyniło. Także i Potułowko małe, które też i od czworga dawniejszego uwalniamy pogłównego, Wrocławek miasteczko ad summam inopiam przyprowadzone, szelężne oboje prævio juramento zapłaci, ile beczek wyszynkowało, a zatém od dawnéj taryfy wolne będzie.—Datum et actum, ut supra, anno Domini 1700.

Augustyn Kołudzki sędzia ziemski inowłocławski, marszałek koła rycerskiego, manu propria.

6.

1701 *Majus*, 11. *Radziej. grodz. Relation. 11 f. 370.*

155. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 21), anno Domini 1701. Obtulit generosus Hyacyntus Studziński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowłocławskiego województw, za uniwersałem jkr. mci na sejmik radziejewski zgromadzeni, stanąwszy naprzód po skończonéj instrukcyi, cokolwiek do domowego porządku należy, non prætermittimus, a primarie sejmik ten ad diem 4-am Julii in anno præsenti 1701 limitujemy, prorogujemy. A że funkcya poselska w. jmp. Józefa Kadzidłowskiego podkomorzyca inowłocławskiego w Warszawie zatrzyma, marszałka koła naszego rycerskiego, na który nie podobna mu zjachać przyjdzie na ten sejmik ex limitatione pro die 4 Julii przypadający, uprosiliśmy za subdelegata jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego. Supliki miast wszystkich tak brzeskiego jako i inowłocławskiego województw do sejmiku ex limitatione przypadającego zachowujemy.

A że na przeszłéj komisyi brzeskiéj jmp. Sokołowski propter defectum munimentorum et regestrorum kalkulacyi nie uczynił, tedy tę komisyą ad diem 30 Maii prorogujemy, na którą uprosiliśmy jw. ww. ichm. pp. komisarzów, a primario: jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego, w. jmp. podkomorzego inowłocławskiego i innych ichmościów tych, cośmy w pierwszém laudum uprosili.

A że do koła naszego rycerskiego zaszła suplika od jéjm. pani Anny Kretkowskiéj, która przez ogień z dopuszczenia boskiego pogorzała, tedy mając kompasyą nad nią wioski jéj Więcławice, Swiątkowice i Zakrzew, od podatku do lat czterech czyniąc alewiacyą, uwalniamy. Jmp. Stanisławowi Sokołowskiemu podstolemu kijowskiemu, który słusznie meretur w afektach naszych respekt za prace i drogi tak do Radomia jako i do Lwowa 4,474, które na retentach u tegoż jmp. podstolego zostawały, dajemy i darujemy ex communi consensu i nic sobie województwo brzeskie aż do dnia dzisiejszego do osoby jego rościć nie powinno, okrom delat, które ręką podpisane jw. jmp. wojewody brzeskiego kujawskiego jako marszałka izby komisarskiéj.

Alternatę anterioribus laudis uchwaloną aprobujemy i tych ichmościów, którzy teraz do teraźniejszéj funkcyi pomieścić się nie mogli, przyszłemi najpierwszemi funkcyami ukontentować deklarujemy, jakoto: jmp. Jakóba na Budzisławiu Wysockiego podstolego gostyńskiego, jmp. Władysława Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego, jmp. Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego. Ichm. zaś pp. pogorzelców, jakoto, jmp. Adama Wilkostowskiego podwojewodzego brzeskiego kujawskiego, który przez ogień z dopuszczenia boskiego pogorzał, do izby komisarskiéj brzeskiéj odsyłamy; także jmp. Mileskiego, jmp. Zawickiego, jmp. Jana Winnickiego, jmp. Slubickiego, jmp. Rebelińskiego, jéjm. panią Ostrowską, jmp. Mikołaja Zagajewskiego, jmp. Szymona Wiśniewskiego; do izby zaś komisarskiéj inowłocławskiéj jmp. Franciszka Wolskiego, ichm. pp. Jarnowskich łowczego i syna jego, jmp. Leszczyńskiego, jmp. Stanisława Dzierżawskiego, jmp. Pawła Broniewskiego, jmp. Mikołaja Dąmbskiego do komisyi województwa brzeskiego zlecamy i odsyłamy; także jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, sukcesorów ś. p. nieboszczyka jmp. Kaszewskiego respektowi ichm. pp. komisarzów do rachunków z ichm. pany poborcami naznaczonych, zalecamy. Którą to limitacyą jmp. Józefowi Kadzidłowskiemu podkomorzycowi inowłocławskiemu, marszał-

kowi koła naszego rycerskiego podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca maja, roku 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzyc inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego. Locus sigilli.

3.

1701 *Majus*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 372.*

156. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 21), anno Domini 1701. — Obtulit generosus Hyacintus Studziński.

Instrukcya dana ichm. pp. posłom brzeskiego i inowrocławskiego województw na sejm walny warszawski z sejmiku przedsejmowego z uniwersału jkr. mci, p. n. m., pro die 18 Aprilis złożonego, a potém ad diem decimam primam Maii limitowanego, agitującego się, de medio zgromadzenia na tenże sejmik obranym i uproszonym ichm. pp.: Andrzejowi na Głębokiém Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Józefowi Kadzidłowskiemu podkomorzycowi inowrocławskiemu, Jakóbowi Szczawińskiemu wojewodzicowi inowrocławskiemu, Maciejowi Gembickiemu kasztelanicowi łęczyckiemu.

Przyznać potrzeba, że nie lustris annorum ale copiosissima serie nieśmiertelnych akcyj wiek panowania jkr. mci, p. n. m. na tronie polskim komputować potrzeba, między któremi i teraźniejsze nadspodziewanie sejmu złożenie, którym in unam compagem tota resp. congregatur, adnumerare należy z uniżoném podziękowaniem, że jéj in hoc vertigioso rerum statu vitalem przez spólną sub augustissimis auspiciis panowania swego reddit spiritum, co aby exequantur ante omnia ichm. pp. posłowie, zlecamy. Znaczne książęcia jmści prymasa staranie około dobra pospolitego, w którém światu i ojczynie nieprzestannie wyświadcza, na to wszytko swoje obracając usiłowania, ne quid detrimenti resp. patiatur, słuszną merentur województw naszych wdzięczność i podziękowanie, które należycie książęciu jmści kardynałowi wyświadczą ichm. pp. posłowie imieniem województw naszych, upraszając, żeby w tém, co

do prymacyalnéj powinności i nieustającéj koło dobra ojczyzny w wszelkich okolicznościach czułości należéć będzie, perennet w sercu książęcia jegomości solers hæc cura futuri.

Zalecamy przytém jmci ks. Kołudzkiego kanonika gnieźnieńskiego, jako concivem nostrum, singulari respectui książęcia jmci kardynała, toties repetitis instantiis, aby mógł przez ichm. pp. posłów kooperacyą meritorum suorum odebrać coronidem; także jacturam honoris jmp. Jakóba Działyńskiego wojewodzica kaliskiego, którą ponosi od ks. Grembińskiego, respectui książęcia jegomości zalecamy.

Nie wątpić potrzeba, że toti orbi clarissima jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego merita, do całéj rzeczyp. z różnych województw distributivæ jkr. mci justitiæ et gratitudini nie będą przepomniane; baczą się i w tém województwa nasze, cokolwiek tak wielkiego wodza debetur meritis, zkądby posteritas sądziła et imitetur, non impraemiatam debere esse virtutem.

Zlecamy ichm. pp. posłom, aby circa demissam venerationem jkr. mci, p. n. m. suplikowali i upraszali, aby jkr. mość, p. n. m., jako pater patriæ, evincendo sponsionem suam, per constitutionem in anno 1699 firmatam wyprowadzić ex visceribus regni exoticam militiam raczył, także ludzi nadwornych extraneos; ichm. zaś pp. posłów obstringimus et obligamus, jeżeliby się ludzie nadworni extranei znajdowali, aby ichmośc. sub fide, honore et conscientia do żadnéj konsultacyi, ani obrania jmp. marszałka nie przystępowali, pókiby ludzie proximiores consiliorum præsentium relegowani nie byli.

Niespodziana książęcia jmści brandeburskiego elektora ex vasallo Korony præsumptio profundum reip. incutit metum, sensum zaś doloris w województwach naszych pobudzać musi; w czém præcavebunt ichm. pp. posłowie, ministros status przestrzegając, aby tytułu regiæ majestatis książęciu jmści brandeburskiemu in instrumentis et expeditionibus publicis nie dawali. Także aby kr. jmość, p. n. m. propter tollendam arrogantiam pysznego feudataryusza, który similem se fecit altissimo, pisał się: rex Poloniæ et totius Prussiæ; posłów, ablegatów, rezydentów książęcia jmści brandeburskiego, którzyby się ad latus znajdować mieli, aby relegowani byli, instantissime urgebunt. Vindicta zaś tam temerarii ausus assensui reip. subjicitur; ad humiliandam zaś superbiam vasalli pro præsenti remedio wynaleść się nie może adæquatius medium, jako aby ichmośc. ministri status, jakoto ichm. pp. pieczęta-

rze contra usurpationem tituli prætensivi majestatis uczynili etiam per edictum publicum solennem manifestationem, a najbardziéj jeżeliby fato aliquo sejm nie doszedł; a jeżeliby ichmoście nie chcieli uczynić, ichm. pp. posłowie tak contra renitentiam ichm. pp. ministrów jako i samemu książęciu brandeburskiemu protestować się będą.

Suplikować oraz ichm. pp. posłowie nasi jkr. mci, p. n. m. będą, aby per teneritudinem initi z rzecząp. fœderis od téj resilire raczył z królem szwedzkim wojny i one in dulci zachować raczył quiete; upraszać będą, aby jkr. mość pozwolił zostawać rzeczyp. in sapore pacis, w czém tota resp. votis nostris, rozumem succurret, w czém serio obstringimus et obligamus sub fide, honore et conscientia ichm. pp. posłów, aby na wojnę szwedzką ullatenus nie pozwalali.

Po obraniu zaś jmp. marszałka urgebunt ichm. pp. posłowie, aby senatus consilia i pacta conventa przeczytane były, ante omnia dziejące się od przeszłego sejmu, w których, jeżeliby nocivum co było rzeczyp., powini będą ichm. pp. posłowie solennem uczynić protestationem.

Traktat elbiński aby był czytany, który seryo ichm. pp. posłowie egzaminować będą; jeżeliby zaś było co nocivum reip., consulendo honori reip., modum płacenia kwoty, oraz i kwitu otrzymania i salwy, jeżeli jaka jest, skasowania nie zapomną; naznaczonéj kwoty miastu Elblągowi defalkować żadną miarą nie pozwolą.

Pretensye, jeśli jakie zaszły między Koroną szwedzką a królestwem polskiém, aby ichm. pp. komisarze byli wysadzeni ad discernendum pacta Olivensia.

A że zagęściły się prywatne wyjazdy ichm. pp. senatorów i urzędników koronnych za granicę, tedy urgebunt ichm. pp. posłowie, aby się więcéj żaden z ichm. pp. senatorów wyjeżdżać nie ważył za granicę; ci zaś ichmośc., którzy byli prywatnie u książęcia brandeburskiego, generaliter wszyscy tak ichm. pp. senatorowie jako i urzędnicy koronni dent rationem, cum quo instrumento do książęcia brandeburskiego jeździli i aby przysięgali, że nie wchodzili w żadne praktyki o Koronę brandeburską i pieniędzy nie brali tak szwedzkich jako i brandeburskich.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby burmistrz elbiński, uti proditor miasta Elbląga, sądzony był.

Słuszny meretur w sercach naszych respekt najjaśniejszy królewicz jmość Jakób, tak wielkiego ś. p. króla naszego wielki potomek; instabunt quam submisissime ichm. pp. posłowie nasi collegialiter do kr. jmci, p. n.

m., aby w pretensyach swoich na ekonomiéj szawelskiéj i puckiéj odebrał tenże najjaśniejszy królewicz jegomość należytą satysfakcyą. Przy téjż okazyi pretensyą w. jmp. Gembickiego podkomorzyca poznańskiego od najjaś. królewicza jmci respektem starostwa nowodworskiego, ichm. pp. posłom zlecamy. Także sprawa pomienionego jmp. podkomorzyca poznańskiego z ichm. pany kasztelanami śremskimi ratione starostwa ujskiego aby indilate sądzona była i mandaty w téj sprawie aby jako najprędzéj wydane były, instabunt serio ichm. pp. posłowie.

Na żadne nobilitacye, ani indygenaty aby ichm. pp. posłowie nie pozwalali, okrom jmp. Jana de Ossen Sakien, który suplikował do województw naszych, abyśmy go ad jura regni, jako veterem quendam przypuścili quiritem za indygenę, który tot specimina affectus tam erga ecclesiam Dei jako też remp. pokazuje; odio zaś religionis, którą jest professus, przez książęcia brandeburskiego a bonis fortunæ et honoris exsul został, promowować będą, aby equestri ordini przyliczony był i indygenat ichm. pp. posłowie na jkr. mci wymogą.

Delatum nam jest, jakoby ichm. pp. komisarze do traktatów elbląskich z książęciem jmścią kurfistrzem deputowani, quo fine nie wiemy, mieli wziąć od tegoż książęcia jmści 60,000 talarów bitych; jeżeli tedy liquide patebit, że się to do rąk ichmościów dostało, tedy ichm. pp. posłowie urgebunt naprzód restitutionem téjż sumy, która annumerari powinna będzie do sumy książęcia jmści kurfistrza należącéj in vim eliberationis pignoris, a potém o sąd super corruptos całéj rzeczyp. prosić będą.

Zachodzi wielkiego in rep. concivis nostri, w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego querimonia, którego tot functionibus przy nieustających z województw naszych in publico orbis theatro enituit godności specimen, na ks. Jerzego Tracha plebana ojrzanowskiego, który ex importuna sua instantia po trybunałach, grodach i konsystorzach vexare nie przestaje tegoż pomienionego jmp. starostę brzeskiego kujawskiego: ichm. pp. posłowie koledzy jegomości quam ferventissime expostulabunt, aby w. jmość ks. biskup poznański imponere przez komisyą i per suam disjudicationem indilate finem litibus raczył. Także aby jo. książę jmość teraźniejszy nominat krakowski, nasz miłosciwy pan, suæ creaturæ nie dawał protekcyi i jak najprędzéj pozwolił dysjudykacyi, non præcludendo viam sprawiedliwości świętéj, upraszać będą, i list aby przez ręce do ich-

mościów ad præsens, niżeli ichm. pp. koledzy comparebunt, ab ulteriori prosecutione et vexa pomieniony ks. Trach desistat, do rąk jmp. starosty adresowali i innocentiam tam ex actoratu et reatu jmp. starosty osądzili; do pomienionego jm. ks. biskupa poznańskiego, tudzież do jo. nominata biskupa krakowskiego, aby mu protekcyi nie dawał, instabunt ichm. pp. posłowie, aby jw. jm. ks. biskup poznański komisyą wydawszy, beneficio privari go raczył.

Ordynacya zamoyska jako antemurale orbis powinna być in prima apud remp. consideratione, któréj że in præsenti consensu województwa nasze succurrere nie mogą, inibunt ichm. pp. posłowie medium cum rep. desiderii jmp. ordynata satisfaciendi.

Biorąc ad executionem komisyą na przeszłym sejmie pro injuriatis przez wojsko saskie asekurowaną i konstytucyą stwierdzoną, upraszać będą ichm. pp. posłowie nasi o naznaczenie komisarzów, aby sitientes justitiam należytą w krzywdach swoich odebrali satysfakcyą. Inquantum by zaś spes ichmościów eludi obietnicami miała, tedy succurrendo najbardziéj widocznéj krzywdzie braci naszych ichm. pp. Niemojewskich sędziców ziemskich inowrocławskich, których dobra przez kilkanaście-set ludzi saskich funditus przez konstystencyą dwuniedzielną zrujnowane, ichm. pp. posłowie nasi, unus ad alium sese non referendo, ichm. pp. sędzicom assistent et speciali jkr. m. zalecą gratiæ, aby krzywda ichmościom compensari jako najprędzéj mogła.

Alternata anterioribus laudis uchwalona aby na przyszłym lub szczęśliwie doszłym, lub (czego uchowaj Boże) niedoszłym sejmie aby in omnibus circumstantiis, które są w tych tam laudach opisane, observetur, miéć chcemy.

Do głosów zaś dawania żadne inne osoby immiscere się nie będą powinny, tylko sami ślachta possessionati, contribuentes i ci, o których constabit, lub nie ziemskie ale pieniężne w tych tylko województwach fortuny mają, na co baczenie dadzą ichm. pp. poborcy, jeżeli contribuunt z nami.

Obstringimus i obligamus ichm. pp. posłów, aby aukcyą posłów województwom naszym przywieźli, to jest, aby sześciu posłów a czterech deputatów miewaliśmy. Na żadne urzędy, oprócz tych które w prawie są opisane, ichm. pp. posłowie nie pozwolą.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby do koekwacyi hyberny deputaci obrani byli z każdego województwa na sejmikach deputackich.

Z nakazu śp. n. kr. jm. Jana trzeciego wydał jmp. Augustyn Kołudzki sędzia ziemski inowrocławski pewne volumen legum regni ac magni ducatus Lithvaniæ, za co per decisionem n. kr. jm., p. n. m. nam szczęśliwie panującego et senatus consilii odebrał już z Korony satisfactionem, w księstwie zaś litewskiém portio 3,000 złotych została się; zaczém zlecamy ichm. pp. posłom naszym, aby albo collegiatim u jmp. podskarbiego w. ks. litewskiego, albo per instantiam izby poselskiéj zechcieli evincere tę porcyą 3,000 złotych jmp. sędziemu ziemskiemu inowrocławskiemu w skarbie litewskim. Komisya radomska jeżeli injurias osądziła i czy cum detrimento reip., czy te cztery ćwierci komputowane wojsku czyli nie? żeby się wolno było injuriatis wrócić do swoich krzywd; komisye zaś, żeby abhinc nie bywały, tylko żeby w każdém województwie krzywdy każdy dochodzić mógł. Starostwa i tenuty wszytkie in genere województw kujawskich przywalone ciężkimi podatkami aby ad coaequationem przyszły.

Permovent całą rzeczp. motus w. ks. litewskiego, ale téż i województwa nasze, w czém aby quam adæquatissima provideantur media do uspokojenia tam gravissimi intestini incendii, ichm. pp. posłowie nasi concurrent, tak jednak aby to ex æquitate et justitia utriusque partis læsionum i tak w honorach jako i fortunach mutuarum refusionum sine derogatione tych prerogatyw, które ad præsens in civibus clarissimis meritis spectatissimis fulgent, stało się na teraźniejszym sejmie, serio zlecamy.

Wiadoma jest światu całemu wielka æquanimitas jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego; więc że względem starostwa międzyrzeckiego zaszły tu supplices jmp. Boczkowskiego, tedy aby ta dyferencya per interpositionem supremæ decisionis majestatu jkr. m. mogła być uspokojona, zalecamy ichm. pp. posłom.

Pieczęć koronna aby była oddana etiam in primo senatus consilio po przyszłéj ekspedycyi.

Injungimus i to ichm. pp. posłom, aby o skrypt dany ad archivum książęciu brandeburskiemu aby się ichm. pp. posłowie upomnieli.

Nie podobna transire przez (bez?) wdzięcznéj rekordacyi wielkich zasług, osobliwie w skończonym traktacie pokoju z Portą Otomańską jw. niegdy Stanisława Małachowskiego wojewody poznańskiego; który że już w recesie na przeszłym sejmie successoribus suis gratissimos u całéj rzeczyp. znalazł respectus, aby efficaci gratitudine mogli pozyskać successores jego effectum, instabunt ichm. pp. posłowie. Do równegoż re-

spektu jmp. Bilińskiego podkomorzego koronnego w recesie przeszłego sejmu do regratyfikacyi wyrażonego pro fide discriminosissimo statu reip. servata insinuare nie omieszkają.

Jeżeli zaś przy tak wielkich importancyach publicznych mogłyby się zmieścić desideria privata, tedy aby się recenter wywiedziona komisya dóbr jkr. m. Boguszyc nie tak per onerationem dóbr królewskich jako in vim tego miała też dobra inonerować, borów z tych dóbr ad bona hereditaria jmp. chorążego brzeskiego, ad omnem necesitatem perpetuo usu per specialem totius reip. consensum approbando summa przez tęż komisyą na tych dobrach ex liquidissimis documentis agnita et adjudicata, aby się te koszty na restauracyą tych dóbr erogowane kompensować mogły, na co osobliwy projekt, jeżeli Pan Bóg do szczęśliwéj determinacyi sejm miał disponere, będzie podany. Ne prætermittant też ichm. pp. posłowie, upraszamy i seryo zalecamy, aby starostwo kruświckie natenczas possessionis w. jmp. Adama Lubstowskiego starosty kruświckiego, częścią sæculis calamitosis, częścią hyberny nieznośnéj i kwarty przeładowaniem, częścią żołnierskiemi nieznośnemi egzakcyami już do ostatniéj przywiedzione ruiny i upadku mogło miéć in vim solatii od rzeczyp. jakie politowanie, a osobliwie w podatkach od lat których ulgi, tymże sposobem, aby już miejsce tylko miasta Kruświcy najjaśniejszych kr. jm., p. n. m. antiquitus stolica, któréj nomen tylko et rudera przez ludzi exstant, najmniéj do lat trzydziestu ab oneribus et contributionibus reip. pro reaedificatione onéj być mogło wolne. Jmp. staroście ludzi według woli przysposobienie liceat, albo pro deserto podać curabunt i że sam jmp. starosta z miejsca pustego tego de proprio ære ciężary rzeczp. opłaca, deferrent.

Prawo na gruncie rzeczyp. Złotniki nazwane jmp. Jakóbowi z Budzisławia Wysockiemu podstolemu ziemie gostyńskiéj za przywilejem jkr. m. służące, ichm. pp. posłowie nasi instabunt, aby było per constitutionem obwarowane; tudzież aby aprobacya przywileju przez sejm uznanie sumy dla reparacyi na tymże gruncie quondam wiosce przez komisyą jkr. m. in hunc finem wysadzonych obwarowane były. Instabunt ichm. pp. posłowie do jkr. m., p. n. m. o komisyą na dobra rzeczyp. Świętosławice, Sarnowo, które znacznie przez w. jmp. Jana Kadzidłowskiego podkomorzego inowrocławskiego są restaurowane, jakoteż i na dobra Falborz rzeczyp., które też przez znaczną reparacyą jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego są restaurowane.

Reasumpcya konstytucyi anni 1635 o dziesięcinach, aby ad forum competens ichm. duchowni pozywali, to jest, do ziemstwa nie do konsystorza i dziesięciny aby pieniężne currant nie wytyczne et per constitutionem zgody o tę dziesięcinę pieniężną approbentur.

Moneta aby według solitum cursum po całéj rzeczyp. zamieniona była, także otwarcie miennice, currentium czerwonych złotych juxta inscriptionem antiquam po złotych sześciu a nie więcéj płacone były ratione census zapisane.

I to osobliwie ichm. pp. posłom committimus, aby jako w trybunałach tak i innych sądach super incorruptionem testium partes, nemine excepto, in facie judicii juramentum præstent non privatim w gospodach i inkwizycye aby tylko super contenta citationum wywodzone były per nobiles possessionatos. I jeżeliby się jakie inkwizycye znajdowały w trybunałach, na którychby tylko napis był, że præstitit juramentum, pro irritis ut censeantur obstringimus ichm. pp. posłów fide et honore, aby nam to prawo przywieźli. Także dekreta trybunalskie aby in instanti post latam sententiam czytane były. Konstytucyą o grzywnach napisaną reasumować, żeby (nie?) więcéj tylko vadium capitaneale simplex judicio przysądzone było. Ordynacyą także in filo napisaną, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby in volumen legum wprowadzić, regestru per constitutionem Małéj Polscze w lubelskim trybunale opisane aby taż ordynacya in majori provincia, to jest, w piotrkowskim trybunale służyła.

A że wielkie mają agrawacye wielebne panny zakonne toruńskie od miasta Torunia ratione fundorum, zarówno i starostwo dybowskie ratione młyna Lubicza, committimus ichm. pp. posłom, aby komisyą u kr. jm. ratione prætensionum et injuriarum tak wielebnym pannom zakonnym toruńskim, jakoteż i starostwu dybowskiemu uprosili. Zlecamy i to ichm. pp. posłom, aby subveniant wielebnym oo. Kamedułom wygierskim, którym odebrane są kilka leśnistw.

Instabunt do króla jm. ichm. pp. posłowie za jm. ks. Gomolińskim podkanclerzym koronnym, aby ex primis vacantibus konferować raczył kr. jmość jm. ks. podkanclerzemu wakans duchowny. Miliony per pacta conventa wojsku deklarowane od jkr. m., jakoby prywatne osoby in usum proprium convertere miały, investigabunt ichm. pp. posłowie, et re adinventa rekwirować będą sum, jakie się u kogo pokażą, instantaneam ich wojsku exsolutionem.

Mercedem deservitam zasłużonemu rycerstwu singulari curæ et recentissimæ memoriæ committimus ichm. pp. posłów, aby się ad communem rzeczyp. consensum referowali.

Urzędy ziemskie aby solis terrigenis et bene meritis ac indigenis rozdawane, były także i grodzkie.

W kancelaryach ziemskich i grodzkich, aby regentów plebejuszów, także skrybentów ichm. pp. starostowie non audeant circa acta fovere, curabunt ichm. pp. posłowie, aby to per constitutionem opisane było.

Instabunt ichm. pp. posłowie, aby desideria sejmu przeszłego odłożone do teraźniejszego swój skutek wzięły i to serio promovebunt, aby król jegomość uwolnił skarb płacenia 30,000 na artyleryą a starostwa dwa generałom artyleryéj, które się ex vacantibus trafią, puścił, któreby 30,000 wynosiły, podobnym sposobem jako i w ks. litewskiém są aplikowane do artyleryéj i ktobykolwiek uprosił sobie z tych starostw, które nullitatis według konstytucyi w. ks. litew. być powinny.

Koekwacya hyberny aby ad effectum przyprowadzona była, instabunt ichm. pp. posłowie do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby seriam animadversionem uczynił około piechoty wybranieckiéj, których nasze województwa dość wielkim kosztem wyprawują.

Sól ruska aby na składach według dawnéj kwoty po ośm złotych przedawana była.

Prawo żeby ad executionem o tych, którzy werbują ludzi i za granice potem regimenty przedają, przyprowadzone było.

Dyspartycye wojska żeby się swoje województwa kalkulowały, abrogando komisyą radomską.

A że jmp. podskarbi ziem pruskich deservitam mercedem nie wypłaca ichm. pp. żołnierzom, tedy urgebunt ichm. pp. posłowie nasi, aby według prawa dał calculum jmp. podskarbiemu koronnemu. I to serio promovebunt ichm. pp. posłowie, aby seriam animadversionem jmp. podskarbi koronny ichm. pp. pisarzom ceł dał, aby condigne ślachtę traktowali i aby ślachta tylko dobrze urodzona na cłach pisarzami byli.

O sól także suchedniową instabunt ichm. pp. posłowie, aby według czasu punktualnie oddawana była województwom.

Most montewski aby per constitutionem naprawiał jm. ks. proboszcz strzeliński, lub modernus possessor, lub też przyszły. Senatus consilia, które tylko ex novo emergenti albo accidenti necessario ad privata pozwoliła rzeczp. królom panom swoim, już in tantum excrevit ich magni-

tudo et potestas, kiedy in materiis status, które tylko tres ordines konkludować powinny, primus tylko cum intermedio concludit: opponent się tedy ichm. pp. posłowie, ut abrogetur et diminuatur potestas eorum, bo per consequens izba poselska et intermedius musiałby convelli ordo.

Często przed całą conquerulantur ojczyzną obywatele jéj, że wbrew prawu pospolitemu in collusionem domów dwa przywileje z kancelaryéj koronnéj na jeden wychodzą urząd, albo daniny jkr. mci, przez co ad inconvenientia summa przychodzić zwykło: promowować to desiderium imieniem województw naszych ichm. pp. posłowie będą, aby takowe non superveniant illicita i dawnych praw o tém procurabunt reasumpcyą.

Ichm pp. pisarze skarbowi, którzy evocatorie za dworem ślachtę pozywają, aby takie dekreta nullitatis były et in posterum ne fiant.

Co wszytko dexteritati, curæ et sollicitudini zleciwszy ichm. pp. posłów, obstringimus ich sub stricta reddenda na relationis sejmiku ratione, aby studeant bono publico i tę naszę nietylko promoveant, ale curent omnino utrzymać instrukcyą, jako continens w sobie bonum publicum, conservationem praw i swobód naszych; co stwierdzając, zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego rycerskiego podpisem stwierdzić. Działo się w Radziejowie dnia 11 miesiąca maja, roku pańskiego 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego. Locus sigilli.

8

1701. *Julius*, 4. *Radziej. grodz. Relation. 11 f. 396.*

157. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Visitationis beatissimae Virginis Mariae proxima (Julius, 5). anno Domini 1701. Obtulit generosus Michael Dąbski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik do Radziejowa, miejsce to jest zwyczajne, ex vi limitationis sejmiku naszego świeżo przeszłego na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Ponieważ jmp. Kazimierz Wolski skarbnik brzeski kujawski i generalny województw naszych ku-

jawskich komisarz doniósł w kole naszém braterskiém, iż w przeszło uchwalonych naszych podatkach summa jest ichmościów contribuentium renitentia: tedy każdego powiatu naszego ww. ichm. pp. starostów upraszamy i bratersko onym injungimus, aby ichm. pp. burgrabiowie, nasi miłościwi panowie i bracia ad requisitionem jmp. skarbnika super iisdem retentoribus ad executionem juridicam finalem każdy w swoim powiecie, gdzie to jest, jmp. skarbnik, jako nam opowiedział, już kondemnaty pootrzymywał, assistant i też kondemnaty cum effectu exequantur; którym to ichm. pp. burgrabiom za podjęte fatygi na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku, wdzięczność naszę deklarujemy. Ta zaś ichmościów praca i jmp. skarbnika rekwizycya, mając wzgląd na czas teraźniejszy i ex præteriti anni calamitate, subditos esse afflictos respiciendo, aż we dwie niedzieli po świętym Bartłomieju blisko następującym zacząć się będzie powinna i należy. Pro munere officii sui et diligentia jmp. Jakób Jarnowski żupnik województw naszych kujawskich, gdy nam doniósł, iż tegoroczněj soli suchedniowéj na województwa nasze należącéj, a na świeżo przeszłe święta Zesłania Ducha ś-go do rozdawania podług praw naszych dawnych przynależytéj, iż ichm. pp. skarbowi w oddaniu onéj są uporni i suo prætextu zatrzymują ją: tedy uprosiliśmy ichm. pp.: Jana Kościelskiego pisarza ziemskiego, jmp. Kazimierza Wolskiego skarbnika brzeskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, jmp. Władysława Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego do tego za komisarzów, upraszając ichmościów, aby na miejscu zwyczajném na Dybowie za niedziel dwie a data hodierna zjechawszy się, unius duorumve absentia non obstante, sól pomienioną na województwa nasze activitate et prudentia sua probata od ichm. pp. superintendentów odebrali i jmp. żupnik tęż sól aby dystrybuował, exnunc zlecamy.

Jmp. Olszewskiego podkomorzyca wieluńskiego casum ex igne obtentum compatimur i desiderium jego consolandi afflictionem do izby odsyłamy komisarskiéj brzeskiéj.

Oczekiwających dotąd ichm. pp. wojskowych w województwach naszych za prace i fatygi swe kawalerskie wdzięczności i należytości zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego asygnacyami do jmp. skarbnika brzeskiego, komisarza województw naszych wydanemi, jakoto: jmp. Kazimierzowi Wolskiemu deputatowi chorągwi pancernéj jw. jmp. chorążego koronnego na złotych dwieście, także jmp. Janowi Jaworowskie-

mu deputatowi chorągwi lekkiéj jw. jmp. strażnika polnego koronnego na złp. sto in vim traktamentu ukontentować; jmp. skarbnika zaś, aby w tém skutek odnieśli, obstringimus. Wniesione desideria w. jmp. Adama Lubstowskiego starosty kruświckiego względem pretensyi do województw po nieboszczyku rodzicu jegomości na zaszczyt województw zaciągnionéj chorągwi pochodzące, także laudo præterito do sejmiku naszego konserwowane i też suplikę jmp. Gorzyńskiego oficyera księcia jmści kurlandzkiego i deputata województw naszych i insze wszelkie ichmościów desideria zachowujemy.

A iż ichm. pp. posłów na sejm niedoszły przeszły obranych i uproszonych cum dispendio fortunæ zaszły fatygi, tedy ichmościom na przyszłym sejmiku wdzięczności nie ubliżamy i alternatę w przeszłém laudum położoną znosiemy.

W konkurencyach o poselstwo i innych okurencyach aby ichmoś. concurrentes habita w województwach naszych possessione konkurowali, o to przestrzegamy. A że w trudnościach czasu niniejszego merita consolandi militis w województwach naszych biorącego nie przyszło nam obrady dalszéj czynić, osobliwie zaczekiwając na ww. ichm. pp. komisarzów naszych do trybunału radomskiego uproszonych na oddanie relacyi: tedy ten teraźniejszy sejmik iterum do dnia nazajutrz po deputackim na trybunał koronny limitujemy, prorogujemy i naznaczamy. Które to laudum nasze ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 4 miesiąca lipca, roku 1701.

Józef Kadzidłowski podkomorzy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, manu propria.

9.

1702. *Junius*, 8. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 492.*

158. [Laudum palatinatus particularis Radziejowiensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festa solennia sacri Pentecosten proxima (Junius, 10), anno Domini 1702. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, na sejmik dnia dzisiej-

szego za uniwersałem jkr. mci, de data diei w Warszawie 15 Maii anni præsentis zgromadzeni. Naprzód jkr. mci, iż nas in hoc turbido rzeczyp. statu, jako pan miłościwy, sejmikowaniem udarzyć raczył, submisissime podziękowawszy, któremu circa easdem profundas nostras veneratione przy responsie jmp. marszałkowi koła naszego, że przy dostojeństwie jkr. mci i całości praw i swobód naszych pospolitém ruszeniem na obronę i zaszczyt onych stawać gotowiśmy, osobliwym listem donieść zlecamy. Occurrendo zaś imminentibus periculis et providendo internæ et externæ securitati, pospolite ruszenie sobie namawiamy i postanawiamy i popis za dwie niedzieli od dzisiejszego dnia pod Radziejowem naznaczamy. Na które miejsce i dzień, jeżeliby się ww. ichm. pp. kasztelanowie województw naszych (do czego ich prawo stringit) nie zjechali, tedy sobie wolne ichm. pp. rotmistrzów naszych obranie zachowujemy. Ichmośc. bracia ślachta, którzy sumy swoje pieniężne na prowizyach mają i z prowizyi kontentują się i żyją, także podstarościowie, albo urzędnicy na prowizyach sumy swoje mający, interea zaś służący, zgoła owszem kto się ślachcicem mieni i sobie wolny jest, do tegoż pospolitego ruszenia præsenti laudo nostro na ten czas i miejsce aby się stawili, obligantur i siebie wszyscy sistant podług konstytucyi anni 1621.

Na który czas aby jmp. marszałek, także miasta, miasteczka jkr. mci, duchowne i świeckie i też sołtysów, młynarzów, lemanów dóbr pomienionych, żeby wyprawy w pomienionéj konstytucyi opisane gotowe stawieli, albo sami stanęli, obwieścieł uniwersałem swoim, zlecamy.

List do książęcia jmści kardynała, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa rzeczyp. naszéj, aby jmp. marszałek nasz circa debitam venerationem napisał i w nim, ut media pacis z królem jmścią szwedzkim adinveniat, upraszał, committimus.

Querela w sądach grodzkich brzeskich świeżo przeszłych bez jmp. pisarza odprawionych do koła naszego wniesiona, iż nic terminom z przeszłych sądów i dekretów trybunalskich konserwowanym także pozwem in anterius wydanym præjudicare nie ma, solvitur et præsenti laudo declaratur.

A że umówione pospolite ruszenie jest i popis naznaczony, forum aby sądy grodzkie województw naszych, jako prawo mieć chce, a die hodierna cessent et non celebrentur, sobie ostrzegamy. Sejmik zaś teraźniejszy nasz do dalszéj obrady i uchwały a die hodierna do dwóch niedziel i popisu pomienionego in omni vigore limitujemy, proroguje-

my i sobie zachowujemy na miejscu zwyczajném. Uchwałę zaś tę naszę jmp. marszałkowi ręką własną podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 8 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

10.

1702. *Junius*, 22. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 502.*

159. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 22), anno Domini 1702. — Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego pro die 22 mensis Junii, to jest, na dzień dzisiejszy na sejmik ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający zgromadzeni. Zapatrzywszy się na pericula imminentia, któremi in dies præmimur, wcześnie obviando, reassumendo przeszłą uchwałę naszę, unanimi consensu namówiliśmy sobie pospolite ruszenie, któremu popis na miejscu zwyczajném pod Przedczem od przyszłego poniedziałku za niedziel dwie, to jest, die 10 Julii naznaczamy. Za rotmistrzów zaś powiatu brzeskiego w. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego, z powiatu inowłocławskiego w. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego starostę inowłocławskiego, z powiatów zaś kowalskiego i przedeckiego w. jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, więc i z powiatów kruświckiego i radziejowskiego w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, z powiatu bydgoskiego w. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, in absentia protunc jww. ichm. pp. kasztelanów województw naszych uprosiliśmy i unanimi voce obraliśmy. A jeżeliby kto motivo boni publici znak chciał podnieść i pod nim bracią prowadził: tedy w tém unanimi consensu plenariam każdemu z ichmościów braci dajemy potestatem, eo præcustodito, aby ciż ichmośc. od chorągwi półkowych nie odłączali się i regestra pod znakami braci zostających do ichm. pp. urzędników ziemskich oddali i usługę wojenną za ordynan-

sem jww. ichm. pp. wojewodów jako pułkowników zarówno z powiatowemi chorągwiami odprawowali. O chorąstwo bydgoskie in medio koła naszego zachodzi dyskwizycya, jeżeli z prawa być powinno, albo nie: tedy jmp. Palecki natenczas w kole naszém absens na przyszłym, da Bóg, popisie prawo o urzędzie swoim napisane pokazać będzie powinien, które pokazawszy, circa prærogativam urzędu swego zostawać będzie.

A że senatus consilium w Warszawie diebus Maii in materiis ad totam remp. spectantibus contra patrias leges in convulsionem praw i swobód naszych stanęło, które prawu præjudicare nie powinno, tedy de nullitate ejusdem consultationis et punctorum in eadem expressorum jmp. marszałkowi koła naszego w grodzie radziejowskim zanieść zlecamy protestacyą. Ichm. pp. braci województwa łęczyckiego cum simili contestatione, unionem armorum votis ichmościów jungendo, jmp. marszałkowi odpisać zlecamy; podobnym też sposobem do ichm. pp. braci województw wielkopolskich cum eadem contestatione, prosząc ichmościów o dalszą reip. tuicyą praw i wolności naszych, list opisać zlecamy. Sejmik zaś nasz cum toto ejus effectu et in futurum occurentibus occasionibus do niedziel dwu od przeszłego poniedziałku, to jest, ad diem decimam Julii limitujemy i miejsce téjż obradzie naszéj pod Przedczem naznaczamy. Na który to czas ichm. bracia województw obudwu trybem wojskowym w rynsztunki umundurowani, nemine excepto, oprócz tych których prawo uwolniło, stawać powinni i nie przez poczty, ale przez osoby swoje popisać się będą powinni, non præjudicando tym, których prawo do tegoż pospolitego ruszenia non stringit. Ślachta sumy na prowizyach mający, w miastach i wsiach komorą mieszkający, przez osoby swoje, nie przez poczty sub confiscatione bonorum ac summarum, aby, jako prawo miéć chce, stawali. Podstarościowie, także i wójtowie, którzy na prowizyach sumy mają, także wójtowie, sołtysi, młynarze, owczarze na załęcz owce mający, poczty każdy w swoim powiecie stawić powinni.

A że konstytucya anni 1621 miéć chce, aby miasta wszystkie ex facultatibus suis konnych lub pieszych wyprawowały, tedy præsenti laudo obostrzamy, żeby też miasta na pomieniony popis stanęły i przysięgę burmistrze z dwiema radnymi przed urzędami ziemskimi województw swoich super facultatibus uczyniwszy, poczty, jako je prawo opisało, wyprawili i stawili. Więc że i Żydzi tém prawem do płacenia sumy tempore expeditionis są obowiązani, która że się sufficienter miarkować nie może, powinni przez swoich starszych przysięgę super facul-

tatibus suis tymże jako i mieszczanie sposobem przed urzędami ziemskimi uczynić et ad normam miast ex facultatibus suis osiadaczów konnych pod znaki powiatów swoich stawiać obligantur. Którą uchwałę naszę jmp. marszałkowi podpisać i do grodów województw per oblatam podać zlecamy.— Działo się w Radziejowie die 22 Junii, anno Domini 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, manu propria.

11.

1702. *September*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 11, f. 544.*

160. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis, Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatuum.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 2), anno Domini 1702. Obtulit generosus Joannes Popowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowlocławskiego województw, pod Ostrowiec pospolitém ruszeniem na sejmik pro die 12 Septembris anni 1702 ex vi limitationis przeszłego sejmiku tychże województw Kujawskich pod Przedczem die 10 Julii anno præsenti przy popisie tychże województw odprawionego zgromadzeni. Zawdzięczając znaczne merita ichm. pp.: Wojciecha Gomolickiego porucznika i Wojciecha Dąmbrowskiego towarzysza znaku pancernego jmp. Stamirowskiego starosty etc. od wojska do koła województw naszych in materiis status ordynowanych posłów, tymże ichmościom in vim gratitudinis deklarujemy z obudwu województw naszych dwanaścieset złotych polskich z czopowych pieniędzy; na którą sumę do województwa brzeskiego na złotych sześćset, do województwa inowłocławskiego na takąż sumę sześćset złotych jmp. marszałkowi koła naszego asygnacye wydać committimus. Sejmik zaś teraźniejszy ad diem 30 Octobris anni præsentis do Radziejowa, albo gdzie natenczas województwa nasze będą, na tamto miejsce dla dalszéj obrady naszéj in toto pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka województw naszych limitujemy et in omni vigore prorogujemy i to laudum nasze ręką podpisać i do grodów per oblatam rozesłać jmp. marszałkowi zlecamy. — Działo się w obozie pod Ostrowcem die 12 Septembris, anno Domini 1702.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

12.

1702. *October*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 588.*

161. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatuum.]

Actum in castro Radziejovieni feria quarta, ipso die festi sancti Lucae evangelistae (October 18), anno Domini 1702. Obtulit generosus Petrus Bielicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., na miejsce konsultacyom naszym zwyczajne do Radziejowa na dzień 16 października roku pańskiego 1702 zgromadzeni, takowe postanowiliśmy i umówili laudum. A naprzód że przezorna jkr. mci, p. n. m. in tam d... reip. statu paterna nie ustaje ingentibus curis solicitudo, zkąd nieomylne reip. tranquillitatis po wszystkiéj ojczyznie wróżyć się mogą auspicia. Cóż być może i województwom naszym przyjemniejszego, jako kiedy jkr. mci, p. n. m. ad unionem animorum tot expressis incitando remp. documentis, wszelkie łoży starania, ut quam optime fiat patriæ: przeto my pokorne majestatowi jkr. mci oddając dzięki, gloriosos w konfederacyéj przy wierze świętéj katolickiéj, przy dostojeństwie jkr. mci, p. n. m., prawach, swobodach i wolnościach naszych bierzemy conatus, iż jakośmy pod Ostrowcem zaraz żarliwie założyli fundamenta, tak i teraz inter tot ærumnas, ostatniemu przez inwazyą szwedzką zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą téj konfederacyéj nie widziemy środku. Którą to konfederacyą chcąc validissimo zmocnić præsidio, viritim pod Koło na generał pod dyrekcyą w. jmp. marszałka konfederacyéj, nemine excepto, iść deklarujemy się. A ktoby z ichm. pp. braci tych cnych województw, nulla habita ratione, na tamto miejsce pod Koło nie zjechał, na takowych ut super renitentes pœnæ de expeditione bellica sancitæ extendi powinny. Niżeli zaś do generalnego całéj prowizyéj wielgopolskiéj kongresu pro die trigesima præsentis uniwersałem jkr. mci nazna-

czonego zjechać się nam przyńdzie, ściągnienie sobie generalne pod Grzegorzewem, anticipando actum, pro 28 ejusdem naznaczamy.

A że omnis potentia tantum de se ipsa confidere nie może, ut non omnibus pro defensione sua indigere nie miała, tedy i my te jeszcze wynajdujemy sposoby, aby jkr. mość, p. n. m., widząc zelum et fervorem ardentissimum, raczył to koło generalne prowincyi wielgopolskiéj, (jako toż szczęście i Mała Polska prowincya miała) pańską prezencyą swoją beare; w-mu zaś jmp. marszałkowi konfederacyéj tak asystencyą jako i we wszystkiém podtenczas munificencyą swoją pańską wcześnie succurerre, niżeli województwa należytą pensyą na takie unkoszta, które subsequi muszą, jegomości obmyślą. Co aby jako najprędzéj uszów pańskich dońść mogło, uprosiliśmy w kole naszém ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego i jmp. Jana Słubickiego w poselstwie do kr. jmci, p. n. m., którzy ichmośc. pro his desideriis gorąco majestatowi jkr. mci, p. n. m. suplikować będą. Oraz zaniosą skargi na egzorbitancye wojska saskiego nad zwyczaj i zamysł ludzki cięższe w tych województwach popełnione, pod któremi już ludzie mieszkający vix respirare queunt i nam prawie ledwie konsultacye nasze zakończyć przyszło, aby jkr. mość, zważywszy ojcowską i dobrotliwą łaską tantam jacturam ubogich ludzi z wycisnionych krzywd i wniesionych angarij, znacznym swoim protekcyi pańskiéj sukursem oddalić i takowe sposoby, któremiby pressus populus mógł suffragari, obmyślić raczył.

Sól także suchedniową na województwa, jkr. mci przypomnieć i upraszać będą, aby w skarbie zatrzymana, jako najprędzéj za pierwszą fluitacyą oddana była. Tudzież w tymże skarbie rzeczyp. aby na cłach, żupach administratorowie, superintendenci, quocunque titulo zostający, konstytucyami opisani, nobiles et possessionati byli.

Pocztę także że rzeczp. prowiduje a depaktacya znajduje się tak ordini senatorio jako i equestri, przeto i te officia aby personis nobilibus juxta sancita regni konferowane były.

Interes przytém księcia jmści kurlandzkiego ratione zatrzymanych w Królewcu supellectilium et archivi ducalis z woli najjaśniejszego księcia jmści pruskiego zalecą jkr. mci, ut rei justæ patrocinio powagi pańskiéj providere raczył. Ciż także ichm. pp. posłowie uproszeni do księcia jmści kardynała w legacyéj pojadą, kędy księciu jegomości perswadować i upraszać będą, aby in tam prementi reip. statu, jako najprędsze i najpomyślniejsze pacandæ reip. et unionis animorum inter ci-

ves wynalazł sposoby i świątobliwym conatibus konfederacyéj wielgopolskiéj prowincyéj powagą prymacyalną asystować zechciał.

A ponieważ in subitis casibus consilia arripi non capi debent, tedy ad succursum consiliorum i dla wszystkich okurencyj ex re et tempore imminentium do boku swego jmp. marszałek generalny consiliarios w kole naszém umówionych, w kole generalném, da Bóg, pod Kołem mianować będzie.

Że zaś rządem dobrym wszelkie rzeczy są trwałe, przeto i województwa nasze jako najpomyślniéj rebus suis inesse pragnąc, rachunki skarbowe potrzebne uznają. Którym czas podczas sejmiku, da Bóg, ex limitatione przypadającego naznaczają i wszystkim ichm. pp. deputatom z obudwu województw anteriori laudo na tę funkcyą obranym to injungitur, aby przy ichmościach komisarzach na radomską komisyą sub hoc solennitatis sejmikowania tempore te rachunki tu w Radziejowie skończyć się mogły; na których także jw. jmp. wojewoda inowrocławski zasiadać będzie. Ichmoście także contrahentes szelężnego pro illo termino przed pomienionymi ichm. deputatami likwidować się mają, a ichm. pp. retentores wszelkie zatrzymane podatki, quocunque titulo uchwalone, sub rigore in lege expresso przed tym czasem wypłacić powinni.

Gdy zatém limitacya sejmiku przeszłego pro die 30 præsentis imminet, w który dzień i generał pod Kołem wielgopolskiéj prowincyéj, uniwersałem jkr. mci naznaczony, tedy præsenti laudo tamten sejmik przypadający ex limitatione cum omnibus solennitatibus po skończoném generalném kole do niedziel dwóch limitujemy. Traktat także, albo instytucyą małopolskiéj pod Sendomierzem prowincyéj do generalnego zgromadzenia pod Koło całéj prowincyi wielgopolskiéj in toto odkładamy.

List do ichm. pp. hetmanów napisać, aby wojska podtenczas quam maxime potrzebnego komplet był, jmp. marszałkowi zlecamy; bo inquantum by się defekt jego znajdował, przyszłoby nam się wrócić do dawnych zwyczajów, żeby z województw naszych commissarii rewizyą wojska czynili. Które to laudum dla lepszéj wiary i pewności jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich województw naszych podać committimus: — Działo się w Radziejowie na miejscu sejmikowaniu zwyczajném dnia 16 października, roku pańskiego 1702.

Chryzostom Ernest Maciéj z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego, mp.

13.

1702. *October*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 589.*

162. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta, ipso die festi sancti Lucae evangelistae (October, 18), anno Domini 1702. — Obtulit generosus Petrus Bielicki.

Instrukcya ichm. pp: Janowi Kolczyńskiemu podczaszemu inowłocławskiemu i Janowi Słubickiemu posłom do jo. książęcia jmści kardynała, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego na sejmiku radziejowskim uproszonym z województw kujawskich prowincyi wielgopolskiéj ad promovenda w kole interposita puncta deputowanym podczas publicznéj obrady w Radziejewie die decima sexta Octobris in hunc, qui sequitur, modum, dana anno 1702.

1. Kiedy nietylko dissidio civili et tot collisionibus w tak ciężkiéj nieszczęśliwości na całą rzeczp. matura pericula surgunt undique et impositi radiant cervicibus enses, ale jeszcze gdy w tym razie cośmy mieli wszystkiemi siłami nieprzyjaciela tego wykorzeniać z granic, którego wszystkie prowincye królestwa całego za przyjaciela cierpiéć muszą, to nas tém wszystkich in præcipitium, quasi volentes, extrema fata trahunt: więc w tym odmęcie, kiedy o sobie radzić jeszcze możemy, przy uczynionéj kontestacyi księciu jmści kardynałowi i prymasowi życzliwych naszych braterskich afektów, ichm. pp. posłowie upraszać będą jegomości, aby in tam prementi reip. statu, jako najprędsze i najpomyślniejsze pacandæ reip. et unionis animorum inter cives raczył wynaleść sposoby, któremiby interpositione autoritatis primatialis z zacnych serc civium te dyfidencye wszystkie, criminationes ac intestina odia eradicari mogły.

2. Ponieważ inter tot ærumnas, ostatniemu przez inwazyą szwedzką zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą konfederacyi pod Ostrowcem, przy wierze świętéj katolickiéj, przy majestacie jkr. mci, prawach, swobodach i wolnościach naszych uczynionéj miéć nie możemy środku: tedy upraszać ciż ichmoście będą, ażeby świątobliwym conatibus konfederacyi wiekopolskiéj prowincyi, powagą prymacyalną książę jegomość przyozdobić koło generalne i nam recto pro rep. sensu raczył asystować.

Cætera activitati et prudentiæ ichm. pp. posłom committimus, a jmp. marszałkowi koła naszego tę instrukcyą podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejewie, na miejscu sejmikowania zwyczajném dnia 16 Octobris, 1702 anno.

Chryzostom Ernest z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

14.

1702. *October*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 590.*

163. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta ipso die festi Sancti Lucae evangelistae (October, 16), anno Domini 1702. Obtulit generosus Petrus Bielicki.

Instrukcya ichm. pp: Janowi Kolczyńskiemu podczaszemu inowłocławskiemu i Janowi Słubickiemu posłom do jkr. mci, p. n. m., na sejmiku radziejowskim uproszonym z województwa prowincyéj wielgopolskiéj kujawskiéj ad promovenda w kole interposita puncta deputowanym, w Radziejewie podczas publicznéj obrady die 16 Octobris in hunc, qui sequitur, modum dana, anno 1702.

1. Gdy przezorna jkr. mci, p. n. m. in tam deplorato reip. statu paterna nie ustaje ingentibus curis sollicitudo, zkąd nieomylne publicæ tranquilitatis po wszystkiéj ojczyznie wróżyć się mogą auspicia, cóż tedy być może i województwom naszym przyjemniejszego, jako kiedy jkr. mość, p. n. m. ad unionem animorum, tot expressis incitando remp. documentis, wszelkie łoży starania, ut quam optime fiat patriæ: przeto my pokorne majestatowi jkr. mci oddając dzięki, gloriosos w konfederacyéj przy wierze świętéj katolickiéj, przy dostojeństwie jkr. mci, p. n. m., prawach, swobodach i wolnościach naszych bierzemy conatus, iż jakośmy pod Ostrowcem zaraz żarliwie założyli fundamenta, tak i teraz inter tot ærumnas, ostatniemu przez szwedzką inwazyą zabiegając upadkowi, żadnego skuteczniejszego naturalis defensionis nad manutencyą téj konfederacyéj nie widziemy środku; którą to konfederacyą, chcąc vali dissimo zmocnić præsidio, viritim pod Koło na generał pod dyrekcyą w. jmp. marszałka konfederacyéj, nemine excepto, iść deklarujemy się.—

Że zaś omnis potentia tantum de se ipsa confidere nie może, ut non omnibus pro defensione sua indigere nie miała, tedy i my te jeszcze wynajdujemy sposoby, aby jkr. mość, p. n. m., widząc zelum et fervorem ardentissimum, raczył to koło generalne prowincyéj wielgopolskiéj (jako toż szczęście i Mała Polska prowincya miała), pańską prezencyą swoją beare, o co ichm. pp. posłowie majestatowi jkr. mci, p. n. m., supplicabunt.

2. A że jmp. marszałek konfederacyi tak żarliwe dla wiary ś-éj katolickiéj, dobra pospolitego i dostojeństwa majestatu jkr. mci założył fundamenta, kiedy nietylko zdrowie pro patria in victimam offert, ale i na tak wielki uszczerbek fortun swoich dla ekspens i strat, które pewnie subsequentur, najmniéj nie uważa, a województwa nie tak prędko należytą jegomości pensyą obmyślą: przeto ichm. pp. posłowie majestatu jkr. mci pokornie upraszać będą, aby jkr. mość, p. n. m., mając aperta emeritæ virtutis documenta, we wszystkiém tak asystencyą podtenczas potrzebną jako też i munificencyą swoją pańską jmp. marszałkowi protunc succurrere et pro reliquo ex primis vacantiis senatorskiém krzesłem raczył insigniri.

3. Zaniosą skargi ichm. pp. posłowie na egzorbitancye wojska saskiego nad zwyczaj i umysł ludzki cięższe w tych naszych województwach popełnione, pod któremi już ludzie mieszkający vix respirare queunt i nam prawie ledwie konsultacye nasze zakończyć przyszło, aby jkr. mość zważywszy ojcowską i dobrotliwą łaską tantam jacturam ubogich ludzi z wyciśnionych krzywd i z nieznośnych angarij, znacznym swoim protekcyéj pańskiéj sukursem oddalić i takowe sposoby, któremiby pressus populus mógł suffragari, obmyślić raczył, w czém affectibus nostris ichm. pp. posłów (aby inter cardinalia ten punkt promowowali) obstringimus.

4. Sól suchedniową na województwa jkr. mci przypomnią ichm. pp. posłowie i upraszać majestatu jkr. mci będą, aby w skarbie zatrzymana, jako najprędzéj za pierwszą defluitacyą oddana była.

5. W tymże skarbie rzeczyp. aby na cłach i żupach administratorowie, superintendenci, quocunque titulo zostający, konstytucyami opisani, nobiles et possessionati byli. Oraz pocztę, że rzeczp. prowiduje, a depaktacya znajduje się tak ordini senatorio jako equestri, przeto i te officia aby personis nobilibus juxta sancita regni konferowane były, ichm. posłowie jkr. mci pokornie upraszać będą.

6. Interes przytém książęcia jm. kurlandzkiego ratione zatrzymanych w Królewcu supellectilium et archivi ducalis z woli najjaśniejszego książęcia jm. pruskiego zalecą ichm. pp. posłowie jkr. m., ut rei justæ patrocinio powagi pańskiéj providere raczył.

Cætera activitati et prudentiæ ichm. pp. posłów committimus, a jmp. marszałkowi koła naszego tę instrukcyą podpisać zlecamy. Działo się w Radziejewie na miejscu sejmikowania zwyczajném, die 16 Octobris, 1702 anno.

Chryzostom Ernest z Dorposza Dorpowski marszałek koła rycerskiego wojew. kujawskich.

15.

1703. *Januarius*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 562.*

164. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatuum].

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Pauli primi eremitae proxima (Januar., 18), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Joannes Waśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 15 Januarii, anni præsentis do Radziejowa zgromadzeni. Widząc nondubii exitus utrapionéj ojczyzny crisim indecisoriam i chcąc ex re luctantibus fatis i z ostatniéj toni wyprowadzić, extrema in vim naturalis defensionis bierzemy przed się media: iż in casum ingruentis periculi i za wkroczeniem nieprzyjaciela w województwa pobliższe na koń wsiadać wszyscy generaliter bracia całéj prowincyi wielgopolskiéj jednéj matki synowie, nemine excepto, kto się tylko liczy ślachcicem viritum, sub pœnis de expeditione bellica sancitis, za obwieszczeniem jw. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego, inowrocławskiego starosty, marszałka generalnego konfederacyi prowincyj wielkopolskiéj, pod znakami, dyrekcyą tychże rotmistrzów na przeszłém pospolitém ruszeniu będących deklarujemy. Abyśmy zaś firmiores ad resistendum et distrahendas vires być mogli, provocando ad belli operationes wojska jkr. m., uprosiliśmy e medio nostri w. jmp. Andrzeja Jaranowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Jana Głębockiego sta-

rostę nieszawskiego, sędziego grodzkiego brzeskiego kujawskiego, do jkr. m., p. n. m. za posłów. Którzy to ichmość przy oświadczeniu wierności ku panu i życzliwości naszéj upraszać będą jkr. m. circa assistentiam pomienionego jmp. marszałka nadwornego koronnego jako województw naszych obywatela, aby kr. jm., p. n. m. uniwersały ad resistendum nieprzyjacielowi ichm. pp. obeszterom wojska swego (do ruszenia się przy teraźniejszym publicznym ogłosie) wydać zlecił, gdzie się nieprzyjaciel znajdować będzie; dla czego in pleniori forma osobliwą ichm. pp. posłom wyżéj mianowanym dawamy instrukcyą.

Bacząc zaś województwa nasze defectus uchwalonym in ante na wypłacenie repartycyi z sejmu najostateczniejszego także i likwidowanych przez komisye pretensyj do tych repartycyj należących: tedy województwa nasze tak brzeskie jako i inowrocławskie cursum szelężnego a 1 Januarii, anni præsentis 1703 juxta tarifam 1681 et 2 biorą sobie i przez teraźniejszą uchwałę stanowią, aby omnium bonorum tam regalium, spiritualium quam et terrestrium, nemine excepto, do tego podatku wypłacenia należeli. Do tego zaś podatku nie obieramy ad præsens nikogo, który pro exsolutione—prætendenti, a osobliwie jmp. Biernackiemu miecznikowi wschowskiemu, porucznikowi jw. p. wojewody krakowskiego chorągwi pancernéj disponimus, zarównoż i czopowe województwa brzeskiego do przyszłego sejmiku ad dispositionem eandem zachowując. Ponieważ zaś sejmik teraźniejszy najbardziéj na tém miał mieć doskonałą informacyą względem uchwał z przeszłych sejmików podatkowych i oraz rachunków należytych odebrania, cokolwiek wybrano, a cokolwiek in retentis zostawa, w czém, że województwa uznawają in observantiam uchwał swoich przez ichmościów do takowych funkcyj uproszonych, ażeby na czas naznaczony pro 26 Februarii limitowanego sejmiku teraźniejszego comparere raczyli ex obligatione funkcyi ichmościów, która ich do tego stringit, compellamus, jako już in antecessum byli designati ichmoście tak tych wszytkich et in præsenti, którzy insimul z jmp. wojewodą brzeskim zasiadali, ratyfikujemy nietylko ichm. pp. starostów sądowych, ale osobliwie ichm. pp. komisarzów komisyi lwowskiéj i radomskiéj, tudzież ichmościów braci, ktokolwiek będzie chciał, salvo accessu.

Żeśmy zaś zlecili jmp. marszałkowi ekspedyować listy do jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., requirendo, jeżeli diploma na zjeździe pod Sandomierzem ręką jkr. m. i pieczęcią jest stwierdzone, komu oddane et quo loco tantum pignus est collocatum; przytém po-

nieważ tu chorągwie wojska rzeczyp. w tych województwach, którym imminent pericula, na konsystencye są lokowane; aby jmp. krakowski raczył wydać komendę takiemu, któregoby rozumiał jak najsposobniejszego do tego, żeby junctis viribus mogły być dane nieprzyjacielowi repressalia.

Wniesiona querimonia jmp. Andrzeja Chrząszczewskiego przeciwko w. jm. ks. Komeskiemu kanonikowi wrocławskiemu super impracticabilia duchownych osób z osobą ślachecką attentamenta juxta relationem patientis et querulantis: abyśmy tedy suffragium podali bratu naszemu, committimus jmp. marszałkowi naszemu tak do jm. ks. biskupa kujawskiego jako i do przewielebnéj kapituły wrocławskiéj instancyalne napisać listy, aby quam sufficientissima do ukontentowania jmp. Chrząszczewskiego adinveniri mogła medela.

Doszły już instrumenta authentica sesyéj toruńskiéj do grodów województw naszych, w których że nie można wiedzieć, quo fallo subtractus titulus majestati jkr. m., że opuszczono inflantskiéj prowincyéj tytuł, zaczém z jo. ks. jm. pieczętarzem koronnym i z jw. jmp. podkanclerzym koronnym conferrent ichm. pp. posłowie.

Stanął w kole naszém cum supplici libello urodzony Jan Zenicki z województwa kijowskiego ślachcic, który z niewoli powróciwszy, na wykupno ojca clementiam prosi; więc zleciliśmy, aby asygnacyą jmp. marszałek koła naszego do podatku czopowego województwa brzeskiego na złp. 50, do inowrocławskiego na takowąż kwotę wydał. Limitacyą zaś sejmiku za wolą i konsensem jednostajnym obudwu województw pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka koła naszego ad diem 26 Februarii, in anno præsenti naznaczamy i podpisać ręką jmp. marszałka zezwalamy. Działo się w Radziejowie 15 Januarii, anno 1703.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego mp.

16.

1703. *Februar.*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 572.*

165. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Invocavit quadragesimalem (Februar., 28), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 26 præsentis ex limitatione do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ i na teraźniejszym sejmiku doskonałéj informacyi względem uchwał z przeszłych sejmików podatkowych i oraz rachunków należytych odebrania miéć nie możemy, która materya vel maxime traktowana teraz być miała, a to ob renitentiam ichmościów in exsolvendis iisdem laudatis contributionibus, jako nam jmp. komisarz województw naszych, także i insi ichm. pp. poborcy et fiscum tangentes donieśli: tedy też rachunki laudo præsenti do przyszłego, da Pan Bóg, znowu odkładamy sejmiku cum singulari præcustoditione, iż ktoby na troje pogłównego według laudum przeszłego sejmiku dotąd juramentu nie uczynił, tedy odtąd tegoż juramentu czynić nie ma i luboby był uczyniony, valere nie powinien, ale według taryfy absque decessibus wypłacić ma i powinien. Super renitentibus zaś w wypłaceniu podatków in antecessum uchwalonych w obudwu województwach ad faciendam executionem uprosiliśmy jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego cum adminiculo jmp. komisarza brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw; którą to egzekucyą tenże jmp. burgrabia zacząć indilate, czynić i fortiter egzekwować nieprzestajnie et non attentis quibusvis impugnationibus powinien. Temuż jmp. burgrabiemu, compensando pracą jego, złotych 300 z obudwu województw naznaczamy.

Interes o złotych tysiąc jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowłocławskiego z repartycyéj lwowskiéj resolvendo, aby jmp. Stanisław Sokołowski podstoli kijowski, przeszłych podatków województwa brzeskiego poborca, z retentów tych podatków wypłacił, bratersko onego w tém obstringimus.

Wniesione desiderium jmp. Chryzostoma Ernesta Dorpowskiego majora regimentu jkr. m. o niedobranie reszty z sumy 4,000 zł. oryginalnéj do jmp. komisarza województw kujawskich pro reali satisfactione odsyłamy.

Prace, fatygi i koszty ww. ichm. pp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego i Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, komisarzów na trybunał przeszły radomski uproszonych, na tymże trybunale poniesione, grato animo przyjąwszy, na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku remunerari deklarujemy.

A iż jeszcze in toto zasługi regimentowi jo. książęcia jm. kurlandzkiego nie są z województw naszych wypłacone, tedy czopowe województwa brzeskiego kujawskiego na to jmp. Konstantemu Meszkowi cedere powinno na przyszłym sejmiku. Na który to przyszły sejmik miasta, miasteczka województwa brzeskiego do tegoż czopowego należące uniwersałem jmp. marszałka koła naszego obwieszczone stanąć będą powinny do rachunków, serio onym w tém præcipiendo jam exnunc laudo præsenti.

Na list jmp. Andrzeja Dąmbskiego starosty nakielskiego, chorążego brzeskiego kujawskiego jmp. marszałkowi koła naszego odpisać zlecamy cum invitatione, aby na przyszły sejmik zjachał ad faciendum calculum z podatku szelężnego.

Sejmik zaś teraźniejszy dla wyżéj napisanych rachunków i inszych interweniencyj in eodem vigore pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka ad diem 16 Aprilis proxime venturam tu do Radziejowa limitujemy. Laudum zaś niniejsze sejmiku naszego podpisać ręką własną temuż jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 26 miesiąca lutego, roku 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

17.

1703. *Februar.*, 27. *Radziej. grodzka Relation. 11, f. 574.*

166. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Martius, 3), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Daniel Pawłowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik za uniwersałem jkr. m., p. n. m. na dzień 27 miesiąca lutego roku teraźniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Musiałby ten być tak obdurato corde et lethargo uśpiony, ktoby præsentia całéj ojczyzny, a województwom naszym propinquantia i już in vestibulo haerentia per cuneos hostiles, które w niedawnym czasie impune grassabantur cum expilatione grodu brzeskiego i zabrania z niego regestrów taryfy podymnego anni 1681, non sentiret mala. Więc gdy nietylko wrodzona generositas ale też i sama urget necessitas, abyśmy w domach naszych desidendo, in spolia et praedas nie przyszli, jakoto widoczne apud vicinos et cognatos braci naszych w innych województwach i ziemiach widziemy dowody: pro modulo virium nostrarum, któreby totam hostilitatem non sustinerent, zabiegając tylko tym inkursyom, które podobno mimo wiadomość swoich pryncypałów swawolnie grassantur, uchwaliliśmy i umówili sobie jednostajną zgodą i postanowieniem zjazd wszyscy in universum na dzień 27 miesiąca marca pod Radziejowem, a to już takim porządkiem i gotowością, jakoby sine regressu, cokolwiek virium nostrarum będzie, przezto zgromadzenie pospolitém ruszeniem województw naszych wiary świętéj, świątnic boskich i fortun naszych (nim wici przyjdą na generalne całéj rzeczyp. pospolite ruszenie od jkr. m., p. n. m.) tueri indemnitatem. Na który to zjazd, ktokolwiek szczyci się prærogativa imienia i stanu ślacheckiego, nietylko dóbr dziedzicznych, ale królewskich quocunque juris titulo, duchownych heredes, obligatorii et arendatorii i sumy w prowizyach mający i wdowy proportionaliter dóbr, które ich juribus subsunt, podług opisania konstytucyéj 1621 pocztami słusznymi i należytymi i ichm. duchowni hereditaria bona habentes przez słuszne i proporcyonalne poczty, tudzież civilis conditionis dobra, do miast possidentes: także browarów i karczm tenutarii (ne-

mine excepto), sołtystwa i wójtostwa tak in regalibus jakoteż spiritualibus bonis tenentes, sub pœnis de expeditione bellica anni 1621 sancitis, comparere będą powinni ad exstinguendum hocce, quo flagramur, incendium. Pod tenże czas, gdy się już widzieć będziemy congregatos, zostawujemy sobie pro exigentia temporis et ingruentium periculorum, ktoby chciał sam in persona persistere, aby persistat salva optione wyprawy, ea methodo, któraby corresponderet personae et fortunae tego, komuby nie był animus persistendi; cokolwiek in melius boni publici i zaszczytu tychże województw będzie się zdało, campum sobie zostawując na tymże zjeździe constituendi, a osobliwie trzymając się intra limites województw naszych defensive non offensive. Żeby zaś w tak ciężkim razie ginącéj już ojczyzny naszéj samym przez nas mogło być succursum, uprosiliśmy przez osobliwą instrukcyą ichmościów ad latus kr. jm. z województw naszych pro consilio naznaczonych, aby o wydanie wici na pospolite ruszenie całéj rzeczyp. upraszali jkr. m.; pod któryby czas, żeby zaraz w tychże wiciach post expedita quaequae ardua, aby sejm jkr. m., p. n. m. jako najskuteczniejsze tych wszystkich symptomatum i żadnym inszym sposobem nieuleczonych paroksyzmów antidotum złożyć raczył practicato more z sejmu anni 1670.

Jeżeliby zaś (czego uchowaj Boże) determinowany czas zjazdu naszego ingruentia aliqua pericula anticipare miały, tedy ichm. pp. starostowie sądowi wydaniem uniwersałów swoich ad succurrendum et juvandum jeden drugiego jak najprędsze aby wydawali uniwersały, ichmośc. naszych miłościwych panów upraszamy.

Ażeby zaś communi ope mogliśmy się dźwigać i ratować, uprosiliśmy e gremio nostro ichm. pp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego i jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego do ichm. jaśnie przewielebnéj kapituły wrocławskiéj; biorąc przykłady, jako podczas przeszłéj wojny szwedzkiéj ichm. biskupi i opaci chorągwiami proprio sumptu stawionemi, tudzież ichmośc. z kapituły znacznymi pocztami w tak ciężkim razie in tuitionem wiary świętéj et labenti patriae, dexteram podając, znacznie wspierali: aby i teraz in simili naufragio tonącéj ojczyźnie simili succurrant zelo, hocce nervo, któryby miał praedanti cedere hosti, subvenire raczyli, ciż ichm. pp. posłowie upraszać będą.

Które to laudum i uchwałę zgodnie od nas wszytkich umówioną i postanowioną podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzoną do grodów wszytkich województw naszych podać zleciliśmy, obligując

ichm. pp. oficyalistów grodzkich, a osobliwie ichm pp. regentów, aby jak prędko to laudum dojdzie, tak zaraz te wszytkie contenta, które należą de expeditione bellica die solenni, aut forensi, aby do wiadomości wszytkich in genere doszło, publikować i obwołać rozkazali.—Działo się w Radziejowie dnia 27 lutego, roku 1703.

Andrzéj Osiecki łowczy inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, sejmiku radziejowskiego, mp.

18.

1703. *Martius, 27.* *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 578.*

167. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 27), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Casimirus Bęski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na dzień dzisiejszy podług laudum sejmiku naszego przeszłego do popisu do Radziejewa zgromadzeni. Uprosiwszy jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowłocławskiego, aby raczył reassumere officium suum marschalcatus actus hodierni, który ex eodem officio tegoż jegomości devenit, mając wzgląd na obrady walne in hoc turbido rerum statu præsenti et reip. afflictione, uprosiliśmy ichm. pp. Jakóba Wysockiego podstolego ziemie gostyńskiéj z brzeskiego i jmp. Kazimierza Kaczkowskiego z inowłocławskiego województw za posłów, bratersko ichmościów obstringendo, aby do Warszawy na consilium, co się dzisiejszego dnia zaczęło, dojachać raczyli i tam na tém miejscu, munere imposito, od województw naszych podług instrukcyi w kole naszém umówionéj fungantur et de rebus publicis nas informent, w czém fusiorem już w kole naszém umówioną osobliwą jmp. marszałek koła naszego dać ichmościom powinien będzie informationem; których to ichmościów za podjęte prace, fatygi i koszty in primis respectibus miéć będziemy. Ten zaś nasz zjazd teraźniejszy cum toto effectu et robore pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka pro die 17 Aprilis tu do Radziejowa limitujemy i prorogujemy i teraźniejsze laudum

z limitacyą podisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 27 marca, roku pańskiego 1703.

Andrzéj Osiecki łowczy inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, sejmiku radziejowskiego, mp.

19.

1703. *Aprilis*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 584.*

168. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam conductus Paschae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1703.—Obtulit generosus Joannes Osiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 16 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym ex limitatione laudi anterioris przypadający zgromadzeni. Gdy dla cisnących się gwałtem na nas ab extra niebezpieczeństw, domowego ab intra między sobą namówić porządku ani uchwały sejmiku naszego przeszłego do skutku przywieść nie mogliśmy: tedy, wszystkie punkta téjże uchwały tam in genere quam in specie reasumując et in toto aprobując, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby surowe powtórnie do miast i miasteczek województwa brzeskiego wydał uniwersały i z niemi o czopowe za ten rok, a die 1-a Januarii zaczynający się, kontrakty zawarł; które to czopowe jako już in antecessum regimentowi jo. książęcia jmści kurlandzkiego tak i laudo præsenti ad rationem zasług dajemy i konferujemy. Ponieważ zaś summa renitentia jest w płaceniu podatków w województwach naszych, tedy takowy na to wynajdujemy sposób: aby jmp. komisarz województw naszych jako i dawniejsi ichm. pp. poborcy retenta podatków wszystkich świeższych i dawniejszych, nemine excepto, dostatecznie skonotowane i ręką ichm. pp. komisarzów do rachunków wysadzonych na sądach przyszłych fiskalnych (które do przyszłego odkładamy sejmiku) podpisane, ichm. pp. wojskowym pro indilata executione militari oddali; które (?) ichmościom libere dopuszczamy laudo præsenti i owszem jmp. marszałkowi koła naszego committimus, aby upraszał ichm. pp. hetmanów koronnych, żeby te chorągwie

i regimenty, które tu mają zasługi, eum in finem pro ultima executione et satisfactione przysłać raczył.

Widząc zaś inundantia na województwa nasze pericula od nieprzyjaciela w posrzodku nas już actu et licentiose grasującego i ciężkie prowianty i kontrybucye wyciskającego, destynowaliśmy e medio nostri za posłów do jkr. mci, p. n. m. ichm. pp. Mikołaja Olszewskiego podkomorzyca wieluńskiego i Antoniego Zakrzewskiego, aby przy oświadczeniu nienaruszonéj nigdy et a sæculis niepoślakowanéj przy dostojeństwie jego pańskiém wierności tak gwałtowne na województwa nasze donieśli niebezpieczeństwa, suplikując quam instantissime majestatowi jkr. mci, p. n. m., aby w takowym razie omni destitutos præsidio et ab intra tak wielkiéj potencyéj impares ad resistendum walecznie protegere i ojcowsko subvenire raczył; w czém obszerniejszą jmp. marszałkowi naszemu napisać instrukcyą uproszonym ichm. pp. posłom zleciliśmy. Uważając znaczną pogorzel w dobrach dziedzicznych Szczytno nazwanych jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, jemu podatek sześciorga pogłównego i dwóch rat szelężnego laudis anterioribus uchwalony bratersko condonamus z téj saméj wsi. Ten zaś sejmik in ordine do dalszych obrad naszych nazajutrz po świętym Stanisławie, to jest, na dzień 9 miesiąca maja limitujemy. Inquantum by zaś na ten sejmik ob ingruentia hostilia pericula tu do Radziejowa zjachać się nam nie przyszło, tedy laudo præsenti dajemy facultatem jmp. marszałkowi naszemu convocandi nas na miejsce inne, które bezpieczniejsze baczyć będzie i tam rady nasze continuandi. Uchwałę zaś tę podpisać i do grodu podać temuż jmp. marszałkowi zlecamy. — Datum w Radziejowie die 16 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

20.

1703. *Aprilis*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 601.*

169. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam conductus Paschae proxima (Aprilis, 19), anno Domini 1703.—Obtulit generosus Casimirus Bęski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień siedmnasty miesiąca kwietnia roku teraźniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni, takową między sobą zgodnie uczyniliśmy uchwałę i postanowienie. — Komuż nie może choć samo imię suave miłego pokoju, którego gdy per authenticum instrumentum responsu na instrukcyą naszę rzetelne na dzisiejszy sejmik nasz przynieśli nam ww. ichm. pp. Jakób z Budzisławia Wysocki podstoli ziemie gostyńskiéj i Kazimierz z Rojowa Kaczkowski od jo. książęcia jmści kardynała i prymasa documentum: tychże ichmościów cum pleno charactere na reasumpcyą traktatu o pokój pro die 16 Aprilis w roku teraźniejszym w Warszawie determinowaną do téj funkcyéj et competenti activitate uprosiliśmy; którym to ichmościom takową daliśmy instrukcyą, jako sequitur de tenore verborum.

Instrukcya na reasumpcyą traktatu o pokój pro 16 Aprilis naznaczonego ww. ichm. pp.: Jakubowi z Budzisławia Wysockiemu podstolemu ziemie gostyńskiéj i Kazimierzowi z Rojowa Kaczkowskiemu posłom brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmiku ex limitatione 17 Aprilis w Radziejowie na miejscu zwyczajném odprawującym się za responsem od jo. książęcia jmści kardynała i prymasa na pierwszą instrukcyą województw naszych dana, w roku 1703.

Jeżeliż w czém grubszych i okropniejszych ciemnościach zanurzone słońce choć tylko promieni pokazujących się splendorem wdzięczny przynosi widok, dopieroż po przepędzonych supra medium sæculum nieustających wojnach, a najwięcéj teraz in atra caligine ućmionéj, a ledwie nie in umbra mortis zostającéj ojczyzny naszéj affulgens o pokoju nadzieja tém być musi wdzięczniejszą. Do którego czém remotius in altum nawałności odbiła się była fluctuans navis téj rzeczyp., gdy ją incomparabilis prudentia prawie divina desuper inspiratione jo. ksią-

książęcia jmści kardynała i prymasa ad fortunatum pacis promontorium kieruje: tedy winnego podziękowania znają być województwa nasze przez ichm. pp. posłów swoich jo. książęciu jegomości wyznanie, które tymże ichm. pp. posłom cum tenerrima expressione wdzięczności o dalsze nieustające starania upraszając, donieść zlecają. . . . . tak walne dziło in fundamento legis cardinalissimæ do . . . . nia wierności przeciwko własnemu panu amoliendo cun . . . . stawiła, któreby się labefactare miały, poczyna być za . . . . one jako respons jo. książęcia jegomości o tém informuje, tém lepszą województwa nasze zabierają nadzieję, że ten pan, który clausis januis w tym czasie ogłosił pokój, w serca utrarumque majestatum, remotis repagulis, przez wielowładną przenajświętszego Ducha swego świętego inspiracyą wprowadzi pokój wam et innumeris potiorem reddet triumphis.

Przypisać osobliwemu téj rzeczyp. nieszczęściu, że te, którymi implicantur insze państwa interesa i trudności, jakoby na theatrum jakiém curando res suas, nostras involvunt; wczém pokąd Polska externarum maximarum była incuriosa, tém była w ogromności granic swoich i panowania vicinis considerabilior, hostibus formidabilior: na tém tedy præsentis summa vis consilii, jakoby tak świątobliwego dziła postronne non interrumpant interesa i aby ten ogień, który nie wiedzieć, póki w Europie goreć będzie, mógł tu być zupełnie u nas ugaszony.

Do czego że i powtórnie invitantur województwa nasze, nieomieszkują przez ichm. pp. posłów swoich cum convenienti charactere do tego uproszonych in eo comparere loco, in quo sacrum et æternitate signandum opus ma effectuari z tą prekaucyą tymże ichm. pp. posłom od nas daną, aby nic takowego attentent, osobliwie coby miało legibus cardinalibus repugnare et avulsionem aliquam provinciarum tak Korony jako i w. ks. litewskiego et dominiorum illis annexorum quocunque titulo, specie vel colore za sobą pociągać.

Jako zaś publica całéj rzeczyp. tak et meritissimorum w téj ojczyznie civium, które nam są exposita, lethalia vulnera nie mogą tylko practicato antidoto, to jest, złożeniem sejmu ad ratificationem tak chwalebnego i świątobliwego dziła curari, bez którego obejść się nie można, tedy natenczas omni studio non deerunt województwa, jakoby medelam tantis applicare cicatricibus.

Zalecamy przytém ichm. pp. posłom naszym, aby jak najprędzéj cum munere imposito ad locum destinatum pospieszali, aby

indemnitati województw naszych, która podobno ex ignorantia de sancitis nostris zaczyna już nieco per transgressionem finium nostrorum być wzruszona, activitate sua prospiciant i tam na tém miejscu, aby się ad normam . . . . ww. komisarzów nomine . . . . tamże zasiadających gerant et in omni eventu . . . . omni meliori modo jako całości rzeczyp. tak i wolności naszych publico bono providendo.

W czém wszytkiém jako już enituit anteriori legatione dexteritas ichmościów, tak i natenczas pari prudentiæ, activitati et probatissimæ fidei, ac erga patriam inviolabili et ardentissimo amori præmissa omnia committimus, na większe utwierdzenie podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci præsens instrumentum firmare zlecamy.

Mając zaś respekt, lubo superant quodvis pretium merita ichm. pp. posłów naszych, miłościwych pp. i braci, przecież jako in ante za podjętą pracę i fatygę winne referimus podziękowanie, tak i ad præsens, na teraźniejszą funkcyą i drogę koszt providendo, po złotych tysiącu, to jest, jmp. podstolemu ziemie gostyńskiéj z województwa brzeskiego kujawskiego i jmp. Kazimierzowi Kaczkowskiemu z województwa inowrocławskiego z najpierwszéj, da Bóg, uchwały podatków naznaczamy. — A przytém na listy do koła naszego od różnych ichmościów, jako od jo. księcia jmści kardynała i prymasa na sejmik teraźniejszy pisane, responsa dać quam competentissime oraz i respons od jo. księcia jmści kardynała i prymasa na instrukcyą naszę do grodu radziejowskiego per oblatam podać jmp. marszałkowi koła naszego committimus. Które to laudum i uchwałę zgodnie od nas wszytkich uczynioną i postanowioną i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzoną, ad acta grodu radziejowskiego podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie, na miejscu zwyczajném sejmikowania, dnia 17 kwietnia, roku 1703.

Andrzéj Osiecki łowczy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku radziejowskiego, brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, mp. (L. S.)

21.

1703 *Majus*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 597.*

170. [Responsum R. Mtis ad instructionem conv. particularis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Cantate proxima (Majus, 9), anno Domini 1703. — Obtulit generosus Sigismundus Pyszkowski.

Respons jkr. mci, p. n. m. na instrukcyą brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw urodzonym Mikołajowi Olszewskiemu podkomorzycowi ziemie wieluńskiéj i Antoniemu Zakrzewskiemu posłom tychże województw z sejmiku radziejowskiego ordynowanym dany z kancelaryi wielkiéj koronnéj dnia 1 miesiąca maja, roku pańskiego 1703.

Kogoż bardziéj przerażać mogą publica mala téj ojczyzny jeżeli nie ojcowskie serce jkr. mci, p. n. m., któremu tak in prosperis quam et in adversis z tą rzecząp. nihil non commune i który jedyne sobie w tém zakładał szczęście, ażeby sub dulcedine panowania jego singulos optata saturet quies. Ale kiedy invida fatorum series pożądanego votorum i intencyj pańskich nie pozwoliła succesus et florentissimas provincias królestwa tego in prædam hostili licentiæ podała, jako jkr. mci, p. n. m. doniesione eo nomine województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego kwerymonie pełnym politowania i kompasyi przyjmuje umysłem: tak adimplendo nietylko pomienionych województw desiderium, ale i uniwersalne civium vota, kiedy już inszego, przeszedszy wszytkie gradus possibilium mediorum, do zabieżenia imprezie nieprzyjacielskiéj nie znajduje sposobu, ostatnie wici na pospolite ruszenie naznaczyć i już wydać raczył, przezco jako już zupełne desideriis zacnych tych województw dał ukontentowanie, tak nie wątpi, że unita virtute majestat jego pański i praw ojczystych indemnitatem tutabuntur. Delegowanie posłów od województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na zjazd warszawski cum præjudicio jurium majestatis trybem sejmowym intymowany impresserat justi doloris sensum sercu jkr. mci, p. n. m.; ale kiedy rzetelną w téj materyi odbiera de rectitudine intencyi tych zacnych województw informacyą, jako zupełnie ukontentowany zostaje, tak oraz pewien być raczy, iż sentiendo zawsze, quæ recta sunt, declinare zechcą takowych okoliczności, któreby notam scandali alicujus in publico zaciągnąć mogły.

Komendant toruński ażeby nie ważył się præpedire statków ze zbożem płynących, neque præsumat niezwyczajnemi depaktacyami agrawować żadnego stanu ludzi, pogotowiu ordinis equestris z surowym jkr. mci inhibere raczy ordynansem; temuż injungendo, ażeby i kamienicę ślachecką urodzonego Antoniego Zakrzewskiego w Toruniu będącą circa sua jura ac privilegia konserwował. In reliquo łaski i fawory swoje pańskie wszem wobec i każdemu z osobna ofiarować raczy. Na własne rozkazanie jkr. mci, p. n. m.

Kazimierz Sarnocki stolnik witebski, jkr. mci sekretarz, mp. (L. S.)

22.

1703. *Majus*, 9. *Radziej. grodzka Relation. 11 f. 595.*

171. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Cantate proxima (Majus, 9), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione przypadający na dzień 9 maja w Radziejowie zgromadzeni. Zabiegając podtenczas zamięszanym wszelkim ludzi swowolnych egzorbitancyom, które osobliwie przy złéj okazyi wynikać zwykły: bratersko tedy obstringimus ichm. pp. starostów województw naszych, aby takich kędykolwiek znajdujących się ludzi etiam extra cadentiam sądów juxta legem karali, przezco możemy czas spokojny i bezpieczny uczynić województwom naszym. Uważając także fatygi i koszty ichm. pp. posłów, jmp. Mikołaja Olszewskiego podkomorzyca wieluńskiego i jmp. Antoniego Zakrzewskiego do najjaśniejszego króla, p. n. m., z przeszłego sejmiku naszego wyprawionych, którym, wyświadczając gratitudinem, naznaczamy po złotych pięćset z województw naszych. Też mając animadwersyą na ichm. pp. posłów do Warszawy wyprawionych, a teraz w kraju ścisłym i spustoszonym zostających, bratersko deklarujemy przy szczęśliwéj relacyi osobliwą ichmościom w konsolacyi (remune)racyą na przysłym, da Pan Bóg, sejmiku. Że zaś zaszedł list do koła województw naszych na przeszłym sejmiku od jmp. Bier-

nackiego miecznika wschowskiego, porucznika chorągwi pancernéj jmp. wojewody krakowskiego, który, insistendo laudo anteriori, insinuavit interes swój, aby juxta obloquentiam tegoż laudum mógł się zostać przy naznaczonéj jemu uchwale: tedy jako responsu danie na ten list jmp. marszałkowi koła naszego committimus, tak przeszłą sejmikową uchwałę præsenti laudo ratificamus et approbamus.

Na listy wszytkie do koła naszego pisane jmp. marszałkowi odpisać zlecamy. Sejmik zaś teraźniejszy cum toto ejus effectu pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka ad diem 1-am Julii limitujemy i prorogujemy. — Działo się w Radziejowie die 9 Maii, anno 1703.

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

23.

1703. *Majus*, 31. *Radziej. grodz. Relation. 11 f. 603.*

172. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum solennia sacri Pentecosten proxima (Majus, 31), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m. na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Ex præsentibus intervenientiis, które nas circumvenerunt w województwach naszych, tenże sejmik cum toto effectu tu do Radziejowa, inquantum miejsce to a moderna non deoccupabitur militia suetica, jeżeliby zaś deoccuparetur, tedy w polu między Morzycami i Niegibalicami pomienionego sejmikowania sobie miejsce naznaczywszy, pro die 9 mensis Junii proxime ventura, wzajemnie siebie wszytkich commovendo in præsenti casu, aby jak najraniéj zjachać się na czas pomieniony i miejsce mogliśmy, limitujemy, prorogujemy i odkładamy. Do którego sejmiku relacyą ichm. pp. posłów na consilium warszawskie uproszonych, lubo to do inszego sejmiku należało, także suspendimus. Na listy też do koła naszego od różnych ichmościów przysłane jmp. marszałkowi według braterskiéj naszéj w kole danéj informacyi odpisać zlecamy i to

laudum teraźniejsze z limitacyą aby tenże jmp. marszałek podpisał. committimus. — Działo się w Radziejowie dnia 31 maja, roku pańskiego 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego.

24.

1703. *Junius*, (1—9). [1]) *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 2.*

173. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festa solennia sacri Pentecosten proxima (Junius, 1), anno Domini 1703. Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Ponieważ tu województwa nasze exotici suetici militis copiæ niespodzianie deoccuparunt i tuteczne w Radziejowie miejsce zwyczajne obrad naszych publicznych subsystencyą swoją natenczas impediverunt: więc teraźniejszy sejmik cum toto effectu et in suo robore do nazajutrzka sejmiku deputackiego tu do Radziejowa, ażali toż miejsce to ab ingressu supranominato evacuabitur, limitujemy, prorogujemy i odkładamy, w żadne się materye pod czas teraźniejszy dlatego nie wdawając. Którą to limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia. (Brak daty).

Władysław Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

---

[1]) Czas dokładniej nie oznaczony, przypada zaś między 1-ym a 9-ym czerwca.

25.

1703. *Junius*, 9. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 4*

174. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proximo (Junius, 9), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex limitatione sejmiku przeszłego determinowany zjechawszy się, tenże sejmik ex rationibus in gremio nostri illatis iterum ad diem 16 mensis praesentis Junii proxime venturam cum toto effectu tu do Radziejowa, inquantum miejsce to non suberit alicui impedimento publico, jeżeliby zaś subesset, tedy w polu między Morzycami i Niegibalicami sejmikowania tego miejsce naznaczywszy, limitujemy i prorogujemy. Interea zaś ad illatas w kole naszém querimonias braci naszych uprosieliśmy za posłów naszych ichm. pp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego i Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego do jw. jmp. generała Karola Gustawa Reinsohlta, którzy ichmośc. według instrukcyéj od województw naszych danéj desideria braci naszych exponent i o alewiacyą upraszać będą.—Działo się na sejmiku radziejowskim die 9 Junii, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego brzeskiego inowrocławskiego województw.

26.

1703. *Junius*, 9. *Radziej. grodz. Relation. 12 f. 5.*

174. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proximo (Junius, 9), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

Instructio data magnificis Jacobo Wysocki subdapifero Gostinensi et Casimiro Kaczkowski nuntiis e palatinatibus Brestensi et

Junivladislaviensi ad illustrissimum et excellentissimum dominum Carolum Gustafum Reinsohlt supremum exercituum sr. mtis Sueciæ generalem, in conventu particulari Radziejoviensi celebrato die 9 Junii, anno 1703 electis.

1. Deferrent nuntii nostri officiorum nostrorum studia erga serenissimum regem et eundem illustrissimum.

2. Exponent cum omni venerationis cultu, quomodo ultra edictum ejusdem illustrissimi generalis graviter nobiles et terrigenæ eorundem palatinatuum injusta ultra æquitatem premuntur ponderatione proviantuum, proinde instabunt, ut illustrissimus eum, quem promiserat, testetur his palatinatibus affectum, singulariter vero magnifico Nicolao Olszewski succameraridæ Vielunensi. Instabunt, uti ab omni crimine innocuo, cujus substantia ac domus nobilitaris inculpato quasi necis militis suetici dispartita, quod in rerum natura non fuit, ut et res interceptæ restituantur.

3. Recommendabunt capitaneatus Brestensem et Radziejoviensem cum civitatibus non solum per accidentalem ignem sed et per transeuntes milites summe desolatos, petendo aliquod alleviamentum, similiter pro magnifico capitaneo Radziejoviensi et generosis Stanislao Jarnowski pincerna Junivladislaviensi ratione interceptionis vectabuli ac equi, tum Ludovico Głembocki judicida Brestensi ratione interceptionis equorum et aliarum atque pro generoso Luca Umiński thesaurario Brestensi et Stanislao Sokołowski subdapifero Kijoviæ, recommendando eosdem meliori respectui.

4. Hi domini nuntii juxta declarationem cum illustrissimo exposcent, ut segetes in granariis Vladislaviensibus non intercipiantur incolis palatinatuum, quorum prout ad præsens omnem cognovit propensionem et in extradendis proviantibus nullam retardationem, ita, ut inter utrosque monarchas desiderata eveniat pax, summe hi palatinatus exoptant. Dabantur in conventu particulari Radziejoviensi 9 Junii, anno ut supra.

Joannes Słubicki marschalcus Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatuum.

27.

1703. *Junius*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 7.*

176. [Laudum conventus particularis Radziejoviensi].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 18), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Alexander Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo obudwu województw, zjachawszy się in virtute uniwersału jkr. m., p. n. m. na sejm walny ekstraordynaryjny dwuniedzielny lubelski pro die 31 Maii wydanego, tudzież (adhærendo) limitationi secundariae, która ex circumstantia wojsk cudzoziemskich stanąć musiała, pro 16 Junii przypadający, takowe uchwały naszéj postanowiliśmy punkta. Lubo in . . . . congregatarum gentium i licznych wojsk w województwa nasze zgromadzonych a rzeczą san . . . . laribus nostris będących zostajemy, kędy nil tristia, amara et aspera, odbierając fortuny i życie nasze, consumuntur: jednakże gdy nam in tam lethali całéj rzeczyp. morbo jkr. m., p. n. m. sejm ekstraordynaryjny dwuniedzielny, efficacissimum et probatissimum omnium malorum remedium, miłościwie złożyć raczył, należy ichm. pp. posłom z województw naszych uproszonym winne jkr. m., p. n. m. za ojcowskie około dobra rzeczyp. i zachowania swobód i wolności naszych przy pocałowaniu walecznéj ręki pańskiéj uczynić podziękowanie, pokornie upraszając, aby w pańskiéj raczył mieć jak całą rzeczp. tak singulariter województwa kujawskie in ipso aestu zostające protekcyéj. Dla czego subveniendo obradzie całéj rzeczyp. in tam periclitanti statu ordinis existenti, ad mentem instrukcyéj jkr. m., p. n. m. referując się, uprosiliśmy de medio nostri w poselstwie na tenże sejm die 19 Junii w Lublinie in nomine Domini zaczynający się, ww. ichm.: Andrzeja na Głębokiém Głembockiego starostę brzeskiego kujawskiego i Jana z Słubic Słubickiego z województwa brzeskiego, z inowłocławskiego województwa ww. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego i Augustyna z Kołudy Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego, których, multoties probatissimam virtutem doznawszy i teraz per amorem Dei fide, honore et conscientia obowięzujemy, aby konformując się do instrukcyi w kole naszém ad communem assensum całéj rzeczyp. postanowionéj quærant, tantis vulneribus reip. inflictis, cum ordi-

nibus regni sanitatem, któréj instrukcyéj tenor osobliwie jest podany i spisany.

A że gravis pressura to po nas wyciąga, abyśmy do jkr. m. szwedzkiego de medio nostri wysłali posłów, więc uprosieliśmy ww. ichm. pp. — — — Morawskiego gniewkowskiego, Jana Głembockiego nieszawskiego sędziego grodzkiego brzeskiego starostów, którzy studium obsequiorum nostrorum deferrent nuntii . . . . tionem inter magestates amicitiae precabuntur, oraz upraszać będą clementiam ejus, aby depozyta ślacheckie i zboża w spichrzach zostające tudzież i domy ślacheckie wcale zachowane być mogły.

Ponieważ ad edictum wydanych do województw naszych ordynansów wydane są prowianty jako o tém instrukcya eo nomine napisana in se continebit, prospiciendo zaś in omnem casum necessitati reip., jeżeliby satis postulaverit: aby ciż ichmości, którycheśmy na consilium do książęcia jm. kardynała prymasa uprosili, to jest, ww. ichm. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego, Kazimierza Kaczkowskiego, officio suo za odezwaniem się książęcia jmości listowném satisfaciant, którzy podług instrukcyi in antecessum sobie danéj we wszystkiém sprawić się powinni. Których, że livor malevolorum lædit intaminatam fidem et honorem, jako o to in publica województw naszych ciż ichmość solenniter querulabantur, tedy ktoby się takowy znalazł, albo na fortunę ichmościów sævire chciał, pœnis criminalibus subjacere, gdy mu tego dowiodą, powinien et pro infami declaratur, w czém województwa nasze manutenebunt fortuny ichmościów. A że w tak ciężkiém zamięszaniu rzeczyp. prędkiéj, zdrowéj i częstéj potrzeba rady, zdało się communi ichm. pp. braci i obywatelów voto sejmik, intuitu sejmowania totaliter skończywszy, propter quodvis contingens po skończonym, da Bóg, sejmie lub czego, Panie Boże uchowaj, niedościa jego w niedziel dwie pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka, albo, jeżeliby zjachać nie mógł, jmp. Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego i sędziego przedeckiego prorogując (?) i zachowując. Działo się w kole rycerskiém w Radziejowie dnia 16 czerwca, roku pańskiego 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, manu propria.

28.

1703. *Junius*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 8.*

177. [Instructio].

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima, (Junius 18) anno Domini 1703. Obtulit nobilis Alexander Radoszewnicki.

Instrukcyá na sejm ekstraordynaryjny dwuniedzielny lubelski najbliższy determinowany ww. ichm. pp. Andrzejowi na Głębokiém Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Janowi z Słubic Słubickiemu z brzeskiego, Maciejowi z Miroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Augustynowi Kołudzkiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu z inowłocławskiego województw unanimi consensu uproszonym na sejmiku radziejowskim die 16 Junii odprawionym, umówiona.

Nie mogło dari efficatius et salubrius medium, jako gdy stanom rzeczyp. i w. ks. litewskiemu sejm walny ekstraordynaryjny w Lublinie, (jako?) téj rzeczyp. corpus, jkr. m., p. n. m. złożyć raczył; dla czego ichm. pp. posłowie województw naszych przy powitaniu kr. jm., p. n. m. winne imieniem województw za ojcowskie około dobra rzeczyp. i zachowania świątnic pańskich, swobód i wolności naszych qua privatim qua publice uczynią dzięki z dokładem tego, że jako naród polski od początków królestwa tego królom panom i antecessorom jkr. m., cnoty, wiary i stateczności sine dolo dotrzymywał: tak exemplo antecesorów naszych circa profundissimam jkr. m. venerationem id ipsum imieniem województw naszych proponent et spopondent, o wzajemną do synów koronnych i w. ks. litewskiego poddanych swoich upraszając przy pocałowaniu walecznéj ręki pańskiéj, konfidencyą.

Ciż ichm. pp. posłowie od nas na sejm uproszeni collegiatim imieniem województw venerabundi adibunt książęcia jm. prymasa, dziękując pro tantis curis et sollicitudinibus, które w teraźniejszém zamięszaniu ex specula gradus primatialis cum dispendio zdrowia swego około pożądanego pokoju i zjednoczenia stanów w tém królestwie rozróżnionych podjąć raczył i raczy, wiekopomną przez to ad seram posteritatem transmittendo memoriam, upraszając, aby w tak gwałtownym ojczyzny pożarze primatiali dignitate sua utrapioną Koronę polską salutifero consilio eminentique prudentia dźwignąć raczył. Winna debetur gratitudo jw. ichm. pp. hetmanom koronnym i od jkr. m., p. n. m. winny respekt za

tak znaczne czyny, fatygi i odwagi dla rzeczyp., który nie folgując zdrowiu swemu, prace, trudy obozowe et injurias cœli w uskromieniu hordy kozackiéj gigantomachyéj, znosząc to wszystko et reip. consecrando et pro vir . . . zwątlonego wojska resistendo: ciż ichm. pp. posłowie oddadzą imieniem województw naszych honor, świadcząc to, że perennabit in pectoribus nostris præclarae gestorum memoriæ, upraszając, aby undique grassatam remp. infra . . . . atlanticis sustinere raczyli brachiis.

Ipsum præstabunt ichm. pp. posłowie ichm. pp. pieczętarzom utriusque gentis collegialiter, że się znosić z województwy raczyli, saluberrima lethalibus patriae morbis opponendo antidota, aby in ulteriori cura conservationis universi non desistant, upraszać będą.

Niżeli depromere sensus przydzie de fatis reip. nostræ, ante omnia ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. m., p. n. m., aby ministri extranei od postronnych monarchów przysłani ad suos principales byli ekspedyowani i relegowani, stawiąc przytém, aby w żadne z postronnymi monarchami nie wchodziliśmy directe vel indirecte gwarancye sive koligacye, ponieważ effectus probavit, że nas w ciężkie implikancye wprowadzają i wojny.

A jako concordia res parvae crescunt, discordia maxime dilabuntur, szukać będą obrady z całą rzecząp., aby zamięszanie tak ciężkie w. księstwa litewskiego, które całą Koronę polską extreme afflixit, mogło ad pristinum unionis affectuum przyść statum i do redintegracyéj zobopólnéj konfidencyéj kr. jm., p. n. m. ku poddanym swoim vicissim, collidentium et æmulantium domuum restaurare konfidencyą; która gdy nastąpi, wszytkie anfractas nieprzyjaciół naszych nie będą nam trudne, a tak resp. per concordiam revirescet. Dom prześwietnych jww. ichm. pp. Sapiehów non postrema królestwa tego i całego księstwa litewskiego decora z całą rzeczyp. rekomendować będą kr. jm., p. n. m., stabiliendo konfidencyą zobopólną. Która gdy subsequetur, pójdą ichm. pp. posłowie in sensum całéj rzeczyp. bellive an pacis (która omni victoria est praestantior) wziąć przed się media, suplikując pokornie, aby kr. jm. ojcowskie w tém czynił cum ordinibus regni pieczołowanie. W tenże respekt zalecą jw. jmp. wojewodę podlaskiego, także jw. jmp. Paca pisarza w. ks. litewskiego in desideriis eorum do kr. jm., aby jacturae z teraźniejszego zamięszania pro manenti ojcowsko subvenire raczył. Singulariter vero w. jmp. Macieja hrabię na Łabiszynie Gembickiego starostę nakielskiego pańskiemu rekomendować będą respektowi, pokornie suplikując, aby in posterum takowe in collisionem domów

z kancelaryéj koronnéj nie wychodziły przywileje, które najbardziéj interturbant consilia nostra, w czém instabunt do kr. jm., aby dignitates et officia patriciis et possessionatis według prawa oddawane były, w czém aby ichm. pp. pieczętarze seriam mieli animadversionem, upraszać będą. Sejm pacificationis exorbitantiarum quarumvis et injuriarum disjudicationis aby kr. jm., p. n. m. opportuno tempore cum praefixione czasu per constitutionem z sejmu teraźniejszego miłościwie złożyć raczył upraszać będą.

Senatus consilia vim legis in se continentia między sejmem przeszłym a teraźniejszym sejmem in praejudicium jurium cardinalium regni odprawione, aby autoritate sejmu teraźniejszego anihilowane i abrogowane były, seryo ichm. pp. posłowie ekspostulować będą. Ciż ichm. pp. posłowie suplikować jkr. m. będą, aby napisać rozkazał do jmp. komendanta toruńskiego, aby dzieci ślacheckie w szkołach toruńskich będące in obsidione w Toruniu zostające, także i ślachtę województw naszych niespodzianie zawartą wypuścić kazał.

Insze materye, któreby się na teraźniejszym sejmie traktować miały, per recessum do przyszłego sejmu pacificationis zachowując, praeesse redintegrationem konfidencyj zobopólnych, z których się pokój rodzi, zaleciwszy, we wszytkiém pójdą ichm. pp. posłowie in communem sensum całéj zgromadzonéj rzeczyp. Którą to instrukcyą jmp. marszałkowi podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy. Działo się ut supra w Radziejowie die et anno, ut supra 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, manu propria.

29.

1703. *Junius*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12, f. 12.*

178. [Instructio].

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 21), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Joannes Czarnecki.

Instructio in antecomitialibus comitiis particularibus ex limitatione in loco solito Radziejoviae incidentibus celebratis ac determinatis, mag-

nificis Paulo de Chomencice Morawski Gnievcoviensi, Joanni Chrisosthomo in Głębokie Głębocki Nieszaviensi ac judici castrensi Brestensi capitaneis ad serenissimum ac potentissimum Carolum Dei gratia Sueccorum, Gottorum Vandalorumque regem, magnum principem Finlandiæ, ducem Scaniæ, Esthoniæ, Livoniæ, Careliæ, Bremæ, Vendæ, Stedtini, Pomeraniæ, Cassubiæ et Vandaliæ, principem Rugiae, dominum Ingriae et Vistmaniae necnon comitem palatinum Rheni, Bavariae Juliaci, Cliviae et Montium ducem, dominum clementissimum, ex Brestensi Cujaviae et Junivladislaviensi palatinatibus delegatis nuntiis data die 16 mensis Junii, anno 1703.

Cum per totum cursum annorum palatinatus nostri Cujaviae continuis expositi apprimuntur calamitatibus publicisque jactantur tempestatibus, in quibus bona tam regalia quam spiritualia ac terrestria in ultimam devenere ruinam, quorum incolatus stetit in abominationem desolationis, dum vero in singulari confidendo sacrae regiae majestatis Sueciae domini clementissimi gratia, non tantum spem sed et spei fiduciam in pectoribus suis collocando: praedicti magnifici nuntii nomine palatinatuum nostrorum sacrae regiae majestati Sueciae, domino clementissimo supplicabunt, ut ab ulterioribus contributionibus, si quidem impositas ac assignatas reddidere, ab aliis intollerabilibus oneribus exemptos ac liberos esse sacra regia majestas, dominus clementissimus velit; nec non gravaria per commissarios sacrae regiae majestatis Sueciae, domini clementissimi revisa cum frumentis varii generis in oppidis Wrocławek ac Nieszawa existentibus situata nostrorum incolarum, ne in futurum pane egeant, immunia existant. Tum quoque circa praesentem libellum concivibus nostris bene meritis in nulla censura apud nostros palatinatus existentibus generosis Paulo Sulkowski pincernae Braclaviensi ac burgrabio castrensi Junivladislaviensi, Joanni Sokołowski, Alberto Chrząszczewski, Casimiro Dąbski, Thomae Swiętosławski, qui, nescitur qua ex causa, aresto sunt innodati, in eodemque apud exercitum tam illustrissimi generalis Reinszcholdt quam illustris majoris Lorens Creutz aresto exstant ac detinentur, porrigendo dexteram instantialem pro eisdem ad sacram regiam majestatem Sueciae, dominum clementissimum, palatinatus nostri exponent per supranominatos magnificos nuntios postulatum, ut ex eodem aresto circa mandatum sacrae regiae majestatis Sueciae, domini clementissimi liberari ac immunes reddi esse possint. Quam si sacra regia majestas Sueciae, dominus clementissimus gratiam praestiterit, omnem cum submississima expressione praedicti

patatinatus nostri profitentur ac per eosdem magnificos nuntios animorum suorum obligationem declarabunt. Cætera desideria incolarum nostrorum prudentiae ac activitati magnificorum nuntiorum committimus.

Joannes in Słubice Słubicki comitiorum Brestensis palatinatuum Cujaviæ et Junivladislaviensis marschalcus, manu propria.

30.

1703. *Julius*, 25. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 24.*

179. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sanctae Annae matris gloriosissimae virginis Mariae (Julius, 27). anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Jacobus Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione in anteriori laudo expressa zgromadzeni. Ponieważ ob festivitatem dzisiejszego święta, którą kadencyą in certo eventu skończenie sejmu præscripsit laudum przeszłe, wchodzić nie możemy, tudzież mając od ichm. pp. posłów na sejm blisko przeszły w Lublinie odprawujący się, uproszonych w kole naszém comparentium relacyą o incydencyi sejmiku relationis pro die 22 mensis Augusti, ten sejmik teraźniejszy dla powzięcia większéj in occurrentiis rzeczyp. et boni publici informacyi a doskonalszéj perpensis teraźniejszego zamięszania circumstantiis konsultacyi, cum toto effectu ac in omni robore in crastino sejmiku relationis limitujemy i prorogujemy. Którą to limitacyą jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 25 lipca, roku pańskiego 1703.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego.

31.

1703. *Augustus*, II. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 40.*

180. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 12), anno Domini 1703.— Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis sejmiku przeszłego relationis na dzień dzisiejszy w Radziejowie przypadający zgromadzeni. Gdy nas ultra spem dochodzi wiadomość o wydanych od ichm. pp. generałów wojsk jkr. mci szwedzkiego na nowe kontrybucye paletach po deklarowanéj asekuracyi w uwolnieniu dalszych kontrybucyj przez ichm. pp. posłów naszych przeszłych i responsie od najjaśniejszego kr. jmci szwedzkiego odebranym: obviando ostatniemu województw naszych upadkowi, uprosiliśmy de medio nostri do naj. kr. jmci szwedzkiego posłów w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego i Wojciecha Sokołowskiego cum munere w instrukcyi expresso.

Na listy wszelkie do koła naszego wniesione zlecone jmp. marszałkowi responsa i inne charaktery functionum, fidei et dexteritati probatæ jmp. marszałka koła naszego committitur.

A gdy też calamitatibus województwa nasze zewsząd wojskami ściśnione, zrujnowane, dobra popalone, że oneribus reip. według deklaracyi sejmowéj dosyć uczynić nie podobna: zaczém præcavendo indemnitati, præsenti laudo manifestamur, jako z dóbr naszych ziemskich, także królewskich i duchownych insufficientes, dla konsystencyj obozów i stanowisk i miast, wsi popalenia, ad solvendum tak hyberny jako i podatków wszelkich jesteśmy, jako o tém jurameta i wizye testantur, aby jmp. marszałek in solenni forma imieniem województw coram actis authenticis regni uczynił manifestationem, zlecieliśmy.

A że znajdują się deprædatores in captivatione et detentione jmp. wojskiego kruświckiego, na których exoptata justitia dotąd detinetur, których in loco delicti sąd grodzki inowłocławski sądzić powinien: tedy inquantum by sądy inowłocławskie dla jakiéj przyczyny ob absentiam cujusvis officialis na przyszłą wtorkową kadencyą dość nie

miały: tego jako najbliższemu ejusdem castri grodowi i sądowi kruświckiemu judicandos extra omnem judiciorum cadentiam et post plenariam eorundem inculpatorum convictionem pro executione do urzędu miejskiego inowłocławskiego tenże sąd kruświcki remitti tenebitur. A lubośmy in classico i w zamięszaniu całéj prawie ojczyzny ichm. pp. deputatów ad supremum subsellium uprosili, a to in spem pacandæ reip.: tedy, jeżeliby in eodem statu cursus trybunału progredi miał, gdzieby ztąd, zwłaszcza z wielgopolskiéj prowincyi przytrudniejszy adventus obywatelom jéj dla zawojewanych traktów i w depozycie toruńskim wielu zostawionych munimentów comparere na tamte subsellia trudno było: zlecamy ichm. pp. deputatom naszym, aby, znosząc się z ichm. pp. deputatami, non stringant obywatelów naszych ad comparitionem ad disjudicationem, zwłaszcza causurum juris, mając interea in suspenso i w remisie ad pacatiora tempora przyszłych trybunałów

Dochodzi wiadomość województw naszych o lawiracyi soli skarbowéj do składów swoich, tedy ex vi prætensa należytości województwom, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list ad provocationem officii jmp. żupnika kujawskiego województw naszych, ut satisfaciat muneri suo w repetycyi soli.

Stosując się ad novellam constitutionem deklaracyi sejmowéj ex vi uchwały podatków, za lustratora obudwu województw do egzakcyi młynnego na eliberacyą zastawy elbląckiéj jmp. Jana Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego naznaczamy, który tak do wybrania jako i ex imperio legis do oddania jw. jmp. podskarbiemu koronnemu tempore lege præscripto reportare tenebitur. Elekcyą zaś ichm. pp. komisarzów na trybunał radomski, egzaktorów, do sejmiku przyszłego zachowujemy. Który to sejmik w pierwszy poniedziałek po trzech królach (Januari 7) w roku blisko przyszłym 1704 przypadający autoritate præsentis conventus pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka limitujemy.— Datum w Radziejowie dnia 11 sierpnia, roku pańskiego 1703.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich sejmiku radziejowskiego, mp.

32.

1703. *Augustus* 22. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 32.*

181. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Assumptionis in coelum beatissimae virginis Mariae proxima (Augustus, 22), anno Domini 1703.—Obtulit nobilis Jacobus Strzyski

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne, vigore constitutionis regni sejmu blisko przeszłego lubelskiego generalnego szczęśliwie odprawionego zgromadzeni, odebrawszy od ichm. pp. na tenże sejm uproszonych posłów przy godnéj wdzięczności relacyą, upraszamy tychże ichm. pp. posłów, aby to, co nam w kole braterskiém donieśli, ultra communem assensum statuum regni w konstytucyi napisano, protestatione seorsiva ad acta quævis porrigenda wyrazieli. A iż też wielka insolencya z ludzi niektórych w województwach naszych reperitur, tedy grodom województw naszych causas criminales et exemptionum tantum de lege et more sądzić zezwalamy. Podatek szelężnego jako cursum jego solitum akceptujemy, tak też i mlewnego supranominata constitutione wyrażonych przyjmujemy i według czasu konstytucyi naznaczonego onże wydać powinniśmy. Jednak ponieważ nam præmissa constitutione ad libitum podatkowania in sensum deklaracyi ichm. pp. posłów pozwolony jest sposób, ku któremu natenczas proponowane pogłówne, tedy jako tegoż pogłównego uchwałę tak i do wybierania tychże podatków obieranie ichm. pp. poborców do przyszłego sejmiku zachowujemy; gwoli czemu ten teraźniejszy sejmik cum toto effectu et robore ac in eodem legis vigore do nazajutrz sejmiku deputackiego na trybunał koronny limitujemy i produkujemy. Tę zaś naszę uchwałę jmp. marszałkowi ręką własną podpisać i do ksiąg podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie na miejscu zwyczajném dnia 22 miesiąca sierpnia, roku pańskiego 1703.

Stanisław Wojciech Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek koła rycerskiego sejmiku radziejowskiego.

33.

1703. *Augustus*, 23. *Radziej. grodzka Ralation. 12 f. 33.*

182. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego, zjechawszy się in robore limitationis autoritate województw in casum zerwania, strzeż Boże, sejmu blisko przeszłego pozwolonéj, ponieważ za łaską bożą sejm szczęśliwie doszedł: tedy mając insze sejmiki consultandi campum, w żadne insze materye nie wdając się, unanimi consensu uprosiliśmy de medio nostri ichm. pp.: Jana z Słubic Słubickiego marszałka koła naszego i jmp. Wojciecha Krusińskiego do jo. jww. ichm. pp.: Hieronima hrabie na Wiśnicu Lubomierskiego kasztelana krakowskiego, wielkiego koronnego, (Adama) Sieniawskiego wojewody bełzkiego polnego koronnehetmanów, tudzież do jo. Michała Korybuta książęcia na Wiśnicach Wiśniowieckiego hetmana polnego w. ks. litewskiego, in desideriis województw naszych, którzy według instrukcyi z koła naszego danéj, we wszystkiém sprawią się. Ciż ichmoście wniesioną querimoniam braci naszych ichm. jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego i inszych ichmościów in pressura od swywolnych kup pod tytułem ludzi wojskowych w województwach naszych grasujących deferrent, upraszając, aby wolno było widzieć ordynans ślachcicowi od pryncypała swego dany, quoties necesse fuerit.

A że jmp. marszałek koła naszego już kilka zasług w poselstwach różnych publicznych czynił, tedy aby przynajmniéj za jednę usługę gratificatus był spólnie z kolegą swoim jmp. Kolczyńskim podczaszym inowłocławskim, sędzią grodzkim radziejowskim, każdemu z nich po 300 złotych z województw naszych deklarujemy. Który to sejmik zakończywszy, ręką jmp. marszałka podpisać i do ksiąg radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie 23 Augusti, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego inowrocławskiego województw.

34.

1703. *Augustus*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 34.*

183. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Stephanus Radoszewnicki.

Instrukcya do jo. jww. Hieronima hrabie na Wiśnicu i Jarosławiu Lubomirskiego kasztelana krakowskiego, wielkiego koronnego, (Adama) Sieniawskiego wojewody bełzkiego, polnego koronnego hetmanów, tudzież jo. książęcia jmści Michała Korybuta Wiśniowieckiego hetmana polnego w. ks. litewskiego, na sejmiku radziejowskim od województw brzeskiego i inowłocławskiego die 23 Augusti ichm. pp.: Janowi ze Słubic Słubickiemu marszałkowi koła naszego i Wojciechowi Krusińskiemu braci naszym unanimi consensu de medio nostri uproszonym dana.

Kiedy in eo statu turbulento Pan najwyższy całą Koronę polską i w. ks. litewskie miéć chce, że undique malis circumdati premimur, poniowszy tantas ærumnas et gravamina nietylko ab exotico milite, ale też vel maxime ab hospitibus w téj ojczyznie spoczywających, czego ledwie nie każdemu w tém królestwie województwu, osobliwie jednak kujawskim województwom nad insze dostało się i ex adjacenti obsidione, co daléj subsequetur, snadno się każdy domyślać może. Aż oto nulla calamitas sola, kiedy pod tenże czas znajdują się po województwach naszych swowolne kupy, pod tytułem ludzi wojskowych grasując, którzy dwory ślacheckie najeżdżają i bez wszelkich ordynansów, nie Szwedów ale dworów przepatrują i co im się podoba biorą, tak dalece, że nemo domi suæ z téj licencyi być może securus: dla czego communi ichm. pp. braci voto zdało się przy doniesieniu jw. ichm. pp. wodzom obojga narodów życzliwéj imieniem województw naszych propensyi upraszać, aby licencya swowolnych ludzi w służbie wojennéj zostających a bez ordynansów błąkających się cohibeatur i aby ordynanse każdemu pytającemu się ślachcicowi pokazane były. Habita ratione różnych wojsk w teraźniejszém zamięszaniu rzeczyp. w Polsce będących, submisse expostulabunt, biorąc consequentiam ex subsistentibus copiis extranei principiis in oris nostris, że i wojska rzeczyp. samże accedent: zaczém ichm.

pp. posłowie upraszać będą jw. ichm. pp. wodzów clementiam, aby dent methodum, ne gravius od swoich wojsk affligantur województwa nasze.

Ciż ichmoście doniosą gravem querimoniam ichmościów różnych, osobliwie jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego meritissimi nietylko w tych województwach ale i całéj rzeczyp. civis, który zarówno z nami bona malaque sustinendo, teraz recentissime od kupy swowolnéj pod tytułem ludzi wojskowych udających się, circumventum sługę jego Wasilewskiego nazwanego wzięli et in majorem contumeliam, zajachawszy za granice dóbr jego, męczyli i dręczyli, tegoż z sobą wzięli i dotąd sub prætextu cointelligentiæ z Szwedami, quod nunquam probari potest, trzymają: zaczém instabunt ichm. pp. posłowie, aby jmp. Sienicki regimentarz tych ludzi respondeat justitiæ, oraz curabunt tak temuż jmp. podstolemu ukrzywdzonemu jak i województwom ulteriorem od takowych insultów securitatem et restitutionem dotychczas detenti sługi et honoris osobie jego refusionem. Którą to instrukcyą w kole braterskiém umówioną, ręką jmp. marszałka koła rycerskiego podpisaną, ad acta castrensia Radziejoviensia podać zlecielismy. — Działo się, ut supra, 1703 anno.

Jan z Słubic Słubicki marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego.

35.

1703. *Augustus*, 24. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 39.*

184. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 17), anno Domini 1703. — Obtulit generosus Antonius Stawski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Jawna całemu światu województw naszych jactura, przez którą dotychczas odetknąć jeszcze nie przyszło i owszem dalszéj oczekują ruiny i utrapienia: zaczém in his angustiis zostającym z jednéj przynamniéj strony życzą sobie te województwa pokoju; ponieważ się wraca aniwersarz świętéj sprawiedliwo-

ści prześwietnego trybunału koronnego, na który afektami naszymi obraliśmy juxta legem deputatów, bratersko ichmościów obstringendo, aby spraw obywatelów województw naszych przypadających activitate sua w tak zamięszanym czasie sądzić nie dopuścieli, ale dalszemu i spokojniejszemu oddali to czasowi, gdyż sama słuszność każdemu być może perswazyą, a quod maximum, że silent jura inter arma.

Dość słuszny żal swój exposuit w kole naszém braterskiém i molestyą jmp. Jakób Wysocki podstoli ziemie gostyńskiéj uczynioną od p. Sienickiego rotmistrza chorągwi lekkiéj jw. jmp. pisarza polnego koronnego, który postpositis legibus publicæ securitatis gwałtem sługę jego na wolnéj drodze zabrał, różne mu zadając męki, oraz na honor, substancyą i życie tegoż jmp. podstolego gostyńskiego nastąpił, co wyraził księgami grodzkiemi sochaczewskiemi przez uczynioną protestacyą: chcąc tedy bratersko w tém jmp. podstolemu gostyńskiemu subvenire, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list pisać instancyalny do książęcia jmści prymasa za jmp. podstolim, aby przez instans jego prymacyalny do jo. p. hetmana koronnego, był sądzony tenże excessivus, także aby kaduku, który on sobie wymyślnie pretenduje u majestatu, powagą swoją podpisać nie dopuścił. Drugi list do jo. jmp. hetmana koronnego, aby sądem swoim zganieł zły proces tegoż p. Sienickiego, także i list do całéj ziemi sochaczewskiéj, upraszając ichmościów na sejmik zgromadzonych, ut instent afektami swymi u w. jmp. starosty sochaczewskiego, ne extradatur z grodu niesłuszna człowieka zawziętego protestacya; na ostatek deklarujemy się totis viribus nostris stawać przy honorze dobrze zasłużonego concivis nostri.

Ażeśmy przez przeszłe laudum nasze zapisali currentiam szelężnego w województwach naszych i one deklarowaliśmy jmp. Biernackiemu porucznikowi jmp. wojewody krakowskiego: biorąc tedy przed oczy sejmowe teraźniejsze podatki przez konstytucyą zapisane na całą rzeczp., którymi komisya radomska dysponować powinna, już tedy tymi się kontentując województwa nasze podatkami, przeszłe uchwalone szelężne przez partykularny sejmik nasz i na teraźniejszym kongresie naszym kasujemy i inwalidujemy, a jmp. Biernackiego do delat województw naszych odsyłamy, który powinien będzie quam rigidissimam obmyśléć ichm. pp. poborcom executionem w jak najprędszym czasie przy uspokojeniu województw naszych. Sejmik zaś teraźniejszy, bacząc być w takim razie najpotrzebniejszym, do pierwszego po ś. Michale poniedziałku (October, 1) limitujemy i prorogujemy. Które to laudum i limita-

cyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie nazajutrz po sejmiku deputackim (Augustus 24), roku 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

36.

1703. *September*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 44.*

185. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 4), anno Domini 1703. — Obtulit nobilis Joannes Popowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycertwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku zgromadzeni. Na listy w kole naszém przeczytane podług deklaracyj naszych jmp. marszałkowi koła naszego odpisać zlecamy. Soli dwuletniéj aby jmp. marszałek listem swoim województwom naszym należącéj upomniał się u jw. jmp. podskarbiego nadwornego koronnego, committimus. Jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starosty gniewkowskiego compatiendo injuriæ, aby jmp. marszałek listem wydania sługi i koni przy nim zabranych u jmp. Gruszczyńskiego regimentarza requirat, subjungimus.

Jeżeli kiedy tedy natenczas, gdy congruunt województwom naszym adversa, przeto gotowość wszelką prawem opisaną sobie warujemy i zniowszy się z jmp. podkomorzym i starostą województw naszych i przestrzeżeni o nawałności przeciw zdrowiu i substancyj naszych, jak najprędzéj być i na koń wsiadszy, stanąć chcemy i deklarujemy. Jmp. Wojciecha Jasińskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, przeszłego pisarza kruświckiego, meriti w województwach naszych civis, una eademque spólnie z nami hoc in passu adversa patientis przeciw jmp. Pawłowi Paprockiemu przeszłemu regentowi grodzkiemu kruświckiemu i jego skrybentowi wniesiona kwerymonia w kole braterskiém znalaszy kompasyą: zlecamy jmp. marszałkowi listem compellere jmp.

Kazimierza Umińskiego sędziego grodzkiego kruświckiego, ażeby od tegoż pana Paprockiego i jego skrybenta wydanych pozwów ad sufferendos super illis nexus juris non attendat i wpisu w regestrze non permittat, conquerente ad adtentandum w domu i substancyj swoich, będąc naufragio involuto et ad præsens circumdato.

Także aby inszych kauz w grodach nie sądzono, oprócz pod czas teraźniejszy recentium criminum zachodzących, sobie warujemy i ostrzegamy sub nullitate effectus sanciti. Materye dzisiejszego sejmiku ac maxime rachunku z jmp. Kazimierzem Wolskim wojskim kruświckim, komisarzem do wybierania podatków z województw naszych, ferventer posłuchania ekspostulującym i też z ichmościami innymi fiscum tangentibus dla pochowanych in securius regestrów i też propter animadversionem teraźniéjszéj naszéj w województwach zostającéj od wojsk różnych przeszkody i trudności, ponieważ perfici nie może, tedy onę do przyszłego sejmiku cum toto effectu odkładamy.—Sejmik zaś dzisiejszy cum toto vigore et robore ad diem 16 mensis praesentis Octobris proxime venturam limitujemy. Którą uchwałę z limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać, do ksiąg podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 1 października, roku pań. 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw b. k. i inowłocławskiego, mp.

37.

1703. *October*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12, f. 50.*

186. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Omnium Sanctorum (November, 2), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Franciscus Kozicki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik ex vi limitationis pro die 16 Octobris zgromadzeni. Chcąc zachować jako najlepszy w województwach naszych porządek, a osobliwie w rachunkach skarbowych komisarskich, które miały się na tymże kongresie naszym agitować, a że dla inkursyi teraźniejszéj ad effectum nie przyszły, tedy ad diem 14-am Novembris ten sejmik cum toto effectu limituje-

my, prorogujemy i jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die decima sexta Octobris, anno Domini 1703.

Władysław z Lubieńca Niemojewski marszałek województw kujawskich.

38.

1703. *November*, 14. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 65.*

187. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejovieni sabbatho in crastino festi sanctorum Innocentium martirum (December, 30), anno Domini 1703. Obtulit nobilis Thomas Żebrowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik ex vi limitationis pro die 14 Novembris zgromadzeni. Jako zawsze in antecessum zwykliśmy w województwach naszych litare integritati, wszelki zachowując porządek, będąc na tymże kongresie multis agitati curis circa conservationem legis et libertatis, zważywszy oraz szczupłość czasu ad promovendas temuż sejmikowi służących materias, umówiwszy bratersko, eundem actum cum toto ejus effectu ad diem 8 Januarii limitujemy i prorogujemy.

Na listy do koła pisane responsorias jmp. marszałkowi comittimus.

Gdy nas zaś omni ex parte publicus téj ojczyzny luctus sensibiliter tangit et angit, unanimi voto et consensu opportunissimam czyniąc cautelam, jeżeliby (czego Boże zachowaj) ingruens et invitabilis w tym czasie postularet necessitas, dla któréj in solito nie moglibyśmy comparere loco: insze którekolwiek miejsce tak sejmikowi limitationis jako i komisarskiemu przyznawając, omnem valorem naznaczamy i jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die 14 Novembris, anno 1703.

Maciéj z Lubieńca Niemojewski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego.

39.

1703. *November*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 56.*

188. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum Praesentationis beatissimae virginis Mariae proxima (November, 20), anno Domini 1703. Obtulit generosus Andreas Ziemięcki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw w Radziejowie na spisanie konfederacyi zgromadzeni. Po odebraniu od ichm. pp.: Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego i Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego kujawskiego do naj. kr. jmci szwedzkiego z przeszłego sejmiku naszego uproszonych posłów relacyi, znowu in occurentiis województw naszych do tegoż naj. kr. jmci szwedzkiego za posłów ichm. pp.: Jakóba Wysockiego podstolego ziemie gostyńskiéj i Andrzeja Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego z brzeskiego kujawskiego województwa, także pomienionych ichm. pp.: Morawskiego starostę gniewkowskiego i Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego dawnych teraz aprobując z województwa inowłocławskiego, upraszamy. Ponieważ zaś województwom naszym skonfederować się przyszło i z Wielkopolską podobnąż konfederacyą jungere animos et sensus devenit: tedy do spólnego znoszenia się z tąż konfederacyą wielkopolską, także do jo. księcia jmści kardynała arcybiskupa gnieźnieńskiego, n. wielce m. pana, za posłów ichm. pp.: Andrzeja Osieckiego łowczego inowłocławskiego z brzeskiego, Andrzeja Milewskiego z inowłocławskiego województw, przy osobliwéj instrukcyi upraszamy. Uchowaj zaś, Panie Boże, słabości zdrowia w. jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, marszałka konfederacyi województw naszych ac alio cuivis exinde promananti periculo prospiciendo, jmp. Andrzeja Osieckiego łowczego inowłocławskiego w kole braterskiém naszém uprosiwszy, ad obeundam eandem functionem marschalcatus substituimus. Broń też także, Panie Boże, na zdrowie tegoż jmci pana substytuta jakiéj słabości, to inszego in locum jego substituere jmp. marszałkowi pozwalamy. Do traktatu generalnego ex medio ichm. pp. konsyliarzów przysięgłych tanquam nuntios aby wysłał jmp. marszałek, committimus.

Aby zaś in posterum ad omnes legationes, deputationes et quævis munia publica od województw naszych expedienda ichmośc. z brzeskiego województwa w brzeskiém, z inowłocławskiego zaś w inowłocławskiém possessionati byli, laudo præsenti sobie præcavemus.

A ponieważ różne wiadomości o soli suchedniowéj województwom naszym przychodzącéj (jakoby spławiona być miała), dochodzą, tedy do rewizyi na składach solnych włocławskim i nieszawskim za komisarzów ichm. pp. Franciszka Jarnowskiego i Dadźboga Niemojewskiego sobie upraszamy. Teraźniejszą zaś uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecieliśmy. —Działo się w Radziejowie dnia 15 miesiąca listopada, roku pańskiego 1703.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek koła rycerskiego skonfederowanego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

40.

1704. *Januar.*, 7. *Radziej. grodz. Relation. 12 f. 69.*

189. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 8), anno Domini 1704. Obtulit nobilis Jacobus Strzyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich pro die 7 Januarii anni præsentis ex vi limitationis dawniejszego sejmiku naszego postkomicyalnego relacyjnego lubelskiego zgromadzeni. Kiedy nam, hac infelici temporum revolutione interveniente, dalszych consiliorum skutek impeditur, a zaledwo nie erumpitur, zaczém dzisiejszy sejmik nasz dlatego do pierwszego poniedziałku po popielcu (Februar. 11) cum toto effectu in vigore constitutionis Lublinensis i sejmiku naszego postkomicyalnego limitujemy, prorogujemy i in omni robore zachowujemy. A że zaś i trybunał koronny w tymże czasie reasumowany peragi ma, więc aby jmp. marszałek jw. jmp. marszałka i prześwietną izbę trybunału circa debitum cultum et submissionem listem swoim imieniem województw naszych, aby, to jest, causas juris tenże trybunał sądzić nie raczył, conveniat, zlecamy, gdyż nietylko bez munimentów inermes do spraw, ale neque tuti domi cir-

cumdati różnemi wojskami zostajemy, w czém i osobliwą do ichm. pp. deputatów województw naszych podobnąż wyrazi w liście swoim postulacyą naszę.

Na listy do koła naszego ordynowane odpisać jmp. marszałkowi koła naszego podług informacyi w kole umówionéj i jegomości danéj odpisać committimus.

Sądy grodzkie w województwach naszych aby się sądziły i na nich causæ tylko facti agitentur, sobie zostawujemy. Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie w poniedziałek po trzech królach najbliższy (Januarius, 7), roku pańskiego 1704.

S. Wociech Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

41.

1704. *Januar.*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 85.*

190. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum s. Agnetis virginis et martiris proxima (Januarius, 23), anno Domini 1704. Obtulit generosus Josephus Trzebuchowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad, za uniwersałem jw. jmp. Jakóba na Szczawinach Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, konfederacyi pomienionych województw naszych kujawskich marszałka wydanym zgromadzeni. Gdy nas przerzeczony jmp. marszałek województw naszych konfederacyi o traktacie de mediis dulcissimæ pacis przez pomieniony uniwersał swój z całą rzecząp., w. ks. litewskiém i najjaśniejszą Koroną szwedzką w Warszawie przypadającym, uwiadomić i na miejsce tutejsze ex munere officii sui convocare raczył, za to jegomości podziękowawszy, kiedy i sera et præceps o tém jako samemu jmp. marszałkowi tak i województwom jest notitia et confoederatorum animorum nostrorum expedienda alacritas. Dla tego upraszamy jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego, Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego

burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego wyżéj namienionéj konfederacyi naszéj konsyliarzów, aby ichmośc. n. wielce m. p. quanto citius do Warszawy na przerzeczony traktat zaczęty zjechali i tam jw. jmp. Piotrowi Jakóbowi z Paradyza Broniszowi staroście pyzdrskiemu, poznańskiego, kaliskiego wielgopolskich województw konfederacyjnemu marszałkowi, przy kredensie jmp. marszałka i należytém braterskiego afektu oświadczeniu denuncyowali, że województw naszych skonfederowanych amor sacræ romanæ catholicæ fidei, patriæ, libertatis, jurium conservationis, sacræ regiæ majestatis Augusti secundi cultus et honoris unus idemque z naszymi wielce miłościwymi pany tenet; także sancta quies z rzecząp. koronną, w. ks. litewskiego i z najjaśniejszą Koroną szwedzką jak najprędsza desideratur i ochotę naszę pro octava Februarii proxima w Woli pod Warszawą stanąć, (ponieważ prędzéj dla niepowziętéj przedtém prędszéj wiadomości nie można) exponent i na czas pomieniony w spólnéj radzie w Warszawie provisuros województwa nasze bono publico declarabunt. Upraszamy też jmp. marszałka naszego, ażeby z jo. książęciem jmścią kardynałem, prymasem i jww. jm. pp. senatorami całéj rzeczyp. circa debitum cultum od województw naszych w podobnéjż materyi pożądanego pokoju znosieł się i nam rewelował. Dla tém zaś lepszéj wiadomości zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, ażeby po powiatach województw naszych kujawskich uniwersałami swymi podanymi, publikowanymi, quanto ferventius ichm. braci, (aby?) na dzień pomieniony 8 lutego pod Warszawą w Woli stanęli, zagrzać i upraszać zechciał.

Na listy do koła naszego od różnych ichmościów zaszłe, jmp. marszałkowi w kole podług danéj informacyi odpisać zlecamy. A że conquestum in gremio nostri, że wielu niektórych ichmościów otrzymali atestacye z naszéj z województwy wielgopolskiemi wyżéj wyrażonemi społecznéj konfederacyi, nie przysiągszy, zaczém one anihilujemy i póko nie przysięgą, ważnych mieć że nie mogą, oświadczamy.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi naszemu konfederackiemu podpisać zlecamy. —Działo się w Radziejowie, dnia 23 miesiąca stycznia, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek konfederacki województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

42.

1704. *Februarius*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 76.*

191. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Februarius, 11), anno Domini 1704. — Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa ex vi limitationis sejmiku przeszłego przypadający zgromadzeni. Kiedy nam ulterius trudności zachodzące w kole naszém od ichm. pp. braci proponowane do sejmu lubelskiego stosującym się nie dopuszczają natenczas doskonale obradzić: zaczém ten sejmik dzisiejszy znowu dla swobodniejszéj i skuteczniejszéj napotém dalszéj obrady do poniedziałku po niedzieli białéj postnéj bliskiéj roku teraźniejszego przypadającéj, to jest, ad diem 10 Martii cum toto effectu limitujemy i prorogujemy.

A że jmp. Wojciech Jasieński regent grodzki radziejowski na wniesioną przeciw sobie kwerymonią difficultatem crebris publicis województw naszych in expediendis teraźniejszego zamięszania ojczyzny i województw occasionibus explicuit: zaczém aby tém ochotniejszego eo in passu et faciliorem miały województwa, soli beczek 15 naznaczamy; którą sól jmp. żupnik województw naszych temuż jmp. regentowi z defluitacyi pierwszéj województwom naszym wydać będzie powinien. Aby zaś na pomienioną sól województw naszych suchedniową żadne nie były i nie zachodziły prywatne largicye i jeżeliby już takie nastąpiły, pro irritis et inanibus one deklarujemy i anihilujemy, oraz aby ich nie akceptował jmp. żupnik, ostrzegamy. Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie w poniedziałek pierwszy po niedzieli wstępnéj postnéj, to jest, 11 dnia miesiąca lutego, roku pańskiego 1704.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek województw kujawskich sejmiku radziejowskiego.

43.

1704. *Martius*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 80.*

192. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 10), anno Domini 1704. — Obtulit nobilis Josephus Zborowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Wziąwszy przed się materias in trutinam w kole braterskiém propositas, także ponderando intervenientes occasiones, znowu dzisiejszy sejmik cum toto effectu do środy po przewodniéj niedzieli blizkiéj, to jest, ad diem 2-am Aprilis proxime venturam limitujemy, prorogujemy et suo cum integro vigore odkładamy.

Na listy do teraźniejszego sejmiku naszego zaszłe jww. ichm. panom wojewódzie brzeskiemu kujawskiemu i inowłocławskiemu, bydgoskiemu kasztelanom, senatorom województw naszych, circa debitum venerationis cultum odpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. A że w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starosty gniewkowskiego, także jmp. Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego w kole dzisiejszém zaszły nas notæ i nieustających prac, fatyg w teraźniejszém z szwedzkiém wojskiem utrapieniu testificationes, te bratersko za wdzięczne przyjąwszy, odpisać ichmościom cum promptitudine affectuum et regratificationis jmp. marszałkowi koła naszego, una quoque aby nie ustawali in propositis et alacritate województwom oświadczonych incitatione ulteriori committimus.

Więc że przy teraźniejszém najcięższém w województwach naszych kujawskich nie od przechodzących, ale cale konsystujących wojsk różnych utrapieniu assignatarii deputati po hybernę przyjechali i onéj się dopominają: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, (aby pomienionych deputatów i ich asygnacye na przerzeczoną hybernę i kwartę in dies afflictis województwom naszym propitiando, rewersałami swymi z województw tutejszych avocare raczył) cum profunda veneratione napisał.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie w poniedziałek po niedzieli białéj postnéj, to jest, dnia 10 marca, roku pańskiego 1704.

Stanislaus Albertus Jarnowski pincerna Junivladislaviensis, marsalcus comitiorum particularium Radziejoviensium palatinatuum Cujaviae.

44.

1704. *Aprilis*, 2. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 88.*

193. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis].

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proxime (Aprilis, 5), anno Domini 1704. Obtulit nobilis Jacobus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego do Radziejowa zgromadzeni. Jako na teraźniejszym zjeździe naszym ex limitatione legitime przypadającym życzyliśmy sobie omni meliori modo labenti succurrere patriae, a to przez przywiedzenie ad executionem sancitorum sejmu przeszłego lubelskiego, że jednak dotąd pacifice obrady nasze subsistere transeuntibus agminibus wojsk szwedzkich nie mogą et incolis tamdiu affectis: upraszamy jmp. marszałka naszego, aby interea, póki nam nie przyjdzie sposobniejszego czasu do obrania komisarzów i poborców in termino limitationis futuræ, conveniat listem jmp. kasztelana inowłocławskiego ex senatu na trybunał skarbowy deputowanego komisarza, żeby jegomość, nasz m. p., jako senator tutejszych województw zechciał tueri indemnitatem województw naszych, ne aliquid nocivi ex rigore legis novellæ intuitu contributionis ad thesaurum regni sive tribunal radomiense non importationis emanat; do czego przyść województwom naszym ex rationibus supra præmissis dotąd nie podobna jako i do obrania poborców i komisarzów. Niemniéj i to agit województwa nasze, że jw. jmp. krakowski, hetman w. koronny wydał asygnacye na hybernę do województw naszych, non habita reflexione różnych wojsk na karkach naszych wiszących: zaczém in his duobus punctis zlecamy jmp. marszałkowi naszemu listownie upraszać jmp. kasztelana inowłocławskiego,

żeby jegomość p. n. m. raczył ekspostulować z jmp. krakowskim, hetmanem wielkim koronnym, aby rigorem executionis tych asygnacyj, z któremi ichm. pp. deputaci do województw naszych comparuerunt, suspendat ad decisionem totius reip. i revocatorias kazał rozesłać.

A że w. jmp. Maciej Gąsiorowski starosta radziejowski in prætensionibus wielkiego ś. p. rodzica swego in partem satisfactionis kilkudziesiąt tysięcy per publicam calculationem za służbę wojenną przyznanych i likwidowanych otrzymał był per laudum anni 1699 czopowe województwa brzeskiego na trzy lata, którego lubo mała barzo kwota respektem licznych pretensyj już likwidowanych ręku jego doszła dla niedotrzymania zupełnego triennium: jednak uważając w. jmp. starosta województw naszych calamitates præsentes, a oraz quibusvis largitionibus inconsuetis zabiegając, ex solo amore województw tych wszytkie te pretensye daje i daruje, non præjudicando tamen zasługom swoim, które województwom naszym dobrze są wiadome w różnych funkcyach et merentur gratitudinem. Za takim tedy dobrego przykładu dowodem poszedł i jmp. Wojciech Ruszkowski podstoli brzeski kujawski et pari generositate zasługi swoje pod znakiem ś. p. jmp. Mikołaja Lubstowskiego starosty kruświckiego mając asekurowane, te także exemplo jmp. starosty radziejowskiego województwom kondonuje: za co my gratissimi optimi affectus jmp. starosty radziejowskiego i jmp. podstolego brzeskiego winne fundimus podziękowanie i w wszelkich respektach merita ichmościów spondemus konserwowanie. Do dokończenia zaś sancitorum sejmu lubelskiego limitujemy sejmik do dnia 28 præsentis, to jest, do pierwszego poniedziałku po święcie ś. Wojciecha roku teraźniejszego cum omni et integro ejus effectu. Datum w Radziejowie die secunda Aprilis, roku pańskiego 1704.

S. W. Jarnowski marszałek województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego z sejmiku radziejowskiego.

45.

1704. *Aprilis*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 99.*

194. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemęcki

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad naszych, za uniwersałem jw. jmp. Jakóba na Szczawinach Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, skonfederowanych województw pomienionych naszych kujawskich marszałka zgromadzeni. Jakośmy raz przy świątnicach boskich, prawach i swobodach stawając, indissolubili vinculo animorum skonfederowali się, tak też konfederacyą, póki non eluctabimur in omnibus punctis, tenore ac ligamentis, fide jurata i staropolskiém słowem manutenendo, ichmościom tym, którzy jeszcze nie poprzysięgli spólnego związku naszego, na teraźniejszym kongresie naszym i innego każdego czasu przy obecności jw. jmp. marszałka dozwalamy i poprzysięgać zlecamy; którym ichmościom po wykonanych wspomnionych juramentach jmp. marszałek atestacye wyda.

A że różne rumores o jakichsiś poselstwach z województw naszych na dzisiejszym kongresie naszym dochodzą nas, tedy bene sibi constando, żeśmy ex publico nikogo e medio nostri prócz tych ichmościów, których publice z koła naszego przedtém różnie ekspedyowali, plus ultra nie obierali, aniśmy charactere poselstwa insignitos wysyłali; zaczém jeżeli się ktokolwiek ważyłby ultra scitum publicum functione præmissa nuntii aut nuntiorum uti, jw. jmp. marszałkowi manifest coram actis castrensibus województw naszych una cum protestatione de nullitate veluti exquisitae eorum (si aliqua sit) legationis zanieść zlecamy. Abyśmy zaś circa provisum præsidium przy teraźniejszych konjekturach, ad salutaria walnéj rady warszawskiéj properando vota, bez zdrowéj rady nie zostawali: ad eminentissimum cardinalem primatem, także do jw. jmp. marszałka konfederacyi generalnego i do walnéj warszawskiéj rady za komisarzów i posłów w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego z brzeskiego i jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodz-

kiego brzeskiego z inowłocławskiego województw i téjże naszéj konfederacyi przysięgłych konsyliarzów, mając onych już nieraz probatam activitatem, aby ulteriorem provinciam na tamtém miejscu mutua ope województw naszych gerant, sensu communi publico z inszemi przezacnemi województwy i całą rzecząp. sese conforment bonoque patriæ prospiciant ac consulant i aby kto inszy, nie będąc pleno charactere tam anterioribus quam præsentibus sancitis insignitus, téj się radzie non immisceat, plenariam im dajemy facultatem ac potestatem prospiciendi. Więc że każda praca præmiari powinna, zaczém tymże ichm. pp. komisarzom, posłom i konsyliarzom na wiatyk po 1,200 tynfów, to jest, w. jmp. Morawskiemu staroście gniewkowskiemu z brzeskiego, jmp. Sokołowskiemu burgrabiemu brzeskiemu z inowłocławskiego województw z podatku czopowego ad præsens naznaczamy i jw. p. marszałkowi na też pieniądze i do pomienionego podatku czopowego in aequali quantitate po 1,200 tynfów asygnacye wydać zlecamy.

A że jmp. Kazmierza Kaczkowskiego w przeszłych poselstwach w podjętych pracach i kosztach przeszłemi uchwałami naznaczony tysiąc złotych dotąd nie doszedł, in actionibus ulterioribus województw aby pracować nie ustawał, dla prędszego zagrzania jegomości, ponieważ tot sumptibus et laboribus województwom usługę swoję świadczył, jwp. marszałkowi asygnacyą na czopowe do województwa brzeskiego kujawskiego wydać zlecamy.

Uczynioną relacyą w. jmp. Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego i jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego do najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego posłów pro grato et debita veneratione przyjąwszy, znowu upraszamy za posłów z koła naszego jmp. Kazmierza Madalińskiego i jmp. Kaźmierza Kaczkowskiego do jw. jmp. Pipera grafa a pierwszego senatora i konsyliarza status suetici, któremu ichmośc. debitum cultum od województw naszych za wyświadczone ab ulterioribus contributionibus (województwa nasze gdy exemptos et immunes deklarował) dowody præstabunt.

Super adversam sortem jmp. Wojciecha Zagórskiego i Kozłowskiego compati nam obudwu województwom przychodzi, którzy in carceribus sueticis detinentur; aby per autoritatem tak eminentissimi cardinalis jakoteż i jmp. marszałka konfederackiego i całego kongresu warszawskiego ex hisce carceribus eliberari mogli, instabunt ichm. pp. posłowie na tamto miejsce obrani.

W. jmp. Andrzeja Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego niemniéj perculit serca nasze ciężki żal propalowany województwom naszym od wielebnego ks. Jerzego Traha plebana ojrzanowskiego poniesiony, który nietylko in persona sua violenter dobra temuż jmp. staroście inequitavit, ale i na życie jego diffidebat et diffidat, ludzi nasyłał, o czém proces szerzéj opiewa; aby ile duchownéj osoby cohibeatur licentia malevola, ichm. pp. posłom w instrukcyi od jmp. marszałka naszego zlecamy wyrazić i żeby jo. książęciu jm. kardynałowi toż cordolium manifestare raczyli i ażeby indilate z tymże jmp. starostą brzeskim i pomienionym ks. plebanem ojrzanowskim, zabiegając internis diffidentiis, któreby inter cognatas domus exoriri mogły, ex occasione jego disjudicari mogli, upraszać committimus.

Upraszamy też ichm. pp. posłów do jw. jmp. Pipera grafa obranych, aby województwa nasze tak zdezelowane, których incolatus stał się prawie już in abominationem desolaturus, in ulteriori przez przechody wojsk różnych nie zostawały jugo oppresionis extremæque non subjiaceant ruinie, ut instent do jw. ichm. p. podskarbiego w. ks. litewskiego, aby do najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego prośbą swoją instet, żeby alio tramite z wojskiem swojém a nie na województwa nasze disponere ac gressum movere raczył, tymże ichm. pp. posłom zlecamy curare.

Wielebnych panien zakonnych toruńskich damna et injurias susceptas, także kamienice ślacheckie w Toruniu zostające i też wielebnego jm. ks. Śniegockiego plebana liszkowskiego srebra kościelne i inną jego supellectilem dla ludzi wojsk saskich pro tuitiori conservatione do Elbląga wywiezione, a potém przez ludzie szwedzkie zabrane, aby w instrukcyi jmp. marszałek do jw. jmp. Pipera exprimere et deferre raczył i ichm. pp. posłowie do tegoż p. Pipera obrani toż promovere raczyli et ad bonificationem przyprowadzić mogli, zlecamy.

Jeżeliby zaś jakie ingruentia pericula nastąpić na województwa nasze miały, upraszamy jmp. marszałka koła naszego, aby województwa nieodwłocznie uniwersałem swoim convocare raczył, za którego inotescencyą, co w niéj wyrazi, comparere gotowiśmy. Niemniejszą zaś fatygę, pracę, koszt i zdrowia nielitowanie jmp. marszałka pensando, przy należytém podziękowaniu in regratificationem wdzięczności jegomości et ut non sinat in laboribus, jegomości exorando, na przyszłym sejmiku, na pierwszym kongresie debitae gratitudinis censum obmyślić pollicemur et spondemus.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 kwietnia, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski marszałek konfederacki województw kujawskich, mp.

46.

1704. *Aprilis*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 95.*

[Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemęcki.

195. Instructio magnificis ac generosis dominis: Casimiro Madaliński et Casimiro Kaczkowski nuntiis e palatinatibus Brestensi Cujaviae et Junivladislaviensi ad illustrissimum et excelentissimum dominum Carolum Piper, serenissimae regiae majestatis Sueciae primum senatorem et consiliarium status suetici, ex conventu Radziejoviensi palatinatuum Cujaviae die 16 mensis Aprilis, anno Domini 1704, data.

1. Iidem magnifici et generosi nuntii, dum accedent illustrissimum et excelentissimum dominum Piper, submissas illi agent gratias pro tanti favoris et respectus gratiæque contestatione, quod favore illius et publica declaratione, per magnificos Paulum Morawski capitaneum Gnievcoviensem et Albertum Sokołowski burgrabium castrensem Brestensem delata palatinatus nostros Cujavienses sit prosecutus.

2. Implorabunt denique eundem illustrissimum et excelentissimum Piper, ut uno eodemque affectu certet et perseveret cum palatinatibus nostris, tumque cursum bellorum machinæ serenissimi regis Sueciæ per palatinatus nostros jam multoties gravatos amoveat autoritate sua ita et desolatis providere dignetur ulterius.

3. Dum magnum dolorem et compassionem mereantur illata damna sanctimonialibus Torunensibus ac quoque admodum reverendi Śniegocki parochi Liszcoviensis ecclesiastica suæ parochiæ argentea ornamenta suaque cum supellectili pro tuitione, loco et conservatione Elbingi ob saxonicum militem evecta et conservata, per sueticum autem militem in eodem loco sint recepta, ita, ut compensentur et restituan-

tur, iidem magnifici nuntii eundem illustrissimum dominum Piper exorabunt.

4. De stabilitate et unanimitate confoederationis palatinatuum nostrorum Cujaviensium iidem magnifici nuntii eundem illustrissimum et excelentissimum dominum Piper certificabunt, et ne ullas sinistras delationes acceptet, rogabunt.

Cætera activitati, prudentiæ eorundem magnificorum ablegatorum nostrorum committimus. Datum Radziejoviæ in conventu Brestensis Cujaviæ et Junivladislaviensis palatinatuum confoederato die 16 Aprilis, anno Domini 1704.

Jacobus in Szczawin Szczawiński palatinides Junivladislaviensis, marsalcus palatinatuum Brestensis Cujaviae et Iunivladislaviensis confoederatorum, mp.

17.

1704. *Aprilis*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 97.*

196. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 17), anno Domini 1704. Obtulit generosus Andreas Ziemęcki.

Instrukcya do najprzewielebniejszego księcia jm. Michała Radziejowskiego kardynała i arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, także do jw. p. Piotra z Paradyza Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnego z sejmiku konfederackiego województw kujawskich ichm. pp.: Pawłowi Morawskiemu staroście gniewkowskiemu i Wojciechowi Sokołowskiemu burgrabiemu grodzkiemu brzeskiemu, komisarzom, posłom i konsyliarzom konfederacyi województw kujawskich dnia 16 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1704 w Radziejowie na sejmiku dana.

1. Naprzód jako najprześwietniejszemu księciu jm. kardynałowi, prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego powinne dzięki za ponoszące około ojczyzny prace, fatygi deferrent, tak ut non sinat fidei sacrae et libertatibus jurium ulterioribus curis providere, upraszać będą. Toż i do jw. jmp. marszałka konfederacyi generalnego inferrent.

2. Ciż ichm. pp. komisarze, posłowie i konsyliarze curabunt u pomienionych ichmościów, ut sese active na kongresie walnéj rady war-

szawskiéj nomine województw naszych gerant i zaczętą przez się funkcyą continuent et obeant, inszym ichmościom, non characterisatis, w to się intrudentibus obviando.

3. Niemniejszy żal województw naszych ciż ichm. pp. posłowie przed tymiż ichmościami i całą radą walną warszawską exponent, że libere jadących jmp. Wojciecha Zagórskiego i Kozłowskiego obywatelów województw naszych naprzód ludzie w. jmp. Śmigielskiego starosty gnieźnieńskiego do siebie zabrali, a potém in vincula suetica naraziwszy wprawili: zaczém aby przez powagę jo. książęcia jm. i jmp. marszałka generalnego tak i całéj rady warszawskiéj quanto citius eliberentur, ichm. pp. posłowie conabuntur.

4. W. jmp. Andrzeja Głębockiego starosty brzeskiego kujawskiego niemniéj perculit serca nasze ciężki żal województwom naszym propalowany, od wielebnego ks. Jerzego Traha plebana ojrzanowskiego poniesiony, który nietylko in persona sua violenter dobra temuż jmp. staroście inequitavit ale i na życie diffidebat et diffidat, ludzi nasyłał, o czém proces szerzéj opiewa; aby ile duchownéj osoby cohibeatur licentia malevola, ichm. pp. komisarzom i posłom zlecamy, upraszając książęcia jm. kardynała, ut de altissimo judicio suo prospiciat injuriae conquerentis i ażeby sprawę rozsądzić inter disceptantes indilate dignetur, obviando inter cognatas domus, ne exoriantur z osoby tegoż jm. ks. plebana ulteriores majores dissensiones.

5. Należytą naszych województw powinnéj submisyi kontestacyą jo. książęciu jm. kardynałowi, jw. jmp. marszałkowi generalnemu i całéj rzeczyp. walnéj rady warszawskiéj ciż ichm. pp. komisarze i posłowie oświadczą; przytém ut in eodem favore województwa nasze conserventur i aby jako in antecessum przez interpozycyą ichmościów zostały dotąd exempti, będąc primoribus exinaniti contributionibus, tak ulterioribus ne graventur; także przechody wojsk przez województwa nasze zdezolowane ut amoveantur, upraszać będą.

6. Aby ciż ichm. pp. posłowie komisarze i konsyliarze województw naszych super sinistras delationes o jakichsiś poselstwach województwa nasze wyświadczyli i donieśli, że żadnych nie czyniliśmy nad te, które in aprico województw naszych stały się konotowane; oraz excusabunt województwa nasze, że się non immiscuerunt, owszem jmp. marszałka do manifestacyi (una de invaliditate jeżeliby się kto zmyślił) cum protestatione przywiodły. Caetera activitati, prudentiae, dexteritati

ichm. pp. komisarzów, posłów i konsyliarzów oddajemy. Działo się w Radziejowie dnia i roku, jako wyżéj.

Jakób na Szczawinach Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marmarszałek konfederacki województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

48.

1704. *Majus*, 21. *Radziej. grodzka Retation. 12 f. 105.*

197. [Laudum confoederationis una cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctissimae et individuae Trinitatis proxima (Majus, 21), anno Domini 1704. Obtulit generosus Laurentius Kiełczewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy zgromadzeni za uniwersałem najprześwietniejszego i najprzewielebniejszego księcia jm. Michała Radziejowskiego kardynała kościoła św. rzymskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, z wielu racyj i propozycyj braterskich tenże sejmik do dnia 5 miesiąca czerwca blisko następującego w roku teraźniejszym cum toto effectu limitujemy; do tego też czasu responsy na listy wszelkie do koła naszego przyszłe zawieszamy i oryginały przy jmp. marszałku zachować zlecamy.

A że kwestya, toties quoties na sejmikach repetendo, o sól suchedniową trzechletnią i dzisiejszego dnia zaszła, zaczém upraszamy ichm. pp.: Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, ażeby ichm., n. wielce m. pp. i bracia, do jmp. superintendenta żup rzeczyp. solnych dojechać raczyli i tam tegoż jmp. Dezardego superintendenta rekwirowali, aby sól trzyletnią wydać nam swobodnie raczył. Zagrzewamy także ichmościów prośbami naszemi na przeszłym sejmiku konfederackim uproszonych jakoto: w. jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego, ażeby sine ulla intermisione podług instrukcyi na przeszłym sejmiku konfederackim danéj do traktatu generalnéj konfederacyi zjechali się i tam podług namienionéj instrukcyi sprawili się.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 21 maja, roku 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego sejmiku, mp.

49.

1704. *Junius*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 109.*

198. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post octavas festi sacratissimi Corporis Christi proxima (Junius, 5), anno Domini 1704.— Obtulit generosus Michaeli Rudnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku przeszłego na dzień dzisiejszy przypadający do Radziejowa zgromadzeni, za zgodą publiczną województw naszych i z racyj w kole zaniesionych tenże znowu sejmik do dnia 15 miesiąca teraźniejszego czerwca cum toto effectu limitujemy i prorogujemy. Więc ażeby też i listy na przeszły sejmik do nas ordynowane i doszłe, których czytanie do dzisiejszego sejmiku suspenderamus, bez responsów nie osychały, odpisać na nie podług informacyi w kole braterskiém umówionéj jmp. marszałkowi zlecamy.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać committimus. — Działo się w Radziejowie dnia 5 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp.

50.

1704. *Junius*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 117.*

199. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 17), anno Domini 1704. — Obtulit generosus Laurentius Kiełczewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku przeszłego na dzień dzisiejszy przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Solwując una et altera vice uczynioną do dziś dnia z uniwersału najprześwietniejszego księcia jmści kardynała, prymasa, sejmiku przypadającego limitacyą, upraszamy za posłów ichm. pp.: Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego, Wojciecha z Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, Jakóba z Budzisławia Wysockiego gostyńskiego, Stanisława także z Wrzący Sokołowskiego kijowskiego podstolich z inowłocławskiego województw, ażeby ichm., nasi wielce miłościwi pp. i bracia, na dzień 19 miesiąca teraźniejszego czerwca do Warszawy zjachali i tam sejmowi i traktatowi podług danéj instrukcyi attendere raczyli.

Więc zaś ażeby konfederacyi naszéj tém lucidius probari mógł dowód, popis pod Kowalem województwom naszym na dzień 30 miesiąca tegoż czerwca, to jest, za niedziel dwie ab actu præsenti naznaczamy i abyśmy tam wszyscy podług prawa opisanego w wszelkiéj gotowości stanęli, sobie wzajem obowiązujemy się, do téjże powinności miasta, miasteczka, sołtysów, lemanów i inne wszelkie osoby prawem opisane pociągając. Że zaś wszelka securitas et evictio wyżéj napisanym ichm. pp. posłom na sejm pomieniony warszawski uproszonym debetur, zaczém onę ichmościom województwa nasze cavent et spondent laudo præsenti.

Ostrzegają też sobie województwa, aby ichm. pp. posłowie na sejm pomieniony warszawski uproszoni z jw. jmp. marszałkiem konfederackim województw naszych i województwy naszemi znosili się i jmp. marszałek z powziętéj wiadomości od ichmościów, aby województwa de statu rerum uwiadomiał. Jeżeliby zaś więcéj posłów z województw na-

szych na tamto miejsce przybyło, albo województwa viritim stanęły, quivis z województw naszych brat ślachcic æquali activitate, securitate et cautione veluti pro libertate guadere ma.

Na largicye w kole dzisiejszém noviter proponowane aby żadnych asygnacyj nie wydawał jmp. marszałek, sobie warujemy. — Na list w. jmp. Maciejowi Gębickiemu staroście nakielskiemu, marszałkowi konfederacyi województwa łęczyckiego i inne tak przedtém jako i dzisiaj zaszłe odpisać jmp. marszałkowi zlecamy i temuż na supliki od wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich saméj Bydgoszczy miasteczka i całego starostwa bydgoskiego, także wielebnych panien zakonnych toruńskich do jw. jmp. Pipera grafa pierwszego senatora status suetici, implorando nad nimi clementiam, imieniem województw naszych pisać i też na podobne od miasteczek województw naszych zaniesione supliki podług braterskiéj naszéj kompasyi w kole uczynionéj respondere committimus.

Że się zaś stante præsenti calamitoso fato w miasteczkach kujawskich nietylko przez Szwedów zaniesione ale i inne pożarowe zagęściły ognie, przez które nietylko domy ale i substancye ubogich ludzi pogorzały: zaczém, juri communi insistendo, od wszelkich kontrybucyj do lat czterech pogorzelców, jakoto: w Kowalu sławetnych: Wojciecha Bigosa i Wojciecha Piasnowicza mieszczan kowalskich, także sławetnych: Andrzeja Wrońskiego wójta włocławskiego, Stefana Siemianowicza, Józefa Perowicza i Józefa Mykańskiego mieszczanów włocławskich biskupstwa kujawskiego jako nam juramentami swymi oświadczyli, uwalniamy; do którego beneficium præviis juramentis sąsiedzi onych także i miasteczka Brześcia, similiter pogorzelcy, należéć będą.

Którą to uchwałę naszę ręką własną jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca czerwca, roku pańskiego 1704.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

51.

1704. *Junius*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 118.*

200. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Antonii de Padua confessoris proxima (Junius, 17), anno Domini 1704. — Obtulit generosus Laurentius Kiełczewski.

Instrukcya ichm. pp.: Pawłowi z Chomęcic Morawskiemu staroście gniewkowskiemu, Wojciechowi z Wrzący Sokołowskiemu burgrabiemu grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego kujawskiego, Jakóbowi z Budzisławia Wysockiemu gostyńskiemu, Stanisławowi także z Wrzący Sokołowskiemu kijowskiemu podstolim z inowłocławskiego województw posłom na sejm electionis novi regnantis na dzień 19 miesiąca teraźniejszego czerwca między Warszawą i Wolą, miejscu zwyczajném, przypadający na sejmiku w Radziejowie dnia 16 tegoż miesiąca czerwca odprawującym się dana.

1. Ponieważ dotąd sacro romanæ ecclesiæ catholicæ, fidei, libertatis nostræ avitæ Polonæ totiusque reip. vulnera læsiva passive præstolantibus nie są nagrodzone, ani aby były i mogły być uleczone, żadnéj aparencyi świat polski nie widzi: zaczém jak najosobliwiéj ichm. pp. posłowie najprześwietniejszemu książęciu jmści kardynałowi, arcybiskupowi gnieźnieńskiemu, prymasowi Korony polskiéj i w. ks. litewskiego i jw. jmp. marszałkowi konfederacyi generalnéj warszawskiéj, także całéj prześwietnéj izbie téjż konfederacyi warszawskiéj submissa deferrent od województw naszych obsequia, devoventes złączonéj raz z województwy wielkopolskiemi konfederacyi województw naszych argumenta i aby non sinant ulterius jako primores incoeptis desistere, owszem ad felicem coronidem intenta reip. akomodować aby raczyli, exorabunt.

2. Ciż ichm. pp. posłowie jako cum primoribus generalnéj konfederacyi warszawskiéj tak z rzecząp. discordes animos inter patres et filios patriæ componi et uniri (ponieważ na tém całość ojczyzny zawisła) curabunt.

3. Na plenipotencyą jw. jmp. Horna najjaśniejszego kr. jmci szwedzkiego generała i komisarza, utrum sit realis effectiva et plenaria

ad tractatum pacis sine ulla avulsione cujusvis provinciæ regni Poloniæ ac magni ducatus Lithvaniæ et dominiorum quorumvis ipsorum, summam animadversionem ciż ichm. pp. posłowie mieć powinni i o to cum tota rep. serio conferre et studere obstringuntur.

4. Od następującego ludu króla jmści szwedzkiego z samego zaraz województwa łęczyckiego przystępując i ciągnąc na oblężenie Torunia, a przez nie pod Toruniem persewerując po rozwinieniu tegoż oblężenia, także i dotychczas jakie od tegoż wojska kr. jmci szwedzkiego poniosły województwa nasze kujawskie szkody, do uwagi i na pamięć przywieść ichm. pp. posłowie nie przepomną. — Przyłączą też przytém supplices wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich, którzy z samą Bydgoszczą i starostwem bydgoskiém plus minus czterdzieści tysięcy insimulati de novo płacić coguntur, ultra libertationem naj. kr. jmci szwedzkiego naszym województwom przez ichm. pp. posłów datam; które starostwo bydgoskie w województwie naszém inowłocławskiém zostające pod tęż libertacyą podpada, a przecież od jmp. Adletstejna gravatur: nuż i wielebne panny zakonne toruńskie niemniejszą patiuntur persekucyą, kiedy toties quoties novis et novis premuntur od niego ex occasione kościoła swego (który to miał być przedtém luterski, czemu go oddać nie mają) contributionibus: zaczém upraszać będą ichmościów primores konfederacyi generalnéj, aby do jaśnie w. jmp. Pipera grafa pierwszego senatora status suetici napisać raczyli, ażeby insistat pomienionéj libertacyi województwom naszym danéj i onę corroboret; także przerzeczonych wielebnych oo. bydgoskich miasteczko i całe starostwo i panny zakonne toruńskie a quavis persecutione et exactione emundet.

5. A że univimus sensus et animos, tak też ażeby jednostajna województwom naszym securitas była i być mogła, consilium inire cum primoribus et rep. conferre et providere satagereque ichm. pp. posłom zlecamy.

6. Oświadczą przytém województw naszych ochotę ichm. pp. posłowie, że nietylko contestato desiderio przez ichm. pacem ojczyznie i sobie internam et externam jak najprędzéj exoptamus, ale też i viritim, dum postulabit major necessitas, stawać declarabunt, na czego dowód, że złożony popis województw pro die 30 Junii mensis, to jest, præsentis, enarrabunt.

7. Znalazła kompasyą postulatio wielebnych oo. Jezuitów bydgoskich w sercach naszych, za którymi, równie za Bydgoszczą i staro-

stwem bydgoskiém, tudzież województwy naszemi obiema kujawskiemi do jw. jmp. Piper grafa senatora i konsyliarza pierwszego suetici status, ut in eorum postulatis, ile tot contributionibus exactis gravatis i teraz w nową wyżéj opisaną z miastem i starostwem bydgoskiém pensyą insimulatis, apud primores reip. ichm. pp. posłom instantiales procurare zlecamy.

8. Ichm. pp. posłom województw naszych, n. wielce m. p. i braci, spondemus et assecuramus, obligantes ichm., aby jak najprędzéj zjachawszy, jako korespondować tak i znosić się raczyli, tam internæ quam externæ providentes rzeczyp. securitati [1]).

Cætera prudentiæ, activitati et dexteritati ichm. pp. posłów committimus. — Działo się w Radziejowie roku pańskiego 1704, dnia 16 czerwca wyżéj mianowanego.

Jakób Szczawiński wojewodzic inowłocławski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

52.

1704. *Junius*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 145.*

201. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in vigilia festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 23), anno Domini 1704.—Obtulit generosus Antonius Jarnowski.

My rady, dygnitarze, urzennicy, rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego kujawskich zjechawszy się do Radziejewa, na zwyczajne radom miejsce, za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., na dzień 23 czerwca, roku 1704, wydanym. Pełném ojcowskiéj miłości i czułéj ku strapionéj ojczyznie i zamięszaniu rzeczyp. prowidencyi, w któréj nieustająca opatrzność pańska do ratowania się sposoby podawać raczy, kiedy viperina wyrodnych téj ojczyzny synów malevolentia nutu nieprzyjaznych przerobiona swazorów i inwazorów w taki ją zaprowadziła labirynt, żeby jéj z Tezeuszem więcéj powstać nie przyszło, gdy

---

[1]) Oba te powyższe punkta 7 i 8 są wzięte z instrukcyi, datowanéj 5 czerwca t. r., któréj pierwszych 6 punktów nie drukowaliśmy, gdyż w zupełności zgadzają się z punktami zawartymi w instrukcyi z dnia 16 czerwca.

nad nią wszystkie fatorum moles majusque pendet Tantalo saxum: wszystkie porządne rady, sejmy, recta senatus consilia upornie rozbijając, a do skuteczniejszéj swéj napiętéj prewarykacyi taż zaćmiona złość, gdy vulnere tunc proprio facinus testata tyranno armavit patriæ robur, ab hoste datum, z cudzéj siły wystawia ojczyznie mogiły, że wszystko coraz ductu malorum in eversionem poszło, bezpieczeństwo świątnic pańskich, powaga praw, wolności, dostoiństwo ślachetnego imienia polskiego i najjaśniejszego majestatu jkr. mci, któremu na zgubę ojczyzny naszéj æmulam wystawić usiłują majestatem, jakoby nie wiedząc, że non capit una duos majestas regia fratres, a dopieroż poddanego ze swym panem na jednym mieścić tronie, zgoła periere cuncta, jus, decus, pietas, fides et qui redire nescit, cum perit pudor: my tedy, widząc w takim zatrzęsioną ojczyznę tarasie, bierzemy przed się ostatnie salvandae reip. et sacræ regiæ majestatis w podobnych téj ojczyzny upałach praktykowane pod Tyszowcami, Gołębiem, Przeszewicami etc. media, które i teraz opatrzna rzeczp. nutu małopolskiéj prowincyi pod Sendomierzem, reassumendo 20 maja generalną obojga narodów in plenissimo numero ex provinciis deputatorum zawarła konfederacyą. Do tego się wszyscy indivisim inkorporując związku i obowiązku circa fidem, majestatem et libertatem i cokolwiek w sobie tamto zawiera et ultra providebit paradoxum, to wszystko pro rato, grato, rege et lege intimo przyjmując assensu, czego ad personalem województw naszych ratificationem jako primo sub hostico particulari circulo, uprosiliśmy ad exordia téj konfederacyi województw naszych ichm. pp.: w. Andrzeja Dąbskiego starostę nakielskiego, Chryzostoma Dorpowskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, Franciszka Stanisława Jarnowskiego i Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego in typo ejusdem instrumenti wyrażonych, których eodem laudo aprobujemy: tak do dalszéj téj ojczyzny obrady niniejszą uchwałą z pojsrzodka siebie in suppetias ustawicznéj do téj konfederacyi przytomności posłów upraszamy i deputujemy ww. ichm. pp.: Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, w. jmp. Jakóba Działyńskiego wojewodzica kaliskiego, Andrzeja Kołuckiego, Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, Andrzeja Milewskiego, Ludwika Markoskiego, Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, jmp. Zakrzeskiego sędzica ziemskiego brzeskiego kujawskiego, ichm. pp. Zygmunta i Antoniego Jarnowskich,

jmp. Aleksandra Czaplickiego, jmp. Jana Trzebuchowskiego marszałka koła naszego; którzy to ichmośc. una cum antecedaneis juxta contenta instrukcyi województw naszych ad potissimum assensum consensumque całéj rzeczyp. konformować się będą. Contenta téj generalnéj konfederacyi, która nihil derogando zwyczajnym sejmu obradom, w sobie nullas status involvit materias, ale tylko samę ojczyzny, majestatu pana swego i swych swobód providet obronę, aprobujemy. Sancita sejmu lubelskiego indivisim wszystkie, jako virtus téj konfederacyi ad executionem przywieść disposuit, tak i my z województw naszych in toto adimplere et exequi deklarujemy; dla czego elekcyą ichm. pp. komisarzów naszych na komisyi od jw. jmp. marszałka konfederackiego pochodzącą na którykolwiek czas i miejsce po kampanii naznaczonéj do przyszłego ex limitatione sejmiku odkładamy, gdzie oraz i nowych egzaktorów przybranie do nowych kontrybucyj na tymże sejmiku przyszłym rezerwujemy. Cursum szelężnego juxta obloquentiam sejmu lubelskiego a tempore lege præscripto tąż naszą konfederacyą aprobujemy. Podatków dyspozycyą do najprędszego zawdzięczenia i ukontentowania ochotnego ku rzeczyp. rycerstwa eodem fœdere ligatum na tymże sejmiku przyszłym irremissibiliter deklarujemy. Który to sejmik pod dyrekcyą jmp. Jana Trzebuchowskiego marszałka i posła województw kujawskich na dzień 1 września limitujemy. — Działo się w Radziejewie 23 czerwca, roku 1704.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich koła rycerskiego, manu propria.

53.

1704. *Julius*, 18. *Radziej. grodzka Obtulit. 3 f. 135.*

202. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae proxima (Augustus, 18), anno Domini 1704.— Obtulit generosus Andreas Idzikowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik za uniwersałem jkr. mci, p. n. m. na dzień dzisiejszy do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy ojcowską odbieramy jkr. mci przestrogę, abyśmy upadającéj ojczy-

znie i w niéj wszystkim już zatraconym wolnościom jak najprędszy dali ratunek, który być nie może tylko przez nas samych ruszenie się na obronę ich, do czego nas nietylko same prawa stringunt, ale et amor patriæ być każdemu z nas præ oculis powinien, cośmy byli zaraz powinni explere na rozkaz jkr. mci w ostatnich wiciach: więc że podobno nie każdemu devenit ad notitiam ten uniwersał, dlaczego mała była ichmościów frequentia, więc tenże sejmik do niedziel dwu, to jest, ad diem primam Septembris limitujemy, invitando et obligando tak jw. ichm. pp. senatorów jako i całe rycerstwo obudwu województw, aby ichmoście w jak największym . . . . . stawać w takiéj gotowości, jakobyśmy zaraz ad opera belli ruszyć się ex loco consiliorum mogli, jeżeli non . . . . . namniéj stringat już gorąca ojczyzny z wolnością . . . . . chcąc jak największe subsidia ferre ojczyznie, uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego i Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego, aby ichmośc. nomine nostro znieśli się z województwy wielkopolskiemi, także z jw. jmp. wojewodą inowłocławskim, generałem wielkopolskim, aby z nami chcieli in subsidium strapionéj ojczyznie jungere consilia et arma na obronę jéj i wydźwignienie tak ciężko nachylonych wolności.

A że na przeszłym sejmiku z uniwersału jkr. mci ordynowaliśmy posłów do konfederacyi sendomierskiéj, tedy i præsenti laudo ichmościów obstringimus, aby recto consilio na tamtém miejscu spólnie z inszymi ichmościami subveniant patriæ i według instrukcyi sobie danéj negotient.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 18 lipca, roku pańskiego 1704.

J. Trzebuchowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich.

54.

1705. *Januarius, 7.* *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 178.*

203. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda ante festum sanctae Agnetis virginis et martiris proxima (Januarius, 13), anno Domini 1705.—Obtulit generosus Albertus Sadowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego, kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmiku pro die septima Januarii w roku teraźniejszym za uniwersałem kr. jmci Stanisława szczęśliwie obranego zgromadzeni. — Najprzód oświadczamy się, że jako generalna konfederacya warszawska przy wierze świętéj katolickiéj rzymskiéj, przy prawach, wolnościach a majoribus nostris krwawo nabytych ustanowiona, tak i województwa nasze jako ją na tamten czas przez ichm. pp. posłów przyjęły, tak i teraz manutenere spondent i obligują się. Actus wszytkie in contrarium téjże konfederacyi post exvinculationem peractos improbando i jmp. marszałkowi solennem manifestationem osobliwie contra legationes ad exteros principes, ut pote do księcia jmści elektora brandeburskiego przez jmp. podskarbiego koronnego legacyi coram actis authenticis zanieść zlacają. Tém bardziéj zaś do pożądanego adspirando pokoju, unionem mutuam jako między sobą tak i województwami inszemi a, daj Boże, z całą rzecząp. jednostajnie zgodą stabilitatam miéć pragną, quo tutior inter regna tak Korony polskiéj jako i szwedzkiéj pax, omnibus triumphis potior evalescat. Więc in eum finem aby nietylko animi ale i vires były coadunatæ, jako in desideriis do naj. kr. jmci szwedzkiego tak i do majestatu kr. jmci, Stanisława, uprosiły województwa nasze ichm. pp. posłów: w. jmp. Macieja hrabi na Łabiszynie Gębickiego starostę nakielskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, do króla jmci szwedzkiego, w. jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, dworzanina jkr. mci, i jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, którzy ichmośc. juxta datas sibi od województw instructiones expedire functiones suas afektami naszymi braterskimi obligantur.

Więc laudabili zelo przy dostoińśtwie jkr. mci elekta idąc z województwy wielkopolskiemi in spem alleviationis w kontrybucyach i wy-

dawaniu prowiantami a nie pieniędzmi, których absolute województwa nasze nie mają: obrali województwa nasze ichm. pp. rotmistrzów, to jest: ww. jmp. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego, jmp. Andrzeja na Kołudach Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, jmp. Mikołaja z Olszowy Olszowskiego podkomorzyca wieluńskiego i jmp. Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego, z którymi kapitulacyi i komputu podług dawnych z tych województw wypraw postanowienie do przyszłego ex limitatione przypadajacego zachowujemy sejmiku, tudzież ichm. pp. sędziów obranie. Dla doskonalszéj zaś województw naszych cum majestate korespondencyi et ad latus majestatis jkr. mci asystencyi uprosiliśmy ichm. pp. rezydentów, to jest: w. jmp. starostę nakielskiego, jmp. podstolego gostyńskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego i jmp. Antoniego Mniewskiego kasztelanica brzezińskiego.

Baczą województwa nasze, quantum incumbit całéj rzeczyp. in primatiali jo. księcia jmści prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego autoritate: więc invocando ad coeptum opus, aby continuare raczył, uprosiliśmy ichm pp. posłów do księcia jmści, w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego i jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążyca inowłocławskiego, którym osobliwą od jmp. marszałka dać zlecamy instrukcyą; adjungendo oraz, aby książę jegomość powagą swoją prymacyalną jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego in eam stationem, od któréj recessit, revocare raczył. Pari ratione ciż ichm. pp. posłowie do księcia jmści prymasa w. jmp. Piotra z Paradyza Bronisza starostę pyzdrskiego, aby redeat ad ministerium suum, invitabunt. Stosując się do jednostajnéj zgody sejmiku brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw w Radziejowie za uniwersałem naj. kr. jmci Stanisława odprawującego się i w osobliwym respekcie merita jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego od wzięcia na osobę swoję funkcyi od województw naszych na generalną do traktatu o pokój konfederacyą in antecessum od województw gratyfikowany juxta declarationem dość laboriose cum dispendio zdrowia i fortun własnych aż ad præsentem terminum na osobie swojéj sustinuit i osobliwą podczas elekcyi od kr. jmci szwedzkiego na województwa otrzymał libertacyą, która przy legacyi do jmp. generała Nierota przez tegoż jegomości alewiacyą dwóch talerów bitych odniosła: tedy, compensando te wszytkie prace i do dalszéj zachęcając usługi, temuż jmp. podstolemu ze wszytkich dóbr specifice w ta-

ryfie podymnych 1661 et 1662 zostających, to jest, z ziemskich i dziedzicznych po tynfów dwa, z dóbr jkr. mci i duchownych, miast i miasteczek po taleru bitym naznaczamy i deklarujemy. Do odebrania zaś téj naznaczonéj jegomości rekompensy relicta omni facultate obrania ad beneplacitum suum plenipotencyi, którego przy atestacyi jmp. podstolego albo raczéj w grodzie vigore præsentis functi uczynionéj plenipotencyi vim et robur kwity, tak jakoby ręką jmp. podstolego własną podpisane były, miéć powinny. Jako zaś adinvicem spondemus nobis præmissorum dotrzymania tak też specialem tym wszytkim ichmościom gerentium funkcye n . . . . ach swoich jmp. marszałkowi koła naszego securitatem . . . Anno 1705.

Antoni Maciéj Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp. (L. S.)

55.

1705. *Martius*, 2. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 184.*

204. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Martius, 2), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Jacobus Racięcki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ jmp. Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski publicam legationem do naj. kr. jmci elekta, obeundo pro cadentia sejmiku tego, nie będąc u dworu ekspedyowany, jako listem swoim województwom doniósł, non comparuit: dlatego za substytuta jegomości i dyrektora koła naszego uprosiliśmy jmp. Jakóba Racięckiego, pod którego dyrekcyą sejmik tenże cum toto effectu ac vigore ad diem 12 Martii limitujemy i tę limitacyą jmp. dyrektorowi koła naszego podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 2 miesiąca marca, roku pańskiego 1705.

Jakób Racięcki jako substytut jmp. marszałka, mp.

56

1705. *Martius*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 183.*

205. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Reminiscere quadragesimalem proxima (Martius, 9 (?)), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Jacobus Racięcki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający na miejce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. A że ww. ichm. pp. posłowie, n. wielce m. pp., do najjaśniejszego kr. jmci elekta de gremio nostri wysłani dotychczas cum sufficienti relatione od dworu nie powrócili, dlatego na miejsce jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka naszego, in eadem publica legatione zostającego, jako in antecedenti limitatione przez jmp. Jakóba Racięckiego obranego substytuta zapisanéj tak i na teraźniejszym sejmiku za dyrektora koła naszego pomienionego jegomości uprosiliśmy.

Ponieważ w kole naszém gemitus civium nostrorum jest expositus przez wojsko ichmościów pp. litewskich pod komendą jw. jmp. starosty bobrujskiego, regimentarza ad præsens będącego, cum summa molestia ubogich obywatelów województw naszych uczyniony: zaczém obraliśmy de medio nostri do pomienionego jmp. regimentarza ichm. pp.: Kazimierza Kaczkowskiego i Jana Słubickiego posłów naszych, aby cum debita veneratione cultus chcieli exponere desideria województw naszych. Także do jw. jmp. barona Horna pułkownika naj. króla jmci szwedzkiego w województwach naszych miesięczne pieniądze i prowianta na regiment pomienionego jegomości żołnierze cum magna aggravatione że wybierają, ichm. pp.: Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego posłów naszych uprosiliśmy.

A że niespodziana i nagła na województwa nasze nastąpiła potrzeba z relacyi w kole naszém uczynionéj przez ichm. pp.: Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego posłów naszych do jw. jmp. Karola Nierotha generała najja-

śniejszego kr. jm. szwedzkiego ex rationibus in medio koła naszego dość obszernie wyrażonych, in vim honorarii sumę 1,780 tynfów pomienionemu jmp. generałowi ofiarowaną, committimus tedy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby nomine publico in hoc urgente necessitate list do jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, cum testata kompromisu swego na przeszłym sejmiku declaratione pisał, aby pomienioną sumę do rąk tegoż jmp. chorążego bydgoskiego wyliczył, dając województwa nasze pomienionemu jmp. podczaszemu inowrocławskiemu publicam sponsionem, że z najprędszych podatków osobliwie z czopowego podatku oddać deklarują.

Rozporządzenie kurencyi szelężnego i czopowego podatku w województwach naszych do przyszłego, da Bóg, sejmiku cum consensu omnium civium odkładamy. Sejmik zaś ten cum toto effectu ac vigore do dnia 20 miesiąca marca limitujemy i tę uchwałę sejmiku naszego oraz z limitacyą jmp. dyrektorowi koła naszego podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 12 marca, roku pańskiego 1705.

Jakób z Racięcina Racięcki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp.

57.

1705. *Martius*, 20. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 187.*

206. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione].

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Laetare quadragesimalem proxima (Martius, 27), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Martinus Nowowiejski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Chcąc nietylko internam przez eradykacyą inter nos concives wewnętrznych kolizyj ale et externam in adaugendis viribus providere securitatem, dlaczego dwie chorągwi, każdéj komput rachując koni 80, wystawić przyrzekamy i za rotmistrzów z województwa brzeskiego w.

jmp. Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, z inowrocławskiego zaś województwa jmp. Kazimierza z Rojewa Kaczkowskiego, kapitulacyi po 6,000 złotych każdemu z ichmościów na rok postąpiwszy, uprosiliśmy. Na zapłatę zaś tymże dwiema chorągwiom simplę pogłównego juxta tarifam 1681 et 1682, także currentiam anteriorem szelężnego juxta itidem 1681 et 1682 anni postanawiamy i na koń jeden ad normam województw wielgopolskich na pierwszą ćwierć po złotych sto, na trzy zaś ćwierci po złotych siedmdziesiąt zapłatę deklarujemy. Komportacyą zaś i liczenie pomienionego pogłównego i szelężnego na dzień 20 miesiąca kwietnia roku teraźniejszego z brzeskiego do Brześcia, z inowrocławskiego do Inowrocławia województw in præsentia ichm. pp. komisarzów, których do sądu ziemskiego i grodzkiego brzeskiego i inowrocławskiego przybierając, obranie do przyszłego sejmiku odkładając, przyobiecujemy i wypłacać secundum anteriorem tarifam ac dispositionem præsenti laudo zapisujemy się.

A obawiając się, aby ta uchwała podatku pogłównego i szelężnego na zapłatę tym dwiema chorągwiom sufficere mogła, novam currentiam szelężnego w miastach, miasteczkach, wsiach ziemskich, duchownych jako i królewskich od beczki złoty, w miastach zaś od inszych likworów, jakoto: wódek, gorzałki, wina, miodu czwarty grosz, salvis juramentis super realitatem propinationis coram officiis castrensibus Brestensibus Cujaviæ et Junivladislaviensi przy liczeniu podatku tego in præsentia z województwa brzeskiego ichm. pp.: Wojciecha Sokołowskiego brzeskiego, Jarosza Cieńskiego kowalskiego grodzkich burgrabiów, z województwa zaś inowrocławskiego ichm. pp.: Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Andrzeja Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego uproszonych, præstandis et excipiendis, postanawiamy i aby posesorowie, cujuscunque status et conditionis lub administratorowie, mieszczanie, Żydzi, arendarze, sołtysi, lemani, kto tylko piwo i inszy likwor szynkuje i szynkować będzie, w czém seriam pomienioni ichmośc. ad excipienda juramenta deputati miéć będą animadversionem, przy ekspiracyi każdego kwartału, to jest, ultima die mensis tertii tak z dawnych jako i novæ erectionis karczm, gościńców po wykonanéj super realitatem szynku przysiędze pieniądze komportowali et juxta dispositionem ichm. pp. komisarzów, ichm. pp. rotmistrzom albo ich deputatom wyliczyli. Do którego podatku ichm. duchowni, którzy w plebaniach vigore jurium suorum, w klasztorach i na których tylko miejscach szynki założą, należéć będą i podatek szelężnego, ut præmissum est, od

piwa i gorzałek płacić (prævia super realitatem propinationis przez samych ichm. duchownych juratoria comprobatione præstanda) tenebuntur. Ktoby zaś był renitens et contrarius téjże uchwale, tedy liberam executionem przez ichm. pp. wojskowych super bonis extendendam pozwalamy; ichm. zaś pp. komisarze sufficientem na pierwszym sejmiku gestæ suæ functionis uczynić powinni będą relationem ac calculum. Który to podatek szelężnego a prima mensis Aprilis w roku teraźniejszym zaczynać się, a kończyć się, da Bóg, będzie ultimis diebus Martii w roku blisko przyszłym 1706.

A że w dobrach królewskich, osobliwie w miastach zagęściły się szynki przez ichm. pp. duchownych założone, zaszczycając się przywilejami in præjudicium prawu sine consensu reip. insciisque possessoribus przez niektórych ichm. duchownych noviter otrzymanymi, a potém per novellam constitutionem skasowanymi, przezco dyminucyą w czopowém i szelężném dotychczas województwa nasze ponosiły, ichmościom zaś posesorom, starostom i miastu proventus odebrany, a przez to ubodzy mieszczanie depauperati: więc stosując się ad eandem novellam constitutionem, tychże ichm. pp. posesorów, starostów upraszamy ac fraterne obstringimus, aby takowych szynków nie pozwalali i inquantum by ichm. duchowni contrarii byli i szynków niesłusznie założonych nie poprzestali, tedy, ile gdy sub hoc turbulento tempore hi ausus vindicari nie mogą, wolne znoszenie tych szynków ichm. pp. starostom i posesorom dóbr królewskich ac demolitionem karczm pozwalamy, omnemque evictionem, jeżeliby o tę demolicyą in futurum od ichm. duchownych byli jure impetiti, cavemus tuerique ac evincere in quovis foro zapisujemy się; co się i o duchownych dobrach, gdzie szynki privata autoritate są założone, rozumiéć się ma.

Wniesiona ratione czopowego w miastach królewskich, duchownych i ziemskich querimonia, tedy do lepszego przyprowadzając porządku, z województwa brzeskiego ww. ichm. pp.: Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego za komisarzów do czopowego uprosiliśmy, w województwie zaś inowrocławskiém dawnych ichm. pp. komisarzów do czopowego aprobujemy. Którym to ichm. pp. komisarzom datur potestas wszytkie miasta swoim uniwersałem w brzeskiém województwie do Brześcia, w inowrocławskiém zaś do Inowrocławia convocandi, contrahendi ac calculum, osobliwie w województwie brzeskiém ab exspiratione w. jmp. starosty radziejowskiego

faciendi; na sejmiku zaś sufficientem najpierwszym po zakończonych rachunkach czopowego cooperationis suae uczynić będą powinni relationem. A nie mogąc daléj województwa nasze hisce insupportabilibus sufficere tributis i abyśmy jakie otrzymać mogli respirium od płacenia kontrybucyi i wydawania prowiantów, ze dwóch miesięcy ostatnich mogli być exempti ac liberi, oraz ratione nowych paletów rigor aby w nich wyrażony non extendatur, securitas ichm. pp. rotmistrzom dach do zaciągu provideatur: posłów ww. ichm. p.: Pawła z Chomęcic Morawskiego gniewkowskiego, Jana na Głębokiém Głębockiego nieszawskiego i sędziego grodzkiego brzeskiego starostów do najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego i elektora jegomości uprosiliśmy. Także do jmp. generała Nierotha, jmp. pułkownika Krusse i do jmp. komisarza do Inowrocławia w. jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego i jmp. Jarosza Cieńskiego burgrabiego kowalskiego; tudzież do jmp. pułkownika Horna, ww. ichm. pp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, Mikołaja z Olszowy Olszowskiego podkomorzyca wieluńskiego posłów in desideriis województw uprosiliśmy i instrumenta instrukcyi nomine województw spisać quam sufficientissime jmp. marszałkowi koła naszego zleciliśmy.

A gdy województwa prace, koszty i fatygi każdego ex civibus praemiare zwykły, tedy i teraz za odprawioną legacyą do króla jm. szwedzkiego ichm. pp.: Andrzejowi Kołudzkiemu chorążemu bydgoskiemu, Jakóbowi Wysockiemu podstolemu gostyńskiemu każdemu z ichmościów po 1,000 złp. deklarujemy i wyliczyć jmp. chorążemu bydgoskiemu z czopowego województwa inowrocławskiego, zaś jmp. podstolemu gostyńskiemu z najpierwszego podatku szelężnego brzeskiego województwa zlecamy. W podobnym respekcie ichm. pp. posłów teraźniejszych miéć będziemy, którym damus et concedimus potestatem, jeżeliby potrzebna była przy elekcie jegomości ichmościów rezydencya, zabawić się ac ad formanda, jeżeli vocabuntur, consilia, sociare sensus et vota imieniem województw pozwalamy i coby obnoxium tymże województwom być wiedzieli et quæ nos fata ulteriora volvent et quo eventu res in desideriis województw succedent, przez korespondencyą aby nas bracią præcustodiant, prosiemy.

A że in vim honorarii jmp. generałowi Nierothowi za świadczone jego łaski jmp. chorąży bydgoski imieniem województw sto bitych talerów i konia swego własnego tureckiego valoris tysiąc tynfów oddać,

także jmp. adjutantowi trzydzieści talerów bitych deklarował: tedy evincendo słowo jegomości i nie mając nic gotowizny w województwach, ile circa præsentem turbinem, zleciliśmy jmp. marszałkowi, aby do jmp. Jana Kościelskiego pisarza ziemskiego brzeskiego cum expostulatione, żeby dogadzając wielkiéj potrzebie województw sta trzydzieści talerów bitych jegomość, n. wielce m. p., wygodził, napisał; w czém dajemy sponsionem, że przy winném podziękowaniu z najpierwszych podatków ac circa nostram gratitudinem wypłacić tenebimur i asygnacyą do najpierwszego podatku wydać na tę sumę jmp. marszałkowi, lub téż ichm. pp. komisarzom, także jmp. chorążemu bydgoskiemu za konia, którego odda jmp. generałowi Nierothowi, tysiąc tynfów z najpierwszych także podatków, osobliwie z kurencyi szelężnego wyliczyć i asygnacyą wydać zlecamy.

Relacye ichm. pp. posłów od najjaśniejszych królów ichm., także od najprzewielebniejszego książęcia jm. kardynała do przyszłego sejmiku, który ad trigesimam præsentis roku teraźniejszego limitujemy, odkładamy.

In casu zaś ingruentis necessitatis za powrotem z ekspedycyą od dworów najjaś. królów ichm. ichm. pp. posłów, tymże ichm. pp. posłom: w. jmp. Maciejowi hrabi na Łabiszynie Gembickiemu staroście nakielskiemu, Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu, marszałkowi województw naszych, committimus, aby inotescencye wydali i nas konwokowali; eadem i tymże ichmościom z teraźniejszego sejmiku ad serenissimas majestates uproszonym datur potestas in casum ingruentis itidem necessitatis convocandi nas bracią.

Wniesioną ratione ukontentowania jmp. majora Pipera i jmp. komisarza Mullera propozycyą i prośbę do przyszłego sejmiku suspendimus.

Na listy w. jéjm. p. starościny kolskiéj, tudzież jmp. staroście nakielskiemu nomine województw odpisać jmp. marszałkowi zlecamy.

Ad taxanda pecora juxta dispositionem jmp. pułkownika Horna, jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego za komisarza uprosiliśmy.

Które to postanowienie in omnibus punctis strzymać sobie przyrzekamy i ręką podpisawszy jmp. marszałka, do grodów wszytkich województw naszych kujawskich, aby wszytkim cujuscunque status et conditionis osobom ta uchwała innotescat, podać i publikować zleca-

my. Działo się w Radziejowie dnia 20 miesiąca marca, roku pańskiego 1705.

Jakób z Racięcina Racięcki marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

58.

1705. *Martius*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 186.*

207. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta magna (Aprilis, 9), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Franciscus Choiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego ex limitatione przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Życząc sobie omni conatu et studio jak najprędszego uspokojenia i uleczenia tak ciężkich razów rzeczyp., postanowiliśmy na przeszłym sejmiku chorągwi dwie, każdéj komput rachując po koni ośmdziesiąt, ichm. pp. rotmistrzom zapłatę obmyślili, tak præsenti laudo przyrzekamy ukontentowanie ichmościom. A że intercessit legacya do najjaśniejszych królów z sejmiku limitationis, bratersko tych ichmościów compellamus, którzy coassumpserunt tę funkcyą na się, aby z ichm. pany litewskimi ekspostulowali et novas producant ordinationes kr. jm. szwedzkiego i świadczoną łaskę jkr. m., p. n. m. województwom, aby hac virtute życzliwości certare raczyli, in filo contenta ordynacyi tak króla jegomości jako i commissoriatus belli trzymali, zadosyć czyniąc ichm. pp. posłom województw naszych deklaracyi danéj, ponieważ intercessit w województwie łęczyckiém melioracya. Przy którém oraz doniesieniu upraszamy ichm. pp. posłów, ut exponant żale civium nostrorum et temeram vexam dyfamacyi una cum diffidatione na zdrowie i fortuny ww. ichm. pp.: jmp. Andrzeja na Kołudzie Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, aby iniqua delatio in affectibus ichmościom salutem cum interitu fortuny nie brała omnisque declaretur, jako insignitis charactere publico, securitas.

In casu zaś nieakceptowania ordynacyi, o czém nie wątpiemy, zlecamy jmp. marszałkowi, aby supplices do najjaśniejszych królów napisał. Ichm. zaś pp. rezydenci z prośby naszéj destinati, ut vigiles curas agant in vindicatione wydanych extra mandatum kontrybucyj w komisoryacie jkr. mci, upraszamy. Sejmik zaś cum toto effectu limitujemy do pierwszego poniedziałku po niedzieli przewodniéj (Aprilis, 20). — Działo się w Radziejowie die 30 Martii, anno 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podstoli brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

59.

1705. *Aprilis*, 20. *Radziej. grodz. Relation. 12 f. 189.*

208. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 25), anno Domini 1705. Obtulit nobilis Franciscus Choiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia dzisiejszego przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa, zgromadzeni. Fluctuantes inter consilia przy nieszczęśliwych konjunkturach rzeczyp. decydujemy między sobą addimusque opus manuum nostrarum, abyśmy tém prędzéj in hoc deplorato positam statu ojczyznę, schorzałą matkę naszę, sanari mogli, dwie chorągwie wyprawić na zaszczyt wiary ś-téj katolickiéj, na obronę pieszczonéj wolności i swobód naszych, bacząc że nihil beatum esset nobis, si hæc abfuisset libertas, do boku naj. kr. Stanisława przyrzekamy sobie. Na których zapłatę pogłówne secundum juramenta anni 1691 postanawiamy, in supplementum zaś niewystarczenia szelężne juxta tarifam anni 1681 uchwalamy, którego kurencya poczynać się ma a primis diebus Aprilis, anni 1705; drugie zaś, które się zaczynać miało a primis diebus Septembris, anni 1703 w przeszłém laudum namówione, ponieważ na nie siła ichmościów zaszły kontradykcye, kasujemy i anihilujemy. Karczmy novæ erectionis, które w taryfę nie wchodzą, domy szynkowne w miastach, miasteczkach królewskich i duchownych, które żadnego nie importują do skarbu szelę-

żnego, ażeby præstito juramento przed ichm. pp. komisarzami wypłacali, tak się ma rozumiéć: o wszelkich cujuscunque status et conditionis, handle, szynki różnych likworów w miastach prowadzących ludziach, jakoto osobliwie Żydach, insistendo constitutioni sejmu 1690, wedle deklaracyj brzeskiego i inowłocławskiego województw na zapłatę wojsku od każdéj piwa beczki po złotemu jednemu, od kwarty gorzałki po groszu, od beczki miodu złotych trzy, od beczki śledzi, kędy szynkować będą, po złotych dwa, od soli beczki wielkiéj złoty, od małéj zaś beczki po groszy 15.

Mając zaś respekt super egestatem miast, miasteczek jako kr. jmści tak duchownych, jakoteż i dziedzicznych ślacheckich i widząc desolationem summam miast tych, w których jest konsystencya ichm. pp. żołnierzów, nad któremi omnis powinnna być compassio: to onym præstamus beneficium, aby secundum nova abjurata wypłacali szelężne, jakoto: Inowłocław, Strzelno, Pakość, Przedecz, Wrocławek i inne, similem ponoszące injuriam. — Kurencya zaś karczm novæ erectionis, piwa i innych likworów, szynkownych domów, które się znajdować mogą, zaczynać się ma a diebus primi Januarii anni præsentis. Ichm. zaś pp. rotmistrzom jako wszelaką zapisujemy securitatem domu, fortun ichmościów, tak i vicissim przy danéj asygnacyi od ichm. pp. komisarzów na dwanaście tysięcy każdemu z osobna omnem ichm. pp. rotmistrzowie cavebunt evictionem województwom coram actis. Po zmiarkowaniu zaś rzeczy, jeżeliby województwo wystarczyć nie mogło inowłocławskie, tedy z województwa brzeskiego pro additamento dodadzą ichm. pp. komisarze z brzeskiego; w czém znosić się będą z sobą powinni ichm. pp. komisarze obudwu województw, ut quam saluberrime fiat.

Zalecamy przytém jmp. marszałkowi koła naszego, aby in supplementum instrukcyi dołożyć raczył ichm. pp. posłom seu rezydentom województw naszych, ut instent do jkr. mci, aby ta wymyślna kontrybucya post tot exactiones, jakoto na konie i inne rzeczy, cassabilis była.

A że permovet serca nasze uciemiężenie ichm. oo. Jezuitów toruńskich od jmp. komendanta miasta tego: insinuamus jmp. marszałkowi, aby od koła do jmp. podskarbiego w. ks litewskiego, hos luctus doloresque wyraziwszy, jeich upraszać raczył listem jegomości, aby zelo amoris christiani raczył porrigere dexteram et ex hoc jugo servitutis onych wyswobodzić raczył activitate sua.

Na list jmp. podkomorzego brzeskiego kujawskiego zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego odpisać, jako non posterioris luctus słabości jego i straty emeriti civis nostri tak facilitatis nostræ, gdzie się podobać będzie jegomości, do konwokowania miast do rachunków czopowego miejsce opportunitasque temporis in liberam jego składamy dispositionem.

Do ichm. pp. posłów także naszych zlecamy napisać, aby omnem raczyli providere sucuritatem jako ichm. pp. komisarzom tak rotmistrzom województw naszych.

Które to postanowienie in omnibus punctis ziścić i dotrzymać sobie obiecujemy i ręką podpisawszy jmp. marszałka, do grodu aby innotescat wszytkim, podać zlecamy. Sejmik zaś limitujemy ad diem 14 Maii.—Działo się w Radziejowie die 20 Aprilis, roku 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

60.

1705. *Majus*, 14. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 194.*

209. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post dominicam Rogationum proxima (Majus, 20), anno Domini 1705. Obtulit generosus Samuel Małyszka.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 14 Maii ex limitatione zgromadzeni. In arena consilii nostri z témeśmy się oświadczyli, że manet in pectoribus civium województw naszych zelus vindicandi corruptarum legum i uspokojenie zamięszanéj ojczyny, in quem finem nietylko consulere patriæ, ale armis vindicare pressas libertates chcąc, uchwaliliśmy chorągwie wyprawne dwie z województw i onym zapłatę obmyśliliśmy, quod et manutenemus. Mając jednak baczność super unionem animorum, która præsentium cardo ma być dissensionum, jungendo, jakośmy zwykli, z województwy wielgopolskiemi sensus, simili methodo z ichmościami pro bono publico militando: uprosiliśmy ichm. pp. posłów do jo. księcia

jmści kardynała, prymasa Korony polskiéj w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego cum instrumento publico, aby jks. mość studium curandæ pacis continuit i aby ordines et provincias uniwersałami swymi primatiali dignitate zgromadził convocetque nobilitatem; czego in effectu, gdy się spodziewamy, że jks. mość zgromadzić nas viritim dignabitur, nietylko na nasze, ale na województw wielgopolskich prośbę że uczyni: tedy wyprawę, jeżeli sami viritim pójdziemy, czy nam będzie potrzeba nec ne, do przyszłego sejmiku relationemque ichm. pp. posłów uproszonych suspendimus, a natenczas po uczynionéj relacyi decidemus.

Nihilominus upraszamy ichm. pp. komisarzów na przeszłym sejmiku uproszonych, jakoto z brzeskiego: jmp. Wojciecha Sokołowskiego, Hieronima Cińskiego burgrabich, z inowłocławskiego zaś jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, jmp. Andrzeja Domaradzkiego sędziego kowalskiego, aby uniwersałami swymi seryo ichmościów braci zagrzali et autoritate sua upomnieli, aby podatki na przeszłym sejmiku uchwalone wszelkie realiter, województwo brzeskie do Brześcia, województwo inowłocławskie do Inowłocławia comportent na dzień 11 miesiąca czerwca; którymi po uczynionéj relacyi ichm. pp. posłów, captato consilio, pro opportunitate województw natenczas disponemus.

A że zachodzą ichmościów braci in gremio obrad naszych querimoniæ w ekspostulacyi nieznośnych futeraży od ludzi z pod regimentu jmp. generała Nierotha sobie pretendujących: uprośliśmy, w. jmp. Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, jmp. Michała Madalińskiego, aby, deponendo impossibilitatem dosyć uczynienia temu, upraszali, ut satisfaciat ordinationi jkr. mci et persistat w deklaracyi swojéj; w czém publicum instrumentum jmp. marszałkowi ichm. pp. posłom dać zlecamy.

Głosy in jugo servitutis manentium braci naszych, jakoto: jmp. Głuchowskiego, Swiniarskiego, Zaleskiego, przenikają serca nasze in supplici libello, aby gorącą instare prośbę od województw do jkr. mci, aby onych ex clementia, quæ decet principes, uwolnić kazał, zlecamy jmp. marszałkowi instantionales od województw napisać.

Ww. ichm. pp. komisarzów do czopowego uproszonych bratersko compellamus, aby uniwersały wydali, juramenta poodbierali i na przyszłym, da Bóg, sejmiku, jako się obraca czopowe, nas bracią iluminowali.

Interes jmp. starosty gniewkowskiego w instrukcyi do jo. księcia jmści prymasa zalecić respektowi jego jmp. marszałkowi zlecamy.

Jmp. Racięskiego desolationem dóbr przez stanowisko wojsk kr. jmci szwedzkiego do ichm. pp. komisarzów odsyłamy, aby prævio juramento juxta modernum statum podatek zapłacił.

Pogorzel świeża w tych czasiech jmp. Wojciecha Jasieńskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, przeszłego pisarza grodzkiego kruświckiego, która go funditus z dworem et cum omni suppellectili domestico calamitoso eoque suspecto casu per flammam ignis afflixit, jako concivis emeriti województw naszych niemniejszą znajduje kompasyą, któremu na teraźniejszym sejmiku subvenire nie możemy, do przyszłego sejmiku ex limitatione przypadającego hanc calamitatem, jakoto i supliki wszelkie, osobliwie ichm. księży brdowskich odkładamy.

Za koszty pana chorążego bydgoskiego erogowane względem deklarowanego konia p. generałowi Nierothowi imieniem województw na tysiąc złotych asygnacyą jmp. marszałkowi dać zlecamy. Na list do województwa łęczyckiego odpisać jmp. marszałkowi zlecamy. Limitacyą zaś pro octava Junii sobie zapisujemy. — Działo się w Radziejowie dnia 14 maja, roku 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podstoli brzeski kujawki, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. (L. S.)

61.

1705. *Junius*, 8. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 198.*

210. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 16), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Mathias Rudzki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik do Radziejowa, miejsce zwyczajne obrad naszych, na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający zgromadzeni. Przy gotowości i ochocie ichm. pp. rotmistrzów województw naszych, jako się nam w kole braterskiém oświadczyli, podatki dawniejszemi

uchwałami postanowione jako i szelężne juxta tarifam anni 1681, simplę pogłównego juxta tarifam 1691 annorum i toż czopowe in toto aprobowawszy, ichm. pp. komisarzów do pomienionych podatków uproszonych naznaczonych bratersko compellamus, aby juxta præscriptum pomienionych przeszłych uchwał przerzeczone podatki, miejsce i dzień naznaczywszy, jak najprędzéj do siebie zwozić nakazali, sukkolektorów swoich do wybierania postanowieli i nieomieszkanie jmp. rotmistrzów (gdyż bez tego być nie podobna) z kompaniami ichmościów kontentowali i ekspedyowali.

A że zachodzi nas ichm. pp. komisarzów w kole braterskiém informacya, iżby tak nagłéj ichm. pp. rotmistrzów kontentacyi i ekspedycyi podatki uchwalone wystarczyć nie mogły, tedy podatki pogłównego z Żydów, młynarzów, mielcarzów, owczarzów ex quovis capite po trzy złote przychwalamy. Także karczmy novæ erectionis i te których w taryfie nie masz, a przedtém nie kontrybuowały i témże contribuere nie chcą i też i inne karczmy, bądź to w dobrach ziemskich, bądź królewskich, bądź duchownych, bądź cujuscunque status et religionis, na jakichkolwiek gruntach wymyślonych i postanowionych, do pomienionych podatków szelężnego i czopowego adjungimus. Żydzi, którzy garce swoje mają, piwa z osobna warzą, gorzałki palą, do tych podatków szelężnego i czopowego wypłacenia annectuntur; w czém wszytkiém seriam (modo bene fiat patriæ) animadversionem, investigationem, pieniędzy indilatam exactionem . . . . . przed ichmościami pany . . . , ichm. pp. komisarzom zlecamy.

Juramenta zaś na pomienione podatki szelężnego i czopowego z dóbr ziemskich, królewskich i duchownych przez podstaroście z karczmarzem przy atestacyi pańskiéj novæ tylko erectionis i innych wynalezionych karczm, z miast zaś i miasteczek przez burmistrze, albo dwu przy atestacyi burmistrza rajców, z innych zaś przez same wszelkie osoby wykonywane być mają. Ichm. pp. komisarze czopowego województwa inowłocławskiego, ponieważ na teraźniejszym sejmiku (expositis rationibus) dać rationem z pomienionego podatku nie mogli, tedy onę na przyszłym sejmiku uczynić mają.

List instancyalny do jmp. generała Nierotha o wypuszczenie ex custodia ślachetnych ichm. pp.: Solerzyckiego, Klonowskiego, Błońskiego, kiedy się na nich dotąd obwinienia nie pokazało i nie pokazuje okazya, supplicibus do koła naszego przez małżonki onych traditis annuentes, jmp. marszałkowi koła naszego napisać zlecamy.

Pogorzelców wszelkich w województwach naszych circa beneficium legis konserwujemy i ichm. pp. komisarzom, prævііs juramentis przed ichmościami, lubo w grodach województw naszych præstandis, conservari committimus. Legacya do Rawicza, do najjaśniejszych szwedzkiego ineo elektora polskiego królów przez jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, odprawiona, także i inne prace, fatygi dla województw przez jegomości non sine dispendio fortunæ podjęte bratersko amplectimur; w czém, że praemiari virtus solet, natenczas tylko tysiąc złotych z podatku czopowego województw obudwu za straty i koszta jegomości naznaczamy i deklarujemy.

Asygnacye tak jmp. Jakóba Wysockiego podstolego gostyńskiego przez jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, na 2,000 złotych p. de data w Radziejowie die 22 Decembris, anni 1704, jako i jmp. Kazmierza Kaczkowskiego rotmistrza województwa brzeskiego kujawskiego przez jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego, marszałka konfederackiego województw naszych, na tysiąc złotych do podatku czopowego województwa brzeskiego kujawskiego aprobujemy i reszty ichmościom dobrać pozwalamy.

Supliki wielebnych oo. brdowskich, także miast, miasteczek województw naszych ichm. pp. komisarzów resolutioni cum consideranda conflagrationis ratione oddajemy i do ichmościów odsyłamy. Miasteczko Radziejów, lubo to visibiliter zdawna w sobie jest zrujnowane, tak iż in loco consiliorum nostrorum w niém substancyi do czasu krótkiego nie masz, daleko i teraźniejszém nieszczęściem przyciśnione, częstokroć do nas suplikując, aby uznało w prośbach swoich tak gęstych levamen, do osobliwego respektu i decyzyi ichm. pp. komisarzów remittimus.

Pogorzel jmp. Wojciecha Jasieńskiego regenta radziejowskiego, przeszłego pisarza grodzkiego kruświckiego, funditus ze dworem poniesiona, jako na przeszłym sejmiku znalazła in cordibus nostris compassionem i do teraźniejszego sejmiku otrzymała suspensionem, tak onę i natenczas fraterne condolentes przyjmując, z pomienionéj suspensy rezolwujemy tegoż jegomości, z tém jego, żal się Boże, nieszczęściem pro consolatione practicata w województwach naszych ac efficaci decisione (którą acceptabimus) do ww. ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego kujawskiego odsyłając.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi ręką własną podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecieliśmy i zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 8 czerwca, roku pańskiego 1705.

Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

62.

1705. *Junius*, 22. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 200.*

211. [Limitatio laudi conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego nieustającą mając chęć i wolą wszelkim sposobem subvenire lachrymabili patriæ, oraz servare intaminatam fidem, z tą intencyą zjachaliśmy na sejmik pro 22-da præsentis ex limitatione, abyśmy mogli skutecznie consilia nasze formare. Więc że jeszcze non venit hora, za spólną tedy zgodą zapisać limitacyą zleciliśmy jmp. marszałkowi pro 20 Julii; na który czas każdego z obywatelów kujawskich naszych obligamus, aby raczył przybyć do spólnéj jako obrady tak obrony. Działo się w Radziejowie die 22 Junii, anno 1705.

J. Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

63.

1705. *Junius*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 12, f. 202.*

212. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Nativitatis sancti Joannis baptistae proxima (Junius, 27), anno Domini 1705. Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Radziejowa na dzień 26 czerwca z uniwersału jo. książęcia jm. kardynała, także i jw. jmp.

Piotra i Jakóba z Paradyza Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnéj warszawskiéj zgromadzoni. Attoniti tak wielkiéj rzeczyp. nieszczęśliwości, że quasi orphani derelicti tułając się dotąd sine velis et remis inter inundantes periculorum zdrowiu i fortunom naszym, a co najżałośniejsza non sine periculo wiary świętéj katolickiéj, swobodom quondam ślacheckim, etiam cum discrimine prærogativarum téj ojczyzny procellas ignorantes qua divina effata justo Dei judicio pro peccatis nostris na nas immissa, trahant tutum et securum integritati téj ojczyzny desiderabile receptaculum, które nam Pan Bóg per diplomata najjaśniejszego kr. jm. Karola szwedzkiego pokazać raczył. W czém nas præsentialiter na naszym sejmiku jw. jmp. generał Nieroth per scripta, oraz jmp. Piper major regimentu tegoż affidant, potrzebując tego po nas, aby każdy z nas nomina daremus in scripto pomienionemu jmp. generałowi Nerothowi, jak obszerniéj edisserit skrypt tegoż jmp. generała, którego tenor talis.

Hisce notum facio omnibus et singulis nobilibus, quoniam comitiæ nostræ nunc instant, ideo nomine sacræ regiæ majestatis Sueciæ, magnifici domini, jubeo omnibus et singulis ordinis equestris, ut unaniniter instantes comitiis frequentent, si pœnam cum confiscatione bonorum injunctam evadere velint et ne negent, quod hoc mandatum vobis notum non fuisset, tunc omnino nomina vestra subscribatis membrano hoc. Datum Gneznæ die 24 Junii, 1705 anno. Carolus Neroth.

Tedy uważając absentiam wielu ichm. pp. braci naszych, ponieważ non particulariter sed communiter et generaliter uchwały i postanowienia nasze zwykły stawać i powinny, non intrando natenczas in puncta consiliorum w pomienionych uniwersałach expressorum, obviando rigori w zwyż wypisanym mandacie wyrażonemu, a oraz succurrendo substancyom braci naszych tu nieprzytomnych: sejmik ten cum toto effectu pro die 3 Julii limitujemy, zagrzewając i upraszając ichm. pp. braci naszych, wielce miłościwych panów, aby tak consulendo bono publico jakoteż incolumitati fortun i zdrowia swego na przyszłym, da Pan Bóg, sejmiku sami osobami swemi compareant.

A że potrzebne być baczą województwa nasze do przyszłego, da Bóg, traktatu libertacye i dyplomata dane do rąk jako jmp. podstolego gostyńskiego tak i jmp. starosty gniewkowskiego, tedy aby też instrumenta na przyszły, da Pan Bóg, sejmik ichmośc. comportent, upraszamy. Interea vero temporis intra dies limitationis uprosieliśmy jw. ichm. pp.: Michała z Działynia Działyńskiego bydgoskiego, Andrzeja na Jarano-

wie Jaranowskiego kowalskiego kasztelanów, senatorów naszych, aby wziąwszy na się officium senatorium, do jw. jmp. Nerotha i oraz o alewiacyą w tym miesiącu siódmym albo przynamniéj secundum juramenta cum diminutione kwoty i taksy za woły i samymi prowiantami żeby się jegomość kontentował, gdyż in hac egestate temporum i na przednowku non est medium przedać co, ut desideria contententur pieniędzmi i od futeraziów uwolnienia et ut abstineat et ab executionibus quibusvis rigidis do przyszłego sejmiku; także aby ex nexu skryptu pewnego przez jmp. podczaszego brzeskiego, a marszałka koła naszego, jmp. Nierothowi danego tegoż ekswinkował i nas in termino statuitionis nie trzymał i owszem liberos reddat. Temuż jmp. podczaszemu dajemy præsens testimonium, jako ex consensu województw instantiales za więźniami, za których eliberacyą industriæ dexteritatique jww. ichm. pp. senatorów committimus, a ktokolwiek ma libertacye najjaśniejszych majestatów, aby circa privilegia eorum in omni indemnitate i na ten siódmy miesiąc konserwowany był i ichm. pp. rotmistrze aby od kontrybucyéj siódmego miesiąca liberi być mogli, upraszać będą.

Dogadzając zaś publicznéj uchwale podatków na chorągwie województw naszych, tedy currentiam zapłaty przyznawamy a prima Julii, nil derogando wydanym asygnacyom przez ichm pp. marszałków, które approbams; super renitentes jednak płacenia podatków aby executio fortis militaris extendatur. Ichm. pp. rotmistrzom za konserwacyą dotychczas ichmościów kompaniéj przy sobie kosztem swoim trzymanie onych po dwa tysiąca tak z województwa brzeskiego jakoteż i inowłocławskiego deklarujemy.

Delaty przeszłe jako jmp. wojskiego kruświckiego u jmp. podstolego kijowskiego i u innych ichmościów będące aby na przyszły sejmik mogły być zniesione i produkowane. A ponieważ querulantur ichm. bracia nasi, że ichm. pp. sukkolektorowie ultra praxim po groszy trzy biorą od złotego: tedy tychże ichm. pp. sukkolektorów obligujemy i obowiązujemy præsenti puncto laudi, aby moneta currenti tenże podatek wybierali i po groszu jednym tylko od każdego złotego płacono im. Które to punkta una cum limitatione za zgodą koła rycerskiego ręką moją podpisuję i do grodu podawam. Działo się w Radziejowie die 26 miesiąca czerwca, roku 1705.

Jan na Głębokiém Głębocki marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

64.

1705. *Julius*, 3. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 210.*

213. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis una cum limitatione].

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Visitationis beatissimae Virginis Mariae proxima, (Julius 9), anno Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Pscinski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Radziejowa na dzień dzisiejszy ex vi limitationis sejmiku przeszłego z uniwersału jo. książęcia jm. kardynała, także jw. jmp. Piotra i Jakóba z Paradyza Bronisza starosty pyzdrskiego, marszałka konfederacyi generalnéj warszawskiéj, zgromadzeni. Stosując się do wzwyż pomienionych uniwersałów jako jo. książęcia jm. kardynała i prymasa tak jw. jmp. marszałka konfederackiego, którym do traktatu z najjaśniejszym królem jm. szwedzkim raczą nas compellere innitendoque laudo poznańskiego i kaliskiego województw, uprosiliśmy e medio nostri na zjazd walny warszawski z województwa brzeskiego ww. ichm. pp.: Macieja hrabię na Łabiszynie Gembickiego nakielskiego etc. starostę: Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, z województwa inowłocławskiego ww. ichm. pp.: Pawła z Chomęcic Morawskiego gniewkowskiego, Jana na Głębokiém Głębockiego nieszawskiego, koła naszego marszałka, starostów, za posłów cum plenaria facultate et potestate concludendi tractatus z rzeczp. i z najjaśniejszym królem jm. szwedzkim. Tychże ichm. pp. posłów fide, honore et conscientia obligujemy, aby conformantes sese ad sensum całéj rzeczyp., remotis privatis occasionibus, publiczny interes sub tempus præsens turbulentum utrzymywali i żeby integritas prowincyj należących do Polski zostawała, instabunt ichm. pp. posłowie, aby sine avulsione fundi któréjkolwiek prowincyéj ten traktat zakończony był, pacta Olivensia illæsa ut maneant. Committimus także ichm. pp. posłom, aby consentientibus provinciis, stante tractatu, jmp. marszałek konfederacki dyploma ręką swoją i jo. książęcia jm. kardynała podpisane wydał najjaśniejszemu królowi Stanisławowi i tenże najjaśniejszy król jegomość more antiquo ażeby poprzysiągł pacta conventa od rzeczyp. podane.

Expostulabunt przytém ichm. pp. posłowie opportuno tempore przy traktacie, że według dyploma najjaśniejszego kr. jm. szwedzkiego

pod Toruniem danego, nie miały być na żadne kontrybucye wydane palety; co że się secus stało, aby na dalszy czas te województwa od kontrybucyéj i od prowiantu wolne były w wielkich i nieznośnych krzywdach przez ichm. pp. wojska litewskiego poczynionych ichm. braci naszym, ani likwidować chcących się: uprosiliśmy za posłów, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego z jmp. Słubickim do jw. jmp. wojewody wilińskiego, hetmana wielkiego w. księstwa litewskiego, aby ciż ichm. pp. posłowie według instrukcyi ichmościom danéj desideria injuriatorum proponant. Także do najjaśniejszych majestatów jako kr. jm. szwedzkiego tak króla jm. polskiego Stanisława pierwszego uprosiliśmy za posłów ww. ichm. pp.: Macieja hrabię na Łabiszynie Gębickiego starostę nakielskiego, Jakóba z Budzisławia Wysockiego podstolego gostyńskiego, aby ciż ichm. pp. posłowie per instantiam najj. kr. jm. Stanisława za blisko następującym traktatem jako od siódmego miesiąca tak od wszelkich kontrybucyj et a quibusvis executionibus libertacyą otrzymali, osobliwie transiens militia przez też województwa zabieraniem podwód, wymuszeniem składania sobie prowiantów et similium aby się nie naprzykrzała.

Ciż ichm. pp. posłowie nomine publico wniosą instancyą za wszystkimi więźniami: osoliwie jednak ichm. pany: Pawłem Dąbskim, Piotrem Wolskim, Franciszkiem Kołudzkim, Bartłomiejem Zaleskim, Janem Solerzyckim, — — — Klonoskim, aby od więzienia liberentur ex singulari clementia najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego. Na przyszłym, da Bóg, zjeździe warszawskim, ktobykolwiek ex concivibus nostris præsentialiter stanął, tedy pari activitate z ichm. pany posłami gaudebit, stawając circa præscripta instructionis od województw.

Zalecamy też osobliwéj pamięci et promotioni interes injuriatorum, jakoto, w zabraniu zboża łasztów po spichrzach wrocławskich, nieszawskich i innych zniesieniem ogniem miasteczek i wsiów, aby przy traktacie na pilnéj ichmośc. mieli pamięci.

Dla znoszenia zaś się z innemi województwy, ut pateat unitas w naszych województwach et conformitas z prześwietnemi województwy wielgopolskiemi, jmp. marszałek listem nomine publico korespondować będzie.

Obligamus też w tém ichm. pp. posłów, aby do żadnego punktu traktatu nie przystępowali, póki cała rzeczp. in unum non conveniet i żeby sine scissione tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém prowincye do traktatu przystępowały.

Pogłówne anteriori laudo na Żydów włożone i opisane approbatur, eo præcauto, aby nie od ichm. pp. komisarzów ale od jmp. marszałka koła naszego asygnacye do nich wydane były.

Subveniendo prośbie wniesionéj przez jmp. Michała Racięskiego, dóbr Brzezia heredem, ex ratione płacenia kontrybucyéj z téjż wsi Brzezia ichm. pp. komisarzom szwedzkim na dwie części, to jest, do województw kaliskiego i brzeskiego, tedy committimus ichm. pp. posłom uproszonym jako do najj. majestatu tak i do jmp. Nerotha, aby krzywda concivis nostri mogła być uznana.

Na listy ichm. powiatu bydgoskiego i kowalskiego kasztelanów, senatorów naszych, aby quam condignissime jmp. marszałek respondeat, zlecamy to jegomości.

A że ex publico consensu et unanimi voto koła naszego zaszła instancya pisania do jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, marszałka naszego protunc, z uniwersału najjaśniejszego kr. jm. Stanisława, do jw. jmp. generała Nierotha za więźniami in jugo servitutis zostającymi, która sinistram sprawiła interpretationem jegomości, przenika serca nasze uskarżającego się, jako justam in pectoribus nostris znajduje compassionem, tak publicam odbiera in hac consilii nostri ara sponsionem, że z woli koła naszego rycerskiego list ordynujący do jw. jmp. Nerotha et actis oblatowany præcise za więźniami intercessionaliter pisany, tedy ex omni vinculo sinistræ interpretationis evincimus et pro indemnitate spondemus.

Sejmik zaś nasz ten dla korespondencyéj ichm. pp. posłów z województwy naszemi ad primam Augusti limitujemy i na miejsce jmp. marszałka dla przysługi województw na przyszłéj, da Pan Bóg, walnéj radzie warszawskiéj bawiącego się, jeżeliby in omnem casum zjachać jegomości nie przyszło, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego tanquam substytuta upraszamy, dając eam potestatem jegomości, iż za doniesieniem materyéj słusznéj, któraby nie była proposita w kole naszém, convocare mógł ichm. pp. braci ad resolvendum. Którą to uchwałę ręką jmp. marszałka naszego podpisać i do grodu podać zlecamy. Działo się w Radziejowie die 3 Julii, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki starosta nieszawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

65.

1705. *Julius*, 11. *Radziej. grodzka Retation. 12 f. 207.*

214. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in vigilia festi sancti Jacobi apostoli (Julius, 24), annô Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Pściński.

Instrukcya na zjazd walny za uniwersałem najprześwietniejszego książęcia jm. kardynała i prymasa, w Warszawie do traktatu generalnego o pokój pro die 11 Julii złożony, ww. ichm. pp.: Maciejowi hrabi na Łabiszynie Gembickiemu nakielskiemu etc. staroście, Jakóbowi z Budzisławia Wysockiemu podstolemu gostyńskiemu, Pawłowi z Chomęcic Morawskiemu gniewkowskiemu, Janowi na Głębokiém Głębockiemu nieszawskiemu i marszałkowi koła naszego starostom, posłom uproszonym brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw die 26 Julii odprawującego się, w roku 1705 dana.

Któż posępnych chmur obłokami zaćmionego słońca, ut sereno Phœbus respiciat orbem oculo, conspicere wesołém nie życzy okiem? któż w burzliwych nawałnościach æstuantis pelagi uśmierzenia procellarum i przybicia się ad fortunæ spei promontorium præcordialibus non adspirat votis? i już w zalanéj nawałnościami nawie, aby emergat ex fluctibus reflorescentem ramum olivæ attingere ardentibus votis non desiderat: tak się i o naszéj ojczyźnie ma rozumiéć, kiedy już ad occasum tych, któremi a sæculis jaśniała kwitnącéj wiary św. katolickiéj rzymskiéj i najkosztowniejszego klejnotu copioso sanguine od antecesorów nabytego złotéj wolności sideribus, już się w ciemnościach wnętrznych niezgód offusam caligine i w nawałnościach concutientium inter se fluctuum et procellarum baczy być ponurzoną. Gdy tedy jeszcze jakiekolwiek salvandi przez ogłoszony uniwersałem najprześwietniejszego księcia jm. kardynała i prymasa traktat z najjaśniejszą Koroną szwedzką pokoju podają się media: upraszamy ichm. pp. posłów, aby jako na niewzruszonym fundamencie in integritate wiary św. katolickiéj rzymskiéj et immunitatum ecclesiasticarum juxta obloquentiam pactorum Olivensium, których we wszystkich punktach utrzymanie dexteritati ac illibatæ conscientiæ ichm. pp. posłom committimus, był stanowiony przy nale-

żytém temuż najprześwietniejszemu księciu jm. kardynałowi i prymasowi za wszystkie starania około dobra pospolitego podziękowaniu.

1. To zlecamy naszym ichm. pp. posłom, ażeby integritas prowincyj należących do Polski zostawała et sine avulsione fundi którejkolwiek prowincyi ten traktat zakończony był.

2. Pacta Olivensia ut illæsa maneant.

3. Committimus także ichm. pp. posłom, aby consentientibus provinciis, stante tractatu, jmp. marszałek konfederacki dyploma ręką swoją i jw. księcia jm. kardynała podpisane najjaśniejszemu królowi jm. Stanisławowi wydał.

4. Najjaśniejszy król jm. polski Stanisław pierwszy aby more antiquo poprzysiągł pacta conventa od rzeczyp. podane.

5. I to też pamiętać będą ichm. pp. posłowie, aby do żadnego punktu traktatu nie przystępowali, póki prowincye wszystkie in unum non convenient i żeby sine scissione też prowincye zostawały.

6. Bacząc wielkie rzeczyp. naufragia, tedy czas koronacyi jak najprędzéj aby był naznaczony, starać się o to będą ichm. pp. posłowie.

7. Po koronacyi trybunał koronny sub nomine nowego pana w czasie prawem opisanym aby się odprawował, o powszechny konsens całéj rzeczyp. starać się będą.

8. Za wszystkimi więźniami inferrent prośby nomine województw naszych ichm. pp. posłowie do najjaśniejszego króla jm. Stanisława, aby per instantiam jego do najjaśniejszego króla jm. szwedzkiego ciż wszyscy więźniowie mogli być wyzwoleni.

9. Interes injuriatorum, jakoto w zabranych zboża łasztach, w zniesieniu ogniem miasteczek, wsiów, aby przy traktacie singularissime tak wielkiéj krzywdy concivium braci naszych był przez ichm. pp. posłów traktowany, wielce upraszamy.

10. A że najjaśniejszy król jmść szwedzki ex singulari sua munificentia przez dyploma wydane sub tempus obsidionis Torunia deklarował żadnych na wojsko swoje z województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego nie wybierać kontrybucyj, co że się secus stało: upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby na dalszy czas te województwa od wszelkich kontrybucyj i prowiantów wydawania wolne być mogły. Cætera prudentiæ et activitati, osobliwie dając facultatem et potestatem finaliter concludendi tractatus najjaśniejszego króla jmści szwedzkiego z najjaśniejszą Koroną polską i w. ks. litewskiém, ichm. pp. posłów committimus.

Jan na Głębokiém Głębocki starosta nieszawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

66.

1705 *Julius*, 20. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 212.*

215. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, tu w Radziejewie stanąwszy in termino z uchwały limitacyi ad diem hodiernam incidentis in loco consiliorum dla kontynuacyi publicznéj obrady, kiedy dla zatrudnienia różnych wojsk przechodzących solitus congressus concivium nie mógł comparere, ani dalszego rozrządzenia vigore instrumentu do tego sejmiku regulującego providere, dlaczego de consensu koła tego zleciliśmy prorogować tęż radę naszę ad diem 17 Augusti. — Działo się w Radziejowie 20 Julii, 1705 anno.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

67.

1705. *Augustus*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 218.*

216. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Transfigurationis Domini nostri Jesu Christi proximo (Augustus, 8), anno Domini 1705. — Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na dzień pierwszy miesiąca sierpnia ex vi limitationis sejmiku przeszłego zgromadzeni. Ponieważ w kole naszém braterskiém przez supliki, osobli-

wie probostwa strzelińskiego conquestum, iż ichm. pp. kompanii jmp. Kaźmierza z Rojewa Kaczkowskiego rotmistrza województwa brzeskiego nad asygnacyą sobie od ichm. pp. komisarzów więcéj exigunt żołnierskiemi swemi uchwałami: tedy tychże ichm. pp. komisarzów kompanią præsenti laudo obstringimus, aby in futurum jako nad publiczną uchwałę tak i nad asygnacye dane ichmościom żadnéj egzakcyéj non prætendant i krzywdy, którekolwiek w Strzelnie są przez tychże ichmościów kompanią poczynione, aby sądzone były przez ichm. pp. komisarzów una cum satisfactione instantanea obywatelom miasta Strzelno (mediante comprobatione) præstanda.

Podatek pogłównego i szelężnego anterioribus laudis uchwalony approbatur; którego płacenie, uważając desolationem bonorum i osób umniejszenie circa præsentia calamitosa tempora, secundum nova abjurata in præsentia ichm. pp. komisarzów i sądzie ziemskim, także grodzkim brzeskim i inowłocławskim na miejscach zwyczajnych w województwie brzeskiém w grodzie brzeskim, a w inowrocławskiém w Inowrocławiu respektem pogłównego przez posesorów lub administratorów, respektem zaś szelężnego przez kaczmarzów in præsentia ichm. pp. posesorów lub administratorów, w miastach zaś i miasteczkach przez burmistrzów od dnia dzisiejszego za tydzień expedienda przyrzekamy sobie; na który czas tymże ichm. pp. komisarzom komisyą ad reassumendum naznaczamy, ac facultatem limitandi pozwalamy. Ktoby zaś ten podatek według dawnych abjurat i taryf zapłacił, tedy post expedienda juramenta wypłacona kwota w kurencyéj teraźniejszego podatku computari powinna. A jeżeliby ex concivibus nostris kto do juramentu nie stanął, tedy według taryfy ten podatek płacić będzie powinien.

Do którego podatku pogłównego wszystkie dobra duchowne, plebanie, mieszkańcy na miejscach poświętnych płacenia należéć mają; także karczmy generaliter wszystkie w dobrach ślacheckich, królewskich, duchownych, etiam et novæ erectionis okrom tych, które per legem publicam sejmu lubelskiego po dobrach królewskich są poznoszone, szelężne płacić powinni będą, zlecając to ichm. pp. komisarzom, habito respectu na przyszłe uchwały, aby tych karczem in præjudicium praw wystawionych w regestra præsentis currentiæ nie wprowadzali. Coby przez ichmościów stało się ultra mentem uchwały, to irritum et inane być uznajemy ac præsenti laudo wszelkie wprowadzenie i kwity anihilujemy i anihilować in futurum sobie przyrzekamy, dando et con-

cedendo ichm. pp. starostom, posesorom dóbr królewskich potestatem na zniesienie karczm per anterius laudum conscriptam et concessam.

A gdy żadnego in ulteriori modo contribuendi ad præsens miéć nie możemy porządku przez zabranie regestrów i taryf z grodu w województwach obudwóch, a iż nie wiemy quantitatem dymów: tedy præsenti laudo postanawiamy, aby novam tarifam formando super realitatem dymów, ichmośc. possessores dóbr i administratores, w miastach zaś i miasteczkach burmistrze na téjże komisyéj juramenta præstent.

Kontentując za prace, koszta i fatygi jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jako i innych ichmościów na podobną funkcyą poselstwa ad multoties będących, asygnacyą wydać temuż jegomości do czopowego albo najprędszego podatku ichm. pp. komisarzom zlecamy.

Miasta wszystkie i miasteczka, osobliwie Radziejów, których manifestam widząc ruinam, aby w czopowém, w szelężném mogły miéć folgę, moderamini ichm. pp. komisarzów podajemy. Pogorzelców wszystkich circa beneficia legis konserwujemy.

Interea kongres nasz dla korespondencyéj z ichm. pp. posłami, o którą ichmościów upraszamy, do dnia 15 miesiąca września limitujemy et actum eundem præsentem ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki s. n., s. g. b., marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego, mp.

68.

1705. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 217.*

217. [Limitatio conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady i dygnitarze województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, stanąwszy tu w Radziejowie in loco consiliorum według limitacyi pro die 17 Augusti, chcąc kończyć consilia nostra, więc że nieustająca nas opprimit in exactionibus hostilitas, dla któréj nie możemy

według dawnych praw subvenire labenti patriæ i obrad naszych konformować według uniwersału de lege et pro lege wydanego die 13 Aprilis, 1705 anno, za zgodną teraźniejszego zjazdu uchwałą limitujemy ten sejmik pro 9 Septembris, salvis condictionibus et punctis in prioribus limitationibus expressis. — Działo się w Radziejowie 1705 anno, die 17 Augusti.

J. Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, mp.

69.

1705. *September*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 228.*

218. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1705. — Obtulit nobilis Franciscus Grabiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na miejsce zwyczajne consiliorum do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis anterioris na dzień dzisiejszy przypadający. Chcąc jak najprędzéj labenti nietylko consiliis, ale et armis succurrere patriæ i chorągwiom od nas uchwalonym zapłatę realem obmyśléć: tedy pogłówne (do którego i ludzie lóźni należéć będą), tudzież i szelężne anterioribus laudis juxta nova abjurata uchwalone moderno laudo approbamus et ratificamus. Które juramenta expedienda że absentia officiorum terrestrium et castrensium tardabat i prędkiemu wybieraniu renitentiam causabat: tedy præsenti laudo constituimus, aby pomienione juramenta tak szelężnego jako i pogłównego na komisyach, które præsenti laudo brzeskiemu w Brześciu, inowłocławskiemu w Inowłocławiu województwom w przyszły a data præsenti najbliższy poniedziałek aby były przyjmowane, upraszamy ichm. pp. komisarzów in præsentia tychże ichm. pp. komisarzów, non obstante absentia pomienionych officiorum terrestrium et castrensium, za atestacyami super realitatem ichm. pp. posesorów aut heredum expediantur.

Na który czas każda wieś, miasta, miasteczka województw obudwu ad præstandum hocce juramentum z gotowemi pieniędzmi quantitatis tantæ, na jaką ma przysiądz, compareat et post præstitum pomienione podatki aby oddał, præsenti stringuntur laudo. Inquantum by zaś na przyszłą komisyą która wieś lub miasto tak ad præstandum juramentum quam ad satisfactionem realem była renitens: tedy ichm. pp. rotmistrze militari super renitentes utentur executione i tymże absentibus et renitentibus beneficium juramenti currere nie powinno in posterum tylko według taryfy primitivo laudo uchwalonéj płacić tenebuntur.

A że różne zachodzą kwerymonie poddanych z dóbr różnych duchownych, królewskich i ziemskich super exorbitantias ichm. pp. żołnierzy nowozaciężnych województw naszych, tedy upraszamy ichm. pp. rotmistrzów, aby każdemu injuriato administretur justitia i każdy excessivus sądem rotmistrzowskim i towarzyskim był dekretowany. Inquantum by zaś injuriatus albo z dekretu tegoż żołnierskiego był nie kontent, albo per aliquam conniventiam excessivus nie był sądzony: tedy a decreto wolna parti apelacya do sądu komisarskiego permittitur, albo in casu renitentiæ sądu towarzyskiego injuriatus pozew sub nomine ichm. pp. komisarzów exorbitanti pod chorągwią ma kazać położyć, a judicium commissoriale solita praxi tak żołnierza excedentem jako też poddanego, inquantum by się żołnierz na niego skarżył, sądzić będzie et quod justitiæ et æquitatis erit, super utramque partem decernet.

Zaszło nas petitum miast i miasteczek województw naszych, abyśmy instancyą naszą do ww. ichm. pp. komisarzów województw obudwóch do czopowego uproszonych ich oczywistą jakokolwiek mogli restaurare ruinam, aby każde miasto in prima optione do trzymania czopowego mogło być za takowąż kwotę, jakoby kto inszy miał dawać: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby nomine publico listownie za temiż miastami instet, aby desideria ich suum mogły sortiri effectum. Infelici sorti jmp. Szymona Kołudzkiego świeżą konflagratą permissione divina dotknionego jako compatimur, tak interes ten do afektów braterskich na przyszły sejmik ex limitatione przypadający odkładamy.

Sejmik zaś teraźniejszy ad diem 29 Octobris limitujemy i uchwałę tę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zleciliśmy.— Działo się w Radziejowie dnia 15 września, roku pańskiego 1705.

Ludwik Borucki pisarz grodzki inowłocławski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

70.

1705. *October*, 29. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 244.*

219. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejovieni feria tertia post festum Omnium Sanctorum proxima (November, 3), anno Domini 1705. Obtulit generosus Adamus Pściński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw zgromadzeni na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy w Radziejowie przypadający. Lubo w ostatnich częścią przez włożone na nas tym czasem kontrybucye, częścią przez często przechodzące varii authoramenti wojska będący nieszczęśliwościach, rozumiejąc jednak, że z tych nawałności pozwoli nam opatrzność boska elicitari, gwoli czemu publica non deserimus consilia, a raczéj w nadzieję pożądanego pokoju teraźniejszą zgodną uchwałę postanawiamy. Jakoto gdy nam ichm. pp. komisarze nasi donoszą, że miasta, miasteczka będący in pertinacia nietylko do rachunków do czynienia porządku z czopowém zjeżdżają się, ale też i według zwyczaju o arendzie nie myślą, ani dbają: tedy præsenti laudo ad dispositionem ichm. pp. komisarzów, aby to czopowe in meliorem redigatur ordinem dajemy i zlecamy, komuby rozumieli arendować, albo ktoby prędszy in exsolutione był sumy, omnem committimus potestatem.

A że ichm pp. rotmistrze donieśli nam żale swoje, że miasto odebrania nagrody za prace, fatygi i koszty od braci naszych różne odbierają niesmaki i z uchwały podatków secundum nova abjurata żadną miarą nie kontentują się i dlatego po razy kilka regimen i dyrekcyą nad znakami i chorągwiami mające w kole naszém składają; uprosiliśmy ichm., aby do sejmiku przyszłego limitationis, nad którym od ichm. pp. posłów deklarowana relacya będzie, fungantur officiis suis.

Uchwała jednak podatków anteriori laudo postanowionych manutenetur i przez te następujące dwie niedzieli, aby ichmośc. kompania

retenta exigant i ktoby był laudo publico refragarius, executio militaris z całą chorągwią na dobra tego dozwala się.

Lubo to zaś przeszłemi uchwałami naszemi sancivimus, iż ktoby dotąd przed ichm. pp. komisarzami województw naszych na podatki postanowione szelężnego, pogłównego, podymnego nie przysiągł, już juxta tarifam pomienione podatki wydawać i wypłacać powinien; przecież na teraźniejszym sejmiku wniesione excusationes zważywszy, calamitate singulari infelici teraźniejszych czasów perpensa, znowu beneficium præstandi similis juramenti, którzy ichmość. nie przysięgli, a przysiądz satagunt, czy to przed ichm. pp. komisarzami, czy coram officio quocunque castrensi województw naszych pozwalamy i podług juramentów jako już uczynionych, tak i co one czynić będą, wybieranie przerzeczonych podatków być ma. Gdzieby zaś ichmoście exequentes nie zastali juramentu, to taryf umówionych trzymać się będą.

A że nie wiemy, jeżeli jest z wiadomością jw. jmp. wojewody kijowskiego, że ichm. pp. rotmistrze z pod komendy palety częścią na miesiące na hyberny po grodach województw naszych rozdali: tedy też województwa sentiendo, że tym paletom jako zrujnowane nie wystarczą, uprosiliśmy e medio nostri za posłów do tegoż jmp. wojewody, także i jw. jmp. stolnika w. ks. litewskiego, ichmościów: Andrzeja z Domaradzic Domaradzkiego sędziego grodzkiego kowalskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego cum sufficienti instructione, aby ciż ichm. pp. posłowie summam województw doniesli egestatem.

Querulantis także w kole naszém meritissimi in rep. civis jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, rotmistrza województwa inowłocławskiego, super indebitam tractationem od ichm. pp. litewskich w Toruniu ex sinistra ludzi interpretatione na imieniu i honorze spólnie z ichmościami kompanią, aby jw. jmp. stolnikowi litewskiemu donieśli ichm. pp. posłowie hanc querimoniam et justam compassionem województw nad tą nieszczęśliwością jmp. chorążego.

Interes jmp. Jana Mniewskiego Lipia heredis respektem tegoż Lipia przez częste obozów stanowiska roku teraźniejszego zrujnowania do sądów komisarskich województwa inowłocławskiego remittitur.

Na którą to dzisiejszą uchwałę unanimiter consentiendo, sejmik nasz za zgodą wszytkich ichmościów concivium do dnia 12 listopada prorogujemy i limitujemy, ręką własną jmp. marszałka hocce præsens laudum

podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die 29 miesiąca października, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki starosta nieszawski, sędzia grodzki brzeski, marszałek koła województw kujawskich, manu propria.

71.

1705. *November*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 248.*

220. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Katharinae virginis et martiris proxime (November, 28), anno Domini 1705 — Obtulit generosus Stanislaus Laskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione w Radziejowie przypadający zgromadzeni. Spodziewając się pacatam ac tranquillam oglądać remp. jako sub felicissimis auspiciis panowania coronati capitis naj. kr. jmci Stanisława pierwszego, aliści eam spem tracą województwa nasze, kiedy wojska jkr. mci, p. n. m., częścią i wojska w. ks. litewskiego po naprzykrzeniu się in Septembre per transitus różnych obozów i regimentów kr. jmci szwedzkiego, radzić już nie o fortunie, ale de salute concivium ledwo pozwalają i co ab origine Polski nie bywało, to wojsko w. ks. litewskiego przez wymyślne we dni dwóch albo trzech na dobra ziemskie kontrybucye i prowianty, na dobra zaś jkr. mci i duchowne hyberny duplę naznaczając, do wypłacenia sobie częścią minis verberibus, więzieniem równych sobie braci i innemi extorsionibus et oppressionibus przyniewalają: zaczém my, zostając non sine nimio sensu doloris, już się ultimis permittendo fatis, zlecamy naprzód jmp. dyrektorowi, aby manifestacyą solenną in forma juris imieniem koła naszego coram actis publicis conquerulando przeciwko tymże ichm. wojskowym w. ks. litewskiego, bez ordynansu, bez wszelkiego uniwersału præmissa durissime exequentes, z tymiż ichmościami, salvo jure, ubi competierit, krzywdy każdéj vindicandi, zaniósł. A jako województwa nasze każdego zwykły in publica functione degentem osobliwie kontentować, tak i jmp. Jakóba z Budzisławia Wysockiego pod-

stolego ziemie gostyńskiéj meritissimum nietylko w województwach, ale in tota rep. civem tém præmiare za trudy i koszty jego raczą, że asygnacye ignotum przez kogo ex concivibus formowane na szelężne jako insze za przeszłe fatygi wydane aprobujemy i na dalszy czas aby doniósł, quæ nos fata czekają, na rezydencyéj i traktatu konkluzyéj pomieszkał, tegoż jmp. podstolego upraszamy.

Stosując się zaś ad mentem listu najj. kr. jm. p. n. m., o inszéj erekcyéj wojska, tedy przychodzi nam podziękować ichm. pp. rotmistrzom tak brzeskiego kujawskiego jak i inowłocławskiego województw za wszelką ochotę i wszelkie ich rycerskie odwagi, obligando jednak w tém ichmościów, ażeby żadnemi egzekucyami ichmościom concivibus nie naprzykrzali się, jednak rekompensy ichmościów, jakoteż i wszystkie retenta, któreby exequi mieli, do dyspozycyéj sejmiku przyszłego odkładamy, gwoli czemu tak respectu perceptorum jako i niedobrania komisyą w Brześciu nazajutrz po święcie świętéj Katarzyny in præsentia ichm. pp. komisarzów z brzeskiego województwa, w inowłocławskiém zaś w Inowrocławiu naznaczamy.

Stosując się zaś do dawnéj uchwały województw naszych, ichm. pp. wojskowym zapłatę ćwierci juliuszowej deklarujemy.

A że sufficientissime donoszą ichm. pp. komisarze województw naszych, że ichm. concives niektórzy będący kontenci z taryf dawnych podymnego, szelężnego, pogłównego i przez to do juramentu non accedunt, co baczą ichm. pp. komisarze cum injuria województw, bo kiedy według taryfy dawnéj mniéj dymów, ludzi i likworów wyszynkowanie, præsenti tempore tego wszystkiego większy accessus, przez co conquerulantur ciż ichm. pp. komisarze na wielką krzywdę województw: tedy obstringimus w tém wszystkich ichmościów etiam sub rigore grzywien czternastu, aby æqualiter ad præstandum juramentum przystąpili i tych wszystkich, którzykolwiek po grodach jakie formowali sobie juramenta, na przyszłą, da Bóg, komisyą oneż per extractum ut comportent a to ad firmandum modum taryfie.—Karczmy także novæ erectionis, ile likworów po nich wydać mogą, na tenże termin do Brześcia remittimus.

Między zaś sposobami inszymi contribuendi podatku najsprawiedliwszy concivibus nostris podatek szelężnego videtur, tedy i ten sposób do przyszłego sejmiku odkładamy.

Rachunek generalny ab ultimis incipiendo przez ichm. pp. komisarzów, poborców lub sukkolektorów cum comportatione regestrorum

delat retentorum, na przyszłym, da Bóg, sejmiku in præsentia concivium koła województw naszych determinujemy i sejmik ten nasz ad primam diem Decembris, to jest, do nazajutrzka święta świętego Andrzeja apostoła limitujemy, tęż obradę ręką jmp. marszałka koła naszego podpisać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 12 miesiąca listopada, w roku 1705.

Jan na Głębokiém Głębocki, s. n., s. g. b., marszałek koła brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

72.

1705. *December*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12, f. 252.*

221. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Andreae apostoli proximo (December, 5), anno Domini 1705. Obtulit generosus Nicolaus R-klewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe koło rycerskie brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw zgromadzeni na sejmik ex vi limitationis w Radziejowie przypadający. Lubo ufundowała nas najjaśniejszego króla jmci szwedzkiego, p. n. m., łaska przyobiecana, widząc województwa kujawskie zrujnowane, że do żadnych kontrybucyj należéć nie miały, jednak przeciwko wyraźnéj woli i deklaracyéj ichm. wojskowi najj. kr. jmci szwedzkiego, procedendo za wydanemi znowu na powiaty paletami, executiones suas, nie pamiętając w niedawnym czasie na przechody varii autoramentu wojska, extendant: dlatego na teraźniejszéj obradzie poważamy się upraszać dobrotliwego i łaskawego majestatu naj. kr. jmci Stanisława pierwszego, p. n. m., aby za interpretacyą te województwa, jako miejscowym paletom wystarczyć i wydołać nie mogącéj, od kontrybucyéj i od prowiantów wydawania wolne być mogły. Gwoli czemu uprosiliśmy e medio nostri za posłów tak do najj. kr. jmci polskiego Stanisława pierwszego jako i do najj. kr. jmci szwedzkiego do Warszawy ww. ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana na Głębokiém Głębockiego nieszawskiego etc. starostę, marszałka koła naszego z obudwóch województw tak brzeskiego kujawskiego jako i inowłocławskiego cum

plenissimis instructionibus, aby ciż ichmośc. pp. posłowie, doniósszy ostatnią ruinę województw tychże, przy kwerymoniéj super ausus ichm. pp. komisarzów uwolnienie od wszelkich kontrybucyj i od odwożenia prowiantów uprosili.

To téż przytém ichm. pp. posłom committimus, gdy per sinistram interpretationem o osobie godnéj jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego jakaś reperitur suppositio od ichmościów wojskowych w. ks. litewskiego o zabicie osoby jednéj czyli dwóch przez ludzi tegoż jmp. chorążego: tedy ciż ichm. pp. posłowie niewinności clarissime jako samego jmp. chorążego bydgoskiego tanquam meritissimi civis i ludzi jego modeste pod znakiem jako rotmistrza województwa inowłocławskiego zostających doniesą najj. królowi jmci, p. m.

Rachunki, likwidacye wszystkie tak teraźniejszych ichm. pp. komisarzów jako też i dawnych, etiam ab ultimis incipiendo, do sejmiku, da Bóg, przyszłego odkładamy.—Na którym sejmiku wszyscy ichmośc. spólnie z ichm. pany rotmistrzami i z ichm. pany wojskowymi do zasług juluszowéj ćwierci należącymi kompanią rachować i miarkować się będą powinni.

A jako quævis regna sine justitia nazywają się mera latrocinia, tak województwa nasze dogadzając conquerulantibus braci na te czasów nieszczęśliwości, że sprawiedliwości miéć nie mogą: tedy ex unanimi consensu sądy querelarum, na których mogą się sprawy personalis injuriæ et fraudis expedire, po województwach obodwóch postanawiamy i ww. ichm. pp. starostów, ut permittant, ichm. pp. sędziom sądy przywołać i na nich cuique justitiam administrare, osobliwie in causis injuriæ et violentiarum upraszamy.

Który to sejmik albo postanowienie ad secundam Januarii, to jest do nazajutrzka, da Bóg, roku nowego limitujemy i ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 1 miesiąca grudnia, 1705 roku.

Jan na Głębokiém Głębocki s. n., g. s. b., marszałek brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

73.

1706. *Februarius*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 263.*

222. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi Purificationis beatissimae Virginis Mariae (Februarius, 1), anno Domini 1706.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex mente walnéj rady warszawskiéj na sejmik do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ ichm. pp. posłowie województw naszych na tamto miejsce uproszeni do dania relacyi na dzień dzisiejszy non comparuerunt, będąc legalitatibus distenti, zaczém sejmik teraźniejszy gwoli skuteczniejszéj z ichmościów informacyi cum pleno robore et toto effectu do dnia 9 miesiąca marca blisko przyszłego limitujemy. Resolvendo zaś suplikę od miasteczka Radziejowa do koła naszego wniesioną, stosując się przytém do dawnych uchwał i deklaracyj naszych sejmikowych, mając kompasyą nad ich utrapieniem, w zabraniu świeżém bydła i innych ciężkich opresyj, które manifeste widziemy, ichm. pp. komisarzom, aby toż miasteczko według juramentów ostatnich na podatki uczynionych wypłacało, zlecamy i kwit przez ichmościów temuż miasteczku dany aprobujemy. Tę zaś limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego podpisać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 1 miesiąca lutego, roku pańskiego 1706.

S. Sokołowski marszałek województw kujawskich, manu propria.

74.

1706. *Februarius*, 25. *Radziej. grodz. Oblat. 3 f. 199.*

223. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalem proximo (Februarius, 27), anno Domini 1706. Obtulit nobilis Sebastianus Lipiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na sejmik do Radziejowa ex vi limitationis anterioris pod dyrekcyą jmp.

Jana na Rożkach Trzebuchowskiego marszałka naszego na dzień dzisiejszy zapisanéj przypadający. Ponieważ nam sors invida boni, secreta mali tegoż jmp. marszałka naszego na ustawicznych pracach i fatygach studio boni publici elaboratum civem infelici do łóżka przywiązała climactere, że się prezencyą jmci, n. m. pana, na teraźniejszéj obradzie cieszyć nie możemy, któryby post exactum annorum opus fessæ daret serta carinæ: tedy in locum ejus pro hac sola vice jmp. Ludwika z Markowic Markowskiego wojskiego kijowskiego za marszałka i dyrektora koła naszego substituimus. W teraźniejszych zaś konjunkturach strapionéj ojczyzny połamane prawa i wolności, non parvo cruore nabyte immunitates domów boskich zgwałcone, na Koronę, na głowę panu wolno obranemu włożoną stipata hostilitate, gdy się avidi imperii studiosi interitus nostri targają, tak dalece, że visa sibi raptis flere corona comis uważając, widzimy jawnie, że nihil sub cœlo securum premente hoste zostawa, gdyż ferri potestas confundit jus omne manu, bo nietylko prawa pisane, ich praxes i skutki cyfruje, ale i własną wolą, któréj sam Pan Bóg tylko sobie wolny zostawił szafunek, nam odejmuje, kiedy alienos jubet venerari deos: tedy my jednego Boga króla królów, jednego króla, p. n. m., najjaśniejszego Augusta wtórego wyznawając, de medio nostro obraliśmy i uprosiliśmy ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowłocławskiego, nam wielce miłościwych posłów, do najj. kr. jmci Augusta, p. n. m., aby imieniem braci województw naszych illæsam najjaśniejszemu panu etiam dominante hostilitate oświadczyli fidem; w czém instrukcyą nomine publico ichm. pp. posłom jmp. marszałek koła naszego aby dał, zlecamy.

Upraszamy przytém tychże ichm. pp. posłów naszych, aby, nie fatygując uszu pańskich, cum ministris dworu, osobliwie z jw. jmp. podkanclerzym koronnym, n. wielce m. panem, in desideriis województw conferant, a naprzód za podjęte prace i fatygi in hoc turbido rerum statu circa bonum publicum omni cultu et veneratione wielkiego imienia, n. w. m. pana, podziękują cum obligatione za bracią naszych w wszelkich rozkazach n. w. m. panu odsługiwania. — Exponent jmci, n. w. m. panu, osobliwe województw naszych calamitates, które nas incessanter, począwszy od oblężenia toruńskiego aż do tego czasu, cum summo populi luctu premunt. Upraszać będą jmci pana, aby powagą i instancyą swoją do najjaśniejszego pana wsparł, aby przynamniéj za szczęśliwém pana

swego przybyciem od ciężkich mogliśmy respirare pressus, aby jkr. mość, p. n. m., tak ludzi swoich jako i wojska augzylyarne od województw naszych amovere raczył.

A że nas undique circumdederunt mala, bo nieprzyjaciel servire nos sibi fecit, trybut wolnemu narodowi imponendo, którego partim cives, partim hostes vendicant i niedawno przeciw prawu, przeciw słuszności, a naostatek ultra pietatem z dóbr królewskich i duchownych jw. jmp. wojewoda kijowski i inne dyrekcye — hybernę, duplę w województwach naszych na ludzi swoich wybrali: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem naszém do izby prześwietnego trybunału skarbowego napisał, exponendo wszelkie opresye naszych poddanych, oraz deferendo te tak ciężko extorsam hybernę, upraszając, aby ichm., nasi w. m. pp., hæc mogli mederi mala, aby ad iteratam hyberny non cogantur też dobra solutionem.

List także instancyalny za jmcią ks. Cieńskim, emeritæ w ojczyznie familiæ et magnæ spei człowiekiem, którego nietylko majorem jegomości akta ale i sama ad omnia bona nata indoles zalecić mogą, do jw. jm. ks. nominata kujawskiego, n. w. m. pana, jmp. marszałek napisze, upraszając jegomości o wszelki respekt i protekcyą pańską jmci, n. w. m. pana, aby młodość jego w protekcyą swoję wziąwszy, bono publico promocyą swoją akomodował. Sejmik zaś ten nasz do dalszego się in occurrentiis modernis porozumienia ad diem nonam Martii w roku teraźniejszym pod dyrekcyą dawnego jmp. marszałka naszego jmp. Trzebuchowskiego, ażaliż nam Pan Bóg jegomości natenczas zdrowszego przywróci, limitujemy, a teraźniejszą uchwałę ręką jmp. marszałka teraźniejszego podpisaną do grodu podać zleciliśmy. — Działo się w Radziejowie die 25 mensis Februarii, anno Domini 1706.

(Brak podpisu marszałka).

75.

1706. *Junius*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 280.*

224. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli apostolorum (Junius, 28), anno Domini 1706. — Obtulit generosus Andreas Idzikowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich zjachawszy się na miejsce zwyczajne do Radziejowa na dzień 26 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym ex limitatione przypadającego sejmiku. Będąc województwa ciężko depaktowane za lat pięć zupełnych w soli należącéj suchedniowéj przez pp. pisarzów skarbowych, którzy, nescitur quo motivo, præsumunt sobie prywatne sposobić commoda soli do fluitacyéj na województwa należącéj, ukrywając onęż, na niezwyczajne składają miejsca, jakoto, po klasztorach, kanoniach, spichrzach miejskich włocławskich, nieszawskich i toruńskich extra legem et usitatam praxim privato et alio.. pondito ausu województwa defraudant, osobliwą będąc łaską jkr. mci te województwa asekurowane i rozkazem swoim skarbowi swojemu afidowane: więc tedy, żadnéj nie mając województwa satysfakcyi od pp. skarbowych, præcavendo dalszéj indemnitati, uprosiliśmy ichmościów, jakoto jmp. żupnika województw naszych, także ww. ichm. pp. starostów, a mianowicie jmp. starostę brzeskiego kujawskiego jako præsentem, nie będących zaś ichm. pp. starostów præsenti laudo invitamus et obsecramus, ażeby spólnie vindicent tak znaczną krzywdę województw.

Intimando jmp. żupnikowi, aby kędykolwiek notitiam weźmie o soli złożonéj na niezwyczajnych miejscach wprzód ore publico nomine województw ichmościów upraszamy tak przewielebnéj kapituły włocławskiéj, tak konwentów różnych jako ichm. pp. toruńczanów o jéj ekstradycyą, in casu renitentiæ et non extraditionis aby ichm. pp. starostowie, wydawszy pozwy ad judicia tym, którzyby dobrowolnie onéjże wydać nie chcieli, imposito aresto po otrzymanym dekrecie ad fortem się zabierali executionem. Do któréj akcyéj pro instigatore obieramy jmp. Wojciecha Jasińkiego regenta grodzkiego radziejowskiego, któremu nietylko podziękowanie ale et gratitudinem deklarujemy.

Præcavemus to sobie, ażeby ichmoście uproszeni w żadne nie wchodzili kapitulacye, któreby damnificarent województwa i jaki zawód uczyniły; odebraną zaś sól jmp. żupnik, ad locum solitum złożywszy, nieodwłocznie przy uczynionéj po wszytkich grodach publikacyéj more solito distribuat.

Insuper zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, ażeby nomine województw przez ordynowany list do jmp. podskarbiego nadwornego enucleare raczył tak znaczne tych województw ukrzywdzenie w nieodebraniu soli przez lat kilka, przytém innotescentiales do grodów i parafij porozsyłać, ażeby formani i ci, którzy na handel sól wywożą, onéjże nie kupowali aż do województw satysfakcyéj i pp. pisarze na składach zostający ażeby soli nie ważyli się przedawać.

Pro grato przyjąwszy suplikę ojców konwentu radziejowskiego, deklarujemy ichmościom z pierwszéj defluitacyéj soli suplementować.

Mając wzgląd województwa nasze na tak wielkie ciężary, które poniesły miasta, a mianowicie Radziejów, upraszamy præsenti laudo ichm. pp. komisarzów, aby nie wydawali asygnacyéj na czopowe i szelężne przeszłe tempore hostilitatis aż ad decisionem województw. Compensando kilkoletnią godną usługę jmp. marszałka cum dispendio fortunæ et periculo vitæ, przy naszém braterskiém podziękowaniu naznaczamy jegomości z województw z czopowych pieniędzy złotych 800, a to respektując na straty i ekspensę na kilka funkcyj spendowanych.

Którą to uchwałę i w niéj punkta postanowione jmp. marszałkowi ręką własną podpisać zlecamy i onęż aprobujemy. — Działo się w Radziejowie die 26 Junii, 1706 anno.

Jan Trzebuchowski marszałek województw kujawskich, łowczy inowłocławski.

76.

1707. *Januarius, 17.* *Brzeska grodzka Relation. 27 f. 10v.*

225. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Brestensi feria quinta pridie festi sanctae Agnetis virginis et martiris (Januarius, 20) anno Domini 1707. — Obtulit nobilis Franciscus Paszkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień 17 miesiąca stycznia na miejsce zwyczajne do Radziejowa ex limitatione z uniwersału najjaśniejszego króla Stanisława, p. n. m., zgromadzeni. Dziękując naprzód Panu Bogu zastępów za to, że ojczyznę dotychczas sub volucris ab indefessis zostającą pressuris ad exspectatum pożądanego pokoju przez szczęśliwie zawarty traktat skierował promontorium, a potém jkr. mci, p. n. m., pro paterna cura ad indefessam sollicitudinem, z któréj remp., widząc prawie in umbra mortis positam, wyprowadzieł przez radę, odwagę z teraźniejszéj burze, insoles claritatis nitentes: abyśmy tedy imieniem województw corda subjectorum fidelitatis jkr. mci uniżone mogli fundere, dziękując: z koła naszego do najj. jkr. mci Stanisława za posłów w. jmp. Pawła z Chomęcic Morawskiego starostę gniewkowskiego i jmp. Wojciecha z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego, których to charactere rezydencyi do boku najjaśniejszego jkr. mci Stanisława od nas in antecessum przez sejmikowe uchwały cum instrumento instrukcyi w kole naszém conscripto, także do jw. jmp. obożnego koronnego, nie mogąc insupportabili sufficere tributo in desideriis województw, ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejewskiego i Jarosza Cieńskiego burgrabiego grodzkiego kowalskiego także cum instrumento instrukcyi uprosieliśmy, obsecrando ichmościów, aby nieodwłocznie accingant se itineri.

Currentiam szelężnego i czopowego, stosując się do dawnych uchwał, in toto reasumujemy i przez ubogich ludzi dla zatamowania szynków przez ichm. duchownych privata autoritate założonych wniesione do koła naszego cum supplici libello kwerymonie, stosując się do uchwał sejmu lubelskiego i uchwał naszych, obnixe upraszamy ac fraterne obstringimus ichm. pp. starostów posesorów dóbr królewskich, duchownych, aby ad executionem sancita nasze, nie mogąc się distributivam doczekać justitiam, przypro-

wadzili; w czém omnem evictionem tymże ichm. pp. starostom, posesorom, inquantum by sobie pozwoleli juxta præscriptionem anteriorum laudorum, ab impetito bello jure cavemus ac præsenti laudo tueri, evincere zapisujemy się spondemusque.

Wniesioną za wielebnymi Dominikanami brzeskimi przez w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego respektem konsolacyi wyrażonym oo. Dominikanom za konserwacyą actorum przez lat kilka instancyą do przyszłego sejmiku odkładamy i w największéj pamięci tenże interes miéć będziemy.

Sejmik zaś ten pod dyrekcyą tegoż jmp. marszałka na dzień 24 marca limitujemy i tę uchwałę przy rozesłaniu do grodów wszytkich brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ręką jmp. marszałka podpisać zlecamy i upraszamy.—Działo się w Radziejowie dnia 17 miesiąca stycznia, 1707 roku.

Stanisław Sokołowski podstoli kijowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria.

77.

1707. *Martius*, 28. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 354.*

226. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego zjachawszy się pro die 28 Martii in virtute uniwersału książęcia jmci prymasa, jako do całéj rzeczyp. tak i do województw naszych wydanego, którego contenta do dalszéj dyspozycyi całéj rzeczyp. in ingruentibus malis zachowując, kiedy nas zgromadzonych nowy casus z wojsk augzylyarnych cara jmci moskiewskiego tak dalece przeraził, że trudno nie sarknąć, albo quavis via non vindicare mala: zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego donieść querimoniam swawolnych wojsk i deprekujących książęciu jmci prymasowi, aby paterna sollicitudine tak wielkim licencyom prymacyalną interpozycyą mederi raczył. Dla których to egzorbitancyj i tak ciężkiéj jako kościołów bo-

skich krzywdy i domów ślacheckich niebezpieczności recentium criminum windykacyéj, uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Antoniego z Modliborzyc Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, jmp. Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego posłów do jw. jmp. Rhonna generała; zjazdu zaś tego, zapatrując się na górniejsze województwa, termin i limitacyą na dzień wtóry maja jmp. marszałkowi zapisać zleciliśmy. Datum w Radziejowie die 28 Martii, 1707 anno.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego inowłocławskiego koła rycerskiego, manu propria.

78.

1707. *Majus*, 9. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 362.*

227. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Misericordiae proxima (Majus, 13), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Jacobus Łapiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się na odgłos uniwersału książęcia jm. prymasa na miejsce radom zwykłe do Radziejewa. Chcąc jak najskuteczniéj w tak ciężkich i nieznośnych nieszczęśliwościach województw naszych subvenire, które nas od wojsk cara jmci augzylyarnych premunt et opprimunt przez ciężkie przechody, obozów niedyskretne konsystencye, depredacye nietylko dworów ślacheckich ale i świątnic boskich przeciw woli i deklaracyi uniwersalnéj cara jmci: zabiegając dalszym prawie hostilitatibus, uprosiliśmy i zleciliśmy ichm. pp. posłom i braci naszym w przeszłych uchwałach ad hanc querimoniam deputowanym, aby zjechawszy na ogłoszony zjazd pro 23 destynowany, tam coram ministris et concivibus przełożywszy województw naszych ciężką ekstorsyą, quærere medelam salvandi raczyli, oraz na znaczniejsze województw tych dezolacye komisyą apud ministros cara jmci wyjednali; pro quibus quæsitis ichmościom allaborantibus wszelką gratitudinem województwa nasze obligują i deklarują.

A że ogłoszony uniwersał przez jmp. stolnika sieradzkiego komisarza ex consilio Leopoliensi do prowiantów wojsk cara jmci naznaczonego,

aby quam ocius a prawie instantanee mączne prowianty wydane były i do Mińska za Warszawę taką odległością odwożone: tedy, providendo indemnitati tak odległego przewozu i konserwacyi podwód, uprosiliśmy de medio nostri na łatwiejszą tych prowiantów eksolucyą, a osobliwie ewektę jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego i Aleksandra Czaplickiego za komisarzów, aby za obwieszczeniem uniwersału swego o zasiedzeniu swojem do odbierania tychże mącznych prowiantów we Wrocławku, onych skład i wodną ku Warszawie ewektę ex censu publico obmyślili i one według taryfy na sejmiku deklarowanéj bez depaktacyi odbierali; za co experta dexteritate manebit gratitudo ichmościów od województw. Niemniéj affligit województwa nasze nowa z łuckiéj komisyi na nowe egzakcye wojsk repartycya, z któréj ordynowani do województw naszych assignatarii ciężką pewnie accelerabunt egzakcyą, na których ukontentowanie non datur, nec dari potest z nowych kontrybucyj modus, ale bacząc województwa nasze u ichm. pp. egzaktorów komisarzów et quovis prætextu tykających się skarbu dyspozytorów zatrzymanych dawnych podatków delaty, o których dotąd województwa nasze latet remanentu quantitas: tedy niniejszą uchwałą obligujemy wszystkich in genere ichm. pp. komisarzów egzaktorów, aby na przyszłym, da Bóg, ex limitatione sejmiku tu w Radziejowie indilate circa reddendam rationem funkcyj swoich præstent lumen województwom pozostałych delat.

Sejmik zaś ten in conservato termino na dzień szósty czerwca limitować jmp. marszałkowi zlecieliśmy. Działo się w Radziejewie dnia 9 maja, roku 1707.

Jan Trzebuchowski marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

79.

1707. *Junius*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 426.*

228. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione].

(Brak oblaty.)

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego i inowrocławskiego zjechawszy się do Radziejowa pro 5 Junii ex limitatione na sejmik, życząc sobie in majori frequentia jako ichm. pp. senatorów i urzędników tak i rycerstwa województw naszych consilia nasze odprawować, dlategoż my ten sejmik limitować zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego i jego limitacyą zapisać pro 26 Junii, na który dzień ichm. obojga województw obywatelów zapraszamy. Działo się w Radziejowie die 5 Junii, 1707 anno.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

80.

1707. *Augustus*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 399.*

229. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda, ipso die festi sancti Petri in vinculis (Augustus, 1), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Antonius Puciatecki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego i inowłocławskiego województw kujawskich zjechawszy się in locum solitum do Radziejowa na sejmik pro prima Augusti vigore limitacyi przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy przez jmp. marszałka uczynionéj. Reiteratam et sufficientem odebrawszy od ichm. pp. posłów na lubelskie konsylium uproszonych i wysłanych i szczęśliwie powróconych relationem et declarationem, które ichmościów obsequia województwa gratissime przyjmują, więc że dalsza ejusdem consilii Lublinensis prolongacya agituje się: tedy aby ichm. pp. posłowie na tymże zjeździe in personis suis et de activitate, qua funguntur, stawali i attendant,

bratersko compellamus. A że obloquentia uniwersału jo. księcia jmci prymasa jak największą frekwencyą posłów ex rep. do reasumpcyi rady lwowskiéj invitat, na któréj totam faciem rzeczyp. radby miał sociam: tedy in tenore tegoż uniwersału ichm. pp. posłów wszytkich do téjże konfederacyi generalnéj anterioribus laudis uproszonych confirmamus i do tychże ichmościów in consortium ww. ichm. pp.: Andrzeja Głębockiego starostę, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskich kujawskich, Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego, Waleryana Kicińskiego pisarza najwyższego skarbu koronnego upraszamy.

Że zaś kontrybucya mączna dotąd z województw nie jest uspokojona, przez uniwersał zaś w. jmp. stolnika sieradzkiego generalnego prowincyi wielkopolskiéj, komisarza do téjże kontrybucyi od rzeczyp. naznaczonego, jest inevitabilis: zaczém de facilitate województw od dawnego czasu ichm. pp. posłowie jmp. komisarza ratificabunt, gdyby im były dotąd różnych wojsk przechodzących okazye nie przeszkodziły, przezco gdy województwa zubożone, zaczém supplicabunt ichm. pp. posłowie, aby kontrybucya nad pięć bitych talerów wyniesiona być nie mogła, ponieważ pretio imposito farinae zda się być adaequata. Do którego to podatku uprosiliśmy jmp. Wojciecha Krusińskiego, aby we dwóch niedzielach, wydawszy uniwersały swoje do województw i powiatów, juxta praescriptum wyżéj pomienionego jmp. komisarza generalnego nieodwłocznie go wybierał; miejsce comportationis brzeskiemu województwu w Brześciu inowłocławskiemu w Inowłocławiu naznaczywszy. In casu zaś renitentiae przez któregokolwiek z ichmościów powinien będzie jmp. komisarz nasz adminiculum egzekucyi od ichm. pp. starostów do prędszego odebrania procurare, któréj to egzekucyi intuitu jmp. komisarza generalnego aby się z egzekucyą zatrzymał, compellabit jmp. marszałek listem swoim.

Podatek zaś pomieniony jmp. komisarz nasz tak akomodować będzie, aby pięć bitych talerów na egzolucyą mącznego do naznaczonego magazynu obrócił, szósty zaś taler in gratitudinem ichm. pp. posłom concordi voto deklarowaną aby jak najprędzéj pro continuando obsequio ad viaticum procuret, jegomości upraszamy.

A ponieważ przewielebna kapituła włocławska per socium suum deklarowała tymże ichm. pp. posłom in medio sejmiku z dóbr libertowanych na dymy po taleru bitym z dymu każdego, prace i fatygi zważywszy ichmościów: tedy zlecają województwa jmp. komisarzowi, aby te talery na ichm. pp. posłów wybierał i ichmościom oddać raczył, jmp.

komisarzowi zaś in vim laborum po tynfowi z dymu kwitowego województwa naznaczają. Securitas zaś wszelka jako osobie jmp. komisarza tak i ludziom jegomości omnis od województw cavetur.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego ręką swoją podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, roku pańskiego 1707.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, mp.

81.

1707. *Augustus*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 402.*

230. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda, ipso die festi sancti Petri in vinculis (Augustus, 1), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Antonius Puciatycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego na dzień dzisiejszy za publicznemi inotescencyami jo. książęcia jm. prymasa i jw. jmp. marszałka konfederackiego i generalnego prześwietnéj rzeczyp. koronnéj i w. ks. litewskiego do Radziejowa na miejsce zwyczajne consiliorum zgromadzeni. Będąc involuti przechodzących egzekwujących wojsk impetycyami, iż nam exequi tego dzisiejszego dnia, co w pomienionych inotescencyach opisano jest, dla tego nie przychodzi, zaczém cum toto effectu dzisiejszy nasz sejmik do wtorku po święcie najświętszéj Panny Narodzenia najbliższego (September, 13), w roku teraźniejszym 1707, to jest, nazajutrz po deputackim limitujemy, prorogujemy.

Więc że ex vi legis i deputacki pridie sejmik imminet, tedy upraszają województwa jmp. marszałka, aby nomine publico compellat listem swoim jmp. żupnika kujawskiego, aby na tenże sejmik deputacki compareat i dał informationem województwom o soli, jako się obraca od tak wielu lat.

Interea zaś ponieważ jmp. marszałka præsentis actus avocat functio publica na reasumpcyą consilii Lublinensis, zaczém providendo cuivis indemnitati województw, jmp. marszałek koła, accedente publico consensu, jmp. Wojciecha Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cze-

śnika inowłocławskiego ad directionem sui substituit. Gdy zaś Pan Bóg powróci jmp. marszałka, jus rehabendi directionis salvum et integrum præcustodit. Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 1 sierpnia, roku pańskiego 1707.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich, mp.

82.

1707. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 12, f. 414.*

231. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Nativitatis beatissimae virginis Mariae proxima (September, 13), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Stanislaus Strzyski.

My rady duchowne i świeckie i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku przypadający tu do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Przeczytawszy jw. jmp. wojewody bełzkiego, hetmana wielkiego koronnego asygnacyą przez jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, burgrabiego grodzkiego kruświckiego, towarzysza husarskiego znaku jo. książęcia jm. Janusza Wiśniowieckiego wojewody krakowskiego, wojska zaś rzeczyp. kwarcianego komisarza, de data we Lwowie die 5 Martii, anno præsenti w kole naszém reprodukowaną, któréj, jeżeli innym nakazom dosyć się kędy stało, dalekoż i téj jako nietylko confratris et concivis nostri a cunabulis, w województwach nuż a juventute sua w wojsku koronném constantissime perseverantis, pro meritis viri postulacyi nie mogąc zkądinąd i quanto citius subvenire: tedy cum hoc desiderio do ww. ichm. pp.: Wojciecha Sokołowskiego brzeskiego, Hieronima Cieńskiego kowalskiego burgrabiów, podatku pogłównego województwa tegoż brzeskiego komisarzów, tegoż jmp. Zagórskiego komisarza pro indilata satisfactione odsyłamy, upraszając ichm. pp. pomienionych komisarzów podatku przerzeczonego województwa, ażeby z reszty, co chorągiew aukcyalna województwa nie dobrała, uspokoić raczyli, na co jmp. marszał-

kowi do ichmościów asygnacyą wydać zlecamy i egzekucyą przy jmp. Mniszewskim sukkolektorze ichm. pp. komisarzów etiam militarem omni cauta od województw securitate dozwalamy exequentibus et permittentibus.

A że ww. ichm. pp. komisarzów, poborców i egzaktorów różnych uchwał dawniejszych i czopowego obudwu województw pozostały rachunków rationes i dotąd nie są effectuatæ: tedy kiedy już i deficiunt contributionum teraźniejszymi czasy przy tak ciężkich różnych egzakcyj okurencyach sposoby, zaczém zlecamy jmp. marszałkowi, aby wszystkich ichmościów do pomienionych podatków i z nich rachunków należących uniwersałem swoim do grodów rozesłanym i podanym bratersko compellare i na przyszły sejmik ze wszelkimi retentami i do rarachunków paratos convocare raczył; do czego i sukcesorów świętéj pamięci jmp. Kaszewskiego szelężnego, jmp. Jana Kołudzkiego młynnego podatków egzaktorów pociągnie.

Doniesiona jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza do kontrybucyi mącznéj uproszonego w wypłaceniu renitencya, która iż jest inevitabilis i województwa ne succumbant w czém: zaczém lubo już swoje uniwersały wydał jmp. komisarz, jednak gdy im nil satis fit, zaczém zlecamy jmp. marszałkowi, aby swoim uniwersałem ichmościów zagrzał et indemnitati województw præcavendo przestrzegł. Chcą téż miéć to po jmp. komisarzu jako i po województwach, ażeby jmp. komisarz w Radziejowie na trzy dni przed sejmikiem następującym zasiadł do odbierania pomienionego podatku, województwa zaś żeby go natenczas komportowały sine ulla protelatione, zgoła przeszłego sejmiku uchwale we wszytkiém natenczas od województw ut satisfiat, securitas quævis jmp. komisarzowi temuż mącznemu jako przedtém cauta tak i natenczas ratificatur.

Niemniejszą województwa od lat siedmiu w nieoddawaniu soli suchedniowéj na województwa należącéj ponosząc krzywdę i satysfakcyi dotąd lucrari nie mogąc, lubo się tak wiele onéj intra littora województw spławia: więc do ichm. pp. starostów za komisarzów przydajemy i upraszamy ichm. pp.: Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, Macieja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego, Pawła i Jana Wolskich, Wojciecha Umińskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta radziejowskiego, zlecając ichmościom, aby ichm. n. w. m. pp. siebie obwieściwszy conjunctim sive indivisim płynącéj soli wszytkiéj ruskiéj, gdziekolwiek,

chociażby też u brzegu toruńskiego upominając się, przytrzymywali, dokąd od jw. jmp. podskarbiego nadwornego albo inszych ichmościów superintendentów rezolucya nie przyjdzie, w ostatku na skład złożywszy, jmp. żupnika do dystrybuty konwokowali; w czém ichm. pp. starostów i komisarzów omnis præcavetur securitas od województw. Codzienna agrawacya już nie miesięczna województw w kontrybucyach i przechodach, ekstorsyach, agrawacyach, jako od wielu ichm. braci mamy i samym wiadomo, meretur kompasyéj, których in ultionem bierzemy przed się medium, zlecając jmp. marszałkowi napisać do ichm. pp. posłów na radzie lubelskiéj zostających, żeby województwa nasze instantiis suis consolari mogły, jako i w odzyskaniu soli siedmioletnéj, o czém modo instructionis do ichmościów una cum expressione intervenientiarum pisany od jmp. marszałka być ma list.

Że zaś sine respectu folgi emanavit w województwach naszych kontrybucya recens, wespół też cum recenti executione wojska w decyzyi w. jmp. Rybińskiego podkomorzego chełmińskiego zostającego: zaczém upraszamy do tegoż jmp. regimentarza, lubo natenczas jmp. namiestnika za posłów ichm. pp.: Hieronima Cieńskiego burgrabiego grodzkiego kowalskiego i Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowłocławskiego, upraszając ichmościów, aby z instrukcyą namówioną dojechali, fatygę ichmościów in pectoribus zachowawszy; w. jmp. Serafinowi na Łagiewnikach Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu juxta contenta umowy województw zlecamy jmp. marszałkowi odpisać.

A że urgens necessitas prędkiego cum postulatis posłania do ichm. pp. posłów lubelskich nastąpiła, więc uprosiliśmy jmp. Samuela Ossowskiego, ażeby przy instrukcyi od województw danéj na tamto miejsce dojachał i żeby jego fatyga inanis nie była, jmp. marszałkowi koła naszego na dwieście tynfów per medium, to jest, do ww. ichm. pp. komisarzów podatku czopowego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw wydać zleciliśmy asygnacyą i o jak najprędsze w asygnacyach tych ekspedyowanie upraszać committimus.

Ichm. pp.: Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego krzywda i tegoż jegomości synowca a jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego grodzkiego brzeskiego syna, chorągwi husarskiéj znaku jw. jmp. podskarbiego koronnego towarzysza do Poznania przez Szwedów zabranego znalazły in affectibus nostris kompasyą, którą do ichm. pp. posłów opisać jmp. marszałkowi zlecamy.

Asygnacya jmp. Zagórskiego ut actis castrensibus radziejoviensibus involvatur i przy nich in perpetuum maneat, jmp. regentowi już oddana bratersko intimamus.

Więc że prawie codzienne zwykły na województwa następować involutiones, zaczém jmp. marszałka o pewne dowiadania się o nich i nas jak najprędszém uwiadomieniem, upraszamy.

Sejmik zaś teraźniejszy do dnia 26 miesiąca teraźniejszego września cum toto effectu aliarum materiarum limitujemy i odkładamy i tę uchwałę naszę podpisać jmp. marszałkowi zlecamy. Działo się na sejmiku w Radziejowie dnia 13 września, roku pańskiego 1707.

Stanisław Wojciech Jarnowski, cześnik inowłocławski, deputat trybunału koronnego, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp.

83.

1707. *September*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 418.*

232. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae proxima (September, 27), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Martinus Borsza.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy ex vi limitationis przeszłego sejmiku zgromadzeni. Lubośmy na przeszłéj uchwale naszéj postanowili, ażeby jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, znaku husarskiego jo. księcia jm. Janusza Wiśniowieckiego wojewody krakowskiego towarzysza, asygnacya do województwa brzeskiego na trzy tysiące złotych p. przywieziona nietylko do ksiąg ingrosowana była, ale i originale ut circa acta castrensia Radziejoviensia permaneat, zleciliśmy: jednak justæ expositæ w kole naszém przez tegoż jmp. Zagórskiego rationi annuendo, znowu jmp. regenta grodu radziejowskiego, aby ją wydać raczył, bratersko compellamus post ingrossationem. Rachunków na dzień dzisiejszy naznaczonych od ww. ichm. pp. komisarzów, poborców, egzaktorów cujuscunque generis — — — obudwóch województw tykających się, iż natenczas ex rationibus w kole braterskiém propositis być et subsistere ratio

nie mogła, zaczém to negotium do przyszłego sejmiku odkładamy, na który czas (gdyż ta materya osobliwego czasu potrzebuje) komisarzów do słuchania przydać powinniśmy, dzień i czas naznaczywszy.

Więc iż każdego pracującego pro bono publico województw zawsze gratitudo od nich sequi zwykła: przeto jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza mącznego województw naszych powtóre bratersko zagrzewamy, aby ichm. pp. posłów na radzie lubelskiéj walnéj teraźniejszéj pracujących, tak od ichm. duchownych jako i od nas samych po bitym talerze z dymu wybrawszy, konsolował i przeszłéj uchwale ażeby zadosyć się stało, starał się. Wniesionéj ichmościów braci dosyć czyniąc propozycyi, zlecamy jmp. marszałkowi, ażeby których baczy jegomość najpilniéj i najpotrzebniéj ad dandas rationes z podatków i listami swymi osobliwymi na przyszły sejmik zagrzał i konwokował, lubolito już i uniwersałem swoim uczy, nuż i wielu ichmościów z gotowością stawiło się, i na przyszły sejmik deklarowało się, gwoli czemu ażeby na potém jaka prolongacya (?), warujemy sobie.

Mączną kontrybucyą po pięć bitych talerów do magazynu mińskiego już toties opisawszy i natenczas recensemus i upraszamy jmp. Wojciecha Krusińskiego komisarza do téj kontrybucyéj naznaczonego, aby quam citissime urgeat i województwa uspokoił more et methodo in antecessum circa securitatem suam circumscriptis.

A co przy teraźniejszych nieszczęśliwościach i ciężkich przypadkach w. jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu pro bono publico w województwach naszych certującemu i zawsze obecnemu nietylko ex communi, jakto w Świeżu kilku chałup, ale i w Lubsinie od Wołoszy szwedzkiéj z umyślnego zapalenia domów a przytém rumaków dwóch i koni inszych zabrania znacznych, także i w wozach spoliacya dostała się: więc co do pogorzeli przy prawie jegomości na cztery lata wolnego konserwujemy i od podatku pogłównego świeżo uchwalonego te dobra, także i Bytoń tegoż jmp. starosty, stojącemi i przechodzącemi wojski nadrujnowane, co i inszym dostało się dobrom, libertujemy. Jmp. Szymona Kołudzkiego meretur w afektach naszych kompasya w tak ciężkiéj pogorzeli z zapalenia dworu i stodół, od których i części dworu jmp. staroście radziejowskiemu dostało się, zaczém i te obiedwie części od podatku pogłównego i szelężnego i przy prawie na cztery lata wolne czyniemy. Dobra Szczytno jmp. Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, marszałka koła rycerskiego, we młynie pogorzałym i w najlepszéj jego intracie, gdy podupadłym — — — juris com-

munis na cztery lata od podatków consolamur, szkodę zaś jegomości in pectoribus na dalszy czas zachowamy i od podatków szelężnego i pogłównego libertujemy.

Soli suchedniowéj dopominania się i przytrzymywania ad littora jak przedtém tak i teraz ww. ichm. pp. starostom brzeskiemu i radziejowskiemu i komisarzom do upominania się etiam cum adminiculo convocatorum nobilium districtus dozwalamy i pilno zagrzewamy.

Na listy inne juxta vota nostra w kole rycerskiém odpisać committimus jmp. marszałkowi.

Sejmik zaś teraźniejszy cum toto effectu obrad dalszych naszych do niedziel dwóch limitujemy i tę uchwałę naszę jmp. marszałkowi w kole naszém rycerskiém podpisać zleciliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 26 Septembris, roku pańskiego 1707.

S. W. Jarnowski c. i., m. k. r. województw kujawskich, manu propria.

84.

1707. *October*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 12 f. 424.*

233. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sanctae Hedvigis viduae electae proxima (October, 17), anno Domini 1707. Obtulit nobilis Stanislaus Strzyski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Nieszczęśliwość naszę zważywszy, dla któréj w teraźniejszych czasach bono województw naszych procedere gdy nie można, zaczém ob defectum czasu et intra occupationes militares præsentes gdy elici et effectuari nie może ichmościom fiscum se tangentibus województwom racya, a ta dzisiejszego dnia doskonałość miéć miała i deficiente modi contributionis aliter in futurum powinna: więc województwu brzeskiemu kujawskiemu 24 w Brześciu, województwu inowrocławskiemu w Inowrocławiu 28 miesiąca teraźniejszego października do uczynienia wszelkich pominionych podatków przeszłemi uchwałami i uniwersałami wyrażonych dnie naznaczamy. Do których rachunków upraszamy ww. ichm. pp.: Andrzeja Głębockiego brzeskiego, Macieja Gąsiorowskiego radziejewskiego starostów, Michała Stanisława Zakrzewskiego sędziego ziem-

skiego brzeskiego, Franciszka Jaranowskiego stolnika brzeskiego, Stanisława Jaranowskiego cześnika inowrocławskiego, Jana Głębockiego starostę nieszawskiego, Maryana Chrząszczewskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta grodzkiego radziejowskiego, Piotra Morzyckiego z brzeskiego, ww. ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego brzeskiego, Jana Kolczyńskiego inowrocławskiego podczaszych, Wojciecha Jaranowskiego łowczego brzeskiego, Łukasza Umińskiego skarbnika brzeskiego, Andrzeja Domaradzkiego kowalskiego, Kaźmierza Umińskiego kruświckiego sędziów grodzkich, Macieja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego, Kaźmierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, Kaźmierza Chrząszczewskiego z inowrocławskiego województw za komisarzów upraszamy, obligantes ichm. pp. komisarzów, aby na przyszłém zgromadzeniu dali nam tego wszytkiego rationem.

Relacya jmp. Jakóba z Wielkiego Jaranowa Jaranowskiego żupnika województw naszych, iż mu oddana sól rocznia do dystrybuty na województwa, jest nam niewdzięczna, którą z grzywnami odbierać mamy i tak jmp. żupnik grodom oświadczył: zaczém zlecamy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby napisał do jm. pp.: Peypi i Jungi, dla jakiéj okazyi z upodobanymi sobie ichmościami zrobiwszy pewną rozmowę i namówiwszy od soli grzywny dane, a wiedząc o tém, że jeszcze sześć defluitacyj od nich należy, województwa do grzywien pociągnęli. Więc tedy zlecieliśmy jmp. marszałkowi napisać, aby dał znać tymże wzwyż pominionym, aby wespół zjechali do traktatu z ichm. pp. komisarzami i aby sole drugie wydane były i dobrze upakowane, co ostatek ichm. pp. komisarzom przeszłém laudum naznaczonym zlecamy ad tractandum; jednak, że aby ciż ichm. pp. komisarze jeden bez drugiego nie czynieł potajemnie i choćby wszyscy przeszłém laudum wyrażeni byli, a jednego z nich nie dostawało, tedy ci wszyscy nic nie powinni bez jednego czynić. Do którego traktatu przydajemy ichm. pp.: Kaźmierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, Kaźmierza Chrząszczewskiego, Piotra Morzyckiego za komisarzów, którzy to ichm. pp. komisarze, jeden do drugiego napisawszy, powinni sobie dzień naznaczyć do zjazdu na skład dybowski.

Taryfę obudwu województw ichm. pp. regentom brzeskiemu i inowrocławskiemu odwieść zlecieliśmy ichm. pp. komisarzów wojsk najj. króla Karola szwedzkiego. A że ichm. niektórzy sine consensu województw i wbrew onymże jako naznaczonym komisarzom domyślają się zgadzać prywatnie, a to ob suum fructum: tedy te wszytkie cassantur

i in posterum prosiemy, aby się w takie drugie nie wdawać, co jest cum periculo et damno województw.

A lubo pp. mieszczanie włocławscy według prawa przez konstytucyą opisanego na cztery lata po pogorzeli uwolnieni i przez lauda nasze byli, więc gdy teraz jeszcze bardziéj zrujnowani i domostwa ich porozbierane, tedy onych na dwie lecie libertujemy tak od czopowego jak i szelężnego i wszelkich podatków, z tym czwartym rokiem inkludując, który jem nie wyszedł, przez konstytucyą i sejmikową uchwałę, aby jem wyszły trzy lata ab actu teraźniejszego sejmiku; która libertacya dana: Andrzejowi Wrońskiemu, Chrystyanowi Wioliscie, Stefanowi Siemianowiczowi mieszczanom włocławskim. Także i mieszczanów kowalskich, którzy nietylko od przechodzących, ale przez stanie zrujnowani i niedawnymi czasy po dwa razy ogniem spaleni, tedy i tych na dwie lecie libertujemy, jako ich prawo mieć chce.

Sól zaś teraźniejsza, którą jmp. żupnik odebrał pro anno 1702, odebrana jest i upraszamy jmp. żupnika, aby ten kwitu pp. administratorom żup samborskich nie dawał tylko pro anno 1702, aby sobie ciż ichmośc. skarbowi nie uzurpowali pro anno 1707, gdyż jeszcze winni za lat pięć.

Jmp. Antoniego Mniszewskiego województwom przez tak wiele lat zasłużonego, który służąc i regimentowi jo. książęcia jmci kurlandzkiego, meretur fatyga consolationem, zkąd, jako służył, sposób do konsolacyéj być nie może inszy, jako gdy służył i mając kapitulacyą z jmp. majorem Kollrepem jo. książęcia jmci kurlandzkiego po 60 złotych na ćwierć, do województw obudwóch tak brzeskiego jako i inowrocławskiego, gdziekolwiek tegoż jo. książęcia jmci kurlandzkiego mają repartycyą za lat cztery, co provenit jemu należących: upraszamy tedy ichm. pp. komisarzów, aby raczyli tegoż jm. pana wzwyż mianowanego ukontentować w tym jego interesie z tych zasług jo. książęcia jmci kurlandzkiego w województwie brzeskiém i inowrocławskiém należących.

Zjazdowi zaś limitacyą naznaczamy, to jest, na dzień 3 listopada w roku teraźniejszym gwoli dalszéj województw naszych obradzie i ten teraźniejszy zjazd nasz jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 10 października, roku pańskiego 1707.

S. W. Jarnowski cześnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

85.

1709. *Februar.*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 22.*

234. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice, loco protunc securiori ob grassantem in oppido Radziejow pestilentiam vigore publicae declarationis conventus particularis Radziejoviensis feria sexta post Cineres proxima (Februarius, 15), anno Domini 1709. Obtulit generosus Adamus Mchowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione quinta præsenti z Radziejowa ob grassantem tamże pestiferam auram do Chełmiec przeniesiony zjachawszy się. Gdy utrapiona ojczyzna i województwa inter varios fluxus et refluxus nieszczęśliwości przy nieustających fluctuantes ad exoptatum trafić nie może pokoju promontorium, kiedyżkolwiek eluctari taż zniszczona ojczyzna mogła: uprosieliśmy e medio nostri do jww. ichm. pp. hetmanów koronnych, naszych wielce m. pp., z województw naszych za posłów ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzesko kujawskiego, Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, bratersko obsecrando ichmościów, aby circa gestam instantiam legationis upraszali ichm. pp. hetmanów, żeby ineant media pacandæ reip. i nieustającemu paletowaniu egzorbitancyom i wszelkim inkonwenienciyom zabieżeli i jakoby dobra królewskie, duchowne funditus przez wojska varii authoramenti ad extremum . . . . tem grassantem pestilentiam zrujnowane, cokolwiek w województwach naszych respirare mogły, ciż jww. ichm. pp. posłowie i cała prześwietna komisya hybernowa zaradzieli; o czém instrukcya legationis tak do przerzeczonych jww. ichm. pp. hetmanów jak do téjże prześwietnéj komisyi przez jmp. marszałka koła naszego imieniem województw naszych ichm. pp. posłom indivisim dane . . . . .

A że komisya trybunału skarbowego in virtute uchwał sejmowych sądzić się i ekspedyować ma i powinna, aby województwa nasze tak cale zrujnowane nie były przeładowane, więc e medio nostri z województwa brzeskiego pomienionego w. jmp. starostę brzeskiego kujawskiego, z województwa zaś inowrocławskiego jmp. cześnika inowrocławskiego na tenże trybunał skarbowy, któregokolwiek czasu . . . będzie,

za komisarzów uprosieliśmy i obraliśmy. Uważając tam in toga quam in sago merita jmp. Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowrocławskiego, a porucznika w. jmp. starosty konińskiego roty pancernéj, suma za asygnacyą jw. jmp. hetmana w. koronnego i trybunału skarbowego lwowskiego w téjże asygnacyi wyrażona przez ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego i inowrocławskiego z szelężnego i pogłównego podatku już anterioribus laudis deklarowana, także i druga suma 3,200 złotych z tegoż trybunału ichm pp. deputatom chorągwi ichm. pp. Kaletyńskich ad exsolvendum do województw naszych odesłana, (aby?) przez ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego inowrocławskiego z trojga pogłównego z sejmu lubelskiego uchwalonego wypłacone były, zlecieliśmy ac præsenti laudo zlecamy.

Podjęte prace i koszty ichm. pp. posłów i komisarzów circa bonum publicum w osobliwym respekcie mieć deklarujemy i za powrotem ichmościów præmiare tychże ichmościów nie zapomniemy, jakoż i teraz, jeżeli co in ærario w którém mieście podatku czopowego zostaje, tedy ad rationem wydać przy wydaniu asygnacyi jmp. marszałka koła naszego zlecamy.

Largicye na kongresie pod dyrekcyą jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego ultra mentem et assensum braci w podaném laudum do grodu inowrocławskiego na 2,000 złotych, także szóstak od złotego wydane teraźniejszą uchwałą naszą kasujemy i znosiemy i aby żaden z ichm. komisarzów tak czopowego jako i inszego podatku wydawać asygnacyj nie ważył się, upraszamy i zalecamy salva summa w. jmp. Andrzeja Dąbskiego starosty nakielskiego, jako emerito tak w ojczyznie jako i w województwach naszych civi, in eodem laudo przez jmp. podczaszego conscripto et porrecto expressa in toto manente ac præscripta methodo exsolvenda i jakoby najprędzéj temuż w. jmp. staroście być mogła wypłacona przez jmp. Cieńskiego burgrabiego kowalskiego jako komisarza disponenda.

A że województwa nasze żadnéj od ichm. pp. komisarzów i egzaktorów dotychczas, wiele na delatach remanentów zostaje podatku tak pogłównego jako i szelężnego i czopowego, (wiadomości nie mają?): więc upraszamy tychże ichm. pp. komisarzów i egzaktorów, aby na przyszłym sejmiku ex limitatione przypadającym raczyli dać lumen ac plenissimam informationem województwom naszym i realną uczynieli likwidacyą. Zachodzą concivium nostrorum słuszne kwerymonie, jakoby in æquali rep. ac in eadem adversasorte wszyscy będąc positi, inæqualiter insi ichmośc. ferunt

onera i libertacyami, waląc na dobra insze, zasłaniają się: tedy obviando tym inkonweniencyom ex communi nostro sensu ww. ichm. pp. starostów, n. m. pp., upraszamy, aby z wydaniem taryfy przy rekwizycyach non a . . . i owszem, ktoby tylko cum hisce practicatis paletom odzywał się mentis, ichm. pp. starostowie jako gospodarze województw . . . tum przybrawszy sobie brachium suum i zniósszy się z jmp. marszałkiem i z ichmościami pobliższymi bracią, gdy nie podobna będzie privatum formare conventiculum, salva jednak omni securitate obudwu województw permanente ac cuncta quævis communicanda, adhibeant media, żeby się z tymi ichmościami prætendendo skapitulować i skapitulowawszy, po wydanym uniwersale jmp. marszałka convocando ichm. braci, ad denunciandum . . . . dymów dispositionem i na umówioną kwotę dyspartyment należy uczynić. Insze zaś taryfy, któreby apud privatas personas znajdowały się, præsenti laudo kasujemy i aby się nikt nie ważył z taryfą popisać i wydawać, bratersko obsecramus, takiego zaś pro proditore . . . miéć będziemy i prawem z nim postąpiemy, tą się, która w (grodzie ?) . . . brzeskim zostaje ac juxta teneritudinem conscientiæ w. jmp. starosty jest i na potém będzie skombinowana, kontentując.

Który sejmik pro 9 Aprilis w roku teraźniejszym incidenti zalimitować zlecieliśmy; jeżeliby zaś jaka exposceret ratio in urgenti necessitate respectu internæ securitatis circumspiciendæ, tedy ad convocandum uniwersały wydać i do grodu podać każdego czasu jmp. marszałkowi dajemy plenariam potestatem. Którą to uchwałę i postanowienie nasze ręką jmp. marszałka podpisać i juxta praxim et consuetudinem po grodach rozesłać zlecieliśmy i jmp. regenta radziejowskiego, aby po inszych grodach województw naszych kujawskich toż rozesłał, upraszamy. — Działo się w Chełmcach dnia 5 lutego, 1709 roku.

Jan Trzebuchowski łowczy inowrocławski, marszałek województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp.

86.

1709. *Aprilis*, 9. *Radziej grodzka Relation. 13a f. 36.*

235. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc feria secunda post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 15), anno Domini 1709 — Obtulit nobilis Joannes Ziemięcki.

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się z przeszłych obrad naszych limitacyi z uniwersału książęcia jmci prymasa zachowałéj w dzień dzisiejszy przypadającéj na miejsce injuria fatorum do Chełmiec z Radziejowa przeniesione do namówienia i postanowienia obronnego porządku. Kiedy nam w pożądanym kongresie wszystkich braci naszych et concives do spólnéj obrony należących (dla wtargnienia in ostium województw naszych wracających z Prus chorągwi i ich impedimentu) zastać i powitać nie przyszło: zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, aby quam ferventissimo calamo przez uniwersały swoje do grodów celerius podane i ogłoszone na dzień 17 kwietnia sub rigore de expeditione bellica sancito wszystkich ichmościów concives i braci naszych inwitować raczył. Na który to dzień pomieniony namówienie rady naszéj cum toto effectu do Radziejowa na miejsce obrad naszych zwykłe jmp. marszałkowi limitować zlecieliśmy.—Dan w Chełmcach dnia 9 kwietnia, roku 1709.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek województw brzeskiego i inowłocławskiego, mp.

87.

1709. *Aprilis*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 37.*

236. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1709.— Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na miejsce zwyczajne pod Radzie-

jów z Chełmiec i vigore limitacyi przeniósszy się zgromadzeni. Wprzód supremo numini grates debitas oddawszy, przytém wzajemnie się licznie post tot tribulationes, pestiferam dismembrationem in gremio powitawszy, zdrowia spólnego powinszowawszy, daleko generosa pectora et animos in prospera et adversa zważywszy, do okazywania prawem pospolitém i osobliwie konstytucyą 1607 roku opisanego na tutejsze miejsce przez limitacyą przeniesionego przystąpieliśmy, które iż w oczach naszych evidenter pokazało się, satisfecisse legi publicae uznaliśmy. — Więc że teraźniejsza involutio nietylko tego samego po nas potrzebuje i z pokazania się mniéjby była kontenta ojczyzna: zaczém ażeby według opisania konstytucyi 1621 ichmośc. bracia nazajutrz świętéj Trójcy blisko następującéj gotowość tém lepszą we wszytkiém jeszcze pod Radziejowem aby pokazali, upraszamy; kto się tylko ślachcicem mieni, prerogatywą się onego zaszczyca, w wszelkim porządku i gotowości wiedzieć i mieć pragniemy sub rigore w prawie opisanym.

Że zaś sors iniqua negavit, drugich aliqua legalia impedimenta natenczas przytém okazywaniu juxta præscriptum legis nam amovere: więc pro praeside tego aktu uprosieliśmy w. jmp. Macieja z Mieroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego (non præjudicando lege institutis), któremu przydaliśmy ichmośc. braci naszych za poruczników do brzeskiego i przedeckiego, Wojciecha Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego i Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, którzy ichmoście tym powiatem i parafiami mają się podzielić; do powiatu zaś kowalskiego jmp. Konieckiego, do radziejowskiego i kruświckiego jmp. Pawła Wolskiego z Marcinkowa województwa brzeskiego powiatów, do inowłocławskiego zaś powiatu jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego, do bydgoskiego także powiatu jmp. Jana z Roszk Trzebuchowskiego łowczego inowłocławskiego, to jest, całego województwa inowłocławskiego uprosieliśmy, obligando ichmościów, aby nemine excepto w powiatach i parafiach swoich ichm. bracia et quem lex obstringit, spisali, regestra na przyszłéj z limitacyi incydencyi produkowali, podzieliwszy między siebie parafie. Że zaś pracującego każdego merces sequi powinna, więc na przyszłym zjeździe naszym ichmośc. onę obmyśléć spondemus.

Cavemus też wszytkim ichmościom przy obronie stawającym securitatem omnimodam, adjecto, że jeden przy drugim i wespół razem, gdy tego potrzeba będzie, stawać, ginąć z ichmościami uproszonymi mamy. Korespondencyą jmp. staroście radziejowskiemu z ichmcmi

pany porucznikami et e converso ichm. pp. porucznikom z jegomością zalecamy.

Które to pokazanie się sobie abinvicem w. jmp. Janowi na Roszkach Trzebuchowskiemu łowczemu inowłocławskiemu podpisać i do grodu podać zlecieliśmy. — Działo się pod Radziejowem dnia 17 miesiąca kwietnia, roku pańskiego 1709.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowłocławski, mp.

88.

1709. *Aprilis*, 18. *Radziej. grodz. Relation. 13a f. 38.*

237. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta post dominicam Misericordiae proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1709. Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich na sejmik ex vi limitationis na dzień dzisiejszy z Chełmiec tu do Radziejowa przeniesiony zgromadzeni. Pragnąc jak najlepiéj subvenire labenti, a ledwie nie de facto lapsæ patriæ, jednak nie mogąc efficacissime juxta præscripta onę suffragari: więc dalsze onéj providentia media et consilia do nazajutrzka po święcie świętéj Trójcy blisko następującego (Majus, 27) cum toto effectu odkładamy i na ten dzień sejmik ten limitujemy. Interea zaś sancitis providendo, upraszamy ichm. pp.: Łukasza Sokołowskiego stolnika inowłocławskiego i Jana Wysockiego za posłów do województwa sieradzkiego, aby ciż ichmoście upraszali tychże ichmościów do spólnéj obrady i obrony; w czém prolixiorem jmp. marszałek da ichmościom informationem, zlecamy.

Dobra Wolne nazwane w województwie i powiecie brzeskim jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego dziedziczne, prawie z gruntu tymi czasy wiedząc być zrujnowane, od wszelkich podatków i kontrybucyj, zacząwszy ante actum hodiernum od lat dwu inclusive do lat czterech libertujemy i z taryfy całe ekscypujemy i uwalniamy. Pogorzel jmp. Stanisława Żeleskiego w Nieszczewach godna kompasyi, którą do przyszłego sejmiku odkładamy i tę ichm. pp. ko-

misarzom przy taryfie pilno zlecamy. Querimoniæ jmp. regenta grodzkiego radziejowskiego z subordynacyi, jako jegomość w kole naszém opowiedział, konwentu mogilińskiego i innych ichmościów opactwa dzierżawców przez ichm. pp. wojskowych, znalazła kompasyą w kole naszém, któréj medendo, zlecamy jmp. marszałkowi do ichm. pryncypałów, których nominabit, także do ichm. pp. deputatów znaku jmp. sędziego wojskowego, przez których mu są zabrane inwentarze i dlatego grunt nieosiany być musi, napisać zlecamy. A że z łaski bożéj fervens ochota na wczorajszém okazowaniu się z prawa opisaném znalazła się braci naszych na zaszczyt wiary świętéj, na obronę kościoła św. katolickiego, praw ojczystych i wolności staropolskich zachowanie: zaczém jmp. marszałka koła naszego upraszamy, aby uniwersałami swymi miasta, miasteczka, dzierżawców dóbr królewskich i duchownych wedle konstytucyi 1621 zagrzał i aby na limitacyi przyszłéj w gotowości stanęli, obwieścił; w czém ichmościów braci wszystkich obstringimus.

Ksiąg grodzkich ob pestem przeniesionych rewokacyą do miejsc swoich do przyszłego sejmiku z limitacyi odkładamy.

In oppressionibus zaś imminentibus et periculis, których passim pełno w województwach działo się, a podobno magis plures sperandæ, upraszamy jmp. pułkownika, aby ichm. pp. poruczników czémprędzéj konwokował. Ichm. zaś pp. porucznicy, jeden do drugiego sese non referendo, ubi imminebit periculum, convocata w parafiach swoich nobilitate aby stawali, zlecamy.

Ichm. pp. senatorów do spólnéj rady i obrony invitamus i aby ex munere officii sui na przyszłą limitacyą compareant, obstringimus.

Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi podpisać i do grodu podać zlecamy. — Działo się pod Radziejowem dnia 18 kwietnia roku pańskiego 1704.

Jan Trzebuchowski z Roszk marszałek koła rycerskiego brzeskiego inowłocławskiego województw.

89.

1709. *Majus*, 27. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 52.*

238. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria secunda in crastino festi sanctissimae et individuae Trinitatis (Majus, 27), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Franciscus Pawłowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw pro die 27 Maii w roku teraźniejszym do Radziejowa zgromadzeni, zjachawszy się. Providendo internæ securitati i wszelkim presurom, także teraźniejszym ingruencyom reassumendoque dawne prawa o ostentacyach alias okazowaniu doskonale opisane, uprosiliśmy i obraliśmy za rotmistrzów z powiatu brzeskiego w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, z przedeckiego jmp. Stanisława z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego ob absentiam odległych ww. ichm. pp. starostów, z kruświckiego w. Pawła na Barcinie Szygowskiego kruświckiego, z radziejowskiego w. jmp. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego radziejowskiego starostów powiatów, z województwa zaś inowrocławskiego i powiatu jw. jmp. Wojciecha na Lubrańcu Dąbskiego marszałka nadwornego koronnego inowrocławskiego, bydgoskiego starostę, z powiatu zaś bydgoskiego jw. jmp. Franciszka Gałeckiego wojewodę kaliskiego, bydgoskiego etc. starostę, obsecrando bratersko ichm. panów, aby na przyszłe okazowanie dnia 17 miesiąca czerwca w roku teraźniejszym przypadające sub signis militaribus pod Radziejów powiaty swoje sprowadzili i przed jw. ichm. pany senatorami tymi na teraźniejszym zjeździe prezydującymi, jako pułkownikami z chorągwiami swemi według dawnego zwyczaju popisowali się.

Jeżeliby zaś który z ichm. pp. rotmistrzów, osobliwie w teraźniejszym sejmiku nieprzytomnych, jakoto: z kruświckiego, inowłocławskiego, bydgoskiego powiatów na przyszły popis nie zjachał: tedy do podniesienia chorągwi poruczników z kruświckiego jmp. Stanisława z Wielkiéj Wrzące Sokołowskiego podstolego kijowskiego, z inowro-

cławskiego jmp. Kazmierza Wolskiego kruświckiego i z bydgoskiego powiatów podaliśmy i aby się odezwał z listem do tychże ichm. pp. rotmistrzów i nieprzytomnych ichm. pp. senatorów jmp. marszałek, zlecieliśmy.

Na który to popis wszyscy ichm. bracia nasi, nemine excepto, kto tylko titulo nobilitari gaudet, sive sit possessionatus, sive ne, gdzie idzie o wiarę, wolność, ne eamus in servitutem ac oppressionem, adoremus idque sub confiscatione bonorum per executionem militarem delatori tradendorum ac pœna perpetua infamiæ in persona renitentis extendenda, more militari condescendere powinni; także ichm. duchowni i possessores ich, miasta, miasteczka, wójtostwa, sołtystwa quorumcunque nominum poczty według proporcyi dóbr albo summarum wyprawić sami przez się sub pœna superius expressa tenentur i póty w polu stać, póki ratio exigentiæ, ile sub præsenti turbine, exposcet. A jako wszelkie prosekucye bez rady być nie mogą, więc ad consilia formanda do ichm. pp. senatorów i rotmistrzów za konsyliarzów z województwa brzeskiego ichm. pp.: Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego, Franciszka na Wielkiém Jarnowie Jarnowskiego stolnika, Mikołaja z Olszowy Olszowskiego miecznika, Jana na Głębokiém Głębockiego starostę nieszawskiego, sędziego grodzkiego brzesko kujawskich, Ludwika Markowskiego wojskiego kijowskiego, Kazmierza Umińskiego sędziego grodzkiego kruświckiego; z inowrocławskiego zaś jmp. Kazmierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Stanisława z Wielkiego Jaranowa Jaranowskiego cześnika, Jana na Roszkach Trzebuchowskiego łowczego i marszałka województw naszych inowrocławskich, Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego Wojciecha Krusińskiego uprosiliśmy i obraliśmy. Którym to ichmościom plenariam ad consultandum in omnibus arduis occasionibus ac præsentibus occurentiis dajemy, znosząc się z inszemi województwy, jakobyśmy mogli z tak ciężkich opresyj enavigare ac ad disjudicandum, ile in gravioribus causis dajemy potestatem; quo zaś ad civiles causas obrać w marszu jmp. sędziego przyobiecujemy.

Na listy do koła naszego adgresowane odpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy. Jmp. deputatowi chorągwi pancernéj naj. królewicza jmci Augusta jmp. Bazylemu Barbowskiemu in vim gratitudinis złotych 300 deklarujemy i asygnacyą do ichm. pp. komisarzów czopowego wydać jmp. marszałkowi zlecamy. Mając zaś respekt, subveniendoque extremæ ruinæ przez różne agrawacye, opresye, na ostatek przez zrujnowanie circa extensionem iræ Dei ubogim miasteczkom, Brześciu

i Radziejowu, więc do lat trzech od czopowego też miasteczka uwalniamy.

Protokóły ob grassantem pestilentiam wyniesione, upraszamy ww. ichm. pp. starostów, aby comportare raczyli. Uniwersały do powiatów ad innotescendum ichmościom braci o uchwale teraźniejszéj wydać po grodach i parafiach zlecamy.

Które to laudum i postanowienie ręką jmp. marszałka koła naszego podpisać i do grodów brzeskiego i inowrocławskiego województw podać committimus. — Działo się w Radziejowie dnia 27 maja, 1709 roku.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowrocławski, marszałek brzeskiego i inowrocławskiego województw.

90.

1709. *Junius*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 64.*

239. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

(Brak oblaty).

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na popis pod Radziejów vigore anterioris laudi, a osobliwie legis publicæ na dzień 17 czerwca zgromadzeni. Stosując się do prawa pospolitego i przeszłego laudum, przytém uważając tłumem cisnące się na województwa nasze niebezpieczeństwa i inszego nie widząc sposobu tylko per legem publicam salwować się: dlaczego uprosiliśmy ichm. pp. rotmistrzów: jw. jmp. Michała z Kościelca i Działynia Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, pułkownika i regimentarza województw obudwu i za pierwszego rotmistrza w. jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Macieja z Mieroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, w. jmp. Stanisława z Jarnowa Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, z inowłocławskiego jww. ichm pp. starostów inowłocławskiego i bydgoskiego, których compella-

bit osobliwym listem jmp. marszałek, upraszając ichmośc. nomine województw, aby nietylko ex munere officii sui ale et ex amore patriæ raczyli powiaty województwa inowłocławskiego według prawa pod Przedecz pro decima Julii sprowadzić.

Supliki do koła naszego od miasteczek województw naszych wniesione cum desideriis ich do przyszłego sejmiku ex limitatione præsenti przypadającego odkładamy. Uniwersały jmp. marszałkowi zleciliśmy wydać do powiatów województw obudwu, aby convocet nimi ichm. braci na przyszły popis, na który, aby się zjeżdżali sub rigore in lege descripto, præsenti laudo cavemus i aby ten rygor prawa super renitentes extendatur, postanawiamy. Sejmik zaś i popis na dzień 10 miesiąca lipca roku teraźniejszego pod Przedecz limitujemy. — Działo się pod Radziejewem dnia 17 miesiąca czerwca roku pańskiego 1709.

Jan Trzebuchowski łowczy inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowłocławskiego, manu propria.

91.

1709 *Julius*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 69.*

240. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta ante festum sanctae Margarethae virginis et martiris proxima (Julius, 10), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Franciscus Małachowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego. Ponieważ rewolucya insza nastąpiła, dla któréj nie mogliśmy się zjachać na czas naznaczony pod Przedecz, dlaczego musieliśmy odłożyć zjazd nasz pro die decima præsentis pod Sędzino. Zachodząc ciężkim paletom szwedzkim, dlaczego uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego, jmp. Mikołaja na Płowcach i Dobréj Ossowskiego miecznika brzeskiego kujawskich, zlecając ichmośc., aby się starali dexteritate sua, proponendo omnem egestatem przez różne wojsk przechody i konsystencye, także powietrzem wyniszczone województwa. Exponant jw. jmp.

Sulcowi wojsk generałowi kr. jmci szwedzkiego, na którego ukontentowanie 2,000 bitych talerów województwa deklarowały. Ichmoście zaś pp. posłowie nic więcéj uzorpować sobie nie powinni tylko to, co zleciely województwa; wyświadczoną zaś usługę tymże ichm. pp. posłom affectibus suis deklarujemy odwdzięczyć.—Działo się w Radziejowie 10 Julii (an.) 1709.

Jan Trzebuchowski z Roszk łowczy inowrocławski, marszałek województw koła rycerskiego brzeskiego i inowrocławskiego, manu propria.

92.

1709. *September*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 97.*

241. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho in crastino festi Omnium Sanctorum (November, 2), anno Domini 1709.—Obtulit nobilis Stanislaus Strzyski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, rycerstwo całe brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex limitatione przeszłego sejmiku na dzień dzisiejszy zgromadzeni. Uprosieliśmy jw. jmp. Michała Działyńskiego, ut conferat z jww. ichm. pany hetmanami koronnymi w interesach pospolitego ruszenia i naszéj gotowości i na koniach zgromadzenia, dokąd to będą aplikować województwa nasze, zechcą. A że na przeszłym sejmiku mało się nam zda do soli uproszonych komisarzów, więc ad gremium ichmościów uprosieliśmy ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, Jarosza Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego, Ludwika Boruckiego starostę gnieźnieńskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, Pawła Wolskiego, Wojciecha Jasieńskiego regenta grodzkiego radziejowskiego i instygatora do téjże soli, committendo ichmościom præscripta laudo anteriori, quanto meliori modo et cura exequi.

Że zaś uchwalony podatek pogłówny na ichm. pp. rotmistrzów na przeszłym sejmiku non est visum natenczas egzekwować: zaczém

upraszamy jmp. Stanisława z Wrzący Wielkiéj Sokołowskiego podstolego kijowskiego, komisarza do tegoż podatku, ut abstineat od egzakcyi dalszéj onego i cokolwiek mógł już wybrać, aby do dalszéj województw dyspozycyi przy sobie te przytrzymał, zlecamy.

Sejmik zaś teraźniejszy dla dalszych obrad naszych nazajutrz po święcie ś. Marcina blisko następującém (Novembris, 12) w roku teraźniejszym limitujemy i prorogujemy cum ulteriori toto effectu. Które to laudum sejmiku naszego jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecamy.— Działo się pod Radziejowem w polu we wtorek po święcie narodzenia najświętszéj panny Maryi najbliższy (10 September) alias po deputackim sejmiku nazajutrz, roku pańskiego 1709.

S. W. Jarnowski cześnik inowłocławski, marszałek województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego, rotmistrz tychże województw powiatów kowalskiego i przedeckiego, mp.

93.

1709. *October* 16. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 98.*

242. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ante festum sancti Martini pontificis proxime (November, 9), anno Domini 1709.—Obtulit nobilis Stanislaus Wierzbicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego zjachawszy się do sądzenia pro loco et termino temporeque ex limitatione præfixo zjazdu publicznego, impossibilitatem zważywszy ob præsentia pericula et hucusque commorantes desolationum fortun naszych ruinas, gdy nam ad ulteriora progredi sors nie pozwoleła sancita et consilia: więc ad ulteriores sensus et promovenda vota gdy nam przyjść nie podobna, ile też gdy od najj. jkr. mci majestatu na przeszłą legacyą przez ichm. pp. posłów na przeszłym sejmiku uproszonych ob injuriam temporum relacya nie dochodzi: dlaczego dzisiejszy akt cum toto suo effectu do dnia 18 listopada, to jest, w tydzień po ś. Marcinie w roku teraźniejszym przypadającego limitujemy, prorogujemy i odkładamy unanimi voto. Jw. jmp. Michała, Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego i regimentarza woje-

wództw naszych ręką swoją podpisać i do ksiąg podać uprosiliśmy. — Działo się w Sędzinie dnia 16 października, roku pańskiego 1709.

Michał Działyński kasztelan brzeski kujawski, regimentarz generalny województw kujawskich, mp.

94.

1709. *November*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 99.*

243. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Martini pontificis proxime (November. 12), anno Domini 1709. — Obtulit nobilis Stanislaus Wierzbicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Zapatrzywszy się super communia mala, które æqualiter każdego z nas tangunt, a osobliwie przechody wojsk różnych, dlaczego ichm. bracia do spólnéj obrady comparere nie mogą, tudzież referując się do limitacyi zjazdu pod Sędzinem pod dyrekcyą jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, województw naszych kujawskich generalnego regimentarza, pro die 18 Novembris uczynionéj: aby in frequentia, ile gdy nam Pan Bóg czasu swobodniejszego pozwoli, obrady nasze być mogły skuteczniejsze, tenże sejmik pod dyrekcyą jmp. marszałka koła naszego na tenże dzień 18 listopada blisko przyszły limitujemy i tę limitacyą jmp. marszałkowi koła naszego ręką własną podpisać zlecamy.—Działo się pod Radziejowem we wtorek nazajutrz święta świętego Marcina (Novembris 12), roku pańskiego 1709.

(Brak podpisu marszałka).

95.

1710. *Januar.*, 7. *Radziej. grodz. Relation. 13a f. 121.*

244. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 8), anno Domini 1710. Obtulit generosus Sventoslaus Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw kujawskich na sejmik do Radziejowa za uniwersałem jkr. mci pro die 7 Januarii, anni præsentis 1710 zgromadzeni. Przyznać teraz nam wszystkim generosa mente należy, jako niekiedyś wschodzącemu z ciemnych nocnych obłoków słońcu mądra ręka dała instrukcyą: orior ex umbris, kiedy po zdesperowanym od całéj rzeczyp. powrocie i panowaniu jkr. mci witać nadspodziewanie w ojczyznie naszéj et venerari majestatem najj. pana przychodzi, nadspodziewanie świadczyć to świat cały może, bo stante interregno, które ogłosiła primatialis potestas, wydanymi uniwersałami swymi z konfederacyą sendomierską, ale ut ut est zgromadzonéj, daj Boże, szczęśliwie zostawujemy to ad trutinam rzeczyp.; teraz ad particularia consilia condescendendo, co być najpotrzebniejszego baczemy, in commune bonum stanowiemy.

1. Legacyą do najj. kr. jmci Augusta, p. n. m., na którą funkcyą uprosiliśmy ww. ichm. pp.: jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążego inowrocławskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego. Ci ichm. pp. posłowie cum publico instrumento upraszać będą jkr. mci, p. n. m., ut compatiatur afflictæ sorti województw naszych per congeriem wojsk wszystkich tak zrujnowanych, że w nich skutek odbiera ewangeliczna prophetia, „cum videritis abominationem desolationis“, a do tego i powietrza morowego plagą tak od Pana Boga nawiedzonych, że ledwie trzecia część wsiów zdrowych znajdować się może: aby kr. jmść dał ordynans albo skrypt do komisoryatu swego, aby prawdziwie, skutecznie akceptował deklaracyą dawną jkr. mości per publicum instrumentum responsu na instrukcyą danego ww. ichm. pp. posłom naszych, którą dotychczas distulit, tylko komisoryat, non acceptavit.

2. Na list jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, naszego w. m. pana, nietylko responsem ale publiczną legacyą odzywamy się; na którą funkcyą uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego i jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego. Doniesą ichm. pp. posłowie wszelką wdzięczność jako odebranego z braterskiéj ręki błogosławieństwa tak świadczonéj pro bono publico aplikacyi jmci, n. w. m. pana i upraszać będą o dalszą jmci ks. biskupa łaskę i protekcyą in hac afflicta sorte województw naszych, aby chciał succurrere instancyą swoją do komisoryatu. Instabunt ciż ichm. pp. posłowie do jw. jegomości ks. biskupa jako za jmcią ks. Adamem Umińskim kanonikiem wrocławskim ratione probostwa inowrocławskiego tak i za jmci ks. Cińskim plebanem liszkowskim i za jmcią ks. Osowskim plebanem jaksickim, których insinuabunt osobliwéj naszego w. m. pana protekcyi.

3. Uprosieliśmy przytém ichm. pp. komisarzów naszych z obudwu brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do komisoryatu generalnego jkr. mci ad continuandum traktatu, jakoto z brzeskiego: jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego, jmp. Franciszka Komeckiego; z inowrocławskiego: jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, jmp. Kazimierza Wolskiego wojskiego kruświckiego, jmp. Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego, których ichmościów obtestamur, aby stawali circa declarationem jkr. mci i upraszali ichm. pp. komisarzów jkr. mci, aby, w osobliwym mając respekcie summam desolationem tych województw tak przez wojska jkr. mci jako i moskiewskie przechody i konsystencye, circa eandem declarationem chcieli nas zupełnie zachować, żadnych nie wydając paletów. Ciż ichmośc. instabunt do komisoryatu jkr. mci w interesie jw. jmp. kasztelana kowalskiego.

4. Cokolwiek zaś in rem et commodum województw ichm. pp. komisarze nasi concludent, to pro rato et grato województwa akceptować będą.

5. Jmp. Wojciechowi Jarnowskiemu chorążemu chorągwi dragońskiéj jw. jmp. wojewody bełzkiego, hetmana w. k., in vim tractamenti złotych 200 per medium z obudwu województw naznaczamy, które z czopowych pieniędzy za wydaniem sobie od jmp. marszałka asy-

gnacyi do ichm. pp. komisarzów czopowego aby wypłacone były, zlecamy.

6. A że jmp. marszałek prawie coactus prośbami naszemi in hoc perplexo statu rzeczyp. i województw naszych dyrekcyi koła naszego ledwie się podjąn, ekskuzując się plurimis legalitatibus i słabém zdrowiem, które jeżeliby obicem miało ponere ad continuandum munus, tedy na miejsce swoje uprosił w kole naszém ad supplendum w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego.

Insze zaś materye odkładamy do sejmiku ex limitatione, który ad diem 22 mensis Januarii anni præsentis cum toto effectu limitujemy.

Maciéj Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

96.

1710. *Januarius*, 22. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 128.*

245. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Conversionis sancti Pauli apostoli proxima (Januarius, 27), anno Domini 1710. — Obtulit generosus Stanislaus Dąbrowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione z uniwersału jkr. mci, p. n. m., dnia 22 stycznia, roku 1710 zgromadzeni. Na tym fundamencie zaczynamy kontynuowane teraźniejsze obrady nasze, na którym zjazd pierwszy ufundowany był, to jest, na uniwersałach jkr. mci, p. n. m., na sejmik pro die 7 Januarii wydanych przed walną warszawską radą.

1. Na którą ex mente uniwersału tegoż obraliśmy i uprosiliśmy z koła naszego na poselską funkcyą ww. ichm. pp.: Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego kujawskiego, jmp. Andrzeja na Lubrańcu Dąmbskiego starostę nakielskiego, Seweryna z Morzyc

Trzebuchowskiego chorążego inowrocławskiego, Aleksandra Wolskiego sędziego bydgoskiego, Ludwika Boruckiego pisarza grodzkiego inowrocławskiego z inowrocławskiego województw naszych, którym mentem województw naszych ad promovendum na tamtém miejscu osobną expressimus instrukcyą.

2. Że zaś ośmiu ichmościów na tamto uprosieliśmy miejsce, w tém ad mentem stosowaliśmy się uniwersałów jkr. mci, p. n. m., w których i dawniejszych potwierdzić i inszych do tamtych obrać pozwolił. Ponieważ tedy currerunt do afektów naszych braterskich uproszoni in antecessum ww. ichm. pp.: Andrzéj na Lubrańcu Dąmbski starosta nakielski, Franciszek Jarnowski stolnik brzeski kujawski, Aleksander Wolski sędzia bydgoski, tedy tychże ichmościów powtórnie teraz na tę ratificamus funkcyą; inszych zaś ichmościów, którzy gerere provinciam województw naszych privata autoritate chcieli, od funkcyj województw naszych excludimus.

3. Głos wołającego pasterza naszego, jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, naszego w. m. p., nie listownie tylko, ale przez ww. ichm. posłów swoich w kole naszém ogłoszony perstrinxit corda ovium; któremu pro justo zelo jako należyte świadczemy podziękowanie, tak świątobliwéj jmci, n. m. pana, insynuacyi czynić zadosyć przyrzekamy i na to uniwersały po wszystkich miastach i miasteczkach jmp. marszałkowi koła naszego wydać zlecieliśmy, ażeby jarmarki i targi niedzielne na inszy dzień odłożone były, co i jw. jmość ks. biskup, n. m. pan, przez wydanie z kancelaryi swojéj procesu i publikowanie po parafiach ogłosić rozkazał.

4. Nie trzeba per verba renovare dolorem nietylko województw naszych, ale całéj rzeczyp. ciężkiéj dezolacyi per congeriem wojsk augzylyarnych poniesionéj, do czego i wojsko téjże ojczyzny niemniejszą było okazyą: zważywszy tedy matura deliberatione, że się to in posterum każdemu przydać z nas może, podanie szkód wszystkich od wejścia nieprzyjaciela do Polski do grodów każdego powiatu potrzebne być umówieliśmy przez ichmościów heredes et possessores dóbr swoich.

5. Presserunt do tego czasu nietylko wojska formalne, ale i swawolne wymyślonym pretekstem bez przypowiednich jkr. mci, p. n. m., listów uformowane kupy przez niedyskretnych na ojczyznę synów: tedy, gdziekolwiekby się znajdować miały, upraszamy et obtestamur ichm.

pp. starostów grodowych, aby przybraną z ichmościów braci ślachty potencyą tychże egzorbitujących znosili.

6. Jmp. Tomasz Swiętosławski ręką boską przez ogień dotknięny, którego jako dworskie budynki i stodoły tak i wieś cała pogorzała, znalazł należytą kompasyą w afektach braterskich, że jegomości do lat czterech w województwach naszych od wszelkich uwalniamy podatków.

7. Do ichm. pp. komisarzów do komisoryatu jkr. mci, p. n. m., na przeszłym sejmiku uproszonych ponawiamy prośby braterskie, aby continuent functionem; do których in supplementum tych ichmościów, którzy inszą na siebie assumpserunt funkcyą uprosieliśmy z województwa brzeskiego kujawskiego jmp. Stanisława Zagórskiego komornika inowrocławskiego.

8. Oświadczał się toties w kole naszém z prawdziwą racyj słusznych ekskuzą w. jmp. Maciéj Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek koła naszego, z poselskiéj województw naszych wypraszając się funkcyi; præcavendo jednak sobie, iż jeżeliby mu legalitates jego miały ponere obicem ad obeundum hocce munus, tedy to nie powinno præjudicare jegomości w dalszych województw naszych okurencyach.

Sejmik zaś ten cum toto effectu do powrotu ichm. pp. posłów z walnéj rady warszawskiéj limitujemy (Julius, 28). Jeżeliby zaś jakie zachodzić miały hoc interstitio temporis z okazyj różnych do obrady województw należące materye: tedy za awizacyą w. jmp. starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Mikołajowi Zboży Radojewskiemu chorążemu bydgoskiemu jako wicemarszałkowi uproszonemu wydać uniwersały swoje do województw i powiatów ad convocandum nas braci committimus.

Maciéj Gąsiorowski starosta radziejowski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

97.

1710. *Januarius, 22.* *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 132.*

246. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum Conversionis sancti Pauli apostoli proxima, (Januar., 27), anno Domini 1710. Obtulit generosus Stanislaus Dąmbrowski.

Instrukcya ww. ichm. pp.: Maciejowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Franciszkowi Moszczeńskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, Franciszkowi Jarnowskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu, Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego, jmp. Andrzejowi na Lubrańcu Dąmbskiemu staroście nakielskiemu, Sewerynowi z Morzyc Trzebuchowskiemu chorążemu inowłocławskiemu, Aleksandrowi Wolskiemu sędziemu bydgoskiemu, Ludwikowi Boruckiemu pisarzowi grodzkiemu inowłocławskiemu z inowłocławskiego województw kujawskich, posłom na radę walną warszawską za uniwersałem jkr. mci na sejmiku ex limitatione die 22 Januarii w Radziejowie na miejscu zwyczajném uproszonym, roku pańskiego 1710, dana.

Przewyższa humanum captum acephalus przez lat kilka absentis capitis, to jest, majestatis jkr. mci, p. n. m., a corpore rzeczyp. status, ile circa promulgatum per primatiales innotescentias interregnum jako inter tot discrimina superstes, jeszcze dotąd ad reditum jkr. mci primi capitis téj ojczyzny zostawać mogła: zkąd exsultantis cordis równe z całą rzecząp. z powinszowaniem szczęśliwego powrotu ichm. pp. posłowie doniosą specimina i oraz u księcia jmci prymasa requirent, co dało okazyą ad eam promulgationem et cunctorum actuum sub interregno exequi solitorum, aby raczył książe jmość prymas całéj rzeczyp. eksplikować i to przywieść ichm. pp. posłowie authentico instrumento procurabunt.

1. Najdelikatniejsza politici corporis téj ojczyzny pupilla, jus vetandi, aby intaminate zachowana była, upraszać ichm. pp. posłowie będą, non accedendo do ogłoszonéj uniwersałami jkr. mci rady, aż w tém ordinibus regni omni meliori modo juxta antiquas leges cautum et provisum będzie per specialem a majestate assecurationem.

2. Pacta conventa ab actu coronationis jkr. mci którekolwiek subsequenter na sejmach i radach inter majestatem et ordines regni zachodziły, tudzież dyplomata et scripta ad archivum aby przeczytane in fa-

cie walnéj rady et per rescripta do województw przywiezione były, non obstante, że toż i na sejmie stać się powinno, ichm. pp. posłom, aby się dopomnieli, zalecamy.

3. Że zaś w uniwersałach jkr. mci to najosobliwsze proponitur objectum, ut redeat mutua inter cives animorum unio, która inaczéj parari nie może, chyba przez sejmu cum solitis solemnitatibus złożenie, ponieważ takowe actus, jako teraz zachodzą, rad walnych nie zwykły practicari, chyba in certis casibus rzeczyp. i do krótkiego czasu: zaczém o jak najprędsze złożenie sejmu communi cunctorum prece suplikować będą ichm. pp. posłowie majestatowi jkr. mci.

4. Ta zaś rada in nullas materias status, to jest, belli offensivi, traktaty prywatne, podatków pozwalania i inne statum concernentes wdawać się nie powinna i owszem, cokolwiekby in ante stało się przeciwnego, to pro irrito et cassabili reputari powinno; pariter zaciągnione ab externis sumy aby ad restitutionem rzeczyp. nie pociągały, ponieważ się per extraordinarios actus rad prywatnych działo, seria oppositione ichm. pp. posłowie providebunt.

5. Nic zaś bardziéj fessam reddit remp., jako gdy pod pozorem auxiliatricis dexteræ vicinorum nostrorum gravem sentimus w ciężkich egzakcyach et tanta colluvie militarium copiarum ultimum już succum z téj rzeczyp. exsuggentem et opprimentem manum: bardziéj tedy supra precarium supplici modo z całą rzecząp. prosternent vota ichm. pp. posłowie, aby jkr. mość jako vicinam exoticam militiam procuret exonerari ex visceribus rzeczyp. tak et nationis Saxonicæ, bez któréj przy nadziei w łasce boskiéj, że już attenuatus hostis skłonniejszy do pokoju będzie, obejść się et majestas et libertas może, evacuare raczył. Jeżeliby zaś necessitas postularet, tedy przy siłach rzeczyp., które omnino na przyszłym sejmie ad robur consantaneum przywieść należy, prosić jkr. mci ichm. pp. posłowie będą, aby 6,000 ognistego ludu, jako się obligował przez pacta conventa, proprio sumptu sine omni gravamine rzeczyp. konserwować raczył.

6. Ponieważ zaś rozłożone wojska jkr. mci na zimową konsystencyą excesserunt modum wybierania według paletów generalnych z komisoryatu drukowanymi egzemplarzami wydanych w ciężkiéj egzakcyi dwóch bitych talerów z jednego dymu według taryfy 1682, jak mamy od województw wielkopolskich relacye: tedy obviando tak nieznośnym ciężarom, ichm. pp. posłowie jkr. mci upraszać będą, aby surowymi ordynansami swymi poskromił tantam wojsk swoich licentiam.

7. Legacye ad externos principes aut status quoscunque ktożkolwiek tak z woli rzeczyp. jakoteż ex senatus consiliis prywatnych rad jakichkolwiek ad hocce punctum temporis gerebat, aby teneatur reddere rationem, jeżeli nad dane instrukcye, które być powinny przeczytane in publico, więcéj sobie nie pozwolił, te zaś instrukcye per rescriptum do województw przywiezione być powinny; procurabunt ichm. pp. posłowie, aby ciż wszyscy, którzy te funkcye mieli włożone i ich sekretarze, lub teraz na téj radzie, lub na przyszłym sejmie poprzysięgli, jako obloquuntur o tém pacta conventa jkr. mci i konstytucya o legacyach.

8. Tudzież z prowentów rzeczyp. aby reddant calculum, którzy dotąd partycypowali intrat i na prywatne oneż obracali ekspensa.

9. W sądy żadne tak criminis læsæ majestatis jako też perduellionis, które tylko do samego sejmu należą, wdawać się taż rada nie powinna, ale observatis gradibus soliti processus w takowych sprawach mandaty z téj rady insimul et ad scrutinia deducenda, abbreviando processum, ex instantia instigatoris regni aby wydane były.

10. Wiele na tém należy, aby tak inter se cohæreant ordines regni, aby indissolubili vinculo zawsze existant; więc jeżeli to practicabile będzie być mogło, aby jako do prokuracyi pokoju z Koroną szwedzką tak inter majestatem et libertatem ad mutuam ratificationem securitatis dotrzymania abinvicem vicinas majestates, któreby osobliwie sprzyjały rzeczyp., książe jmość prymas i ichm. pp. hetmani nomine reip. inwitowali, proponent et promovebunt ichm. pp. posłowie apud autoritatem pominionych ichmościów.

11. Nie może być æquior causa jako merces sprawiedliwie debita, ut sit exsolubilis, jakoteż injuria illata compensabilis, co że się teraz dzieje między rzecząp. a wojskiem kwarcianém i innemi zaciągnionemi nad komput, któremu lubo to tak wiele borgowych zostawa ćwierci, ale też tot illata damna przez te lata exigit, aby æquilibrio justitiæ pensentur. Więc co komu od kogo będzie należało, ut constet, potrzebną baczą być komisyą województwa nasze, którą promovebunt ichm. pp. posłowie, aby z téj walnéj rady naznaczona była, et inter hoc interstitium następującego sejmu ad instar komisyi sandomirskiéj i potém podczas sejmu 1677 do Warszawy przeniesionéj ekspedyowana.

12. Immunitatem dworów ślacheckich dotąd od wojsk koronnych nieobserwowaną serio ichm. pp. posłowie promowować będą juxta præscriptum legum.

13. O deputowanie komisarzów do województw na uznanie szkód przez wojsko poczynionych, wybranych sum pieniężnych przez różnych regimentarzów ichm. pp. posłowie jw. ichm. pp. hetmanów upraszać będą; z którymi conferrent ichmośc. ratione wybranych w dobrach duchownych i królewskich dwiema asygnacyami hybern, aby chorągwie, które nie miawszy hetmańskiéj asygnacyi, za inszych regimentarzów asygnacyami wybierały, inszym to chorągwiom ut compensent, a dobra niewinnie ciężkie cierpiące opresye aby od kurencyi więcéj niż rocznéj hyberny uwolnione były.

14. Jeżeli przyjdzie ex consensu całéj rzeczyp. ad formandam militiam dragonii i piechot, aby ichm. pp. hetmani urodzonych polaków na szarze forsztelowali i żeby według najpóźniejszéj taryfy wyprawa postanowiona była, ichm. pp. posłowie seriam miéć będą na to animadversionem, prócz szelężnego na inszy nie pozwalając podatek.

15. Commovet nas wszystkich niewypowiedziana i ledwo piórem opisana ruina miasteczka Radziejowa; które do téj nie w rolach tylko ale i w budynkach miejskich przyszło dezolacyi, że skłonienia głowy nietylko by należytéj wygody miéć nie możemy, gdy na publiczne obrady na miejsce to zwyczajne zjeżdżamy się: więc z powinnéj kompasyi aby ichm. pp. posłowie miasteczku temu suffragari raczyli instancyą do ichm. pp. hetmanów, aby od pozostającéj uwolnione mogło być hyberny, któréj żadnego sposobu wypłacenia nie mają, instantissime upraszać będą.

16. A ponieważ tot praxibus doświadczyliśmy, że niektóre osoby contra fas et decus imieniem województw naszych, nie miawszy od nas ullam potestatem z uchwał naszych braterskich sibi concessam, ani charakteru poselskiego, ważyli się in actus certos manum apponere i imieniem naszém oneż autorisare: tedy i teraz, obviando hisce inconvenientiis, inquantum by się osoby jakie na tamtém walnéj rady miejscu nalazły, któreby chciały gerere provinciam województw naszych, mając insze na siebie włożone funkcye, tedy ichm. pp. posłowie na teraźniejszym sejmiku obrani, takich ex loco illo consiliorum amovebunt i wszelką im tamować będą activitatem. Bo lubo ww. ichm. pp.: Andrzeja na Lubrańcu Dąmbskiego starostę nakielskiego, Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Aleksandra Wolskiego sędziego bydgoskiego, posłów uproszonych przedtém w kole naszém, na tęż poselską powtórnie ratificamus funkcyą, zasłużyli to sobie w afektach braterskich, concurrendo o to powtórnie na teraźniejszym sejmiku naszym, na któ-

rym per liberum veto kreskowanych głosów zgodna stanęła ichmościów aprobacya; którzy zaś ichmośc., ufając niepotrzebnemu o sobie wielkiemu rozumieniu, siebie nad efekta braci wszystkich koła naszego anteferunt, tych ichmościów, jak wyżéj opisaliśmy, ab activitate funkcyj województw naszych excludimus.

17. Przyznała najwyższa głowa kościoła świętego stolice apostolskiéj, vicariam potestatem piastująca, tak ozdobny między monarchami chrześciańskimi najj. antecesorów jkr. m., p. n. m., tytuł, że są orthodoxi reges; zkąd że przeniknąć musiały serce jkr. m., p. n. m., zgwałconych świątnic boskich tak wielkie wiolencye w najkosztowniejszych ozdobach cum profanatione i samego sub speciebus utajonego Boga patrata facinora, kiedy w dyecezyi kujawskiéj katedra sama pod ten gwałt podpadła, a niemniéj ichm. prałaci, kanonicy et totus clerus za wyłamaniem zamknięcia do kapitularza ad nuditatem despoliati a potém summa crudelitate, vulneribus et verberibus affecti: tedy ichm. pp. posłowie przy powadze jw. jm. ks. biskupa kujawskiego doniesą to jkr. m., p. n. m., aby interponat majestatem suam, aby tanta jactura ecclesiæ et injuriatorum z osób prałackich i innych ichmościów ac totius cleri resarciri mogła.

18. Dotychczas inest pectoribus nostris ciężka primo concivi nostro et omni ex parte innocuo, owszem pro bono publico zelosissime zawsze certanti w. jmp. Serafinowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu kujawskiemu illata cicatrix, gdy w własnym domu jego przez zesłanych ludzi komenderowanych spólnie z jmp. Adamem Żychlińskim kasztelanem lędzckim z ordynansu jmp. generała Henckiego, wprzód illata spoliatione i co było obvium w koniach cugowych, wierzchowych i innych przeszło czterdziestu i innych rzeczach, samychże ichmościów i przystępu ad emundandum nie pozwoliwszy, sub arcta nakazał trzymać custodia, a potém imposita solutione 20,000 talerów bitych na czas krótki, konia i jednego do odjechania nie oddawszy, do domu pozwolił: w czém gdy rekurs uczynił tenże jmp. podkomorzy do najj. wieliczeństwa jego carskiéj mości i najj. ministrum książęcia Mężyka, aby mógł być immunis od téj solucyi i ablata aby restituantur, na co gdy wydane otrzymał ordynanse, in eo tractu dobra jmp. podkomorzego tenże jmp. generał Hencki popalić kazał, tudzież i pobliższych ichmościów sąsiadów bez wszelkiéj racyi in cineres redigere. Gdy tedy przyjdzie do rozgaworu z pełnomocnym posłem jego carskiéj mości, żeby

i ta krzywda ad refusionem pomieszczona być mogła, serio ichm. pp. posłowie ut procurent, upraszamy.

19. Permovit braterskie serca podobnaż jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, wiolencya, gdy w podróży do ichm. pp. hetmanów będącemu konie wszystkie cugowe i wierzchowe, także i sług jego ludzie jego carskiéj mości z pułku archangielskiego pod komendą pułkownika Szamerdyna będący zabrali, te tylko wyświadczywszy dobrodziejstwo, że przy takiéj nieutrzymanéj licencyi zdrowiem jmp. n. m. darowali: więc supplici voto ichm. pp. posłowie doniosą to wielomocnemu carskiéj mości posłowi et media adinvenient należytego jmci, n. m. pana, ukontentowania.

20. Doniósł w kole naszém justam querelam jmp. Stanisław Jarnowski cześnik inowrocławski o ciężkiéj swéj opresyi zrabowania, porąbania, potłuczenia ze wszystkimi domowymi swymi według obdukcyi w grodzie uczynionéj przez ludzi augzylyarnych jego carskiéj mości: w czém jako należy w afektach braterskich znalazł kompasyą, tak obtestamur ichm. pp. posłów naszych, n. w. panów, aby interes jmp. cześnika w pilnéj mieli animadwersyi, który deferet wielkomocnemu posłowi jego carskiéj mości circa activitatem ichm. pp. posłów, tudzież i inszych ichm. braci naszych krzywdy i ciężkie opresye promovebit od różnych wojsk poniesione.

21. A ponieważ jaśnie przewielebna kapituła metropolitańska gnieźnieńska gorący uczyniła rekurs, że in legato od jo. książęcia jmci Radziejowskiego kardynała i prymasa Korony polskiéj 125,000 dotychczas należytéj nie odebrała satysfakcyi, któreto legatum bardziéj pochodzi in vim satisfactionis constante vita, non est præstitum ex debito ecclesiæ metropolitanæ, więc że jéjm. p. Tobijańska wojewodzina łęczycka mimo inszych egzekutorów voluntatis książęcia jmci irrepsit in totam gazam et supellectilem i sum pieniężnych notabiles quantitates, a legowanéj sumie dosyć czynić reluctatur: tedy ichm. pp. posłowie prosić będą jkr. mci, p. n. m., aby adminiculum præbeat, etiam potentiori, jeżeliby tego potrzeba było, brachio, aby się hocce legato dosyć stało. Tak znaczna zaś in parato et in supellectili ac gaza ducali substantia, ne trans mare transportetur, aby in speciali animadversione jkr. mość, p. n. m., miéć raczył, upraszać będą.

22. Zaszczycał się dotąd jaśnie przewielebny konwent trzebnicki najj. królów polskich, antecesorów jkr. mci, p. n. m., łaskawą protekcyą, że gdy privilegia ich, które partim a primitiva fundatrice nie tak najja-

śniejszéj jako świętéj królowy polskiéj Jadwigi świętéj i innych monarchów polskich processerunt, w czémkolwiek odnosiły od kogokolwiek derogacyą jurium et immunitatum suarum, zawsze per instantias suas najj. królowie polscy apud augustissimas imperatores łaskawe im zjednywali jurium et bonorum konwentu tegoż dotrzymanie; znaczne zaś præjudicium odnosi ten konwent, gdy zawsze z narodu polskiego urodzona ślachcianka ksienią tam być powinna, teraz zaś prævalente spirituali ejusdem ordinis superioritate włożona im jest germanicæ nationis ksieni, za któréj przełożeństwem znaczne im odjęte dóbr do téj fundacyi należących portiones: aby tedy in posterum i elekcya powróciła się do narodu polskiego zakonnic et ablata a fundatione restituantur, ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. mci, p. n. m., aby w tém interponat powagę majestatu swego.

23. A jakośmy pierwszém poselstwem naszém w łaskę respekt pański jkr. mci, p. n. m., jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego zalecieli, któremu wszystkie dobra i fortunę exotica szwedzkiéj potencyi manus in nihilum redegit, a naostatek pestifera lues afflixit, że nullibi quiescere może: powtórną wniosą za tymże jmością instancyą ichm. pp. posłowie i distributivæ jkr. mci, p. n. m., zalecą justitiæ, ut bene meritum in hac rep. civem in tanto doloris passu szczodrobliwą consoletur ręką, nec vacuum a beneficio a latere suo dimittat.

24. Loquuntur merita w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, którego simili methodo respektowi pańskiemu rekomendować będą ichm. pp. posłowie, który życie i fortunę swoję publicæ integritati immolavit.

25. Instabunt także ichm. pp. posłowie za w. jmp. Andrzejem Głębockim starostą brzeskim kujawskim, deputatem na trybunał koronny z województwa tegoż, aby na publicznéj ex speciali designatione jkr. mci, p. n. m., będącego funkcyi z szczodréj ręki pańskiéj senatoria dignitate zasługi jego præmiare raczył.

26. Dobra Śmiełowice ponieważ cesserunt ex distributiva jkr. mci, p. n. m., justitia jmp. Dorpowskiemu, przezco niemałe detrimentum patiuntur ichm. pp. Niemojewscy antecedanei possessores, gdy za te dobra niemałą sumę wyliczyli: prostra (tos ?) ad plantas jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie clientes zalecą et clementiæ sacrabunt, aby jkr. mość, p. n. m., albo podobną raczył kontentować królewszczyzną, albo me-

dium salutare redintegrationis szczodrobliwéj adinveniat jkr. mci, p. n. m., ręki.

27. Reccurrit jmp. Antoni Mniewski kasztelan brzeziński supplex do majestatu jkr. mci, p. n. m., przez osobliwą ichm. pp. posłów instancyą, aby gdy odebrano fortunę przez wszelkich domowych porządków zrabowanie, krescencyj ze stodół wymłócenie, inwentarzów zabranie, przynamniéj aby zdrowia swego bezpieczen być mógł od augzyliarnych wojsk jego carskiéj mości, ponieważ z wszelkich inkwizycyj pokazała się niewinność jego.

28. Osobliwą miéć będą pamięć ichm. pp. posłowie na synów koronnych w niewoli szwedzkiéj i moskiewskiéj zostających, między którymi jmp. Józefa Kołudzkiego obywatela województw naszych eliberacyą wszelką swoją aplikacyą procurabunt, który w mieście Kalmarze niewymowną cierpi niewolą.

29. Lokowany pod Bronisławiem obóz w Komarach, wsi dziedzicznéj jmp. Jakóba Racięckiego, ludzie jkr. mci, p. n. m., z regimentu generała Luxemberga kilka chałup spalili i bór do téj wsi należący z gruntu wycięli, co respektowi i klemencyi jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie rekomendować będą, aby ex vacantibus teraźniejszych okurencyj był ukontentowany.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, manu propria.

98.

1710 *Julius*, 28. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 209.*

247. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quarta post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proxima (Julius, 30), anno Domini 1710. — Obtulit generosus Christophorus Zaleski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich na sejmik relationis dnia dzisiejszego ex mente walnéj rady warszawskiéj i za obwieszczeniem przez podanie do grodów instrumentu publicznego et contentorum téjże rady

walnéj na pole między Radziejów a Broniewo, ponieważ Radziejów miejsce zwyczajne consiliorum nostrorum powietrzem dotknione, zgromadzeni. Wziąwszy w refleksyą sancita pomienionéj rady warszawskiéj, in cujus fundamento obrady nasze zaczynamy providendoque internæ et externæ securitati, cokolwiek cała rzeczp. conclusit, ad executionem przywieść omni conatu po odebranéj od ichm. pp. posłów na walną radę warszawską uproszonych relacyi, którym za prace i fatygi na tamtém miejscu circa bonum publicum podjęte dziękujemy i rekompensę wdzięczności w sercach naszych zapisujemy, umyśliliśmy. Jednak, gdy nas przez pałetowanie augzyliarne wojska distraxerunt, więc uprosiliśmy ww. ichm. pp.: Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego starostę nakielskiego i Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, za posłów do najj. kr. jmci, p. n. m.; których ichmościów bratersko obtestamur, aby przy instrukcyi sobie od województw danéj activitate sua u majestatu jkr. mci przez wydane ordynanse desideria nasze promowowali i respirium od wojsk, przez których kilkoletnią lokacyą województwa zrujnowane, uprosili.

Upraszamy przytém ww. ichm. pp.: Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, Chryzostoma Słubickiego komornika granicznego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, do jmp. generała Gieszofa tu z pułkami swymi konsystującego, którym osobliwą dajemy instrukcyą, aby pro dexteritate sua exponant pomienionemu jmp. generałowi świeżo prawem zakazane paletowanie, które po województwach extenditur i rewokacyą tychże paletów otrzymać mogli.

A ponieważ kilku asygnataryuszów do województw concurrit u nas sobie zasługi pretendujących, tedy tych ichmośc. cum desideriis ich do przyszłego, da Bóg, ex limitatione sejmiku przypadającego suspendimus, gdzie de modo ichmościów ukontentowania należytego obradzić deklarujemy. Więc że się województwa informować nie mogą, co są za remanenta podatków w województwach in antecessum uchwalonych, czy też importantia, dlatego aby delaty wszytkie podane do grodów były, postanawiamy. Cokolwiek zaś na tych delatach zostaje, aby sine intermissione cum instantanea executione, super retentores extendenda, ichm. pp. poborcy też podatki repetant, ichmośc. obligamus, aby województwa cisnących się asygnataryuszów ukontentować mogły.

A że Pan Bóg najwyższy niektórych ichmośc. i obywatelów województw naszych przez pożar ogniowy dotknął, jakoto: jmp. Ostrowskiego w Swierczynku, jmp. Swiętosława Chrząszczewskiego, jéjm. panią

Kownacką: tedy, bratersko tym ichmościom compatiendo, onych circa beneficium legis do lat czterech, od podatkowania uwalniając, konserwujemy za przysiężeniem jednak téjże pogorzeli i szkód swoich na przyszłym, da Bóg, sejmiku quantitatis.

Że zaś miejsca niektóre Pan Bóg powietrzem nawiedził, jakoto: Radziejów i Kowale, ażeby się cursus sprawiedliwości świętéj nie tamował, sądom grodzkim kowalskim w Grabkowie, radziejowskim w Czołołowie, tudzież i księgom miejsce i z publicznéj przeszłéj województw deklaracyi jako i teraźniejszéj służące præfigimus. A jakośmy in antecessum na pierwszym sejmiku z uniwersału jkr. mci agitowanym jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, marszałkowi koła naszego, respektując na słabe zdrowie jego mości, n. w. m. p., in socium laboris jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego uprosili, tak i teraz ponawiamy prośby nasze, aby jmość, w. m. pan, gdy w. jmp. marszałek distentus negotiis zostawać będzie i zjachać nie będzie mógł, tęż funkcyą dyrekcyi koła naszego assumere et continuare raczył.

Sejmik zaś teraźniejszy, na którym de modo contribuendi obradzić i wszytkie sancita rady ad executionem przywieść należy, do sposobniejszego czasu, to jest, ad diem 18 Augusti cum toto effectu, w żadne nie wchodząc natenczas téj rady materye, limitujemy, którą to limitacyą jmp. marszałkowi podpisać i do ksiąg podać zlecieliśmy. — Działo się w polu między Radziejowem a Broniewem dnia 28 lipca, roku pańskiego 1710.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich, manu propria.

99.

1710. *Augustus*, 18. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 214.*

248. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in villa Czołowo regali ob grassantem iterato in oppido Radziejow pestilentiam feria tertia post festum Assumptionis in coelum gloriosissimae Virginis Mariae proxima (Augustus, 19), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Stanislaus Krzycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione die 18 Augusti przypadający zgromadzeni. Ponieważ nieustannie afli-

gunt województwa nasze od wojsk augzyliarnych jego carskiego wieliczeństwa irruentia mala przez powtórną zbliżającą się do nas jmp. generała Fluka dywizyą, jeszcze na drugie palety jmp. generała Gieszowa in onere wypłacenia zostajemy, tedy obviando malis, co być in rem województw naszych baczemy, stanowiemy.

1. Legacyą do jkr. mci, p. n. m., z powtórną do majestatu jkr. mci supliką, aby paterna dextera tak ciężki, bo ostatnią ruiną grożący zamach paletowania jmp. generała Fluka amovere raczył; na tę funkcyą uprosiliśmy: jmp. Franciszka Moszczeńskiego brzeskiego kujawskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego bydgoskiego chorążych.

2. Do téjże legacyi baczą być województwa potrzebne odezwanie się jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu, upraszając jmci, n. w. m. pana, aby jako pierwszy nasz senator, powagą swoją u majestatu jkr. mci w interesie województw dopomódz raczył.

3. Życząc zaś sobie nadchodzącego z dywizyą swoją p. generała Fluka wszelką obligować ludzkością, uprosiliśmy na poselską do jegomości funkcyą jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego i jmp. Słubickiego łowczego inowłocławskiego; ciż ichmośc. doniosą jmp. generałowi należytą od województw naszych obserwancyą, oraz upraszać będą, aby miał respekt na zrujnowane województwa nasze jako dawniejszymi przechodami tak i teraźniejszéj dywizyi z niemałą ciężkością paletowaniem, a od pretendowanéj kwoty założonych prowiantów supersedować raczył.

4. Doszedł nas niedyskretny list od jmp. Weynera kapitana regimentu jmp. Szelinga pułkownika z pretendowaniem wydawania prowiantów na tenże regiment i wydanie taryfy, na który odpisać cum ea conditione, że nietylko taryfy ale i zakładanych prowiantów wydawać nie myślemy i owszem na deklarowaną od tegoż pana kapitana egzekucyą wszelką deklarujemy rezystencyą i tenże list oblatować w grodzie a oryginały przesłać w liście do jw. jmp. hetmana w. koronnego jmp. marszałkowi zlecamy z doniesieniem takiéj jmp. Szelinga pułkownika licencyi przeciwko jkr. mci i jmp. hetmana w. k. ordynansom, tudzież i wyraźnemu prawu na teraźniejszéj radzie warszawskiéj postanowionemu.

5. W tymże interesie list do jmp. Rybińskiego łowczego koronnego cum expositione, że się jego ordynansem ten regiment składa, jmp. marszałek napisze.

6. A jako przeszłém laudum osobliwym punktem obligowaliśmy ichm. pp. poborców, aby delaty wszystkie podatków w województwach niewybranych do grodu z podpisem rąk swoich podali, tak i teraz upraszamy et fraterne obligujemy ichmościów, n. w. m. panów, aby to skutkiem ziścić raczyli. Z których to podanych delat województwa nasze, gdy się informować będą, w pozostałych remanentach należyty uczynią dyspartyment na ichm. pp. pretendentów jako z repartycyi trybunału radomskiego tak i asygnacyj hetmańskich do województw naszych naznaczonych; między któremi jako najpierwszą ma repartycyą jmp. Władysław Biernacki cześnik sieradzki, bo od lat piętnastu będącą et per tot lauda asekurowaną, tak aby tandem jmość, n. w. m. pan, należytą odebrał satysfakcyą, pierwszą asygnacyą na te remanenta jmci, n. w. m. pana, kontentować deklarujemy.

7. Zbląg, wieś do kapituły wrocławskiéj, że w tych czasiech z dopuszczenia boskiego pogorzała, tedy przy poprzysiężeniu na przyszłym sejmiku szkody przez ogień uczynionéj wolna być ma od podatków województw naszych według prawa opisanego.

8. Doniósł jmp. Racięski w kole naszém, że wieś jego Konary jest dymami obciążona, tedy dyminucyą tychże dymów jmci, n. w. m. panu, przyrzekamy.

9. A że wielu ichm. braci na taryfę uskarżało się, osobliwie powiatów przedeckiego i kowalskiego, tedy korekturę taryfy na przyszłym sejmiku constituimus.

Sejmik zaś dzisiejszy nazajutrz po sejmiku deputackim limitujemy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

100.

1710. *September*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 223.*

249. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in villa regali Czołowo ob grassantem in oppido Radziejow pestilentiam feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 18), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Joannes Sadowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione

pro die 16 Septembris zgromadzeni. Stosując się ad contenta przeszłéj uchwały naszéj ratione korektury taryfy, aby się każdego z ichmościów ukrzywdzonych dogodziło ekspostulacyi, z każdego powiatu po dwóch ichm. pp. komisarzów uprosiliśmy, jakoto z województwa brzeskiego: in assistentia jw. jmp. Michała Działyńskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, albo w niebytności jmci n. w. m. pana, in assistentia jw. jmp. Mikołaja Olszowskiego kasztelana bydgoskiego, z powiatu tegoż jmp. Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego z jmp. Janem na Głębokiém Głęmbockim sędzią grodzkim brzeskim, z kowalskiego jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego przedeckiego z jmp. Sokołowskim pisarzem kowalskim, z przedeckiego jmp. Kazimierza Wodzyńskiego z jmp. N. Wysockim, z kruświckiego ichm. pp. oficyalistów grodzkich kruświckich, z radziejowskiego jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego z jmp. Hieronimen Cińskim burgrabią kowalskim; z inowłocławskiego województwa: in assistentia jw. jmp. Wolskiego kasztelana kruświckiego, z powiatu tegoż jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowrocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego z jmp. Janem Słubickim łowczym inowłocławskim, z bydgoskiego jmp. Michała Karłowskiego z jmp. Stanisławem Pinińskim, którzy ichm. pp. komisarze według słuszności i sumienia decidere mają super quantitatem taryfy, proportionaliter każdą wieś wziąwszy w refleksyą. Miéć będą i na to pamięć, aby nobiles cmetonibus carentes w taryfę generalną inserowani byli; a że zaś siła dóbr zdezelowanych znajduje się w województwach naszych, tedy ciż ichm. pp. komisarze do rewizyi dóbr tych uproszeni, gdzie kto z ichm. braci naszych afektować będzie. (?)— Którą to funkcyą intra spatium dwóch niedziel ichm. pp. komisarze przywieść powinni ad executionem, a za niedziel dwie od dnia dzisiejszego zjachać się mają do formowania generalnéj z wszytkich powiatów taryfy do Wieńca; w któréj wsi et conservationi actorum castrensium Brestensium i sądom grodzkim brzeskim miejsce naznaczamy za konsensem jmci ks. Pawła Wolskiego kanonika i kanclerza wrocławskiego katedralnego i archidyakona kruświckiego, n. m. pana.

Ponieważ zaś de novo emergenti zachodzą palety od wojsk jkr. mci saskich, podług własnego upodobania swego uformowawszy taryfę, czego ani augzyliarne moskiewskie wojska, ani nieprzyjacielskie nie pozwoliły sobie: tedy, potrzebną bacząc legacyą do jkr. mci, p. n. m., uprosiliśmy na poselską funkcyą jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego nakielskiego, kle-

szczeleskiego starostę i jmp. Seweryna Trzebuchowskiego chorążego inowłocławskiego cum supplici voto, aby jkr. mość, p. n. m., ten pozwolony sobie nienależyty progres jako w wydawaniu paletów tak w formowaniu pro libito taryfy surowym ordynansem coërcere raczył.

Uskarżyło się niemało ichm. braci na niedyskretne postępowanie sobie ludzi augzylyarnych moskiewskich w zabieraniu bezprawnie ichm. obywatelów tutecznych, jakoto primario: jw. jmp. Mikołaja Olszowskiego kasztelana bydgoskiego, jmp. Jana z Ruszkowa Ruszkowskiego z jmp. Koźminskim; więc in succursum ichmościom uprosiliśmy na poselską funkcyą do jmp. generała Janusza: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego radziejowskiego, którzy ichmość. probata activitate sua promovebunt et procurabunt interes ten, aby jaka ichmościów eliberacya i honoru restytucya nastąpieła, tak i na potém aby tego więcéj nie bywało, upraszać będą, aby jmp. generał Janusz surowym ordynansem zagrodził temu drogę.

Relacyą ichm. pp. posłów na radę walną warszawską uproszonych do przyszłego sejmiku limitationis odkładamy; czas zaś limitacyi aktu dzisiejszego ad diem 10 Octobris naznaczamy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

101.

1710. *October*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 240.*

250. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in villa Czołowo regali etc. feria quinta in crastino festi s. Hedvigis viduae electae (October, 16), anno Domini 1710. — Obtulit nobilis Lucas Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Octobris tu do Broniewa zgromadzeni. Ponieważ dotychczas ichm. pp. posłowie na przeszłym zjeździe uproszoni do jkr. mci, p. n. m., nie

powrócili, zkąd plenissimam informationem spodziewamy się odebrać ratione wojsk augzylyarnych, które przeciwko deklaracyom wszelkim i sponsyi rady warszawskiéj nietylko nie ustępują, ale ultra modum bez odetchnienia premunt województwa nasze: dlaczego postanowione na radzie warszawskiej na erekcyą nowéj milicyi podatkowanie do skutku przywiedzione być nie może, tedy dalsze obrady nasze cum toto effectu do dnia 20 Octobris miesiąca teraźniejszego limitujemy.

A że nas zaszła kompelacya od jw. jmp. generała Janusza, aby wszelka securitas itinerantibus prowidowana była, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby, odpisawszy teraz na list jegomości, n. w. m. pana, wydaniem uniwersałów swoich upomniał wszelkiego stanu ludzi, aby jakie in posterum nie działy się inconvenientia. W tychże uniwersałach aby jmp. marszałek wszelką gotowość obywatelom zalecił, aby sine omni exceptione et renitentia stawali do należytéj rezystencyi swawolnym kupom, które przeciwko prawu privata licentia województwa nasze agrawują i daléj agrawować intendunt. Mając zaś respekt na osobę jmp. Barbowskiego towarzysza deputowanego od chorągwi pancernéj najj. królewicza jmci Augusta po zasługi, tedy, co być może natenczas sposobu, kontentować chcemy jegomości daną asygnacyą do województw naszych; dlaczego in vim et ad rationem asygnacyi téj na dwa tysiące złotych, dico 2,000, to jest, z retentów szelężnego i pogłównego podatku (w administracyi jmp. Jarosza Cińskiego burgrabiego kowalskiego, komisarza do tegoż podatku uproszonego) będących jmp. marszałkowi zlecamy, aby na nie wydał asygnacyą do tego wzwyż pomienionego jmp. komisarza. — Działo się, ut supra, anno 1710.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich manu propria. (L. S.)

102.

1710. *October*, 28. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 243.*

251. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in villa Czołowo regali etc. feria quarta post festum sancti Lucae evangelistae proxima (October, 22 (?)), anno Domini 1710.— Obtulit generosus Lucas Drzewiecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień dzisiejszy przypadający zgromadzeni. Za powrotem ichm. pp. posłów od województw naszych do najj. kr. jmci, p. n. m., uproszonych i po odebranéj in desideriis nostris od najjaśniejszego majestatu przez ichmościów relacyi przystąpiliśmy sancita rzeczyp. na radzie walnéj warszawskiéj ad executionem przywodzić i samą rzeczą ziścić, biorąc przed się te, które cała rzeczp. adinvenit podatkowania media i aby reguraliter do rąk ichm. pp. poborców podatki uchwalone dochodziły, uprosiliśmy do téj funkcyi ichm. pp.: Stanisława Wojciecha Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego z brzeskiego, jmp. Jakóba Racięckiego z inowłocławskiego województw. A że ultra æquitatem et scitum jw. jmp. podskarbiego w. koronnego na cłach koronnych, osobliwie jednak u portu toruńskiego pp. pisarze ludzi ubogich, non parcendo i stanowi ślacheckiemu, wybieraniem akcyzy od zboża i fur, które do Torunia prowadzą, Toruń zaś, spławiając do Gdańska toż zboże, od niego w Fordanie zwyczajne oddaje myto, depaktują: tedy, aby to innotescat jw. jmp. podskarbiemu w. koronnemu, uprosiliśmy do jmci, n. w. m. pana, e medio koła ichm. pp.: Franciszka z Wielkiego Jarnowa Jarnowskiego stolnika, Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskich kujawskich, któremu przy doniesieniu należytéj od województw obserwancyi gratum exhibebunt animum za wszelkie około dobra pospolitego starania, osobliwie u dworu berlińskiego podjęte jako też et circa augmentum prowentów rzeczyp.

Przytém demonstrabunt zawód rzeczyp. na taryfie 1661, podług któréj impossibilis exactio podymnego, gdyż oprócz przez różne wojska wyniszczenie kraju naszego sine ullo respirio, od oblężenia toruńskiego począwszy i dotychczas konsystujące moskiewskie i insze, nastąpiła od lat dwu nieustająca w województwach naszych mortalitas: za-

tém ratione wzwyż pomienionéj taryfy ichm. pp. posłowie z jw. jmp. podskarbim conferent i aby non imputet województwom renitentiam uchwale warszawskiéj, ale tanto casui et stragi, która tu vel maxime padła na województwa, upraszając, aby maturissimo suo judicio subvenire in præmissis indemnitati województw raczył, w depaktacyach zaś licentiam pp. pisarzów celnych powagą swoją cohibeat; tudzież excusabunt ichm. pp. poborców, iż obstantibus copiis wojsk moskiewskich i innych munus suum exercere nie mogli. Ichm. pp. poborców wyżéj wyrażonych obligamus, aby od wybierania podatków do powrotu ichm. pp. posłów od jw. jmp. podskarbiego w. koronnego abstineant.

Ponieważ jeszcze taryfy województw przez ichm. pp. komisarzów dla niezakończonych dóbr tutecznych in qualitate et quantitate osiadłości ich rewizyi do grodów nie są podane, tedy po zakończeniu téj rewizyi aby ichm. pp. komisarze singulariter do grodu każdego powiatu, podpisawszy konotacyą taryfy, podali, postanawiamy.

A lubo widoczna jest województw naszych ruina, którą ustawiczne per decennium wojsk różnych lokowanie causavit, jednak aby palpabilior całemu światu była, manifest ratione calamitatis et desolationis jmp. marszałkowi koła naszego z dwiema ichm. pany senatorami naszymi (których ad hunc actum upraszamy) quam civilissime coram actis quibusvis zapisać committimus.

Doznały województwa sollicitudinem około dobra pospolitego jw. ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. p., et paternam curam jego, więc aby w protekcyi swojéj pańskiéj województwa nasze miał, upraszając, list napisać jmp. marszałkowi quam dignissime do jmci, n. w. m. pana, także do prześwietnéj izby komisarskiéj hybernowéj in desideriis województw zlecamy.

Jmp. Szelingowi pułkownikowi tu w województwach konsystującemu na list do koła naszego pisany aby jmp. marszałek odpisał, committimus. Do którego to jmp. pułkownika ad tractandum uprosiliśmy ichm. pp.: Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego i Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, upraszając ichmościów, aby według danéj sobie w kole braterskiém informacyi z jegomością postąpili.

Conquestum tu od ichm. braci w kole naszém, jakoby księgi grodzkie przedeckie incustodite konserwowane być miały; więc aby provideat jmp. starosta przedecki securitatem, conveniet go listem jmp. marszałek. Desideria od przewielebnéj kapituły włocławskiéj względem wsi

Bątkowa i Lubania, na których sobie jmp. Szyling pułkownik subsystencyą założył, contentando dobra te, w osobliwym respekcie mieć napotém przyrzekamy. Także za parafiami dwiema ludzicką i — — — —, które za wydaniem z komisoryatu saskiego ordynansu czy paletu ludzie jkr. mci exhauserunt, list napisać do tegoż komisoryatu jmp. marszałkowi zlecamy.

Jmp. Moszczeńskiego concivis nostri, a chorążego regimentu jw. jmp. wojewody mazowieckiego wniesiona do koła naszego prośba, ut contentetur i aby w dalszym zostawał u pomienionego jmp. wojewody respekcie, instabit za nim przez list nomine województw pisany jmp. marszałek. A że nam ad continuanda consilia dystrakcyą rozłożeniem ludzi swoich uczynił jmp. Szyling osobliwie, iż nam jeszcze nie przyszło obrać ichm. pp. komisarzów na trybunał skarbowy radomski, tedy presse do obrania pomienionych ichm. pp. komisarzów sejmik ten ad diem decimam septimam Novembris limitujemy. Działo się w Broniewie dnia 28 października, roku pańskiego 1710.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich manu propria.

103.

1710. *November*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 257.*

252. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice feria quarta ante festum Praesentationis gloriosissimae Virginis Mariae proxima (November, 19), anno Domini 1710.— Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione die 17 Novembris 1710 an. przypadający dla nieustającego w Radziejowie, a po inszych miejscach naznaczonych sobie zaczynającego się powietrza tu do Bronisławia zgromadzeni. Ponieważ dotychczas nie mogły mieć województwa nasze realem calculationem ichm. pp. poborców wszystkich in genere podatków, lubo przez wiele uchwał zjazdów naszych injuncta była: tedy aby teraz do skutku przywiedziona była przed zaczęciem try-

bunału radomskiego, uprosiliśmy do słuchania rachunków ichm. pp. komisarzów, jakoto z brzeskiego: w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła rycerskiego, jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedeckiego z brzeskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, jmp. Stanisława Wojciecha Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z inowłocławskiego województw, których ichmościów obstringimus bratersko, aby intaminata fide, według saméj słuszności uczyniwszy należyty rachunek, województwa informować na przyszłym sejmiku raczyli. Czas zaś sami ichmośc. między sobą constituent, który najłatwiéjszy baczyć będą, hoc adjecto, aby na tymże przyszłym sejmiku mogła być skuteczna usługi ichmościów i zlikwidowanych rachunków relacya.

Że zaś imminet trybunał radomski, zaczém na tę funkcyą za komisarzów uprosiliśmy ichm. pp.: Jana Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, z brzeskiego kujawskiego, jmp. Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego z inowłocławskiego województw, obligując ichmościów, aby rem województw naszych agant na tamtém niejscu, nie uwodząc się żadnym na na osoby respektem.

Aby zaś znacznych, a prawie ledwie zliczonych szkód tém prędzéj tamże dojść mogły województwa, uprosiliśmy circa cautam omnem securitatem jmp. Wojciecha Jasieńskiego pisarza grodzkiego radziejowskiego z jmp. Adamem Jerzmanowskim, inhærendo instituto Varsaviensi, za plenipotentów, aby promoveant et plenarie vindicent wszelkie in genere województw naszych krzywdy, szkody pieniężne, kontrybucye, rabunki, które w grodach poprzysiężone i do rąk ichmościów oddane być powinny.

Księgi grodzkie radziejowskie że na miejscu swém publicznem ob contagionem subsistere nie mogą, w Czołowie zaś natenczas in suspicione tegoż powietrza zostają, tedy jmp. Wojciechowi Jasieńskiemu pisarzowi grodzkiemu radziejowskiemu w Opatowicach u siebie suscepty i ekspedycye dozwalamy; naostatek, uchowaj Boże na tém miejscu podobnego nieszczęścia (ne sileant acta), na insze miejsce w. jmp. staroście i ichm. pp. oficyalistom tegoż grodu lokowanie committimus.

A że zachodzi nas niepocieszna wiadomość o lokacyi regimentu pieszego najjaśniejszego carskiego wieliczeństwa w komendzie jmp.

Gordona pułkownika będącego na zimową w województwach naszych konsystencyą: tedy, dając honor należyty godnemu kawalerowi, jmp. pomienionemu pułkownikowi, deputowaliśmy z koła naszego ad tractandum z jegomością względem dyminucyi paletowéj kwoty i porządnego bez ciężaru i wielkiego naprzykrzenia porcyi dysponowania ichm. pp.: Michała Stanisława Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewodzym inowłocławskim. Którzy ichmośc. exponent summam egestatem et depaupertatem wsiów przez ustawiczne bez odpoczynku wojsk augzyliarnych, jakoto cara jegomości tak in genere wszystkich, oraz upraszać będą przy oddaniu należytéj obserwancyi jmp. pułkownikowi, aby sam zważywszy wielkim rozsądkiem swoim oczywistą ruinę, alleviare tymże województwom zechciał.

Aby zaś w dyspartymencie porcyj żadnemu z ichm. obywatelów nie było krzywdy w taryfy podwyższeniu tudzież i miary, uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów, jakoto: jmp. Stanisława Wojciecha Zagórskiego komornika ziemi inowłocławskiéj, pisarza grodzkiego kruświckiego, z jmp. Hieronimem Cieńskim burgrabią grodzkim kowalskim z brzeskiego, jmp. Jana Słubickiego łowczego inowłocławskiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewodzym inowłocławskim z inowłocławskiego województw, ut assistant wzwyż pomienionéj dyspozycyi jako i w mierze postanowionéj attendant, nomine publico exoptamus.

Niemniejsza i w tém konsyderacya, że circa æstum publicum jeszcze od pp. Toruńczanów extorso premuntur województwa teloneo w przewozach zbóż et necessariorum: zaczém jmp. marszałkowi listem pp. Toruńczanów convenire zlecamy, (aby) i nawigacye bez trudu podwód i pomienionego swego wymyślnego wiślnego trybutu sporządzili, exposcere committimus (i?) zwyczajnym po dwa grosza, jako było zdawna, od konia kontentowali się trybutem.

Ponieważ od dawnych czasów księgi ziemskie i grodowe in depositorio zostają województw naszych miejscami, od których i oficyalistowie wymarli: zaczém upraszamy ww. ichm. pp. komisarzów powiatowych anteriori laudo do rewizyi wsiów uproszonych, aby in præsentia superstitum officialium pomienione księgi ziemskie i grodzkie, captato między sobą tempore obwieściwszy się, zrewidowali, skonotowali, przewietrzéć, przesuszyć rozkazali i należyty porządek w pomienionych księgach uczynili i województwom na potém donieśli.

Ciż ichm. pp. komisarze aby rewizyonalną taryfę na sejmiku przyszłym oddali i produkowali województwom, bratersko upraszamy, do któréj tak wiele wsi, których w dawniejszych taryfach nie masz, ingrosowane przez ichmościów być powinny.

A że z wyżéj napisanych racyj potrzebna limitacya, zaczém sejmik teraźniejszy in omni vigore do środy nazajutrz po święcie ś-éj Katarzyny panny i męczenniczki blisko następującéj (November, 26) limitujemy. Którą to uchwałę naszę jmp. Mikołajowi Zboży Radojewskiemu substytutowi marszałkowi podpisać zlecamy. — Działo się w Bronisławiu dnia 17 miesiąca listopada, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, wicemarszałek województw kujawskich, manu propria.

104.

1710. *November*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 266.*

253. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatowice etc. feria sexta pridie festi sancti Nicolai pontificis (December, 5), anno Domini 1710.— Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw tu do Bronisławia ex vi limitationis zjazdu przeszłego zgromadzeni na dzień 26 Novembris 1710 anno. Ponieważ dotąd ani ichm. pp. do jmp. podskarbiego koronnego uproszoni, ani ichm. pp. deputowani do jmp. generała Gordana nie powrócili, od których z uczynionéj relacyi plenissime informować się będą mogły województwa nasze: tedy sejmik dzisiejszy cum toto effectu ad diem 10 Decembris limitujemy do Piask dla następującéj mroźnéj chwili i zimowéj słoty, dlaczego w polu już trudno będzie sejmikować. Teraz tylko jmp. marszałkowi koła naszego list do jmci ks. Mostowskiego kanonika wrocławskiego, tudzież i całéj ichm. przewielebnéj kapituły wrocławskiéj napisać zlecamy, dziękując ichmościom za wyświadczoną in rem województw facilitatem w wygodzeniu sta bitych talerów do rąk ichm. pp. komisarzów naszych oddanych, tudzież afidując ichmościów

o jak najprędszéj z zawdzięczeniem satysfakcyi. -- Działo się pod Bronisławiem die 26 Novembris, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, marszałek województw kujawskich, manu propria.

105.

1710. *December*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13a, f. 267.*

254. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice etc. feria sexta post festum immaculatae Conceptionis beatissimae Mariae Virginis proxima (December, 12), anno Domini 1710. Obtulit nobilis Joannes Szczygielski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Decembris do Piask za spólną zgodą i determinacyą miejsca tegoż in anno 1710 zgromadzeni. Kiedy intra malorum acervum z relacyi ichm. pp. posłów do jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, uproszonych i to non ex voto accedit, że po zeszłéj nietylko wojskom augzyliarnym jego carskiego wieliczeństwa ale wszelkiéj in genere milicyi w województwach naszych kompanii i subsystencyi też same województwa na konsystencyą regimentowi jego carskiego wieliczeństwa w komendzie jmp. generała Gordona z dyspartymentu naznaczone: zaczém aby jako uniwersalne levamen województwom adferant, tak żeby w dyspartymencie partykularnéj nikomu krzywdy nie było, ut animadvertant, uprosiliśmy powtórnie na przeszłym sejmiku uproszonych probatæ fidei et activitatis viros: jmp. Stanisława Zagorskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z jmp. Jaroszem Cieńskim burgrabią kowalskim z brzeskiego, jmp. Jana Słubickiego łowczego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskich z inowrocławskiego województw. Którzy ichmośc. ponieważ pro interesse województw zaciągnęli sumy sta bitych talerów od przewielebnéj ichm. kapituły wrocławskiéj: zaczém, evincendo daną przez ichmościów fidejusyą, uchwaliliśmy podatek po dwa bite talery z dymu z obudwu województw podług taryfy najpóźniéj formowanéj, oraz sancita sejmu lubelskiego

i teraźniejszéj rady warszawskiéj manutenendo, podatek drugi młynowy od koła po bitym taleru na wykupno Elbląga uchwalony ratyfikujemy; więc uprosiliśmy jmp. Adama Jerzmanowskiego, aby razem obadwa te podatki wybierał, a z wybranych ut reddat calculum tempore et loco niżéj specificato, jegomości, n. w. m. pana, obligujemy.

A że naznaczony per tot lauda ichm. pp. poborców wszelkich in genere podatków rachunek swego nie odebrał skutku, tedy ichm. pp. komisarzów in antecessum uproszonych, jakoto: w. jmp. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Jana Zakrzewskiego ziemskiego brzeskiego, jmp. Chryzostoma Słubickiego grodzkiego przedeckiego sędziów z brzeskiego, jmp. Antoniego Zbożego Zakrzewskiego brzeskiego, jmp. Jana Kolczyńskiego inowrocławskiego podczaszych i jmp. Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego z inowrocławskiego województw bratersko upraszamy i obligujemy, aby ichmośc. zjachawszy do Piask in locum consiliorum na dzień poniedziałkowy po nowém lecie, bez wszelkiego respektu osób rachunek odebrali i na przyszłym, da Bóg, sejmiku liquide producant województwom pomienioną kalkulacyą. Żeśmy zaś ipso malorum turbine obruti, jakoby non sentientes nie udawali się do windykacyi szkód ciężkich i krzywd przez różnych dywizyi regimentarzów poczynionych, tak prawie należało, bo ad fati imperium qui tacet, ille sapit, a do tego że się działo rege, a zatém et lege absente, przecież sanato vulnere manet cicatrix. Teraz kiedy każdemu z nas reskrypcya walnéj rady warszawskiéj dostateczną czyni copiam vindicandi et repetendi krzywdy nasze, postanawiamy, aby każdy z nas pomiarkowawszy sub fide et conscientia kwity, ekspensy i szkody potaksowawszy od wszystkich in genere dywizyj koronnych i litewskich poniesione aż do ostatniéj jmp. Szelinga pułkownika z całym regimentem jmp. łowczego koronnego przez niedziel kilkanaście uprzykrzonéj subsystencyi, każdy w grodzie swego powiatu poprzysiągł i per extractum wyjąwszy, do rąk ichm. pp. plenipotentów a raczéj instygatorów oddał. Z których dokumentów dochodzić będą pomienioni ichm. pp. plenipotenci sum erogowanych przy powadze ichm. pp. deputatów na trybunał skarbowy uproszonych.

Doniósł w kole braterskiém jmp. Mikołaj Niemojewski, deputat na trybunał koronny z województwa inowrocławskiego, osobliwą a prawie supremam dóbr swoich Wolne nazwanych desolationem tak dalece, że po rozebranym wielkiego sumptu dworze i budynkach dworskich i wiej-

skich totaliter wszystkich przez wojsko szwedzkie, puste zagony nullo coluntur aratro: więc jako pod dyrekcyą godnéj pamięci Jana Trzebuchowskiego łowczego inowrocławskiego przez uchwały województw naszych te dobra jure suffragante de plano uwolnione, tęż samę uchwałę reasumujemy i pomienione dobra od partykularnych województw naszych podatków do lat czterech uwalniamy.

Privata desideria wielu ichm. braci do przyszłego zjazdu cum spe desiderati eventus odkładamy; żebyśmy zaś in hoc calamitoso statu nie byli orbati modo consiliorum, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po trzech królach (Januar., 12) w roku, da Bóg, przyszłym 1711 tu do Piask cum toto effectu limitujemy. Laudum teraźniejsze za powszechną zgodą do każdego zosobna województw naszych grodu jmp. dyrektorowi koła naszego podać dla lepszéj każdego informacyi zlecamy. — Działo się w Piaskach die 10 Decembris, roku pańskiego 1710.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

106.

1711. *Januarius*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 273.*

255. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in pago Opatowice etc. feria quinta (?) ipso die festi sancti Pauli primi eremitae (Januarius, 10 (?)), (raczéj post fest.—15 Jan.) anno Domini 1711.—Obtulit generosus Bonaventuri Zaręba.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw ex limitatione na sejmik dzisiejszy zgromadzeni. Ponieważ niespodziewane dyspozycye wojsk najjaśniejszego cara jmci, które nietylko za granice nasze, ale i za morze ewakuowane być miały, affligunt teraz jako in universo całą rzeczp. tak singulatim województwa nasze że kwater zimowych jure usurpatorio prætendunt, co obszernie wydane do województw obloquuntur uniwersały, którymi obligują nas, abyśmy ad tractandum z ichmościami do Płocka pro die 18 Januarii in anno præsenti przysłali: więc succurrendo sorti infelicitatis wszytkich nas braci, uprosieliśmy ichm. pp.: Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowłocławskiego, pisarza grodzkiego kruświ-

ckiego z jmp. Pawłem Wolskim podwojewodzym inowłocławskim, aby unito consilio z ww. ichm. pany: Franciszkiem Jarnowskim stolnikiem, Antonim Zboży Zakrzewskim podczaszym brzeskimi kujawskimi, posłami do dworu in antecessum uproszonymi, z jw. jmp. generałem conferant et agant probata activitate rem województw naszych i żeby województwa obadwa proporcyonalne odebrały dyspozycye zimowych porcyj, tak jak już jest między nami umówiona i postanowiona kwota, to jest, na województwo brzeskie porcyj 357, racyj 67, a na województwo inowłocławskie porcyj 247, racyj 42, w tém ichm. pp. komisarzów omnimode upraszamy i bratersko obligujemy.

Donieśli w kole naszém ww. ichm. prałaci prześwietnéj kapituły włocławskiéj justa desideria ac querimonias ratione dóbr duchownych i królewskich, które subjiacunt ciężarom hybernowym, tudzież i konsystencyi chorągwiów polskich: więc ichmośc. conferent z jmp. generałem de mediis, które adinveniri poterint, aby onus supra onus włożone nie było i dóbr ziemskich naszych w tém nie pociągano. Starostwa radziejowskiego w ludziach przez powietrze, w niezasiewkach ostatnią ruiną i depopulacyą singulari respectui jmp. generała ichm. pp. recommendabunt posłowie.

Interes jmp. Jana Głębockiego sędziego grodzkiego brzeskiego promowować będą ichm. pp. posłowie, aby zabraną kwotę owiec przez ludzi jmp. generała, którzy po taryfę ordynowani byli, w dalsze prowianty potrącono i przyjęto, curabunt ichm. pp. posłowie.

Jmp. Jasieńskiemu pisarzowi grodzkiemu radziejowskiemu, folwarka Opatowice w powiecie naszym radziejewskim do opactwa mogilnickiego w województwie kaliskiém należącego posesorowi conquerenti, od Saksów cum contumelia do wydania prowiantów pociąganemu expedit subvenire: zaczém ichm. pp. posłom bratersko committimus, aby tantæ et inauditæ oppressioni podług uniwersalnéj swojéj afidacyi jmp. generał raczył succurrere. Toż o Czechrzu także w Kujawach leżącym, do tegoż opactwa subjungente, stosując się do konstytucyi sejmu lubelskiego, tudzież ad sancita teraźniejszéj rady warszawskiéj currentiam postanowionego szelężnego i podymnego, rachując na ratę pierwszą po złotych 140 z dymów 21, czyni z każdego dymu po złotych sześć groszy 20.

Zlecamy jmci pp. komisarzom do wybierania tychże podatków anteriori laudo naznaczonym, aby bez wszelkiego uciemiężenia i naprzykrzenia ludzi, tudzież jakiéjkolwiek depaktacyi pomienione podatki wybierali, po groszu od złotego według dawnego zwyczaju sami się kon-

tentując. Mając zaś refleksyą pilną, że ledwo która teraz znajdować się może, która według taryfy anni 1661 płaceniu podymnego wystarczy: tedy rewizyą powiatów jmci pp. komisarzom in antecessum uproszonym zlecamy, aby według saméj słuszności i posłuszeństwa, skonotowawszy wsiów w powiatach zaległych in genere wszytkich, taryfy do grodów w powiatach swoich podali i na przyszłym sejmiku produkowali.

A że jmp. Stanisław Jarnowski cześnik inowłocławski assumpsit na siebie inszą województw usługę, tedy na miejsce jegomości jmp. Jana Słubickiego łowczego inowłocławskiego powiatu brzeskiego, także na miejsce jmp. Wysockiego sędzica jako od województw naszych odległego, jmp. Aleksandra Ruszkowskiego podstolica brzeskiego przedeckiego powiatu na komisarzów uprosieliśmy.

In supplementum zaś niewystarczającego podymnego we wsiach moderna calamitate zubożonych podatek od ludzi lóżnych, służebnych, rzemieśników cujuscunque artis na rok złotych trzy, od owczarzów, młynarzów, mielcarzów po złotych sześć, tych i inszych ludzi moderamini libero et arbitrio ichm. pp. posesorów zostawiwszy, postanowieliśmy.

Gdy in publicum wyszło instrumentum wolnościom ślacheckim præjudiciosum titulo, „Instruktarz“, tedy upraszamy ichm pp. senatorów ad minimum dwóch z jmp. marszałkiem koła naszego, aby coram actis regni quibuscunque manifestowali się, subveniendo indemnitati ac statui nobilitari et libertatibus patriis, ne sit nocumento.

Przeszłą uchwałą postanowioną szkody krzywd od wojsk różnych podjętych i poczynionych cum juramento konotacyą wznawiamy i aby omnino ekspedyowana była po województwach i powiatach przed sejmikiem następującym, mieć chcemy; co się i o moskiewskich w prowiantach wydanych jmp. Szelinga ludziach i wielu inszych rozumieć powinno.

Że zaś w Czołowie, miejsce sądom powiatu radziejowskiego naznaczone, ira divina invasit, więc w Zagorzycach tymże sądom prospicimus insze.

Ponieważ rachunki województw naszych ob incommoda różnych wojsk do tego czasu nie ekspedyowane, przeto diem 3 Februarii anni præsentis w Piaskach onym naznaczamy, obstringentes et obligantes wszytkich ichmościów, którzykolwiek ab anno 1690 in hocusque tempus podatki województw w swojéj mieli administracyi do likwidacyi pro

termino præfixo, ut compareant i przeto przyszłéj swojéj na trybunale radomskim zabiegli impetycyi.

Sejmik zaś teraźniejszy dla dalszych obrad ad diem 4 Februarii futuram alias nazajutrz po rachunkach na tém tu miejscu w Piaskach limitujemy. Uchwałę zaś teraźniejszą jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. Działo się w Piaskach w poniedziałek po świętych trzech królach najbliższy (Januar., 12), roku pańskiego 1711.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek sejmiku województw kujawskich, manu propria.

107.

1711. *Februar.*, 4. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 283.*

256. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in pago Opatovice etc. feria secunda post dominicam Quinquagesimae proxima (Februar., 16), anno Domini 1711. Obtulit generosus Bonaventura Zaremba.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Piask na sejmik ex limitatione pro die 4 Februarii, anno 1711 zgromadzeni.

1. Ponieważ przeszłym uchwałom naszym zadosyć czyniąc, jmp. Kaźmierz Wolski kasztelan kruświcki, a przeszły województw komisarz, uczynił rachunek z wybranych i wydanych podatków przed ichm. pany komisarzami do tego uproszonymi: tedy zlecamy w. jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, marszałkowi koła naszego, aby dał kwit z sum wylikwidowanych i realnie za należytemi asygnacyami zapłaconych temuż wzwyż pomienionemu jmp. kasztelanowi kruświckiemu salvis delatis, które jmp. kasztelan dobrze zlikwidowane ręką swoją podpisawszy, do grodu podać powinien.

2. Donieśli w kole naszém ichm. pp. oficerowie regimentowi jo. księcia jm. kanclerza w. ks. litewskiego i jw. jmp. Dąmbskiego marszałka nadwornego koronnego, że z asygnacyi jw. jmp. Sieniawskiego kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, dostał się do województw naszych regiment na uchwalone radą warszawską podymne: więc że się ta asygnacya z skarbową zgadzać powinna, list jmp. marszałek, nasz w. m. pan, napisze do jw. podskarbiego w. koronnego, aby drugiéj skarb

na jeden nie wydawał podatek, upraszając przytém jmp. podskarbiego, aby te egzakcye, ciężkiéj bo dwojakiéj akcyzy, które cum præjudicio extorquentur, zniesione były.

3. Po responsie odebranym jmp. marszałek wydać ma asygnacye swoje do ichm. pp. poborców obudwu województw ad rationem kwoty tym regimentom należącéj na podatek podymnego, którego pierwszéj raty currentiam anteriori laudo przyznaliśmy, to jest, z dymu po złotych sześć groszy 20.

4. Co zaś do akcyzy, jeżeli co niepomyślnego accedet, w tymże responsie aby jmp. marszałek z ichm. pp. senatorami ad minimum dwiema uczynił solenny manifest coram actis ratione opisania tak niedyskretnego stanu ślacheckiego inaudito et inpractibili exemplo przez instruktarz.

5. List także do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, w krzywdzie poniesionéj jmp. Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, donosząc przytém wielką dóbr królewskich ruinę, osobliwie starostwa radziejowskiego, tudzież uskarżając się na osobliwą licencyą chorągwi jmp. starosty pilznińskiego i drugiéj jmp. Mniszka marszałka nadwornego koronnego w dobrach Osięciny jmp. starosty radziejowskiego, n. w. m. pana.

6. Taryfa anni 1661 według teraźniejszéj rewizyi przez ichm. pp. komisarzów powiatowych uczynionéj meliorowana aby podana była do grodu każdego powiatu; wsi novæ erectionis, także i dezerty dawne teraz erygowane aby były do taryfy podymnego inserowane, ponieważ ten podatek conservationem całéj rzeczyp. concernit.

7. Interes sta bitych talerów jmp. Barbowskiego towarzysza deputowanego od chorągwi najj. królewicza jm. Augusta pancernéj odsyłamy do ichm. pp. komisarzów naszych, to jest, do jmp. Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego i jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego.

8. Szynkowanie piwa po obudwu województwach aby jednakowe było, po groszy sześć garniec piwa przyrzekamy sobie i cavemus.

9. Ichm. pp. komisarzom do Radomia uproszonym na drogę złotych 3,000 województwa deklarują, ichm. zaś pp. instygatorom lub plenipotentom złp. 600, na co jmp. marszałek wyda ichmościom asygnacye do czopowego.

10. Exposuerunt siła ichm. braci justa desideria względem wsiów czasy teraźniejszymi zdezelowanych, mianowicie przez ogień i stanowi-

ska obozów zniszczonych, jakoto: Balczewo, Kościelec, Odmianowo, Rocewo, Przedmieście Barcińskie, Swież, Czarnotki, Dobre, Radojewice, Pscinno, Zagorzyce, Opatowice, Rogalino, Kamienna, Świątniki, Modliborzyce, Czaple, Kobyla Łąka, Wola Piorowa, Baruchowo, Koszanow, zaczém te dobra specyfikowane według prawa do lat czterech od wszelkiego podatkowania uwalniamy.

11. Ponieważ zaś wiele jest materyj w teraźniejszych nieszczęśliwościach, które zawsze doskonałéj ledwie nie co tydzień potrzebują rezolucyi, a nam wszystkim tak często zjeżdżać się to egzekucye, to przechody żołnierskie, to miejsce niewygodne sejmikowania, to wiele inszych nie pozwala okazyj: zaczém uprosiliśmy circa præsentiam ichm. pp. senatorów z województwa brzeskiego w. ichm.: jmp. Macieja z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, marszałka koła naszego, jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, jmp. Stanisława Sokołowskiego podstolego kijowskiego, jmp. Jana Wysockiego sędzica inowłocławskiego, jmp. Stefana Koludzkiego sędzica inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego, jmp. Kaźmierza Wodzyńskiego; z województwa inowłocławskiego: jw. jmp. Kaźmierza Wolskiego kasztelana kruświckiego, jmp. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowłocławskiego, jmp. Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego, jmp. Jakóba Niewieścińskiego, tudzież wszystkich ichm. urzędników naszych ziemskich i grodzkich. Którzy ichmośc. zwyż pomienioni, zjachawszy się do Wieńca na dzień poniedziałkowy wstępny, omnem curam et sollicitudinem około dobra pospolitego województw miéć będą i tak przez wszystek czas dalszy zalimitowany pro rei exigentia decernent wszystko, co in rem et commodum baczyć będą, alternatę obserwując w inowłocławskiém województwie.

12. Jeżeliby co zaś ekstraordynaryjnego było, w czémby się ichmośc. dyspensować nie mogli, coby ad decidendum wszystkich nas braci należało, tedy jmp. marszałkowi wydać uniwersały zlecamy po wszystkich grodach, dzień i miejsce zjazdu naznaczywszy.

13. Na tych kongresach każdemu i ichm. braci activitati non derogabitur.

14. Na tymże kongresie wszyscy ichm. pp. poborcy, quocunque titulo do dania rachunków z wybranych podatków należący, comparere mają ad dandum calculum, jakoto: jmp. Sokołowski podstoli kijowski, successores śp. jmp. Kaszewskiego, jmp. Andrzej Dąmbski starosta nakielski sam lub przez plenipotenta swego, jmp. Hieronim Cieński burgrabia kowalski z jmp. Sokołowskim burgrabią; także in rationibus czopowego conferent ichmośc. aby nie upadało.

Którą uchwałę naszę dla lepszéj wiary podpisać jmp. marszałkowi i ad acta podać zlecamy. Działo się w Piaskach die 4 Februarii, 1711 anno.

Maciéj Gąsiorowski radziejowski starosta, marszałek województw kujawskich, manu propria.

108.

1711. *Aprilis*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 327.*

257. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 13), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw ex vi limitationis sejmiku w Piaskach (dla grasującego tu powietrza) agitowanego do Radziejowa pro die 13 Aprilis, anno 1711 zgromadzeni.

Osobliwą łaski Najwyższego Pana uznajemy opatrzność, kiedy po tak wielkich grasującego powietrza niebezpieczeństwach, przed którém z miejsca na miejsce publiczne obrady, tudzież i depositorium fortun ślacheckich, księgi grodzkie, przenosić musieliśmy, wraca nam miejsce uwolnione od gniewu swego i nas incolumes miejscu temu prawem zjazdom naszym naznaczonemu. Na którym, ponieważ po zagajeniu sejmiku dzisiejszego najpierwéj zaszła objekcya, ichm. pp.: Stanisławowi Zagórskiemu pisarzowi grodzkiemu kruświckiemu, Hieronimowi Cieńskiemu burgrabiemu kowalskiemu, viris et civibus w naszych województwach emeritis, fide et activitate probatissimis, komisarzom województwa brzeskiego, do dyspozycyi i dyspartymentu z ludźmi najj. cara

jegomości uproszonym, jakby ichmośc. kilkanaście parafij ad ferendum onus konsystencyi i kontrybucyj moskiewskich nie podali i one quocunque titulo vel prætextu celare mieli: tedy ad expostulationem tychże ichm. pp. komisarzów do emundacyi, oraz ad investigationem objectorum uprosiliśmy z powiatu brzeskiego: jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego, z jmp. Andrzejem Niemojewskim, z powiatu kowalskiego ichm. pp.: Jana Kucińskiego i Franciszka Komeskiego, z powiatu przedeckiego: jmp. Walentego Słuckiego z jmp. Mękarskim, z powiatu kruświckiego: jmp. Umińskiego sędziego kruświckiego z jmp. Prusinowskim, z powiatu radziejowskiego: jmp. Pawła Wolskiego z jmp. Kałowskim. Którzy ichm., n. w. m. panowie, zjachawszy się na dzień 27 kwietnia, to jest, od dnia dzisiejszego za niedziel dwie do Radziejowa in locum consiliorum, sufficientem calculationem et rationem tegoż dyspartymentu od ichm. pp. komisarzów excipient circa præsentiam ichm. pp. komisarzów powiatowych in antecessum do melioracyi taryfy do Wieńca uproszonych, duorum pluriumve absentia non obstante i tęż kalkulacyą skutecznie wywiedzioną, spisaną i rękami ichmościów podpisaną jmp. marszałkowi koła naszego ręką swoją ratificare et approbare zlecamy, aby województwa rem liquidam villicationis na przyszłym sejmiku odebrały.

A że ichm. pp. komisarze anteriori laudo do lustracyi wsiów po powiatach i ułożenia taryfy ad proportionem 1661 et 1662 uproszeni non expedierunt téj funkcyi dla różnych przeszkód i tęż funkcyą sponte sua deposuerunt: tedy bacząc rzecz bardzo potrzebną, ponieważ wiele kolonij propter belli tempestatem et contagionis diluvium nie korespondują quantitati fumalium pomienionych taryf, uprosiliśmy ad ferendum hoc onus z województwa i powiatu brzeskiego jmp. Stanisława Jarnowskiego miecznika inowrocławskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Jana Kucińskiego, z powiatu przedeckiego jmp. Franciszka Komeskiego, z powiatu kruświckiego jmp. Prusinowskiego, z powiatu radziejowskiego jmp. Walentego Słuckiego, z województwa i powiatu inowrocławskiego jmp. Milewskiego, z powiatu bydgoskiego jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskiego. Którzy ichmośc. zlustrowawszy wszystkie wsie i dezerty novæ erectionis, i te które nie weszły w taryfy 1661 et 1662 i w nich dymy proporcyonalnie pomiarkowawszy, in quo statu hic et nunc się znajdują, non obstante specificata minori quantitate w pomienionych taryfach, oneż w taryfę inserent i ułożoną każdy jegomość swego powiatu ręką swoją podpisaną producet na przyszłym, da

Bóg, sejmiku ciż ichm. pp. komisarze przed jmp. marszałkiem w kole naszém ekspedyowane, absque partialitate et respectu possidentium lustracye juramentem comprobare tenebuntur. Wioski puste krom przezwiska, ludzi ani budynków nie mające, w taryfę nie indukować.

Że zaś ta rewizya czasu wiele potrzebująca spóźniłaby wybieranie podymnego, tedy intra spatium limitacyi sejmiku naszego wybierać będą ichm. pp. egzaktorowie podatek podymnego per medium taryfy w brzeskiém 1662, w inowrocławskiém 1661 po złotych sześć groszy 20 z dymu; z którego podatku aby ichm. pp. poborcy ichm. pp. komisarzom do Radomia uproszonym ad rationem naznaczonego salarium wyliczyli po pięćset złotych każdemu, ichm. pp. plenipotentom województw po złotych sto, zalecamy. Na które sumy jmp. marszałkowi koła naszego osobną do każdego z ichm. pp. poborców wydać asygnacyą, także ichm. pp. poborcom do ichm. pp. administratorów czopowego, aby suppleant et repetant ekspensę z podatku dymowego, zlecamy.

A ponieważ per varia genera calamitatum znużone województwa nasze, słuszna by ab onere podatkowania eximi: zaczém ledwie nie wszystkie wsie, zarówno znosząc sortem infelicitatis sine quibusvis diffugiis i te dobra, które mediante affectu braci per anteriora lauda ekscypowane, aby bez ekscepcyi zarówno z inszemi onera reip. ferant, postanawiamy.

Jmp. Stanisław Sokołowski podstoli kijowski ponieważ liquidam deduxit calculationem z podatku ośmiorga pogłównego województwa brzeskiego przed ichmościami ad excipiendum calculum naznaczonymi, który rachunek ręką tychże ichmościów podpisany, aby jmp. marszałek do grodu podał i imieniem województw z dostatecznego rachunku sum wybranych i erogowanych pomienionego jmp. Sokołowskiego kwitował, zlecamy.

List do jmp. podskarbiego koronnego ratione depaktacyi na komorach, osobliwie dybowskiéj i wilipensyi nobilitatis jmp. Szymona Kołudzkiego i jmp. Przedborskiego per plebejos, których ut amoveat, a possessionatos installet; akcyzę dwojaką na dybowskiéj komorze aby penitus kasował, instando tudzież, aby delinquentes in foro ubiquinario nie na komisyi respondeant, upraszać.

Drugi do jmp. marszałka nadwornego koronnego ekspostulując, ut coërceat licentiam w ludziach regimentu swego, która nie przez sług ale per hostes reip. impune nie jest perpetrata, jako świadczą supliki

miast Wrocławka, Strzelna o pogorzel i szkody, które aby in rationibus przyszłych zasług potrącone były, requirendo.

Trzeci do jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, in desideriis województw a osobliwie w niewinnéj szkodzie i weksie jmp. Wolskiego towarzysza znaku pancernego jmp. wojewody inowrocławskiego, aby interponat autoritatem suam do ludzi cara jegomości, vindicando honor i szkodę towarzyską, a hultajów sine lege vagantes służby nie mających, aby na przykład dano.

Interes jéjmp. chorążyny bydgoskiéj, tudzież supliki konwentów, miasteczek do przyszłego zjazdu odkładamy, z mącznego wybranego aby województwa były informowane na przyszłym sejmiku, obligujemy. Sejmik dzisiejszy do poniedziałku po św. Trójcy limitujemy (Junius, 1), co dla lepszéj wagi ręką własną jmp. marszałkowi podpisać zlecamy. Działo się w Radziejowie 13 Aprilis, anno Domini 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria (L. S).

109.

1711. *Junius*, 1. *Radziej. grodzka Relation. 13 f. 346.*

258. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi (Junius, 6), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis do Radziejowa pro die prima Junii, anno Domini 1711 przypadający zgromadzeni. Doszła nas in primo tractu consiliorum życzliwa w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starosty radziejowskiego, marszałka koła naszego, listowna korespondencya, w któréj jegomość, n. w. m. pan, jako niezmyślną słabość zdrowia swego na wszelką województw naszych usługę przy ustawicznych funkcyach wielką część spendowanego donosi, tak i za marszałkowską dziękuje dyrekcyą, którą, składając z siebie, oddaje in manus województwa.

1. Więc od pierwszego fundamentu zaczynając obrady nasze, uprosiliśmy jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego

communi omnium voto za dyrektora koła naszego, który per tractum temporis wicemarszałkowskiéj funkcyéj, wszelką ad vota et desideria nostra akomodując się aplikacyą, tę sobie w afektach naszych braterskich zasłużył wdzięczności rekompensę. Najpierwéj tedy jmp. marszałek koła naszego doniesie listownie w. jmp. Maciejowi Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu należyte od województw naszych za podjęte fatygi podziękowanie cum ea sponsione, że jako ustawiczne prawie pro bono publico przy licznych funkcyach prace i koszta tak i w teraźniejszéj dyrekcyéj marszałkowskiéj niemałe onus depozytowane w sercach naszych zostają, które wszelką naszą życzliwością zawdzięczyć i zasłużyć braterską zapisujemy ochotą.

2. Na instrukcyą ww. ichm. pp. posłom od prześwietnych województw wielgopolskich, naszych wielce m. pp., respons dać jmp. marszałkowi zlecamy quam civilissime napisany in eum sensum: że kiedy przez uniwersały najj. kr. jmci Augusta, p. n. m., cała rzeczyp. odbierze notitiam naznaczonego czasu i miejsca ściągnienia się in unionem virium, pewnie nieomieszkanie województwa nasze, præeunte exemplo et zelo prześwietnych województw wielgopolskich, in unione animorum et armorum przeciwko każdemu nieprzyjacielowi wiary św. katolickiej, praw naszych wolnego narodu wszelką stanąć deklarują się gotowością.

3. Ponieważ uproszeni in antecessum ichm. pp. komisarze ad excipiendam calculationem, oraz ad investigationem objectorum, tudzież ad emundationem ichm. pp.: Stanisława Zagórskiego pisarza grodzkiego kruświckiego, komornika granicznego inowrocławskiego, Hieronima Cieńskiego burgrabiego kowalskiego komisarzów województwa brzeskiego do dyspozycyéj i dyspartymentu z ludźmi najj. cara jegomości uproszonych żadnéj na teraźniejszym zjeździe juxta obloquentiam laudi præteriti doskonałéj nie dali informacyéj województwu, która przy skonfrontowaniu w powiatach parafiéj i wsiów niepodanych ręką ichmościów podpisana oddana być miała do ręku jmp. marszałka: tedy obligujemy bratersko tychże ichm. pp. komisarzów powiatowych, aby circa præsentiam jw. ichm. pp.: brzeskiego, kujawskiego, bydgoskiego i kruświckiego kasztelanów, naszych w. m. pp., także i jmp. marszałka naszego, zjechawszy się in vigilia festi sancti Joannis baptistæ tu do Radziejowa, unius duorumve absentia non obstante, jak najdoskonalszą infra contentorum spisali i podpisali elucydacyą, w żadną dalszą nie prorogując odwłokę.

4. Podymnego pierwszéj raty kwota po złotych sześć groszy 20 anterioribus laudis przyznana in tanta egestate podczas przednowkowéj

po sześć miesięcznéj tak ciężkiéj wojskom moskiewskim kontrybucyéj i teraz przy ustawicznie przechodzących sine respirio wojskach cale jest do płacenia nie podobna, biorąc jednak w refleksyą, że żołnierzowi bez żołdu być i obejść się nie podobna, chcąc wszelkim przynajmniéj ex parte kontentować ichm. pp. asygnataryuszów sposobem: postanawiamy currentiam tegoż podymnego po złotych dwóch z dymu według taryfy 1661 et 1662 annorum; który podatek adracyonalny ichm. pp. egzaktorowie, n. w. m. pp., obudwu województw ex innata æquitate et æquanimitate bez zbytniego naprzykrzenia, licznéj egzekucyéj wybierać będą i kwity bez depaktacyéj stanu ślacheckiego wydawać bez wszelkiéj trudności, kontentując się według dawnych zwyczajów groszową od każdego złotego kwotą.

5. Zachodzą kwerymonie, jakoby do poprzysięgania szelężnego kwoty sami ichm. pp. posesorowie albo ich podstarościowie przy kaczmarzach pociągani i przymuszani byli: więc bratersko convenimus ichm. pp. administratorów, tudzież i ichm. pp. egzaktorów obudwu województw naszych, aby odtąd takie nie działy się inconvenientia, tylko aby sami kaczmarze według dawnych zwyczajów, secundum rotam juramenti in legibus descriptam poprzysięgali przed ichmościami lub w grodach każdego powiatu.

6. Uczyniony rekurs województw do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego przez listowną korespondencyą względem niesłusznie pretendowanéj na komorach dybowskiéj i fordańskiéj i inszych akcyzy i różnych depaktacyj ponieważ żadnego w tych interesach nie odbiera skutku: uprosiliśmy e medio nostri ichm. pp.: Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego z jm. Walentym Słuckim, n. w. m. panów, upraszając i obligując ichmościów, aby quam plenissimo sermone rem agant województw u jmp. podskarbiego w. koronnego, upraszając jegomości, n. w. m. pana, aby tak wiele ekspostulacyj naszych listownych i przez pierwsze od województw poselstwo doniesionych mogły teraz skutkiem samym terminari wzniesienia akcyzy pod tytułem cła generalnego pretendowanéj. Starostwa radziejowskiego summam paupertatem et desolationem ichm. n. w. m. panowie exponent; upraszać także będą, aby per interpositionem jmp. podskarbiego, n. w. m. pana, do ichm. pp. hetmanów odebrać mogło to starostwo deklarowaną ichm. pp. hetmanów animadwersyą i alewiacyą.

7. A ponieważ wiele jeszcze zostaje potrzebnych bardzo ad integritatem województw należących materyj, tudzież supliki konwentów

różnych, miast i miasteczek, które się teraz pomieścić nie mogły: sejmik ten ad diem 4 mensis Julii anni currentis limitujemy. Co wszytko jmp. marszałkowi koła naszego, podpisem ręki swojéj stwierdziwszy, po grodach każdego powiatu dla tém doskonalszéj wszytkich wiadomości rozesłać zlecamy.— Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw marszałek, manu propria. (L. S.)

110.

1711. *Julius*, 4. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 379.*

259. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi sanctae Margarethae virginis et martyris (Julius, 14), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitatione pro die 4 Julii in anno 1711 do Radziejowa zgromadzeni. Po odebranéj relacyi ichm. pp. komisarzów powiatowych do rewizyi wsiów, a potém dla proporcyonalnego ułożenia dymów taryfy 1661 uproszonych, że czyniąc zadosyć woli województw naszych, wsiów wszytkich według czasu teraźniejszego pokonotowali osiadłości, jednak lubo to już in manus ichmościów, n. w. m. panów, zdaliśmy byli, super quantitatem dymów jeszcze się nie rezolwowali, finaliter zostawując decyzyi województw: zaczém bacząc rzecz wielkiéj potrzebującą konsyderacyi i czasu tygodniowego, tę materyą do komisyi odkładamy, którą dawno uchwałami naszemi postanowioną w Wieńcu, w Inowrocławiu ekspedyowaną i zalimitowaną teraz reasumujemy i czas dwuniedzielny przed sejmikiem deputackim naznaczamy województwu brzeskiemu powiatom trzema w Brześciu, powiatowi radziejowskiemu i kruświckiemu w Radziejowie po komisyi brzeskiéj; województwu inowrocławskiemu powiatom dwiema w Inowrocławiu na tydzień przed sejmikiem deputackim. Na którą komisyą tychże samych ichm. pp. komisarzów generalnych z województw obudwu afektami naszymi braterskimi in antecessum obranych i uchwałą sejmi-

kową opisanych upraszamy, skombinują ichm., n. w. m. panowie, z odebranéj specyfikacyi wsiów przez ichm. pp. komisarzów powiatowych quantitatem dymów, wziąwszy w refleksyą osiadłości, położenia wsiów, osobliwie przy traktach będących, które teraz najbardziéj in æstu malorum zostają i po teraźniejszéj rewizyi ledwo nie co tygodniowéj potrzebowałyby ustawiczną obozów zniszczone lokacyą.

Aby zaś przez tę komisyą per selecta subjecta w decyzyi stanu ślacheckiego totius universitatis non derogetur autoritati, taryfę tę generalną ułożoną w kole naszém na przyszłym sejmiku aby ichm. pp. komisarze generalni produkowali i do przeczytania podali, upraszamy; realitatem jednak et non partialitatem w uczynionéj wsiów i konotowanéj rewizyi ichm. pp. komisarze powiatowi przysięgą komprobować będą. Delaty, które dawno do grodów oddane być miały, aby jw. jmp. imierz Wolski kasztelan kruświcki, n. w. m. pan, przez swego pletenta na téjże komisyi reproducat, upraszamy; także rachunki zelkich in genere podatków dawniejszych aby ichm. pp. poborcy, eż i insi ichmoście, quocunque titulo podatki województw w swojéj mieli administracyi, uczynieli, bratersko convenimus ichmościów et serio injungimus sub carentia activitatis.

List do jmp. marszałka nadwornego koronnego, n. m. pana, napisać jmp. marszałkowi naszemu zlecamy, żaląc się na niedyskretną korespondencyą w. jmp. starosty radziejowskiego, n. w. m. pana, przeszłego marszałka koła naszego, a w osobie jegomości, n. w. m. pana, do województw naszych regulującą się, która jest tak imperiose napisana, że trudno nie sarknąć, upraszając jegomości, n. w. m. pana, o lepszy respekt na równych sobie braci. A przytém cokolwiek w prowiantowéj sustentacyi na żołnierzy regimentu tego miasteczka i wsie spendowały według poczynionych w grodach juramentów, aby to wszytko ordynansem swoim przyjąć w likwidacyą wybranéj kwoty injungat ichm. panom oficerom swoim.

List drugi do jmp. Ignacego Dąmbskiego majora regimentu tegoż jmp. marszałka nadwornego koronnego, conveniendo jegomości, n. w. m. pana 1-o, aby ichm. pp. oficyerowie według podanych sobie delat od ichm pp. poborców egzekwowali propria autoritate et dispositione nic sobie nie — — — 2-o, aby jmp. Baranowski porucznik cokolwiek wybrał pieniężną i prowiantową kwotą podług juramentów, aby to jmp. major pro persoluto przyjął, 3-o wszytkich miasteczek i wsiów pro-

wianty spendowane ludziom regimentu tego aby przy likwidacyi za pokazanymi juramentami przyjęte były, osobliwie Strzelna, Bydgoszczy i inszych. Asygnacyą chorągwi pancernéj najj. królewicza jmci Augusta, jako przyznały województwa nasze i ex parte już 2,000 złotych wypłaciły, takiéj egzolucyą in spem melioris fortunæ do czasu szczęśliwszego zachowujemy.

Aby zaś relacyą z komisyj agitowanych mogły odebrać województwa in occurrentiis statum et ordinem concernentibus, dlatego sejmik ten nazajutrz po sejmiku deputackim limitujemy. — Datum w Radziejowie die 4 Julii, anno 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

111.

1711. *Augustus*, 20. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 406.*

260. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi sancti Bartholomaei apostoli (Augustus, 25), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Petrus Trzaskowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, zjechawszy się dnia dzisiejszego na zwyczajne consiliorum za uniwersałami jkr. mci, p. n. m., do Radziejowa miejsce, za dyrektora i marszałka koła naszego uprosiliśmy sobie jmp. Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowłocławskiego, takowe w kole braterskiém stanowiemy laudum. Ktoby nie uznał szczeréj około ojczyzny naszéj, tot externis internisque concussam malis jkr. mci, p. n. m., aplikacyi i ojcowskiego in bonum publicum pieczołowania, musiałby być in sua peregrinus patria, kiedy jkr. mość lubo vicinis distentus imperiis, wojenną bez odpoczynku exhanhelatus pracą, a przecie i naszych conservationis universi nie zapomina interesów datque sua nostris nomina rebus, za co my jako winne majestatowi jkr. mci, p. n. m., oddajemy dzięki, tak przy wdzięczności niezmienne vovemus fidelitates.

A lubo zaraz na relacyjnym po walnéj radzie warszawskiéj sejmiku wszelkie pomienionéj rady przyjęliśmy sancita et contributionum genera, jednak tém bardziéj i ochotniéj będąc uniwersałami jkr. mci, p. n. m., o tureckiéj przeciwko państwom naszym przestrzeżeni imprezie, abyśmy innocuo nieprzyjaciela nie napaśli sanguine, in conservationem wojsk naszych et erectionem sił własnych, też wszystkie podatki juxta tenorem pomienionéj rady warszawskiéj approbamus et ratificamus, obligując ichm. pp. poborców, aby według uchwał naszych przeszłych po skorygowaniu taryfy anteriori pod dyrekcyą jmp. Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka natenczas naszego, laudo postanowionym pomienione podatki tak podymne, szelężnego jako i innych seryo i jak najprędzéj z dóbr królewskich, duchownych i ziemskich sine ullo personarum respecto exequantur i odbierali i one podymne juxta tarifam anni 1661 et 1662 wybrawszy, na regiment pieszy jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego dyspartymentem skarbowym i hetmańskim na województwa nasze naznaczony, ludziom na odbieranie od tegoż jw. jmp. marszałka destynowanym za kwitami należytymi oddawali i wypłacali. Szelężne ichm. pp. poborcy, a myta od rzezi ichm. pp. administratorowie od skarbu naznaczeni juxta nova abjurata do dalszéj jw. jmp. podskarbiego w. koronnego dyspozycyi przy sobie aby przytrzymali, injungimus.

A lubo jesteśmy tymiż jkr. mci, p. n. m., ubezpieczeni w wyprowadzeniu in hosticum wojsk augzyliarnych uniwersałami, jednak obawiając się practicato malo nostro od tychże wojsk passiones, zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, aby z koła braterskiego nomine publico do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. pana, list pisał; w którym naprzód za wszelkie prace i fatygi i nieprzestanne około konserwacyi województw naszych integritatis (które nam jest bardzo dobrze wiadome) starania i nietylko pasterskie, ale ojcowskie prawie pieczołowania winne exprimet podziękowania; upraszać przytém będzie jegomości, n. w. m. pana, aby jeżeli jakie na województwa nasze inhiabunt mala, osobliwie około lokacyi (którą avertat Deus) wojsk na zimę, aby one doświadczoną activitate sua z łaski swojéj avertat et omni meliori modo województwa nasze salwował, za co perennes w afektach naszych zapisze jmość, n. w. m. pan, obligationes. Przytém jak się tu zbliży jmość, n. w. m. pan, e medio nostri tegoż jmp. marszałka naszego spólnie z jmp. Janem Głębockim sędzim grodzkim brzeskim uprosiliśmy do tegoż jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, w poselstwie, aby imieniem województw

naszych powinne jako pasterzowi swemu oddali homagium, za wszelkie świadczone województwom naszym afekta i dobrodziejstwa podziękowali i o dalszy respekt i łaskę in avertendis od tych województw malis upraszać będą.

A że jw. jmp. marszałek nadworny koronny pisze do nas, oznajmując, że będąc niekontent z naszego w zapłacie na ludzi jegomości opóźnienia, chce się postarać u jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, o odmianę dyspartymentu do inszych województw: tedy jmp. marszałek nasz w responsie od nas upraszać będzie jegomości, naszego m. pana, aby afektu swego od województw naszych nie odmieniał, ekskuzować przytém będzie niesatysfakcyą naszę, którą nie tak upór jako summa non cessans w województwach naszych causavit calamitas, przytém jak najprędsze temuż regimentowi jegomościnem appromittet ukontentowanie.

Permovit serca nasze gemitus braci naszych od obywatelów miasta Torunia summe oppressorum, którzy pro libero velle suo nieznośn osobliwie około przewozu przez Wisłę contra antiquam praxim wyciągają vectigalia, bo koniecznie, lubo tego nie potrzeba, z końmi się przewozić każą i od nich wedle upodobania płacić, bez czegoby się każdy obejść mógł, mniejszym kosztem zboże łodziami przewiózszy; także illicitus tegoż miasta in jura et privilegia starostwa dybowskiego ausus, którzy violenter fundum i brzegi antiquitus do tegoż starostwa należące sobie appropriant, armatim invadunt i odbierają: a zatém w tych wszystkich materyach jmp. marszałkowi naszemu do magistratu toruńskiego pisać zleciliśmy, aby pp. Toruńczanie od tych abstineant violentiis, żeby do jakich ichm. braci naszych suo damno nie przywiedli inkonweniencyj, a raczéj się jako w granicach praw tak i powinności swoich contineant.

Respons także imieniem naszém jmp. Melerardze, który sobie prætendit w województwach naszych wybieranie ad mentem rady warszawskiéj podymnego na infanterye, jmp. marszałek da et explicabit, że my ogół dyspartymentu hetmańskiego regimentowi jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego od województw naszych erygowanemu płacimy, w którym dyspartymencie hetmańskim nulla mentio facta imienia tegoż jmp. Malerargi, a zatém habeat nos excusatos, że votis jego annuere nie możemy, prosić będzie.

Którą to uchwałę naszę, ręką jmp. marszałka podpisawszy, do grodu podać zleciliśmy.— Działo się w Radziejowie die 20 Augusti, 1711 anno.

Ludwik Borucki miecznik brzeski kujawski, pisarz grodzki inowłocławski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

112.

1711. *September*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 419.*

261. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Exaltationis sanctae Crucis proximo (September, 19), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Janiszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die Septembris in anno Domini 1711 do Radziejowa zgromadzeni.

1. Po uczynionéj relacyi ichm pp. komisarzów generalnych izby komisarskiéj województwa brzeskiego o kwocie dymów rewizyonalnéj taryfy, którą ciż ichmośc., n. w. m. panowie, z rewizyi realnéj ichm. pp. komisarzów powiatowych formowali: decydujemy finaliter na teraźniejszym zjeździe naszym, któryśmy in eo fundamento do tego prolongowali czasu, currentiam podymnego po złotych dwadzieścia i cztery z dymu według taryfy niżéj specyfikowanéj na dwie raty wypłacać, z których teraz jednę po złotych 12 z dymu deklarujemy; druga zaś rata takoważ a primis diebus Januarii zaczynać się ma. Którego podatku wybieranie i oddawanie w województwie brzeskiém, aby bez naprzykrzenia egzekucyami obejść się mogło, zlecamy jmp. Stanisławowi Wojciechowi Jarnowskiemu cześnikowi inowrocławskiemu, administratorowi tegoż podatku, aby wydał uniwersały swoje przez powiaty, czas tygodniowy lub dwuniedzielny i miejsce ogłaszający, dokąd ichm. pp. posesorowie dóbr swoich, lub przez ludzi swoich odsyłać będą mieli tę przyznaną podymnego kwotę; do któréj województwo inowrocławskie nie należy, nie mając jeszcze determinowanéj kwoty dymów, a osobliwie powiatu bydgoskiego. Dlaczego ad adimplendam omni meliori modo commissionem upraszamy: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Hieronima Cieńskiego skarbnika inowrocławskiego, burgrabiego kowalskiego, jmp. Mikołaja Niemojewskiego sę-

dziego ziemskiego inowrocławskiego, jmp. Andrzeja Milewskiego, aby przy prezencyi jw. jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego, n. m. pana, jak najdoskonaléj taryfę proporcyonalną sformowawszy, zaraz według kwoty dymów constituent et currentiam podymnego, stosując się ad proportionem sumy uchwałą rady warszawskiéj na to województwo włożonéj.

2. Szelężnego także currentiam przyznawamy takim sposobem, aby według dawnych regestrów abjuratorum anni 1681 ichmcie pp. administratorowie obudwu województw, n. m. panowie, wybierali dziesiąty grosz. Aby jednak ukrzywdzonym libera w saméj słuszności monstretur via, gdzie właśnie żadne nie znajdują się teraz szynki dla nieszczęśliwéj czasu teraźniejszego ruiny, tedy wolne odprzysiężenie posesorom dóbr samych lub przez ludzi swoich być powinno. Wszelkie zaś insze egzakcye jako stanowi ślacheckiemu przeciwne i jeszcze in libera gente niepraktykowane, quocunque titulo prætextu vel respectu napisane, pro irritis deklarujemy i anihilujemy.

Zachodzi non sine gravi sensu doloris sieła kwerymonij na opresyą stanu ślacheckiego, która na brzegu starostwa dybowskiego nad Wisłą extenditur dla zachodzących między jw. jmp. marszałkiem nadwornym koronnym a miastem Toruniem o przewóz kontrowersyj: zabiegając tedy dalszym inkonweniencyom i niesłychanéj depaktacyi, uprosieliśmy ww. ichm. pp.: jmp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego i jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka województw naszych, aby ichmoście, nasi w. m. panowie, mature perpensis mutuis partium prætensionibus tę tranzakcyą amicabili decisione disjudicare et combinare raczyli; któréj życzliwéj usługi swojéj na przyszłym sejmiku plenam uczynią nam ichmoście, n. w. m. panowie, relationem et informationem.

Bacząc zaś rzecz potrzebną jw. jmp. Adama Mikołaja Sieniawskiego kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, zbliżonego tu w kraje nasze należytym venerari honorem i interesa województw jego zalecić w dalszy czas respektom: uprosieliśmy na poselską funkcyą ww. ichm. pp.: jmp. Jana na Głębokiém Głębockiego sędziego grodzkiego brzeskiego i jmp. Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego, którzy ichmoście, n. w. m. panowie, activitate sua rem agent województw i według danéj sprawią się instrukcyi.

Sejmik ten in tam afflicto rerum statu ledwie nie co tydzień nowych rewolucyj, dla dalszych radzenia o sobie sposobów ad diem 3 Novembris limitujemy.

Co wszystko aby tém prędzéj wszytkich doszło wiadomości, uchwałę tę naszę ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy, do grodów rozesłać zlecamy.—Działo się w Radziejowie anno et die, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

113.

1711. *November*, 3. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 449.*

262. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi Praesentationis beatissimae Virginis Mariae (November, 20), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die 3-ia Novembris in anno Domini 1711 tu do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy circa absentiam najj. cara jegomości od ludzi jego niemałe województwa nasze ponoszą ciężary, jako w wybieraniu in suprema egestate civium założonych napaśnym sposobem prowiantów tak w zabieraniu koni, że i podróżni należytego bezpieczeństwa miéć nie mogą: po odebranéj wiadomości pewnéj o zbliżającego się cara jegomości w Toruniu bytności, uprosiliśmy na poselską funkcyą ww. ichm. pp.: Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, Franciszka na Wielkiém Jarnowie Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego, aby ichmośc., nasi w. m. panowie, circa debitum majestatowi jego homagium exponant desideria województw in tanta pressura zostających, upraszając aby ukazem swoim w dalszy czas zakazać raczył.

Ciż ichmośc., n. w. m. panowie, expostulabunt z jo. księciem jmcią Dołhorukim i z ichm. pany generałami jako względem wybranych i za pieniądze przedanych prowiantów, tak abyśmy od wszelkich napaści i ekstorsyj wolni zostawali w domach naszych i w drogach, które prawo najnieprzyjaźniejsi ludzie obserwować i zachować zwykli. Zachodzi mutuus consensus tak województw jako jw. jmp. Wojciecha

Dąmbskiego marszałka nadwornego koronnego listownie o to konkurującego, o likwidacyą z regimentem pieszym jmci, n. w. m. pana; aby województwa realitatem persoluty wiedziały, a regiment percepty, więc ad percipiendum calculum uprosiliśmy z brzeskiego: w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, z w. jmp. Franciszkiem Jarnowskim stolnikiem brzeskim kujawskim, z inowrocławskiego województw: jw. jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego z jmp. Janem Kolczyńskim podczaszym inowrocławskim, sędzią grodzkim radziejowskim. Która likwidacya aby pateat każdemu, tudzież aby justa prætendentes et injuriati od tegoż regimentu byli satisfacti, dzień trzeci grudnia, to jest, na tydzień przed sejmikiem w Inowrocławiu naznaczamy; co aby tém prędszéj wszytkich in genere mogło dojść wiadomości, uniwersały wydać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy czas ten i miejsce ogłaszające, a [illegible] z swemi mógł comparere pretensyami.

Doniósł w kole naszém w. jmp. Jan Kolczyński podczasz[illegible] cławski, sędzia grodzki radziejowski, że za przeszłą usługę na [illegible] radomskiéj żadnéj od województw naszych nie odebrał rekompensy uchwałą natenczas sejmiku agitowanego deklarowanéj: zaczém bacząc godne zasługi jegomości, n. w. m. pana i do dalszych szczerych in publicum zachęcając: oschła asygnacya jegomości, n. w. m. pana, z pozostałych delat z podatku na chorągiew godnéj pamięci w. jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego uchwalonego, lub z któregokolwiek podatku jakiego aby była rekompensowana i zapłacona. Także podatek ten aby był wydany i egzekwowany, postanawiamy.

Wielebni oo. Franciszkanie konwentu radziejowskiego znajdują należyty respekt w sercach naszych, na których zaniesioną suplikę, zachęcając tém bardziéj ad promovendum cultum divinum, na poprawę dachówki elemozyny złotych polskich sto deklarujemy, na które asygnacyą do ichm. administratorów podatku czopowego jmp. marszałkowi koła naszego wydać zlecamy.

Jmp. Barbowski towarzysz deputowanéj chorągwi pancernéj królewicza jmci Augusta, ponieważ wreszcie asygnacyi swojéj na zasługi téjże chorągwi do województwa brzeskiego podanéj ukontentowany de pleno być nie może dla publicznéj nieszczęśliwości, która zewsząd nas invadiavit, tedy kontentacyi jmci panu za fatygę złotych sto na drogę deklarujemy. Jmp. Jakób Racięski województwa inowrocławskiego podatków teraźniejszych egzaktor ponieważ się z wybierania po-

datku szelężnego wymawia et onus poborstwa deponit: tedy podziękowanie do przyszłego odkładamy sejmiku, upraszając jmci, n. w. m. pana, aby co wybrał podatku szelężnego, reddat calculum na wzwyż specyfikowanéj likwidacyi. Że nas undique irruentia premunt mala i dalszych, których, utinam avertant superi, obawiając się, sejmik dzisiejszy dla dalszych radzenia o sobie sposobów ad diem 10 Decembris limitujemy; co aby tém prędszéj wszytkich dojść mogło wiadomości, uchwałę tę naszę do grodów rozesłać jmp. marszałkowi koła naszego zalecamy. Datum w Radziejowie die 3 Novembris, an. 1711.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

114.

1711. *December*, 10. *Radziej. grodz. Relation. 13a f. 456.*

263. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum immaculatae Conceptionis beatissimae Virginis Mariae proximo (December, 12), anno Domini 1711. Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die decima Decembris anno 1711 tu do Radziejowa zgromadzeni. Terrent nas vestigia przeszłorocznéj konstytucyi zimowéj wojsk augzyliarnych jego carskiego wieliczeństwa, o których gdy i teraz odbieramy wiadomość, że na zimę lokować się pretendują, co i drukowanymi uniwersałami manifeste patet.

1. Bierzemy przed się ten pozorny ratowania sposób poselstwo do najj. carowicza jegomości, upraszając, aby tot assecurationibus cara jegomości obstrictum wyprowadzenie wojsk augzyliarnych skutek odebrać mogło w województwach naszych, ponieważ i z inszych województw małopolskiéj prowincyi już wyprowadzone wojska jego carskiego wieliczeństwa. Także o sprowadzenie ludzi na pocztach stojących z ciężkiém uprzykrzeniem obywatelów, tak że prawdziwie za miesięczne kontrybucye stanie, o zabieranie koni tak w domach jako i podró-

żnym ludziom, co obszerniéj dana od jmp. marszałka koła naszego instrukcya denunciabit. Na którą funkcyą uprosieliśmy z koła naszego ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego brzeskiego, nieszawskiego starostę, Michała Zakrzewskiego sędziego brzeskiego, upraszając i obligując ichm., n. w. m. panów, aby activitate, qua pollent, interesa województwa promowowali.

2. Ciż ichm. pp. posłowie u jw. jmp. Jerzego na Przebendowie Przebendowskiego podskarbiego w. koronnego rem agent województw naszych, donosząc insupportabiles summas wydanych in elusionem prawie wojska asygnacyj, które nietylko pod teraźniejszy czas, kiedy sposób odebranéj prawie sustentacyi stanu ślacheckiego przez ustawiczne sine respirio co miesięczne emunkcye, tudzież i zmniejszone przez niezasiew pól tak ozimych jako i jarych krescencye, ale stante altissima pace rzeczyp. nigdy skutecznie et liquide czwartéj części sumy w asygnacyi specyfikowanéj nie wynosiły, co jako probata dexteritate ichm. pp. posłowie exponent, tak upraszać będą, aby jmp. podskarbi, n. w. m. pan, do proporcyonalnéj kwoty płacenia asygnacye swoje redukować raczył. W których asygnacyach z ichm. pp. asygnataryuszami województwa referują się do decyzyi izby komisarskiéj całéj rzeczyp.

3. Lubo przeszłemi uchwałami naszemi przyznaliśmy byli currentiam szelężnego juxta tarifam anni — — —, uchodząc częstéj kwartałowéj przysięgi, ne assumamus nomen Domini in vanum, że jednak jmp. podskarbi w. koronny tą decydowaną kwotą kontentować się nie chce, ale pro libitu powydawał asygnacye, które do zapłacenia nigdy nie są podobne: decydujemy i postanawiamy, aby juxta præscriptum legis sejmu lubelskiego et obloquentiam walnéj rady warszawskiéj we dwóch niedzielach ichm. obywatele województw odprzysięgać kazali quantitatem wyszynkowanych beczek coram actis każdy z ichmościów w grodzie powiatu swego. Aby zaś kancelarye dla prywatnego pożytku jakiéj stanowi ślacheckiemu nie czyniły depaktacyi, juxta præscriptum legis téjże konstytucyi lubelskiego sejmu po groszy dwanaście od przysięgi i ekstraktów odbierać mają, nic więcéj nie pretendując sobie.

4. Wieś Łąkie w parafii rzodkwińskiéj leżąca, jako była antiquitus inserowana do powiatu kruświckiego, tak i teraz aby z powiatu inowrocławskiego etiam in actis eliminowana była, ponieważ na dwoje wydawać za rzecz niesłuszną baczemy i oczywiste majętności zrujnowanie.

5. Jmp. Jakób Racięski, egzaktor województwa inowrocławskiego podatku podymnego i szelężnego, lubo się na przeszłym sejmiku z usługi wybierania szelężnego wypraszał, jednak na teraźniejszym zjeździe naszym akceptował afekta braterskie i jest na swojéj funkcyi podatku szelężnego wybierania ratyfikowany.

6. List do jw. jmp. kanclerza w. koronnego napisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy, in desideriis województw udając się ad majestatem jkr. mci, p. n. m., przez godną jmp. kanclerza w. koronnego interpozycyą.

7. Abyśmy wiedzieli statum województw naszych, w którym zostawać przyjdzie przy następujących i pretendowanych zimowych kwaterach wojsk moskiewskich, żeby województwa, daj Boże, pocieszną i skuteczną usługi ichm. pp. posłów odebrały relacyą, sejmik ten ad diem 19 Decembris in anno 1711 limitujemy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

115.

1711. *December*, 19. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 461.*

264. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Thomae apostoli proxima (December, 23), anno Domini 1711. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa na sejmik ex vi limitationis pro die 19 Decembris, in anno 1711 zgromadzeni.

1. Po odebranéj relacyi ichm. pp. posłów do najj. carowicza jegomości uproszonych, że województwa nasze ab onere założonych znaczną kwotą prowiantów uwolnione być nie mogą, lubo w ustawicznéj od przechodzących wojsk i stojących z wielkiém obywatelów naprzykrzeniem ludzi na pocztach zostają presurze: udajemy się z powtórną legacyą do książęcia jmci Dołhorukiego, aby interponat powagą swoją i woje-

wództwom naszym w pretendowanych prowiantowych kwotach swoję świadczyć raczył życzliwość; na którą poselską funkcyą uprosieliśmy ww. ichm. pp.: Jana Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedeckiego, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, obligując ichmościów, n. m. panów, aby jak najdoskonaléj rem agant zdezelowanych województw naszych i według danéj sobie instrukcyi na punkta wszystkie doskonałą przynieśli rezolucyą.

2. Abyśmy zaś na następującą (którą awertat superi) nieszczęśliwości nawałność nie byli sine remige puppis..., uprosieliśmy na komisarską funkcyą z województwa brzeskiego: w. jmp. Michała Zakrzewskiego sędziego ziemskiego brzeskiego z jmp. Stanisławem Jarnowskim miecznikiem inowrocławskim, z województwa inowrocławskiego: w. jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskiego, pisarza grodzkiego bydgoskiego z jmp. Andrzejem Kazimierzem Milewskim, obligując ichmośc., n. w. m. panów, pod afektami naszymi braterskimi, aby zniósszy się z jmp. marszałkiem koła naszego o wszelkich następujących cyrkumstancyach, osobliwie pretendowanych prowiantów jak najlepsze we wszystkiém pomiarkowanie i dyspozycyą uczynić raczyli tak doskonale, ut pateat każdemu życzliwa ichmościów usługa.

3. A jako przeszłą uchwałą naszą, zważywszy niepodobne do płacenia wydane pro libitu jw. jmp. podskarbiego w. koronnego na szelężne asygnacye, oneż do decyzyi izby komisarskiéj całéj rzeczyp. trybunału radomskiego odesłaliśmy, tak aby tego szelężnego importancya według abjurat pateat całéj rzeczyp., przyrzekliśmy i postanowieliśmy: aby juxta præscriptum legis sejmu lubelskiego et obloquentiam walnéj rady warszawskiéj we dwóch niedzielach ichmośc. obywatele województw odprzysięgać kazali quantitatem wyszynkowanych beczek coram actis każdy z ichmościów w grodzie powiatu swego. Aby zaś kancelarye dla prywatnego pożytku jakiéj stanowi ślacheckiemu nie czyniły depaktacyi, juxta præscriptum legis tegoż sejmu lubelskiego po groszy dwanaście od przysięgi i ekstraktu odbierać mają, nic więcéj nie pretendując sobie. Te zaś odprzysiężenia per extractum wyjęte do rąk ww. ichm. pp. komisarzów do Radomia deputowanych oddawane być powinny, aby z nich sformowana taryfa szelężnego na tamtém miejscu reprodukowana być mogła.

4. Nad będącymi w niewoli moskiewskiéj bracią naszymi jmp. Prusinowskim i jmp. Michałem Janiszewskim jako województwa należytą

świadczą kompasyą, tak instancyować nomine nostri jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy przez jak najpewniejszą okazyą, którą samiż ichmośc. delatores, n. m. panowie, procurabunt.

5. Bacząc, jak nam jest potrzebna relacya ichm. pp. posłów wyżéj specyfikowanych, abyśmy wiedzieli wszyscy, quæ nos fata manent, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po nowém lecie w roku przyszłym (Januar., 4), daj Boże, szczęśliwszym 1712 limitujemy.

Co wszystko dla tém doskonalszéj wagi i powagi postanowienia naszego jmp. marszałkowi koła naszego podpisem ręki swojéj stwierdzić zlecamy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

116.

1712. *Januarius*, 4. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 478.*

265. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Februarius, 15), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw do Radziejowa dnia 4 Januarii w roku teraźniejszym 1712 na sejmik ex limitatione zgromadzeni. Ponieważ w założonych jako do całéj rzeczyp. tak in particulari do województw naszych prowiantach z relacyi ichm pp. posłów niewiele accessit solacyi, tedy uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów anteriori laudo uproszonych, aby ad finalem decisionem z kniaziem jegomością majorem Jezupow drogę do poznania podjęli, oraz aby ichmośc., n. w. m. panowie, præcaveant to sobie u kniazia jegomości Jezupow, aby za te wsie, które nie będą mogły tanto oneri sufficere, tych które wypłacą, nie pociągano i nie egzekwowano. Intuitu zaś fatygi ichmościów i kosztu deklarują województwa providere gratitudinem.

Ciż ichm. pp. komisarze propter fidem ad tractandum z kniaziem jegomością instrumentum od jmp. marszałka miéć powinni.

Asygnacye wszystkie na podatek szelężny, jakoto i jmp. starosty nakielskiego, do decyzyi izby komisarskiéj całéj rzeczyp. jako anterioribus laudis tak et præsenti suspendimus, prævio jednak calculo z dwuletnią arendy tegoż podatku przez jmp. starostę nakielskiego, n. w. m. pana, feliciori tempore wytrzymanego.

Sejmik dzisiejszy, abyśmy premente necessitate mieli consilium domi, do dnia 7 miesiąca marca anni currentis limitujemy.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria. (L. S.)

117.

1712. *Martius, 7.* *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 490.*

266. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 18), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Franciscus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex vi limitationis pro die 7 Martii in anno 1712 do Radziejowa zgromadzeni.

1. Ponieważ in primo objecto consiliorum zachodzi justa querimonia jmp. Łąckiego na ludzi regimentu jmp. marszałka nadwornego koronnego o poczynione ekscesa i samego jegomości zranienie, tedy zważywszy słuszne żale jmci, n. m. pana, należytą braterską świadczemy kompasyą. Bacząc jednak, że żadna sprawa bez inkwizycyi sądzona być nie może doskonale, upraszamy e medio nostri w. jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego, marszałka koła naszego, z jmp. Wojciechem Kruszyńskim, aby zjachawszy na grunt, słuszną sprawy téj uczynieli indagacyą; jmp. Ostromęcki, major regimentu tegoż, dwóch także ichm. oficyerów deputować będzie.

2. Zatrzymaną regimentowi temu jmp. marszałka nadwornego koronnego powtórną ratę podymnego po złotych 12 z dymu w województwie brzeskiém według taryfy juxta possibilitatem teraz płacenia wsiów sformowanéj, także w województwie inowrocławskiém resztę su-

my przychodzącą niedoegzekwowaną wypłacić deklarujemy i nieodmiennie postanawiamy, aby tandem aliquando ten batalion bez wszelkich wymownych racyj mógł być w wojennéj operacyi na usługę rzeczyp; wybieranie zaś podatku tego takie być powinno, jak przeszłe nasze dostatecznie opisały i obligowały lauda. Nie wprzód jednak egzekucye wychodzić będą, aż przyjdzie deklaracya i finalna rezolucya najj. cara jegomości dotychczas suspendowana, aby kilku egzekucyj razem chodzących nie ponosiły województwa z ciężkiém obywatelów naprzykrzeniem zwłaszcza przy zabronionym porcie toruńskim, zkąd wszystka nam floty pieniężnéj zawisła nadzieja.

3. Asygnacye w. jmp. Andrzejowi Dąmbskiemu staroście nakielskiemu do województw naszych wydane na szelężny podatek od jw. jmp. Jerzego Przebendowskiego podskarbiego w. koronnego że są proporcyonalne znajdującéj się z abjurat kwocie, oneż przyjmujemy i wypłacać deklarujemy, hoc præcauto, jeżeli ichm. pp. komisarze do Radomia uproszoni inszych z dyspozycyi trybunału radomskiego nie przyniosą asygnacyj, które nieodmiennie do województw naszych regulować się będą. Pierwéj jednak jmp. starosta nakielski, n. w. m. pan, z sumy dwojga szelężnego 30,000 wyliczyć przez siebie asekurowanéj, od województw naszych wytrzymanéj i wybranéj doskonałą uczyni kalkulacyą, jako już tak wielą uchwałami bratersko obstrinximus jegomości, n. w. m. pana, i nie wprzód ichm. pp. komisarze podymnego i szelężnego obudwu województw przystąpią do wypłacenia tych asygnacyj, czy też podania delat do egzekwowania, aż w tém zadosyć się stanie braterskiéj naszéj rekwizycyi w saméj słuszności zaniesionéj.

4. Że zaś czasów teraźniejszych nieszczęśliwość ta ciężkie na nas imponit ciężary, że upadać fortunom naszym przychodzi jako w inszych tak wielu niewyliczonych ekstorsyach tak i teraz przy założonych ciężkich prowiantach, które na pieniężną redukowane kwotę, lubo za ukazem najj. cara jegomości rewokowane być mają, jednak dla sustentacyi ludzi tu do województw naszych na egzekucye ordynowanych, tudzież na jmp. kapitana Orłów codzienne po tynfów 8 porcye, który z ludźmi tymi dalszego, daj Boże, szczęśliwego nam ukazu najj. cara jegomości czeka: potrzebną rzecz baczemy i postanawiamy, aby pp. popielarze przyłożyli się na ten sustentament, każdy magister po tynfów 6, a pachołek po tynfie jednym. Także niewierni Żydzi, którzy się arendami, paleniem i szynkowaniem gorzałki bawią, w wszelkiéj zostając zawsze swobodzie, aby także do téj przyłożyli się kwoty po bitym

taleru; jeżeliby zaś wystarczyć nie miało, to po drugim dołożą, aby ryczałtowa suma bez wszelkiego uszczerbku i ekspensy na żadne potrzeby województw in toto zostawać mogła; którą dyspozycyą, jako większe interesa zdały województwa dexteritati ichm. pp. komisarzów do dyspartymentu z ludźmi najj. cara jegomości uproszonych, tak i to w ręce ichmościów, n. w. m. panów, oddajemy, czego wszystkiego elucydowaną miéć będziemy napotém specyfikacyą.

5. Jmp. Stanisław Wojciech Jarnowski cześnik inowrocławski, komisarz podatku podymnego województwa brzeskiego, doniósł nieukontentowanie swoje z asygnacyi wydanéj sobie na czopowe in recompensam wyliczonych sześciuset złotych z podymnego podatku uchwałą naszą przyznanych w. jmp. Janowi Kolczyńskiemu podczaszemu inowrocławskiemu, sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu, deputatowi trybunału radomskiego ad rationem na drogę radomską deklarowanéj kwoty: zaczém upraszamy jmp. Chryzostoma Słubickiego sędziego grodzkiego przedeckiego, komisarza czopowego podatku województwa brzeskiego, aby meliorował asygnacyą tę na miejsca takie, któreby mogły jak najprędszą przywieść solucyą.

6. Jeżeliby ludzie wzwyż pomienionego regimentu jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego dla jakiéj swywoli uchodzić mieli, jako już poniekąd zaczynają, tedy przyrzekamy sobie, jeżeliby się gdziekolwiek żołnierz zbiegły znajdował, aby był do sztabu odesłany dla należytéj odebrania kary drugim dla przykładu.

7. Probostwo radziejowskie, także plebanią piotrkowską w powiecie tymże leżące od zatrzymanych podatków dawnych województw na delacie godnéj pamięci jmp. Kaszewskiego poborcy województwa brzeskiego podanych i realnie niewydanych uwalniamy i przez tę uchwałę naszę dla respektu godnych teraźniejszych ichm. posesorów darujemy.

8. Ponieważ jmp. marszałek koła naszego dyrekcyą przez czas niemały kontynuowaną depozytuje teraz w ręce i afekta nasze braterskie przy życzliwém pożegnaniu i podziękowaniu swojém: więc abyśmy nie byli bez rady w teraźniejszych nieszczęśliwych ledwie nie co tygodniowych rewolucyach, bierzemy sposób ratowania siebie, to jest, komisye w obudwu województwach, na których aby ichm. pp. komisarze generalni obudwu województw in antecessum uchwałami naszemi uproszoni tak raczyli obradzać, co z najlepszém województw baczyć będą; powtórnie upraszamy i obligujemy rachunki wszelkie i dyspozycye

w interesach województw probatæ activitati, prudentiæ et realitati ichmościów, n. w. m. panów, committendo.

Które komisye za powrotem i notyfikacyą ichm. pp. komisarzów do Radomia uproszonych reasumowane być mają w Radziejowie na miejscu wszelkim obradom naznaczaném i w Inowrocławiu.

Co aby tém prędszéj wszystkich doszło wiadomości, uchwałę tę naszę ręką jmp. marszałka naszego stwierdzoną do grodów podać zlecamy.—Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Mikołaj Zboży Radojewski chorąży bydgoski, województw kujawskich marszałek, manu propria.

118.

1712. *Martius*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 500.*

267. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festa solemnia sacri Paschatis proxima (Martius, 31), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Albertus Wiesiołowski.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z powtórnego uniwersału jkr. mci, p. n. m., z Drezna dnia 3 miesiąca marca roku teraźniejszego pro die 30 præsentis do Radziejowa zgromadzeni. Stosując się do pierwszego uniwersału i instrukcyi jkr. mci, e medio nostri obraliśmy i uprosieliśmy na sejm walny generalny w Warszawie pro die 5 Aprilis anni præsentis naznaczony ww. ichm. pp.: Andrzeja na Głębokiém Głębockiego brzeskiego kujawskiego etc. starostę, Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego z brzeskiego kujawskiego, Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego nakielskiego, kleszczelewskiego etc. starostę, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskiego kujawskiego, pisarza grodzkiego inowrocławskiego, z inowrocławskiego województw kujawskich. Którzy to ichmośc. według danéj od województw instrukcyi ea, qua par est, activitate sprawić się na tamtém miejscu mają i punkta w instrukcyi podane promowować obligantur. Że zaś in præsenti pressura województw naszych ludzie cara jegomości, komendy jo.

książęcia jegomości Galiczyna porcye i racye tak wielkie w tych województwach, którym województwa sufficere ullatenus nie mogą, pretendują: uprosieliśmy w legacyi od województw naszych ichm. pp. komisarzów do dyspartymentu in antecessum naznaczonych, także i w. jmp. Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, jmp. Walentego Słuckiego z brzeskiego, ichm. pp.: Jana Mniewskiego i jmp. Jakóba Niewieścińskiego z inowrocławskiego województw, aby ichmośc. donieśli summam pauperiem nobilium et populi województw naszych, iż na tak wiele porcyj i racyj sufficere nie mogą; którym osobliwą instrukcyą do książęcia jmci Galiczyna jmp. marszałkowi koła naszego dać zleciliśmy.

Sądy fiskalne obudwu województw, aby były w przyszły wtorek w brzeskiém w Brześciu, w inowrocławskiém w Inowrocławiu reasumowane, naznaczamy, unius pluriumve z ichm. pp. komisarzów absentia anterioribus laudis naznaczonych non obstante. Na które sądy ichm. pp. komisarze do odbierania pieniędzy na magazyn moskiewski przedtém naznaczeni comparere obligantur i tam facta liquidatione perceptorum et expensarum ichmościom obywatelom i posesorom dóbr ziemskich, królewskich i duchownych restitutionem naznaczą.

Mając justum zelum domus Domini kościoła farskiego radziejowskiego i uważając znaczną tam intra quam extra ruinę, po części przez częste w tymże kościele na sejmiki nas zgromadzenie, subveniendo ne in amplius w swojéj ab intra ozdobie deformetur, ad interim ichm. pp. komisarzom zlecamy, aby niepłonnemi asygnacyami ale reali z rąk swoich w. jmci ks. Zygmunta Ruszkowskiego kanonika katedralnego płockiego, proboszcza radziejewskiego, w ręce jego kontentowali wyliczeniem sumy po 200 złotych z każdego województwa, dalszą temuż nadpustoszałemu kościołowi pacatiori statu reip. ofiarując pro restauranda ecclesia munificencyą.

A że przez lat kilkanaście circiter soli suchedniowéj nie dochodzi tychże województw należytość, a bywa jéj corocznie defluitacya i pro libitu defluitantium do miasta Torunia prætextu kupiectwa wendycya, przez co województwa nasze eluduntur et damnificantur: tedy uprosieliśmy ad adtendentiam ichm. pp.: Wojciecha na Wagańcu Umińskiego i Pawła Wolskiego, aby na też defluitacye seriam mieli animadversionem i staranie, aby na komorach lub włocławskiéj, lub nieszawskiéj, non obstantibus quibusvis prætextibus, protectionibus et rationibus, była za-

trzymana i deponowana, evictionem generalem ichmościom województwa, inquantum by jakie mieli trudności, cavent.

List instancyalny za jmp. Bieganowskim do jéjm. pani kasztelanowéj bydgoskiéj o relaksacyą wieży siedzenia dekretem trybunalskim nakazany, także responsa na listy jw. ichm. pp.: brzeskiego i ruskiego wojewodów, kasztelana brzeskiego kujawskiego i jm. ks. proboszcza strzeleńskiego i płockiego jmp. marszałkowi koła naszego napisać zlecamy.

Likwidacyą z regimentem novæ erectionis jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego i obmyślenie dalszej konserwacyi do sądów przyszłych komisarskich obudwóch województw, także i asygnacyą jmp. Wolskiego towarzysza znaku pancernego niegdy jmp. Szczawińskiego wojewodzica inowrocławskiego do komisyi inowrocławskiéj odsełamy. Sejmik zaś teraźniejszy pro omni eventu dalszych okurencyj ad diem 19 Aprilis limitujemy. Działo się w Radziejowie 30 mensis Martii, anno Domini 1712.

Kazimierz Umiński sędzia grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich, manu propria.

119.

1712. *Martius*, 30. *Radziej. grodzka Retation. 13a f. 493.*

268. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festa solennia sacri Paschatis proxima (Martius, 31), anno Domini 1712. Obtulit nobilis Albertus Wiesiołowski.

Instrukcya ww. ichm. pp.: Andrzejowi Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Mikołajowi Zboży Radojewskiemu chorążemu bydgowskiemu z brzeskiego kujawskiego, Andrzejowi z Lubrańca Dąmbskiemu nakielskiemu, kleszczelewskiemu etc. staroście, Ludwikowi Borucckiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu, pisarzowi grodzkiemu inowrocławskiemu z inowrocławskiego województw, posłom na sejm przyszły pro quinta Aprilis w roku teraźniejszym w Warszawie przypadający na sejmiku w Radziejowie die 30 Martii roku 1712 z powtórnego uniwersału jkr. mci agitowanym uproszonym dana.

1. Któżby wątpieł o szczyrém i ojcowskiém jkr. mci, p. n. m., około dobra pospolitego pieczołowaniu, który, lubo tot externis distentus belli

curis, a przecie et nostræ, quorum dominatur cordibus, non deest conservationi i wielkiéj ekspektacyi gementis populi tylą ciężarów przyciśnionego, sejmem przyszłym z łaski swojéj ojcowskiéj subvenit, a zatém ichm. pp. posłowie nasi przy winném podziękowaniu majestatowi pańskiemu debita gratitudine przywitają jkr. mość, p. n. miłościwego.

2. Po zagajeniu pod starą laską sejmu nie przystąpią ichm. pp. posłowie do elekcyi nowego marszałka, póki ante omnia cała rzeczp. nie będzie ubezpieczona vigore sancitorum rady warszawskiéj i traktatów z posłem pełnomocnym jego carskiego wieliczeństwa zawartych, w ewakuacyi wojsk augzyliarnych tak jego carskiego wieliczeństwa jako i jkr. mci, p. n. m., saskich z państw rzeczyp.; o co się jak najpilniéj starać powinni, etiam cum discrimine tegoż sejmu, gdyż tantas pressuras, które ponosiemy od tychże wojsk, gens libera servire nescia, rzecz niepodobna, aby sustinere mogła.

3. Sejm zaś ten secundum leges patrias aby more antiquo sejmowania był aktowany, ażeby sub nexum konfederacyi sandomierskiéj nie podpadał et ad antiquam consulendi reip. redeat formam.

4. A że per scissa civium corda jako jura majestatis tak dostojeństwo jkr. mci, p. n. m., nietylko ab hoste patriæ, ale też i od własnych regni incolis laeduntur: tedy ichm. pp. posłowie unito z całą rzecząp. sensu securitatem jak najlepszą majestatu pańskiego providebunt et circumscribunt, ubezpieczając jkr. mość, że magis amatus quam armatus wolnemu narodowi panować może.

5. In casu zaś, quod Deus avertat, sejmu zerwania, tedy ichm. pp. posłowie o sejm koronny jkr. m. upraszać będą, aby tandem aliquando rzeczp. propriis viribus jako nieprzyjacielowi odpór dać mogła, tak i sama o dostojeństwie pańskiém et de securitate interna obmyśleła.

6. A że skarb koronny ultra sancita rady warszawskiéj licencyował się, że non adtentis juramentis podatku ultimæ consumentiæ, które miały pokazać quantitatem importantiæ, wydał różnym chorągwiom i regimentom asygnacye na sumy żadnym sposobem do wypłacenia nie podobne, nec ullo florentissimo etiam sæculo praktykowane: tedy ichm. pp. posłowie upraszać będą, aby jmp. podskarbi też rewokował asygnacye i żeby z całą rzecząp. antiqua podatkowania praxi ineant alium podatkowania modum.

7. Pacta conventa z jkr. m., dyplomata, senatus consilia, skrypt ad archivum dany aby były in facie rzeczyp. czytane i jeżeli czemu non satisfactum albo deviatum, tedy præmissa omni veneratione majestatu pań-

skiego demisso poplite suplikować będą ichm. pp. posłowie, ut satisfiat obietnicom pańskim. Senatus zaś consilia, jeżeli się in materias status wdawało, osobliwą dadzą animadwersyą i przez konstytucyą cavebunt, aby się na potém podobne ausus nie działy, żeby kilka osób in materias, których kognicya do całéj rzeczyp. należy, nie implikowały się.

8. Kantonowania jako exoticum tak i exosum nomen premit od własnych ojczyzny synów całą rzeczp.; pod którém imieniem, gdziekolwiek się wojska nasze lokują, sanguisugum poddanych naszych gerunt vices, ciężkie imponendo ichm. pp. regimentarze pro libitu suo kontrybucye i prowianty: zaczém ichm. pp. posłowie nasi upomnią się in facie całéj rzeczyp. jw. jmp. krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, qua autoritate obstantibus legibus regni ichm. pp. regimentarzom has inconvenientias pozwolił et urgebunt, ażeby ciż ichm. pp. regimentarze na sejmie byli sądzeni cum restitutione krzywd poczynionych et pœnis seorsivis ratione illiciti progressus.

9. A że za niepotrzebnemi instancyami nagęściło się nobilitacyj i indygenatów mniéj potrzebnych, który klejnot sanguine mereri powinien, tedy ichm. pp. posłowie na żadną nobilitacyą, ani indygenatu żadnéj osobie nie pozwolą.

10. Altylerya koronna aby z kwarty, która z skarbu punctualiter dochodzi, sufficientiam suam miéć mogła, ichm. pp. posłowie upomną się i żeby skarb koronny z inszych dochodów rzeczyp. nie prowidował ekspensy, gdyż ta sama kwarta sufficere może; przytém upraszać będą, aby województwa ruskie, które dotychczas z dóbr królewskich kwarty ani należytych hybern nie importowały, tedy teraz aby per constitutionem stringunt. Także o komisarzów do rewizyi altyleryi, którzyby de statu jéj pleno rzeczp. informowali, upraszać będą.

11. Dobra królewskie i duchowne w województwach naszych zostające, ciężką przeładowane hyberną ad eam przyszły ruinam, że raro domus custode tenentur i potior pars ich in abominabilem desolationem poszła; zkąd nietylko województwa nasze niemałą ponoszą krzywdę, ale i kożdy asygnataryusz rzadko swoję wybierze kwotę, zaczém ichm. pp. posłowie o reasumpcyą konstytucyéj anni 1690 et koekwacyéj hyberny upraszać będą.

12. Osobliwie miejsce consiliorum nostrorum, miasteczko Radziejów z wsiami do starostwa należącemi, do tak ciężkiego upadku przyszło, że i bracia nasi, zjechawszy się na sejmik, skłonienia głowy pod dachem miéć nie mogą, zagony zaś totaliter odłogami leżą; tedy ichm.

pp. posłowie instabunt, aby de pleno do lat dziesięciu jako od hybern tak od wszelkich subsystencyj żołnierskich uwolnione było. Retenta zaś hybern zatrzymanych na témże starostwie aby jw. jmp. krakowski, odebrawszy nazad asygnacye, asygnataryuszom swoim zkądinąd kompenso wał. Podobnemuż respektowi jkr. mci i rzeczyp. zalecą probostwa strzeleńskie i płockie zakonu Norberta świętego, które wzajemnéj podległe ruinie, równym sposobem starostwo kruświckie rekomendując.

13. Starostwo nakielskie meritissimi in rep. civis jmp. Dąmbskiego za własne pieniądze kupione non ullo præmio virtutum dane, że kilkoletniemi obozów lokacyami funditus zniszczone, tedy ichm. pp. posłowie instabunt do jkr. mci i całéj rzeczyp., aby per constitutionem suma pieniężna in restaurationem pomienionego starostwa wójtostwie eroganda et per commissarios liquidanda jure emphyteutico temuż jegomości asekurowana była, albo też upraszać będą jkr. mci, aby ex primis vacantiis de pane bene meritorum jmci, n. m. pana, præmiare raczeł.

14. Starostwo mławskie ponieważ post fata nieboszczyka jmp. Niewieścińskiego podobno ignorantia cesyi jego na osobę jmp. Grzegorza Niewieścińskiego uczynionéj cessit in administrationem skarbu koronnego i temuż cessionario odebrane: tedy ichm. pp. posłowie instabunt do jkr. mci, aby jako distributivæ justitiæ Pan restituere nakazał unicuique, quod suum est; podobnemu respektowi pańskiemu zalecą krzywdę ichm. pp. Niemojewskich concivium nostrorum, aby za odebraną dzierżawą Śmiełowic za własne pieniądze ojca ich kupione, jeżeli nie można restitucyą téjż saméj królewszczyzny, to przynamniéj inszą łaską pańską, aby jkr. mość kontentować raczeł.

15. Eliberacya Elbląga ponieważ dotychczas suum non sortita effectum, tedy starać się będą ichm. pp. posłowie nasi, aby jak najprędzéj redeat ad corpus regni, także et pignora skarbu koronnego razem et cum territorio Elbinensi invadiata, aby wzajemnie eliberowane były, w tém z całą rzecząp. inibunt satisfactionis media.

16. O sposobach ratione otworzenia mennicy w Bydgoszczy i koekwacyéj monety cum exteris ichm. pp. posłowie z całą rzecząp. communicato sensu decident, także de cursu et valore monety teraźniejszéj aby (we?) wszystkich województwach jednakowy jéj beł cursus, z całą rzecząp. wzajemnie concludent.

17. A że nam hanc luctuosam rerum faciem scissi civium sensus intulerunt, przezco nietylko majestatowi pańskiemu, ale i całéj rzeczyp. non leve præjudicium et gravamen zadały i dotychczas w tém zamię-

szaniu cum nostris luctamur fatis, że finem belli imponere nie możemy, ci też którzy i pana i rzeczp. rozgniewali, inter externos latitando focos, do własnych ob merum majestatis et legum rigorem domów powrócić obawiają się, przezco finalnie rzeczp. uspokoić się nie może: a zatém instabunt ichm. posłowie ad innatam regibus clementiam i do całéj rzeczyp., aby kożdy taki, któryby ultro majestatem et remp. deprecari chciał, łaskawie był przyjęty gaudeatque securitate osoby et immunitate dóbr swoich i cokolwiek im per rigorem konfederacyi sandomierskiéj przez kaduk lub konfiskacyą odebrano, aby im nazad restituatur i te kaduki i konfiskacye aby były anihilowane; do którego respektu osobliwie łaski pańskiéj jmp. Sokolnickiego kasztelanica międzyrzeckiego zalecą. Dobra zaś Leszczyńskie ponieważ cum præjudicio creditorum w administracyą jmp. generała Zajdlicza oddane: zaczém ichm. pp. posłowie ferventissime upraszać będą, aby kożdemu z ichmościów kredytorów vigore obligationum et contractuum były oddane redeantque ad jus terrestre, jmp. generał Zajdlicz aby de perceptis proventibus reddat calculum i ta suma przez jegomości percepta aby in emolumentum rzeczyp. cedat.

18. Traktaty z pełnomocnym posłem cara jegomości zawarte ponieważ do tego czasu non effectuantur ani tych milionów, które car jegomość quotannis wojsku koronnemu wypłacać deklarował, nie dochodzą: tedy ichm. pp. posłowie communicato consilio z stanami rzeczyp. upraszać jkr. mości będą, ut instet do jego carskiego wieliczeństwa, ażeby pomienionym traktatom zadosyć się stało.

19. Permovit niemało status regni bulla od ojca świętego ad malam informationem na królestwo polskie wydana, która terret nas, jakobyśmy uchwały nasze publiczne dependenter od Rzymu constituere mieli; my jednak, lubo supremum in sede apostolica quo ad fidem et ecclesiam wyznawamy potestatem devotaque jego świątobliwości skłaniamy capita, jednak quo ad conservationem universi żadnéj od Rzymu dependencyi miéć nie powinniśmy: zaczém ichm. pp. posłowie nasi do jkr. mci, aby rzeczp. z teraźniejszego sejmu posła, człowieka narodu polskiego, z stanu świeckiego nie duchownego, plenarie instructum do ojca świętego wyprawieła, któryby filialem incolarum królestwa polskiego oświadczeł, quo ad religionem obedientiam i plene informował de præsenti statu nostro, upraszając jego świątobliwości, aby nam kancelarya rzymska takich na potém fulmina nie wydawała i od teraźniejszego aby jego świątobliwość absolvat.

20. Jużeśmy kilkoletnią doświadczeli eksperiencyą, co za pożytek niepotrzebna wojna nam przyniosła, na którą zniszczoną gemit populus i cała ojczyzna aperto hiat vulnere; teraz znowu nam donoszą wiadomości, że nas jak znowu w inszą chcą implikować wojnę, do któréj ani rzeczp. nikomu, ani wzajemnie nikt rzeczyp. okazyéj nie dał, ale tylko ci, quibus utile bellum i którzy secreto ubere bella lactant, wciągnąć nas w nię chcą: tedy ichm. pp. posłowie nasi na żadną wojnę sive explicite, sive implicite etiam cum discrimine sejmu nie pozwolą.

21. Rada jarosławska i insze po warszawskiéj walnéj agitowane cum præjudicio universi, spytają się ichm. pp. posłowie nasi, kto tam ex equestri ordine imieniem rzeczyp. i osobliwie z województw naszych rem agebat i quo charactere insignitus był, gdyż w województwach naszych po radzie warszawskiéj żadnéj elekcyi posłów na te rady nie było; same zaś sancita tych rad aby były czytane i jeżeliby co nocivum w nich rzeczyp. było, aby annihilentur, curabunt.

22. Sól suchedniowa ponieważ za panowania jkr. mci mało nas doszła, tedy ichm. pp. posłowie nasi upraszać będą jkr. mci, p. n. m., aby województwa nasze tak w zatrzymanych jako i na przyszłe czasy swoję mogły otrzymać satysfakcyą; ci zaś ichmośc. którzy żup in genere wszystkich hoc in turbato reip. statu zażywali i trzymali, aby dent rationem intrat i dochodów, co żeby in emolumentum rzeczyp. cedat, starać się będą ichm. pp. posłowie.

23. W alternacie laski trybunalskiéj ponieważ prowincya wielkopolska przez dyrekcyą teraźniejszą jw. jmp. Tarło wojewodzica lubelskiego jest ukrzywdzona, tedy ichm. pp. posłowie nasi o wzajemną rekompensę upraszać będą, aby consequenter także prowincya wielkopolska dwa trybunały immediate po sobie następujące directionem téjże laski otrzymała; w czém o konstytucyą upraszać będą.

24. Ponieważ nad prawo et ultra praxim coraz to więcéj regestrów trybunalskich przybywa, przezco ordynaryjnym cursus się tamuje, dlatego tedy per constitutionem ichm. pp. posłowie te niepotrzebne regestra jakoto: limitationum, additionum, declarationum i insze tym podobne wymyślne fragmenta abrogabunt, same tylko pure wielkie regestra zostawiwszy; przytém sprawy, które nie są w regestrach wędrownych, a trybunały pro libitu suo konserwacye im contra jus scriptum do Lublina zapisują, tedy i takie incovenientia aby per constitutionem abrogentur.

25. Komisye gdańska i toruńska walną radą warszawską uchwalone, które dotychczas skutku swego nie wzieny, aby per constitutionem præsentem reassumantur et prosequantur.

26. Spolium i znaczna krzywda kościoła katedralnego wrocławskiego i innych kościołów, także concivium nostrorum ichm. pp.: Wojciecha Umińskiego, Wawrzeńca Pinińskiego, Błeszyńskiego, Mikołaja Trzebuchowskiego, także wielu innych przez ludzi cara jegomości popełnione osobliwéj protekcyi jkr. mci zalecą, upraszając o instantiales do jego carskiego wieliczeństwa, aby te tak znaczne szkody compensari mogły.

27. Wojska saskie ponieważ ultra mentem rzeczyp. w komput kwarciany wprowadzone, tedy ichm. pp. posłowie spytają się jw. jmp. kasztelana krakowskiego, cujus consensu hanc exoticam w służbę rzeczyp. przyjąn militiam i ponieważ są rzeczyp. zbytnie graves w swoich akcyach, tedy upraszać będą jkr. mci, aby na ich miejsca regimenty narodu polskiego wprowadzone beły, te zaś pieniądze, gdzie co wybrali, aby województwom restituant. — Asygnacye zaś od jmp. podskarbiego onym do wielkopolskich województw poznańskiego i kaliskiego wydane ut revocentur i aby pan komisarz regimentów tamże dysponowanych wszelkiego in genere zaniechał paletowania i infestacyi tych tam zacnych województw.

28. Ponieważ na komisyi przeszłéj radomskiéj jmp. podskarbi koronny sufficientem nie dał calculationem perceptorum z ceł generalnych i akcyzy, ale się do sejmu przyszłego referował, tedy instabunt ichmośc., aby się te rachunki in præsentia ichm. pp. komisarzów na to wysadzonych odprawiły. Importancye zaś podatków generalnie wszystkich aby beły in posterum in dispositione województw, oto ichm. pp. posłowie urgebunt; instruktarz także przez jmp. podskarbiego formowany, jako instrumentum libertatibus polonis nocivum, aby był per constitutionem abrogowany i kasowany.

29. Ponieważ na blisko przeszłéj komisyéj radomski za nadebranie hybern, za formowanie nieznośnych ustaw i insze tym podobne egzorbitancye nulla injuriatis subsecuta satisfactio: tedy ichmośc. upraszać będą, aby ta komisya co rok post soluta castra bywała sądzona sub directore eligendo, któryby nie beł żadną szarżą wojskową oneratus. Także aby dystrybuta hybernowa beła złączona z komisyą skarbową presse do Radomia sine intermissione et quavis limitatione.

30. Ponieważ przy teraźniejszéj nieszczęśliwości część pewna w Mątwach złotych 24 hyberny płacąca przez wielkie i wymyślne ustawy nadproporcyonalne, bo do 300 złotych wyniesione ausu deputatów chorągwianych, przezco jako Mątwy do ostatniéj przyszły ruiny, tak że ledwie vestigia exstant, tak i dobra dziedziczne ichm. pp. Radojewskich niemałą ponoszą szkodę, gdy za zrujnowane Mątwy odpowiadać muszą: tedy nietylko instancyować ale i suplikować ichm. pp. posłowie będą jkr. mci i stanom rzeczyp., aby ta część królewska do dziedzicznych części wiecznością przyznaną była.

31. Przy powinnéj jo. książęciu jm. prymasowi weneracyi recurrent et recommendabunt ichm. pp. posłowie książęciu jegomości znaczne ukrzywdzenie jmp. Milewskiego, emeriti civis, na fortunie, któremu za świątobliwego u nas pasterstwa ex contiguitate dóbr dziedzicznych Brzezie z duchownemi ad sinistram delationem, jakoby quovis titulo znaczna część gruntu dziedzicznego należéć miała do biskupiego, omylnym pretekstem magnam messem stratowano, na kilka tysięcy damnificando: co z komisyi uznawszy jo. książe jegomość, a natenczas pasterz nasz, innocentem actum, deklarował rekompensę, która in hucusque promissis pendet, aby ją injuriato præstare raczeł.

32. Sumy na adwokacyi radziejewskiéj i na wiosce Boguszyce w tymże powiecie radziejewskim leżące komisyą dowiedzione i przyznane aby przez konstytucyą beły ratyfikowane.

33. Niemniejszą przezto rzeczp. uznaje krzywdę, że sumptibus jéj erygowane regimenty są podane w komendę niektórych ichm. pp. senatorów i ministrorum status, także ichm. pp. starostów grodowych ultra præscripta legum, także extraneis osądzone officialibus, aby to ad antiquam praxim według opisanych konstytucyéj redeat, upraszać będą ichm. pp. posłowie; także przypowiednie listy na erekcyą nowych chorągwi possessionatis bene nobilibus (aby) dawane były.

34. Że zaś osobliwie w województwach naszych na sejmikach ichm. pp. senatorów przedniejszych frustramur do spólnéj obrady præsentia: upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby in posterum te senatorskie i ziemskie urzędy terrigenis bene possessionatis w województwach naszych kujawskich rezydującym in posterum były konferowane, salvis modernis possessoribus.

35. Bacząc jw. jmci ks. biskupa kujawskiego około województw naszych indefessam curam et pastoralem sollicitudinem, tedy ichm. pp. posłów obligamus, aby przy wyrażeniu wdzięczności województw na-

szych winne jegomości, n. m. panu, zanieśli podziękowanie, upraszając jegomości, aby et in posterum województwom naszym w wszelkich okurencyach powagą et activitate sua succurrere raczeł.

36. Przez cło generalne ponieważ cała rzeczp. sensit se gravatam, tedy ichm. pp. posłowie z całą rzecząp. concurrent alio genere ad contribuendum na zapłatę wojsku, to cło generalne zniósszy.

37. Ponieważ continua praxi edocemur, że ichm. pp. wojskowi kwarcianni, przyszedszy na konsystencye i wybieranie hyberny, niemało pressuris suis aggravant populum i całe niszczą dobra rzeczyp., których szkód nulla vindicatio reperiri może, kiedy na zasługi do inszech województw biorą: tedy ichm. pp. posłowie per constitutionem cavebunt, aby tam po zasługi ordynowani beli, gdzie hyberny biorą, ut facilior repetitio injuriatis krzywd swoich beła.

38. A ponieważ województwa nasze, począwszy od oblężenia toruńskiego, in continuis pressuris bellicis zostają, tak że jednego dnia wolnego nie mają od przechodów, lokacyi, subsystencyi wojsk różnych: tedy ichm. pp. posłowie suplikować będą jkr. mci majestatowi i całéj rzeczyp., aby more województw ruskich podczas wojny tureckiéj practicato od wszelkich podatków ad præsens przynamniéj, póki się ta wojna nie zakończy, exempta beły.

39. A że się cała rzeczp. per absentiam de finibus patriæ tak jkr. mci jako ichm. pp. senatorów baczy się gravatam et jura regni læsa, przeto ichm. pp. posłowie jako najuniżeniéj majestatowi jkr. mci suplikować będa et per reassumptionem dawnych praw cavebunt, aby jkr. mość limites patriæ et legum transgredi nie raczeł; wzajemnie ichm. senatorów i ministrów przez konstytucyą przyszłego sejmu obligabunt. Wysłanych tedy ichm. pp. posłów wyżéj wyrażonych jako activitatem i w usługach województw naszych dexteritatem et reip. amorem probatam znawszy activitatem, nietylko precibus et affectibus nostris ale i juramentem według roty niżéj opisanéj ad dextre et recte agenda obstringimus, któréj roty forma jest taka:

„Ja Andrzej Głębocki, ja Andrzej Dąmbski, ja Mikołaj Radojewski, ja Ludwik Borucki przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Trójcy św. jedynemu, iż interesa wszystkie w punktach do instrukcyi na sejm warszawski od województw danéj wyrażone szczerze i wiernie trzymać i promowować będę i według instrukcyi sprawić się fide, honore et conscientia obliguję się, żadnymi się nie uwodząc respektami, korupcyami, interesów publicznych szkodzącech dobru pospolitemu praktykować nie

będę, ani admittam materias statum concernentes præjudiciosas libertati et juribus patriis. Tak mi, Panie Boże, dopomóż i niewinna męka syna jego.“

Kazimierz Umiński sędzia grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich, manu propria.

120.

1712. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 598.*

269. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta in crastino festi sancti Francisci confessoris (October, 5), anno Domini 1712. Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i stan rycerski województw kujawskich zjechawszy się z uniwersału kr. jm., p. n. m., na dzień 13 września, roku 1712 w uniwersale wyrażonym na zwykłe w tych tu województwach radom miejsce do Radziejewa. Nazajutrz po sejmiku niedoszłym deputackim, który jużto trzyletnim rozterkiem przez niezgodne niektórych civium emulacye na marszałku niepozwalanym jure vetandi, vacua justitiæ exspectatione żałośnie rozchodzi się, przezco i insze należące kategorye evanescere muszą, jakoto, potissimum o soli na województwa corocznie należytéj, a w skarbach jkr. mci dotąd obstantibus revolutionibus aliisque mercatorum artibus zatrzymanéj, gdy nie przyszło upomnieć się: tedy po zagajeniu sejmiku niniejszego i zgodném obraniu marszałka naszego, jmp. Franciszka Jarnowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego ex hesterno contento amisso, wzięliśmy za pierwszy punkt vindicationem soli samborskiéj pewnym szyprom przeciw prawom w Prusy defluitującym a przez naszych ichm. pp. komisarzów u lądu włoszyckiego zatrzymanéj. Którą ichm. panowie niektórzy obywatele nasi, gwałtownie na skład włoszycki tumultem najechawszy, nienależycie zabrali, wydarli, nowym i niepraktycznym w tych województwach sposobem pro libitu rozebrali: obligując ichm. pp. Wojciecha Umińskiego i Pawła Wolskiego do téj soli anteriori laudo singulariter obranych i uproszonych, aby autoritate præsentis laudi tych wszytkich ichmościów, violentos aggressores, raptores, jure prosequantur et in

omni foro, ubi competierit, convincant, sól gwałtownie zabraną cum pœnis sibi pro lite concernendis vindicent, a post vindicationem zabranéj przez wiolatorów soli na blisko przyszłym sejmiku elaboratæ vindicationis rationem reddant, non præcludendo cuivis civi injuriato seorsive viam agendi, cum quo et ubi in omni foro competierit.

Po skończonéj wczorajszego sejmiku materyi zastaliśmy niemałą poważnych listów pocztę od jo. jw. książąt, dygnitarzów, ministrów, kawalerów, pełno godnych do rady refleksyi i niektórych instancyj, na które zlecieliśmy jmp. marszałkowi reciproco et quam humanissimo gratitudinis stylo każdemu z ichmościów pro re petenda odpisać, jakoto, jo. książęciu jm. Dohorukiemu posłowi najj. cara jegomości do najj. kr. jmci i całéj rzeczyp. pełnomocnemu in petendis suppetiis prowiantu do Pomeranii, exponendo w tém summam indemitatem (?) et egestatem województw naszych impossibilem. Respons do jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego przy podziękowaniu za komunikacye swéj refleksyi zlecieliśmy. Niektórych starostw, królewszczyzn i duchowieństw summam impossibilitatem dalszego zapłacenia hyberny przez dezolacyą pp. hybernowych asygnataryuszów, których ausum et violentias wyrazić zlecieliśmy. Pari stylo do komisyi hybernowéj instantialiter za spustoszonemi miasteczkami i wsiami odezwać się injunximus, aby na lat kilka daremnych asygnacyj rycerstwu zawodnych wydawać nie kazano. Jw. jm. ks. biskupowi kujawskiemu gratiarum actorias pro cura et sollicitudine tych tu województw in aversione paletujących blisko litewskich wojsk i innych starania jako czułemu pasterzowi singularem expressionem gratitudinis zlecieliśmy, oraz i innym ichmościom inspecialiter do województw naszych odezwanym wszelką oświadczając powolną responsyą.

Zapłatę zasłużonemu i coraz nowymi nad nieprzyjacielem tryumfami zasługującemu wojsku dwóch ćwierci sejmem teraźniejszym zaleconemu chętnie solvendam przyjęliśmy i wszelką gotowość prędkiego wypłacenia omyśleniem najłatwiejszych i najskuteczniejszych podatków deklarujemy; nie mając interim de certo quanto z skarbu na województwa nasze sumy z likwidacyi skarbowéj przypadającéj, zlecieliśmy w tém convenire jw. jmp. podskarbiego koronnego o certyfikacyą sumy na dwie ćwierci należytéj, oraz sollicitando jegomości, aby cła generalne po wyjściu deklarowanego czasu gravatorie od Toruńczanów pretendujące przez swych pp. skarbowych frenare raczył, a post relatum

quantum sumy dwućwierciowéj na przyszłym, da Bóg, sejmiku sposób wypłacenia ante omnia postanowić irremissibiliter deklarujemy.

Podymne radą walną warszawską blisko przeszłą według taryfy anni 1661 postanowione jakośmy przeszłemi uchwałami in toto przez moderacye swych taryf rewizyami nowemi uczynionych wypłacić deklarowali, tak et præsenti laudo spondemus, obligując wprzód ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego do moderacyi taryfy uproszonych, aby tę moderacyą do tysiąca dymów w województwie brzeskiém quam æquanimissime redukowali, którą in triplo na raty ad complementum sumy należytéj wypłacić deklarujemy; toż i województwo inowrocławskie juxta præsentem moderationis formam (excepto wsi Rojewa tą moderacyą dziesięciu dymów przeładowanego, któréj to wsi alleviando, te dziesięć dymów præsenti laudo exceptis, cavetur) wypłacić deklaruje. A że się znajdują zaległe z dawnych podatków retenta w regestrach godnéj pamięci jmp. kasztelana kruświckiego pozostałe, de quorum quantitate województwa dotąd informować się nie mogą, toties quoties repetendo repositionem delat onych: tedy zlecamy teraźniejszą uchwałą jmp. marszałkowi naszemu, aby seryo o te delaty sukcesorów jmp. kasztelana kruświckiego przerzeczonego conveniat o repozycyą nieodwłoczną na przyszłym sejmiku sub solutione de suo. Z których to delat wypłacenie dawnych asygnacyj w. jmp. Biernackiego cześnika sieradzkiego, porucznika roty pancernéj jmp. Flenika dekretem trybunalskim komisarskim radomskim nakazane, tudzież i asygnacyą jmp. Kazimierza Wolskiego deputata chorągwi niegdy w. jmp. Jakóba Szczawińskiego wojewodzica inowłocławskiego zupełnie deklarujemy; obligujemy przytém w. jmp. starostę nakielskiego, aby wypłacone sobie w województwach naszych dwie asygnacye w sądach komisarskich tychże województw pro quietandis reponat. Izby zaś komisarskie województw naszych, singulariter præcavemus, aby in futurum żadnéj largicyi i żadnéj asygnacyi wydawać komużkolwiek bez zgodnego koła naszego konsensu i wyraźnego jmp. marszałka koła naszego podpisu, ultra non præsumant sub nullitate asygnacyi, ut cunctis pateat, quæ a cunctis spectant.

Regiment jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego cokolwiek w dymowéj egzakcyi przez naprzykrzone egzekucye supra pretium na dym lege publica constitutum extorsive na ludzi ubogich pod pretekstem kwitowego czyli egzekucyi gotowym groszem emunxit, to wszytko w przyszłych ratach dymowego injuriatis izby komisarskie w swych rachunkach przez ichm. pp. egzaktorów tychże województw potrącić pil-

nie curabunt, obviando niesłusznym in tanta egestate populi ekstorsyom.

Permovent u nas słuszną kompasyą parochie niektóre w województwie inowłocławskiém walnym przechodom moskiewskim podległe, od których bez wytknienia ustawicznymi obozami i popasami znacznie zrujnowane, jakoto: płonkowska, liszkowska, lisowska, a præcipue te wsie wspomnione: Rojewo, Zelechlino funditus zniszczone, Łązynek, Ściborz, Pieranie i w łabiskiéj parochii Jeżewo zdezelowane, oraz i Konary w parochii kobielickiéj: chcąc im subvenire od wszelkich ekstraordynaryjnych egzakcyj i podatków præsenti laudo in futurum libertujemy. Baruchowo w województwie brzeskiém a w powiecie kowalskim ogniem powiesnym znacznie i nieoszacowaną posesora szkodą konflagratą i wieś całą przez kwarciane wojska rozebraną, tudzież i części jmp. Dzierżawskiego Świnogać według dawnych praw conflagratorum per quadrigenium ab oneribus reip. praesenti laudo uwalniamy. Mając o tém rzecz dowodną, jak przeciw publicznemu prawu ex manu distributiva jkr. mci incompatibilitates wielkich dygnitarstw cum amplo pane do jednéj osoby præjudiciose conferuntur, takowe inkonweniencye do przyszłéj instrukcyi ichm. pp. posłom sejmowym upomnienia się legis servandae publicae zachowujemy; oraz i powiatu piltyńskiego vindicationem przy pożądanych, daj Boże, traktatach tymże ichm. pp. posłom na sejmie w memoryał promowować zalecamy.

Jawne ku województwom naszym zasługi i niemniejsze w nich ekspensa w usłudze radomskiéj jmp. Kolczyńskiego podczaszego inowłocławskiego w izbie brzeskiéj komisarskiéj ad recompensandum munus curandum zdajemy i zlecamy. Solaria in vim solacyi powróconym ichm. pp.: Józefowi Kołudzkiemu i Janowi Prusinowskiemu, braci naszym de domo servitutis wybawionym, tymże izbom brzeskiéj jmp. Kołudzkiego, a inowrocławskiéj jmp. Prusinowskiego komisarskim, providenda po stu talerach bitych, pilno recommendamus. Sejmik dzisiejszy na dzień 30 września ejusdem anni pro ulteriori consilio limitujemy i tu w Radziejewie termin i miejsce do kontynuacyi zachowujemy.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzesko kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

121.

1712. *September*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 13 f. 600.*

270. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta in crastino festi sancti Francisci confessoris (October, 5), anno Domini 1712. — Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, etc. ut supra całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się na toż miejsce do Radziejowa przeszłą uchwałą ex necessitate rerum w limitacyi zachowałe pro 30 Septembris. Po zagajeniu i podanéj ex virtute limitacyéj propozycyéj przez jmp. marszałka naszego o komportacyi pozostałych dawnych delat przez sukcesorów w. jmp. kasztelana kruświckiego do podpisu ręką jmp. marszałka podanych, ponieważ obligacyi przeszłéj uchwały satisfactum i ręką jmp. dyrektora naszego pro ulteriori verificationis probatione autentykowane: zlecieliśmy też regestra w kole produkowane ea conditione do rąk ichmośc. przerzeczonych sukcesorów ad interim podać, aby i na blisko przyszłych sądach komisarskich brzeskich comportent i ich omnimodam verificationem et probationem retentorum præstent, post præstita na tychże sądach komisarskich do akt brzeskich grodzkich irremissibiliter podali, a to dla lepszéj z nich civium informacyi. Przy których to podaniu ad acta delat cavent sobie ichm. pp. Wolscy sukcesorowie w. jmp. kasztelana kruświckiego, aby cokolwiek pokaże się ex evidentibus documentis za należytemi asygnacyami sum własnych super quantitatem wojsku założonych, aby to ichmościom izba komisarska moderetur et bonificet, cum reciproca cautione województwa, cobykolwiek z delat u ichmościów pozostałych, albo nad wyraźne asygnacye, komukolwiek favorabiliter wypłaciwszy, województwo concernere miało, to też i ichmośc. pp. sukcesorowie województwu compensare de proprio tenebuntur. A jakośmy przeszłą uchwałą zapłatę dwućwierciową wojsku emeritam zapłacić i na zapłatę podatki najskuteczniejsze postanowić obligowali, tak wziąwszy relatum ze skarbu de certo quanto te genera ad solvendum promptiora præsentibus postanawiamy.

Szelężne według taryfy anni 1681 w tych tu województwach praktykowane, także poborów dziesięć według taryfy anni 1629, na sym-

plę jednego poboru po pół złotego z osiadłego łanu rachując, reasumujemy, a na defekt obojga tych podatków we wsiach niektórych znacznie zniszczonych pogłówne od męskiego pospólstwa po dwa złote od głowy, od płci białogłowskiéj pospolitéj po złotemu, od owczarzów, młynarzów, rzemieśników tak w miastach jako wsiach znajdujących się po trzy złote od głowy per arbitrium a possessoribus ten podatek wybierać in supplementum przerzeczonych podatków zlecamy i postanawiamy, aby z każdéj wsi to certum quantum szelężnego i poborowego ad massam comportent, łącząc oraz do tego podatku wszytkie novæ erectionis karczmy przez jmp. Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego zinwentowane, aby to szelężne, salvis novis præstandis juramentis, w izbach komisarskich comportent. Na które to podatki izby komisarskiéj prævia regestrów i taryf verificatione pp. asygnataryuszom asygnacye swoje z wyraźnym podpisem jmp. marszałka naszego ab actu pierwszéj komisyi wydać zalecamy; to sobie singulariter województwa præcavendo, aby cokolwiek z przeszłego w przeszłym roku szelężnego czwartego szeląga przed ichm. pany administratorami tegoż podatku komprobowanego pp. assignatarii adrationaliter wzięli, to w teraźniejszych szelężnego egzakcyach ichm. pp. obywatelom naszym percepta pro persolutis przyjęli. A w którémby województwie nie ci assignatarii ex quarto solido adrationaliter percipientes teraźniejszy podatek wybierali, to do przyszłych ćwierci, insolvendo też adracyonalne quarti solidi, sumy potrącić sobie województwa rezerwują.

A że z zaległych podatków województwa nasze in summa hostilitate zostające inter rapinas et arma żadną miarą do uchwały onych przyść nie mogły, a ichm. pp. assignatarii rekwizycyami swemi województwa nasze permolestant, upominając się o zapłacenie dwóch ćwierci, vulgo kaliskie i podajeckie nazwanych: tedy in exonerationem niepodobnego wypłacenia tych ćwierci zlecamy ichm. pp. posłom sejmowym, aby na tamtém miejscu justis rationibus reip. onera tych zaległych podatków sufferant et eliberent.

W doznaniu coraz nowych a cięższych od ichm. pp. deputatów kwarcianych, hybernowych præjudiciose wyciśnionych ekstorsyj, kiedy niesłusznemi agrawacyami i egzekucyami dobra królewskie i duchowne tak ad interitum desolarunt, że z nich naznaczonych sobie ze skarbu sum wycisnąć nie mogą, tedy dobra niewinne asygnacyom żadnym niepodległe, pod jednym posesorem zostające, gwałtem sobie do solucyi

necessitant, aby się niewinne dobra za winne opłacały et quærunt, unde habeant, non habendo, unde repetant: tedy zabiegając takim gwałtownym, a prawie nieprzyjacielskim inkonweniencyom i przez nie ostatnich osiadłości ruinom, zlecamy to jmp. marszałkowi naszemu donieść, querulando stylo jo. panu kasztelanowi krakowskiemu, aby tantos abusus coërceat; exponendo oraz niesłusznie wciągnioną z dóbr ziemskich oo. Jezuitom bidgoskim, niedawno funduszem przydanych, jakoto wsie w powiecie bydgoskim Gogolinka i Krusinek, a w inowłocławskim Płonkowko do hyberny posesyą, aby tantos præjudiciosos ausus swawolnemu rycerstwu coërcerat przy ochotnéj województw naszych a drogiéj wojsku w zasługach solucyi, przydawszy i zaleciwszy w tymże kredensie ciężką prowiantów od wojsk moskiewskich do Pomeranii rekwizycyą. Więc że się takowe przerzeczone ausus in viscere województw naszych, w oczach naszych od pp. asygnataryuszów hybernowych dzieją, kiedy z dewastowanego probostwa płockiego w kujawskich osadach, strzelińskiego probostwa nienależycie szukają percepty: tedy obligujemy ichmościów naszych do województw asygnataryuszów, aby takowych importunów, tanquam propria defendendo, z dóbr expellant populumque ab injusto sumptu eliberent.

Asygnacye zaległe jw. jmp. wojewody brzeskiego, jmp. cześnika sieradzkiego z dawnych delat dotąd wywiedzionych toties satis faciendum zalecamy.

Nie godzi się przepomnieć zasług emeriti civis, jmp. Andrzeja Kołudzkiego niegdy chorążego bydgoskiego ex necessitate temporum natenczas rachmistrza powiatowego, na którego zasługi zgodna uchwała podatku w województwie inowłocławskiém w retentach haeret, które wypłacenie w województwie inowłocławskiém zatrzymane, w izbie inowłocławskiéj komisarskiéj dosyć uczynienie pilnie zlecamy.

Że nas przywodzi necessitas rerum w porządnym wypłaceniu wojsk i należytéj responsyi i zaradzeniu od pretendujących prowiantów moskiewskich do potrzebnéj rad naszych limitacyi contra tenorem uniwersału jkr. mci: tedy w tém zlecamy jmp. marszałkowi exponenda rad naszych merita jw. panu kanclerzowi koronnemu, aby w tém pro hac vice żadnego prawa przeciwieństwu imputare nie raczył i u jkr. mci, p. n. m., reges et leges observantium w tém excusatos et ab onere moskiewskich pretensyj prowiantowych liberatos foveat et habeat. Mając tedy te przerzeczone do zachowania sejmiku merita et contenta, sejmik

ten cum gratia jkr. mci, p. n. m., ad 14 Novembris limitujemy i w Radziejewie zachowujemy.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

122.

1712. *November*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 13a f. 630.*

271. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ante festum Praesentationis beatissimae Virginis Mariae proximo (November, 19), anno Domini 1712.— Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw kujawskich wróciwszy się na to zwyczajne radom miejsce ex anteriori limitatione sejmiku naszego na dzień 14 listopada zachowałego.

1. Jakośmy w przeszłéj uchwale naszéj wzięli przed się postanowienie podatków genera dziesiątka poborów i szelężnego według praktycznych taryf et in supplementum onych pogłówne jedno w przeszłych uchwałach in taxa osób specyfikowane: tak te podatki dysponując do porządnego jako najlżejszego wypłacenia to sobie præcavemus, aby jmp. dyrektor koła naszego, któremu jest tych dwu ćwierciowych podatków semel data disponendi potestas, aby jako sam nie razem tych trojga podatków ichm. pp. asygnataryuszom podpisował delatę, tak aby się znosił w tém z jmp. egzaktorem podymnego o wydaniu delat, żeby per omnia genera podatków razem wchodząc w jedne powiaty, egzekucye non aggravent populum, ale jeden wybrawszy podatek, drugi gradatim et distinctim był egzekwowany.

2. Których jednak egzekucyj obligujemy ichm. pp. egzaktorów aby przez swoich sukkolektorów dla skromniejszéj egzekwentów egzakcyi non exigent.

3. Obligujemy przytém ichm. pp. asygnataryuszów, aby in oppresionem et aggravationem populi nie ważyli się w większym nad trzy osoby poczcie egzekwować, ani sobie na egzekucyach gwałtem trunków jakich, z tych obroków kontentacyi kwitowego nad pół złotego

deklarowane z jednéj wsi przy płaceniu jednego podatku więcéj nie pretendować, w czém gdziekolwiek injuriati jmp. obywatele, do komisyj wojewódzkich pro repetendis damnis referować się mają.

4. A że z zaległych podatków sześciorga pogłównego, które niegdy godnéj pamięci jw. jmp. kasztelan kruświcki exigebat i z nich po dostateczném wyrachowaniu zupełny kwit imieniem województw przez jmp. starostę radziejowskiego, marszałka natenczas województw de toto odebrał, delaty zaś podatków niewypłaconych ichm. pp. sukcesorowie przerzeczonego jmp. kasztelana kruświckiego województwom libenter comportarunt i one izbom komisarskim reposuerunt, a z wypłaconych majori in parte tych podatków, komu są i z którego województwa wydane, pleniorem informationem województwom i rzetelną elucydacyą uczynić pro commodo województw deklarowali: tedy z kwitu hujus meriti obligujemy komisye obojga województw naszych, aby in crastino przyszłego, da Bóg, sejmiku 3-ia futuri Januarii ab actu præsentis przypadającego tu w Radziejowie suos actus ad excipiendas has informationes skombinowały i tak potrzebnych relacyj insimul et indilate wysłuchały.

5. Na remanenta zaś przerzeczonych podatków w delatach specyfikowane, jakośmy w przeszłych uchwałach przyjęli ex re judicata komisyi radomskiéj wypłacenie dawnych asygnacyj jw. panu wojewodzie, ruskiemu w jmp. cześnikowi sieradzkiemu i chorągwi niegdy w. jmp. wojewodzica inowrocławskiego, tak tych asygnacyj z przerzeczonych delat zlecamy jmp. marszałkowi naszemu zesłanym od swoich pryncypałów deputacyom nieodwłoczną satysfakcyą.

6. Którym oraz za tak długą niewypłacenia ekspektatywę in vim solaryi jmp. Maciejowi Załuskoskiemu i jmp. Kazimierzowi Wolskiemu deputatom tych zaległych podatków obmyśléć, izba komisarska brzeska przez dyspozycyą jmp. marszałka naszego tenebitur.

7. Tych podatków egzakcye ichm. pp. deputaci bez asystencyi jmp. Jerzmanowskiego sukkolektora dla weryfikacyi zasłaniających się kwitów ne exequi præsumant, serio præcavemus, do czego i jmp. Jerzmanowskiego ad præbendam assistentiam, póki wszytkich remanentów nie wybierze, præsenti laudo obligatur.

8. Do tychże podatków naznaczon resedel jmp. Grabskiego oficera natenczas w służbie zostającego, ad solvendum referować się ma.

9. A że nam per querimonias ichm. braci województwa inowrocławskiego doniesiono, jako jmp. podczaszy inowrocławski in præjudicium et

gravamen województw proprio ausu podatków uchwalonych delaty razem wszytkie pp. asygnataryuszom podpisawszy, bez podania do grodu taryf wydać præsumpsit, gdzie gravatorie stanowi ślacheckiemu exequentes, jeden drugiego wypychając, albo razem najeżdżając obywatelów permolestant: tedy te wszytkie asygnacye i podpisane delaty uniwersałem swym revocare et annihilare jegomości dyrektorowi koła naszego zlecamy, aby bez podpisu ręką dyrektora naszego żadnego podatku nie wydawano i te podpisane delaty præsenti laudo kasujemy.

10. A dla niezawodnéj tych podatków dyspozycyi taryfy tak poborów jak szelężnego u ichm. pp.: cześnika i podczaszego inowrocławskich znajdujące się, aby ad acta proprii palatinatus podane były, autoritate præsentis laudi podać ichmościów obowięzujemy.

11. Także akta komisyj skarbowych obojga województw po każdéj reasumpcyi sądów komisarskich zaraz in crastino aby do ksiąg grodzkich suorum palatinatuum, a to dla informacyi ichm. pp. obywatelów, quidquid in eis statutum est, były podane, ichm. pp. komisarzom zlecamy.

12. Dla ukontentowania wszytkich powiatów in omni judicato communicativo, a osobliwie w sądach komisarskich in societatem operum uprosiliśmy z powiatu przedeckiego do komisyi brzeskiéj jmp. Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, a z powiatu kowalskiego jmp. Franciszka Kownackiego, ut insimul et semper hocce munus administrent.

13. Suplikowały nam niektóre miasta województw naszych plorato studio w przeładowaniu taryf 1681 szelężnego in hoc calamitoso statu żadną miarą do podatku niniejszego niewystarczonego: tedy subveniendo egestati tym miasteczkom, czopowe im a prima Januarii anni futuri proximi in futurum aż do wypłacenia tych podatków in liberam dispositionem miastom, a to in compositionem wypłacenia zupełnego szelężnego præsenti laudo puszczamy.

14. Excepto miasta Strzelna, którego czopowe a prima Januarii anni proxime futuri in dispositionem jw. jm. ks. proboszcza strzelińskiego ad pium opus, reparacyi organów kościoła strzelińskiego na dwie lecie committimus.

15. Miasto zaś Wrocławek jako najznaczni(éj) tą taryfą szelężnego przeładowane per medium summæ inpositæ jemu defalkujemy, a suplement defalki z karczm novæ erectionis do izby komisarskiéj brzeskiéj, adimplendo tę taryfę, odsyłamy.

16. Wieś Wysocino w województwie i powiecie brzeskim, także dobra traktom obozowym podległe jako w powiecie radziejeskim Lupsin i Świnogać, a w powiecie przedeckim Roguszki, w województwie inowrocławskiém Gniewkowice, parochią dąbrowiecką, parochią liszkowszką i z Mamliczem, tudzież opactwo koronowskie i mogielnickie i osobliwie ich wsie: Czechrz i Opatowice per omnia genera calamitatis zdezelowane ichm. pp. komisarzom naszym ad alleviandos census zalecamy.

17. Skarbanów w przedeckim powiecie spalony, według dawnych praw ab oneribus reip. exceptum, ex modernis contributionibus liberum zachowujemy.

18. Suplikował w kole naszém jmp. Bartul posesor wsi Czystego w województwie inowłocławskiém leżącéj, nad deklaracyą wyraźnych przeszłych uchwał in ratione przeładowanego szelężnego wolnego odprzysiężenia aktu w grodzie inowrocławskim uczynionego, teraz wydaniem asygnacyi na to szelężne ex arbitrio izby komisarskiéj inowrocławskiéj prægravatus: tedy go przy dawném odprzysiężeniu super certum quantum według dawnego juramentu zachowujemy.

19. Podobnąż kwerelą zaniósł w kole naszém jmp. Popowski znacznie læsus na honorze osoby swojéj od ludzi swywolnych egzekwujących regimentu jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego porąbany, pokrwawiony i w arest wzięty: w czém pro vindicanda satisfactione imieniem koła naszego do jw. jmp. marszałka jmp. dyrektorowi naszemu listem convenire zlecamy, aby za takowy kryminał nieodwłocznie karę z winowajców i należytą satysfakcyą obmyśléć raczył.

20. Zasłużył w sercach naszych wielką meritorum gratitudinem jmp. Leski pisarz ziemski inowłocławski, któremu województwo w znacznym konflagracyi upadku, providendo subsidium, sumę złotych 600 w przeszłych uchwałach województw naznaczyło, dotąd ją in suspenso bez satysfakcyi w ekspektatywie zostawiwszy, którą to sumę tanquam debitum liquidum jéjm. pani Krasińskiéj pozostałéj sukcesorce ad satisfaciendum izbom komisarskim zalecamy.

21. Jakośmy przeszłą uchwałą naznaczyli fraternum subsidium z niewoli powróconym ichm. pp. Józefowi Kołudzkiemu i Prusinowskiemu, tak nie mając im sposobu inter tot genera zaległych wojsku długów na prędce ukontentowania ichmośc., podatek Żydów, arendarzów od kotła piwnego po złotych pięćdziesiąt, od garca gorzałczanego złotych dwadzieścia, od potaśników w obudwóch województwach znaj-

dujących się po dwa złote od głowy naznaczamy i ich executionem tymże ichmośc. committimus.

22. A że dotąd z pierwszego ligamentu uchwały naszéj in vindicatione przez ichmośc. niektórych soli gwałtem zabranéj żadnéj dotąd a vindicatoribus, to jest, od ichm. komisarzów solnych nie mamy satysfakcyi, tedy do dalszego poparcia tak gwałtownéj akcyi et ad investigandum rozebranéj téjże soli pro socio laborum ichm. komisarzom solnym jmp. cześnika inowrocławskiego deputujemy.

23. List do jw. jmp. kasztelana krakowskiego in re affectata względem ruiny starostwa gniewkowskiego jmp. Morawskiego starosty gniewkowskiego na ręce tegoż jegomości imieniem koła naszego napisać i ordynować jmp. marszałkowi naszemu zlecamy.

24. Mając znaczne cordolia województwa nasze do jw. jmp. podskarbiego koronnego w bezprawnych depaktacyach i cła generalnego już częścią ex virtute uchwały warszawskiéj wyszłego, a przez pp. skarbowych na komorach celnych terra et aqua præjudiciose et gravaminose extorquentium non sine dolore et damno: takowym ekstorsyom toties compatiendo et conveniendo w tém przez list koła naszego jmp. podskarbiego koronnego, gdyśmy nie mieli żadnego responsu, uprosiliśmy z koła naszego: jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowrocławskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego do jw. jmp. podskarbiego koronnego, ut personaliter rem agant z jegomością, instando, aby od tak gwałtownych egzakcyj stan ślachecki agrawujących i kupcom toruńskim in mutuo nobis cum damno oprymujących sponte cessare raczył.

25. A gdy następuje blisko przyszły ex limitatione sejm, utinam omnia vulnera reip. sanandus, zalecamy osobliwie ichm. pp. posłom sejmowym naszym, aby co mamy ex scripto beneficio legis tak uchwały warszawskiéj jako i præjudicatorum prześwietnéj komisyi radomskiéj, in vindicandis damnis ab injuriante militia na przyszłe, da Bóg, zasługi przyszłym sejmem uchwalone asygnacyą injuriantium w województwach naszych do województw naszych jw. jmp. podskarbi ordynować raczył, jakoto regiment pod jmp. Szelingiem pułkownikiem w województwach naszych summopere agrawujący, gdzie toties Odmianowo przez ludzi jego spalone; chorągwie: jw. jmp. wojewody sieradzkiego, najj. królewicza jmci Augusta pancerna, jmp. kasztelana czerskiego, jmp. starosty włodzimierskiego pancerne, jmp. Turkuła chorągiew wołowska znacznemi ekstorsyami województwa nasze agrawujące, ut hæc ex meritis justa debita rependant.

26. Jeżeli czém między wszytkimi ciężarami rzeczyp. województwa nasze gravantur jako z tym i gwałtownie przeładowanym dyspartymentem hybern na województwa nasze włożonym, zkąd do ostatniéj dezolacyi dobra królewskie i duchowne tak poszły, że dalszych solacyj hybernowych w wojsku ultra supportare nie mogą: tedy pierwszemu i osobliwemu staraniu ichm. pp. posłów naszych zlecamy, aby inter omnes curas najusilniéj na tymże sejmie o koekwacyi hybern cum omnibus provinciis parem u stanu rzeczyp. instent i durantibus comitiis to chwalebne porównane dzieło elaborent; oraz aby zaległe od kilkunastu lat hyberny a per hosticum zatrudnione ab onere exsolvendo tak długo pozostałych długów tanquam impossibile województwom naszym sufferre raczyli. Wojska saskiego do komputu rzeczyp. wojsk przyjęcie, cujus nutu et partu graviter involutum, pilnéj ichm. pp. posłów indagacyi zlecamy, oraz o ewakuacyą wojsk wszytkich egzotycznych a osobliwie saskich z komputu koronnego sedulissimo studio u najj. kr. jmci instabunt.

27. Komisya toruńska postanowieniem rady walnéj warszawskiéj, pro injuriatis naznaczona że dla pewnych rewolucyj przeszkodzonych dotąd nie doszła, o poparcie jéj na teraźniejszym sejmie ichm. pp. posłowie przy zachowaniu dawnych do téjże komisyi deputowanych ichm. pp. komisarzów seryo do najjaśniejszego majestatu jkr. mci intercedent pro reassumendo.

Instrukcyą na pierwszy akt sejmu tego z województw naszych tymże ichm. pp. posłom wydaną commissæ dexteritati in pleno robore zachowujemy i zalecamy, obligując ichmościów, aby insimul sine distinctione animorum wszytkie zlecone sobie punkta tak w przeszłéj instrukcyi jako i w teraźniejszém laudum zalecone tractent, promoveant.

Sejmik zaś ten pro necessitate rerum i dla dalszéj dyspozycyi uchwalonych podatków dla zupełnego zapłacenia wojsku, do dalszych rad naszych do dnia trzeciego stycznia (w) blisko przyszłym roku 1713 zachowujemy i na toż miejsce do Radziejowa limitujemy.—Datum w Radziejowie die 15 Novembris, 1712 anno.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

123.

1713. *Januar.*, 3. *Radziej. grodz. Relation. 13a f. 652.*

272. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum sancti Pauli primi eremitae proxima (Januarius, 17), anno Domini 1713. Obtulit nobilis Joannes Brochocki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw kujawskich zjechawszy się do Radziejowa ex limitatione przeszłego sejmiku na dzień 3 stycznia roku 1713 przypadającego.

1. Na dalszą dyspozycyą uchwalonych podatków, którymi im bardziéj zewsząd obruimur, w tém żałośniéj afficimur, że niskąd in hoc afflicto et deprædato statu nie mając solatia, ale gdy nam privilegiata jkr. mci salaria, unicum munificencyi pańskiéj solatium gwałtowni pseudo mercantes pod cudzemi protekcyami należytości u województw naszych wydzierają i niemi ex nostro interesse præjudiciose lucrantur, jak to wyraził z osoby swojéj jmp. Rubinkowski mieszczanin toruński i superintendent ceł jkr. mci, który sól ruską z ekonomii samborskiéj przez pewnego szypra pod Toruń clandestine spuszczoną, a nam omni et primo jure concernentem, in præjudicium et contemptum legum upornie zakupił i lubo przez niektórych ichm. pp. urzędników województw naszych legitime przyaresztowaną, z pod aresztu ambitioso fastu superintendencyi swojéj gwałtownie zabrał: tedy tantum ausum et damnum województw æstimando, zalecamy singulari cura et sollicitudini ichm. pp. posłów naszych sejmowych, aby tę sól gwałtownie i præjudiciose wydartą activitate sua u jkr. mci, p. naszego miłościwego vindicent i takowego damnifikatora od superintendencyi jako super præsumendum amoveri curent et recommendent præsentis officii privationem, oraz soli zabranéj restitutionem.

2. Do których dalszéj windykacyi (si in eo foro publicæ curæ non permiserint) uprosiliśmy z koła naszego pro convictione tegoż pana prejudykanta in omni foro prosequendum za delatorów: jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego majora jkr. mci, za

instygatora téj sprawy jmp. Marcina Sulkowskiego regenta grodzkiego brzeskiego, którzy to ichmośc. spólnie jako unum negotium unanimi studio tak promovebunt, aby jeden bez drugiego w téj sprawie nihil attentet, promoveat, nec concludat sub nullitate negotii, ale tak żeby ex captato emolumento cedat in commodum województw, czy to w trybunale piotrkowskim, czyli in quovis foro insimul promovebunt.

3. Zabiegając zaś tajemnym téj soli z Torunia wendycyom, zalecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby ostrzegające universales wydał po województwach naszych, a osobliwie ad oram ku Bydgoszczy i Wielkiéj Polsce extendentem, żeby żaden pod niewiadomością jaką nie ważył się téj soli ruskiéj z Torunia wozić i kupować sub confiscatione rei empturæ. Do któréj to konfiskacyi i takowego kupna ostrzeżenia uprosiliśmy ad solidam adtendentiam et executionem czułych na to komisarzów: jmp. Pawła Morawskiego starostę gniewkowskiego, jmp. Jakóba Niemojewskiego, jmp. Tomasza Dąbskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego burgrabiego brzeskiego, zalecając i obligując ichmościów, aby cokolwiek in hac statione ex confiscatione lucrabuntur, to wszytko in commodum województw zachowując, w jeden depozyt do klasztoru konwentu oo. Franciszkanów inowłocławskich zwozić kazali do dalszéj województw dyspozycyi.

4. Permovet nas ochotna niewdzięcznym asygnataryuszom źle traktowana egzolucya, którą im chętniéj w tych ciężarach naszych rycerstwu świadczymy, tém nieznośniéj, a prawie hostico modo w egzekucyach od nich gravamur; jakoto świeżo patimur od jmp. Macieja Załuskowskiego deputata chorągwi pancernéj jw. jmp. koniuszego litewskiego, któremu pozostałych podatków sześciorga pogłównego wydawszy delaty, prawie jezdeśmy przez jego egzekucye desolati, nad zwyczaj i nieznośnie traktując obywatelów kontemptami, ekstorsyami i stanu ślacheckiego despotyczną konfuzyą przy gwałtownym, a skrętnym wydarciu tychże podatków i zbytecznym swego ekwipaża znacznych pocztów wypasieniu: przeto zabiegając tantæ licentiæ et abusivæ executioni, zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego wydać do województwa brzeskiego universales revocatorias od dalszéj solucyi temuż p. deputatowi pozostałego podatku, a w upornéj jego dalszéj egzekucyi jako przeciw wolnéj województw naszych dyspozycyi za inwazora i publicznego województw naszych opresora deklarujemy, zachowując każdemu z ichm. pp. obywatelów i braci naszych liberam defensionem et propugnationem do

dalszych województw naszych wypłacenia tych podatków dyspozycyi, która gdy subsequetur — — —.

5. Obligujemy toties quoties nexo, ligamento, decreto izby brzeskiéj komisarskiéj jmp. Adama Jerzmanowskiego, aby in futurum zawsze przytomną assistentiam sui do tegoż podatku praebeat, sub poena peculatus in personam jegomości extendenda.

6. A na rekognicyą i dysjudykacyą tak wielu uczynionych w województwie naszém presur przez jmp. Załuskowskiego komisyą w Brześciu pro die 9 præsentis ad instantaneam responsionem et injuriatorum satisfactionem naznaczamy, gdzie, cokolwiek sądy komisarskie in rebus injuriatis decernent, województwa nasze pro rato et grato accepturi; które to sądy komisarskie obojga województw, że z niemałą ichm. pp. obywatelów malkontencyą bez publikacyi na czas expediebantur, tedy dogadzając fraternis votis, aby na dwie niedzieli przed sądami przywołane i publikowane w grodach suorum judiciorum były, ab hinc præcavemus et statuimus.

7. Zaszła nas godna instancya jw. jm. ks. biskupa kujawskiego, gratissimi pastoris nostri pro alleviandis oneribus przeładowanego w dobrach jegomości szelężnego dawną taryfą w teraźniejszych uchwałach postanowionego, którą to instancyą expositis cordibus przyjmując, do ukontentowania izbie komisarskiéj brzeskiéj pilnie zlecamy.

8. Podobneż postulatum jw. jmp. wojewody pomorskiego, gorąca instancya za dobrami w województwach naszych znajdującemi się, oraz i miast: Strzelna, Radziejowa, Brześcia, Dybowa suplikujących ex virtute podanych suplik moderamini téjże izbie komisarskiéj brzeskiéj in desideriis sublevandum zalecają.

9. Także Ostrów sors Ostrowskich recenter conflagratum circa beneficium legis o konflagracyach expressum conservari i od podatków teraźniejszych exonerari mieć chcemy. In pari casu Borucin i Bryszewo zdezolowane pariter do komisyi odsyłamy, cum pari respectu i majętność poczałkowską izbie komisarskiéj zalecamy.

10. A jakośmy przeszłą uchwałą ichm. pp. niektórych in anteriori laudo de nomine wyrażonych obligowali, aby taryfy tak szelężnego jako i poborowe ad acta ingrosowali, tak i præsenti ligamento ichmościów do podania tych taryf ad proprii districtus acta obowięzujemy.

11. Bacząc znaczny uszczerbek izby komisarskiéj inowłocławskiéj per fatalem casum jmp. kasztelana kruświckiego, do kompletu sądu naznaczamy: w. jmp. starostę gniewkowskiego, jmp. Morawskiego, jmp.

Tomasza Dąmbskiego, jmp. Władysława Kolczyńskiego podczaszyca inowłocławskiego za spólnych z przeszłymi ichmościami do tych sądów fiskalnych komisarzów præsentis laudo vigore.

12. Ażeby potrzebna usługa całéj rzeczyp. i zaszczyt tychże województw in cordibus civium emerentium nie wygasł do dalszych zasług, który dotąd in hoc calamitoso et defectuoso statu własną fortuną na wielu funkcyach i usługach województw sine ulla recompensa zaszczycali: tedy mając tam pretiosa opera w niewygasłéj ichmościów pamięci, wszytkim fungentibus tak na sejmy walnéj rady, komisye, legacye najpierwszego zawdzięczenia sposobu rekompensować præsenti laudo deklarujemy i wyrażone, osobliwie pro particularibus obsequiis w przeszłych uchwałach deklarowane salaria reassumimus, aprobujemy i satysfakcyą nieodwłoczną obowięzujemy.

13. A gdy w promocyi publicznych interesów czteroma posłom uproszonym na sejm walny warszawski niespodziane fatum wielkiéj estymacyi i ekspektacyi civem jmp. Mikołaja Radojewskiego chorążego bydgoskiego a socio labore tegoż poselstwa magno dolore distinxit, bo ten, qui legatus erat, modo ligatus a fato factisque a fato cessare jussus: tedy ad complementum deputowanych ichmościów in antecessum ichm. pp. posłów czwartego in societatem obsequii, w. jmp. Macieja Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego na sejmiku elekcyjnym multis precibus et votis do téj usługi prima fronte proszonego, iisdem votis reassumimus, upraszamy i deputujemy, tak jakoby na pierwszym elekcyalnym sejmiku był atoryzowany, præsenti laudo do téj usługi obligujemy, oddając wszytkie interesa tak pierwszą instrukcyą jako repetitis etiam vicibus przydaną in communem curam kolegów jegomości anteriori laudo wyrażonych, tak żeby żaden bez drugiego prywatnie et singulariter nie ważył się traktować i konkludować interes. Do któréj to usługi jak najprędszą zagrzewając jegomości ochotę i na tamto miejsce komparycyą, solarium viaticum tysiąc tynfów, ex faciliori modo providendo, deklarujemy.

14. Et inter primas curas activitati ichm. pp. posłów najusilniéj zalecamy, aby województwa nasze tot hostilitatibus desolata, a prawie ostium hostibus apertum wszytkich wojsk przechodzących i zimujących nieznośnie provinciam omni nervo exhaustam, jkr. mci i stanom rzeczyp. clementiæ fraternæ zaleciwszy et tantam indemnitatem przełożywszy, od dalszych ciężarów podatkowych na tym sejmie in toto vincere raczyli, pari gaudendo munificae legis privilegio, jakie miały od rzeczyp.

województwa ruskie lub othomanica hostilitate konstytucyami ab oneribus publicis ekscepcye swoje.

15. Niemniéj przeładowane województwa (w)królewskich i duchownych dobrach imparitate hybern niesłusznym dyspartymentem nałożonych, nic inszego jak tylko ultimam internecionem et carentiam dalszych solucyj hybernowych protendunt: tedy instabunt ichm. pp. posłowie, aby durantibus comitiis przez deputowanych ad coaequationem hyberny komisarzów województwa nasze ad proportionatam reducere mogli hybern æqualitatem.

16. Nie w mniejszém stanom rzeczyp. podziwieniu niepraktyczna dotąd bez potrzeby sejmiku limitacya, ile gdy cum tenore uniwersału na sejm wydanego tyle czasu sejmować favens rewolucya pozwoliła; zabiegając tantis ausibus præjudiciosis, aby na dalszą limitacyą ichm. pp. posłowie nie pozwolili, seryo ichmościów obligujemy.

17. Saskie poczty sowite na usłudze jkr. mci per ostium województw naszych rozłożone, gdy nas niesłusznemi egzakcyami gravatorie permolestant, doniosą ichm. pp. posłowie tantum abusum et licentiam tych pocztów jkr. mci, upraszając klemencyi pańskiéj, aby nas od dalszéj opresyi securos kompescencyą swoich egzorbitantów reddere raczył.

18. Jeżeli co stany rzeczyp. in interna securitate cædere może, jako domowy artykułami wojskowymi i koronnymi opisany żołnierz et tot repetitis legibus przy formalnéj i drogiéj zapłacie rozrządzony, u którego nulla observantia legum, ani bojaźni prawa i hetmana ale inveterato ausu znarowione do wydarcia narowy dotąd sobie zakazanych paletów i kantonów cum summa oppressione ludzi ubogich pozwalają i prawdziwie w województwach naszych z dywizyi jmp. Siemianowskiego kantonują: doniosą ichm. pp. posłowie tantum abusum tych egzorbitantów jw. jmp. kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi w. koronnemu, instando poenas eo abusu demeritas i o dalsze od téj licencyi uśmierzenie.

19. Non postremæ curæ zalecają ichm. pp. posłów w upomnieniu się jw. jmp. podskarbiemu koronnemu de reddenda ratione prowentów ceł rzeczyp. od walnéj rady warszawskiéj in hucusque administrowanych, między któremi województwa nasze dwojaką solucyą na Fordanie despotyczną przez spólne commercia toruńskie nad inne prowincye gravantur. Zalecą oraz ichm. pp. posłowie jw. jmp. podskarbiemu koronnemu justa desideria województw naszych, aby cokolwiek mamy ex be-

neficio legis walną radą i komisyą radomską de restituendis injuriis od wojska chorągwie tu grasujące i egzorbitujące na dalsze ćwierci do zapłaty akomodować do województw naszych raczył, które to chorągwie osobliwym tytułem de pronomine ich pryncypałów podadzą jw. jmp. podskarbiemu koronnemu.

20. Widząc znaczną konwentu brzeskiego oo. Dominikanów na wielkim trakcie wszelkich wojskowych przechodów dezolacyą tak dalece, że ani chwała boska w dawnym poczcie zakonników continuari, ani konwent ten w należytém pożyciu sustentari nie może: zalecamy ichm. pp. posłom do jkr. mci, p. n. m. i stanów rzeczyp. intercessionalia nostra, aby supplendo tantum defectum ecclesiæ et religionis, osobliwym przywilejem intra muros miasteczka Brześcia wolną propinacyą wszelkich likworów temu konwentowi, ubi de loco placuerit, wyjednać i przywieść raczyli. Nihilominus i dobra tegoż konwentu dawnymi przywilejami od hybern ekscypowane przy tychże swobodnych przywilejach aby zachowane ab ulterioribus oneribus hibernalibus et quartualibus in sua securitate były emerendum, pilno zalecamy.

21. Zawieszono dotąd w łasce jkr. mci, p. n. m., krzywdy jmp. Antoniego Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego satysfakcyą o zabranie zbóż na potrzebę wojsk saskich w komisoryacie saskim przyznaną, a tak wielą deklaracyami jkr. mci asekurowaną jawną concivis nostri krzywdę zalecamy jkr. mci ichm. pp. posłom naszym elaborandam ad satisfaciendum.

22. Interes pilny w. jmp. Pawła Morawskiego starosty gniewkowskiego na tamtém miejscu od tegoż jmp. starosty przełożony instantialiter do jw. jmp. kanclerza w. koronnego sedulo ut promoveant, fraterne obligujemy.

23. Caetera punkta w przeszłych uchwałach curae et sollicitudini ichm. pp. posłów zalecone reassumimus i do poparcia wszytkim ichm. pp. czteroma posłom sine distinctione animorum et obsequii zgadzające się cum bono et commodo publico, dexteritati eorumque activitati probatae oddajemy.

24. A że z dyspozycyi i przeszłéj uchwały naszéj naznaczone złączenia sądów komisarskich obojga województw in crastino teraźniejszego sejmiku ad justam exceptionem relacyi o podatkach sześciorga pogłównego przez sukcesorów jw. jmp. kasztelana kruświckiego ob certas rationes dojść nie mogły, a osobliwie dla nieskończonéj delat tych podatków rewizyi przez jmp. Jerzmanowskiego dotąd administrującego,

tedy tę relacyą przerzeczonym ichm. pp. sukcesorom do skończenia zupełnéj rewizyi tych delat, jeżeli przed przyszłym sejmikiem succedet, na trzy dni przed zachowałą tego sejmiku limitacyą, to jest, na dzień 3 miesiąca marca zachowujemy, po któréj doskonale wywiedzionéj sejmik ten nasz na poniedziałek pierwszy po popielcu wstępny (Martius, 6) limitujemy i konserwujemy. — Datum w Radziejowie die et anno, ut supra.

Franciszek Stanisław Jarnowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich manu propria. (L. S.)

124.

1713. *September*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 105.*

273. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m., na dzień 12 września w roku pańskim 1713 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im większe ojcowskie jkr. mci, p. n. m., circa bonum publicum pieczołowania uznawamy specimina, że po zerwanych propter dissensiones civium jednym ex limitatione a drugim relationis sejmikach, przez uniwersał powtórny sposób afflictis rebus succurrendi z dobrotliwéj podaje klemencyi: tém większe filialis obedientiæ reprezentujemy dokumenta, kiedy stosując się ad propositiones jkr. mci, p. n. m., w wspomnionym uniwersale wyrażonych, tudzież satisfaciendo legi publicæ w wypłaceniu dwóch ćwierci emeritæ militiæ naprzód regimentowi jmp. generała Fleminga na 18,863 złotych ad rationem tychże dwóch ćwierci do województwa brzeskiego asygnacyą mającemu, uchwaliliśmy podatek pogłównego po złotych trzy od prostéj osoby, suberit to jednak moderamini każdego z nas osobliwie, która osoba exigua merita dorocznego myta bywa kontentowana. Rzemieśnicy jednak (jakoto młynarze, owczarze, mielczarze, szewcy, kraw-

cy, kowale) omnis generis pro capite uniuscujusque po złotych sześć importare będą powinni. Taryfę zaś do tego podatku obraliśmy anno Domini 1705 sine ullis decessibus i egzekucyą tegoż podatku samymże ichm. pp. asygnataryuszom zleciliśmy, adempto nihilominus groszowego solario, tylko in spem insensibilis exactionis kwitowe po groszy piętnaście ze wsi pozwalamy.

Bacząc oraz, jeżeli kiedy tedy in occurrentiis uniwersałów jkr. mci, p. n. m. suplementu na wojsko kr. jmci, p. n. m., a famelicis potrzebujących, tudzież z okazyi przechodzących non sine gravi detrimento wojsk egzotycznych potrzebną legacyą do jkr. mci, p. n. m., uprosiliśmy w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego, jmp. Ignacego Dąbskiego majora jkr. mci z inowrocławskiego województw, których ichmośc. bratersko obstringimus, aby seposito omni privati commodi respectu starali się, aby pomyślne et quam efficacissima województwom ad puncta instrukcyi afferant solatia. Ciż ichm. pp. posłowie, n. w. m. panowie, enixissime suplikować będą jkr. mci, p. n. m., żeby jkr. mość, p. n. m., post longam sitim kontentował sporą defluitacyą województw naszych famelicos cives, tudzież aby impune chciał zabierać sub prætextu et nominibus privatorum civium spływającą sól, jak wiele quotannis województwa nasze concernit.

Regimentowi jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego resztę pozostałą supra expresso genere podatku zapłacić deklarujemy, tudzież in vim gratitudinis jmp. kapitanowi tegoż regimentu u nas degenti za dyskretne obejście się z województwem złotych dwieście præsenti laudo stwierdzamy i jmp. marszałkowi asygnacyą, raczéj delatę wydać zlecamy.

Asygnacyą chorągwi husarskiéj jw. jmp. podskarbiego w. koronnego ratihabemus i na tęż sumę, quæ et quanta przez komisyą brzeską i delatę na podatek pięciu poborów anteriori laudo uchwalonych pozwolona i już po części in executione, wydać jmp. marszałkowi zlecamy, jednak na inszy podatek, to jest, na pogłówne na dzisiejszym zjeździe uchwalone, eo adjecto, żeby ten podatek poborowy, który niektóre wsie za pomienioną delatę importowały, był in rationibus pogłównego każdemu z ichmościów braci przyjęty.

Instantiales za opactwem koronowskiém i starostwem radziejowskiém aby jmp. marszałek nomine publico do jw. jmp. kasztelana krakowskiego ekspedyował, committimus.

Punkt laudi pod dyrekcyą jmp. Mikołaja Zboży Radojewskiego chorążego bydgoskiego reasumujemy, aby jmp. sukkolektor w. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąbskiego starosty nakielskiego reddat sufficientem calculum na przyszłym, da Pan Bóg, ex limitatione sejmiku z arendy dwuletniego szelężnego, z którego, jeżeliby się pokazała superata nad ekspensę, za słusznemi asygnacyami na to powinien będzie jmp. marszałek koła naszego wydać asygnacyą, komu competierit.

Na resztę zasług chorągwi najjaśniejszego królewicza Augusta wydać asygnacyą, gdzieby się mogła pomieścić, lubo delatę na pogłówne jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy.

Ichm. pp. komisarzów, poborców, egzaktorów i wszystkich tych, którzy się podatku jakiegokolwiek, jakoto podymnego, szelężnego cum novis abjuratis i szelężnego wedle taryfy anni 1681 sine decessibus tykali, obligujemy, aby na przyszłym sejmiku coram deputandis ex gremio reddant calculum.

A ponieważ województwa nie mają słusznéj iluminacyi, jak wielka cessit suma batalionowi jw. jmp. marszałka w. litewskiego, dlatego ichm. deputowanych z izby komisarskiéj brzeskiéj in antecessum per binos z powiatu aprobujemy i obligujemy, żeby quam exactissime et fidelissime kwity zlustrowawszy, inceptum opus uczynili perfectum.

A że wielu ichmośc. braci słuszne in medium kwerymonie wnosili o taryfę dymową, która multoties et pro libitu privatorum formowana i reformowana bywała cum summo præjudicio i ciężką krzywdą: dlatego pomienione taryfy dymowe, quotquot w grodach województwa brzeskiego znaleźć się mogą, anihilujemy, kasujemy i obligujemy ichm. pp. regentów, albo wiceregentów, żeby i same vestigia pomienionych taryf obliterare starali się.

Kredens do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, naszego w. m. pana, aby jmp. marszałek nomine publico ekspedyował, zlecamy, nietylko świadcząc gratitudinem pro præstitis, ale też aby desideria publica za osobliwą jmci, n. w. m. pana, promocyą effectuari mogły, upraszając i aby jmp. podczaszy brzeski, nasz w. m. pan, in privato negotio za interpozycyą jegomości, n. w. m. pana, został voti compos.

Desideria et exspectationes populi, jakoto supliki, listy niektóre, czego in medium prævalentibus dissensionibus civium wnosić nie przyszło, cum toto effectu do przyszłego sejmiku odkładamy.

Ażebyśmy nie byli privati beneficio et modo consilii, za powszechną zgodą sejmik dzisiejszy do niedziel czterech, to jest, do dnia

10 Octobris w roku teraźniejszym limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.).

125.

1713. *October*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 122.*

274. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta ante festum sanctae Helwigis viduae electae proxima (October, 13), anno Domini 1713.—Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Octobris w roku teraźniejszym 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ z reskryptu jkr. mci, p. n. m. i relacyi ichm. pp. posłów uproszonych nie jesteśmy sufficienter in desideriis nostris kontentowani: uprosiliśmy powtórnie ww. ichm.: jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego z brzeskiego, jmp. Ignacego z Lubrańca Dąbskiego majora jkr. mci z inowrocławskiego województw cum publico instrumento do jo. księcia jmci arcybiskupa gnieźnieńskiego, prymasa Korony polskiéj i w. ks. litewskiego, przy którym upraszać będą ichm. pp. posłowie jo. księcia jmci, n. w. m. pana, aby wejrzał in afflictissimum patriæ statum, kiedy po uskromionych ab intra niebezpieczeństwach od własnych sił giniemy i nie mogąc się swojemu wojsku wypłacić, prætextu auxiliorum non sine sensu przechodami gravamur i do tego jeszcze ciężką podług taryfy 1661 (podług któréj większéj części kolonii obliterata vestigia) egzakcyą opprimi tentamur, aby tedy jo. książę jmość prymas, przełożywszy vigore charakteru et auctoritatis primatialis swoje refleksye, ad salubriora civibus przywiódł jkr. mość, p. n. m., consilia.

W czém osobny kredens do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego jako pierwszego naszego senatora jmp. marszałek koła naszego ekspedyować będzie, w którym nomine publico instabit, żeby je-

gomość, n. w. m. pan, nie chciał tych województw cives tanquam dicatum sibi populum ex specula zaczętéj protekcyi manumittere.

W téjże saméj okurencyi list do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego adresować będzie jmp. marszałek koła naszego, aby jegomość, n. w. m. pan, jako pierwszy in ordine sæculari senator, ku całości téj ojczyzny jkr. mci, p. n. m., zechciał mitiores proponere modos, a jako odważny wódz zechciał bardziéj fidere propriis reip. viribus, na które gravi in publica egestate, stipe extenuamur aniżeli externis auxiliis, które i chleba inopiam i przez ciężką egzakcyą pewną uczynią wojsku zapłaty retardacyą.

W podobnéj materyi conveniet nomine publico jmp. marszałek koła naszego jw. jmp. podskarbiego w. koronnego i podziękuje za deklarowaną expositorum et exponendorum przez ichm. pp. posłów, naszych w. m. panów, promocyą.

Tymże wzwyż pomienionym ichm. pp. posłom, naszym w. m. panom, dajemy omnimodam facultatem intuitu niedoszłéj przez wiele lat soli z jw. jmp. podskarbim wielkim koronnym concludendi, prævia jednak in desideriis województw efficacia et assecuratione o przyszłych punktualnych defluitacyach, starać się jednak będą, aby in vim præteritorum extra sponsionem futurorum województwa nasze kontentowane zostały.

Obligujemy także ichm. pp. posłów, naszych w. m. pp., aby oryginalną deklaracyą kr. jmci szwedzkiego, u kogoby reperiri mogła, lub ex actis in defectu oryginału z sobą wzięli, która była olim ab hoste téj ojczyzny per clementiam tym województwom suplikującym dana, przez ktorą demittendo de quantitate taryfy 1661, pozwolił był król jegomość szwedzki 4 ogrodników lub 3 chałupników na jeden dym redukować in perfectiori et florentiori przed lat circiter dziewięcią tych województw statu: żeby tedy pomieniona etiam in hoste laudanda virtus permoveat jkr. mci, p. n. m., do ojcowskiéj klemencyi, ichm. pp. ministrom, n. w. m. panom, remonstrować będą ichm. pp. posłowie, którzy i z komisoryatem saskim jkr. mci, p. n. m., ekspostulować będą, aby jkr. mość, p. n. m., efficiat to u jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby practicato exemplo in anno 1702, uchodząc kolizyi między ludźmi jkr. mci, p. n. m., saskimi, a wojskiem rzeczyp. żadnych po dobrach rzeczyp. królewskich i duchownych nie było konsystencyi wojsk koronnych w naszych województwach.

A lubo województwa, in singulari egestate zostając, nie tracą nadziei, że per specialem ichm. pp. posłów cooperationem a constitutis oneribus wolne zostaną, in casu jednak nieotrzymania téj jkr. mci, p. n. m., łaski, nie rezolwują się województwa więcéj pozwalać tylko na symplę taryfy 1661, żeby jednak nie była duplikowana quantitas i pretium prowiantów, żeby do mniejszéj taksy ad summam do toruńskiéj redukowane było.

Præcavebunt i to w komisoryacie ichm. pp. posłowie, n. w. m. pp., żeby possessores z jednéj posesyi za drugą penitus zrujnowaną respondere non teneantur et universaliter asekuracyą otrzymają, że deces, jeżeliby się jaki dla dezolacyi tych województw pokazał, rursus non redeat do województw; cokolwiek zaś przechodzące wojska jkr. mci saskie in vim prowiantów na ludzi i konie wybrali, aby to in rationibus przyszłéj egzakcyi z komisoryatu jkr. mci, p. n. m., pretendowanéj przyjęto było, seryo ichm. pp. posłowie ekspostulować będą.

Tymże ichm. pp. posłom, n. w. m. pp., in vim honorarii i obmyślając nervum itineris, po tynfowi z dymu albo currenti złoty groszy sześć wedle taryfy dymowéj ostatniéj redukty naznaczamy jmp. podczaszemu w brzeskiém, jmp. Dąbskiemu w inowrocławskiém województwach.

Do kombinacyi z komisoryatem saskim, si et inquantum nie minęłaby ta nieszczęśliwość, uprosiliśmy: jmp. Jana Słubickiego łowczego inowrocławskiego z brzeskiego, jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskiego z inowrocławskiego województw, których ichmośc. obstringimus, aby præposita honestate et æquitate utilitati starali się, ut bene sit patriæ.

Na komisyą hybernową uprosiliśmy e medio nostri jmp. Wojciecha Krusińskiego i temuż ad vindicandas injurias et damna województw naszych zupełną dajemy plenipotencyą, in vim zaś przeróżnych kosztów po pół złotego z dymu wedle taryfy dymowéj ostatniéj redukty jegomości deklarujemy.

A że taryfa pogłównego anni 1705 na sejmiku przeszłym do zapłacenia dwóch ćwierci wojsku rzeczyp. obrana zda się i jest w saméj rzeczy gravaminosa wielu ichmościom braci, a wielu nazbyt łaskawa: takowe tedy ad æqualiorem proportionem wynajdujemy medium, aby per juratos deputatos in supplementum officiosum castrensium meliorowana lub reformowana była ex novis juramentis, które ekspedyować że się sami ichmośc. bracia possessores ultro offerunt, tedy czy przez samych, czy per administratores peragenda, pozwalamy. Nihilominus pro

supplendis quibusvis defectibus konflagraty, którym wyszło beneficium juris, wsie novæ erectionis, dezerty in quali tali statu zostające, aby inserowane były.

Ichm. duchownych, n. w. m. pp., obligujemy, aby ex sortibus plebanalibus non ulla parendi necessitate, ale ex motivo charitatis in publica egestate do uniwersalnego podatku ludziom jurysdykcyi swojéj przyłożyć się kazali. Tudzież aby ichm. duchowni czyli w miasteczkach, czyli po wsiach ludziom do pogłównego należącym protekcyi nie dawali excepta familia ecclesiastica; ktoby zaś gaudens beneficio lekkiéj nazbyt taryfy lub przez się, lub per administratorem ad expediendum juramentum stanąć zaniechał, na takich ichm. pp. deputowani pro conscientia et statu possessionis mieć będą animadwersyą. Do téj tedy pracy circa officia castrensia, jakoto: w powiecie brzeskim jmp. Jana Słubickiego łowczego inowrocławskiego i jmp. Andrzeja Bieganowskiego, w powiecie i grodzie kowalskim jmp. Komeskiego podstolego inowrocławskiego i jmp. Kucińskiego, w powiecie i grodzie przedeckim jmp. Łukasza Słuckiego i jmp. Kazimierza Wodzyńskiego, w powiecie i grodzie kruświckim officium Crusviciense, ponieważ jest completum, w powiecie i grodzie radziejowskim jmp. Antoniego Mniewskiego kasztelanica brzezińskiego i jmp. Pawła Wolskiego (mianujemy ?).

Ciż ichmośc. wzwyż mianowani zaczną to opus zaraz immediate po sejmiku et continuabunt incessanter inclusive do poniedziałku lub wtorku i jako najprędzéj skończyć by się mogło i kiedy ichmośc. to opus po powiatach perfectum uczynią, podpisane rękami swemi circa acta relinquent, skombinowawszy taryfę całego województwa brzeskiego i onęż ad illuminationem et trutinam całego sejmiku kancelarye wydać będą powinny. Juramenta anni 1705, które nie są inserowane w taryfę, in suo robore zostawać mają.

Do podatku trojga pogłównego na zapłatę wojsku dwóch ćwierci uchwalonego za poborcę województwa brzeskiego obraliśmy jmp. Mikołaja z Lubrańca Dąbskiego, który to jegomość zwykłe téj funkcyi munia obire będzie powinien, nie zasiadając na komisyi, na któréj sam będzie czynił calculum, salarium zwykłe, grosz od złotego pozwalamy.

A że jmp. marszałek koła naszego deponit z siebie ultra wmuszoną in defectu poborcy województwa brzeskiego dyspozycyą, dlatego abyśmy jegomości nie byli graves i sposobniejszego ad explenda directorum munia uczynili, wszystkę dyspozycyą swoję do rąk jmp. Dąbskiego poborcy dzisiejszego oddać pozwalamy.

Mając wzgląd na zasługi ś. p. jmp. Andrzeja Kołudzkiego chorążego bydgoskiego, rotmistrza chorągwi wyprawnéj województwa inowrocławskiego, tedy delatę na retenta podatku na pomienioną chorągiew uchwalonego przy jéjm. pani chorążynéj małżonce jego pozostałą aprobujemy i do egzekucyi w województwie inowrocławskiém przywieść dopuszczamy.

Kapitulacyą tysiąca złotych pozwoloną jmp. Andrzejowi Niemojewskiemu przez niegdy jmp. Kazimierza Kaczkowskiego rotmistrza chorągwi wyprawnéj województwa brzeskiego przyjmujemy, która się ma regulować do retentów podatku województwa brzeskiego na pomienioną chorągiew uchwalonego wedle delat przy jmp. Cieńskim skarbniku inowrocławskim będących.

Resztę zasług chorągwi pancernéj najj. królewicza jmci Augusta i drugą ratę repartycyi na regiment jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego dopłacić deklarujemy; na co jmp. marszałek powinien wydać asygnacye, gdzieby się pomieścić mogły.

Punkt laudi anterioris o lustracyi kwitów na batalion jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego reasumujemy, która aby koniecznie et quantocius skutek wzięła, ichmościom przez komisyą brzeską uproszonym, a na przeszłym sejmiku potwierdzonym zalecamy.

Itidem reasumujemy punkt laudi anterioris ratione kalkulacyi ze wszystkich in genere podatków, eo adjecto, żeby et successores niegdy jmp. Kaszewskiego reddant rationem i jmp. podstoli kijowski aby repetat calculum, nec plus ultra tylko ad spatium przyszłego sejmiku da Bóg ex limitatione próżnéj eluzyi connivebimus.

Zabiegając oraz żeby kancelarye w przyszłych obweniencyach nie depaktowały, pretium jednego juramentu groszy dwanaście pozwalamy.

A ponieważ z kalkulacyi sukcesorów niegdy jmp. Kazimierza Wolskiego kasztelana kruświckiego i z relacyi izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego patuit, że ś. p. jmp. kruświcki pieniędzmi województwa brzeskiego zapłacił pewny dług za województwo inowrocławskie, tedy bonifikując województwu brzeskiemu, na dług jw. jmp. wojewody ruskiego jmp. marszałek koła naszego do izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego asygnacyą wyda lub listem pomienioną izbę conveniet.

Sejmik dzisiejszy, abyśmy mieli consilium domi, do dnia 13 listopada limitujemy.—Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski koła rycerskiego województw kujawskich marszałek. (L. S.).

126.

1713. *November*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 139.*

275. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

(Brak oblaty.)

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione na dzień 13 listopada w roku teraźniejszym 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ wielu ichm. braci justissimas wnoszą querelas, osobliwie którzy na trakcie ku Toruniowi mieszkają, województwa inowrocławskiego obywatele, na ludzi książęcia jmci de Anszpang od jkr. mci, p. n. m., pro tuitione majestatu jego zaciągnionych, jako w marsie licentiosissime sobie postępowali i gwoli ekstorsyi i depaktacyi pieniężnéj, exquisitas tyrannides wymyślali nietylko super plebem, ale też non parcendo statui nobilitari: więc stosując się do deklaracyi jkr. mci, p. n. m. i mandatów jego, postanawiamy, aby każdy z nas, ktokolwiek się baczy od pomienionych ludzi książęcia jegomości de Anszpang w komendzie jmci generała Gawenaka będących ukrzywdzonym, comprobet w grodzie szkody swoje, quocunque titulo exactionis poczynione i na przyszłej komisyi od kr. jmci, p. n. m., na tychże ludzi naznaczonéj producat authentica documenta ekspens swoich.

Zlecamy do jw. jmp. kanclerza w. koronnego kredens jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować, w którym nomine publico upraszać będzie, aby jegomość, n. w. m. pan, interponat autoritatem suam do jkr. mci, p. n. m., abyśmy intuitu teraźniejszych przez mars. wojsk różnych augzyliarnych szkód od postanowionéj na ludzi jkr. mci, p. n. m., importancyi byli immunes, ponieważ cośmy libera sponte uczynić mieli, już nas z tego invitos spoliaverunt przechodzące wojska.

Do prześwietnego trybunału koronnego instantiales za jmp. Zboińskim podstolim dobrzyńskim jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować zlecamy.

Nie chcąc się oraz miéć destitutos modo consilii, sejmik dzisiejszy do dwóch niedziel cum toto effectu, to jest, ad diem 27 Novembris limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

127.

1713. *November*, 27. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 142.*

276. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Andreae apostoli proximo (December, 2), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 27 Novembris in anno 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ województwa nasze inter incudem et malleum zostają circa absentiam ichm. pp. posłów in antecessum do jkr. mci, p. n. m., uproszonych, nie wiedząc, jeżeli od tych kontrybucyj, które komisoryat jkr. mci in liberos cives absolute disposuit, per cooperationem ichm. pp. posłów wolne zostaną: tedy ratificando tychże ichmościów anterioribus laudis uproszonych, jmp. marszałkowi koła naszego instrumentum publicum do jkr. mci, p. n. m., przesłać zlecamy, w którym jkr. mości suplikować będzie, aby nas circa specialem teraz immediate przez transmars wojsk różnych augzyliarnych desolationem factam od pomienionéj importancyi uwolnił. Nihilominus w raporcie ichm. pp. posłom doniesie jmp. marszałek immediatas et præsentes województw naszych pressuras i ztąd ciężką ruinę, że liczne cara jegomości wojsko dla ścisłości miejsca i przepraw tak szczupłe województwa circumquaque inundare musiały; z téj tedy okazyi ichm. pp. posłowie repetent publiczne prośby, aby nam to intuitu futerazіów potrącono było, na co wszyscy obywatele authentica powinni deducere documenta.

Dobra jegomości Głębockiego stolnika inowłocławskiego i jmp. Wolskiego sędziego bydgoskiego w województwie kaliskiém leżące, jako zgodnych do usługi pana i ojczyzny civium, ichm. pp. posłowie kle-

mencyi jkr. mci circa instantiales zalecą, aby ab onere postanowionéj kontrybucyi uwolnione zostały, ile przechodami wojsk moskiewskich zniszczone penitus.

Ponieważ z naciśnionych do województwa brzeskiego asygnacyj dla decesów w taryfie pogłównego ex novis juramentis skombinowanéj wypłacić się nie możemy, tedy reasumujemy uchwałę pierwszego z uniwersału jkr. mci teraźniejszego sejmiku na triplę pogłównego według taryfy 1705. Że jednak w pomienionéj taryfie wiele pokazało się erorów, więc ad eos corrigendos uprosiliśmy, znając intaminatam et tot malis województw naszych exercitam fidem jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, jmp. Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, jmp. Słubickiego łowczego inowłocławskiego, jmp. Pawła Wolskiego i jmp. marszałka koła naszego, ciż ichmośc. na dobra zbyt przeładowane powinni miéć justam reflexionem, jako i na te, które na pierwsze półtory simple mało co albo nic nie importowały; co się ma agitować w Radziejowie w tydzień od dnia dzisiejszego, to jest, dnia 4 grudnia. Starać się jednak wzwyż mianowani ichmośc. będą, aby ta taryfa 9,000 simple wynosiła.

Subveniendo oraz conservationi miasteczek jkr. mci w województwie brzeskiém jkr. mci, tedy generaliter wszystkie miasteczka województwa brzeskiego od czopowego ad decursum unius anni ab actu præsenti uwalniamy.

Na dopłacenie asygnacyj do województwa inowłocławskiego ad complementum dwóch ćwierci należących podatek połowę szelężnego według taryfy 1681 uchwalamy, salvis quietationibus z podatku quarti solidi ex mente rady warszawskiéj wypłaconego; do tego tedy podatku za egzaktora uprosiliśmy jmp. Jakóba Racięckiego i jegomości solitum solarium, grosz od złotego pozwalamy.

Podobnąż dobroczynnością succurrendo miasteczkom województwa inowłocławskiego, tedy też miasteczka od połowy czopowego uwalniamy, stet jednak penes beneplacitum izby komisarskiéj województwa inowłocławskiego, jeżeliby które miasteczka lub de integro, lub medietatem pro possibili płacić mogły.

Do jw. jmp. kanclerza w. koronnego kredens nomine publico jmp. marszałek ekspedyować będzie i ekspostulować, że jkr. mość inscia rep., tak liczne wojska in viscera regni sprowadził, oraz upraszać będzie, abyśmy per autoritatem jegomości, n. m. pana, mogli być immunes od postanowionych kontrybucyj.—Interes jw. jmp. wojewody ruskiego do przyszłych komisyj województw odkładamy.—Jmp. pisarza kruświckie-

go asygnacya vigore przeszłych uchwał in suo robore konserwowana być ma.

Principales ichm. pp. asygnataryuszów upraszać, aby donieśli pressuras nostras kr. jmci, dlaczego ichmośc. podług swoich asygnacyj nie odnoszą satysfakcyi.

Jmp. podstolego kijowskiego upraszamy, aby raczył konserwować przy sobie delaty po niegdy jmp. Kaszewskim, poborcy województwa brzeskiego, do dalszéj likwidacyi i wydania asygnacyi. Jw. jmp. marszałkowi nadwornemu koronnemu w raporcie od województw doniesie jmp. marszałek koła naszego justam prætensionem do regimentu jmci, n. m. pana; zaczém desideria jmp. marszałka nadwornego koronnego suspendimus do kalkulacyi z ichmościami pp. oficierami tegoż regimentu.

Jéjm. pani starościnéj nakielskiéj w responsie wyrazić, że w niektórych kategoryach listu swego udać się ma do ichmościów od kr. jmci deputowanych na słuchanie inkwizycyj i sądzenie jmp. generała Gawenhaga, respektem zaś dezolacyi dóbr jéjm. pani w tém nietylko dobrom jéjm. pani, ale i obiema województwom o uniwersalne uwolnienie staramy się.

Ichm. pp. posłom in instrumento publico zalecić, aby kr. jmości, p. n. m., o sejm upraszali.

Sejmik dzisiejszy gwoli pomyślnéj, daj Boże, cum emolumento województw ichm. pp. posłów relacyéj do dwóch niedziel, to jest, ad diem 11 Decembris w roku schodzącym 1713 limitujemy; co wszytko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

128.

1713. *December*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 146.*

277. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Luciae virginis et martyris proximo (December, 16), anno Domini 1713. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione

pro die 11 Decembris in anno decurrenti 1713 do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy z relacyi ichm. pp. posłów innotuit nam, że od egzakcyi na ludzi jkr. mci, p. n. m., immunes być nie możemy, dlatego wszystkich ichm. pp. asygnataryuszów wojsk koronnych do województw naszych asygnacye mających po wypłaceniu pomienionych kontrybucyj suspendimus; pozwalamy jednak modo licito dobierać, co ad præsens na delatach sobie mieli ichm. pp. assignatarii podanego, po wybraniu jednak penitus od swoich egzakcyj abstinere mają i ludzi z województw naszych wyprowadzić.

A że jmp. pułkownik Fleming regimentu pieszego królowéj jéjmości deklarował się przestać na asekuracyi województw, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, żeby nomine publico dał asekuracyą pomienionemu jmp. pułkownikowi, jako województwa in Aprili w roku, da Bóg, przyszłym 1714 resztę sumy vigore asygnacyi, quæ et quanta po likwidacyi jegomości concernet, wypłacić powinny; my zaś od wszelkich, chowaj Boże, in casu niedosyć uczynienia impetycyj jmp. marszałka koła naszego, lub in ea functione zostającego, lubo też privatum evincere obowięzujemy się.

Szkody jednak przez pomienionych ludzi jmp. Fleminga uczynione vindicabiles practicatis modis być powinny. Egzakcya na ludzi jkr. mci ma być punktualnie według taryfy skarbowéj 1661 wybierana, do któréj za komisarza województwa brzeskiego jmp. Kazimierza Wodzyńskiego in socium laboris jmp. Janowi Słubickiemu łowczemu inowrocławskiemu przydajemy. Stosując się oraz do listu, w którym compellat jmp. generała de Milkau, aby inkwizycye in rem województw naszych intuitu egzorbitancyj przez ludzi jmp. generała de Gavenhag uczynionych wywiedzione były: tedy znając innatam in agendis dexteritatem, uprosiliśmy jmp. Wolskiego sędziego bydgoskiego ad vindicandas hasce injurias i bacząc intaminatam fidem jmci, n. w. m. pana, necessitate exigente ad mutuum judicium z ichmośc. od kr. jmci wysadzonymi destinamus.

Konflagraty immediate przez Moskwę uczynione circa beneficium legis zachowujemy.

Interes jw. jmp. marszałka naszego koła, także dobra na szlakach przez mars wojsk różnych augzyliarnych zrujnowane ad decisionem izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego odkładamy.

Sejmik dzisiejszy do pierwszego poniedziałku po świętych trzech

królach (Januar., 8) limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw marszałek, mp. (L. S.).

129.

1714. *Januarius*, 8. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 269.*

278. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sanctorum Trium Regum proxima (Januarius, 12), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die octava Januarii w roku, daj Boże, szczęśliwym 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ ludzie jkr. mci augzyliarni ważą się przeciwko kapitulacyi przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci uczynionéj i w dwóch egzemplarzach bini idiomatis podpisami stwierdzonéj in præjudicium nietylko zgodzie ale i prawom naszym przeciwne i nieznośne wydawać palety: tedy succurrendo integritati województw uprosiliśmy jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego, jmp. Ludwika Boruckiego miecznika brzeskich kujawskich do jw. jmp. generała Janusza nad wojskami jkr. mci augzyliarnemi najwyższą komendę mającego, aby ichmośc., n. w. m. panowie i honor województw naszych et obsequii sui gloriam evincant i wymogli to u jw. jmp. generała Janusza, aby per publica instrumenta asekurowaną ugodę ludziom do województw naszych repartycyą mającym in omnibus punctis manutenere rozkazał, ani taryfy, któraby była conformis in publica tabula całéj rzeczyp. wyrażonéj specyfikacyi, infringere nie pozwalał; tymże ichm. pp. posłom zalecamy, aby præcaveant u jmp. generała Janusza, żeby decesa z dymów zrujnowanych nie wracały się do województw i żeby jmp. generał taryfę zgodną do skarbowéj 1661 ręką swoją podpisał.

Tymże ichm. pp. posłom, n. w. m. panom, nadgradzając koszty podróżne i regratificando pomyślną, daj Boże, usługę, całą quantitatem

soli suchedniowéj, która kosztem województw miała być sprowadzona i jest przez skarb jkr. mci, p. n. m., asekurowana, kondonujemy.

Do ichm. pp. generałów i komendyerów do województw naszych repartycye mających uprosiliśmy ichm. pp. komisarzów obudwóch województw, którym jmp. marszałek koła naszego da instrumentum publicum adinstar instrukcyi, aby ekspostulowali ichmośc., n. w. m. panowie, żeby ludzie jkr. mci non infringant zgody przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci uczynionéj, żeby nie wynajdował taryf inszych tylko tę, którą ichm. pp. komisarze nasi do rąk oddadzą, a ta ma się zgadzać cum publica tabula całéj rzeczyp. Według ktoréj ichm. pp. komisarze post obtentam declarationem ichm. pp. komendę mających, na miejscach upodobanych zasiadszy, pieniądze podług ugody per medium do powrotu ichm. pp. posłów wybierać będą; egzekucye zaś nie razem cum innotescentiis, ale super renitentes ordynowane być mają, starać się jednak nihilominus będą ichm. pp. komisarze, aby in virtute listu do jmp. generała Milkafa rewizya præcedat solucyą. Kwity od ludzi jkr. mci marsem ciągnących, lub in casu niedanych kwitów juramenta powinny być pro persoluto przyjmowane. Ktoby zaś in posterum, chowaj Boże, podobnych okazyj ważył się in præjudicium województw jakie fałszywe wydawać taryfy, takiego pro incapaci wszystkich honorów, funkcyj województw naszych deklarujemy et ut in omni subsellio careat activitate postanawiamy.

Także ktoby napotém libertacye, kwity ważył się czy prece, czy pretio wyjednywać, któreby szkodziły integritati concivium, takiego pro hoste æqualitatis promulgamus.

Ażeby obywatele powiatu bydgoskiego od komisyi inowrocławskiéj nie zdali się jakie pati præjudicium, za asesorów izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego upraszamy ww. ichm.: Franciszka Moszczeńskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, jmp. Pinińskiego burgrabiego bydgoskiego, jmp. Wilczewskiego i jmp. Karwowskiego.

Bacząc oraz pracowitą funkcyą jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskiego do wybierania zagodzonéj na ludzi jkr. mci importancyi uproszonego, za kolegę jemuż jmp. Jana Przygodzkiego destynujemy.—Komisyą województwa brzeskiego, cogente licentia militari, reasumujemy lub tu w Radziejowie, lubo w Brześciu, sub auspiciis jw. jmp. kasztelana inowłocławskiego, n. w. m. p., nie wątpiąc, że co antecedanee ex orbita wypadło, sub moderamine omni exceptione majoris viri do swojéj wróci się kluby.

Jw. jmp. kanclerza w. koronnego nomine publico upraszać będzie jmp. marszałek koła naszego, aby doniósł jkr. mci, p. n. m., że ludzie jego adversantur zgodzie, przez co dwojako w prawach naszych vim patimur.

Lustracya kwitów na batalion jw. jmp. marszałka w. koronnego aby koniecznie subsequatur, cavemus przez ichmościów anterioribus laudis postanowionych.

A ponieważ ani wieś Górki, ani młyn do niéj należący nie znajduje się w granicach województwa brzeskiego, co się tknie budynków, ale realiter w ziemi gostyńskiéj: tedy pomienioną wieś od importancyi inszych podatków do województwa brzeskiego uwalniamy, sam tylko podatek poborowy, który annectitur fundo, do województwa brzeskiego ekscypujemy i postanawiamy, aby z taryf podymnego, pogłównego, szelężnego wieś pomieniona była eliminowana.—Ludzie królowéj jéjmości w komendzie jmp. generała Fleminga aby penitus prævia liquidatione na przyszłéj komisyi ustąpili, warujemy.

Dobra oo. Jezuitów collegiorum toruńskiego i bydgoskiego od zaległych podatków uwalniamy.—Instantiales do prześwietnego trybunału koronnego za jmp. chorążym brzeskim, jmp. podsędkiem ziemskim brzeskim, jmp. Pinińskim, tudzież za jmp. Niewieścińskim do w. jmp. starosty kowalskiego jmp. marszałkowi koła naszego ekspedyować committimus.

Dopłacenie reszty na regiment jw. jmp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego i na znak pancerny naszego królewicza jmci Augusta przyszłéj komisyi zalecamy.

Ukontentowanie ichmościów jmp. Prusinowskiego i jmp. Józefa Kołudzkiego do téjże, da Bóg, komisyi odkładamy.—In desideriis miasta jkr. mci Bydgoszczy jmp. marszałek koła naszego nomine publico conveniet magistrat toruński.

Sejmik dzisiejszy do dnia 23 w miesiącu teraźniejszym styczniu w roku 1714 limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, (L. S.).

130.

1714. *Januarius*, 23. *Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 163.*

279. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctae Agnetis virginis et martyris proxima (Januarius, 24), anno Domini 1714.—Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 23 Januarii in anno 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Taryfę anni 1661 na symplę conformiter ad generalem tabulam całéj rzeczyp., to jest, ad quantitatem dymów 1,495 kancelaryom województwa brzeskiego, któréjkolwiek circa præsentiam ichm. pp. komisarzów tegoż województwa et fidem eorundem redukować attento statu dóbr committimus.—Ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., jmp. marszałek koła naszego conveniet, aby ichmośc., n. w. m. pp., dobra królewskie i duchowne a præsenti onere eliberowali, ponieważ pomienione dobra subsunt ordinariis oneribus.

Injuriati, quocunque titulo ponieśli krzywdy od swoich ichm. pp. asygnataryuszów, mianowicie osobliwie zdepaktowane miasteczko Kowal, mają mieć liberam vindicationem szkód swoich na przyszłéj, da Bóg, komisyi, do któréj ekspedyowania vigore anterioris laudi dzień 5 Februarii naznaczamy; succurrendo oraz braci przez przechody wojsk augzyliarnych ciężko zrujnowanym, takowe tedy szkody aby przyszła komisya województwa brzeskiego likwidowała et in parato summario in promptu miała, zalecamy.

Na dopłacenie reszty na regiment jwp. wojewody podlaskiego, hetmana polnego koronnego, jak wielka patebit po likwidacyi, po złotemu z dymu wedle taryfy ostatniéj redukty naznaczamy, salva moderamine przez komisyą, si et inquantum pomieniony podatek miałby excedere resztę pozostałą.

Za jmp. pisarzem kowalskim jmp. marszałek koła naszego nomine publico instabit do jmp. pułkownika Marantira, aby po zapłaceniu kontrybucyi ex sorte sua we wsi Swierczynku nie był agrawowany egzekucyą za drugą część w pomienionéj wsi, inquantum nie byłaby solubilis.

Desideria ichm. panien zakonnic kowentu bydgoskiego ad resolutionem komisyi województwa inowrocławskiego odkładamy, sejmik dzisiejszy do poniedziałku po środopościu, to jest, ad diem 19 Februarii limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, mp. (L. S.)

131.

1714 *Martius*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 181.*

280. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Oculi quadragesimalem proxima (Martius, 8), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw pro die 5 Martii vigore anterioris limitationis in anno præsenti 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Jakośmy już tot laudis deklarowali et per publicam legationem rezolwowali, że województwa nasze nietylko na taryfę duplę anni 1661 obraną ad contribuendum na ludzi jkr. mci, ale dopieroż na podwyższoną triplo majus nad kapitulacyą przez ichm. pp. posłów naszych z komisoryatem jkr. mci kwotę non consentiunt, tak to præsenti laudo stwierdzamy, że tylko symplę taryfy 1661 płacić utcunque gotowiśmy juxta sonantiam tabulæ publicæ całéj rzeczyp., salva et illaesa in omnibus punctis capitulatione z komisoryatem przez ichm. pp. posłów inita. W czémkolwiek tedy ultra assensum nostrum ludzie jkr. mci prætendentes et exequentes flagitiose postępują, oświadczemy się coram teste et vindice cœlo, że ab invitis vi et violenter extorquetur.

Żeby tedy taryfa sympla wynosząca dymów 1,495 exacte była redukowana, przyszłéj komisyi brzeskiéj zalecamy. Stosując się oraz do wielu konstytucyj w tym punkcie, postanawiamy, aby czeladź cujuscunque conditionis bez atestacyi przyjmowana nie była.

Jmp. audytora de Gazali conveniet jmp. marszałek koła naszego, aby wydał terminatę dóbr libertowanych a præsentibus oneribus.

A ponieważ niektórzy ex concivibus, sinistra opinione laborando ichm. pp. komisarzów honor przez manifest circumscripserunt, aby tedy pro fideli obsequio nie ponosili jacturam na honorach swoich, providere spondemus.

Za bracią przez ogień immediate ciężko dotknionymi jmp. marszałek koła naszego nomine publico instabit, do kogo competierit.

Podobnąż instancyą subveniet jmp. marszałek calcato honori jmp. Wiśniewskiego, który będąc innocuus, non convictus, a przez ślachtę in præjudicium legum captivatus.

Kontrowersye o soli in præmium ichm. pp. posłów usługi danéj, żebyśmy się nie zdali in contumaciam decernere, do przyszłego sejmiku ad præsentiam ichmośc. differimus. Sejmik dzisiejszy necessitate exigente do dwóch niedziel, to jest, ad diem 20 Martii anni præsentis limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

132.

1714. *Martius*, 20. *Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 187.*

281. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Martius, 23), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Alexander Markiewicz.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 20 Martii do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy przewyższającemi possibilitatem ferendi premimur oneribus od ludzi jkr. mci, p. n. m., augzyliarnych, jedno tylko znajdujemy antidotum per supplicem tabellam molifikować ojcowskie jkr. mci, p. n. m., serce. Więc iterato uprosiliśmy za posłów ww. ichm. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego, Ludwika Boruckiego miecznika brzeskich kujawskich, których ichmościów już dobrze in antecessum et supra quam salariatos fide, honore et conscien-

tia obstringimus, aby præposita honestate utilitati desideria województw effectuari starali się.

1. Przeto doniosą ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., że ugodzie, którą ichm. pp. posłowie ductu et opera ichm. pp. ministrów, n. w. m. pp., z komisoryatem jkr. mci uczynili, we wszystkich punktach contraventum, kiedy i taryfę specyfikowaną in tabula generali całéj rzeczyp. altero tanto podwyższono et quantitas z dymu nad kompozycyą triplo major extorquetur: więc aby jkr. mość, p. n. m., ex regia clementia przy pomienionéj kompozycyi et contentis jéj konserwować raczył województwa nasze, ichm. pp. posłowie usilne wniosą prośby.

2. Upraszać będą ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., aby raczył dobra rzeczyp., królewskie i duchowne ab onere teraźniejszych importancyj uwolnić, uchodząc kolizyi między wojskami rzeczyp. a jkr. mci augzyliarnemi, practicata methodo in anno 1702, z których dóbr cokolwiek cessit auxiliaribus, aby to, komu competierit, powrócono było.

3. Z ichm. pany ministrami, n. w. m. pp., quorum motivo kombinacya z komisoryatem jkr. mci stała się, ekspostulować będą, aby ichmośc., n. w. m. pp., evincant fidem jkr. mci et autoritatem suam.

4. Specialiter vero prosić będą ichm. pp. posłowie jw. jmp. podskarbiego wielkiego koronnego, żeby raczył eliberować województwa nasze od niesłusznéj impetycyi przez ludzi regimentu najj. kr. jmci, którym, kiedy województwo brzeskie dwie części asygnacyj zapłaciło, trzecią podług deklaracyi trybunału radomskiego eo intuitu rezerwowało, ponieważ ten regiment do likwidacyi na pomienionym trybunale non comparuit, a vel maxime, żeby od tych ludzi repetitio krzywd ex retentis stipendiis subsequi mogła.

5. W żadne zaś insze ugody, w których tylko kapcye et præjudicia widziemy, wdawać się ichm. pp. posłowie non præsument.

6. A że non effectuatur deklaracya jkr. mci, p. n. m., aby nam komputowano ekspensa na przechodzące wojska augzyliarne, więc aby ex quanto na dym imposito ryczałtem detrahatur, efficient prośbami swemi ichm. pp. posłowie. (Na marginesie zrobiono uwagę: „Potąd wyjąć“).

Do jmp. oberszterlejtnanta de Marancour uprosiliśmy: jmp. Bartłomieja Głembockiego stolnika, Jana Słubickiego łowczego, Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskich, u którego pomienieni ichmośc., n. w. m. pp. omni studio promowować będą, aby jmość

p. oberszterlejtenant raczył sistere et suspendere egzekucye do powrotu ichm. pp. posłów od jkr. mci.

Starać się będą ichm. pp. posłowie, aby jmp. oberszterlejtnant przez list swój doniósł jmp. generałowi Januszowi przerażającą widok ludzki tych województw dezolacyą, dla czego województwa et quantitati solucyi et qualitati taryfy przez komisoryat podanéj ullatenus sufficere nie mogą.

Præcavebunt i to ichm. pp. posłowie, aby jmp. oberszterlejtenant, attenta parcitate ludzi przez kilkoletnie powietrze zeszłych, zakazał w województwach naszych werbunków jako sponte accedentium, tak dopieroż vi coactorum.

Przyłożą w tém starania swego ichm. pp. posłowie u jmp. oberszterlejtnanta, aby wybrane certum quantum z wsiów inter deserta w taryfie 1661 specyfikowanych przez jmp. audytora de Gazali bono communi obudwóch województw resarciatur.

Tymże ichmościom committimus, aby pomienionego jmp. pułkownika de Marancour post præstita præmissa obiecaném honorarium kontentowali.

Ichmościów tych, którzy partykularną ugodą anticiparunt komisoryat jkr. mci, conveniet nomine publico jmp. marszałek koła naszego i remonstrować będzie, jak ciężkie ichm. primores i całéj rzeczyp. i województwom naszym uczynili præjudicium.

Kredens do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, n. w. m. pana, ekspedyować jmp. marszałkowi committimus, w którym instabit, aby jw. jm. ks. biskup do dóbr swoich libertowanych zbiegom z dóbr dziedzicznych uchodzącym nie dawał protekcyi, nominatim vero za jmp. Kałowskim podobną ponoszącym krzywdę.

Sejmik dzisiejszy ad diem 10 Aprilis in anno præsenti 1714 limitujemy. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

133.

1714. *Aprilis*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 198.*

282. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejowiensi feria quinta post dominicam Jubilate proxima (Aprilis, 26), anno Domini 1714.— Obtulit nobilis Paulus Wiśniewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 10 Aprilis in anno currenti 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy dla niebytności intra regnum jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie, nasi w. m. pp., non solatia mœstis, ale tém większe doloris niosą pabula: subveniendo integritati województw, upraszamy ichm. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego i jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowrocławskiego, aby continuent przysługę swoję województwom tak u jmp. generała Janusza, jako i u jmp. oberszterlejtnanta de Marancour, z którym ichmośc. ekspostulować będą, aby vigore kapitulacyi immediate initæ manuteneat ordynacyą jmp. generała Janusza, nec præsumat więcéj extorquere z dymu nad tynfów 23; cokolwiek zaś nad to extorsum, żeby singulis resarciatur, żeby jmp. Marancour meliori disciplina coërceret egzekwentów i depaktacyi w pieniądzach i w gwałtowném futrażiów zabieraniu zakazał, przyłożą starania swego ichm. pp. posłowie.

Nie zaniechają vel maxime sensum doloris donieść jmp. oberszterlejtnantowi, jak ciężkie præjudicium jegomość uczynił immunitati ecclesiarum per violentam invasionem kościoła brzeskiego, z którego jmp. Kozubowskiego non convictum, ani żadnego kryminału conscium wzięto i inkarcerowano: więc ichm. pp. posłowie curabunt nietylko ekswinkulacyą jmp. Kozubowskiego, ale præcustodient jmp. Marancoura, żeby się non immisceat prawom naszym. Z któréj okazyi że jmp. Stępczyński przez najazd poniósł wielką szkodę w domu swoim, vindicabunt tedy ichm. pp. posłowie pomienionego jmp. Stępczyńskiego deprædationem we wsi Wietrzychowicach, i dla czego nad taryfę przyczyniono dymów, seriam investigationem ichm. pp. posłowie uczynią.

Taryfę tę a nie inszą, podług któréj teraźniejsza exigitur kontrybucya, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby ją per rescriptum przywieźli.

A inquantum by od województwa brzeskiego obywatelów circa obtentas quietationes kwitowe miało być pretendowane, hoc in passu aby nie miało województwo impetycyi, jaki jmp. łowczy inowrocławski evincere tenebitur.

Immunitates kościołów boskich, dworów ślacheckich lepszemu respektowi jmp. pułkownika ichm. pp. posłowie zalecą; tudzież aby osoby duchowne, nominatim vero parochi curam animarum mający, aby depaktowani nie byli.

Delatę jakąś pro certo quanto jmp. Ostromęckiemu majorowi od komisyi brzeskiéj wydaną præjudiciose sine ulla informatione województw i tanquam ex illegitimo fonte procedentem autoritate teraźniejszego zjazdu anihilujemy, kasujemy, samo zaś negotium pretendentów ad pleniorem illuminationem i po satysfakcyi ukrzywdzonych suspendimus.

Kancelarye wszystkie obudwu województw, præcustodimus, aby bez konsensu województw żadnéj taryfy wydawać się nie ważyły; osobliwie jednak kancelaryom grodów brzeskiego i inowrocławskiego notum czyniemy i mentem publicam intymujemy, aby toties quoties i jak prędko uniwersały na elekcyą dygnitarzów ziemskich przyjdą, onychże nie taili i nie clandestine, ale publicznie obwołać kazali; tychże samych uniwersałów komunikować, albo przynajmniéj notitiam o nich uczynić będą powinni ichm. pp. regenci wyżéj mianowanych grodów, inszym grodom i powiatom. Więc dla tego i rigorem (chowaj Boże) in contravenientes temu naszemu postanowieniu pœnam infamiæ cum libero processu ad cujusvis instantiam naznaczamy.

Pogorzele świeże circa beneficium legis zachowujemy.

Jmp. generała Janusza conveniet listem nomine publico jmp. marszałek koła naszego, w którym instabit, aby jmp. generał jmp. Kozubowskiego insontem i non convictum e carceribus uwolnić rozkazał, także aby ludziom externis et jurium nostrorum expertibus w prawa nasze involare zakazał.

Podobnąż instancyą nomine publico kontentować będzie jmp. marszałek desideria et querimonias jmp. Aleksandra Jaronowskiego, instando do jmci ks. oficyała wrocławskiego, w. m. p., aby sołtys, zbieg z Le-

karzewic do Zbląga dóbr jmci ks. oficyała, był powrócony ad dominum, qui fuit ante suum.

Kredens do jw. jmci ks. Szembeka biskupa inflantskiego, oficyała gdańskiego, ablegata u dworu wiedeńskiego, nomine publico jmp. marszałkowi ekspedyować committimus, w którym zaleci, aby inter publica negotia osobliwém staraniem promowował apud augustissimum interes klasztoru trzebnickiego, aby był circa leges antiquas et privilegia konserwowany.

Stosując się oraz do wielu konstytucyj różnemi laty o okaszkach ferowanych i reasumując ultimarie uchwałę województw prowincyi wielkopolskiéj o tychże okaszkach, od poniedziałku po przewodniéj niedzieli do poniedziałku po świętym Stanisławie transportowanych, abyśmy byli gotowi armis propulsare ingruentia pericula, sejmik dzisiejszy na dzień okazowania w poniedziałek po świętym Stanisławie, to jest, ad diem 14 Maii in anno præsenti 1714 limitujemy. — Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnieniem pieczęci stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek, mp. (L. S.)

134.

1714. *Majus*, 14. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 206.*

283. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festa solennia sacri Pentecosten proxime (Majus, 26), anno Domini 1714. — Obtulit nobilis Alexander Markiewicz.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro die 14 Maii in anno præsenti 1714 do Radziejowa zgromadzeni. Ponieważ po uczynionéj przez ichm. pp. posłów z komisoryatem jkr. mci intuitu stipendiorum na wojsko augzyliarne kontrahencyi, w któréj tylko kapcye patuerunt, kilka solennych legacyj uskarżającym się o niedotrzymanie téj ugody województwom naszym irrito cesserunt eventu: tedy subveniendo województw naszych indemnitati i zabiegając wynikającym ztąd konsekwencyom, solenny contra hoc attentatum

komisoryatu jkr. mci in assistentia ichm. pp. senatorów, unius vel plurium absentia non obstante, tudzież in simili assistentia ichm. pp. posłów, quorum opera pomieniona stała się kombinacya, manifest jmp. marszałkowi koła naszego zanieść committimus.

A że ludzie augzyliarni w województwie brzeskiém ultra modum ferendi podwyższone exequentes kontrybucye, komisarzów naszych a dispositione et attendentia téj egzakcyi amoverunt: tedy do kalkulacyi z ichm. pp. oficerami jmp. generała de Sessan ex gremio nostri deligimus jmp. Ruszkowskiego brzeskiego, jmp. Komeskiego inowrocławskiego podstolich, którym ichmościom committimus, aby omnibus civilibus mediis ekspostulowali o konserwacyą solennéj ugody województw naszych. Wymogą także u jmp. komisarza Dysbacha naznaczenie czasu do likwidacyi z województwem brzeskiém i po otrzymanéj deklaracyi miejsca i czasu obwieścić bracia ichm. pp. deputaty non intermittent. Przy téj kalkulacyi serio invigilabunt ciż ichmośc., quæ et quanta et qua methodo względem taryfy temuż regimentowi cessit summa. Z wsiów pro desertis, jak wielka wybrana jest kwota, investigabunt. I upomnią się wyżéj mianowani ichmośc., aby w kwitach specyfikowana była et quantitas dymów we wsi et quantitas wybranych pieniędzy z dymu, także aby kwity polskim, albo przynajmniéj łacińskim językiem dawane były. Rewizya generalna obiema województwom względem dóbr pustych vigore deklaracyi czemu nie doszła, ekspostulować będą ichm. pp. deputowani. Więc aby in particulari osobliwie wsiom na traktach wojsk przechodzących będącym concedatur, ichm. pp. deputowani upraszać będą. Ekstraordynaryjne ekstorsye i ciężkie egzekwentów sciencye za prawdziwą delacyą aby impune nie uchodziły, serio pomienieni ichmośc. animadvertent i cokolwiek pro universali commodo baczyć będą, perficient. W żadne zaś tranzakcye szkodliwe ad præsens integritati concivium i napotém præjudicium niosące wdawać się ichm. pp. deputowani nie będą.

Oraz præcludendo viam szkodliwym bono publico privatorum civium machinacyom, o których nas authenticum z grodu warszawskiego documentum informuje, jmp. marszałkowi zanieść manifest zlecamy przeciwko tym ichmościom, którzy ważyli się pod pretekstem województw, sól zabrawszy, jeszcze cum graviori præjudicio ze wszystkiéj za lat kilkanaście należącéj soli imieniem województw skarb jkr. mci kwitować, któréj soli vindicationem województwa sobie rezerwują.

A że ichm. pp. posłowie, nominatim vero jmp. Antoni Zboży Zakrzewski podczaszy brzeski i jmp. Ignacy Dąbski, miawszy facultatem conditionatam o zatrzymaną przez lat kilkanaście sól concludendi z jw. jmp. podskarbim w. koronnym, za którego kooperacyą utcunque znośniejszą po złotych 15 wymogli solucyą, quo attento skarb jkr. mci z téjże zatrzymanéj soli kwitowali: więc że téj kapitulacyi a w niéj et appositæ conditioni we wszystkich punktach contraventum, tedy wzwyż mianowanym ichm. pp. posłom przeciwko ich własnéj tranzakcyi manifest zanieść zlecamy.

Kiedy in medium koła naszego na większą concivium emunkcyą szkodliwe æqualitati od komisyi brzeskiéj deducuntur attentata, które jako we wszystkich nas, tak specialiter w osobie jmp. kasztelana inowrocławskiego uproszonego izbie komisarskiéj marszałka meritissimi in rep. viri justos wzbudzają dolores: więc że niektórzy ichmośc. ex gremio komisyi, non postrema nomina emundando z tą o sobie opinią, jakoto ichm. pp.: Ruszkowski brzeski, Komeski inowrocławski podstolowie, jmp. Zagórski komornik inowrocławski, sędzia radziejowski, jmp. Paweł Wolski, jmp. Kazimierz Wodzyński publica facie województw za funkcyą komisarską podziękowali: my wzajemnie ichmościom jako wyżéj mianowanym præsentibus, tak et absentibus dziękujemy, oraz od tak pracowitéj funkcyi uwalniamy, deklarując i postanawiając to napotém, żeby każda komisya z naznaczenia sejmiku, inquantum będzie potrzebna i przez tychże, których beneplacitum braci deputować będzie, ekspedyowana była.

Jeżeliby tedy necessitas postularet likwidować się z asygnataryuszami do województw naszych, tedy ad percipiendum calculum z posrzodka siebie deputujemy ichm pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego i Wojciecha Krusińskiego, którzy ichmośc. juxta veterem usum tu w Radziejowie in loco consiliorum quam exactissime et fidelissime sine ulla propriæ utilitatis respectu rachunki expedient, co ma być sine forma jakiéj juryzdykcyi i relacyą na sejmiku przyszłym uczynić powinni. Ponieważ pod niebytność jkr. mci, p. n. m., intra regnum wiele cierpiemy prawem naszém kardynalném præjudicia i kiedy in meram elusionem przychodzą ekspedyowane in antecessum do kr. jmci, p. n. m., legacye, unicum superest in afflictissimo ojczyzny statu coram vicaria post regem potestate przed jo. księciem jmcią prymasem per viros characteres użalić się i prosić o media salvandæ reipublicæ. Więc ad obeundam hanc provinciam uproszeni jmp. Stanisław Garczyński

łowczy poznański, starosta inowłodzki, jmp. marszałek koła naszego, w podobnéjże okazyi recurrunt województwa nasze do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, do którego uproszeni jmp. Antoni Zboiński podstoli dobrzyński i jmp. Wilczewski expostulować będą, aby jako pierwszy in ordine sæculari senator salubribus consiliis, a jako wódz utatur jure gladii super invasores reip.; nie przepomnią oraz zalecić supra modum exundantis licentiæ militaris rigogorem, dla któréj już w starostwie radziejowskiém i w inszych żadnego nie znajduje się gospodarza.

Na dopłacenie reszty ad complementum zupełnych dwóch ćwierci na asygnacye do województwa inowrocławskiego reasumujemy uchwałę połowy szelężnego salvis quietationibus z podatku quarti solidi.

Jmp. Pawłowi Wolskiemu podwojewodzemu inowrocławskiemu in vim gratitudinis za koszty i fatygi ukontentowanie naznaczamy z czopowego w miasteczkach województwa inowrocławskiego salvo moderamine komisyi inowrocławskiéj et non derogando uchwale, przez którą od połowy czopowego miasteczka w województwie inowrocławskiém uwolnione. A że kwity i tranzakcye tanquam anima rerum komisyi inowrocławskiéj post inopinata fata ś. p. jmp. podczaszego inowrocławskiego, marszałka izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego w ręku sukcesorów jego dotąd hærent: więc aby na reasumpcyą komisyi inowrocławskiéj oddane były, pomienionych sukcesorów godnéj pamięci jmp. podczaszego inowrocławskiego obligujemy. Resztę na regiment najj. kr. jéjmości, lubo dotąd nie wiemy, quæ et quanta concernit w województwie brzeskiém, in fundamento deklaracyi trybunału radomskiego rezerwujemy, że pominiony regiment czyli per negligentiam oficierów, czyli per postpositionem trybunału skarbowego radomskiego do likwidacyi non comparuit.—Sejmik dzisiejszy ad diem 23 Julii in anno præsenti 1714 limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego i przyciśnięciem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Zboży Radojewski województw kujawskich marszałek. (L. S.)

135.

1714. *October*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 301.*

284. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sancti Lucae evangelistae proximo (October, 20), anno Domini 1714 .— Obtulit nobilis Sebastianus Działyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik z uniwersału jkr. mci, p. n. m., na dzień 16 miesiąca Oktobra w roku pańskim 1714 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im większe ojcowskiego jkr. mci, p. n. m., circa bonum publicum pieczołowania uznajemy specimina, że po zerwanym propter dissensiones civium sejmiku przez uniwersał swój sposób afflictis rebus succurrendi z dobrotliwéj podaje klemencyi, tém większe filialis obedientiæ reprezentujemy documenta, kiedy stosując się ad propositiones jkr. mci, p. n. m., w pomienionym uniwersale wyrażonych i jako do najskuteczniejszych rad i porządku województwa nasze prowadząc, tym swoim intymuje uniwersałem, który za najdoskonalszy i najskuteczniejszy też same województwa u siebie mieć chcąc i wiedząc, że ordo est anima omnium rerum, bacząc— że suplementu na wojsko jkr. mci, p. n. m., a famelicis potrzebującego, a to z okazyi znacznego nieurodzaju całorocznéj prawie augzyliarnych wojsk sybsystencyi egzekucyj ciężkich i ich transmarsów, tudzież i różnych presur: kredens do najj. kr. jmci, p. n. m., dziękując mu oraz pro paterna clementia w naznaczeniu i złożeniu nam sejmiku et in his præmissis superius exaratis, jmp. marszałkowi koła naszego adresować zlecamy. Do jmci ks. biskupa kujawskiego, pasterza i pierwszego senatora województw naszych viros characteres, ichm. pp. posłów, jmp. marszałka koła naszego i jmp. Jana Zboży Radojewskiego uprosiliśmy nietylko z oświadczeniem należytéj wdzięczności za wyjednanie sejmiku, ale i pro mille titulis uznanéj szczeréj pro bono publico kooperacyi; więc aby jmość, n. w. m. pan, non desistat manutenere tych województw in rationibus zachodzących ciężarów, którym ullatenus województwa sufficere nie zdołają, staraniu ichm. pp. posłów committimus. O złożenie sejmu post elapsum biennium, aby jmość ks. biskup addat momen-

tum instancyi swojéj do jkr. mci, communia vota exponent ichm. pp. posłowie. Tudzież aby jw. jmość ks. biskup, n. w. m. pan, conveniat et intercedat pro grege suo do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego, aby jegomość reassumat rigorem super licentiosos z pod władzy swojéj milites, którzy nulla compassione dobra rzeczyp., królewskie i duchowne do ostatniéj adegerunt dezolacyi.

List także do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, jako primum defensorem libertatis nostræ ut præcaveat, quæ manent et quæ manere possunt remp. z teraźniejszych konjektur; tudzież aby królewskie i duchowne dobra w województwach naszych wolne od konsystencyj i hybern płacenia były, ponieważ in hostico continue zostają, żeby obstet kontrybucyom saskim, jeżeliby które na dobra duchowne i królewskie nastąpić miały, bo rzecz niepodobna z jednych dóbr płacić dwa razy, cum speciali supplicatione za miasteczkami: Radziejowem, Bydgoszczą, Kruświcą, Koronowem, Fordanem i wszytkiemi innemi w województwach naszych kujawskich będącemi, a penitus zdezelowanemi cum solenni querela na ichm. pp. wojskowych utriusque autoramenti napisać committimus o nieznośne ich insolencye.

Regimenty tak jw. jmp. marszałka nadwornego koronnego, jako jmp. Fleminga, adhærendo constitutioni anni 1659, ab omni militari et indebita executione województw naszych ab actu præsentis laudi ut cessent sub rigore eidem constitutioni apposito i owszem w tych czasach respectu exactæ et perceptæ summæ na przyszłych w obudwu województwach będących omnem calculationem præstare tenebuntur komisyach.

Wiele razy uchwałami naszemi obligowaliśmy ichm. pp. komisarzów, egzaktorów czopowego i szelężnego, w arendzie dwuletniéj będącego, do uczynienia kalkulacyi, co dotąd nie jest effectuatum: tedy insistendo anterioribus laudis, obstringimus pomienionych ichmościów, aby na tychże komisyach w województwach brzeskiém kujawskiém i inowłocławskiém przypadających omnem et perfectam calculationem uczynili.

Ichm. pp. Józefowi Kołudzkiemu w województwie brzeskiém, a Janowi Prusinowskiemu w inowłocławskiém województwach in supplementum nie wziętéj przez województwa naznaczonéj im kwoty podatek kotłowego i garcowego na Żydów, pogłówne na popielarzów postanawiamy, similiter jako in antecessum aby był wypłacony sub libera executione i do Żydów na kotłowe i garcowe, do popielarzów na pogłó-

wne asygnacyą jmp. marszałkowi koła naszego wydać praecommittimus.

A będąc orthodoxæ fidei et romanæ ecclesiæ filii i znając zawsze summi pontificis władzę i zwierzchność, za którego chwalebnym przykładem et præeunte statu spirituali w Koronie polskiéj i w. ks. litewskiém nie chcąc być desides in suo opere, ale ut magis ubique promoveatur cultus divinus, na fundacyą szpitala sub titulo „Sanctorum Stanislai episcopi et martyris ac Casimiri confessoris patronorum Polonorum“ w Rzymie będącego, na taryfę tysiączną dymową, z każdego dymu po tynfie w obudwu województwach jmp. Zygmuntowi Swierskiemu, uti ejusdem xenodochii ordinato quæstori naznaczamy za wydaniem asygnacyj do obudwu województw jmp. marszałka koła naszego. Do któréj wybrania donatywy jmp. Swierskiemu uprosić jmp. Piotra Gniazdowskiego w brzeskiém, jmp. Adama Jerzmanowskiego w inowrocławskiém województwach pozwalamy, którym ichmościom omnem exequendi dajemy potestatem.

Pogorzelców jakoto: jmp. Jeżewskiego, jéjm. p. Bielińskiej i wieś Baranowo jako i inne wszytkie circa legem publicam eo nomine sancitam zachować deklarujemy.

Desideria et expectationes jakoto: asygnacye chorągwi husarskiéj najj. królewicza jmci Augusta, list przewielebnego jmci ks. proboszcza płockiego, panien zakonnych ordinis præmonstratensis cum toto effectu do przyszłego sejmiku odkładamy.

Lubo mamy plenam spem łaskawości jkr. mci, p. n. m., że supplicantibus votis nostris złożeniem sejmu annuet, przecież in casu alicujus ingruentis necessitatis, abyśmy sejmu uprosić nie mogli, nie chcąc być privati beneficio et modo consilii: tedy vigore modernarum literarum universalium zlecamy jmp. marszałkowi naszemu, aby in fundamento sejmiku prævііs po grodach universalibus na dwie niedzieli wydanych tu nas uti in loco consilii konwokował. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy. -- Działo się w Radziejowie dnia i roku jako wyżéj.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek wielki koronny, manu propria.

136.

1715. *Februar.*, 6. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 331.*

285. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho ipso die festi sanctae Apoloniae virginis (Februarius, 9), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na kongres publiczny z uniwersału jmp. marszałka województw naszych kujawskich na dzień 6 miesiąca lutego w roku pańskim 1715 ex casu contingentis necessitatis nam naznaczony zgromadzeni. Ponieważ widzimy absolutam potestatem rządzenia się w województwach naszych jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci, p. n. m., in contrarium woli i wyraźnéj informacyi listownéj tegoż najj. kr. jmci, p. n. m., także i dyspozycyi komisoryatu saskiego, tudzież i deklaracyi autentycznéj jmp. generała Janusza, feldmarszałka wojsk augzyliarnych jkr. mci, idącego, a chcąc zabieżéć tantæ licentiæ i utrzymać jéj metam: zlecieliśmy napisać kredens jmp. marszałkowi koła naszego do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego, jako pasterza naszego, z winném podziękowaniem pro solicita cura około województw naszych, unicum sobie założywszy — legem servare omnes; doniosszy oraz wszytkie preagrawacye et absolutam potestatem disponendi przy wyrażeniu duplikacyéj taryfæ damnatæ i egzakcyi szóstakowéj z dymu privata autoritate sobie pozwolonéj i ekspedyowaniu w dezertach i dezolatach rewizyi, his expressis pressuris, aby autoritate sua nam subesse raczył querelantibus et obesse dispositioni jmp. komisarza Diesbacha in numero gratitudinis województwa nasze consecrando usługi swoje, non desinent pastorem oves, nec relinquat pastor eas, uniżenie suplikując. Do jmp. marszałka w. koronnego uti dignissimum status ministrum, aby raczył instare za województwy naszemi do najj. kr. jmci, p. n. m., by w równéj dobroci wiernych konserwować, poddanych servare omnes, tuere quemvis raczył, cum expressione absolutæ autoritatis et potestatis rządzenia się jmp. komisarza Diesbacha w województwach naszych.

A gdy już ad eam przychodzą concives województw naszych egestatem, że nie mogą tak ciężkiemu podatkowaniu dymowego, a ustawicznie żołnierzowi egzotycznemu i koronnemu egzekwującego pro-

prio peculio w płaceniu dostarczyć, tedy aby aliquod levamen et subsidium mieć mogli, postanawiamy sobie teraźniejszą uchwałą kongresu naszego pogłówne na ludzi łóżnych i nie rządzących się w służbie aż około Wielkiéjnocy albo Świątek, a za cały rok wszytko zasłużone biorących: aby takowy każdy na wszelkiém miejscu, gdzie go tylko ta uchwała przyścignie tanquam vagabundum personam od głowy zapłacieł złotych trzy, parobek służący na miejscu złotych sześć, średniak który na przysiewek służy, złotych trzy, dziewka złoty jeden, średniak bez przysiewku złoty jeden, rzemieśnicy cujuscunque artis jakoto: slosarze, kowale, młynarze, szewcy, mielczarze etc. od głowy po złotych sześciu, owczarze każdy od głowy swéj także po złotych sześciu dać powinien. Insuper ciż owczarze od swych własnych owiec pogłówne od staréj owcy groszy sześć, od młodéj groszy trzy pogłównego dać powinien, którego liberam dispositionem et exactionem ichm. pp. posesorom dóbr swoich własnych dajemy i naznaczamy.

Kalkulacye wszelkie z ichm. pp. komisarzami quarumcunque exactionum, tudzież i delaty godnéj pamięci jmp. Kaszewskiego egzaktora województw kujawskich cum successoribus jego, także i dystrybuty soli z jmp. żupnikiem województw naszych kujawskich do przyszłego odkładamy kongresu.

A będąc tam absoluta potestate ściśnioni sformowaną sobie taryfą od jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci na wybranie podymnego podług prawdziwéj taryfy anni 1661 do województw naszych deputowanego, tedy aby tém prędzéj taż taryfa skonfrontowana i uznana być mogła, uprosieliśmy ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego z brzeskiego kujawskiego, Aleksandra Skałowskiego z inowłocławskiego województw za komisarzów; którzy ichmośc. jak o taryfę 1661, jakotéż o szóstakowe decertabunt, confrontabunt et revisionem omnino secum expediendam u tegoż jmp. komisarza upomną się, aby nikomu krzywda w czém nie działa się, podług informacyi listownéj jkr. mci, p. n. m. i deklaracyi autentycznéj jmp. generała Janusza.

Pogorzel ichm. pp.: Sokołowskiego w Choceniu, Zglińskiego w Dobrzelewicach, Skałowskiego w Kani (którego cum supplici libello pro solatio do izby komisarskiéj województwa inowłocławskiago odsyłając), przychylając się do prawa pospolitego o pogorzelcach napisanego, tych circa eandem legem publicam totaliter et integre konserwujemy.

Nie mogąc przepomnieć ustawicznych suplik miasta jkr. mci na sejmikach komisarskich przeciwko kupcowi Nieponim nazwanemu w Po-

niecu mieszkającemu, który przeciwko prawu miastu Bydgoszczy służącemu sprzeciwiając się, commercia wszelkich towarów tamże prowadzi, co się dzieje cum summo damno et præjudicio ubogich mieszczan tegoż miasta: tedy zabiegając dalszemu upadkowi, uprosieliśmy e medio nostri ichm. pp.: Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i Jakóba Niewieścińskiego z inowłocławskiego, z brzeskiego Stanisława Zagorskiego sędziego radziejowskiego, marszałka naszych województw, którzy zjechawszy insimul et conjunctim, jeden bez drugiego nic nie czyniąc, naprzód jura eorundem civium Bidgostiensium revidebunt, commercia tegoż kupca Nieponim omnia lustrabunt et quidquid nocivi hisce juribus przez jego prowadzenie handlów na tamtém miejscu fuerit, connotabunt et in futuro congressu de omnibus præmissis relationem życzliwéj swéj usługi uczynią.

Dogadzając submissæ expostulationi jmp. Kazimierza Sokołowskiego pisarza grodzkiego kowalskiego, uti emeriti civis województw naszych, którego ob malam et sinistram delationem mortis w. jmp. starosta kowalski od pióra grodu kowalskiego alienare miał, więc wracając się do przeszłéj in antecessum od nas za nim do tegoż jmp. starosty wniesionéj instancyi, zlecamy w tém napisać list jmp. marszałkowi koła naszego cum omni gratitudine wdzięczności zasłużenia.

Widząc częstokrotną asystencyą jmp. Barbowskiego deputata najj. królewicza jm. Fryderyka Augusta chorągwi pancernéj z asygnacyą do województw naszych, któremu po uczynionéj likwidacyi z przeszłego sejmiku wydaną delatę i ręką ichm. pp. komisarzów podpisaną wyegzekwować injungimus z obmyśleniem reszty do wypłacenia onemuż na przyszłym kongresie.—Interes jmp. Klichowskiego do województw naszych pretendujący, ten także do przyszłego kongresu suspendujemy cum declaratione satysfakcyi.—Podziękowanie izby komisarskiéj województwa inowrocławskiego toż województwo zachowuje sobie.

A nie chcąc być privati beneficio et modo consiliorum, ale zawsze miéć in casu ingruentis necessitatis gotowość consulendi, tedy ten kongres nasz teraźniejszy do 8 dnia kwietnia limitujemy.—Co wszytko ręką swą jmp. marszałkowi podpisać zlecamy.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich, ręką własną, (L. S.)

137.

1715. *Aprilis*, 8. *Radziej. grodz. Relation. 13b f. 349.*

286. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam quadragesimalem proxima (Aprilis, 12), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na kongres publiczny na dzień 8 miesiąca kwietnia w roku 1715 z limitacyi przypadający zgromadzeni. Gdy bacząc tantas adversæ sortis infelicitates w województwach naszych, że nietylko ab auxiliaribus jesteśmy pressi contributionibus, ale eo magis od własnych wojsk rzeczyp. sentimus nos gravatos et afflictos esse, kiedy nie tygodniowemi, ale prawie codziennemi presurami gravamur, niesłusznie egzekwując województwa, kontrybucye privata autoritate sine ulla dispositione województw na nienależyte asygnacye wybierając, transmarsy, noclegi od wioski do wioski nullis omissis po dni trzech stosując, odprawują porcye, racye, chleby poboczne, szóstaki wybierając, co wszytko contra legem publicam et disciplinam militarem dzieje się, a mając nadzieję, że tandem aliquando dabunt superi optatam tranquillitatem, iż to wojsko tak zlicencyowane przyjdzie ad pristinum rigorem świętéj sprawiedliwości i do likwidacyi cum republica: tym niniejszym kongresem naszym postanawiamy, aby wieś każda w województwach naszych szkody wszelkie przez regiment najj. królowéj jéjmości pieszy w komendzie jmp. generała Fleminga będący, i chorągwi jmp. wojewodzica lubelskiego, przez inne regimenty i chorągwie sobie poczynione w grodach proprii districtus poprzysięgła, od któréj przysięgi w kancelaryach i od ekstraktu niewięcéj brać mają sobie tylko groszy dwanaście ichm pp. regenci vel eorum substituti. Respektem czego zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego list napisać do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. kor. cum expressione wszytkich wiolencyj, krzywd, szkód, zaborów, konwulneracyj tak i przez ten regiment flemingowski, jako zwyż rzeczoną chorągiew i inne regimenty i chorągwie, z uproszeniem naznaczenia komisarza i zesłaniem onego do województw naszych ad dignoscendas violentias et damna.

Także list do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, by tę asygnacyą w Łabiszynie datowaną na jednę tylko gażę oficerską temuż regimentowi flemingowskiemu wydaną, a vigore sejmu przeszłego i radomskiego trybunału suspendowaną et ab executione quavis militari zatrzymaną, intuitu któréj tak ciężkie w województwach ten regiment exercet i jeszcze exercere intendit injurias et oppressiones, rewokował, i onych ab hac licentiosa executione w województwie brzeskiém, ponieważ ta asygnacya nie do województwa samego, ale do jmp. poborcy quarti solidi et generalis telonei, którzy od samegoż jmp. podskarbiego ad exigendum tego podatku constituti byli i ono brali, w województwach naszych regulatur, amovere raczył; wyrażając i to, żeby ichmośc. braciom województw kujawskich wolno było wywozić sól zamorską z Torunia in defectu królewskiéj na żupie dybowskiéj podług konstytucyi 1616 an. Z którymi ichm. pp. wojskowymi nie mogąc ni na trybunale radomskim, ni dystrybucie lwowskiéj, ani w sądach hetmańskich o tak ciężkie uciśnienia nasze i krzywdy dojść do świętéj sprawiedliwości: tedy adhærendo legi publicæ, byśmy onych prędszą miéć mogli windykacyą, uprosieliśmy sobie ad vindicandas easdem injurias et oppressiones z tymiż ichmośc. wojskowymi et exactoribus his quarumcunque exactionum, którzy per solam renitentiam calculationem de sua exactione województw præstare nie chcą (exceptis jmp. Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego i innych ichmościów, którzy one na przyszłym kongresie deklarowali uczynić), jmp. Wojciecha Sokołowskiego, komornika ziemskiego brzeskiego kujawskiego za instygatora oraz plenipotenta, który aby vigore præsentis laudi ac plenipotentiæ przez jmp. marszałka koła naszego coram actis authenticis uczynionéj w trybunale koronnym piotrkowskim lub lubelskim irremisibiliter ageret; któremu na przyszłym kongresie pro erogandis expensis præmium obmyśléć deklarujemy. Ichm. pp. Flemingowi generałowi i oberszterlejtnantowi odpisze jmp. marszałek, aby daléj województw naszych nie infestowali, ponieważ sejm przeszły i radomski trybunał te wszytkie sustulit asygnacye w Łabiszynie wydane, które non regulantur do województw ale do ichm. pp. poborców ultimæ consumentiæ et generalis telonei, a ten podatek płaciły nasze województwa.

Dogadzając afektacyom et fraternæ postulationi jmp. kasztelana bydgoskiego, karczmę w Służewie folwarkową w taryfie szelężnego województwa inowłocławskiego znajdującą się, któréj przedtém być nie

miało, pro disjudicatione et decisione do izby komisarskiéj województwa tegoż odsyłamy. Uczyniwszy winne podziękowanie w kole naszém braterskiém ichm. pp. Bartłomiejowi Głębockiemu stolnikowi inowłocławskiemu z brzeskiego, Aleksandrowi Sokołowskiemu z inowłocławskiego województw komisarzom naszym, w. n. m. pp. braci, pro cooperatione præmissorum anteriori laudo in desideriis województw descriptorum do jmp. Diesbacha komisarza jkr. mci uproszonym, repetitis vicibus tychże ichmościów upraszamy, by ulterius też swoję usługę do tegoż jmp. komisarza kontynuowali cum excipienda calculatione, wiele téż już wybrał. Uprosiliśmy przytém za posłów do najj. kr. jmci, p. n. m., ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Tomasza Dąbskiego burgrabiego inowłocławskiego, n. w. m. pp. braci, którzy ichmośc. submissis precibus upraszać będą najjaśniejszego majestatu jkr. mci, p. n. m., indulsionem téj trzeciéj raty dymowego, evacuationem ludzi augzyliarnych jkr. mci, p. n. m., od subsystencyi recentissime w województwach naszych załączonéj, non intrando in ullas calculationes z komisoryatem jkr. mci, p. n. m.; eliberationem de carceribus ichm. pp. Michałowskiego i Zarlińskiego et securitatem obmyślą jmp. Józefowi Umińskiemu, w czém instrukcya im dana fusius enarrat, te wszystkie nasze desideria ichm., n. w. m. pp. i braci, zlecamy.

A ponieważ jmp. Diesbach komisarz jkr. mci trojaków non majori pretio tylko po groszy pięci w kontrybucyi dymowéj od nas wypłacającéj brać nie chce, tedy i my præsenti conventu injungimus, by wszędzie po miastach, miasteczkach, wsiach województw naszych non alio pretio curant tylko po groszy pięci. Więc że będąc tam læsi et gravati nietylko na substancyach ale i na honorach przez ichm. pp. wojskowych, osobliwie regimentu jmp. generała Fleminga, chorągwi jmp. wojewodzica lubelskiego depressi: committimus tedy jmp. marszałkowi koła naszego, aby przeciwko temu regimentowi i innym chorągwiom i ich oficerom de oppressionibus nostris solenną ore publico zaniósł manifestacyą. A im częściejsze pochodzą u nas zjazdy publiczne i obrady, tém większe irruunt calamitates et favillæ: tedy adhærendo legi communi, Stok jmp. Trzebuchowskiego, Groyczyk, Więcławice, Ruszkowo Wielkie, Żelechlin, Brzezie jmp. Racięckiego, Sampolinko, te wszytkie dobra pogorzałe circa beneficium legis publicæ zachowujemy, præviis jednak o téj pogorzeli præstandis juramentis et coram generoso exactore reproducendis. Także wójtostwo w Kruświcy będące, które przedtém do żadnéj importancyi podatków nie należało, a teraz, przychyla-

jąc się do konstytucyi na radzie warszawskiéj postanowionéj, in solutionem podatków weszło, w którém widząc wieczystą ruinę et impossibilitatem onych daléj płacenia, præsenti laudo toż wójtostwo uwalniamy in futurum. A jako insze miasta i miasteczka obudwu województw miały to beneficium, iż na lat dwie czopowy podatek in supplementum płacenia innych podatków onymże był kondonowany, miasto zaś Strzelno per hos biennales jmci ks. Grzębskiemu proboszczowi przeszłemu strzelińskiemu na poprawę organu kondonowane wypłacało przez dwie lecie, aby mogło eodem privilegio łaski województwa gaudere, jakoż i insze, temuż miastu Strzelnu to czopowe poczynające się a prima Januarii anni præsentis na całe zupełne dwie lecie, to jest, ad primam Januarii in anno Deo dante 1717 incidente toż województwo brzeskie kondonuje.

Ponieważ w. jmp. Chryzostom Słubicki podsędek ziemski brzeski, sędzia grodzki przedecki, komisarz podatku czopowego, sufficienter deduxit na teraźniejszym kongresie, że tenuitas tego podatku wielce mała ob calamitatem publicam et desolationem miasteczek szczupłą kwotę przynosiła, którego podatku za asygnacyami sejmikowemi różnym asygnataryuszom stała się satysfakcya, do tego od województwa dane do lat dwóch libertacye proventum ademerunt: tedy tegoż jmp. podsędka ziemskiego brzeskiego cum ejus posteris a fatis olim magnifici Seraphini Głębocki succamerarii Brestensis Cujaviæ, tudzież i sukcesorów prænominati olim magnifici succamerarii autoritate præsentis conventus nostri kwitujemy; reasumując ten podatek a primis diebus Januarii anni nunc currentis ad commune bonum et dispositionem województwa, za kolegę temuż jegomości jmp. Stanisława z Zagorzyc Zagorskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego, marszałka koła naszego przybieramy i naznaczamy. Lubo-li była anteriori laudo kalkulacya soli z dystrybuty jmp. żupnikowi województw naszych circumscripta, więc że się to stało inpracticato exemplo, dlatego præsenti conventu onę abrogamus, a injuratis ordinariam viam in foro fori agendi reservamus.

Nie życząc sobie być in tanta ulterius od ichm. pp. wojskowych rzeczyp. utriusque autoramenti oppressione, którzy nienależycie præaggravant nas, abyśmy mieć mogli internam aliquam securitatem et deffensionem, na przyszłym, da Bóg, kongresie onę postanowiem.— Jmp. Racięski poborca województwa inowłocławskiego sufficienter deduxit quietationem, iż ichm. pp. asygnataryuszów ære suo proprio uspo-

koił, swe na to erogował pieniądze, aby onych mógł mieć satysfakcyą, pro eadem præstanda do izby komisarskiéj województwa inowłocławskiego odsyłamy. Kongres ten, byśmy mogli zawsze mieć salubre consilium, in casu necessitatis ingruentis ad diem 30 Aprilis limitujemy i prorogujemy.— Co wszytko ręką własną jmp. marszałka koła naszego podpisać zlecieliśmy.—Dan jak wyżéj.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik ziemski inowłocławski, sędzia i surogat radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich ręką własną. (L. S.)

138.

1715. *Aprilis*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 354.*

287. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post dominicam Misericordiae proxima (Majus, 6), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na kongres publiczny na dzień 30 miesiąca kwietnia w roku 1715 z limitacyi przypadający zgromadzeni do Radziejowa. Widząc, jakie na województwa nasze imminentis casus pericula et adversitates ingruunt, kiedy nietylko dymową kontrybucyą, ale téż et stativis exotici militis jesteśmy ściśnioni, a jeszcze bardziéj różnych wojsk tak jkr. mci, jako i blisko następującego wojska litewskiego w téż nasze województwa tendit colluvies, czém wielce perterriti et consternati jesteśmy:—dlaczego, lubośmy uprosieli byli za posłów do kr. jmci, p. n. m., ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, Tomasza Dąbskiego burgrabiego inowłocławskiego, którzy ichmość., osobliwie jmp. podczaszy brzeski ob summam ægritudinem et validitudinem zdrowia swego, dla którego że hucusque decumbit, expedire nie mogli, a bacząc eam legationem wielce potrzebną: tedyż uprosieliśmy in locum tegoż jegomości do téj legacyi za kolegę jmp. Dąbskiemu jmp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego tak do najjaśniejszego majestatu jkr. mci, uti

ad fontem clementiæ, aby providentia sua paterna hæc adversa od nas amovere raczył, jako i do jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. koronnego in desideriis województw, querulando super inaudita scelera et aggravationes regimentu najjaśniejszéj królowéj jéjmości w komendzie jmp. generała Fleminga będącéj i inne chorągwie regimenty. Którzy ichmośc. upraszać będą tegoż jw. jmp. krakowskiego, aby pro recognoscendis injuriis przez nich illatis do województw naszych zesłał jmp. komisarza cum potestate judicandi, a takowych transmarsów i ciągnienia surowym swym ordynansem interdiceret. Którym ichmościom pro viatico, zawdzięczając ich przyszłą circa bonum tych naszych województw kooperacyą, naznaczamy po tynfów pięćset, to jest, na taryfę tysiączną z każdego dymu biorąc po pół tynfa, jmp. stolnikowi inowłocławskiemu z brzeskiego, jmp. burgrabiemu inowłocławskiemu z inowłocławskiego województw; a ci ichm. pp. posłowie odprawiwszy legacyą u jkr. mci i respons na instrukcyą województw odebrawszy, nie wracając, on przesławszy województwom, zaraz ztamtąd do jw. jmp. krakowskiego viam arripere tenebuntur.

Doniosą ichm. pp. posłowie województw naszych najjaśniejszemu majestatowi jkr. mci niemniejszą lezyą i cordolium przeciw jw. jmp. podskarbiemu wielkiemu koronnemu, który odebrawszy kredens ore publico od województw naszych do niego napisany, onego nec legere nec responsum tribuere voluit.

Na listy et super contenta eorum ichm. pp.: Jasnusa lejt-generała jkr. mci i Unruga pułkownika regimentu księcia jmci de Weisfels rzeczonego, cum expressione do jmp. generała Jasnusa, aby ślachtę panów Michałowskiego i Zarlińskiego pro sumendis pœnis, si et inquantum eas promeruerunt, ad judicandum prævia inquisitione do grodu brzeskiego stawieł, jako w swym declarat responsie.

Upraszać przytém będą ichm. pp. posłowie najjaśniejszego majestatu jkr. mci, aby żadne libertacye quocunque titulo et quibuscunque personis et incolis regni tak od majestatu jkr. mci, p. n. m., jakoteż i komisoryatu saskiego ichm. pp. generałów, pułkowników na wszelkie dobra, exceptis regalibus et spiritualibus bonis, wydawane nie były, gdyż to in præjudicium statui nobilitari dzieje się, które gdy amovebuntur, eo citius senatores et dignitarii conciliabunt pacem et tranquillitatem in rep.

Do odebrania kalkulacyi de exactione jmp. Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego za komisarzów ichm. pp.: Ruszkowskiego podstolego

brzeskiego, jmp. Pawła Wolskiego, jmp. Wojciecha Krusińskiego, jmp. Aleksandra Czaplickiego uprosieliśmy.

Chcąc mieć jako najlepszy porządek w województwach naszych przy teraźniejszych nieszczęśliwościach i tak licznych następowaniu wojsk w województwa nasze, które aby aliquem ordinem tak dispositionis jakoteż querimoniarum mieć mogły: uprosieliśmy za komisarzów do tych transmarsów rozporządzenia traktów i ślaku et in aliis pressuris premendis z województwa brzeskiego kujawskiego ichm. pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego, z inowłocławskiego jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowłocławskiego, Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego; którzy ichmośc. aby omni activitate sua tym zacnym województwom we wszelkich okurencyach, nemini parcendo, exceptis bonis regalibus et spiritualibus, służyć raczyli et hasce adversas sortes pro innata virtute sua amovere zechcieli, a to dlatego, aby tak częste zjazdy i kongresy nasze nie bywały. Kongres teraźniejszy nasz, da Bóg, ad tertiam Junii limitujemy. Co wszystko ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Stanisław Zagórski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek i komisarz województw kujawskich ręką własną. (L. S.)

139.

1715. *Junius* 3. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 371.*

288. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Exaudi proxima (Junius, 7), anno Domini 1715. Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik 3-tia mensis Junii w roku 1715 z limitacyi przypadający na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. W ustawicznych i codzień większych i cięższych widząc się pozoru utrapieniach i nieznośném uciśnieniu in horas et momenta przybywającego, kiedy nietylko ludzi augzyliarnych jkr. mci nad wszelkie deklaracye pańskie, jeneralskie dotykają nas presury i trzymiesięczna

ściska nas subsystencya, ale ile colluvies wojsk koronnych w województwach naszych znajdująca się non postremum, nec mediocrem czyni nam terrorem et metum: tedy abyśmy aliquam medelam salvandi in his mieć mogli, zlecieliśmy jmp. marszałkowi koła naszego kredens napisać do jmp. kanclerza w. koronnego cum intimatione et expressione jemu o tak ciężkich opresyach naszych od ludzi augzyliarnych jkr. mci ponoszących, którzy żadnych asekuracyj swych i postanowienia manutenere nie chcą i owszem pro suo velle opprimunt, o co coram actis publicis regni contra eos solennem manifestationem uczynić jmp. marszałkowi naszemu zlecieliśmy. Aby zaś tém skuteczniéj gravamina wojsk augzyliarnych donieść się mogły jmp. generała Janusza wiadomości, do tego za posłów uprosieliśmy ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego z jmp. Kazimierzem Dąbrowskim kapitanem jkr. mci, którzy najpierwéj upraszać będą, aby jmp. generał wydać im raczył autores, którzy nomine województw kapitulowali z nim o lokacyą i subsystencyą regimentu księcia jmci Wejsenfelsa, jako nas edocet reskrypt jkr. mci na instrukcyą naszę.

Przytém expriment ciż ichm. pp. posłowie, cujus autoritate decessa przeszłoroczne i defalki per revisiones uczynione po skuteczném zakwitowaniu et integre wypłaceniu dymów contra declarationes exequuntur. Deponent i za tém querimoniam na ichm pp. oficerów, gdy nieproporcyonalnie biorą racye i porcye, miasto jednego żołnierza o jednę porcyą lub racyą kilku na egzekucyą posyłają, czego aby województwa nie ponosiły, tudzież dobra królewskie i duchowne, które in se continent na subsystencye żołnierza koronnego dwojaką solucyą kontrybucyi, uciśnione nie były i te egzekucye mniéj potrzebne, także też furaże do tego czasu pretendujące, amovere raczył, a ten regiment gdzieindziéj pomknął, serio instabunt; intimando oraz, aby rewizye przeszłoroczne i kwity przez jmp. Diesbacha uczynione i wydane in suo robore exstent.

A widząc prementem województw naszych tribulationem, gdy wojska koronne do komendy jwp. wojewody chełmińskiego należące in locatione castrorum w województwa nasze confluunt: tedy abyśmy in his cokolwiek respirii mieć mogli, uprosieliśmy posłów ichm. pp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego kujawskiego z jmp. Wojciechem Umińskim sędzim kowalskim, którzy nomine województw expostulabunt z jmp. wojewodą chełmińskim, aby te wojska i obozy, które confluere mają do nas, ich gressus daléj movere raczył, przy wyrażeniu w ordynansie swoim omnis disciplinæ militaris et immunitatis bonorum terrestrium, ile kiedy mamy lokowanych Sasów.

Zalecą przytém manifestam injuriam jmci ks. Szaniawskiego dziekana brzeskiego o zabrane woły w kwarcie od chorągwi jmp. ordynata Zamojskiego niesłusznie za Krusin possessionis jmp. wojewody pomorskiego ichm. pp. posłowie jmp. wojewodzie chełmińskiemu, upraszając oraz, aby dobra królewskie za duchowne, duchowne za królewskie, lub też i ziemskie tym opresyom nie podlegały, ani jedne, ani drugie nie płaciły.

Na list jmp. pułkownika regimentu najj. królowéj jéjmości do komendy jmp. generała Fleminga należęcego, aby po wybranéj teraźniejszéj kwocie dziesiątka tysięcy, a przytém daléj executione województwa brzeskiego premere nie chciał, ale i owszem ludzi swych z województwa ewakuował i oficerów pro calculatione facienda de percepta summa na przyszły sejmik przysłał.

Przywodząc in effectum anterius sancitum donatywy naszéj konwentowi radziejowskiemu deklarowanéj, asygnacyą na złotych pięćdziesiąt na czopowe do ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego anni præsentis jmp. marszałkowi wydać committimus tymże oo. Franciszkanom konwentu radziejowskiego. Delaty po nieboszczyku jmp. Kaszewskim poborcy województw kujawskich, którym in antecessum comportatio successoribus tegoż jegomości injuncta erat, præsenti laudo tymże ichmośc. sukcesorom nieboszczyka jmp. Kaszewskiego, a raczéj Sokołowskiego podstolego kijowskiego ad comportandum præsenti laudo stringimus; asygnacyą horągwi husarskiéj najj. królewicza jegomości do województwa wydaną, do przyszłego odkładamy sejmiku. Więc że rozszerzeły się egzekucye saskie w województwach naszych po porcye i racye, tudzież i furaże na teraźniejszy miesiąc pretendujące, które aby do tego czasu, póki ichm. pp. posłowie nasi od jmp. generała Janusza z wyraźnym ordynansem jkr. mci uproszeni z dalszą nie powrócą rezolucyą, suspendowane były, uprosieliśmy ichmośc. Mikołaja Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego i Jerzego Kucińskiego, którzy o to z jmp. Unrugiem pułkownikiem regimentu księcia jmci Wejsenfelsa ekspostulować będą i przypomną oraz, aby chciał satisfacere capitulationi suæ z województwem inowłocławskiém o porcye i racye, które nie miały plus currere tylko ad 15 Maii, a do tego czasu exiguntur i z upomnieniem się dezert, które solutioni contributionum et executioni subjiacere nie miały. A że częstokroć insulty et querelæ na sejmikach o taryfę tysiączną województwa brzeskiego od

ichmośc. braci oriuntur, aby tém barziéj sopiri mogły komportacyą téjże taryfy rękami własnemi ichm. pp. kasztelana kruświckiego i cześnika inowłocławskiego izby komisarskiéj na ów czas deputowanych uformowaną i podpisaną, a do grodu brzeskiego podaną, na przyszły sejmik o komportacyą onéj jmp. regenta brzeskiego upraszamy. A jako insi ichmośc. pogorzelcy utuntur legis beneficio, tak i ichm. pp. Kozłowskiego w Niemojewie i Władysława Tomickiego w Kijowie circa legem publicam ratione conflagratorum sancitam conservamus.

Na kredens jw. jmp. podskarbiego w. koronnego odpisać jmp. marszałkowi zlecamy in eum sensum, aby ultra legem publicam et praxim do niepraktykowanego zwyczaju defluitacyi soli na województwa nasze należącéj jmp. żupnika województw naszych nie przywodził, ale juxta antiquum morem et praxim sól suchedniowa województw naszych aby dochodziła, upraszać będzie. Że zaś jmp. marszałek województw naszych pluribus jest distentus occasionibus, któremuby pro termino sejmiku et limitatione incidenti aliquo tempore być samemu nie przyszło, tedy in locum ipsius protunc za substytuta officii marschalcatus województwom naszym jmp. Kazimierza Dąbrowskiego, kapitana jkr. mci uprosieliśmy.

Abyśmy jednak in tantis conjecturis et statu rerum consiliis orbati nie byli, teraźniejszy sejmik nasz ad 5-am Julii limitujemy. Co wszytko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną.

140.

1715. *Julius*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 398.*

289. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sanctae Margarethae virginis et martyris proxima (Julius, 18), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 5-ta Julii w roku 1715 z limitacyéj przypadający do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Za szczęśliwym powrotem i uczynionych relacyj osobliwie ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika, Tomasza Dąmbskiego burgrabiego inowłocławskich posłów tak do najj. majestatu jkr. mci, p. n. m., jako do jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, tudzież ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego i Kazimierza Dąbrowskiego kapitana jkr. mci także posłów do jw. jmp. generała Janusza i od nich odebrania relacyi: a dogadzając ordynansom wszelkim tak najj. kr. jmci, p. n. m., jo. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., tudzież i jmp. generała Janusza, które omnem wszelkiego żołnierza augzyliarnego i koronnego, osobliwie regimentu pieszego najj. kr. jéjmości w komendzie jmp. generała Fleminga będącego, temperując insolentiam et violentiam, któremi injunctum est każdego egzorbitanta z ichmościów wojskowych transmarsem przechodzącego et inique podatki egzekwującego judicium ichm. pp. komisarzom wojska utriusque autoramenti z ichm. pp. komisarzami z województw naszych adeo destitutis, tudzież jmp. generała Janusza (et ?) calculationem cum comportatione kwitów earumque confrontatione (uczynić ?); co wszytko aby efficatius effectuari mogło, do chorągwi polskich, którekolwiek w naszych quocunque modo grasowały województwach, uprosieliśmy za komisarzów do rozsądzenia i uznania krzywd naszych z tymi ichm. pp. komisarzami od jo. jmp. kasztelana krakowskiego naznaczonymi, ichm. pp.: Bartłomieja Głembockiego stolnika, Komeckiego podstolego inowłocławskich, Andrzeja Bieganowskiego.

Do regimentu jmp. generała Fleminga, którym on komenduje, a regiment sam jest najj. kr. jéjmości, do sędziów krysrechtowych, których

ma podać jw. jmp. generał Dynhoff i sądu tegoż krysrechtowego, także za komisarzów i sędziów uprosieliśmy ichm. pp.: Jana Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, Walentego Słuckiego, Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, dając utrisque tam antecedentibus quam et sequentibus judicibus omnem potestatem judicandi et decidendi.

A że niemała od ichmośc. augzyliarnych concivibus województw naszych w płaceniu kontrybucyj dymowych, także będąc na subsystencyéj, w któréj biorąc racye i porcye za miesięcy cztery okrom victualis, a w kwitach jednym minorem quantitatem exsolutarum położeli, drugim absolute żadnego ichm. oficerowie exequentes nie dawali: tedy propter majorem investigationem et eorum demonstrationem, adhærendo ordynansowi jw. generała Janusza eo nomine wydanym, a w liście swoim do województw wyrażonym, tum quoque ad faciendam calculationem cum illis, quæ et quanta perceperunt, uprosieliśmy za komisarzów, ichm. pp.: Pawła Wolskiego, Aleksandra Czaplickiego z brzeskiego kujawskiego, z inowłocławskiego Hieronima Cieńskiego skarbnika inowłocławskiego i Kazimierza Mękarskiego. Którzy to ichm. pp. komisarze zkomportowane kwity przez ichm. księży plebanów parafij swoich od ichm. ślachty a parafianów swych odebranych, a gdzieby jmci ks. plebana nie było, to jeden ślachcic z ichmośc. braci w téj parafiéj będący odebrawszy, od drugich komportować ma, a któryby kwitu nie miał, a wypłacieł i rzetelnością dowiódł, taki na to przed ichm. pp. komisarzami przysiądz ma, w czém jmp. pułkownik Unrug wiarę będzie dać powinien, każdemu takiemu; a te kwity modo suprascripto et ordine odebrane nie komu inszemu być mają oddane, tylko ichm. pp. komisarzom naszym, na które onym reskrypta mają i po odprawionéj likwidacyi każdemu oddać.—Więc że do tego czasu nie jest jeszcze determinata et effectuata komisya z jmp. generałem Kawenakiem, a jest per instrumentum a sacra regia majestate injuncta: tedy aby tem prędzéj sortiri mogła jako przedtém tak i teraz upraszamy i za komisarzów naznaczamy ichm. pp.: Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego, Jakóba Niewieścińskiego, którzy quam diligentissimam uczyniwszy tak wielkich krzywd, kontemptów indagationem, pro justitia et aequitate z ichm. krysrechtowymi aby osądzieli, z którymi de loco et tempore conferre powinni, także też i ci ichm. pp. komisarze wzwyż wyrażeni et judices sacrarum causarum et negotiorum. Przytém odpisze

jmp. dyrektor koła naszego quam civiliter panu oberszterlejtnantowi alias pułkownikowi jmp. generała Fleminga, aby deputować raczył ichm. komisarzów swoich do naszych ichmościów wyżéj wyrażonych, którzyby omnem calculationem przed tymiż komisarzami naszymi uczynieli, wiele na tę labiską wybrali asygnacyą z wyrażeniem, żeby z tymi ludźmi swymi z województw naszych ustąpieł, daléj onych nie agrawując według ordynansu jo. jmp. kasztelana krakowskiego. Napisze jeszcze list jmp. marszałek koła naszego do jmp. generała Dynhoffa, aby podług ordynansu tegoż jmp. krakowskiego deputować raczył ichm. commissarios suos, którzyby z naszymi ichm. komisarzami do tego uproszonymi krzywdy nasze tak z regimentem w komendzie jmp. generała Fleminga będącym jako i innymi poczynione rozsądzieli; z którymi ichm. commissarii nostri de loco et tempore correspondere tenebuntur.

Że częstokroć zachodzą tak na sejmikach jako téż i na komisyach województwa inowłocławskiego od w. jmp. Szygowskiego starosty przeszłego kruświckiego (skargi ?) o niesłuszną inwolucyą dóbr jego Krotoszyna, miasta Barcina, które do województwa kaliskiego należą, a przez ichm. pp. komisarzów województwa inowłocławskiego taryfą województwa tegoż na teraźniejszą subsystencyą auxiliaribus i inne kontrybucye są pociągnione i dwojako płacić musiały, by się takowe nie działy collusiones, aby te wsie, które w tę są niesłusznie wpisane taryfę, eliminowane były i napotém żadnym sposobem nie należały. Ustawicznemi częstokroć będąc afflicti tribulationibus et quam maxime dlatego, że sejmów nie miewamy, na których wszelkie nasze obrady dwuletnie skuteczne mieć mogły et in hac oppressione bywszy, przez on się podźwignąć nam przyszło: uprosieliśmy także za posłów do jo. książęcia jmci prymasa, arcybiskupa gnieznieńskiego ichm. pp. Kazimierza Dąbrowskiego kapitana jkr. mci z jmp. Andrzejem Bieganowskim, którzy circa debitam venerationem od województw præstandam doniosą księciu jmci prymasowi omnes tribulationes et pressuras nostras tam ab auxiliaribus quam etiam et reip. militibus cum summa expostulatione et obtestatione amoris patriæ, jako primus princeps, ut stringat najj. kr. jmci do złożenia jako najprędszego sejmu.

Asygnacyą chorągwi husarskiéj najj. królewicza jmci Augusta Fryderyka do województw naszych wydaną przyjmujemy egzolucyą onéj na przyszłym, da Bóg, sejmiku obmyślić deklarujemy, z uchwaleniem na nią podatku jakiego.—List napisać zlecamy jmp. marszałkowi koła

naszego do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego z winném podziękowaniem pro omni cura et solicitudine, które ma około tych zacnych województw, których aby ex sua tutela dimittere, ale daléj conservare raczył, upraszać; exprimendo też mu i to, iż jako quantitatem dymowéj kontrybucyi nierównie majorem, bo na taryfę damnatam nec practicatam, która jeszcze była duplicata absque ullis revisionibus, które lubo-li były przeszłego roku od regimentu jmp. generała Welsenfessa uczynione i zdefalkowane, przecież jednak teraz in executionem przychodzą, tak i w subsentencyi modernorum auxiliarium z wyrażoną prośbą, aby raczył efficere u majestatu, by zesłał ad revidendas desolationes nostras simulque earum decidendas commissarium suum cum exactoribus, a na przyszłą lub subsystencyą lub kontrybucyą, quod Deus longe avertat, compensandas, jako deklaruje listem swoim jmp. generał Janusz; także do jw. jmp. kanclerza koronnego dziękując mu pro hac æquanimitate afektu, którą z województwami certare raczy, prosząc, aby onym sua gratia et privilegio fovere chciał daléj. Mając ex incolis nostris wiadomość, iż plebania wieniecka penitus zdezelowana być ma, którą ad demissam expostulationem jmci ks. Miłaszewskiego kanonika włocławskiego, plebana wienieckiego, tęż plebanią wieniecką a contributionibus solvendis in futurum uwalniamy.—Także upraszać będą ichm. pp. komisarze nasi tak ci, którzy są naznaczeni ad excipiendam calculationem z regimentami jmp. marszałka nadwornego koronnego, jako i jmp. generała Fleminga, ichm. pp. oficerowie jmp. Ostromiecki major, jmp. kapitan Teszkien, jakoteż i ci ichmośc. do komportacyi kwitów i ich zkalkulowania z jmp. Undrugiem pułkownikiem wojsk augzyliarnych, aby raczyli promulgare proditores seu extraditores dyspartymentów na regimenty wyżéj wyrażone et auxiliaribus na teraźniejszą subsystencyą czyniąc się od województw (?) commissarios destitutos esse, a ztąd niemało powychodzieło libertacyj, na co województwa claudicantur. Idąc jw. jmp. podskarbi w. k. ea civilitate affectus z województwy naszemi, gdy przez ichm. pp. posłów naszych tymże województwom defluitacyi solidwie i asygnacyą na nie jmp. Modlińskiemu żupnikowi naszemu (jako nam sam oretenus retulit), wydać deklarował, tedy upraszamy tegoż jmp. żupnika, aby po one irremissibiliter pojechał, którą odebrawszy asygnacyą, secundum officium suum sprowadzieł.

Chcąc upacyfikować continuas seditiones et tumultus tak na sejmikach jak w izbach komisarskich existentes et taryfy wszelkie, aby się jako najlepiéj każdemu z ichm. braci dogodzić mogło słusznością i świętą sprawiedliwością: do taryfy już nie na dymów tysiąc,

ale na złotych polskich tysiąc symplę w sobie zawierającą do sformowania i ułożenia onéj uprosieliśmy naprzód w. jmci ks. Pawła Wolskiego kanclerza włocławskiego, proboszcza strzelińskiego, ichm. pp.: z powiatu brzeskiego kujawskiego, Mikołaja z Lubrańca Dąbskiego, Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego, z powiatu kowalskiego jmp. Kucińskiego, z powiatu przedeckiego jmp. Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, z kruświckiego jmp. Stanisława Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego, z powiatu radziejowskiego jmp. Pawła Wolskiego. Którzy to ichm. pp. komisarze, wprzód præstando corporali juramento super realitatem et fidelitatem officii sui idque in instanti (prout præstiterunt juxta rotam sibi pronunciatam przez jmp. marszałka koła naszego conscriptam et eisdem editam) taryfami proportionatam na złotych tysiąc a niewięcéj nemini injuriosam et præjudiciosam, zjechawszy się wszyscy insimul do Brześcia pro die decima secunda Julii, formabunt et conscribent, eo præcauto, si et inquantum byłby kto z ichmościów concivibus oną præaggravatus, liberam miéć będzie viam agendi cum eisdem commissariis każdego powiatu. — Na list jmp. generała Janusza temuż odpisze jmp. marszałek, dziękując mu pro ea facilitate, że pozwolił eligere ichm. pp. komisarzów województwom ad remunerationem kwitów, porcyj i racyj abusive przez ludzi najj. kr. jmci, p. n. m., wyegzekwowane, donosząc o naznaczeniu onych, prosząc, aby ichmościom była dana fides per juramentum na racye i porcye wybrane, na których kwitów nie dano.

Kompensując podjęte prace i fatygi ichm. pp. Bartłomiejowi Głębockiemu stolnikowi, Tomaszowi Dąbskiemu burgrabiemu inowłocławskim posłom do najj. majestatu jkr. mci, także do jo. jmp. kasztelana krakowskiego i straty podróży circa bonum publicum tych zacnych województw desudando, którym primitivo laudo naznaczono było po tynfów pięćset: więc aby eo magis ochotniejsi do dalszéj przysługi tymże województwom byli, inkludując tamte pierwsze tynfów pięćset, które na monetę szelężną redukując, czyni sześćset złotych, przydają po czterysta, tak aby każdy z ichmościów wziąn tysiąc złotych polskich, jmp. stolnik inowłocławski z brzeskiego kujawskiego, jmp. burgrabia inowłocławski z inowłocławskiego województw.

Cavetur to præsenti laudo, aby jmp. marszałek, który będzie obranym na przyszłym, da Bóg, sejmiku deputackim i napotém deputacyi sobie nie pretendował, chyba żeby go o to nemine contradicente proszono. Bacząc zawsze miéć radę i gotowość, tedy ten sejmik teraźniej-

szy ad diem decimam secundam mensis Augusti limitujemy. Co wszytko ręką i podpisem jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.—Datum ut supra.

Stanisław a Zagorzyce Zagórski komornik inowłocławski, sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich, ręką własną.

141.

1715. *Augustus*, 12. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 424.*

290. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi Assumptionis in coelum beatissimae Virginis Mariae (Augustus, 16), anno Domini 1715.—Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione dnia 12 miesiąca Augusta przypadający w roku pańskim 1715 na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. A lubośmy byli na przeszłym sejmiku przedsięwzięli uformowanie taryfy na złotych polskich tysiąc pro qualitate et quantitate bonorum quorumvis województwa brzeskiego kujawskiego przez ichm. pp. komisarzów anteriori laudo juratos et designatos, jednak hoc widząc nocivum libertati, ponieważ inpracticabili exemplo et auditu działaby się takowa taryfa, ale wracając się ad antiquum morem et praxim cum lege publica concordantem: znowu uprosieliśmy tychże ichm. pp. komisarzów, żeby każdy z ichmościów w powiecie swoim omnem quam diligenter quorumcunque bonorum uczynieł revisionem, z któréjby na przyszłym sejmiku przy daniu swéj relacyi, dóbr remunstrancyi, ciż ichm. pp. komisarze justam et competentem na dymy formowali taryfę. Do któréj usługi województwa solidujemy autoritatem et omnem activitatem commissoriatus jmp. Mikołaja z Lubrańca Dąbskiego, kolegę jmp. sędziego ziemskiego gostyńskiego, z powiatu brzeskiego na przeszłym sejmiku do téj uproszonego funkcyéj.

Więc że contra legem publicam na sprowadzenie soli suchedniowéj na województwa nasze kujawskie należącéj jmp. żupnikowi naszemu

wyszła asygnacya, obligujemy onegoż, aby w tém sprowadzeniu i onéj odebraniu utatur jure suo, któréj jeżeliby juxta obloquentiam legis sprowadzić nie mógł, aby pro extraditione ejusdem przypozwał do trybunału eum, quem de jure competierit.—Napisze listy jmp. marszałek koła naszego do jw. ichm. ks. biskupa kujawskiego, województw naszych pierwszego senatora i kanclerza w. koronnego, recurrendo, aby nas nie raczyli deserere ale desideriis nostris subvenire. — Ponieważ wiele chłopów uchodzi z dóbr ziemskich do dóbr takowych, które się przez różne libertacye i respekty uchraniają płacenia hyberny i ustawy i prowiantów i są wolne od niech: tedy przychylając się ad laudum Sredense, aby o takiego każdego zbiega wolno było każdemu pro extraditione do grodu pozwać, a pozwany allaborandis nullis exceptionibus, imo in primo termino tanquam peremptorio respondere tenebitur, talemque profugum et vagum sine quibusvis dilationibus etiam vera infirmitate, quæ præsenti laudo amputatur, motionibus, prosecutionibus, arrestis super illo modo quovis imponendo ac quibusvis juris diffugiis, quae appellatio seu motio ad tribunal regni interponenda non-admissibilis nec connotabilis per judicium być powinna, cum pœna ducentarum marcarum polonicalium præsenti laudo interposita et cuilibet personæ applicanda et solvi injungenda actori wydać powinien.

Komportacya kwitów i ich kalkulacya exactionis jmp. Diesbacha w roku przeszłym jako i teraźniejszym, na regiment księcia Wejsenfelsa wybierając porcye i racye, niedoskonale doszła i odprawieła się: upraszamy tedy ichm. pp. komisarzów, aby onę przez powiaty determinowawszy, czas przez uniwersały swoje incolis województw obudwu continuare raczyli.

Księgę albo raczéj archiwum izby komisarskiéj województwa inowłocławskiego u ichm. sukcesorów niegdy jmp. Jana Kolczyńskiego podczaszyca inowłocławskiego, marszałka izby komisarskiéj tegoż województwa pozostałą, jako anteriori laudo ichmościów o wydanie onéj upraszaliśmy, tak et præsenti prosiemy, którzy inquantum by renitentes et contumaces w wydaniu onéj byli, tedy injungimus jmp. wicemarszałkowi téjż izby komisarskiéj pro extraditione onéj do grodu przypozwać. Jmp. marszałka koła naszego asygnacyą i innych wszytkich ichm. asygnataryuszów do przyszłego sejmiku odkładamy.

Uważając wielebnych oo. Bernardynów w Jerozolimie rezydujących Ottomanicam persecutionem, zakładając na nich niemałe okupy a raczéj sub pœna expulsionis et exilii, a subveniendo eorum pauperta-

ti et ulteriori loci conservatione, deklarujemy præsenti laudo onymże tysiąc złotych polskich, to jest, z brzeskiego pięćset, z inowłocławskiego pięćset, co wypłacone być ma lub z czopowego teraźniejszego, lub też inszych pieniędzy z jak najprędszéj uchwały.

Respektując na suplikę jmci ks. kanonika i kaznodziei wielebnéj kapituły kruświckiéj Opiecki Wielkie, które absolute spustoszały, tedy przychylając się do prawa o dezertach napisanego, te dobra od wszelakich ciężarów publicznych ad remp. należących uwalniamy præsenti conventu. Sejmik ten ad crastinum sejmiku deputackiego limitujemy et præmissa illius ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy. Dan, jako wyżéj.

Stanisław z Zagorzyc Zagorski, komornik ziemski inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, marszałek województw kujawskich. (L. S.)

142.

1715. *September*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 445.*

291. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 19), anno Domini 1715. — Obtulit nobilis Sebastianus Dziubiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro 10-mensis Septembris w roku 1715 tu do Radziejowa ex limitatione przypadający na miejsce zwyczajne zgromadzeni. W ustawicznych zostając afleksyach (?) tak od transmarsującego wojska koronnego i w naszych obozem subsystującego województwach, jako też i augzyliarnego tak, że deest momentu respirii nietylko ubogim ludziom ale i nam samym: dlaczego præcommissimus pisać list do jw. jmp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. k., jmp. marszałkowi koła naszego, exprimendo omnem impossibilitatem egzolucyi stipendiorum ichm. pp. wojskowym cum evacuatione onychże z województw naszych. Permovit nas nie mało uniwersał jkr. mci, p. n. m., intymując zapłatę wojsku koronnemu, któremu lu-

bo non in toto, saltim in parte one obmyślić bez żadnego ukrzywdzenia concivium et incolarum województw, upraszamy ichm. pp. komisarzów z województwa brzeskiego uproszonych i naznaczonych, aby taryfę juxta revisionem bonorum (którą już i gdzie odprawieli, a gdzie nie, ut continuant et expedient) uformowali i napisali.—Więc że do tego czasu jmp. żupnik województw naszych na województwa soli nie odebrał, ani sprowadzieł, tedy præsenti laudo obstringimus jegomości, żeby irremissibiliter sprowadzenie onéj procurare raczył. — Upraszamy ichm. pp. deputatów naszych teraźniejszych, aby ordinationem trybunału in omni puncto utrzymać raczyli et conservationem incompetentem causarum do Lublina circa legem præscriptarum removebunt cum præstita remuneratione affectus w. jmp. podsędkowi sieradzkiemu pro omni tuitione województw naszych na tamtém miejscu.—Lubo już województwo brzeskie anteriori laudo deklarowało satisfactionem jmp. Kliszewskiemu, któremu non est satisfactum, tedy na przyszłym sejmiku jemu de modo satisfactionis pomyślić deklarujemy się. Ponieważ w województwie inowłocławskiém przez taryfę dzieją się takowe preagrawacye jako i w brzeskiém, aby simili methodo i modo rewizya być mogła jako i w brzeskiém i z niéj formowanie taryfy, do któréj na przyszłym sejmiku, da Bóg, ichm. komisarzów z województwa tegoż eligemus et constituemus.

Przychylając się do zwyczaju de casu fortuito, ponieważ niemało ichmościów permissione divina dotknął grad i szkody wielkie porobieł w kowalskim powiecie: tedy ich subveniendo calamitati od podatków publicznych reip. należących na lat dwa uwalniamy, prævio jednak corporali juramento per quemlibet injuriam præstando, coram actis sui proprii districtus super realitatem onéj. Supliki, asygnacye i insze desideria do przyszłego sejmiku odkładamy, który ad diem 5-am mensis Octobris limitujemy et præmissa omnia ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.—Datum, ut supra.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski komornik, inowłocławski, sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komisarz i marszałek województw kujawskich, deputat na trybunał koronny, ręką własną. (L. S.)

143.

1715. *October*, 5. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 460.*

292. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Francisci confessoris proxima (October, 9), anno Domini 1715.—Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 5 Octobris 1715 anni zgromadzeni. Mając respectum super merita post data non modica usługi swojéj województwom naszym documenta jmp. Stanisława z Zagorzyc Zagórskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego, marszałka województw naszych, którego jegomości na trybunał teraźniejszy koronny pro judice deputato destinavimus: aby obrady nasze sine gubernio nie były, uprosiliśmy pro directore koła naszego jmp. Kazimierza z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowskiego, obstringendo jegomości, aby indefessam in rem województw agat curam. Że zaś dla niektórych emanatis w województwach naszych circumstantiis jako in publicis negotiis cum consiliis nostris zapatrywać się przychodzi, tedy niniejszy sejmik cum toto ejus effectu in locum solitum pro die 19 Octobris anni præsentis limitujemy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich manu propria. (L. S.)

144.

1715. *October* 19. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 469.*

293. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Lucae evangelistae proximo (October, 21), anno Domini 1715.—Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy, rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik ex limitatione pro

die decima nona Octobris, anno 1715 zgromadzeni postanawiamy. Kiedy widziemy concatenata prawie mala na województwa nasze, że sine respirio spocząć nie możemy, że undiqué planctus gementis populi notatur, kiedy po umówionych z ichm. pp. komisarzami naszymi et ipso effectu wydanych prowiantach wojsku cara jegomości, toż wojsko in ditionibus nostris zostaje i lokacyą czynić non sine molestia ubogich ludzi intendit: zabiegając wojska cara jegomości takowéj dyspozycyi, upraszamy ichm. pp. komisarzów laudo anteriori wyrażonych, aby którzy na siebie hanc usługi swéj wzięli provinciam, domówić się i ekspostulować z jmp. generałem pomienionych wojsk o jak najprędsze z województw naszych wyprowadzenie i podwód zabierać zakazanie raczyli.

Do których nieszczęśliwości gdy non postremam dodaje nam regiment pieszy kr. jéjmości pod jmp. generałem Flemingiem będący appendicem, nie słuchając dyspozycyi, ani uważajac super egenos et pauperes, proprio ausu et inpracticabili exemplo w służbie będąc rzeczyp., kilką ratami w województwie brzeskiém znaczną extorsit kwotę et calculum z wybranych sum subterfugit: zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby conveniet listem jmp. komendanta pomienionego regimentu o uczynienie na komisyi blisko przyszłéj w Brześciu de perceptis kalkulacyi, jako przez jmp. Jeskien, Frankieberga kapitanów, Werdera, Bronikowskiego poruczników in antecessum egzekwujących, aby ciż ichmośc., facto super realitatem percept personali juramento, dent calculum na komisyi i jmp. Mikołaja Dąmbskiego poborcę województwa brzeskiego de perceptis kwitowali.

Aby zaś meliori województwa nasze modo frui mogły, a takowy abrogetur ausus, komisya brzeska prævia wprzód de gravamine przez regiment flemingowski illato manifestatione et post prædictas liquidationes certum quantum według taryfy na ośmset dymów formowanéj do jmp. poborcy asygnacyą wydawszy, naznaczy; a zaś nocivas et aggravatas tarifas lub z grodów authentice wyjęte, lub a malevolis concivibus nostris wydane ad manus komisyi brzeskiéj oddać p. komendant regimentu wyrażonego tenetur.

Żeby zaś takowy ausus w zapomnienie nie poszedł et ne jus sceleri detur, w. jmp. Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego do ichm. pp. komisarzów in antecessum uproszonych na uznanie i sądzenie szkód przez pomieniony regiment Fleminga uczynionych, podług deklaracyi sądzenia przez jw. jmp. krakowskiego, hetmana w. k. danéj, pro commissario uprosiliśmy, aby ciż ichmośc. de loco et tempore sądzenia

się z imp. Denhoffem generałem lejtnantem wojsk rzeczyp. na to destynowanym znosili się et hos illicitos ausus sądzili, bratersko ichmościów obtestamur.

Przytém zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby doniósł listem jw. jmp. krakowskiemu, hetmanowi w. k., justos nostros dolores na tenże regiment flemingoski, który postposita władzy hetmańskiéj autoritate z województw naszych według ordynansu przez ichm. pp. posłów naszych danego ustąpić nie chce, ale ultimum ubogich ludzi exsugit sanguinem. Adjunget w liście swym jmp. marszałek transmarsze regimentów różnych, a mianowicie rekrutowanego batalionu w województwie łęczyckiém pod jmp. Lubomirskim będącego, który assumpto inszego pułkownika na siebie nomine, uchodząc szlaku, wielkiéj ruiny zostawił vestigia, kiedy jedne dobra za pieniądze ugadzając, z drugich na noclegach pieniężne przez żołnierzy na oficierów swych extorsit porcye, od wsi do wsi chodząc, in rapina solum quærit panem.

Ponieważ zaś exigunt po nas merita w województwach naszych concivis nostri jmp. Borysławskiego towarzysza i deputata chorągwi husarskiéj najj. królewicza jmci Augusta, do województwa brzeskiego na zasługi asygnacyą mającego, æqualem justitiam: tedy naznaczamy jegomości na tęż asygnacyą pogłówne od popielarzów od magistra po złotych dziesięć, od czeladnika jegoż po złotych trzy polskich, od owiec własnych owczarskich w zależu będących, od staréj po groszy dwunastu, od młodéj seu jarlaka po groszy sześciu; in supplementum dobierze jegomość od Żydów browary arendujących, od kotła piwnego po złp. 50, od garca gorzałczanego po złp. 25 assignamus.

Gdy zaś województwa nasze ad ultimam przychodzą egestatem, że tylko gospodarze sami a najczęściéj posesorowie dóbr za nich płacić wszelkie podatki muszą: tedy teraźniejszą uchwałą naszą ponawiamy umówione anteriori laudo (które że ad effectum nie przyszło) od ludzi jako łóżnych tak w służbie będących pogłówne, to jest, a vagabundis personis po złotych trzy, od parobków w służbie będących po złotych sześć, od średniaków na myto i przysiewek służących po złotych trzy, od dziewek po złotemu jednemu, od rzemieślników in genere wszytkich jakoto: młynarzów, owczarzów, mielczarzów, kowalów, krawców etc. po złotych 6 itidem naznaczamy. Które to pogłówne, każdy do siebie odebrawszy dóbr swoich posesor, ad ulteriorem województw przytrzyma dispositionem. Dobra Jaronty jmp. Kolczyńskiego podczaszyca inowłocławskiego ponieważ recenter spalone justam u nas merentur com-

passionem i one od podatków juxta beneficium legis ad quadringenium uwalniamy. Które to uchwały nasze ręką stwierdzić jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy i obrady nasze ad diem 26 Novembris anni præsentis in locum solitum do Radziejowa limitujemy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski marszałek województw kujawskich, mp.

145.

1715. *November*, 26. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 482.*

294. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Andreae apostoli proxima (December, 4), anno Domini 1715.— Obtulit nobilis Valentinus Krycki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na dzień 26 Novembra roku 1715 ex limitatione do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy największa obrad naszych na teraźniejszym kongresie naszym imminebat materies, abyśmy byli z wybranych sum w województwie brzeskiém przez regiment pieszy najj. królowéj jéjm. pod jmp. generałem Flemingiem będący quantitatem wiedzieli, w czém gdy na kilku komisyach w Brześciu złożonych dla ustąpienia nagłego ex ditionibus nostris z pomienionym regimentem rachunek ad effectum nie przyszedł: tedy abyśmy z powziętéj na blisko przeszłéj komisyi brzeskiéj kalkulacyi in ordine quam optimo województwa nasze widzieli et sine consiliis velut sine remis nie zostawali, dzisiejszy kongres nasz ad tertiam Januarii w roku, da Bóg, przyszłym 1716 cum toto ejus effectu in locum solitum do Radziejowa limitujemy. Co ręką jmp. marszałka naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria.

146.

1716. *Januar.*, 3. *Radziej. grodz. Relation. 13b f. 492*

295. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi proximo (Januarius, 4), anno Domini 1716. Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 3 m-ca stycznia w roku teraźniejszym 1716 ex limitatione przypadający zgromadzeni. Nie rozumiemy, abyśmy się szczęśliwszych momentów doczekać mogli, jako kiedy sors cecidit, iż obrady nasze bono omine zaczynać się na nowy rok mogą, ile kiedy z rokiem dawnym inveteratæ afflictiones ustąpiły, nowa zaś nam solatia inaugurantur, iż ten Pan, który majestate sua universum implevit, orbem replebit et sua benedictione utrapioną ojczyznę naszę cunctaque invia et aspera deducet in vias planas et rectas, a przytém affulget spes felicioris sæculi, kiedy nam orientem solem majestat jkr. mci tanquam in limbis dotąd zostający pod tenże czas, bo non vidimus ita nobis approximantes deos, jako pod teraźniejszy czas luminare nostrum approximat nobis. Na którego pana adoracyą, chcąc visibilem uznać gratiam et clementiam, mając pro primo objecto adorare majestatem, upraszamy ichmościów de medio nostri za posłów do jkr. mci ww. ichm. pp. Jana Głębockiego sędziego ziemskiego, Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika brzeskich kujawskich, aby ichmośc. vota fidelitatis et desideria gementis populi, expectationem publicæ tranquillitatis donieśli według osobliwéj, którą jmp. marszałek wyda, instrukcyi, hoc præcustodito, inquantum by ex aliquo delicto fratrum nostrorum majestas była inplacibilis et denegata była visio beatifica majestatis; lubośmy iniquitates fratrum nostrorum portare nie powinni, udadzą się in tali casu ichm. pp. posłowie do ichm. pp. ministrów i przez nich jako per intermedios według sobie podanéj instrukcyi experient vota et desideria civium.

A że najj. wieliczeństwa cara jmci moskiewskiego tylą nieszczęśliwości przez tak wiele lat sfatygowaną ojczyznę potentia armorum pressit, nie podobna cierpiącym milczéć, utrapionym nie płakać, konającym nie westch-

nąć, pytając się, quæ mutatio coloris tak wielu sojuszów, przymierzów et cum vicinis traktatów, wiolencyj. Więc prævia manifestatione innocentiæ suæ, żeśmy na tę niełaskę wieliczeństwa, złamanie przymierzów i sojuszów nie zasłużyli, chyba że ille inocens, qui non facit esse nocentes, zaczém adorando victricia arma carskiego wieliczeństwa, przy których przybliżeniu się territus hostis antequam victorem vidit, collum dedit, zaczém jako szczęścia victricibus armis w osobie jo. księcia Szeremeta powinszować tak na nieszczęśliwość naszę aby się użalić in hanc sortem, quam hostis patriæ merebatur, gens amica ferre tenetur, ichm. pp. posłowie niżéj wyrażeni donieść nie przepomnieli, a jeżeli dura necessitas non dispensat, przynajmniéj justitiam et æquitatem implorabunt. Ad quem effectum za posłów ichm. pp. Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego kujawskiego, Jana Niemojewskiego kasztelanica bydgoskiego, którzy aby się według instrukcyi sprawili, upraszamy.

Ponieważ nas zachodzi jmp. Kazimierza Sokołowskiego pisarza kowalskiego emeriti civis instancya za jmp. Józefem Bratkowskim koligatem swoim, aby niewinnie po mil kilkadziesiąt od chorągwi swojéj pod tytułem związkowym zostającéj od dragonii jmp. kasztelana brzeskiego zabrany uwolniony był, listem swoim jmp. marszałek u jw. jmp. wojewody chełmińskiego jako generalnego komendanta przy doniesieniu chęci naszéj instancyą evincet.

Defectum komisyi skarbowéj post decessum tak godnych ludzi supplendo, upraszamy na miejsce zeszłych jmp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowłocławskiego i jmp. Jakóba Niewieścińskiego anteriori laudo dezygnowanego, dając omnem facultatem z wojskami wszelkiemi transmarsującemi, lub też subsystującemi comportandi, którzy ichmośc. pro commodo et bono eventu województwa inowłocławskigo swą życzliwą usługą akomodować będą, co cum scitu et arbitrio tegoż województwa być ma. Tych zaś ichmościów, których manus Domini tetigit przez ogień, rekwizycyą do przyszłego sejmiku solatia ferre volentes odkładamy. — A że in re parvi momenti intaminatus województwa brzeskiego honor przez jmp. Klukowskiego petitur, tedy zalecamy ichm. pp. komisarzom województwa brzeskiego, aby ten interes z czopowego instantanee był uspokojony.

Gdy jesteśmy in metu rozłożenia się na konsystencyą wojsk carskiego wieliczeństwa, tedy chcąc bardziéj prævenire aniżeli præveniri, upraszamy ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego, aby porozu-

miawszy się z ichm. pp. komisarzami do jmp. generała Baura ekspedyowanymi, taryfę uformować juxta æquitatem et justitiam raczyli, oraz się z oficerami cara jegomości znosili, a inquantum, żeby implacabiles preagrawować chcieli województwa nasze, recursum in hoc passu do ichm. pp. posłów do jkr. mci uproszonych uczynią; któréj to komisyi septimam præsentis w Brześciu determinamus.

Plebanią wieniecką do lat siedmiu od podatku wszelkiego uwalniamy i aby w taryfie konotowana nie była, ichm. pp. komisarzom zlecamy. Ten zaś sejmik ad diem 17 præsentis w roku teraźniejszym 1716 limitujemy. — Działo się w Radziejowie dnia i roku, jako wyżéj.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski, komornik inowłocławski, sędzia radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, deputat trybunału koronnego, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

147.

1716. *Januarius*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 498.*

296. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia ipso die festi sanctae Agnetis virginis et martyris (Januarius, 21), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Vladislaus Derecki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik na dzień 17 stycznia roku 1716 ex limitatione przypadający zgromadzeni. Któż nie uznaje nieszczęśliwych czasów, w których inveterata mala nidum jakoby w województwach naszych już sobie założyły, kiedy sine respirio gemens populus spocząć w swoich domach nie może, spodziewaliśmy się ad ipsam ostentationem jak najprędszego wojsk jego carskiego wieliczeństwa ex ditionibus nostris ustąpienia et in proprios abire lares, aż zimową non sine ruina zakłada toż wojsko u nas kwaterę.

Więc gdy in consiliis nostris jedyna tylko vertitur salus, a nie mając dotychczas uproszonych in antecessum jako do jkr. mci, p. n. m., tak do jw. jmp. Szeremeta, najwyższego feldmarszałka wojsk carskich, in desi-

deriis nostris na sejmiku teraźniejszym præsentiam ichm. pp. posłów, którzyby nam z tych legacyj optata mogli przynieść solatia, tedy niniejszy kongres nasz na dzień 31 stycznia w roku tymże 1716 przypadający, cum toto ejus effectu in locum solitum limitujemy. Co ręką jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, ręką własną. (L. S.)

148.

1716. *Januarius*, 31. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 501.*

297. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda in crastino festi Purificationis beatissimae Virginis Mariae (Februar., 3), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień 31 stycznia roku 1716 ex limitatione sejmiku zgromadzeni. Nie potrzeba było lepiéj i szczęśliwiéj ominować województwom naszym, jako gdy za przybyciem in limites regni pańskiém cum sole clariores nam przyjść miały dies, spodziewaliśmy się przy bytności pańskiéj meliora lapsis tempora, trawiemy dotychczas te amaritudines statecznym zawsze przy dostojeństwie pańskiém dokumentem, samą tylko optatæ pacis słodząc je nadzieją.

Gdy zaś z reskryptu na instrukcyą przez ichm. pp. posłów do jkr. mci, p. n. m., uproszonych z kancelaryi wydanego edocemur, nasze postulata ad feliciores odłożone terminos, szukamy w prymacyalnéj godności jo. książęcia jmci prymasa solatium, aby per interpositionem et autoritatem primatialem desideriis nostris wyprowadzenie extra regnum auxilarium i złożenie jak najprędszego sejmu apud majestatem impertiri raczył: wczém uprosiliśmy de medio nostri za posłów ichm. pp. Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika, Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskich kujawskich, którzy według danéj sobie przez jmp. marszałka koła naszego instrukcyi quam demississime księciu jmci supplica-

bunt et illata vulnera, quæ et ad præsens nos premunt, fusius remonstrabunt.

Żeby zaś sine ordine w dyspozycyach województwa nasze tymczasem (nie zostawały?), póki pożądanéj przez interpozycyą ad majestatem księcia jmci prymasa i ichm. pp. ministrów nie odbierzemy alewiacyi, zlecamy ichm. pp. komisarzom województwa brzeskiego, aby z jmp. Glebowem najwyższym wojsk cesarskich komisarzem o umniejszenie porcyj i racyj z województwa, a z jmp. pułkownikiem Roppem o proporcyonalne garce, żyta garniec za owsa dwa branie, koni na ordynanse ślacheckich niepartycypowanie, oraz o jak najdyskretniejsze według ukazów carskich cum civibus obejście się traktowali i należycie ichmośc. upomnieli się.

Których ichm. pp. komisarzów fatygi i koszta podjęte compensando, tynfów 500 obiema ichmośc., jmp. zaś pułkownika Roppa gratiorem reddendo, tynfów 600 jegomości zgodnie z województwa brzeskiego assignamus. Gdy zaś przy téj largicyi zachodzi nas przez suplikę pia requisitio sacro loco grobowi Pańskiemu w Jeruzalem suffragandi, deklarujemy niniejszém laudum jmci ks. komisarzowi ztamtąd przysłanemu z województwa inowłocławskiego tynfów 500, które na przyszłéj, da Bóg, w Inowłocławiu komisyi obmyślić et ad effectum przywieść promittimus, z województwa zaś brzeskiego itidem tynfów 500 tamże do grobu pańskiego exnunc z dymów naznaczamy; które sumy jako jmp. pułkownikowi Ropp tynfów 600, ichm. pp. komisarzom tynfów 500, do Jeruzalem tynfów 500, efficientes tynfów 1,600, jmp. Mikołaj Dambski poborca brzeskiego województwa na taryfę 800 dymów wynoszącą, z dymów po tynfów dwa wybierze i oddać, cui competierit, zlecamy.

Gdy słyszemy querulantes ichmośc. concives nostros o przydanie na dymy porcyj i racyj, o pretendowanie tychże porcyj i racyj od przyścia do województwa za ten czas z dóbr tych, gdzie dotychczas nie stali; przytém gdy jmp. Ludwik Głębocki sędzic ziemski brzeski donosi nam inkomodacyą i ruinę dóbr swoich przez ludzi w Wąsowie stojących, aby im insza kwatera nadana była et in desideratis według danéj od województwa dyspozycyi, oraz demonstrando, że nie gdzie indziéj, tylko w województwie naszém, póki im nie oddana była dyspozycya, sustentowali się: jmp. pułkownikowi ichm. pp. komisarze domówią się et ab hoc onere województwo evincent.

Mając zaś w. jmp. Wojciech Dąmbrowski stolnik brzeski kujawski daną od województwa brzeskiego na czopowe lub szelężne in vim trac-

tamenti odprawionego od wojska pod Ostrowcem poselstwa na kilkaset złotych asygnacyą, a dotychczas wypłacona nie jest, tedy præsenti laudo tęż asygnacyą z szelężnego lub czopowego jmp. komisarza do wypłacenia obstringimus.

Do tych, od których premimur, nieszczęśliwości, dodaje nam się nova mallorum appendix, gdy ichmośc. bracia nasi sitientes justitiam nietylko w podróżach spoliantur, ale i w pozostałych domach ab auxiliaribus przez absentowanie się a penatibus za związkowych interpretantur; w czém committimus jmp. marszałkowi koła naszego nomine publico napisać jako universuliter ad stubam judicii tribunalitii tak specialiter do ichm. pp. deputatów z województw naszych, aby gdy przypadną ex regestro incidenti sprawy civium województw kujawskich, tantisper nie sądziły się, ale ad feliciora były odłożone tempora.

Doniesie przytém listami jmp. marszałek koła naszego ichm. pp. ministrom pressuras et incommoda województw naszych, upraszając, ut nos ab his evincant calamitatibus.

Najosobliwiéj jednak deferret jmp. marszałek koła naszego depactationes jmp. podskarbiemu w. koronnemu komory dybowskiéj ex statu nobili od rzeczy pro usu proprio z Torunia wywiezionych i oraz expostulabit, ażeby ab his illicitis extorsionibus taż komora per severam jmp. podskarbiego inhibitionem absistat. Co wszystko stwierdzić ręką jmp. marszałka koła naszego zlecamy, ten zaś kongres nasz ad diem 2 Martii 1716 zgodnie limitujemy. Działo się, ut supra.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

149.

1716 *Martius*, 2. *Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 505.*

298. [Laudum cum limitatione conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post dominicam Invocavit quadragesimalem proxima (Martius, 5), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik na dzień 2 miesiąca mar-

ce ex limitatione w roku 1716 przypadający zgromadzeni. Po odebranéj szczeréj usługi swojéj przez ichm. pp. posłów naszych do jmp. Szeremeta najwyższego wojsk carskich feldmarszałka w legacyi uproszonych relacyi, nie inna w afektach naszych viget wdzięczność, tylko zwykłe ichmościom pro publicis curis czyniemy podziękowanie; którzy ichmośc. że nam aliquid alleviamenti a mianowicie województwu brzeskiemu przez ustąpienie przyszłe dwóch chorągwi przynieśli: tedy obstringimus ichm. pp. komisarzów województwa brzeskiego, aby secundum justitiam et æquitatem resztę tych ludzi pozostałych, wzgląd mając super aggravatos, tak pomiarkowali, aby concives æquali mogli gaudere dispositione.

Którym to ichm. pp. komisarzom obudwóch województw uproszonym et tot laudis potwierdzonym circa probatam ichmościów fidem dajemy plenariam z wojskami tractandi et disponendi (sine præjudicio jednak, uchowaj Boże, unius vel alterius) facultatem, præcavendo sobie od ichm. braci naszych, którzy assumpta na osoby swoje komisarstwa provincia obywatelów i ubogich ludzi województw naszych (sami się ochraniając), ad ultimam przywodzą ruinam, ne se w takowe immisceant dyspozycye, concedendo tymże ichm. pp. komisarzom liberam juris z takowymi ichmościami agendi viam.

Gdy zaś donosi nam justam querimoniam concivis nostris jmp. Ostrowski przez jmp. Leyca kapitana wojsk carskich o poniesioną honoru swego lezyą, który nie respektując super statum nobilitatis, sam terrigena w. ks. litewskiego będąc, pomienionego jmp. Ostrowskiego tak contumeliose (że horrendum scriptu) traktował: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, ut deferat hunc læsum honorem i inszych ichmościów in antecessum źle traktowanych jmp. pułkownikowi Ropp expostulando in præmissis justitiam et satisfactionem; którą gdyby pomieniony jmp. pułkownik renueret, tedy jmp. marszałek ad altius subsellium jmp. Szeremetowi hos illicitos doniesie swym listem ausus.

A że obrady nasze majorem potrzebują numerum et frequentiam i aby jako od starszych ichmościów braci naszych maturiora mogliśmy arripere consilia, zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire listami ichm. pp. senatorów województw naszych, aby nostra vota votis suis et consilia consiliis, na przyszły, da Bóg, sejmik zjachawszy się, prosequi z nami chcieli.

Interes jmp. Walentego Słuckiego jako przez dyspozycyą w taryfie præaggravati ichm. pp. komisarzom zaleca się.

Ten zaś kongres na dzień 31 marca zgodnie in locum solitum limitujemy i stwierdzić ręką jmp. marszałka naszego zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, manu propria. (L. S.)

150.

1716. *Martius*, 31. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 511.*

299. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Judica quadragesimalem proxima (Aprilis, 3), anno Domini 1716. Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik pro die 31 Martii ex limitatione w roku 1716 przypadający zgromadzeni. Kiedy dotychczas ab auxilio externi militis województwa nasze niewytrzymane ponoszą ciężary, w których lokowani na subsystencyi zimowéj najj. cara jegomości ludzie jużto 5-go miesiąca zaczynają cursum, których nec modus alendi nec vivendi adest, w czém przez publiczne jako do jw. jmp. Szeremeta najwyższego wojsk carskich feldmarszałka tak i do jmp. generała Baura szukaliśmy levamen i lubo per publicum przysłane do województw naszych instrumentum ustąpienie kilkuset ludzi było przyobiecane, niewielka jednak ich umniejszenia subsecuta kwota: więc gdy gemens populus już daléj pomienionych ludzi sustentare et ferre nie potrafia, uprosiliśmy do najj. cara jegomości za posłów w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Aleksandra Mękarskiego; którzy ichmośc. według danéj sobie przez jmp. marszałka koła naszego instrukcyi jak najprędszą pomienionych wojsk j. carskiéj mości przy demonstracyi sojuszu z rzecząp. zawartego instabunt ewakuacyą. A że do tych, od których premimur, nieszczęśliwości, niepoślednie przez przechody województwa nasze od ludzi jmp. Rybinskiego wojewody chełmińskiego poniosły ruiny, którzy in licentiam, sine disciplina militari zostając, redacti, równy prawie a miejscami i większy cum associatis exoticis extorsionum powzięli modum: tedy obstringimus jmp. mar-

szałka koła naszego, aby solenny coram actis contra insolentiam pomienionéj dywizyi et ejus principalem nomine województw zaniósł manifest et de nullitate wydanych na hyberny przez tegoż jmp. wojewodę chełmińskiego asygnacyj manifestował się, intimando præsenti laudo ichm. pp. posesorom tak dóbr królewskich jako i duchownych, aby naznaczonych hybern za takiemi ne audeant wydawać asygnacyami.

Mając niektóre refleksye super dispartimenta wszelkie cum auxiliaribus, którzy podane sobie dyspozycye non pro gratia sed pro sola interpretantur justitia i niektóre już przywiódszy do ruiny powiaty, coraz inszéj potrzebują kwater melioracyi: tedy obligamus ichm. pp. komisarzów obudwóch województw, aby się w żadne z nimi nie wdawali dyspozycye, ichm. zaś pp. komisarzów komisyi skarbowéj województwa inowrocławskiego fraterne convenimus, ut dent calculum na przyszłym, da Bóg, sejmiku. Którym to ichm. pp. komisarzom za podjęte pro bono województw fatygi (ile niektórzy ichmośc. ab hoc onere wymawiają się) circa contestationem affectus nostri dziękujemy; intimando præsenti laudo ichm. pp. regentom grodzkim, aby exotico militi taryf nie wydawali.

Dobrom jmp. Łąckiego kasztelana kaliskiego przez ogień, Sierakowy nazwanym, a Swierczynku jmp. Kazimierza Sokołowskiego przez grad zrujnowanym, abyśmy w czémkolwiek subvenire mogli pomienione dobra, ichm. pp. komisarzom in posterum uproszonym reflexioni zalecamy.

Ten zaś kongres nasz ad diem 20 Aprilis, to jest, in crastinum dominicae conductus Paschae, gdzie i popisy seu ukazy nasze juxta præscriptionem veterem legis publicae na tenże dzień przypadające reasumowawszy, limitujemy i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

151.

1716. *Aprilis*, 20. *Radziej. grodz. Relation. 13b f. 519.*

300. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam conductus Paschae proximo (Aprilis, 25), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Nicolaus Galiński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik na dzień 20 kwietnia, to jest w poniedziałek post dominicam conductus Paschæ w roku 1716 przypadający do Radziejowa zgromadzeni. Im częstsze a tém bardziéj prementiores na województwa nasze zachodzą okurencye, tém cięższe cum sensu doloris ponosiemy pasye, gdy novum województwa nasze afflixit emergens, wydana jmp. pułkownika jkr. mci de Szmetau do województw naszych po tynfów dwudziestu inotescensya. W czém abyśmy ab hoc onere liberi być mogli, uprosiliśmy do jkr. mci, p. n. m., za posłów w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego i jmp. Aleksandra Mękarskiego. Którzy ichmośc. cum debita majestatowi pańskiemu veneratione wywiodą miserrimum województw naszych statum przez częste przedtém ludzi jkr. mci transmarsze, a teraźniejszą tak długą bo półroczną prawie wojsk moskiewskich konsystencyą, że z kawałkiem chleba eripitur læta dies populis; doniosą tak ciężkie województw naszych za mil 40 dla zwożonych prowiantów od pomienionych ludzi ruiny, a oraz o cesacyą wyrażonéj kontrybucyi i wyprowadzenie wojsk extra limites regni, według danych nietylko in antecessum ale i recentissime przysłanych do województw naszych jkr. mci diplomatum, suplikować będą.

Aby zaś nie zdaliśmy się ultro pozwolone zwozić do Skwierzyny prowianta, deputujemy de gremio nostri ichm pp. Adama Głębockiego podkomorzyca, Franciszka Zboży Zakrzewskiego podczaszyca brzeskich kujawskich; którzy ichmośc. o zupełny eo in puncto cara jegomości ordynans jmp. brygadyera Roppa investigabunt, oraz impossibilitatem zwożenia tak daleko tych prowiantów ichm. pp. posłowie exponunt.

A ponieważ jmp. podskarbi w. k. per publicam assecurationem deklarował województwom naszym dwie przeszłe i teraźniejszą trzecią

soli suchedniowéj defluitacye, tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego przez jmp. żupnika województw naszych convenire listem jegomości, aby juxta declarata województwa nasze pomienioną kontentował solą.

A lubo tyle razy expostulatum z tymże jmp. podskarbim w. koronnym o depaktacye fordańskiéj i dybowskiéj komór, gdy kupcy na fordańskiéj a ślachta na dybowskiéj od jednéjże soli i śledzi dwojako płacą: tedy obstringimus jmp. marszałka koła naszego, aby w tymże liście has injustas doniósł extorsiones. W czém jeżeliby ta requisitio justam nie znalazła æquanimitatem, tedy obligujemy præsenti laudo jmp. Sokołowskiego instygatora naszego, aby illicitas na superintendentach windykował prawem pressuras.

A że niektóre materye teraźniejszy kongres nasz concernentes peragere nam nie przyszło, tedy cum toto eorum robore do przyszłego odkładamy i limitujemy sejmiku, któremu diem 15 Maii 1716 zgodnie naznaczamy i podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

152.

1716. *Majus*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 527.*

301. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Cantate proximo (Majus, 16), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Antonius Brzozowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na dzień 15 miesiąca maja w roku 1716 na sejmik do Radziejowa przypadający zgromadzeni. Kiedy dotychczas jeszcze rozłożona ludzi cara jegomości zimowa w województwach naszych extenditur kwatera, przez którą ostatnia na przednowku esurienti populo adimitur żywność i uproszone toties lega-

cye justam nad ubogimi ludźmi nie znajdują compassionem: tedy zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire jmp. brygadyera Roppa, aby gdy za orderem zwierzchności jeszcze w województwach naszych pomieniony jmp. brygadyer dalszą kontynuować intendit rezydencyą, przynamniéj od brania na konie futerażu, ile czas sam żywność im obmyślił, absistere zechciał.

Że zaś zachodzi przez suplikę podaną do koła naszego pia requisitio wielebnych ks. Dominikanów konwentu brzeskiego za spaleniem recenter młyna nowego do konwentu należącego, tedy pomieniony młyn circa beneficium juris zostawujemy i on od podatków wszelkich ad quadringenium uwalniamy.

A ponieważ spodziewaliśmy się na teraźniejszym kongresie naszym zupełną legacyi do jkr. mci, p. n. m., in desideriis województw naszych przez uproszonych ichm. pp. posłów odebrać relacyą, z któréj super postulata votiva moglibyśmy mieć solatia: których ichmościów że na obrady nasze non comparuerunt præsentia, więc kongres nasz i wszelkie materye na przeszłych sejmikach w reces puszczone cum toto effectu (ea tamen conditione jeżeliby res et ratio postulaverit, prędzéj nas braci convocandi omnimodam jmp. marszałkowi koła naszego dajemy facultatem) limitujemy na dzień 8 miesiąca czerwca roku jako wyżéj i ręką jmp. marszałka stwierdzić zlecamy.

Kazimierz z Wielkiego Chrząstowa Dąmbrowski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw, manu propria. (L. S.)

153.

1716. *Junius*, 8. *Radziej. grodzka Relation. 13b, f. 534.*

302. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia intra octavas festi sacratissimi Corporis Christi Domini (Junius, 16), anno 1716. — Obtulit nobilis Sigismundus Sulczyński.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 8 miesiąca czerwca w roku niniejszym 1716 ex limitatione przy-

padający zgromadzeni. Gdy in hoc calamitoso temporis spatio do pożądanéj, co insze województwa jam hoc gaudent glorioso facto, przyść protunc nie możemy rezolucyi, a prawdziwa zelo boni publici non successit ad vota intencya, ile stante societate malorum, to cośmy zamyślili wykonać, co zagasło, dokończyć nie mogli, in censuram nie idąc inszych województw, a mając rationem u siebie domi, abyśmy z pewnych okurencyj in pœnam et tormentum nie weszli animi nostri, któreby być mogło datum in præmium pati: musieliśmy differre opus cum toto effectu do przyszłego sejmiku, a na compellatorias jw. jmp. marszałka całéj rzeczyp. skonfederowanéj zleciliśmy jmp. dyrektorowi koła naszego, aby odpisał hac, cui par est, veneratione præmissa jegomości, remonstrując nostram promptitudinem ad mutuam defendendae patriæ obligationem. Wyrazi oraz hunc w osobach naszych zelum, że dawniéj do téj przystąpilibyśmy byli rezolucyi, gdyby nie zimowa ludzi cara jmci moskiewskiego u nas kwatera nie tamowała była hunc generosum actum, a do tego ciężkie transmarsze uno eodemque deplorabili tractu hæc limitarunt solida, położy valides limitationis rationes i upewni, nos non deesse animis et armis w obronie ojczyzny et tuitione swobód naszych. Upraszamy zaś de medio nostri jmp. Aleksandra z Rogaczewa Skałowskiego murgrabiego bydgoskiego, do w. jmp. Chryzostoma Niemiery Gniazdowskiego pułkownika wojsk całéj rzeczyp. skonfederowanéj i regimentarza, który exponet zelum nostrum i ochotę unitis viribus z inszemi województwami labenti succurrere patriæ, doniesie oraz o swawolnych kupach za wojskowych udających się po borach itinerantis latrocinii instar szarpiących i krzywdzących i upraszać będzie, aby zawsze in scripto ordynanse podjazdom swoim przechodzącym dawał takowych ludzi investigando persekwować i łapać.

Przyjmując zaś supplex votum concivium nostrorum ichm. pp. Rusinowskich w niewinnéj imposturze od w. jmp. Roppa brygadyera wojsk najprześwietniejszego carskiego wieliczeństwa pułku granatyrskiego lejbkompanii będących, zleciliśmy jmp. marszałkowi koła naszego, aby list napisał do tegoż jmp. brygadyera, evincendo instantia koła naszego od wszelkiéj impetycyi pominionego jmp. Rusinowskiego.

Ichm. pp. posłom od wojska destynowanym od partyi w. jmp. Chryzostoma Niemiery Gniazdowskiego pułkownika i regimentarza wojsk całéj rzeczyp. skonfederowanéj in vim tractamenti humanitatis causa, to jest, jmp. Janowi Gomolińskiemu rotmistrzowi wojsk rzeczyp. i jmp. Franciszkowi Bykowskiemu towarzyszowi chorągwi pancernéj w.

jmp. regimentarza naznaczamy do wypłacenia z czopowego obudwu województw po złotych 500, na które jmp. marszałek instantanee wyda do miasteczek asygnacye.

Ten zaś sejmik autoritate conventus nostri præsentis ad diem 30 Junii w roku teraźniejszym 1716 cum toto effectu limitujemy. -- Działo się w Radziejowie dnia i roku jako wyżéj.

Stanisław z Zagorzyc Zagórski sędzia grodzki radziejowski, pisarz grodzki kruświcki, komornik inowłocławski, deputat trybunału koronnego województwa inowłocławskiego, komisarz i marszałek województw kujawskich, ręką własną. (L. S.)

154.

1716. *Junius*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 13b. f. 546.*

303. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Visitationis beatissimae Virginis Mariae proxima (Julius, 8), anno Domini 1716.—Obtulit nobilis Casimirus Janowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw vigore limitacyi pod dyrekcyą natenczas inszego jmp. marszałka pro die 30 Junii in anno præsentu 1716 do Radziejowa zgromadzeni. Niechaj nikt województwom naszym nie uwłóczy, że dotąd ku obronie miłéj ojczyzny et ad resuscitandam veterem formam reip., w któréj per tot sæcula wiara święta i prawa swoję miały obserwacyą, zdaliśmy się lento postępować gradu, bo województwa te bliskie nieprzyjacielskiéj inwazyi doznały żałosną eksperyencyą, że quoties Martem fortuna lacessit, hac iter est bellis, a co większa, że sine ullo præsidio zostawały. Mając jednak w słodkiéj pamięci odważne godnych antecesorów naszych czyny, których consilium domi, fortitudo ab extra in tanto rzeczp. postanowiły statu, że ad constituendum liberrimum regnum, virtus et fortuna zdały się concurrere w nieodrodnych sukcesorach, incalescunt teraz dawnych cnót scintillae, które extinctæ, bo distinctæ zostawały, odradza się przez lat blisko dwadzieścia post fumos et flammas cineribus zasypana ojczyzna sub auspiciis jw. jmp. marszałka gene-

ralnéj stanów rzeczyp. koronnych i w. ks. litewskiego konfederacyi. Który lubo zaledwie miéć może proporcyonalną godności et meritis suis pochwałę przyznajemy, że ille verus patriæ pater est, dignissimus aris, Roma, tuis; podobnémże usiłowaniem do wsparcia téj ojczyzny contribuit fortis Achilles jw. jmp. marszałek wojsk z rzecząp. skonfederowanych, właśnie Brutus pro patria, dimicans pro lege Metellus. Więc i my żebyśmy się nie zdali postremi ad Martem sed primi ad commoda pacis, chętnie akceptujemy generalną konfederacyą tarnogrodzką juxta tenorem jéj, mając szczególne objectum, ratunek ojczyzny i wiary świętéj rzymskiéj katolickiéj, tuitionem majestatu jkr. mci Augusta wtórego bez żadnych postronnych posiłków, przywiedzenie praw i swobód do swego wigoru pomienioną konfederacyą et omnes actus jéj ratos et gratos przyjmujemy i zakończywszy sejmik consilii de plano civilis, za marszałka konfederacyi uprosiliśmy jmp. Jana Chryzostoma Zboży Radojewskiego, który pro innata modestia noluit regnare rogatus. Widząc tedy cubantia pericula na osobę jmci, n. w. m. p., securitatem nietylko præsentibus subsidiis postanowioną wyprawą, ale i sami osobami naszemi osobę i honor jmci, n. w. m. pana, (gdziekolwiek nas vocabunt potrzeby rzeczyp.) tueri et defendere przyrzekamy; tudzież bacząc discrimen fortuny jego et dispendia, na własnych fortunach naszych generalną ewikcyą cavemus i poczciwie spondemus. Oraz aby jmp. marszałek był opatrzony ad omnes casus województw w gotową radę, przydajemy viros selectos et natos consiliarios ww. ichm.: Chryzostoma Słubickiego podsędka ziemskiego brzeskiego, sędziego grodzkiego przedeckiego, Michała Ruszkowskiego podstolego brzeskiego, Stanisława Zagórskiego komornika ziemskiego inowłocławskiego, sędziego grodzkiego radziejowskiego, deputata natenczas trybunału koronnego, Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego, także deputata ad præsens trybunału koronnego; którzy ichmośc., n. w. m. pp., ingruente necessitate publica będąc invitati od jmp. marszałka, ad locum od niegoż præfigendum zjechawszy, wszystkie materias tak particulares jako generales decident, a jmp. marszałek ad executionem deducit, ażebyśmy byli w dobréj i potrzebnéj kointeligencyi z jw. ichm. pany marszałkami generalnéj stanów rzeczyp. i wojskowéj konfederacyi. Uprosiliśmy za komisarzów et ad omnem ingruentem exigentiam publicam przy boku jw. marszałka generalnego przytomnych, tudzież na komisyą wojskową za komisarzów (aby absentibus nobis jakie nie stało się præjudicium), jmp. Franciszka Komeskiego podstolego inowłocławskie-

go z brzeskiego, jmp. Aleksandra Sokołowskiego burgrabiego bydgoskiego z inowrocławskiego województw, probatæ fidei et dexteritatis viros; którym ichmościom, n. w. m' pp., jmp. marszałek pro utraque functione osobną da instrukcyą wedle potrzeby diversorum negotiorum. Za sekretarza konfederacyi naszéj delegimus jmp. Jana Chryzostoma Dąmbrowskiego, którego to munus będzie w publicznych potrzebach imieniem jmp. marszałka z ichm. pany marszałkami inszych województw conferre oretenus.

Tak tedy konfederacyą naszę opatrzywszy consiliis, in instanti ojczyznie succurrendo, robur jéj takim utwierdzamy i postanawiamy sposobem, iż województwa nasze biorąc proporcyą wyprawy dymowéj wedle taryfy 1661 przyjętéj, onus (biorą ?) wyprawienia 200 pachołków na dobrych koniech z munderunkiem należącym, z ostrogami, w barwie granatowéj, czerwonych katankach. Tak się jednak województwa między sobą miarkują: województwo brzeskie wyprawić tenebitur 120 pachołków, a województwo inowrocławskie 80 pachołków, za spólnym jednak konsensem pozwalamy sobie opcyi; który obywatel z fortuny swojéj chce pachołka wystawić, powinien go jmp. rotmistrzowi oddać i ab actu popisu zasługi czyli suchedni za ćwierć, to jest, ad ultimam Octobris i lenungi także na ćwierć rachując, na rok złotych sto zapłacić, o czém ma być seria indagatio in loco et tempore popisów; a który obywatel non tenetur całego z fortuny swojéj wystawić pachołka, tedy wedle proporcyi fortuny i taryfy junctim z drugim albo trzecim na zaciąg jego złotych 300 wypłacić ma. Zaczém genus czyli contribuendi czyli wyprawy województwa takie przedsiębiorą: województwo brzeskie wedle taryfy dymowéj 1,000 dymów w sobie mającéj, w województwie inowrocławskiém wedle taryfy 1661, w któréj że się jakie defectus znaleśćby mogły, tedy wsie novæ erectionis i pod tytułem dezert meliorowane ad certum quantum dla ukrzywdzonych redukowane i w taryfę gwoli dalszéj importancyi indukowane być powinny.

Więc żeby się nikomu nie zdało gravaminosum niżéj wyrażone sumy dymowém wypłacać, uchwalamy generalne pogłówne od osób prostego stanu po 3 złote, a od rzemieślniczych po sześć złotych, także od owiec owczarskich i chłopskich, od pożytkowéj staréj groszy sześć, od młodych groszy trzy. Które to pogłówne i owcowe na zapłacenie podymnego postanawiamy i ad arbitrium każdego posesora zostawujemy; insuper hoc adjecto, że wolno posesorowi personas vagabundas i pod

protekcyą et immunitatem ecclesiasticam z dóbr ziemskich uchodzące, do pogłównego przyłączyć, excepta familia ecclesiastica.

Do téj wyprawy obieramy za rotmistrzów z brzeskiego jmp. Tomasza Wolskiego stolnika rzeczyckiego, z inowrocławskiego jmp. Gomolińskiego, viros ætate validos i wojny praxim mających, do tego i posesyonatów, aby in casu delicti do odpowiedzenia i satysfakcyi każdemu byli adstricti. Przydając jednak robori vires i nie spuszczając się na wyprawy, bo mercenarius fugit, quia mercenarius est, sami obywatele i possessores ex amore ojczyzny et dolore susdeque (?) wywróconych praw, spartana pectora Marti et morti konsekrujemy i wszelkie præparamenta bellica opatrywać obligujemy się i na miejscu popisowi naznaczoném viritim stanąć et in omnem casum patriæ gotowymi być deklarujemy, sub pœna infamiæ et incapacitatis tituli nobilitaris, pod konfiskacyą połowy substancyi, zgoła pod rygorem de expeditione bellica opisanym. Et inquantum by się znajdowali concives tacy między nami, którzyby unikając publicznych in hoc afflicto patriæ statu ciężarów i żeby wszelkim in genere przypadkom i saméj nawet karze boskiéj, którym subest substancya gruntowa, nie byli podlegli, chcieli się wyprzedawać i sumy na prowizyach lokować, takowi od każdych 20,000 pachołka tak, ut præmissum est, wyprawić tenentur; a jeżeliby miał kto i gruntową i pieniężną substancyą, tedy ex utraque pari methodo do salwowania ojczyzny contribuere powinien pod animadwersyą wyżéj wyrażoną. Żeby zaś zachowana była disciplina militaris et ordo między nami w ciągnieniu na miejsce popisów, tedy jmp. marszałek conveniet ichm. pp. senatorów, aby ichm. braci sub signa sua distribuant. Wojskową formę et omnem modestiam, tak w Marsie jako i stojąc w polu, zwad i zbytków się strzedz i szkód nikomu nie robić, czyli intra limites swoich województw, czyli extra, sobie adinvicem vovemus: to tedy robur zda się być sufficiens do salwowania ojczyzny, które sine nervo subsistere nie może. Nervum tedy tak obmyślamy: na wyprawy z województwa brzeskiego 20 pachołków po 300 zł. wynosi suma 36,000, na wyprawy z województwa inowrocławskiego 80 pachołków czyni suma 24,000; jmp. marszałkowi konfederacyi naszéj in vim prac i fatyg i sumptu, lubocto attenta magnitudine negotiorum zda się być tenue, 6,000 naznaczamy, ichm. pp. konsyliarzom ad latus jw. jmp. marszałka generalnego przytomnie być mającym obiema 3,000 złp., ichm. pp. rotmistrzom obiema 3,000 złp., jmp. Gniazdowskiemu regimentarzowi partyi wojska rzeczyp. in vim honorarii, zachęcając do zaszczytu i ochrony tych województw, 3,000 złotych deklarujemy; insuper żeby jmp. regimentarz

sumy przez ichm. pp. wojskowych w naszych województwach wybrane przez swego komisarza wedle dedukcyi obywatelów windykował, pozwalamy. Ichm. pp. Tomaszowi Wolskiemu stolnikowi rzeczyckiemu a teraźniejszemu rotmistrzowi i jmp. Swieykowskiemu sędziemu wojskowemu, posłom od pomienionéj partyi wojska do zjazdu naszego, złotych 1,000 in vim honorarii destynujemy. A gdyby (quod superi amoveant) rzeczp. miała dłużéj nad tegoroczną kampanią w tém zamięszaniu persistere, tedy jmp. marszałkowi, ichm. pp. konsyliarzom i ichm. pp. rotmistrzom salva melioratio naznaczonéj rekompensy reservatur. Te tedy sumy dopiero wyrażone wynoszą sumę kapitalną 76,000 złotych na obadwa województwa należącą, którą obywatele województw juxta antiquam praxim tak między się dzielemy: województwo brzeskie zapłacić powinno 44,600 złotych, województwo inowrocławskie 31,400 złotych i te to sumy czyli in natura, czyli przez wyprawy podatkami wyżéj mianowanymi wypłacone być mają. Eksdywidując tedy tę sumę 44,600 złotych, na każdy dym wedle taryfy województwa brzeskiego przychodzi na jeden dym złotych 44 i groszy 18-cie, w województwie inowrocławskiém wedle taryfy anni 1661 przychodzi z jednego dymu złotych 8, które to sumy lubo per formam podymnego płacone być mają, jednak genus onych z pogłównego i owcowego, jako się wyżéj wyraziło. Do wybierania tego podymnego jako najprędzéj dawnych ichm. pp. poborców potwierdzamy, to jest, z brzeskiego jmp. Mikołaja Dąbskiego, z inowrocławskiego jmp. Jakóba Racięskiego, którzy wysławszy sukkolektorów z dyskretną egzekucyą, miarkować się będą po ochocie do płacenia, a inquantum byłby kto renitens, tedy severius exigetur. Sukkolektor 6 groszy tylko ze wsi kwitowego więcéj non præsumet sub pœna arbitraria. Ktoby ex incolis pieniądze oddawał, tedy je jmp. poborca za asygnacyą jmp. marszałka oddawać będzie, a ktoby pachołków stawił, tedy ich na miejsce popisu jmp. rotmistrzowi odda, a jmp. rotmistrz jmp. poborcy komunikacyą uczyni pod regestrem wielu i nominatim, z których dóbr pachołków odebrał, aby jmp. poborca wiedział, gdzie się czego upominać i dla łatwiejszéj potém kalkulacyi.

Stosując się oraz do uchwał całéj prawie rzeczyp., podobną województwa nasze czyniąc ojczyznie ochotę i przysługę, obowiązują się, że póki potrzeba rzeczyp. exiget i pokąd konfederacyi jéj nexum—pożądany sejm nie rozwiąże, póty wyprawy teraźniejsze trzymać, zasługi na ćwierć każdą i lenungi także (aby rapto vivere nie ważyli się) wypła-

cać będą, póki zaś wojska rzeczyp., a oraz i wyprawy podług potrzeby rzeczyp. i woli jw. ichm. pp. marszałków ad corpus generalnego obozu ściągnione nie będą: tedy potąd wyprawy nasze in obsequio województw naszych, ad avertenda incommoda być powinny i ichm. pp. rotmistrze cum omni obedientia od jmp. marszałka mieć będą dependencyą. Ażeby ichm. pp. rotmistrze nie byli rozerwani i obligowani dwiema usługami i u nas i w jakiéj dywizyi, tedy stringuntur, aby jedno porzucili. A gdyby (chowaj Boże) pachołka w potrzebie lub konia zabito, tedy to publicum damnum będzie i z publicznéj masy komplet kompensowany być ma; a jeżeliby na swywoli pachołek był zabity albo koń, albo gdyby koń zdechł per incuriam i gdyby miał pachołek przez jaki niedozór ze wszystkiém uńść, takowa szkoda do ichm. pp. rotmistrzów należéć powinna. Ażebyśmy do gotowości wojennéj i do szczeréj sine intermissione usługi ojczyzny żadnych przeszkód nie mieli, tedy stante hac confœderatione, żadne juryzdykcye i komisye (okrom sądów exemptionum) intra fines województw naszych odprawować się nie mają sub nullitate decretorum. Ad moderandos et supplendos defectus taryfy anni 1661 w województwie inowłocławskiém (są?) uproszoni ichm. jmp. Jarnowski łowczy brzeski z jmp. Kazimierzem Umińskim sędzią grodzkim kruświckim, którzy ichmośc. mieć będą reflexionem super injuriatos, między nimi na dobra jmp. Morzyckiego.

A że niektórzy ichm. pp. wojskowi ex suggestu licentiæ pod prepretekstem prowiantów na różnych i wielu obywatelach województw naszych pieniężne extorserunt sumy, zaczém instabit jmp. marszałek do jmp. Gniazdowskiego regimentarza, aby kogo destynował ad deductionem, który to jegomość deputowany mutuo labore perficiet z jmp. Zaleskim do tego uproszonym i to wybrane, quantum probabitur, lub jmp. regimentarzowi lub komu ex bene meritis za wolą jmp. regimentarza cedere ma za zgodném naszém zezwoleniem, salva jednak animadversione seria super delinquentes.

A lubo ufamy rectitudini jmp. marszałka konfederacyi naszéj, że nihil noxium communi bono województw naszych nie postanowi, jednak (non derogando quidquam autoritati jmci, n. w. m. panu,) jus vetandi sobie zachowujemy in materiis particularem statum województw naszych concernentibus. — Dziękując oraz z jak największą adoracyą wszechmocnéj boskiéj opatrzności za sposób obrad naszych cum politico corpore całéj rzeczyp., nie wątpiemy bynajmniéj, że który visibili si-

gno pozwolił inchoare, pozwoli perficere scrutator serc i spraw naszych supremus arbiter. Więc in nomine jego laxamus rete i popis more militari sub robore konfederacyi, także zaciągnienie wypraw pro die 5 Augusti anni præsentis pod Przedczem na miejscu zwyczajném naznaczamy, jednak dajemy potestatem jmp. marszałkowi, aby urgente necessitate nas przez uniwersały swoje chociaż i prędzéj konwokował. — Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka i przyciśnięciem pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfederacyi województw kujawskich marszałek, m. p. (L. S.)

155.

1716. *Augustus*, 5. *Radziej. grodzka Oblatar. odd. I. 8 f. 306.*

304. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis cum limitatione.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Bartholomaei apostoli proxima (Augustus, 26), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Chrysostomus Kurzyjemski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw vigore limitacyi z sejmiku confœderationis radziejowskiego pro die quinta Augusti pod Przedecz viritim zgromadzeni. Przychylając się do postanowienia radziejowskiego, zaczynamy naprzód a norma et forma generalnéj konfederacyi tarnogrodzkiéj, którą seorsivo folio spisawszy, ore et persona jmp. marszałka juramentami stwierdziliśmy i własnemi rękami podpisaliśmy za wydaniem i czytaniem roty przysięgi przez jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, nakielskiego, kleszczelskiego starostę, a od inszych ichmościów w konfederacyi naszéj oficyalistów, ponieważ teraz nonnulli disparent, liberum erit jmp. marszałkowi juramenta przyjąć in tempore designando. Ktoby zaś do komprobowania téj konfederacyi był refragarius, takiego pro suspecto miéć będziemy i do sądu jmp. marszałka odsyłamy. A ponieważ że taryfy podymnego w obudwu województwach są eroneæ, præjudiciose et nulla proportione skombinowane, tedy je in ævum kasując i anihilując, genus

contribuendi i na wyprawę podług taryfy łanowéj anni 1629 naznaczamy; z tych jednak wsiów, które w tych regestrach non specificantur, deces, inquantum by się jaki pokazać miał, kompensowany być ma. Więc okrom tego postanowienia we wszystkich innych punktach ad præsentem statum nostrum potrzebnych laudum radziejowskie totaliter et inviolabiliter nienaruszone mieć chcemy i one aprobujemy, ratyfikujemy i (we) wszystkiém się do niego referujemy.

A że na teraźniejszym zjeździe accessit województwom naszym ad specificatas anteriori laudo summas 1,000 złotych oneris ichm. pp. Czoposkiemu towarzyszowi znaku pancernego jw. jmp. kasztelana poznańskiego i jmp. Dąmbskiemu kapitanowi rzeczyp., incolis województw naszych, za szwanki, straty i odważne pro patria czyny, in vim donatywy per medium do każdego województwa asygnowany: tedy w województwie brzeskiém 45,100 złotych suma do importancyi wynosi, a w województwie inowrocławskiém 31,900 złotych. Skomputowawszy tedy w obudwu województwach wszytkie osiadłe i nieosiadłe role karczemne, ogrodników, komorników, młyny, wiatraki, przychodzi z włóki osiadłéj pariter w obudwu województwach inclusis expensis złotych piętnaście. A że się nie we wszystkich wsiach osiadłe znajdują włóki, tedy się tak elicyduje: z nieosiadłéj złotych siedm groszy piętnaście, z pustéj złotych pięć, ogrodników ośm w jednę włókę komputując, karczemnych ról w jednę osiadłą włókę—cztery, sołtyskie, wójtoskie, czynszowe, folwarkowe do komputu osiadłych włók regulari powinny, zgoła ex singulis contribuendi modis w taryfie łanowéj specificatis piętnaście symplów importować mamy; a że z pomienionych włók niezupełna wynosi suma, tedy z młynów walników czternaście złotych i groszy dwanaście, z korzeczników zaś i wiatraków złotych siedm i groszy sześć exigetur. Takowy tedy podatek pro naturali defensione województw naszych uchwalamy, rezerwując jednak in supplementum łanowego, pogłówne i owcowe podług postanowienia radziejowskiego ad arbitrium posesorów, które to wyprawy jako najprędzéj do komputu ichm. pp. rotmistrzów odsyłane albo wyrażone, quantum do rąk ichm. pp. poborców komportowane być mają, pod surową ludzi zaciężnych egzekucyą.

A gdyby pericula publica (uchowaj Boże) exigerent personalnego wszystkich nas obywatelów województw naszych sukursu, tedy to in potestate będzie jmp. marszałka konwokować nas wszystkich przez uniwersały, za których obwieszczeniem, kto tylko titulo et prærogativa nobilitari

gaudet, in tempore loco præfixo viritim stanąć powinniśmy pod rygorem anteriori laudo opisanym. Ażeby certo ordine et obedientia militari była distincta nobilitas, tedy ichm. pp. senatorów i starostów naszych, n. w. m. pp., obstringimus, aby pod znaki swoje ichmościów braci distribuant, nie tamując żadnemu z ichm. pp. oficyalistów i urzędników ochoty do przyrodzonego ojczyzny salwowania i owszem ichm. pp. starostów i donataryuszów jkr. mci pane bene merentium gaudentes obligujemy, aby osobne a parte subsidia województw præstare i te merita in præsenti rzeczyp. discrimine præsentare raczyli. A ponieważ objicitur jmp. Sulkoskiemu regentowi grodzkiemu brzeskiemu, że taryfy et acta publica falsificata: zaczém jmp. regent ad instantiam cujusvis, osobliwie jednak injuriatorum przed sąd jmp. marszałka stanąć i tam się ad objecta eksplikować et judicatum pati powinien, a inquantum by retineret, przytomnie się sprawić, tedy in contumatiam secundum praxim konfederacyi, amputato omni juridico processu, procedetur. — A że jmość ks. Stefan Boguszewski proboszcz przedecki przez ściągnienie i zjazd województw niemałą in conseminationibus poniósł szkodę, zaczém województwa, multo majori pensando liberalitate, czopowe w miasteczku Przedczu wedle dawnych kontraktów ad decursum jednego zupełnego roku pomienionemu jmci ks. proboszczowi kondonują, oraz dzień ad consilium in ordine ad prosequendum po niedoszłym traktacie lubelskim bellum nazajutrz po sejmiku deputackim na miejscu tém, gdzie nas favens fortuna locabit, naznaczamy. Które to sancita ręką jmp. marszałka konfederacyi naszéj potwierdzamy. — Działo się w obozie pod Przedczem die 5-ta mensis Augusti anni currentis 1716.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski konfederacyi województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego marszałek m. p. (L. S.)

156.

1716. *September*, 14. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 573.*

305. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima (September, 17), anno Domini 1716. — Obtulit nobilis Thomas Pomorski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego i inowłocławskiego województw na sejmik deputacki tu do Radziejowa pro die 14 Septembris na miejsce i czas zwyczajny zgromadzeni. Która elekcya deputatów na prześwietny trybunał lubo irrito eventu nil doszła, zdało nam się jednak do inszych temu czasowi prawem przyłączonych materyj progredi, jakoto ad deductionem nobilitatis i dystrybuty soli suchedniowéj. Więc gdy quovis titulo Dąmbskiemu naznaczona deductio nobilitatis dekretem trybunału lubelskiego tu w Radziejowie lub Chełmie, a temu jako na przeszłorocznym deputackim, tak na teraźniejszym zadosyć nie czyni sejmiku, tedy invigilanti téjże dedukcyi jw. jmp. Andrzejowi z Lubrańca Dąmbskiemu kasztelanowi brzeskiemu kujawskiemu, nakielskiemu, kleszczelewskiemu staroście, oraz prosequenti hanc causam zlecamy, aby jmp. marszałek koła naszego dał testimonium, jako summa cum diligentia chciał widzieć i słyszeć pomienioną nobilitatis dedukcyą. Że zaś sól suchedniowa z teraźniejszéj defluitacyi nas nie dochodzi, a mamy to z partykularnych relacyj, że się znajduje na składach i lądach województw naszych reszta od rozdanéj inszym województwom: więc i w tém injungimus jmp. marszałkowi koła teraźniejszego, aby conveniat listem jw. jmp. podskarbiego w. koronnego o wydanie prawem nam należącéj soli suchedniowéj teraźniejszéj i dawniejszéj, a przytém jmp. żupnika naszego obstringimus, aby utatur munere suo w dystrybucie soli, na którymkolwiek składzie znajdującéj się, cum adminiculo ludzi naszych wyprawnych (jeżeliby tego potrzeba było) w komendzie w. jmp. marszałka konfederacyi województw naszych zostających.— Działo się w Radziejowie dnia i miesiąca jako wyżéj, roku Pańskiego 1716.

Wojciech Dąmbrowski stolnik brzeski kujawski, marszałek koła rycerskiego brzeskiego i inowłocławskiego województw, m. p. (L. S.)

157.

1717. *Februar.*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 14a f. 21v.*

306. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post dominicam Invocavit quadragesimalem proximo (Februarius, 20), anno Domini 1717. — Obtulit nobilis Chrysostomus Kurzyjemski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i wszystko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Radziejowa na miejce zwyczajne za uniwersałem jmp. marszałka konfederacyi województw naszych, vigore danéj jegomości in casu necessitatis władzy, pro die 15 Februarii in anno currenti 1717 zgromadzeni. Nie chcąc zasłużonego rycerstwa indeservatis stipendiis damnifikować i owszem godne jego czyny zachęcając ad ulteriores patriæ usus, præmiando repartycyą trybunału skarbowego skonfederowanéj rzeczyp. w Krasnymstawie die 12 Septembris in anno 1716 ekspedyowanego do województw naszych wydaną, od jw. jmp. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka natenczas generalnego konfederacyi stanów rzeczyp. i trybunału skarbowego pro rata et grata przyjmujemy i podług téj na aktualną i skuteczną płacę taki wynajdujemy sposób. Ponieważ podatek pro naturali defensione ojczyzny (lubo przez wyprawy, lub gotowym groszem) na sejmiku radziejowskim confœderationis die 30 Junii anni præteriti 1716 zgodnie uchwalony, a potém na zjeździe popisowym pod Przedczem die 5-ta Augusti anno ejusdem 1716 in aliud genus contribuendi transformowany (który conformem do teraźniejszych repartycyj wynosił quantitatem), nie wziął swego ledwie in minima parte ob renitentiam concivium skutku: tedy nie multyplikując uchwał, ale je ad executionem przywodząc, podatek łanowy kongresem przedeckim autoryzowany na wypłacenie repartycyj wzwyż mianowanych aplikujemy, salva et illæsa circumscriptione w postanowieniu radziejowskiém o sumach kapitalnych extra possessionem. Który to podatek ponieważ

pro tuitione jurium nobilitatis jest uchwalony, zaczém i teraz possessores do poddaństwa referować się nie powinni, jednak dobra jedne pro insolubilibus respondere nie powinny. A że ten podatek od wielu ichmościów braci ochotnych ad ferenda patriæ subsidia częścią przez wyprawę i podejmowanie pocztów, częścią gotową kwotą jest wypłacony: tedy rachunek ichm. pp. Mikołajowi Dąmbskiemu województwa brzeskiego kujawskiego, Jakóbowi Racięskiemu inowrocławskiego poborcom in ordine do tego szczególnie podatku, tudzież ichm. pp. Tomaszowi Wolskiemu województwa brzeskiego, Janowi Gomolińskiemu inowłocławskiego wyprawnych pocztów rotmistrzom na dzień 23 miesiąca teraźniejszego lutego tu w Radziejowie naznaczamy i do słuchania onychże rachunku uprosiliśmy jmp. marszałka naszego i ichmośc. pp.: Moszczeńskiego podkomorzego inowrocławskiego, Wojciecha Dąmbrowskiego brzeskiego, Bartłomieja Głębockiego inowrocławskiego stolników, Adama Głębockiego podkomorzyca brzeskiego kujawskiego, którzy ichmośc. ten rachunek quam exactissime exclusis libertationibus ekspedyować będą.

Kwity zupełne pro persoluto, ktokolwiek zaś pocztowego stawił in tempore et ad tempus podejmował, tedy jego dobrom złotych półtorasta przyjmować za każdy z osobna poczet i defalkować będą; jednak non obstante hac calculatione, jmp. marszałek wyda asygnacyą ichm pp. wojskowym na połowę repartycyi do ichm. pp. poborców, a ichmośc. pp. poborcy do retentorów. Oraz żeby ichmośc. pp. assignatarii tém pewniejsi byli swojéj satysfakcyi, in omnem casum szelężne jeneralne w obudwu województwach postanawiamy, distincta jednak tarifa, jakoto: w województwie brzeskiém podług taryfy 1685, w województwie inowrocławskiém podług taryfy 1682; którego podatku kurencya zaczynać się powinna a die prima Januarii anni præsentis i tym podatkiem na przyszłym, da Bóg, relationis sejmiku in casu niezupełnego dosyć uczynienia supplere residuitates repartycyi deklarujemy. Nihilominus asygnacye wydane na dawne i zastarzałe retenta sterilescere nie mają, między któremi i asygnacya na złotych sześćset jmp. Wojciechowi Dąmbrowskiemu teraz stolnikowi brzeskiemu in anno 1702 za poselstwo od wojska dane od ś. p. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego i niedawno dwiema poselstwy do kr. jmci, p. n. m. i do jo. książęcia jmci prymasa wypracowana solubilis być powinna.

Chcąc oraz prospicere levamini tychże województw i znieść præjudiciosam malevolorum dispositionem, uprosiliśmy jmp. Pawła Wolskiego miecznika brzeskiego z jmp. Janem Chryzostomem Dąmbrowskim do jmp. majora jego carskiego wieliczeństwa, z którym ichmośc., n. w. m. panowie, podług taryfy najlżejszéj toties praktykowanéj pomiarkowanie uczynią sine ullo gravamine województwa et sedulo inquirent, kto był autorem i oddawcą taryfy, wielą a prawie wszystkim obywatelom præjudicium czyniącéj. A ponieważ rzeczp. po zakończeniu konfederacyi restituta veteri formæ, tedy aby się expectationi sitientium justitiam dogodziło, ichm. pp. starostowie po juryzdykcyach swoich sądy przywołać każą.

Przychylając się do prawa sejmu teraźniejszego, ile in puncto solutionis przykazujemy i obwołać cursum monety æqualem zalecamy, to jest, czerwony złoty po złotych ośmnaście, taler bity po złotych ośm, tynf po złotemu jednemu i groszy ośm, szóstak bity po groszy trzynaście bez szeląga; insze species niniejsze ad proportionem wyżéj mianowanych redukujemy. Zlecamy także jmp. marszałkowi listem convenire jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby zakazał jmp. Blumentalowi administratorowi żup samborskich praktykowanéj i już w zwyczaj obróconéj in pretio monety depaktacyi.

Zażywając zwykłéj klemencyi super afflictis, wieś Dąbice w województwie i powiecie brzeskim niedawno per malignitatem adwersarzów in cinere obróconą, także w Jarnowie i w Wietrzychowicach części Jarnowskich tak przez ogień jako i per varias calamitates zniszczone, circa beneficium legis zachowujemy. Pokazujemy także pro possibili nad miastami naszych województw kompasyą i one generaliter wszystkie w obudwu województwach pro supplendis aliis contributionibus od czopowego na rok jeden ab actu zwyczajnego kontraktowania uwalniamy.

Kiedy już po zakończeniu konfederacyi przez sejm ekstraordynaryjny rzeczp. ab intra uspokojona wraca się ad antiquam formam, nie chcąc być graves et injurii jmp. marszałkowi konfederacyi województw naszych, uwalniamy naszego w. m. pana ab onere et functione marszałkostwa konfederacyi, z wiekopomną jednak pro integra fide et optime gesta provincia za prace i koszty chwałą, pamięcią i wdzięcznością. — Co wszystko podpisem ręki tegoż jmp. marszałka przy przyciśnieniu pieczęci jego stwierdzamy.

Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfedracyi województw kujawskich brzeskiego i inowłocławskiego natenczas marszałek.

158

1717. *Martius*, 15. *Radziej. grodzka Relation. 14a f. 103.*

307. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post dominicam Ramis palmarum quadragesimalem (Martius, 23), anno Domini 1717. — Obtulit nobilis Casimirus Dąbrowiecki.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik relationis, konstytucyą sejmu blisko przeszłego na dzień 15 miesiąca marca roku teraźniejszego złożony, na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Kiedy post tot discrimina rerum ac bellorum æstus tandem za łaską Pana Boga, niemniejszą też jkr. mci, p. n. m., aplikacyą do wnętrznego rzeczyp. przyszło uspokojenia się, wprzód Panu Bogu najwyższemu pokornie czyniąc dzięki, a potém jkr. mci, p. n. m., pro indefessa cura et sollicitudine wierność naszę stateczną majestatowi jkr. mci poddajemy. Aby zaś sancita sejmu blisko przeszłego integre adimpleantur, podatek pogłównego anni 1676 na tymże sejmie na zapłatę wojska i utrzymanie dalszéj obrony rzeczyp. postanowiony przyjąwszy, juxta obloquentiam konstytucyi teraźniejszéj za dyspozycyą skarbu koronnego wybrany i płacony być ma.

Pogorzelcy circa beneficium legis przy wykonaniu juramentów swoich zostawać powinni, eo adjecto, aby ichm. pp. poborcy województw, zważywszy znaczną i zupełną pogorzel doskonale, zaniechali, in parte zaś konflagratę widziawszy, przy rewizyi swojéj proportionaliter wybrali podatek łanowy i szelężny, tylko konwentu brzeskiego oo. Dominikanów juxta antiquitatem legum konserwacyą deklarujemy. Cokolwiek ichm. pp. rotmistrze obudwu województw podczas konfederacyi obrani nad largicyą swoję nadebrać mieli, unanimi voto onychże kondonujemy. Dobra zaś jmp. Kretkowskiego marszałka kola naszego do przyszłego sejmu od podatku łanowego i szelężnego uwalniamy.

Jmp. Radojewskiemu marszałkowi naówczas konfederackiemu z gaży naznaczonéj ichm. pp. konsyliarzom ad latus jego uproszonym złotych 3,000, kompensując straty i fatygi jego, per medium z każdego województwa ichm. pp. poborcom wypłacić zlecamy, to jest, po półtora tysiąca. Mając osobliwy wzgląd i kompasyą województwo inowłocławwskie na znaczną i ostatnią (ruinę ?) ichm. pp. Karłowskich dóbr nazwanych Jastrzębie, pomienione dobra od wszelkiego podatku toż województwo uwalnia. Asygnacyą kancelaryi skarbowéj na sumę złotych 923 groszy 6 wydaną akceptujemy, którą ichm. pp. poborcom do uczynienia satysfakcyi zalecamy. In supplementum podatku łanowego na uspokojenie asygnacyj za dwie ćwierci chorągwiom do województw naszych wydanych reassumimus podatek szelężny anni 1680 przeszłą uchwałą immediate postanowiony.

List instancyalny do jmp. brygadyera Roppa, upraszając go nomine publico, aby zakazał agrawacyj czynić ludziom pod komendą swoją mającym, którzy niewinnie infestują jmp. Prusinowskiego, jmp. Umińskiego i miasto Raciążek, czyniąc sobie pretensyą niesłuszną do nich, jakoby mieli ludzi moskiewskich przechowywać, co się nie znajduje, jmp. marszałek napisać ma. Broniewo jmp. sędziego ziemskiego brzeskiego, Choceń ichm. pp. Kaczkowskich, Wolne jmp. Niemojewskiego, Buszków jmp. Sokołowskiego, Wietrzychowice, miasto Brzeście immediate pogorzałe circa beneficium legis zachowujemy; zaś się rozumiéć ma o Bilinie, Boruchowie i Gulewie.

Pachołcy, którzy się nie powracali z obozu do domów panów swoich, jako jmp. kasztelana inowłocławskiego trzech, jw. jmci ks. biskupa kujawskiego trzech, przewielebnéj kapituły włocławskiéj dwóch, po złotych trzysta przyjmujemy każdego i onych ichm pp. poborcom potrącić zlecamy. Arest na zasługi jmp. Głębockiego rotmistrza chorągwi od ichm. pp. Sokołowskiego i Wittona zaniesiony akceptujemy i delaty aby jmp. poborca, także asygnacyi jmp. marszałek do uspokojenia się z tymiż ichmościami nie wydawał, præcavemus. Egzekucye super renitentes niewiększą kwotą jako we trzech osobach ichm. pp. assignatarii bez wszelkiéj ekstorsyi ludzi ekspedyować i sprowadzać powinni. Tuczno, starostwo gniewkowskie świeżo zgorzałe i funditus zrujnowane, od podatków łanowego i szelężnego per medium uwalniamy; także o miasteczku Lubraniec ma (się?) rozumiéć. Interes jmp. Kołudzkiego według in antiquum uchwał potwierdzamy i dobierać jegomości pozwalamy, jednakże bez ciężkiéj molestyi. Ludzie cujuscunque status et condi-

tionis, którzy z miejsc swoich pod protekcye duchowne porozchodzili się, według dyspozyi miast i wsiów, w których inante mieszkali, do podatku sejmem teraz postanowionego de justo należéć powinni. Polenisz jmp. Długołęskiego i Korzecznik jmp. Glińskiego, także Bachorka jmp. Sulkowskiego dla oczywistego tych dóbr upadku od wszelkiego podatku rzeczyp. wolne miéć chcemy,—toż się ma rozumiéć o wsi nazwanéj Wichrowicach aż do sejmu.

Na listy wszystkie responsy dać zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego. Wsie którekolwiek w taryfie nie są według rewizyi ichm. pp. komisarzów, powinny teraz być wprowadzone i wszelkiemu podlegać podatkowi. Ichm. pp. asygnataryuszom injungitur, aby ze wsi Łąkiego, które w sobie trzyma binas sortes, jednę do brzeskiego drugą do inowłocławskiego województwa należące, każdy według swojéj asygnacyi i części sobie naznaczonéj wybierał podatek. List do jmp. marszałka nadwornego koronnego jmp. marszałek koła naszego napisze, donosząc querimoniam incolarum na oficyerów jegomości egzorbitujących i o sąd super delinquentes upraszać będzie, a interesa, póki swojéj injuriati nie wezną w pretensyach swoich satysfakcyi, asygnacyi temuż batalionowi jmp. marszałek koła naszego przytrzymać powinien, obstringimus.

Do wysłuchania rachunków i likwidacyj wybranych podatków egzakcyi jmp. Jarnowskiego cześnika inowłocławskiego ichmościów przeszłemi uchwałami naznaczonych ratyfikujemy i doskonale perficere opus zlecamy. Na trybunał skarbowy radomski ichm. pp. Aleksandra Magnuskiego sędziego ziemskiego gostyńskiego i Aleksandra Wolskiego sędziego grodzkiego bydgoskiego za komisarzów uprosieliśmy, którym largicyi po dwa tysiące jednemu z ichmościów na obadwa województwa przyjęte z podatku szelężnego naznaczamy. Interes jmp. Racięckiego poborcy inowłocławskiego respektem erogowanych proprio ære suo 700 złotych, żeby z teraźniejszych podatków egzakcyi swojéj w województwie inowłocławskiém tę kwotę sobie odebrał, permittimus. Asygnacyą jmp. Zagórskiego sędziego grodzkiego radziejowskiego tak wielą uchwał przyjętą w skarbie koronnym likwidowaną do jmp. poborcy pro satisfactione, jeżeli się teraz zmieścić może, odsyłamy. Likwidacyi z ichm. pany poborcami, także sumy przez regiment flemingowski wybrane i rachunkowi przed ichm. pp. komisarzami uchwałą przeszłą uproszonymi w Brześciu lubo w Radziejowie dzień 7 kwietnia w roku teraźniejszym przypadającego, to jest, we środę po przewodniéj niedzieli præfigimus.

Trzy tysiące jmp. Gniazdowskiemu przez województwa deklarowane na zapłatę wojsku obracamy i przyłączamy.

Kupy swawolne, któreby się pokazały, ichm. pp. starostów, aby gromieli et utantur jure jurysdykcyi swojéj według praw, upraszamy i obligujemy bratersko. Taryfy stante calamitate formowane i po grodach będące aby eliminentur i ktoby one ex civibus województw naszych miał przy sobie dotychczas, powinien oneż sub honore, fide et conscientia do grodu oddać, które powinni być popalone, præcustodimus. Asygnacya jmp. Góreckiego na złotych 120 jmp. poborcy inowłocławskiemu, aby wypłacona była, zalecamy. Jmp. podstolemu brzeskiemu z jw. jmp. Andrzejem Umińskim pogłówne od popielarzów od głowy po złotych trzy, kompensując usługę ichmośc. świadczoną województwom, wybrać sobie pozwalamy. Jmp. Józefowi Kretkowskiemu marszałkowi koła naszego nie mniejszą stratą swoją podczas konfederacyi, jmp. marszałkowi natenczas konfederackiemu asystującemu, largicyi złotych tysiąc naznaczamy. Respektem lezyi ciężkiéj i przebicia przez człowieka moskiewskiego jmci ks. Sokołowskiego kanonika włocławskiego, querulando super hunc ausum, list do jmp. generała Baura jmp. marszałek koła naszego napisze o dysjudykacyą i satysfakcyą. A ponieważ we wsi Dziankowie znajdują się dwie części, tedy każdy z ichm. pp. asygnataryuszów swoję część egzekwować powinien, tak żeby jedna część za drugą nie odpowiedała; toż ma się rozumiéć o wsi nazwanéj Swierczynek u jmp. Sokołowskiego. Dobra konwentu koronowskiego per medium od łanowego uwalniamy; toż się ma rozumiéć o dobrach panien zakonnych konwentu strzelińskiego jakoto o Bronisławiu i Rzodkwinej.

A że w województwach naszych znajdują się Żydzi, którzy arendami trzymają browary i garce, tedy powinni, ducta proportione arendy swojéj, każdy od browaru, który większy trzyma, arendę dać powinien złp. 30, który zaś mniejszy—złp. 15; który podatek cedere powinien in personam jmp. podczaszego inowłocławskiego, rekompensując straty jego erogowane w Warszawie na przysłudze województw, któremu należy złotych 750. A że jest niemałe præjudicium rzeczyp. ex pluralitate et multitudine ichm. pp. deputatów ex senatu na trybunał radomski, zaczém ponieważ jmp. Jan Chryzostom Zboży Radojewski, konfederacyi województw naszych naówczas marszałek i vigore kontraktu na sejm pacificationis warszawski ekstraordynaryjny immediate agitowany poseł, in facie reip. obstitit temu, że to contra leges patrias et praxim subrep-

titie stało się: zaczém præsenti laudo obstringimus tegoż jmp. Radojewskiego, aby tęż samę manifestacyą coram actis quibusvis authenticis ponowił et recognoscat, który instrument ichm. pp. deputaci województw naszych na teraźniejszym sejmiku obrani na trybunał skarbowy wezną z sobą, aby in casu pluralitatis votorum te przeciwko prawu i słuszności, salva intermedii ordinis veneratione afferenda sententia, ichmościów arceant. Niepomału województwa nasze affligit et damnificat praktykowana (krzywda ?) obywatelów i miast prześwietnéj pruskiéj od oficyalistów skarbowych na komorach krobskiéj i brodnickiéj a osobliwie fordańskiéj od rady warszawskiéj do tego czasu præjudiciose contra jura municipalia terrarum Prussiæ, z któremi też secularis provincia ad remp. accepit, kontynuowana przez niesłuszne cła wybieranie depaktacyi: gwoli czemu zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego convenire listem nomine publico jmp. podskarbiego w. koronnego, aby jm. pan od egzakcyj wszelkich na pomienionych komorach, od wybierania cła desistat i oficyalistom swoim serio injungat, aby od téj ekstorsyi contra privilegia et libertates dotąd praktykowanéj penitus abstineant. A in casu żeby desideria nasze u jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, justo respectu et effectu adimpleri nie miały: tedy my przychylając się ad sancita generała malborskiego ratione tuitionis jurium et immunitatis terrarum Prussiæ a teloneis, jako unius patriæ concives jure vicinitatis et motivo własnych naszych szkód w umniejszeniu targów dla téj przyczyny od mieszczanów i kupców miasta Torunia, non sterilem tylko nad prześw. prowincyą pruską, signanter nad pomienioném miastem Toruniem pokazując compassionem, z tém się oświadczamy, iż jako tylko prześw. prowincya pruska pro præsidio et functione privilegiorum et libertatum suarum arripiet sposób, na jaki my ochotnie consentimus i jako właśni téj prowincyi indigenæ, onże amplecti, manutenere et si necessitas id exiget, forti manu defendere przyrzekamy. — Datum die 15 Martii 1717.

Józef Kretkowski, marszałek województw kujawskich.

159.

1717. *September*, 9. *Radziej. grodz. Relation. 14a f. 209v.*

308. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum sancti Matthaei apostoli proxima (September, 22), anno Domini 1717. Obtulit nobilis Albertus Garbowski.

My rady, dygnitarze i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego na sejmik deputacki lege publica ustanowiony die 9 Septembris na miejsce zwyczajne do Radziejowa zgromadzeni. Nie chcąc zasłużonego in deservitis stipendiis już toties per sancita województw naszych deklarowanych damnifikować i owszem godne jego czyny zachęcając ad ulteriores patriæ usus, præmiando: repartycya trybunału skarbowego konfederowanéj rzeczyp. w Krasnymstawie die 12 Septembris in anno elapso 1716 ekspedyowanego do województw naszych, in antecessum do w. jmp. Stanisława Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka natenczas generalnego,—konfederacyą stanów rzeczyp. pro rato et grato przyjmujemy,—aby skutek swój wzięła, præsenti cavemus laudo, oraz asygnacye in virtute dyspozycyi trybunału skarbowego na ćwierci krasnostawskie do województw naszych wydane aprobujemy i aby onym zadosyć się stało niniejszą uchwałą naszą przyrzekamy, salvis nihilominus conflagratis et desertis circa revisionem ichm. pp. komisarzów remonstratis. Mając przytém wzgląd na godne w rzeczyp. zasługi pomienionego w. jmp. Leduchowskiego podkomorzego krzemienieckiego, marszałka zakończonéj konfederacyi tarnogrodzkiéj, a potém sejmowego, integra fide et infracto animo circa curam pospolitego et restitutam perturbatam reip. quietem świadczonych, lubo strat, prac swoich circa bonum publicum przez konstytucyą sejmu blizko przeszłego ma sobie deklarowaną quantitatem: temuż jmp. podkomorzemu in vim largitionis certum quantum przez deklaracye komisyi skarbowéj postępujemy, aprobujemy, nieodmienną in cordibus civium zakładając życzliwość.

Jmp. Stanisław Zagórski komornik ziemski inowłocławski, sędzia grodzki radziejowski w ojczyźnie i województwie zasłużony, którego probata in rebus agendis fides et dexteritas szczególnéj po nas requirit rezolucyi, aby tot annis cum exspectatione zostając, w swojéj od woje-

wództw nie osychał asygnacyi: onęż i teraz aprobujemy, upraszając jmp. marszałka teraźniejszego, aby do ichm. pp. poborców temuż wydać raczył asygnacyą; za któréj odebraniem ichm. pp. poborców afektem naszym obstringimus, aby po tak długiéj ekspektatywie mógł suum contingens odebrać. Interes jmp. Jabłonowskiego chorążego w. koronnego względem zasług od województwa brzeskiego kujawskiego pretendowanych manutenemus i aby wypłacone były, jmp. marszałkowi koła naszego asygnacyą dać zlecamy. Niepomału województwa nasze zatrwożyła relacya ichm. pp. komisarzów województw naszych na trybunał skarbowy komisyi radomskiéj uproszonych, jakoby ćwierci, podhajecka 1706, deklaracya trybunału skarbowego majowa 1706 i takaż druga 1707 stante hostilitate et ingruentia varii autoramenti ludzi et per consequens ruiny w województwach naszych nie mogły być ullatenus uspokojone: ichm. pp. komisarze ore publico instabunt do izby komisarskiéj, aby jako ćwierć podhajecka declaratione komisyi generalnéj zniesiona, tak i te dwie 1706 i 1707 stante publica hostilitate stanowione et ratione publicæ calamitatis, osobliwie w województwach naszych grassantis, przyjęte nie były. Ponieważ wojska rzeczyp. ex ratione deservitorum stipendiorum do województw i całéj rzeczyp. non attentis prætensionibus, które rzeczp. passa, do nich zakładają, aby te wszelkie szkody i pretensye, które rzeczp. i województwo ma do ichm. pp. wojskowych, impune nie poszły: ichm. pp. obywatelów naszych præsenti laudo præcavemus, aby w powiatach do grodów, gdzie fortuny swoje mają, szkód wszelkich przez wojska, stante hac ingruentia et hostilitate, poczynionych regestra podawali, podane juramentis lub per nobiles possessionatos lub też posesorów panów komprobowali i wyjęte authentice na komisyą radomską przyszłą jmp. instygatorowi województw ad remonstrandas easdem prætensiones oddali.

Opactwo koronowskie i z miastem Koronowem jako przeszłą uchwałą naszą od połowy łanowego uwolniliśmy, tak præsenti laudo uwalniamy i aby przez asygnacyą jmp. poborcy inowłocławskiego do zupełnéj płacy non involvatur, præsenti laudo mieć chcemy. Wsie w taryfie 1706 położone przez ichm. pp. poborców, a teraz znajdujące się w osiadłościach należytych, aby według deklaracyi trybunału koronnego modo et forma præscripta indukowane były, żeby na przyszłéj kadencyi trybunału radomskiego skarb koronny alleviationem z tego uczynił decesu. Ponieważ ichm. pp. komisarze województw naszych sufficientissime condigne gestæ provinciæ w trybunale radomskim w in-

teresach województw relacyą uczynili: tedy przy podziękowaniu publico jmp. marszałka koła naszego in recompensam fatygi ichmościów nieśmiertelną w sercach naszych zapisujemy wdzięczność, upraszając ichmościów, aby na przyszłéj komisyi pari studio interesa województw promowować i utrzymywać raczyli; w rekompensę ekspensy kosztów w województwie brzeskiém kujawskiém jmp. Aleksandrowi Magnuskiemu sędziemu ziemi gostyńskiéj, w inowłocławskiém jmp. Aleksandrowi Wolskiemu sędziemu grodzkiemu bydgoskiemu komisarzom obranym, czopowe in anno 1718 a prima Januarii w tymże roku zaczynające się i przez cały rok kontynujące się, naznaczamy, aby toż czopowe in viales sobie z miast i miasteczek odebrali. Z tego zaś czopowego jmp. Wojciechowi Sokołowskiemu instygatorowi województw tynfów pięćset, to jest, z województwa brzeskiego trzysta, z inowłocławskiego dwieście, ichm. pp. regentom każdemu po złotych sto od suscepty i ekstraktów injuriatorum ichm. pp. komisarze, recompensando ich prace, naznaczają.

Niepomału angunt nas przez skarb dotąd na cłach i komorach pretendowane krzywdy, do (od?) których aby desistat jmp. podskarbi wielki koronny, ichm. pp. komisarze ore publico upraszać będą i to exponent jmp. podskarbiemu, ut det rationem wybranych 47,000 złotych według asygnacyi łabińskiéj na regiment królowéj jéjmości. Zapatrując się na wielką dezolacyą miasta jkr. mci Radziejowa, jemuż połowę podatku łanowego i szelężnego præsenti laudo kondonujemy, obstringendo jmp. komisarza województwa brzeskiego, aby onych gravare nie raczył. Donosi jmp. żupnik województw naszych ex munere officii sui, że przy częstéj rekwizycyi skarb koronny i jmp. Blumental administrator ekonomii samborskiéj w wydaniu soli suchedniowéj podług deklaracyi jkr. mci i zgody z jw. jmp. podskarbim koronnym przez ichm. pp. posłów naszych postanowionéj i zawartéj na województwa nasze zatrzymanéj i przychodzącéj, contumaciter sese sistunt et lex ipsa okrom deklaracyi i zgody positiva disponit, gdyż to sól słodzić amaritudine(m) civium, które nas dotychczas pressere(?) zwykła i jest pretium do podatkowania, aby z najpierwszych defluacyj była wydana. Więc communi voto, zabiegając præmissæ renitentiae, ponieważ na dybowskim, nieszawskim sól znajduje się składach, teraźniejszą uchwałą naszą postanawiamy i oraz do odebrania quantitatis soli na województwa przychodzącéj za komisarzów ichm. pp. Ruszkowskiego brzeskiego kujawskiego i jmp. Antoniego Zboińskiego dobrzyńskiego podstolich uprosieliśmy, dając ichmościom zupełną moc do odebrania téjże soli i oddania do dystrybuty jmp. żup-

nikowi, który to jmp. żupnik dnia dzisiejszego tę dystrybutę kazawszy przywołać i rozgłosiwszy ją in tempore zasieść, według taryfy grzywny odebrawszy, według dawnego zwyczaju rozdać nam civibus województw i grzywny skarbowi zupełnie zapłacić powinien będzie, gdzie dla prędszego odebrania sami osobami naszemi nemine excepto na dzień naznaczony tymże ichm. pp. komisarzom i jmp. żupnikowi na miejscu ogłoszoném asystować przyrzekamy ac omnem evictionem, jeżeliby aliqua od kogo moveri miała intuitu téj soli actio, tymże ichmościom cavemus i ewinkować in quovis foro teraźniejszą uchwałą naszą zapisujemy się.

Jan Zakrzewski cześnik brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, m. p. (L. S.).

160.

1718. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 789.*

309. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia pridie festi Exaltationis sanctae Cruris (September, 15), anno Domini 1718. — Obtulit nobilis Stephanus Wasilewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województw brzeskiego i inowłocławskiego kujawskich zjechawszy się na sejmik deputacki pro solita die lege publica naznaczony w Radziejowie. Nie bez żalu ciężkiego jako ex occasione zerwania z uniwersału jkr. mci, p. n. m., jednego sejmiku poselskiego, drugiego deputackiego, który ibidem, sitientes justitiam lacrimis pro solatio kontentując, disponit nas gospodarski in crastino naznaczony, ad avertendam tempestatem do rozporzędzenia in laribus nostris goszczących, w których exoticus miles metam sojuszu przez traktat postanowionego excedens, po ogłoszoném publica fama wyprowadzeniu przez deklaracyą jo. książęcia jmci Dołhorukiego posła pełnomocnego j. carskiego wieliczeństwa, suum velle constituit duraque dat et imperat: dlaczego tantum sensum doloris nostri exprimendo jkr. mci, p. n. m., uprosiliśmy ww. ichm. pp. Bartłomieja Głębockiego stolnika inowłocławskiego, Joachima Modlińskiego żupnika województw naszych kujawskich, aby nietylko cum deferendis inju-

riis majestatów pana naszego jkr. mości pospieszali, ale też summam læsionem od w. jmp. barona Blumentala, który ad iniquam delationem impiæ relationis p. Kernera komisarza skarbu koronnego, jakoby województwa nasze miały violenta attentare media w należytéj sobie satysfakcyi vigore juris w oddaniu soli przez lat kilka zatrzymanych. Więc że tanta subsecuta circumscriptio læsusque honor województw naszych z okazyéj p. Kernera, upraszać będą ichm. pp. posłowie jako jkr. mci, p. n. m., circa oscula ojcowskich stóp super delatorem pœnas, ut innocui non arguantur de peccato exemplares, tak jw. jmp. podskarbiego koronnego, aby prælenimendo (pro linimento ?) doloris województw naszych, od skarbu koronnego relegowawszy, pro tanto ausu et circumscriptione województw naszych, przykładem innych depredatorów puniatur pœna.

Księgi ziemskie aby ichm. pp. officiales in tuto loco deponowali et conservationem omnem obmyśleli, tak w województwie brzeskiém ichm. officiales brzescy ziemscy, w inowłocławskiém inowłocławscy comportent do grodu, obligantur. Depaktacya w grodach—ichm. pp. starostowie injungent ichmościom quisque officialibus suis, aby ad tabulam taksa napisana była ekstraktu more solito pisanego i suscepty.

Na poselstwo do książęcia jmci Replina circa instantias ichmościów braci, ut succurrant malis, w żadną nie wdawając dyspozycyą, uprosiliśmy ichm. pp. Pawła Wolskiego podwojewodzego inowłocławskiego, Jakóba Kolczyńskiego podczaszyca inowłocławskiego, aby ichm. książęciu jmci Replinowi remonstrowali sojusz z carem jegomością zawarty oraz i deklaracyą przez posła pełnomocnego książęcia jmci Dołhorukiego, że vim leges et fortunæ nostræ non debebantur pati, w czém ichm. pp. posłowie solicitabunt książęcia jmci Replina, ut manuteneat traktata contenta sojuszu.

A że ichm. pp. komisarze na komisyą radomską uproszoni bene gestam egerunt usługi provinciam, od województw naszych przy winném ichmość. podziękowaniu in pectoribus nostris zapisują obligacyą. Obligantur ichm. pp. starostowie, aby jeden trinitatem personarum obsequii sui w grodach non exequatur in posterum z ichmościów oficyalistów grodzkich.

Responsy na listy jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy.

Supliki od miast wszytkich zdezelowanych acceptantur, uważając ich dezolacye in futurum czopowe a prima Januarii zaczynające się anni 1719 (znosimy?) cum ea conditione, aby województwa tak brzeskiego jako i inowłocławskiego widoma była ich reparacya. Miastu zaś Bydgoszczy na

reparacyą ratusza in commodum sądów grodzkich, na trzy lata po sobie idących a prima Januarii anni 1719 ad 22 od czopowego libertujemy.—Miasto Strzelno i jmci ks. proboszczowi strzelińskiemu ad reparationem murów tak kościoła jako i konwentu, inhærendo anteriori laudo antecesorowi teraźniejszego jmci ks. proboszcza donatywa była, moderno jmci ks. Wolskiemu proboszczowi strzelińskiemu zgodnym sensem et unanimi votorum zdaniem jednoroczne czopowe obadwa prześwietne województwa konferują.—OO. Franciszkanom konwentu radziejowskiego na poprawę dachów anteriori laudo z obudwu województw konferowane złotych sto i to z czopowego na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis wypłacić ichmośc. declaratur i asygnacye wydane approbantur.

Miasta, miasteczka in genere wszytkie tak brzeskiego jako i inowłocławskiego województw na sejmik, da Bóg, relationis ze wszytkimi rachunkami czopowego i szelężnego moderno laudo stringuntur sub amissione od województw łaski.

Na lampę do Jeruzalem do przyszłego sejmiku relationis uchwały suspenditur. Konflagraty, dezerty in genere omnes circa legem publicam conservando, osobliwie jmp. Dadźboga Niemojewskiego sędzica ziemskiego inowrocławskiego konflagratę circa beneficium legis dobra Ciechocinek, Wołuszyce (Wołuszewo?) i Słońsk anterioris laudi Radziejoviensis anni 1691 et circa decretum izby komisarskiéj województwa inowłocławskiego anni 1693 et circa juramentum dóbr tych præstitum approbando, konserwujemy.—Jmp. żupnikowi województw naszych omnis evictio declaratur intuitu ratione soli zabrania, o którą sprawa w trybunale agitur.

Conflagrata karczma służewska titulo novæ erectionis w taryfę wprowadzona, vulgo prædium Służeviense circa juramentum et legem conservatur et libertatur, oppidum vero Służewo podatek wszelki comportare powinno.

Jmp. Rojewskiemu pogorzelcowi declarantur województwa z przyszłéj kurencyi czopowego złotych 200, dico dwieście.

Czamanin, Swieszewy dla ciężkiéj konflagraty i gradowizny pro insolubili podatku łanowego moderno laudo censentur.

Ichm. pp. poborców et eorum consolationem do przyszłego odkładamy sejmiku relationis.

Jmp. Sokołowskiemu komornikowi brzeskiemu z czopowego declaratur konsolacya i na przyszłym, da Bóg, sejmiku relationis obmyślana.

Batalion jw. jmp. marszałka koronnego nadwornego, jakoteż jmp. kasztelana brzeskiego batalion w zapłaceniu krasnostawskiéj ćwierci, salva recompensatione krzywd poczynionych, do przyszłego odkładamy sejmiku et satisfactionem prætendentibus

Jmp. kapitanowi Dąmbskiemu za doświadczoną odwagę na przyszłym, da Bóg, sejmiku declaratur konsolacya.

Jmp. Słubickiemu łowczemu inowłocławskiemu in supplementum tak ciężkiéj ruiny præsenti laudo z czopowego w województwie brzeskiém złotych 500, dico pięćset, ex currentia ejus, to jest, przyszłego kondonują i deklarują województwa.

Jmp. Franciszkowi Wolskiemu deputatowi jmp. kasztelana wojnickiego jmp. poborca tenetur na retenta wydać delatę.

Chorągwiom jmp. Aleksewicza młodszego, jmp. Popławskiego, jmp. Smola, jmp. Noreberskiego na złotych 3,000 anni 1717, 27 Septembris i wszytkim pp. wojskowym asygnataryuszom ćwierci krasnostawskich retenta, aby według konstytucyi praw i dekretów, assumendo officiosam super renitentes executionem, repetant et exequantur, præsenti laudo injungitur, salvis conflagratis et desertis w podatku łanowym.

Księgi podkomorskie aby były każdego województwa do swego ziemstwa oddane i komportowane, to jest, brzeskie do brzeskiego, inowłocławskie do inowłocławskiego.

Opactwo koronowskie do przyszłego w podatkowaniu rachunku sejmiku suspenditur.

Protokół komisyéj województwa inowłocławskiego ichm. pp. successores niegdy jmp. Kolczyńskiego podczaszego do grodu salva consolatione tenentur (dostarczyć ?).

Ichm. pp. regenci grodzcy in genere omnes w województwach brzeskiém i inowłocławskiém po wszytkich grodach ex multis rationibus et considerationibus aby byli przysiężni, ichm. pp. posłom, da Bóg, na przyszłym przedsejmowym sejmiku circumscribentur i ta propozycya do przyszłego odkłada się poselskiego sejmiku. — Działo się w Radziejowie nazajutrz po rozerwanym sejmiku deputackim na sejmiku gospodarskim in vilia s. Crucis, to jest, 13 Septembris, a skończonym w dzień Podwyższenia ś. Krzyża, anno Domini 1718.

Franciszek Maciéj z Wielkiego Jarnowa Jarnowski, łowczy brzeski kujawski, marszałek brzeskiego inowłocławskiego województw kujawskich, manu propria.

161.

1718. *September*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 13b f. 798.*

310. [Instructio pro comitiis Grodn. data.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta in crastino festi sancti Michaelis archangeli (September, 30), anno Domini 1718. — Obtulit generosus Mathias Jankowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw po nieszczęśliwie zerwanym sejmiku z pierwszego uniwersału najj. kr. jm., p. n. m., na sejmik przedsejmowy wydanym zjachawszy się w dzień 30 miesiąca września w roku teraźniejszym 1718 na miejsce zwyczajne do Radziejowa. Stosując się do instrukcyi in antecessum przez w. posła przysłanéj i we wszystkiém do niéj akomodując, uprosiliśmy de medio nostri ichm. pp. posłów niżéj w instrukcyi wyrażonych na sejm do Grodna; instrukcyą w kole naszém umówioną i zgodnie postanowioną podpisać, do grodu podać jmp. marszałkowi koła naszego zleciliśmy, któréj to instrukcyi tenor jest taki.

Instrukcya ww. ichm pp.: Andrzejowi Głębockiemu staroście brzeskiemu kujawskiemu, Ludwikowi Boruckiemu staroście gnieźnieńskiemu i podczaszemu brzeskiemu kujawskiemu z brzeskiego kujawskiego, Franciszkowi Moszczeńskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu, Antoniemu Dąmbskiemu kasztelanicowi brzeskiemu kujawskiemu z inowłocławskiego województw posłom wolnymi głosami obranym, z sejmiku dnia 30 miesiąca września w roku 1718 na miejscu zwyczajném w Radziejowie dana.

W świeżéj mając pamięci gravissimas calamitates, któremi jako cała rzeczp. tak i nasze województwa bez odpoczynku vexabantur, wszytkie bowiem największe nieszczęśliwości tanquam conspirationem sapientes na nas się były zwaliły, że w codziennych opresyach prawie jęcząc, już był prosperis rebus locus ereptus, dira omnia, qua veniant habebant, własnym i krwawym potem zapracowanego chleba ubogi ziemianin zażyć swobodnie i bezpiecznie nie mógł, kiedy nie sam tylko

nieprzyjaciel, ale też et auxiliares copiæ własnych ad societatem, imo ad nauseam wygód pretendując, ultimum wydzierali alimentum; napatrzyliśmy się jako audax ferocia tychże wojsk z fortun, imienia, które æquiparatur vitæ gwałtownym et vix humano modo obnażać się nas nauczyła, wymyślnie coraz et nocituros prætextus reip. sobie formując jeszcze dotychczas atakować nie przestaje. Doświadczyliśmy codzienną eksperiencyą, że postronne interesa, którym barziéj zdamy się obedire niżeli conservationi boni publici, o naszym chlebie do pożądanego skutku z ukontentowaniem własném wyrobione nam w rekompensę samę ledwie wytrzymaną ruinę et abominabilem zostawili depopulationem, widząc nas niezgodnych, niegotowych. Więc kiedy po części wielkiéj za osobliwém jkr. mci, p. n. m., staraniem mala ultimum minantia interitum są uprzątnione i rzeczp. ad pristinam status formam zda się powracać, aby te wszytkie infortunia, które premebant remp. nie wracały się i insze aby nie następowały, do formowania spólnéj, zdrowéj rady z stanami rzeczyp. na sejmie grodzińskim tymże communi assensu obranym de medio nostri ww. ichm. pp. posłom zlecamy, aby nietylko internam, ale też et externam tranquillitatem wyrabiali. Których obligujemy, aby najj. kr. jmci, p. n. m, pro paterna cura et sollicitudine, ut bene fiat patriæ świadczone, powinne circa subjectionem fidelitatis jako najuniżeńsze oddali podziękowanie, exorando, aby dalszego starania swego nie ubliżał, continuando rezydencyą swoję w polskich granicach; także jo. księciu jmci prymasowi pro indefessa cura około dobra pospolitego, oraz jw. jmci ks. biskupowi kujawskiemu pasterzowi województw naszych, że ex hac naufraga przez zawarty traktat zniszczoną ojczyznę wyprowadził tempestate. Nie przepomnią jw. pp. obojga narodów hetmanom, że atlanteis dotychczas viribus wspierali i wspierają ojczyznę, tudzież jw. ichm. pp. ministrom, którzy zdrową umacniają radą, winnego uczynić od województw naszych podziękowania i aby in ulteriori cursu non desistant, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

A że interna et externa securitas provideri w ojczyznie naszéj powinna, aby w regularnéj i punktualnéj płacy novella reassumatur constitutio, eo adjecto et præcustodito, aby w przyszłéj konstytucyi, in quali numero żołnierz renitentes w wypłaceniu podatku egzekwować powinien będzie i oraz coœquatio prowincyi małopolskiéj z prowincyą naszą wielkopolską w podatkowaniu subsequatur, ponieważ novella constitutione prowincya wielkopolska to sobie præcavit.

Sądy ex duobus ordinibus, to jest, senatorio et equestri złożone autoritatem sądów sejmowych mające, traktatem warszawskim naznaczone i sejmem immediate przeszłym aprobowane, jeżeli będzie de necessitate, aby præscriptis gradibus reassumantur, ichm. pp. posłowie instabunt i jeżeli kto ex civibus znaleśćby się miał excessivus contra statum, aby ichm. pp. instygatorowie obojga narodów do tychże sądów actionem instituant.

A ponieważ jura municipalia terrarum Prussiæ, tudzież rescripta antecesorów jkr. mci incolis Prusiæ respektem ekscepcyi od ceł rzeczyp. fordańskiego, brodnickiego i inszych dane, pro bene placito teraźniejszego jw. jmp. podskarbiego koronnego cum summo gravamine województw kujawskich interpretentur: tedy aby też same prawa o pomienionych cłach, aby rzetelniéj przez sejm teraźniejszy eksplikowane i objaśnione były, omni posse studio et sollicitudine ichm. pp. posłowie efficient, oraz aby w. jmp. podskarbi wielki koronny plebejos ab administratione skarbu amoveat, a na ich miejsce ślachtę possessionatos substituat; których oficyalistów tylka liczba (aby?) była, bez któréj ullatenus obejść się nie może dla mniejszéj ze skarbu ekspensy, seriam ichm. pp. posłowie navabunt operam.

A że osoby cudzoziemskie ani posesyi, ani indygenatu nie mające præferuntur do kontrahencyi żup i ceł cum præjudicio ślachty i ciż extranei nietylko prowencyi ze skarbu województwom nie oddają, ale jeszcze fictis criminibus przed majestatem jkr. mci, p. n. m., insimulantur, jakoto jmp. Blumental innocuos województw naszych cives sinistre udał, jakoby skład solny dybowski vi et violenter naszedszy z działami, z których i jednego z arsenału kujawskiego na tę potrzebę nie wywieziono, sól wszytkę in usum et rapinam obrócić mieli: przeto aby kancelarya jkr. mci mitiori stilo utatur, aby jkr. mość przykazał, suplikować będą, a jmp. Blumental ut amoveatur a contractu i pro famoso libello pœnas talionis luat.—Konstytucye de pluralitate votorum że w niektórych województwach non observantur, tak dalece, że po głosach senatorskich, urzędniczych i ślacheckich kontradykcye a malevolis personis zachodzące totum actum invalidare i dobro pospolite in omnibus subselliis labefactare usiłują: tedy aby taż pluralitas meliori na potém observantia ekspedyowana była, ichm. pp. posłowie omni meliori modo providebunt.

Traktat z wojskiem respektem zaległych ćwierci i oraz pretensyj do tegoż wojska ratione poczynionych transmarsami, konsystencyami,

różnemi egzakcyami exquisito vario contributionum genere rzeczyp. szkód aby mutuatim nie wchodząc in profundas probationes et investigationes, rzeczp. swoje krzywdy, wojsko swoje zapłatę indulgeant et oblivioni cuncta tradantur, zalecamy.

O ewakuacyą wojsk cara jmci serio instabunt i do obrania marszałka nie przystępując, póki actualis z państw rzeczyp. i w. ks. litewskiego nie nastąpi evacuatio i że teraz też wojska po zawartym z Koroną szwedzką, jako publiczny exstat ogłos, traktacie, po państwach jkr. mci transmarsami naprzykrzają się przeciwko postanowionemu sojuszowi, aby te szkody były nadgrodzone, promowować usilnie będą ichm. pp. posłowie.

Senatus consilia, skrypt ad archivum, instrumenta legacyi ad exteros aby czytane były i żeby do każdego punktu ichm. pp. posłom, w czém ex orbita wypadło, przemówić się godziło. Ci ichmośc., którzy legacye ad exteros odprawiali, aby przysięgli, jako nic sobie więcéj nad instrukcyą nie pozwalali i na potém według dawnych praw, zachodząc ekstraordynaryjnym ze skarbu rzeczyp. largicyom i ekpensom, wszelkie legacye ichmośc. opaci ad exteros odprawowali. Tudzież aby się senatus consilia in materias status nie wdawały, pluralitatem in votis utrzymując i nad sto tysięcy in urgenti necessitate reip. na ekspensy nie dyspensowali się, promovebunt. Dystrybuta ministeriorum, buław obojga narodów secundum præscriptam legem aby wakujące na sejmie konferowane były et assensus z pieczęci mniejszéj na większą, z laski nadwornéj koronnéj wielką non transgrediantur suos gradus, to sedulo promowować będą.

A że się generałów tak w koronném jak w. ks. litewskiego wojsku zagęściło i na sztaby znaczna wychodzi ekspensa, więc aby w infanteryi jeden generał lejtnant, drugi generał major, także i w kawaleryi tyleż i piąty generał artyleryi; (aby więcéj ?) nie zawierało się w kompucie tego wojska. Na artyleryą zaś jako na ekonomiczną ekspensę secundum pacta conventa i następujących potém sejmów mentem aby jkr. mość dwa starostwa najintratniejsze pro provisione konferować raczył z obudwu prowincyj po jednemu. Jmp. Fleming jako feldmarszałek wojsk saskich aby do komendy wojsk rzeczyp. nie wdawał się.

Zagęszczona dyspozycya szarż wojskowych bez rekomendacyi ichm. pp. hetmanów ignobilibus częstokroć et impossessionatis personis przeciwko konstytucyi anni 1665, która takowa jest: „warujemy, co in perpetuum wszytkim stanom rzeczyp. miéć chcemy, iż z kancelaryj naszych li-

sty przypowiedne na chorągwie woluntarskie wydawnane nigdy nie będą bez konsensu rzeczyp., na pieniężne zaś chorągwie tak jezdne jako i piesze polskiego i cudzoziemskiego zaciągu tylko tym, którzyby byli ślachcicami nam od hetmanów naszych zaleceni et docerent de reali possessione, aby ludzie ukrzywdzeni mieli na czém wiolencyj, szkód, krzywd swoich dochodzić, gdyby je komu pod pretekstem chorągwi czynili. Więc aby i ta konstytucya reassumatur cum cautione, aby napotém za rekomendacyą ichm. pp. hetmanów possessionatis et nobilibus chorągwie i szarże rozdawane były i żeby komput wojska z ichm. pany hetmanami był formowany według dawnych praw i zwyczajów. A że wszytkie narody własnym językiem egzercytują wojska swoje, więc upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby ad executionem przywieść ten chwalebny zwyczaj inszych narodów i w naszém wojsku, żeby regimenty cudzoziemskiego autoramentu w służbie rzeczyp. zostające polskim językiem egzercytowały się i wszytkie egzercycya patrio idiomate czynili.

Na żadne nobilitacye, indygenaty in derogationem stanu ślacheckiemu cudzoziemców ichm. pp. posłowie nie pozwolą.

Trybunału koronnego korekturę circa abbreviationem regestrów zalecają speciali titulo województwa nasze.

Duchowieństwo, nie obserwując praw, że się wdaje o dziesięciny i czynsze in disjudicationem i ekskomuniki z obrazą boską invaluere, aby in posterum nie wdawały się juxta præscriptiones ecclesiasticas kilką konstytucyami opisane, które ut reassumantur i z sądu swego ad forum competens do ziemstwa, grodu, naostatek trybunału koronnego sprawy odsełali; to się ma rozumieć o dziesięcinach pieniężnych kwitami dawnymi stwierdzonych. In jura patronatus żeby ani nuncyatura, ani Rzym sese non involvantur, instabunt ichm. pp. posłowie.

Przewielebne panny zakonne trzebnickie aby przy prawach swoich dawnych i zwyczajach inviolabiliter utrzymane były, starać się będą ichm. pp. posłowie o osobliwą jkr. mci do dworu wiedeńskiego interpozycyą.

Reskrypt jkr. mci służący ichm. pp. dysydentom aby był skasowany, ponieważ extra mentem stanów rzeczyp. wszedł in volumen legum. Żydzi także aby po wsiach ziemskich, dopieroż duchownych nie byli konserwowani, ale in loca consueta et juribus sibi concessa ut redeant, instabunt.

O koekwacyi monety i wyprowadzeniu mennicy bydgoskiéj z stanami rzeczyp. zaradzić ichm. pp. posłowie tenebuntur.

Miasto Bydgoszcz ponieważ ob continuas incursiones wojsk, stante moderna calamitate zrujnowane jest, że miejscami tylko, a prawie po większéj części rudera repræsentatur, instabunt ichm. pp. posłowie do stanów rzeczyp., aby zważywszy tantam ruinam, od podatków wszelkich lub też hyberny na który rok uwolnione było i żeby przy prawach swoich a nullis personis impediti zostawali.

Najpryncypalniejsze bacząc do pożądanego pokoju obstaculum, wojnę z Koroną szwedzką jeszcze nieuprzątnioną, dla któréj nieuspokojonéj nihil prosperi zakończyć się może, suplikować ichm. pp. posłowie gorąco będą, aby jkr. mość, p. n. m., jak najbliższe brać przed się raczył srzodki, któreby mogły wojnę tę zakończyć sine ullo præjudicio jurium cardinalium et avulsione provinciarum ad remp. należących.

Ponieważ mamy ab experientia, jak wiele szkód i straty ma rzeczp. przez ichm. pp. komisarzów do różnych traktatów deputowanych prewarykacyą, którzy turpissima coninventia więcéj a rep. alienarunt, niżeli hostilibus armis adimi mogło: przeto aby nova lege opisana była ichmościów sphaera agendi i obowiązek sub amissione fortun, honorów, aby et in futurum do zachodzących z kimkolwiek traktatów przyśli komisarze na żadne nie pozwalali avulsa, na co osobliwą juramenti rota przysięgać mają, serio promovere obligowani są ichm. pp. posłowie.

Ratione przyznania regii tituli dworowi berlińskiemu, aby scrupulosissime tę materyą ichm. pp. posłowie trzymali et cum tota rep. około téj materyi ineant modos adæquatos.

Na wykupienie klejnotów rzeczyp. i territorii Elbinensis reassumatur konstytucya lubelska.

Dość bliskie zachodzi w teraźniejszych konjunkturach niebezpieczeństwo alienacyi a rep. albo sub novum feudum oddania księstwa kurlandzkiego, przeto reasumpcya konstytucyi anni 1689 jest potrzebna, która jest taka titulo „O księstwie kurlandzkiém,“ gdzieby deficiente stirpe księcia kurlandzkiego Gotarda i synów jego dzisiejszych Fryderyka i Wilchelma kurlandzka ziemia przypadła, do obudwu narodów a państw naszych spólnie przyłączona być ma, równością taką jako jest o ziemi inflandzkiéj wyżéj napisana. Omni zelo promować będą ichm. pp. posłowie, aby deficiente stirpe książąt kurlandzkich pomienione księstwo kurlandzkie i semigalskie do obudwu narodów a państw téj rzeczyp. spólnie przyłączone było taką ordynacyą, jaka o Inflantach postanowiona i żeby król jegomość in casum sterilis decessus księcia jegomości kurlandzkiego nikomu inszemu novam investituram nie po-

zwalał; jeżeliby zaś prywatnie sine scitu et consensu ordinum w téj mierze takowe tranzakcye zaszły, te aby skasowane były, starać się będą.

Że w sojuszu z carem jmcią mamy obwarowany punkt, iż Inflanty, skoro tylko victricibus armis cara jmci ręku porwaneby były, z rąk szwedzkich ad corpus rzeczyp. restitui powinny, zaczém hoc in puncto communi zelo urgendam satisfactionem zalecamy ichm. posłom, aby et in aliis punctis w sojuszach wyrażonych dotrzymywać raczył car jmość rzeczyp.

Kompozycya niedawna miasta Gdańska względem wyprawienia fregat z carem jmcią jako vi armorum extorsa tak aby nie miała satysfakcyi a statibus.

Prymacyalna godność jo. księcia jmci arcybiskupa gnieźnieńskiego dawnemi uprzywilejowana prawami, aby była in suo robore na zawsze zachowana i we wszelkich konjunkturach rzeczyp. utatur jure suo.

Sprawa biskupstwa piltyńskiego alias kuromskiego aby finaliter w sądach relacyjnych zakończona była i w czémkolwiek contra decreta anteriora et jura majestatis ac reip. deviatum, tudzież contra formulam regiminis od komisarzów rzeczyp. anno 1717 constitutam, także przeciwko dekretowi jkr. mci Władysława czwartego anno 1644 feria quinta post dominicam Passionis exorbitatum, żeby to było skasowano, urgebunt ichm. pp. posłowie.

Posłowie cudzoziemscy osobliwie orientalni nie powinni ex ratione status przez całą Polskę być prowadzeni do audyencyi i nad dawne zwyczaje a to dlatego, żeby kraju nie spenetrowali: aby napotém tego nie bywało, promovebunt ichm. pp. posłowie. Dwie porcye, które pp. oficyerowie cudzoziemscy od każdéj chorągwi wytrącają quasi do artyleryi, a to nie dochodzi, aby ten abusus był circumscriptus; także podatek pogłównego żołnierskiego z krzywdą prostego żołnierza, aby był zniesiony, także inpracticatus titulus w wojsku polskiém aby był abrogowany inspicientem, na którego wychodzi na rok kilkadziesiąt tysięcy z porcyj żołnierskich, urgebunt ichm. pp. posłowie.

Godne i wielkie qua sago et toga merita senatora województw naszych jw. jmp. Andrzeja Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, aby kr. jmość, p. n. m., pane benemerentium præmiare nie przepominać raczył, solicytować prośbami swemi będą jkr. mość ichm. pp. posłowie. Zachodzi także concivium nostrorum interpozycya za jmp. Franciszkiem Tucholką starostą jasinieckim, że jego wieś dziedziczna

Łowen nazwana radicitus ob farraginem włók nietylko zrujnowana, ale dla solucyi kontrybucyi podatków z pomienionéj wsi Łowenia z innéj obszernéj gdy enervatus substancyi, więc instabunt ichm. pp. posłowie do stanów rzeczyp, aby dyminucya w téj wsi Łoweniu włók nastąpić mogła.

Przy rachunkach jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby per communicationem ichm. pp. posłowie przyjrzeli się in summis repetibilibus.

Gwardya jkr. mci non excedat numerum dwunastu set ludzi, suplikować będą ichm. pp. posłowie, a tak drugi regiment na to miejsce lub dwa ukontentować mogą dobrze zasłużonych, a teraz skasowanych pułkowników i aby pod tąż gwardyą jako i regimentami tak królowéj jéjmości jako i królewicza jmci oficerami ślachta była.

Co wszytko activitati prudentiæ zalecając ww. ichm. pp. posłom, obligujemy sub fide, honore et conscientia, aby sobie nic więcéj nad instrukcyą nie pozwalali, województwom dobrze i szczerze służyli.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowłocławski, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw. (L. S.)

162.

1720. *September*, 10. *Radziej. grodzka Relation. 15 f. 43.*

311. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta post festum Exaltationis sanctae Crucis Domini nostri Jesu Christi proxima (September, 18), anno Domini 1720. — Obtulit nobilis Joannes Dąmbski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik po wczorajszym deputackim exitiali fato zakończonym, na dzień 10 miesiąca września roku Pańskiego 1720 do Radziejowa według dawnych zwyczajów dla dyspozycyi domowéj postanowiony zgromadzeni. Po uczynionéj ichm. pp. komisarzów na trybunał skarbowy radomski uproszonych doskonałéj relacyi, chcąc positivam adimplere legem, tak przez sejmy jako i deklaracye tegoż trybunału skarbowego ad exsolvendam dwóch ćwierci anni 1712 i krasnostawskich dispositam et injunctam: tedy na uspokojenie ichm. pp. asygnataryuszów w reszcie pomienionych ćwierci po-

datek przeszłym sejmikiem szelężnego juxta regestra et tarifam anni 1681 et 1682 uchwalony præsenti laudo reasumujemy i aprobujemy, upraszając i zlecając jmp. marszałkowi koła naszego, tudzież pomienionym ichm. pp. komisarzom trybunału skarbowego obudwu województw, aby circa præsentiam ichm. pp. przeszłych egzaktorów województw naszych in virtute charakteru swego, zjachawszy się na dzień wtóry miesiąca grudnia w roku teraźniejszym do Brześcia, rachunek z ichm. panami asygnataryuszami obudwu województw uczynili. Po którym uczynionym na resztę, jaka się pokaże ex calculo, pomienionym ichm. asygnataryuszom jmp. marszałek asygnacye na podatek tenże szelężnego wyda i co supererit na asygnacye laudami przeszłemi przyznane, jakoto ww. ichm. pp.: Aleksandrowi Magnuskiemu sędziemu ziemskiemu gostyńskiemu in vim gratitudinis za funkcyą komisarstwa, także Janowi Zboży Radojewskiemu pisarzowi ziemskiemu brzeskiemu, Stanisławowi Zagórskiemu sędziemu grodzkiemu radziejowskiemu, tudzież jmci p. Stanisławowi Dzierżawskiemu w teraźniejszém kole za pogorzel złotych 200, rachując z województwa każdego po złotych stu, sukcesorom nieboszczyka jmp. Wojciecha Góreckiego złotych sto dwadzieścia, jmp. Jerzmanowskiemu za pogorzel salvo calculo, jeżeli czego inante ichmośc. nie wybrali, expediendo delaty, tenże jmp. marszałek wyda; ichmościom zaś pp. komisarzom trybunału skarbowego in activitate będącym podatek czopowego rocznego in vim ekspens ich z obudwu województw wybrać zlecamy. Do tego remanent w skarbie pruskim zaległy w województwie brzeskiém złotych 76, w inowłocławskim 56 ab actu sejmu traktatowego do odebrania tymże ichm. pp. komisarzom, ut æquali jako i przedtém gaudeant portione, przydajemy.

Interes jmp. Sokołowskiego regenta grodzkiego brzeskiego jmp. marszałkowi koła naszego, aby był z podatku szelężnego uspokojony, zalecamy prævia calculatione, jeżeli czego ad rationem nie zabrał; tudzież i wszytkie generaliter asygnacye, które anterioribus laudis są deklarowane wypłacić injungimus. Ichm. pp. Prusinowskiego i Kołudzkiego przy dawnego podatku uchwale zachowujemy i do egzekucyi przywieść committimus salva præcustoditione, gdzieby się kwity ichmościów znalazły, ponieważ ten podatek na rok tylko jeden ichmościom jest pozwolony.

A gdy ostatniéj defluitacyi soli jmp. administrator samborski wydać na województwa nasze recusat, do upomnienia się przy winnéj obserwancyi o tęż sól do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m.

pana, ww. ichm. pp. Jana Zboży Radojewskiego brzeskiego, Ignacego z Lubrańca Dąmbskiego inowłocławskiego pisarzów ziemskich za posłów uprosiliśmy, obligując ichmościów, aby circa præsentiam jmp. żupnika województw naszych serio o tę się sól nam należącą upomnieli i oraz aby jako wielkiego ministra tegoż jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, n. w. m. pana, upraszali, żeby do najjaśniejszego majestatu jkr. mci, p. n. m. suam interponat autoritatem, aby extranei et impossessionati amoveantur, tak od trzymania ekonomij stołowych jkr. mci jako i wszelkich prowentów universæ reip., a aby terrigenæ et possessionati constituantur. Dunaj w województwie brzeskiém, quondam gościniec do dóbr wsi Ruszk należący w województwie i powiecie brzeskim leżący, także Kijow i Zagajewiczki w województwie inowłocławskiém zostające ab onere szelężnego ad præsens uwalniamy.

A ponieważ jw. jmp. Andrzéj z Lubrańca Dąmbski kasztelan brzeski kujawski, n. w. m. pan, z kontrahencyi na dwuletnie szelężne województwa brzeskiego w roku 1699 poczynającéj się, a w roku 1701 kończącéj się doskonały uczynił rachunek: tedy tegoż jw. jmp. kasztelana brzeskiego kujawskiego z sumy 32,000 przez te dwie lecie provenientis præsenti laudo kwitujemy, a retenta do tego podatku nie podobierane wybierać i egzekwować hocce laudo concedimus et injungimus, salva satisfactione za funkcyą poselską jw. jmp. kasztelanowi inowłocławskiemu w wyliczeniu półtoru tysięcy złotych polskich przez tegoż jw. jmp. kasztelana brzeskiego præstanda. Kwit in anno 1715 sukcesorom niegdy w. jmp. Serafina Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego w. jmp. Chryzostomowi Słubickiemu podsędkowi ziemskiemu brzeskiemu uchwałą województw naszych z podatku czopowego anteriori laudo przyznany i teraźniejszém aprobujemy we wszytkiém, jako ten tam uczyniony przyznajemy. Którą to uchwałę i postanowienie nasze jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do akt grodzkich podać zlecamy.

Antoni W. z. L. Dąmbski ł. p. m. w. k., m. p. (L. S.)

163.

1721. *September*, 16. *Radziej. grodz. Relation. 15 f. 143.*

312. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta post festum sancti Matthaei apostoli proxima (September, 26), anno Domini 1721. Obtulit nobilis Stanislaus Chatkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw na sejmik dnia dzisiejszego prawem publiczném sejmu traktatowego naznaczony, na dzień 16 miesiąca września do Radziejowa na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Ponieważ exitiali eventu sejmik deputacki dnia wczorajszego nie jest skutecznie zakończony, nie chcemy aby województwa nasze inconsulta bez domowego zostawały porządku, przeto, co należy ad internam województw naszych dispositionem, non intermittimus media. Mając pro primo objecto dawniejszych naszych sejmików sancita, które dotąd do skutku nieprzywiedzione, mianowicie rekompensując znaczne straty i usługę in publicum jmp. Jana Zboży Radojewskiego pisarza ziemskiego brzeskiego, lubo nie jest par meritis præmium, resztę należącą tak dawną niewypłaconą præsenti sancito jako najprędzéj wypłacić injungimus, aby asygnacya z uchwalonego przeszłego szelężnego jmp. pisarzowi ziemskiemu brzeskiemu instantanee wydana była, obligujemy.

Odebrawszy od ichm. pp. komisarzów województw naszych na trybunał skarbowy radomski uproszonych sufficientem bene gestæ provinciæ relationem, przy winném podziękowaniu ichmościom upraszamy præsenti laudo tychże ichm. jmp. Jana Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego z województwa tegoż i Aleksandra Wolskiego sędziego ziemskiego inowrocławskiego z województwa tegoż na trybunał skarbowy radomski komisarzów, naznaczając ichmościom na tamtę podróż z województw brzeskiego i inowrocławskiego kurencyą czopowego pro anno præterito za przeszłą funkcyą i za przyszłą, za rok przyszły 1722, także i remanent skarbu pruskiego na województwa nasze przychodzący ichmościom naznaczamy. Gdy zaś zachodzą justæ concivium nostrorum querimoniæ, że podatku szelężnego przeszłemi uchwałami postanowionego ex ratione decesów przez spalenie karczmów i browa-

rów wypłacać nie mogą, więc adhærendo legi publicæ de conflagratis sancitæ, tych ichmościów, którym karczmy i browary intra spatium czterech lat pogorzały, żadnéj w dobrach swoich propinacyi nie mieli, od podatku szelężnego ad præsens uwalniamy, osobliwie jmp. Ubysza a solutione podatku szelężnego dla znacznéj dóbr jego pogorzeli i spustoszenia wsi Dębołęki, także i dobra Salno funditus zdezelowane uwalniamy, in verificationem których et sufficientiorem probationem decesu powinni będą ichmośc. possessores pogorzele swoje et carentiam propinationis juramentis coram officiis proprii districtus evincere.

In supplementum zaś pomienionego decesu ichm. pp. posesorów dóbr jkr. mci, duchownych i ziemskich, karczem novæ erectionis, w których propinatio od początku przeszłéj uchwały naszéj w roku przeszłym 1720 postanowionéj dawniejszych czasów actualiter była, præsenti laudo ad solutionem obligujemy, dla czego uprosieliśmy jmp. Jakóba Racięckiego, aby wszystkie karczmy novae locationis, których w taryfie anni 1681 nie masz, teraz tak w województwie brzeskiém kujawskiém jako i w inowrocławskiém do regestru szelężnego indukował, wprzód rekwirując ichm. pp. posesorów, aby przez kaczmarzów swoich lub administratorów juramenta super realitatem quantitatis wyszynkowanych beczek uczynieli; in casu zaś renitentiæ dajemy liberam facultatem, aby do grodu przypozywał et ad solutionem intra spatium sześciu niedziel adigat. Który podatek przyprowadziwszy przez juramenta, ad quantitatem chorągwiom lekkim na 1,300 złotych na dopłacenie ćwierci krasnostawskich, do województwa brzeskiego do tychże karczem tegoż województwa asygnacyą wydać powinien będzie.

Na oddane listy w kole naszém od joo. ichm. pp. kasztelana krakowskiego, hetmana w. koronnego, książęcia jm. Czartoryjskiego kawalera maltańskiego odpisać competenter jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy.—A ponieważ in elusionem praw i dawnych zwyczajów jmp. Blumental administrator soli samborskiéj temere rebelliter wydawanie województwom naszym recusat soli suchedniowéj i trzy defluitacye województwom naszym zatrzymał, dla czego zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby uniwersał po miasteczkach województw naszych wydał, żeby przejeżdżających furmanów lub po sól lub z solą zatrzymywano i wendycyi soli tamowano, w czém seriam et vigilem jmp. żupnikowi województw naszych curam injungimus.

A że na jmp. Blumentala administratora ekonomii samborskiéj od zniszczonego per calamitates miasta Bydgoszczy jest w kole naszém

doniesiona querimonia, że tenże jmp. administrator depositoria soli samborskiéj, na gruncie miasta Bydgoszczy lege publica postanowione, privata autoritate et temera praescriptione na insze miejsca contra omnem praxim przenosi, przez co ostatni upadek miasta tego musiałby nastąpić: więc zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego, aby do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego napisał, żeby zakazał jmp. Blumentalowi continuare hunc abusum; także do jmp. starosty bydgoskiego, aby jegomość impediat haec violenta attentata przez jmp. Blumentala illicite praemeditata. Mając podaną w kole naszém oo. Franciszkanów konwentu inowrocławskiego suplikę o wypłacenie asygnacyi ś. p. jmp. Janowi Trzebuchowskiemu dawnemi laudami asygnacyą deklarowaną, a przez tegoż ś. p. jmp. Trzebuchowskiego in suffragium animae przerzeczonemu konwentowi zleconą, którą z przyszłéj uchwały najpierwszéj do zapłacenia deklarujemy.

Widząc także zrujnowanego konwentu radziejowskiego rudera, których erectionem et meliorem statum teraźniejszy jm. ks. gwardyan przyprowadzić intendit, więc in supplementum jm. ks. gwardyanowi złotych trzysta naznaczamy, obligując jmp. Racięckiego, aby ex accessu podatku szelężnego karczmy novae erectionis złotych 300 konwentowi radziejowskiemu zapłacił; insuper dawnemi laudami oo. Bernardynom jerozolimskim aby suma 300 złotych polskich przez jmp. Racięckiego z podatku szelężnego z karczm novae erectionis województwa inowrocławskiego zapłacona była, obligujemy.

A ponieważ miasteczko Wrocławek dla znacznéj dezolacyi contingens szelężnego według taryfy anni 1681 wypłacić nie może, więc według dawnego kontraktu et punctum laudi anterioris quantitatem zapłacić tylko powinno.

Mając relacyą o egzakcyi retentów podatku szelężnego anni 1699, żeby amplius concives nostri tą egzakcyą non graventur, in futurum exactio pomienionych retentów abrogatur salvo calculo exsolutorum. Którą to uchwałę i postanowienie w kole braterskiém jmp. marszałkowi koła naszego do ksiąg grodzkich, ręką jego własną podpisawszy, podać zlecamy. Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca września, roku Pańskiego 1721.

Michał Zakrzewski burgrabia grodzki kowalski, marszałek województw kujawskich, m. p. (L. S.)

164.

1722 *September*, 14. *Brzes., grodzka Oblatar. Od. 1b. f. 202.*

313. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Brestensi sabbatho ante festum sancti Michaelis archangeli proximo (September, 26), anno Domini 1722. Obtulit generosus Valentinus Grabski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik do Radziejowa na dzień 14 miesiąca września, to jest, in crastino sejmiku deputackiego w roku niniejszym 1722 szczęśliwie odprawionego, gospodarski przypadający zgromadzeni, czyniąc jako najlepszy porządek w województwach naszych, bez którego etiam regnis diu stare negatum, takową na teraźniejszym sejmiku uczyniliśmy uchwałą naszą dyspozycyą.

Naprzód dowiedziawszy się a concivibus nostris, że po wsiach duchownych i królewskich chłopi sobie potajemnie gorzałki palą, piwa w garcach u siebie robią, także u ślachty w browarach, w czém jest præjudicium podatkowi szelężnego, w miastach zaś tak szelężnego jako i czopowego: warujemy tedy praesenti laudo, aby takowy każdy chłop we wsi, obywatele zaś w miasteczkach abhinc nie ważyli się robić piw potajemnie tak w garcach jako i browarach ślacheckich, tudzież w miastach piw ślacheckich aby się nie ważyli obywatele brać do szynków, gorzałek palić po wsiach chłopi sub poena ducentarum marcarum, to jest, dwuchset grzywien tak na chłopa, któryby się ważył robić piwa i gorzałki jako i na tego, ktoby u siebie pozwalał chłopom piwa robić, wiedząc, że w tém detrimentum znaczne podatku w województwach jest; w czém ichmość panowie sąsiad sąsiada, gdy się pewności dowie, pozwać ad quodvis judicium terrestre sive castrense i tam sądzić się z nim powinien. Grzywien zaś medietas judicio, altera delatori cedere ma.

Podatek szelężnego podług laudum anni 1720, które in toto aprobujemy i wydanych asygnacyj przez jmp. marszałka téj uchwały ichm. pp. asygnataryuszom, którzy jeszcze ichmości nie wypłacili, tedy præsenti laudo do wypłacenia prędkiego obligantur, salvis conflagratis przed tymże podatkiem uchwalenia, których i samo prawo libertuje. A że miasto Wrocławek wyszło według taryfy dawnéj na asygnacyą znakowi

usarskiemu jw. jmp. podskarbiego koronnego na złotych 2,137 i groszy 20, województwa zaś nasze ex clementia ruin i spalenia miasta tego przy dawném laudum konserwują ich, redukując tylko do 900 zł., z zapłacenia tedy residuitatem 1,237 zł. groszy 20 ad complementum sześciu tysięcy wydanéj asygnacyi razem cum residuitate dwu tysięcy, ponieważ asygnacya ośm tysięcy wynosi, modum rekompensowania temuż znakowi na przyszłych sejmikach deklarują. Taż rekompensa ichmościom inszym asygnataryuszom z tego podatku nieuspokojonym być ma; przy témże laudum miasto Radziejów od tegoż podatku konserwujemy, salva recompensatione asygnataryuszom do tegoż miasta. — Zważywszy przytém województwa nasze wielkie præjudicium miasta jkr. mci Bydgoszczy od jmp. barona Blumentala generalnego ekonomii samborskiéj administratora, który przeciwko prawom miasta tego et cum detrimento województw naszych, z uszczerbkiem podatków od tegoż miasta do województw wnoszonych przeniósł żupy z gruntu miejskiego na grunt do wójtostwa należący, przez co przy tychże żupach szynk komu inszemu cessit, a miasto ma wielką szkodę w propinacyi, województwa zaś w podatkach od miasta należących, w czém supplicem libellum donieśli województwom naszym na sejmik teraźniejszy: obligujemy tedy obywatelów miasta pomienionego, aby trzymając się praw swoich, przypozwali do sądu asesorskiego jmp. barona Blumentala, na który koszt czopowe roczne kondonujemy im; toż chcemy miéć po inszych miastach i miasteczkach, gdziekolwiek żupy znajdują się w województwach naszych, jeżeliby administratores tychże żup ważyli się potajemnie zakładać szynki cum detrimento posesorów tych miejsc, aby takowe likwory brane były in fiscum per possessores, ponieważ z tego żadnego emolumentu województwa nasze nie mają i owszem detrimentum. Zlecamy zaś jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem województw naszych list pisał do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, prosząc za tymi mieszczanami o jak najprędszą akceleracyą sprawy, także do jw. jmp. podskarbiego w. koronnego, aby widząc tak znaczną krzywdę województw i miasta, do téj sprawy nie dawał protekcyi jmp. Blumentalowi.

Miasta Gębice i Kruświce widząc in miserrimo statu zostające, od czopowego na lat trzy libertujemy. A że miasto Inowrocław securitatem księgom ziemskim i grodzkim przez reparacyą ratusza opatruje znacznym kosztem swoim, tedy połowę czopowego do roku im na tę spezę kondonujemy. Widząc zaś wielką ruinę przez pożar ogniowy dóbr niektórych ichm. pp. concivium nostrorum, mianowicie jmp. Jarnow-

skiego podkomorzyca brzeskiego kujawskiego wieś Bodzanowek, tudzież jmp. Zakrzewskiego kasztelanica kruświckiego browaru w dobrach Grojcu spalenie, także jmp. Stanisława Dzierżawskiego, także Seroczki jmp. Grabskiego: tedy tych wszystkich ichmościów, jako samo prawo każe, od podatku, który jest in manibus województw naszych, libertujemy. Wieś Jonocin jmp. Bilickiego secundum tarifam pogłówne generalne wypłacając, jeżeliby co za drugą część do niego nienależącą płacił, tedy ad repetitionem ad quodvis judicium odsełamy.

A ponieważ owczarze i owczarkowie są pociągnieni w dobrach duchownych do płacenia od owcy staréj po szostaku bitym, od młodéj po trojaku takiéjż monety, co possessores bonorum in supplementum pogłównego obracają: tedy województwa nasze, w dobrach królewskich i ślacheckich tenże biorąc sposób, naznaczają na tychże owczarzów od staréj owcy groszy sześć szelągami, od młodéj groszy trzy takiéjż monety na rok jeden, co in supplementum pogłównego ichmośc. possessores ad libitum sui w dobrach swoich obrócić powinni; ten podatek od teraźniejszéj uchwały aż do przyszłéj trwać ma. — Mając zaś wielką krzywdę possessores dóbr ziemskich, królewskich i duchownych przez swawolę ludzi lóżnych, którzy dla taniości teraźniejszéj służyć nie chcą, tylko sobie libere po wsiach chodzą, tedy præsenti laudo warujemy, iż któryby takowy we dwie niedzieli po nowym roku błąkał się, aby takowych, gdziekolwiek znajdować się będą, brali i do miast ad detentionem oddawali bez szkody jednak żadnéj im czynienia. A że zagęściły się w województwach naszych swawole w czeladzi gospodarskiéj i poddanych, że od swoich panów własnych bez żadnéj danéj okazyi i krzywdy uciekają: tedy zabiegając temu złemu, præsenti laudo stanowiemy, aby żaden z czeladzi i chłopów lóżnych nie ważył się odchodzić z miejsca, póki atestacyi od pana swego nie weźmie; w czém ichmościów obligujemy, ażeby też kiedy dosłuży do czasu tak czeladnik jako i chłop dobędzie, a zechce do inszego przenieść się pana, nie tamowali im atestacyj; ktoby zaś bez atestacyi przyjął czeladnika, lóżnego czyli poddanego lub chłopa do wsi, takowy stą grzywien penowany być powinien, o co injuriatus in quovis judicio województw naszych czynić ma i te sto grzywien jemuż cedere powinny. Znajdują się zaś ludzie po wsiach i miasteczkach, którzy ani w służbie, ani na rolach osiadać, ani quovis titulo panom swoim zacięgować, tylko na dzień najmują się i wielkie po posesorach wyciągają zapłaty; tedy na takowych kładziemy podatku złotych dwanaście, to jest, na ratę jednę złotych sześć, na drugą

złotych sześć, co cedere ma ichm. posesorom in supplementum pogłównego.

Widząc województwa nasze znaczną reparacyą kościoła farnego miasta Radziejowa, miejsca consiliorum nostrorum, które do tego przyszło już było, że i secure na obradach naszych zasiadać nie mogliśmy: tedy zachęcając w. jm. ks. Ruszkowskiego kanonika płockiego, proboszcza radziejowskiego do tém lepszéj reparacyi kościoła tego, naznaczamy soli z zatrzymanych nam według kapitulacyi skarbu z posłami z województw naszych beczek dwa tysiące. Indolendo także super casum znacznéj pogorzeli dóbr jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego Śmiełowic, w których i kościół funditus z aparatami i dzwonami i domostwami kościelnemi w perzynę obrócony: tedy aby tém prędsza mogła być promulgowana chwała boska, naznaczamy wzwyż wyrażonemu jw. jmp. kasztelanowi z téjże defluitacyi zatrzymanéj soli beczek tysiąc, residuitatem zaś do téjże soli trzech tysięcy beczek, beczek trzysta należących oo. Franciszkanom radziejowskim na reparacyą kościoła naznaczamy, salva jednak exsolutione grzywien od téj soli do skarbu należących; któréj to soli u administratorów i posesorów teraźniejszych ekonomii samborskiéj według wzwyż wyrażonéj kapitulacyi skarbu z posłami naszymi ciż ichmość repetere mają, w czém obligujemy jw. jmp. kasztelana brzeskiego kujawskiego, aby wespół z jm. ks. kanonikiem płockim in quovis foro dochodził tego.

Obstringimus przytém præsenti laudo jmp. żupnika województw naszych, aby od skarbu sól dobrą odebrawszy, onę wiernie ichmościom braci oddawał według taryfy; także ichm. pp. podwojewodzych województw naszych obstringimus, aby taksę wszystkich rzeczy vendibilium et utensibilium według słuszności formowali i onéj attentent, contrarios zaś téjż taksy karali sub pœnis in statuto regni descriptis. Desiderium jw. jmp. Andrzeja z Lubrańca Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego względem dawnych asygnacyj szelężnego przez arendę od województwa brzeskiego trzymającego, to jest, anni 1699, że teraz decyzyi na teraźniejszym sejmiku wziąć nie mogło, do sejmiku relationis odkładamy. Zlecamy także jmp. marszałkowi koła naszego, aby imieniem województw naszych napisał do jw. jm. ks. biskupa kujawskiego, instando, aby jegomość szelężne uchwalone anni 1720 z dóbr swoich ichm. pp. asygnataryuszom wypłacić zlecił, ponieważ ichm. pp. administratores, ekskuzując się zakazem jegomości, wypłacać tego podatku

nie chcą, który na wypłacenie ćwierci krasnostawskich i asygnacye anni 1712 jest dysponowany.

A że sejmik teraźniejszy gospodarski jest na to destynowany, aby wszelki porządek stonowił się w województwach naszych, więc dosyć czyniąc temu, uprosiliśmy e medio nostri przez wolne obranie koła naszego za komisarzów na przyszły trybunał skarbowy z województwa brzeskiego jmp. Bartłomieja na Głębokiém Głębockiego stolnika inowrocławskiego, sędziego grodzkiego brzeskiego, z województwa inowrocławskiego jmp. Stanisława Sokołowskiego, których ichmościów obligujemy fide, honore, aby na tamtém miejscu bronili województw i w żadne nie wprowadzali długi; præcavemus też to sobie, że funkcya ichmościów do roku tylko jednego trwać ma, to jest, do obrania przyszłych ichm. komisarzów. Przy których ichm. pp. komisarzach, że jest potrzebny jmp. plenipotent województwom naszym dla spraw różnych ichmościów braci i całych województw: tedy uprosiliśmy za plenipotenta na témże miejscu jmp. Andrzeja Chwalkowskiego regenta grodzkiego inowrocławskiego; ichmościów zaś braci naszych tych, których ad præsens nie mogliśmy bene meritos ukontentować funkcyami, osobliwie jmp. marszałka teraźniejszego koła naszego, conciliando internam et exoptatam pacem atque mutuam amicitiam, na przyszłe następujące sejmy odkładając affectus nostros, konsekrujemy i deklarujemy.

Tomasz z Lubrańca Dąmbski skarbnik inowrocławski, marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego i inowrocławskiego, mp. (L. S.)

165.

1722. *September*, 30. *Radziej. grodz. Relation. 15 f. 224.*

314. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Michaelis archangeli proximo (October, 1), anno Domini 1722. Obtulit generosus Martinus Badkowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw po pirwszym antekomicyalnym fatali exitu zerwanym sejmiku za powtórnym jkr. mci, p. n. m., uniwer-

sałem na dzień 30 miesiąca września na miejsce zwyczajne do Radziejowa na teraźniejszy zgromadzeni antekomicyalny sejmik. Wprzód najwyższemu Panu zastępów jako najpokorniejszą z należytemi dziękami wyznawamy adoracyą, którego dexteram fecit virtutem, że po kilkunastoletniéj rzeczyp. aflikcyi misertus est super populum i dopuścił primo capiti najjaśniejszemu majestatowi jkr. mci, p. n. m., być pokoju, którego świat dać nie może, autorem i w nim województwa nasze jako i całą rzeczp. przez lat kilka dulci saturare quiete; circa fidelem jkr. mci, p. n. m., wiernego poddaństwa subjectionem głębokie niesiemy podziękowanie, że województwa nasze przez wydanie powtórnego uniwersału w osobach ichm. pp. posłów nie chce mieć na następującym sejmie ope et consilio destitutos. Zaczém do pierwszego obrady dzisiejszéj przystępując motivum, zwyczajną i prawem opisaną zachowując pluralitatem votorum, ww. ichm. pp. Augustyna z Mieroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego, Antoniego z Lubrańca Dąmbskiego łowczego poznańskiego z województwa brzeskiego, także ichm. pp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego chorążego, Adama z Głębokiego Głębockiego podkomorzyca brzeskich kujawskich z województwa inowłocławskiego obraliśmy i na przyszły sejm w Warszawie dnia 5 miesiąca października przypadający uprosieliśmy, obligując ichm. pp. posłów wyżéj mianowanych, aby na tym sejmie, daj Boże, prosperiori eventu niżeli insze agitowanym według podanéj instrukcyi, która nietylko teraźniejsze jkr. mci, p. n. m., przez instrument instrukcyi jmp. posłowi dany, ale i tak dwuletnie na rozeszły sejm propositiones complectitur, we wszystkiém sprawieli się, jakoteż et privata województw naszych desideria serio manuteneant i cokolwiekby ultra contenta instrukcyi baczyli nocivi vel proficui całéj rzeczyp. i województwom naszym, vigili cura jako boni cives promoveant vel amoveant i wszystko staranie swoje na to impendant, ut bene sit patriæ.

To jednak singulariter ichm. pp. posłom zalecamy, aby sól suchedniową za lat trzy województwom naszym przez jmp. Blumentala zatrzymaną za ordynansem wyraźnym ze skarbu evincant, aby sub tractu sejmu pro præterito oddana była, in futurum zaś provideant securitatem, aby według prawa i dawnych zwyczajów na Zielone Świątki, zaczynając ab anno proxime venturo, w każdym roku oddawana była, sub rigore legis alias sub impedimento et præpeditione przedawania soli skarbowéj i aby skarb nie podciągał de anno ad annum currentiam roku, żeby non post decursum roku ale inclusive w każdym roku sine

præjudicio et elusione województw onę oddawał. Insze zaś materye w kole naszém wniesione, tudzież supliki miast (oprócz listów na które omni civilitate jmp. marszałkowi koła naszego odpisać, jako i list instancyalny do jmp. podskarbiego w. koronnego za jmp. Wojciechem Jarnowskim generałem adjutantem wojsk jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp., aby desiderium jego ukontentował, napisać committimus) do przyszłego sejmiku relationis odkładamy i zachowujemy. Którą to uchwałę naszę ręką jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg grodzkich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 30 miesiąca września, roku Pańskiego 1722.

Adam Głębocki, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, mp. (L. S.)

166.

1722. *September*, 30. *Radziej. grodzka Relation. 15 f. 227.*

315. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta post festum sancti Michaelis archangeli proxima (October, 1), anno Domini 1722. — Obtulit generosus Martinus Bądkowski.

Instrukcya w. ichm. pp. Augustynowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Antoniemu z Lubrańca Dąmbskiemu łowczemu poznańskiemu, z województwa brzeskiego i ichm. pp. Antoniemu Zboży Zakrzewskiemu chorążemu, Adamowi z Głębokiego Głębockiemu podkomorzycowi brzeskim kujawskim, z województwa inowłocławskiego posłom, na sejm teraźniejszy warszawski z sejmiku radziejowskiego dnia 30 miesiąca września roku Pańskiego 1722 na miejscu zwyczajném odprawionego uproszonym dana.

Naprzód ichm. pp. posłowie województw naszych winne jkr. mci, p. n. m., præstabunt dzięki, że własnemu non parcendo zdrowiu, impendit oneż saluti publicæ i sejm według prawa determinowany w czasie naznaczonym złożyć raczył, dając dowody, że jako rempublicam życzy sobie widzieć amplam et floridam, tak téż legibus et immunitatibus tutam et provisam.

1. Primum et principale objectum, które jkr. mci, p. n. m., w instrukcyach swoich proponere raczy, prætensum titulum regium dworu berlińskiego uważając, ponieważ interes ten omnium ordinum regni matura eget deliberatione, tedy ichm. pp. posłom tak ratione tituli regii jakoteż feudi eventualis cum sensibus całéj rzeczyp. konformować się zlecamy.

2. Podobnaż cara jmci moskiewskiego prætensio względem przyznania sobie tituli imperatoris Russiæ communem z całą rzecząp. ichm. pp. posłów exiget sensum jako i akceptacya traktatu i punktu de rep. z Koroną szwedzką zawartego i postanowionego insciis et inconsultis nobis.

3. Wzbudza præprimis curis nietylko sąsiedzkie in vicinia prowincyi pruskiéj subsidium, ale a majoribus podane nam wiary świętéj præsidium et zelus, jako najusilniejszą do całéj rzeczyp. interpozycyą, ażeby kościoły katolickie in ditione dworu berlińskiego zostające paktami dawnymi asekurowane, teraz zaś recenter ab catholicis odebrane religioni orthodoxæ restituantur, instabunt quam urgentissime ichm. pp. posłowie.

4. Księstwo inflantskie jako jkr. mość, p. n. m., w instrukcyi swojéj wyrażać raczy unicum tot discriminum belli præmium ażeby według dawnych i późniejszych zawartych sojuszów z carem jmcią restituatur rzeczyp. jako pars suo toto, znosić się będą ichm. pp. posłowie provincionaliter i concurrent do jw. jmp. marszałka, ażeby ore publico doceat de eventu poselstwa swego do cara jmci moskiewskiego.

5. Do téjże jw. jmp. wojewody mazowieckiego relacyi należéć będzie informować całą rzeczp., co za pretensye car jmość moskiewski obtendit do księstwa kurlandzkiego i semigalskiego, których księstw rzeczp. jest immediata post sterilem decessum książęcia jmci teraźniejszego domina i za co one ustawiczną regimentów licznych dotychczas præmebat subsystencyą, z któréj jw. jmp. wojewody mazowieckiego informacyi ichm. pp. posłowie conformiter z całą rzecząp. pomienionym księstwom tranquillitatem et juribus majestatis et reip., ne quid detrimenti patiantur, providebunt. Oraz nie przepomną przy publicznych od wojsk cara jmci urazach i krzywdach nieznośnych szkód, singulariter województw naszych, w których zawsze pro libitu suo pozwalali sobie, pominąwszy insze województwa dyskretnym marsem, w naszych województwach cum summa oppressione obchodzili się, aby tak wielkich szkód upomnieli się; także za rabonki kościołów, dworów ślacheckich, za

zabieranie koni, zaboje ślachty, popalenie wsiów i miasteczek urgebunt satisfactionem.

6. Ażeby rzeczp. tutiori securitatis publicæ præsidio cieszyć się mogła, providebunt ichm. pp. posłowie, ażeby wyraźném prawem było to cautum, żeby ministrowie sascy w interesach rzeczyp. publicznych żadnych materyj ani legacyj do postronnych monarchów nie traktowali, ani żadnych praktyk inscia et inconsulta rep. nie formowali, a jeżeliby podobny abusus znalazł się, aby przez konstytucyą sejmową był zniesiony i kasowany.

7. Senatus consilia in antecessum odprawione aby były rzeczyp. czytane i komunikowane, upraszać będą ichm. pp. posłowie; cavebunt także serio, aby ex senatus consiliis żadne legacye ad exteros wyprawowane nie bywały principes.

8. W tém ichm. pp. posłowie województw naszych osobliwą miéć będą animadwersyą, ażeby rzeczp. w nowe wojny, ani koligacye żadne, ani conjunctiones armorum offensive implikowana nie była cum exteris principibus.

9. A ponieważ materya władzy hetmańskiéj i oddanie komendy wojska cudzoziemskiego już jkr. mość, p. n. m., regio judicio et provisione sopire raczył: tedy ichm. pp. posłowie pro amotione hujus scopuli, o który się dobra publicznego rozbijały i tamowały rates winne jkr. mci, p. n. m., wyznają grates, oraz aby in futurum władza hetmańska in militaribus utriusque authoramenti tak polskiego jako i cudzoziemskiego zaciągu w swoich prerogatywach prawem opisanych nienaruszenie zachowana była, curabunt ichm. pp. posłowie.

10. Non intermittent ichm. pp. posłowie od ichm. pp. generałów wojska cudzoziemskiego seriam exigere inquisitionem, jeżeli in barbam legis novellæ pod regimentami więcéj się znajduje dysydentów czyli też cudzoziemców, chociaż katolików in functionibus szarży in contemptum et postpositionem nacyi polskiéj, także oficyalistowie mniéj potrzebni emungentes remp., signanter generał inspektor, który niemały contingens z wojska bierze, aby removeatur i inni cum abusivis titulis szarży swych aby byli irremissibiliter relegowani i kasowani.

11. A że przeciwko prawu starostwo nowodworskie i inne królewszczyzny extraneis et non terrigenis, nec indigenis z łaski jkr. mci, p. n. m., konferowane, tedy obligujemy ichm. pp. posłów, aby one podali pro vacanti i upraszali jkr. mci, p. n. m., aby panis benemeritorum

terrigenis et benemeritis był oddany et in futurum cavebunt, ne similia fiant in præjudicium legis publicæ.

12. Skarb jkr. mci i rzeczyp. ażeby przez prywatne cła nieaprobowane non diminuatur, zabiegać temu będą ichm. pp. posłowie i aby ci, którzy cła i myta jakie nowe sobie constituerunt, lub też ceł królewskich i rzeczyp. płacić unikają, jako i ci, którzy kupców z towarami cujuscunque generis deprædantur pod pretekstem wymyślonego cła, pro deprædatoribus publicis rozumieni i karani byli, rigorem legis procurabunt.

13. Ekonomie jkr. mci, p. n. m. et proventus mensæ regiæ, żupy samborskie, bocheńskie i wielickie ponieważ administrantur przez ludzi saskich i innych extraneos, tedy ichm. pp. posłowie upraszać będą jkr. mości, p. n. m., aby ci wszyscy removeantur, a na ich miejsce nobiles possessionati constituantur.

14. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiæ, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém avulsorum nastąpiła redintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomią szawelską do wykupna jkr. mci asekurowaną eximant, promovebunt ichm. pp. posłowie.

15. Jmp. Blumental extraneus, impossessionatus in præjudicium praw koronnych trzyma ekonomią samborską; tedy jako się to in præjudicium praw ojczystych dzieje, tak serio instabunt ichm. pp. posłowie, aby od téj administracyi amoveatur; nihilominus z soli na składach będącéj zatrzymane trzy sole województwom naszym compensentur instantanee sub tractu comitiorum, czwarta zaś sól juxta cursum lege præscriptum jako insze consequenter in futurum quotannis na Zielone Świątki aby sine protractione et elusione pod zabraniem soli na składzie zostającéj od roku do roku punktualnie inclusive pendantur.

16. A że oficyalistowie skarbowi prætextu napisanego na przeszłym sejmie recesu od wszelkich jurysdykcyj subterfugiunt, referując się cum præjudicio injuriatorum do sądów zadwornych, a zatém że trudny ubogim ludziom do sądu zadwornego ex distantia loci accessus, dlaczego skarbowi ludzie ad abusus et licentiosos udają się excessus, urgebunt serio ichm. pp. posłowie, aby pro delictis et excessibus coram judicio terrestri seu officio castrensi odpowiadali. Także aby na celnych komorach oficyalistowie ślachta, possessionati znajdowali się, ne ab imparibus aggravetur status nobilitaris, kiedy plebei przysięgi śla-

chty słuchają i inne exercent officia, przez co derogatur statui nobilitari, o co omni studio et applicatione concurrent ichm. pp. posłowie.

17. Nie przepomną ichm. pp. posłowie tak wielkiéj ultra præscriptum soli skarbowéj pretium od jmp. Blumentala depaktacyi, którą aby cum pœnis województwom naszym bonifikował et in futurum aby się nie ważył czynić ekstorsyi, curabunt.

18. Aby prowincya pruska circa jura sua municipalia, osobliwie miasto Toruń circa immunitatem od cła na Fordanie tak królewskiego jako i rzeczyp. i innych egzakcyj konserwowane było, procurabunt ichm. pp. posłowie. Urgebunt także od skarbu, ażeby detur calculus percepty znacznéj od furmanów i innych kupców, którzy in anno 1720 lądem wszystko zboże z Torunia wywieźli, płacąc nihilominus od wozów i od koni na komorze dybowskiéj.

19. A jako immunitates miasta Torunia ichm. pp. posłowie manutenebunt, tak aby toż miasto Toruń ultra patrias leges et mores więcéj sobie nie pozwalało et ad exoticum contributionum, to jest, akcyzy generalnéj cum præjudicio ślachty i duchowieństwa (gdy kożdego jakimkolwiek pojazdem przyjeżdżającego do miasta trzęsą i rewidują) nie przychodziło modum; także aby toż miasto Toruń Podgorza i inszych do starostwa dybowskiego atynencyj incolas nie oprymowało, ale żeby nadane im od najj. królów i od szczęśliwie nam teraz panującego najj. króla jm. aprobowane sacrosancte obserwowało przywileje, osobliwą na to ichm. pp. posłowie wymogą konstytucyą, jako i na to, aby podług dawnych zwyczajów in recognitionem supremi dominii jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp. i ex ratione trzech brzegów Wisły do starostwa dybowskiego należących, klucz od skrzynki pieniędzy od mostu do zamku dybowskiego oddawało i nazad z zamku według potrzeby cztery razy do roku brało; także aby tąż konstytucyą młyn Lubicz nazwany do starostwa dybowskiego należący według lustracyi cum refusione proventuum do starostwa dybowskiego redeat.

20. Mając w osobliwéj konsyderacyi procesa do sądów duchownych evocatorie o dziesięciny, czynsze i różne pretensye obywatelom ziemskim intentowane, a zatém procesami, klątwami i innemi censuris ecclesiasticis statum nobilitarem oppressum et innodatum: jako najpilniejsze ichm. pp. posłowie miéć będą staranie, aby per legem positivam o takowe sprawy, które forum sæculare sapiunt, nie byli ślachta do jurysdykcyj duchownych pociągani, także dziesięciny wytyczne po dobrach ziemskich ne prætendantur i owszem kompozycye dawnych

egzaktorów observentur, albo gdzie żadne inante nie zaszły, nowe combinentur, po dobrach zaś królewskich i duchownych z wielkiém zrujnowaniem agricolarum non protrahentur, aż do sprzątnienia wszystkiego zboża z pola i aby posesor illorum bonorum, z których wytycz prætenditur, do kontrahencyi był najbliższy, præcavebunt.

21. Altylerya koronna, decus et præsidium rzeczyp., aby należytymi prowentami opatrzona była, żeby armaty po fortecach i cekauzach sporządzone były i wszelkie necessaria do altyleryi należące obmyślone były, cum tota rep. ichm. pp. posłowie wynajdą media, adjungendo pro augmento prowentów et commodo altyleryi, aby sołtysi i lemani, cujuscunque sint status et conditionis, hybernę i kwartę płacili.

22. A ponieważ hyberna zrujnowane per hostilitatem starostwa i inne dzierżawy w prowincyi wielkopolskiéj przeładowaniem agrawująca dotychczas do koekwacyi z prowincyą małopolską nie przyszła: tedy tak koekwacyą hyberny jako i podatek pogłównego juxta tarifam anni 1676 na zapłatę wojsku uchwalonego a przez repartycyą skarbową improportionaliter z prowincyą małopolską na prowincyą wielkopolską dyspcnowanego omni conatu promowować będą (ichm. pp.?) i w tém provincionaliter tak z ichm. pp. posłami prowincyi wielkopolskiéj jako i z senatem znosić się będą, aby alio genere podatkowania genus to pogłównego immutetur i żeby prowincya małopolska bonificet prowincyi wielkopolskiéj onus tak wielkiego pogłównego.

23. Jeżeliby od prowincyi małopolskiéj proponowano przeniesienia trybunału radomskiego do Lwowa, albo na insze miejsce, temu aby ichm. pp. posłowie obstare raczyli, obligujemy, chyba szczególne pretio coœquationis w podatkowaniu pogłównego i w hybernach zarównie z nami.

24. A ponieważ na przeszłym sejmie niedoszłym egzekucya wypłacenia sumy 30,000 przez radę warszawską i inszymi sejmami z skarbu koronnego rzeczyp. na reparacyą bastyonów w fortecy częstochowskiéj naznaczona jeszcze nie doszła: tedy nietylko ex voto pietatis ku Królowéj polskiéj i obligacyi z doznanych w tak wielu niebezpieczeństwach protekcyi, jakoteż ex consideratione pogranicznych fortec rzeczyp., aby contra quosvis casus dobrze prowidowane były, ichm. pp. posłowie omni sollicitudine, aby pomienioną kwotę 30,000 wielebnym oo. Paulinom Jasnéj Góry skarb wypłacił, promovebunt.

25. Klasztorowi trzebnickiemu fundacyi polskiéj wielkie się w przywilejach et in fundatione dzieją præjudicia, tedy aby rzeczp.

o tém zaradzić raczyła, recurrent w tém ichm. pp. posłowie do całéj rzeczyp.

26. Nobilitacye plebejorum i indygenat externorum aby nie były przyjmowane i owszem ut non admittantur, seriam w tém ichm. pp. posłowie przyłożą oppositionem.

27. A że in confinis województw naszych kujawskich wielką incommoditatem obywatele et cujuscunque status et conditionis ludzie przejeżdżający przez rzekę pod Gębicami idącą cierpiéć muszą, procurabunt ichm. pp. posłowie u jkr. m., p. n. m., consensum do zbudowania mostu per heredem bonorum Marcinkowa, salva contentatione a transeuntibus.

28. Zasługi stare od wojska rzeczyp. pretendowane, ponieważ już przez skarb koronny są likwidowane, vicissim szkody i pretensye rzeczyp. do wojska patetice wypróbowane i juramentis stwierdzone na komisyach radomskich obrachowane, lubo nierównie większą przenoszą quantitatem, pretensye rzeczyp. jednak uważając, iż niektóre chorągwie i regimenty pozwijane, drugich też ichm. pp. wojskowych crimina cum personis exstincta od aktualnego zaś wojska nec deceret, nec liceret co extorquere, tedy pretensye pretensyami compensentur in vim lapsus, superata zaś pretensyi rzeczyp. in vim clementiæ supputetur.

29. Zasługi wojsku sejmem lubelskim asekurowane wtenczas gdy w województwach naszych wojsk szwedzkich inundacya et theatrum belli podczas oblężenia Torunia było, gwoli czemu nie było sposobu uchwały sejmu tego do skutku przywieść, aby tedy województwa nasze od téj uchwały uwolnione lege publica były, przy słusznych remonstracyach starać się będą ichm. pp. posłowie.

30. Korektura trybunału koronnego czyli tylko ad antiquam institutionem reductio aby na teraźniejszym sejmie constituatur, a w trybunale następującym adimpleatur, seriam ichm. pp. posłowie adhibebunt curam. Ziemstwu zaś sieradzkiemu, które komunikowaną sobie a condito(re?) legum, jurium cardinalium i fortun ślacheckich custodiam et observantiam, aż dotąd nieposzlakowaną cnotą et summa gerit rectitudine, nietylko żadnéj jurium jego nie pozwolą uczynić dyminucyi, ale też miejsca tamtego przez lat kilkadziesiąt vigilem custodem, jmp. Aleksandra Mycielskiego podsędka ziemskiego sieradzkiego, majorem omni exspectatione virum distributivæ gratiæ jkr. mci, p. n. m., rekomendować będą, aby tandem pretium et recognitionem recte factorum mógł odebrać, upraszać będą.

31. Sumy ewikcyonalne, ponieważ wielką dobrom ziemskim czynią implikacyą, osobliwie mniejsze od 3,000 et infra, proprietariis zaś suis dla tego że onych wziąć do ręku nie wolno, dorobienia się fortuny præscinditur modus, tedy aby sumy trzech tysięcy tynfów nie przechodzące ewikcyi nie podpadały, postarają się ichm. pp. posłowie.

32. Kontrowersyą de jure patronatus cum curia romana tak dawno agitującą się cum diminutione jurium majestatis, aby jkr. m., p. n. m., interpositione majestatu swego bez wyprawienia jednak jakiéj legacyi, któraby znacznie skarb rzeczyp. emungere miała, sopire raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

33. O eliberacyi Elbląga jako i wykupienie Potopu u ichm. pp. Grattów od ś. p. najj. kr. jm. Kazimierza zastawianego conferent ichm. pp. posłowie i porozumieją się cum sensibus całéj rzeczyp. de modo et medio; niemniéj investigabunt, gdzie się suma znaczna z młynowego na wykupno Elbląga uchwalonego i wybranego obróciła.

34. Dobra ordynacyi ostrogskiéj aby decidantur i żeby w nich descendens linea ordinantis księżna jéjm. Sanguszkowa marszałkowa w. ks. litewskiego juxta jus naturæ konserwowana była, salvo onere wyprawienia i utrzymywania kosztem własnym in obsequio rzeczyp. pod władzą hetmańską trzech stu konnych chorągwi i 600 ludzi pieszych, summo studio et opere starać się będą ichm. pp. posłowie, insi zaś prætendentes amoveantur.

35. Desiderium jkr. m., p. n. m., ażeby w. ks. litewskie sól jkr. mci z Bochni, drugą z Wieliczki, more regnicolarum justo pretio consumat, promovebunt ichm. pp. posłowie.

36. Nawigacya na Wiśle do Gdańska koło Montawskiéj Szpitza, ponieważ dużo periclitatur i wielkie periculum imminet, żeby za obróceniem się wody z wielką szkodą całéj rzeczyp. non rumpatur, tedy ichm. pp. posłowie unitis sensibus et mediis starać się będą, jakoby per publicam impensam wcześnie tanto discrimini zabieżéć pari studio; par periculum nawigacyi na Sanie impedyowania przez zasypanie rzeki, starać się będą avertere ichm. pp. posłowie.

37. A że kożdego państwa præcipuus jest nervus ad perficendas czyli to belli, czyli pacis operationes, a nawet ad evitandam pauperiem w domu, którą ditiones rzeczyp. i miasta wszystkie laborant, także tylko alieno ære i cudzą monetą zaszczycać się musiemy: tedy instabunt ichm. pp. posłowie do rzeczyp., aby mennica otworzona była, de valore zaś et pretio monety z prowincyą i miastami pruskiemi, które jus cu-

dendæ monetæ mają, porozumieją się, jakoby valorem monety tak akomodować, żeby proximo cursu cum extraneis a najbliżéj z Prussami currere mogła; na co aby skarb rzeczyp. materiam suggerat et operarios provideat, in quem finem mennica bydgoska reaedificetur, urgebunt ichm. pp. posłowie.

38. Interes niemirowski kilką konstytucyj recesami deklarowany jw. ichm. pp. wojewodów kijowskich ad satisfactionem w sumach już przez komisarzów jkr. mci i rzeczyp. wylikwidowanych, jako i aprobacya komisyi in rem ichm. pp. Głębockich względem wylikwidowanéj na reparacyą Boguszyc dóbr jkr. mci w województwie brzeskiém kujawskiém leżących erogowanéj sumy ekspedyowanéj, aby na teraźniejszym sejmie mogło to tandem wziąć swój skutek, ichm. pp. posłowie nasi urgentissime instabunt, speciali promotioni injungimus.

39. Corrodit serca civium województw kujawskich lezya jw. ichm. pp. Andrzeja na Głębokiém Głębockiego wojewody rawskiego i Jana Kwiatkowskiego kasztelana inowłodzkiego deputatów na trybunał koronny sine ulla contradictione z województwa łęczyckiego obranych circa inadmissibilitatem ad collegium tegoż trybunału: aby tedy huic exuberanti et inaudito zabieżyć ausui et depresso, tychże ichmościów subvenire honori, starać się będą ichm. pp. posłowie niemniéj i o to, aby in puncto odbierania przysięgi autoritas et fides ziemstwa sieradzkiego i grodu piotrkowskiego non violetur, żeby się intrusorie w nie kto inszy nie mięszał.

40. A że w wakującéj lasce wielkiéj post fata jw. jmp. Bilińskiego marszałka w. koronnego translapsowany jest gradus na osobie jw. jmp. Dąmbskiego marszałka nadwornego koronnego, żeby tedy jw. jmp. marszałek nadworny koronny w inszych okurencyach mógł z łaski jkr. mci odebrać rekompensę, instabunt ichm. pp. posłowie województw naszych i wszystkie gradus ministeriorum et dignitatum napotém żeby in suo usu były konserwowane, seryo promowować będą.

41. Dom jw. ichm. pp. Lubomirskich wielkimi rzeczyp. zasłużony czynami pańskiéj jkr. mci, p. n. m., klemencyi rekomendować i upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby onemu judicio commissi odebrana Kunegunda alio fonte łaski pańskiéj bonifikowana była.

42. Ponieważ dobra stanisławowskie do dalszéj dyspozycyi in recessum przeszłego sejmu weszły i około nich nulla dotąd rzeczyp. zaszła dispositio, a w trybunale koronnym non attento eodem recessu dekreta różne i kondemnaty postawały: tedy że się to in contrarium tegoż re-

cesu stało, wszelkie takowe dekreta i kondemnaty modo quocunque otrzymane aby wyraźną konstytucyą zniesione i kasowane były i aby rzeczyp. dobra pomienione disponat et decidat, instabunt ichm. pp. posłowie quam urgentissime.

43. Exigit ab animis civium województw naszych osobliwą do majestatu jkr. mci, p. n. m., interpozycyą meritissimi civis godnego i w rzeczyp. utroque Marte zasłużonego senatora inviolata, chociaż za częstemi rewolucyami erga majestatem fides jw. jmp. Andrzeja Dąmbskiego kasztelana brzeskiego kujawskiego, którego ażeby jkr. mość, p. n. m., magnarum pondus actionum zważywszy, singulari favore regio raczył prosequi, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

W téjże pamięci miéć będą ichm. pp. posłowie znaczną wsi Poddębie jmp. Dąmbskiego pisarza ziemskiego inowłocławskiego dworu, stodół i wsi całéj przez ludzi saskich jkr. mci prezentującą się i dotąd in cineribus suis pogorzel i na 30,000 poprzysiężenie przez tę pogorzel szkody, aby jkr. mość, p. n. m., nietylko z szczodrobliwości swojéj pańskiéj ale też ex justitia et compassione z odrobin dystrybutywy swojéj munificencyą swoją tegoż jmp. pisarza ziemskiego inowłocławskiego afflictum solari raczył, pańskiéj jkr. mci rekomendować będą klemencyi. Przywiléj na wójtostwo, alias szołostwo w Kruszynie dobrach jkr. mci jmp. pisarzowi ziemskiemu inowłocławskiemu służący, że w spomnionéj pogorzeli in favillam poszedł, teraz recenter jmp. Czopowski ad malam informationem na toż wójtostwo przywiléj otrzymał i pacificam od lat kilkunastu turbuje jmp. pisarza possessionem, zaczém ichm. pp. posłowie omnem w tém curam et sollicitudinem impendent, aby jmp. pisarz w prawie swojém zachowany i utrzymany był.

45. Nie przepomnią także jkr. mci, p. n. m., zasłużonych w kościele bożym et in rep. jw. jm. ks. Kretkowskiego referendarza koronnego i jm. ks. Kołudzkiego archikatedry najpierwszego kanonika ichm. pp. posłowie zalecić, instando jako najusilniéj do jkr. mci, p. n. m., aby in distributiva gratia raczył miéć jkr. mość, p. n. m., łaskawą na wiek cały pomienionych prałatów in obsequiis rzeczyp. strawionéj pamięci.

46. JJww. jmp. wojewoda ruski i jmp. chorąży wielki koronny zasłużonego w rzeczyp. sago et toga hetmana sukcesorowie na kożdy sejmik odzywają się nam i dolenter wywodzą stratę zadłużonéj substancyi swojéj w sumach na chorągwie i regimenty i utrzymanie fortec podczas wojny tureckiéj erogowanych: więc pro justitia et gratitudine zlecamy ichm. pp. posłom, aby na tym sejmie serio promoveant naprzód de-

putacyą do uznania realnego długu jw. ichm. pp. Jabłonowskich, potém do wejścia cum tota rep. i znalezienia sposobu wypłacenia ichmościom.

47. Tymże ichm. pp. posłom dopomnieć się seryo u jw. jmp. podskarbiego w. koronnego committimus interesu jmp. Wojciecha Jarnowskiego generała adjutanta wojska jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp., aby tandem jmp. generał adjutant już nie longa mora, którą przez lat kilka experitur, ale aktualną ze skarbu rzeczyp. numeratą mógł in prætensionibus suis sanari; tegoż jmp. Jarnowskiego jako zasłużonego concivem nostrum distributivæ gratiæ jkr. mci, p. n. m., oraz jo. jmp. krakowkowskiego, hetmana w. koronnego dawnym respektom rekomendować będą.

48. Jmp. Głuchowskiego towarzysza znaku husarskiego najj. kr. jm., p. n. m., łasce pańskiéj ichm. pp. posłowie województw naszych insynuować będą i upraszać, aby jkr. mość, p. n. m., jako pater legionum osobliwszą na znak i rycerstwo pod imieniem swojém wojujące mieć raczył animadwersyą.

49. Regiment królowéj jéjm. podczas interregnum do województwa pewnego mający asygnacyą, że z skarbu koronnego miał wziąć swoje contingens, zaczém ichm. pp. posłowie informować się będą od skarbu, komu ta asygnacya do województwa odmieniona była.

50. W interesie jmp. Schliebena wojewodzica inflantskiego wszelkiego ichm. pp. posłowie przyłożą starania, aby sumy in necessitatem rzeczyp. przez ś. p. jw. jmp. wojewodę inflantskiego erogowane sukcesorowi, jmp. wojewodzicowi kompensowane były.

Pro restanti ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., bonæ fidei, consumatæ prudentiæ et probatæ activitati oddajemy to wszystko, cokolwiek bonum universale concernit, w nowych zaś cyrkumstancyach, które na tamtém miejscu emanare mogą, consilium resque locusque dabit; obowięzujemy tylko w tém honestatem rectitudinem et conscientias ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., ut videant, ne quid resp. detrimenti patiatur. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy. Działo się w Radziejowie dnia 30 września roku Pańskiego 1722.

Adam Głębocki, marszałek brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województwa, m. p. (L. S.)

167.

1726. *Aprilis*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 16 f. 212.*

316. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quinta Magna proxima (Aprilis, 18), anno Domini 1726.— Obtulit nobilis Alexander Kraśnicki.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw za uniwersałem najj. kr. jmci, p. n. m., na sejmik do Radziejowa dnia 16 miesiąca kwietnia zgromadzeni. Przy podziękowaniu jkr. mci, p. n. m., za ojcowską pamięć i pieczołowanie, że nietylko publica całéj rzeczyp. negotia, ale też partykularnych województw prywatne interesa w osobliwéj i dobrotliwéj konserwuje opiece, kiedy na dokument onéj uniwersał z kancelaryéj koronnéj na sejmik dzisiejszy wydać raczył na obranie ichm. pp. komisarzów na główny koronny trybunał radomski, in cujus fundamento zjechawszy się in solitum locum, takowy między sobą uczynieliśmy porządek.

Naprzód na przyszłą komisyą radomską uprosiliśmy e medio nostri za komisarzów pro hac sola vice ww. ichm. pp. Tomasza Dąbskiego skarbnika inowłocławskiego i jmp. Józefa z Warzymowa Sokołowskiego sędziego grodzkiego przedeckiego, marszałka koła naszego, obligując ichmościów, aby in loco loci interesa województw kujawskich omni cura et sollicitudine tueri raczyli. A jako zaś komisarze według postanowionego prawa solariati być powinni, tak kontentując jako przeszłych ichm. pp. komisarzów za podjęte fatygi tak i teraźniejszych uproszonych, czopowe z miast i miasteczek należące, w województwach naszych znajdujące się, takowym za ich fatygi dysponujemy sposobem: jmp. Bartłomiejowi na Głębokiém Głębockiemu stolnikowi inowłocławskiemu, sędziemu grodzkiemu brzeskiemu za funkcyą trzyletnią, rachując na każdy rok po złotych tysiąc dwieście z województwa brzeskiego z czopowego, excludendo to, co już inante z miast i miasteczek wybrał, salva dispositione tegoż jmp. stolnika rozłożeniu na miasta concernentis hujus in casu niechcenia się kombinować z nim, jmp. zaś Stanisławowi Sokołowskiemu czopowe województwa inowłocławskiego za równąż trzyletnią usługę przez lat trzy należące, secundum compositionem mię-

dzy nim a miastami subsequendam, includendo także to, co jegomość wybrał od nich, cedere powinno; która to kurencya tego czopowego pro anno 1723 et pro anno 1724, tum et pro anno 1725 należy. Teraźniejszych także ichm. pp. komisarzów kontentując, similem portionem jako i jmp. stolnikowi deklarowaliśmy, to jest, po złotych tysiąc dwieście naznaczamy et in futurum dla drugich ichm. pp. komisarzów umówione to concernens postanawiamy. Jmp. Bielickiego za plenipotenta na komisyą radomską naznaczamy et pro viatico jemu złotych czterysta deklarujemy. Miasta zaś królewskie, ziemskie i duchowne na przyszły sejmik ad dandum calculum et contrahendum o czopowe tegoroczne comparere powinny, które in præsentia ichm. pp. senatorów i ichm. pp. starostów likwidować się z niego powinny, w czém ich jmp. marszałek koła naszego teraźniejszego uniwersałem swoim obwieścić ma.

List instancyalny do jmp. kanclerza koronnego i jmci ks. podkanclerzego za miastem Bydgoszczą w sprawie z jmp. Blumentalem w asesoryéj zostającéj jmp. marszałkowi koła naszego napisać præcommittimus.

To też sobie warujemy, aby ichm. pp. senatorowie, lub też ichm. pp. urzędnicy in futurum zawsze lauda wszelkie lub contenta jego zaraz po skończonym sejmiku w kole podpisywali. Który to porządek w kole naszém braterskiém postanowiony jmp. marszałkowi koła naszego do grodu radziejowskiego przy opozycyi ręki jego własnéj podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie die, ut supra, anno Domini 1726.

Józef z Warzymowa Sokołowski sędzia grodzki przedecki, komisarz na główny trybunał koronny radomski województwa inowłocławskiego, marszałek koła rycerskiego województw kujawskich, mp. L. S.)

168.

1726. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 16 f. 241.*

317. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Rochi confessoris proxima (Augustus, 19), anno Domini 1726. — Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw za uniwersałem jkr. mci, p. n. m., na dzień 17 miesiąca sierpnia na miejsce zwyczajne do Radziejowa na teraźniejszy antekomicyalny zgromadzeni sejmik. Wprzód najwyższemu Panu zastępów jak najpokorniejszą z należytemi dziękami wyznawszy adoracyą, którego dextera fecit virtutem, że po kilkonastoletniéj (klęsce ?) rzeczyp. misertus est super populum i dopuścił primo capiti najj. majestatowi jkr. mci, p. n. m., być pokoju, którego świat dać nie może, autorem i w nim województwa nasze jako całą rzeczp. przez lat kilka dulci saturare quiete: circa fidelem jkr. mci, p. n. m., wiernego poddaństwa subjectionem głębokie niesiemy podziękowanie, że województwa nasze przez wydanie uniwersału w osobach ichm. pp. posłów nie chce miéć na następującym sejmie ope et consilio destitutos. Zaczém do pierwszego obrady dzisiejszéj przystępując motivum, zwyczajną i prawem opisaną zachowując pluralitatem votorum, ww. ichm.: jmp. Franciszka na Słupowie Szembeka starostę tolkmickiego, w. jmp. Augustyna z Miroszewic Gąsiorowskiego starostę radziejowskiego z województwa brzeskiego, w. jmp. Antoniego Zboży Zakrzewskiego chorążego brzeskiego kujawskiego, w. jmp. Kazimirza z Lubrańca Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego obraliśmy i na przyszły sejm w Grodnie ex limitatione przypadający dnia 28 miesiąca września w roku teraźniejszym uprosiliśmy, obligując ichm. pp. posłów wyżéj mianowanych, aby na tym sejmie, daj Boże, prosperiori eventu niżeli insze agitowanym według podanéj instrukcyi, która nietylko teraźniejsze jkr. mci, p. n. m., przez instrument instrukcyi jmp. posłowi danéj ale i dawniejsze propositiones complectitur, we wszystkiém sprawili się, jako też et privata województw naszych desideria serio manuteneant i co-

kolwiekby ultra contenta instrukcyi baczyli nocivi vel proficui całéj rzeczyp. i województwom naszym, vigili cura jako boni cives promoveant vel amoveant i wszystko staranie swoje na to impendant, ut bene sit patriæ, ichm. pp. posłom zalecamy.

Do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego ww. ichm. pp. Franciszka Moszczyńskiego podkomorzego inowłocławskiego i Wojciecha Dąmbrowskiego stolnika brzeskiego kujawskiego za posłów uprosiliśmy, którzy ichmośc. podług danéj sobie od województw instrukcyi sprawić się powinni. Miasta, miasteczka w województwach naszych będące, ponieważ na teraźniejszym sejmiku dla niegotowości w podatku czopowym sufficienter wylikwidować się nie mogły, zkądby quantitas koncernencyi remonstrować się mogła: też miasta i miasteczka do uczynienia skutecznego z niemi rachunku per consequens kontraktowania do przyszłego, da Pan Bóg, sejmiku suspendujemy, casu quo niedojścia przyszłego sejmiku, secundum laudum anterius sprawić się powinny.

Manifest przez jw. ichm. pp. senatorów, urzędników ziemskich przed księgami grodzkiemi radziejowskiemi de nullitate cujusdam conventiculi illiciti in ducatu Curlandiæ in vim legis ac subjectionis ejusdem ducatus uczyniony aby ichm. pp. posłowie na przyszłym sejmie promoveant. Którą to uchwałę naszę jmp. marszałkowi koła naszego podpisać i do ksiąg grodzkich podać zlecamy.—Działo się w Radziejowie dnia 17 miesiąca sierpnia roku Pańskiego 1726.

Jan na Głębokiém Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp.

169.

1726. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 16 f. 242.*

318. [Instructio nunciis ad episcopum Cujav. data.]

Actum in castro Radziejoviensi feria secunda post festum sancti Rochi confessoris proxima (Augustus, 19), anno Domini 1726. — Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

Instrukcya ww. ichm. pp. Franciszkowi Moszczyńskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu i Wojciechowi Dąmbrowskiemu stolnikowi brzeskiemu kujawskiemu posłom na sejmiku vigore uniwersałów jkr.

mci w Radziejowie die 17 Augusti 1726 anno do jw. jmci ks. biskupa kujawskiego i pomorskiego uproszonym od koła rycerskiego dana.

1. Wyrażą ichm. pp. posłowie quam dissertissime, jako województwa kujawskie duplici i owszem multiplici cultu jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, prosequntur, jako pasterza filiali corde et subjectione przyjmując, paternas jego ad gerendas et peragendas consultationes publicas, benedictiones przez ww. ichm. ks. ablegatów jego, n. w. m. panów, łaskawie doniesione, jako zaś primum principem prześwietnego senatu województw kujawskich tą, która par est, a concivibus adoracyą donosząc, iż operante virtute altissimi za témże błogosławieństwem jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, sejmik teraźniejszy pomyślnym successit skutkiem, że i ichm. pp. posłów na sejm grodziński (między którymi wielkie imie jw. jmci ks. biskupa w osobie w. jmp. starosty tolkmickiego, n. w. m. pana, województwa nasze singulari favore prosekwował) uprosić i instrukcyą na sejm juxta propositiones jkr. mci, pana n. m., przez jmp. posła, n. w. m. pana, podane formować i napisać przyszło.

2. A że w oryginalnéj na sejm instrukcyi inter cardinalia puncta complectitur interes wielebnych oo. Pijarów, których w. jmość ks. Ruszkowski kanonik płocki, proboszcz radziejowski i piotrkowski, n. w. m. pan, piissima intentione bez żadnego detrymentu fundi reip. w Radziejowie przy kościele farnym fundować umyślił: tedy upraszać będą ichm. pp. posłowie, n. w. m. panowie, jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, ażeby te pia et sancta desideria w. jmci ks. kanonika płockiego, cum summis commoditatibus concivium województw kujawskich exinde subsequendis, jw. jmość ks. biskup autoritate sua potwierdzić i konstytucyą na następującym sejmie in ordine ad approbandum wyjednać raczył i jeżeliby ex re et necessitate constitutionum spiritualium potrzeba była a sancta sede konfirmacya, żeby i tę jw. jmość ks. biskup, n. w. m. pan, interpositione sua procurare raczył.

3. Więc nietylko ex subsequendo tam pio actu, ale z wielu innych concivibus przysług województw tych przez tegoż w. jmci ks. kanonika płockiego, n. w. m. pana, na różnych funkcyach, jako i ad præsens na funkcyi deputackiéj z prześwietnéj kapituły płockiéj zostającego, świadczonych i w osobach godnych antecesorów swoich qua sago et toga całéj rzeczyp. i województwom tym zasłużonego, jako najosobliwszemu respektowi et favori jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. pana, ichm. pp. posłowie, n. w. m. pp., insynuować będą; similiter jmci ks. Nieszczewskiego plebana broniewskiego przy szczupłych téj plebaniéj dochodach

rem arctam domi łaskawéj munificencyéj jw. jmci ks. biskupa, n. w. m. p., rekomendować będą.

Jan na Głębokiém Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek sejmiku brzeskiego kujawskiego i inowrocławskiego województw, m. p.

170.

1726. *Augustus*, 17. *Radziej. grodzka Relation. 16 f. 255.*

319. [Instructio pro comitiis Varsav.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post festum Nativitatis beatissimae Virginis Mariae proxima (September, 10), anno Domini 1726. Obtulit nobilis Martinus Rzeszewski.

Instrukcya ww. ichm. pp. Augustynowi z Mieroszewic Gąsiorowskiemu staroście radziejowskiemu, Franciszkowi na Słupowie Szembekowi staroście tolkmickiemu, boronieckiemu z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniemu Zbożemu Zakrzewskiemu chorążemu brzeskiemu kujawskiemu, Kazimierzowi z Lubrańca Dąmbskiemu wojewodzicowi brzeskiemu kujawskiemu z województwa inowłocławskiego posłom na sejm teraźniejszy ex limitatione do Grodna z Warszawy przeniesiony, z sejmiku radziejowskiego dnia 17 sierpnia szczęśliwie ekspedyowanego na miejscu zwyczajném roku 1726 uproszonym (dana.).

Naprzód ichm. pp. posłowie województw naszych jkr. m., p. n. m., winne præstabunt dzięki za dobroczynność ojcowską, że po niedoszłym sejmiku na pierwszą ex vi legis kadencyą sejmu in anno 1724 powtórnie na teraźniejszą incydencyą tegoż sejmu ex limitatione do Grodna za wydanym uniwersałem raczył vocare województwa nasze, uti partem de integritate totius reip. chcąc miéć consulentem, więc perpensis propositionibus z kancelaryéj jkr. mci sobie communicatis uniwersalne i zgodne zdania swoje takowym exponunt sposobem.

1. W pretensyi tituli imperatoris Russiæ ichm. pp. posłowie communicato sensu cum tota rep. takie adhibebunt media, któremiby ta novitas sine discrimine honoris rzeczyp. et regiæ majestatis uspokoić się mogła, wprzód jednak urgebunt ichm. pp. posłowie, aby sojusz z carem

jm. nieboszczykiem effectuetur et singulariter przez oddanie Inflant rzeczyp. od Szwedów rekuperowanych.

2. Dworowi berlińskiemu trudno pozwalać titulum regium, kiedy pro præstitis in antecessum domowi jego beneficiis nulla gratitudo reip. exhibetur, nec spes in futurum præbetur, gdy coraz offensarum adinveniuntur novitates. W Lisowie kościół non restituitur, w Brzeźnie contra pacta conventa w lemburskim powiecie de novo jest erygowane fanum i ślachta tegoż powiatu jako i bytomskiego pactis obwarowana, in conservatione antiqui status perturbatur, podatki, akcyza nigdy niesłychane rzeczyp. tamże erigitur i respektem tychże powiatów de homagio nihil auditum; starostwo draimskie za erekcyą jednego regimentu ad usum reip. obiecanego interim nieaplikowanego a corpore reip. oderwane, multas patitur injurias; akcyzę wprowadzono, autoritas loci ordinarii episcopi Posnaniensis contemnitur, w Tempelburku sive Czaplinku zbór zbudowano, contra antiqua jura et contra recognitionem ojca moderni dominantis, który cavit, aby traktatów z rzecząp. nie łomać. Interim sub variis prætextibus in dies mala augentur, oficerowie, gdzie chcą, werbują, pro libitu, ludzi reip. kradną i gwałtem zabierają. Elbląg in turbido reip. wzięty et gravissimis conditionibus za territorium elbińskie i za klejnoty rzeczyp. i za Koronę moskiewską ledwie oddany, teraz coraz bardziéj coarctatur i prócz wymuszonego trzechkroć sto tysięcy zastawu, nowym czterdziestu tysięcy talerów nad Szwedów kredytem obowiązano, a przytém nowemi pretensyami soli halskiéj transportem ściśniony, doda zelum ichm. pp. posłom ad fortiter ineunda consilia z ichm. pp. ministrami status et ad arripienda media pro commodo reip.

3. Respektem dworu wideńskiego przypominają sobie województwa nasze, iż jkr. m., p. n. m., na walnéj radzie warszawskiéj 1710 et 1712 obligował się interponere officia sua do cesarza jmości, aby konwenty śląskie, dominikańskie, franciszkańskie, reformackie et principaliter konwent trzebnicki in antiquo statu konserwowane były. Więc że to nietylko non effectuatum, ale coraz cum contemptu nationis też same mala augentur, kiedy recentissime cesarz jegomość wyjednał sobie u ojca św. konwentów bytomskiego i opolskiego oderwanie i już actualiter tego roku odebrano, konwent także trzebnicki coraz to bardziéj stringitur innovatione dekretów takowych, aby nietylko Polek więcéj nie przyjmowano, ale też i te, które się znajdują, cum summa derogatione capacitatis ksieniami obierane być nie mogą i coby z nowemi coraz legacyami i posłami miały minui hac in parte contemptus reip.,

to bardziéj crescunt, etiam cum injuria nietylko regionis, ale religionis, kiedy jm. ks. opatowi paradyskiemu dobra odebrano et in sequestrum lutrowi oddano, ślachcica polskiego jmp. Zakrzewskiego więziono, lubo jmp. poseł cesarski nieraz się asekurował, że go miano wypuścić ac tandem tego nie uczyniono, aż ledwie królewicz jm. wyprosił tegoż ślachcica u cesarza jm.: więc ichm. pp. posłowie instabunt, aby jmp. poseł wideński nie wprzód admittatur do audiencyi et in renovatione pactorum nihil fiat, aż wprzód będzie satysfakcya in toto reip. et honori jmp. Zakrzewskiego i owszem aby ichm. pp. marszałkowie koronni i w. ks. litewskiego przestrzegali konstytucyéj respektem posłów cudzoziemskich podczas sejmu, ut sciant, quomodo se gerant, pilnie urgebunt o to ichm. pp. posłowie, solam tylko vicinam conservando amicitiam, w żadne non immiscendo sese societates armorum.

4. Kurlandya aby juxta constitutiones regni disponatur et ad corpus reip. more aliarum provinciarum coadunetur, ta zaś elekcya illicita grafa Meryca cassetur i dyploma electionis reip. restituatur, wszyscy zaś obywatele Kurlandyi, którzy motores et principales assistentes téj elekcyi byli, dekretem sejmowym exemplariter puniantur. Powiat piltyński juxta pacificationem anni 1717 conservetur i nowym kurlandzkim konspiracyom non implicetur; żeby zaś kto sprawę biskupstwa piltyńskiego prætextu religionis non teneatur nadaremnie, decretum deliberationis aby było ekspedyowane, adhibebunt curam ichm. pp. posłowie cum præcautione securitatis unicuique.

5. Ordynacya ostrowska ponieważ dotychczas in disceptatione zostaje, więc solvendo omnem quæstionem inter concurrentes, ichm. pp. posłowie pilnie starać się będą, aby secundum institutionem primi ordinantis te dobra dysponowane były cum consensu omnium ordinum.

6. Zasługi dawne od wojska do rzeczyp. pretendowane, ponieważ już przez skarb koronny są likwidowane, vicissim szkody i pretensye rzeczyp. do wojska patetice wyprobowane, juramentis stwierdzone, na komisyach radomskich obrachowane, lubo nierównie większą przenoszą quantitatem reip., jednak uważając, iż niektóre regimenty i chorągwie pozwijane, drugie też ichm. pp. wojskowych crimina cum personis exstincta, tedy pretensye pretensyami compensentur, superata zaś krzywdy rzeczyp. in vim clementiæ condonetur.

7. Artylerya koronna, decus et præsidium rzeczyp., aby sufficienter uprowidowana była, nie baczą województwa nasze inszego medium, tylko ex benefica manu jkr. mci, p. n. m. Remonstrando wielką depakta-

cyą jmp. generała pocztmajstra, który nie katolik i nie Polak, że jest ausus ingerere se huic officio contra pacta conventa, nietylko aby był za to karany i na jego miejsce inszy Polak substytuowany, ale też exhibito z tak znacznéj percepty cum injuria publica calculo præviaque satisfactione in perpetuum ab omnibus muniis reip. proscribatur, in futurum zaś prowent poczty rzeczyp. jako i rozłożenie kuryerów omni meliori modo in supplementum defektów altyleryi disponatur. Któréjto altyleryéj czyli też samemu jmp. sekretarzowi, że privatim na teraźniejszéj komisyi radomskiéj miano pozwolić dwa grosza od kwitu kwarty, które kwitowe dość excessive et illicite skarb koronny coraz cum majori auxesi per multiplicationem kwitów sine omni dispositione reip. extorquet: więc aby ta novitas, która circa protestationem ichm. pp. komisarzów naszych w Radomiu prætensa, lege publica tollatur, skarb zaś koronny, prævio calculo juramento firmato, tak wielką bo po taleru bitym od najmniejszych, multyplikowanych kwitów restituat sumę et in futurum, avertendo hunc excessum na ichm. pp. skarbowych, rigore extendatur, pilnie et singulariter instare oto zlecamy ichm. pp. posłom naszym.

8. Dobywanie minerałów i kruszców habita ratione praktykowanéj solnych skarbów przez cudzoziemca jmp. Blumentala superintendencyi contra novissimos tractatus 1717 et antiquas leges obowiązując się, aby podobnym sposobem administracya tych nowych skarbów cudzoziemcowi i heretykowi puszczona nie była, pod którym pretekstem luterya szyrzyćby się mogła: więc jako każdemu suo in fundo profitować wolno, tak u kogo się te skarby znajdują, byleby guarqum zapłacił, licitum mu dobywać i z nich pożytkować, a zatém nie chcąc publica dispositione præjudicare quidquam fundi heredibus, o to tylko singulariter upraszać będą ichm. pp. jkr. m., p. n. m., aby olkuskie auri et argenti fodyny były naprawione et ad antiquum statum przyprowadzone.

9. Skarb jkr. mci i rzeczyp. aby przez prywatne cła nieaprobowane non diminuatur, zabiegać temu będą ichm. pp. posłowie i aby ci, którzy nowe myta i cła propria autoritate postanowili sobie, tanquam oppressores publici karani byli, rigorem legis procurabunt. Interim instabunt ichm. pp. posłowie do jkr. mci, p. n. m., aby proventus i œconomiæ mensæ regiæ, żupy samborskie, bocheńskie i wielickie przez ludzi saskich i innych cudzoziemców heretyków albo ich substytutów, Żydów nie były administrowane, ale ci wszyscy removeantur, a na ich miejsce nobiles possessionati constituantur, a to z téj racyéj, że nulla i trudna

bardzo windykacya krzywd incolarum reip. z osób cudzoziemskich bez posesyi w rzeczyp. inique et exotico modo rządzących się i pod pretekstem fori prætensi in respondendo za dworem, justitiam differunt. Więc aby in futurum lege publica obowiązani byli wszyscy ludzie skarbowi pro injuriis tolerare dekreta, to jest, tego grodu (gdzie?) w powiecie per statum komora lokowana fori competentis, urgebunt ichm. pp. posłowie. Nihilominus sprawy concivium w grodach z ludźmi skarbowymi zaczęte i niektóre dekretami terminowane rigore reip. firmentur in omnibus prætensionibus, jako to, jmp. Stanisława Gąsiorowskiego et ex quocunque fonte pullulantibus rigoreque legis anni 1717 exequantur et observentur; impossessionati et ignobiles na cłach skarbowych zostający proscribantur et amoveantur. Soli województwom naszym dotąd przytrzymane restituantur, pretium w żupach na Dybowie za beczkę nimis extensum secundum antiquam dispositionem manuteneatur i inszym inkonweniencyom ludzi skarbowych obvietur, w wywożeniu zaś wolném soli zamorskiéj circa beneficium legis antiquum województwa nasze conserventur; depaktacya zaś przez jmp. Blumentala przy tych żupach uczyniona bonificetur województwom naszym, non restitutionem salis in tempore przez jmp. Blumentala sub dio consulto in detrimentum retinentis, ichm. pp. posłom singulari memoriæ zostawujemy.

10. W procesach do sądów duchownych evocatorie o dziesięciny, czynsze i różne pretensye instabunt ichm. pp. posłowie pro immunitate status nobilitaris i aby dawne kombinacye status spiritualis manuteneat.

11. Korektura trybunału koronnego, czyli tylko ad antiquam institutionem reductio aby na teraźniejszym sejmie constituatur i w trybunałach ut adimpleatur, procurabunt ichm. pp. posłowie. Sumy ewikcyonalne ponieważ wielką dobrom czynią implikancyą, osobliwie mniejsze od trzech tysięcy et infra, proprietariis zaś suis dla tego, że onych wziąć do ręku nie wolno, dorobienia się fortuny ślachcie præscinditur modus: tedy aby sumy trzech tysięcy tynfów nieprzechodzące ewikcyi nie podpadały, postarają się ichm. pp. posłowie.

12. A że teraźniejszém podatkowaniem przez taryfę pogłównego prowincya wielkopolska, a osobliwie województwa nasze zbytni gravamen mają: zaczém ichm. pp. posłowie starać się będą, aby koekwacya z prowincyą małopolską w podatkowaniu alio genere contribuendi była ustanowiona i żeby to pogłówne skasowane było; alias inquantum by to nie było, tedy się ichm. pp. posłowie publicznie manifestować in facie

rzeczyp. obligantur, że województwa nasze tego podatku pogłównego, ani tak wielkiéj sumy na województwa nasze z tego pogłównego wynoszącéj płacić nie mogą.

13. W tém ichm. pp. posłowie województw naszych osobliwą miéć będą animadwersyą, ażeby rzeczp. w nowe wojny, ani koligacye żadne, ani conjunctiones armorum offensive implikowana nie była cum exteris principibus.

14. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiæ, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém avulsorum nastąpiła redintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomią szawelską do wykupna jkr. mci asekurowaną eximant, promerebunt ichm. pp. posłowie.

15. Kontrowersyą de jure patronatus cum curia romana tak dawno agitującą się cum diminutione jurium majestatis, aby jkr. m., p. n. m., interpositione majestatu swego bez wyprawienia jednak jakiéj legacyi, któraby znacznie skarb rzeczyp. emungere miała, sopire raczył, upraszać będą ichm. pp. posłowie.

16. Nawigacya na Wiśle do Gdańska koło mentawskiéj Szpitza, ponieważ dużo periclitatur i wielkie periculum imminet, żeby za obróceniem się wody z wielką szkodą całéj rzeczyp. non rumpatur: tedy ichm. pp. posłowie unitis sensibus et mediis starać się będą, jakoby per publicam impensam wcześnie tanto discrimini zabieżéć; pari studio par periculum nawigacyi na Sanie impedyowania przez zasypanie rzeki starać się będą avertere ichm. pp. posłowie.

17. Gdańszczanie od dwudziestu kilku lat propria autoritate imposuerunt jugum servitutis na wolny naród, że się wszyscy opłacać muszą titulo accisarum, a sine consensu reip. jako żadnym województwom dopieroż miastom żadnych podatków układać się nie godzi, więc cum pœnis exacta restituant ad dispositionem reip. et in futurum abstineant. A ponieważ dekretów asesorskich nie słuchają, rescriptis regiis non obediunt, Szotlant, Stolcemberk, Biskupią Górę variis extorsionibus et impositionibus opprimunt, Szydlicę raz zaarendowawszy, post exspirationem contractus ad suos usus convertunt, insze jurysdykcye duchowne, klasztorne pro libitu agrawują, a co największa kościoła P. Maryéj juxta decretum hucusque nie oddają, katolików nietylko a magistratu ale et ab omnibus officiis arcent i przez to do apostazyi przywodzą, et quod summum, apostatas publice fovent in perniciem animarum et in con-

temptum legum: a zatém in particulari uprosiwszy sobie audiencyą u jkr. mci qua privatim et qua publice petent adinveniri media ad comprimendos hosce ausus.

18. W sprawie torońskiéj dekret ferowany aby ad executionem był przywiedziony, a gimnazyum realiter rugowane, połowa consulum, sekretarzów i oficier pierwszy ludzi służebnych torońskich cum medietate gemejnów katolików in esse znajdował się et pro primo caput urbis, prezydent aby był katolik. Giełda in usum et commodum publicum destynuowana non ad privata conventicula, to jest, na zbór aby non immutetur, oo. Bernardynom torońskim secundum privilegia fundationis ich antiquissime miasto Toruń, aby quotannis satysfakcyą præstet, instabunt urgentissime ichm. pp. posłowie. Interim ad convictionem hæresis sævientis, że nulla inclementia etiam circa justitiam po konwikcyi principaliter wiceprezydenta i cernika exhibita imponent officia sua, ichm. pp. posłowie, ut decretum latum na tegoż cernika relaxetur.

19. A że variis modis, singulariter jednak wielką bez pożytku lichwy reprezentacyą na zgubienie i zniszczenie fortun ślacheckich gens inimica Deo, to jest, Żydzi zabieraniem sum ślacheckich ad subtilem exinanitionem manifeste radicantur et procedunt: więc zabiegając tanto malo et periculo, aby in futurum od roku teraźniejszego żadnych pieniędzy Żydom nie kredytowano, do wypłacenia zaś sum zabranych stymulowano, katolików do służby przyjmować zakazano, obligujemy ichm. pp. posłów, aby singulariter nietylko promoveant, ale też sub fide, honore et conscientia tę propozycyą naszę ad effectum deducant.

20. Dobra stanisławowskie i Żyd Leman niektóre dobra trzymający, ne subjaceant protekcyi dworu, o to starać się będą ichm. pp. posłowie.

21. Miasta Bydgoszczy nietylko per calamitatem temporum zrujnowanego, ale też przez przeniesienie żup solnych z miasta na gront wójtowski privato ausu jmp. Blumentala z wielkim uszczerbkiem i krzywdą tego miasta do ostatniéj ruiny nachylonego, manutentionem przy prawach ich, wolnościach i zwyczajach dawnych ichm. pp. posłom zalecamy i obligujemy, aby serio instent o zakończenie sprawy, która pendet w sądach jkr. m., p. n. m., asesorskich, nie odsyłając téjże do sądów relationum, zakończona była.

22. Interponent przytém instancyą swoją za jmp. Andrzejem Moszczeńskim kapitanem od infanteryi wojsk rosyjskich, aby przez powagę

jo. książęcia jm. prymasa, także jww. ichm. pp. hetmanów koronnych w wojsku koronnym mógł się pomieścić w służbie, tudzież do jmp. posła moskiewskiego o uwolnienie tegoż jegomości z wojska moskiewskiego, oraz o rekompensę za zasługi przez lat kilkanaście instabunt ichm. pp. posłowie.

23. A że per senatus consilium niegdy w. jmp. Augustynowi Kołudzkiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu do wyliczenia sumy z skarbów koronnego 6,000, zaś z w. ks. litewskiego 3,000 złotych polskich za wydanie voluminis legum et constitutionum naznaczonych, dotychczas z w. ks. litewskiego non subsecuta satisfactio: więc dodadzą starania i aplikacyi ichm. pp. posłowie, aby suma 3,000 złp. z w. ks. litewskiego successoribus niegdy w. jmp. Augustyna Kołudzkiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego oddana i wyliczona była.

24. Interes jm. grafa Schliebena wojewodzica inflantskiego ratione summæ vigore contractus super œconomiam Rogoznensem przez konstytucyą anni 1661 aprobowany i dekretami utwierdzony ichm. pp. posłom rekomendujemy, aby upraszali najj. kr. jm., żeby tandem per tot sæcula in rep. emerita domui Schliebenianæ nastąpiła in persolvendo satysfakcya.

25. A że żadna wieś ziemska po województwach nie znajduje się, na którejby sumy czynszowe, prowizyonalne tak dalece extendi nie miały, że ledwie intrata prowizyom i czynszom z dóbr koresponduje, przezco substancye dziedziczne exviscerantur, więc dyminucya prowizyéj a cento i czynszów aby nastąpiła, ichm. pp. posłowie quam maxime starać się będą.

26. Intentio piissima jm. ks. Ruszkowskiego kanonika płockiego, proboszcza radziejowskiego, piotrkowskiego bez żadnego detrimentum reip., ani in convulsionem novellæ legis nec juris canonici przez umyślną lokacyą przy kościele farnym radziejowskim wielebnych ichm. oo. Scholarum Piarum, aby autoritate et constitutione sejmu teraźniejszego una cum apertione scholarum aprobowana była et interpositionem ichm. pp. posłów do jm. ks. nuncyusza a sede apostolica permissio incorporationis a loci ordinario jw. jm. ks. biskupa naszego kujawskiego i dobrodzieja firmetur, sedulissime urgebunt ichm. pp. posłowie.

27. Imp. Michał Zakrzewski osądzony rigorose w trybunale koronnym sine eductis inquisitionibus et in contumaciam, aby circa relaxationem decreti pristino restituatur honori jako też i inni ichmośc. in-

trantes in hocce negotium causæ simili solentur (?) gratia et respectu, ichm. pp. posłom distinctim zalecamy.

28. Zasługi jww. ichm. pp. senatorów województw naszych tam in toga quam in sago existentium respectui jkr. mci, p. n. m., zalecić committimus.

29. Wielmożnych jmp. podkomorzego inowłocławskiego interes, jmp. starosty radziejowskiego, jmp. stolnika inowłocławskiego respektem komisyj wywiedzionych in bonis regalibus approbatio, singulariter tot declarationum a sacra regia majestate jmp. chorążemu brzeskiemu kujawskiemu effectuationem procurabunt ichm. pp. posłowie.

30. Kalkulacyą z jw. jmp. podskarbim koronnym cum rep. in seria animadversione ichm. pp. posłowie miéć będą nullumque damnum inferre permittent; nihilominus składy solne juxta antiquam legem dysponowane suis in locis aby zostawały.

31. Zamek krakowski, decus reip. sumptibus antecessorum jkr. mci ozdobiony ut ad pristinum ex munifica gratia jkr. mci redeat statum gloriaque nominis pana in æternum maneat.

32. Posła jkr. mci jmp. Iwańskiego kasztelanica brzeskiego kujawskiego singulari gratiæ et protectioni sacræ regiæ majestatis suis cum negotiis recommendabunt ichm. pp. posłowie.

33. Wielkie i godne merita w. jmp. Jana na Głębokiém Głębockiego sędziego ziemskiego brzeskiego kujawskiego, marszałka koła naszego, którego w rekompensę podjętéj na sejmiku naszym fatygi i dawnego pro bono publico in quovis subsellio studii, exigunt, aby quam singularissime ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m., rekomendowali.

34. A że w. jmp. Bartłomiej Głębocki stolnik inowłocławski fultus suffragiis na podkomorstwo brzeskie kujawskie, więc ponieważ primus inter candidatos znajduje się, dodadzą ichm. pp. posłowie starania, ut signatam principis gratiam i ekspedycyą z kancelaryéj koronnéj na toż podkomorstwo odebrał.

Pro restanti ichm. pp. posłów, naszych w. m. pp., bonæ fidei, consumatæ prudentiæ et probatæ activitati oddajemy to wszystko, cokolwiek bonum universale concernit. W nowych zaś cyrkumstancyach, które na tamtém miejscu emanare mogą, consilium resque locusque dabit; obowięzujemy tylko w tém honestatem, rectitudinem et conscientias ichm. pp. posłów, n. w. m. panów, ut videant, ne quid resp. detrimenti patiatur. Co wszystko podpisem ręki jmp. marszałka koła naszego stwierdzamy.

Działo się w Radziejowie na miejscu zwyczajném dnia 17 sierpnia roku Pańskiego 1726.

Jan Głębocki sędzia ziemski brzeski kujawski, marszałek województw kujawskich, mp.

171.

1727. *Aprilis*, 21. *Radziej. grodzka Relation. 16 f. 307.*

320. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Conductus Paschae proxima (Aprilis, 22), anno Domini 1727. — Obtulit nobilis Dominicus Jamrożewski.

My rady duchowne i świeckie i całe rycerstwo województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się za uniwersałami jkr. mci, p. n. m., na dzień 21 miesiąca kwietnia w roku teraźniejszym 1727 do Radziejowa in ordine obrania komisarzów na trybunał radomski skarbowy, na które miejsce uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. pp. Franciszka Michała z Moszczonego Moszczeńskiego podkomorzego inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, Antoniego z Lubrańca Dąmbskiego łowczego poznańskiego z inowłocławskiego do przyszłego sejmiku gospodarskiego pro hac sola vice na tę jednę kadencyą trybunału radomskiego tak, aby, uchowaj Boże, przyszła elekcya ichm. pp. komisarzów na przyszły radomski trybunał w roku, da Bóg, 1728 przypadający fato aliquo dojść nie miała, aby ciż ichmośc. nie pozwalali sobie sine assensu omnium funkcyi swojéj peragere. Obligujemy tychże ichm. pp. komisarzów, aby inhærendo manifestationibus ichm. pp. posłów na sejm grodziński obranych, contra punctum w konstytucyach sejmu grodzińskiego expressum, ratione decyzyi starych zasług najj. królewicza jmci Jakóba sine consensu ordinum wyrażonego nie pozwalali do dalszéj całéj rzeczyp. naznaczenia fundi na to dyspozycyi.— Także aby ciż ichm. pp. komisarze investigare raczyli, za co dwa grosze deklarowane są od kwitów, także i skarb że pretenduje kwitowego od kwarcianych kwitów po taleru bitym i aby na żadne impositiones

præjudiciosas per declarationes trybunału radomskiego nie pozwalali i przeszłe jako contra mentem reip. napisane aby cassabiles były; tudzież seriam adhibebunt curam ichm. pp. komisarze ad investigationem remanentu hybernowego 12,000 i on vindicare raczą.

Aby zaś interesom prywatnym domowym satysfakcyą pretensyi ichm. pp. komisarzów dogodzić się zupełnie mogło, naznacza się komisya nazajutrz po gospodarskim sejmiku w roku teraźniejszym, na którą miasta i miasteczka wszystkie do likwidacyéj z regestrami swoimi i kontraktami stawać powinny, począwszy od roku 1717; na którą to komisyą ichm. pp. senatorowie, podkomorzowie, starostowie, unius pluriumve absentia non obstante, modo tres adsint, którzy to ichm. pp. komisarze funkcyą swoję dotąd kontynuować powinni, pókąd insza dyspozycya województw nie nastąpi, uproszoni są, aby jako najpilniéj zlustrowawszy, zlikwidowawszy retenta w tych przeszłych latach i jako dysponowane było czopowe, wszytkich pretendentów uspokoili. Także jmp. Mikołaj Dąmbski comparere powinien do pokazania dezert tych, które są insolubiles i do uczynienia informacyi, czemu 600 złotych pro anno 1717 naznaczone jmp. sędziemu ziemskiemu gostyńskiemu natenczas in functione zostającemu wypłacone nie były; co aby do skutku przyszło, obmyślą ichm. pp. senatorowie jak najprędszą i najpewniejszą solucyą.

Wszystkie zaś miasta, miasteczka królewskie, duchowne i ziemskie, którekolwiek gaudent privilegiis, facultatibus et juribus civitatensibus, powinny pro termino præfixo na komisyą do likwidacyi stanąć, na co jmp. marszałek koła naszego tymże miastom i miasteczkom wydać ma uniwersały.

Miasto Strzelno w pogorzeli i pogorzelców w tym roku calamitatem hanc ponoszących circa legem utrzymujemy. Jmp. Bielickiemu plenipotentowi województw naszych residuitas pensyi naznaczonéj, ponieważ nie wypłacona, powinna być obmyślona satysfakcya na komisyi przyszłéj.

A ponieważ na teraźniejszym sejmiku nie przychodzi nam ichm. pp. posłów do Grodna na sejm in anno 1726 uproszonych digna mercede vere justos labores præmiare i tak wielkie koszta w tak drogim czasie compensare dla niektórych ichmościów opozycyi, da Bóg, na przyszłym sejmiku ukontentować pomienionych ichmościów w kole naszém pro primo objecto przyrzekamy sobie przykładem innych województw, ne

sit ingratus labor, któryby nie miał præmiari za podjęte prace, fatygi i koszta de proprio marsupio.

Zlecamy jmp. marszałkowi koła naszego napisać instantiales za jmp. żupnikiem województw naszych do jmci ks. Zygmunta Ruszkowskiego kanonika i deputata płockiego, aby autoritate sua et protectione pomógł vindicare sól zatrzymaną w skarbie jkr. mci suchedniową przez jmp. Blumentala administratora według informacyi jmp. żupnika, uprosiwszy jmp. Wojciecha Ruszkowskiego za plenipotenta w téjże sprawie do trybunału lubelskiego, aby tam urgeat wespół z jmp. żupnikiem decisionem hujus causæ.

Na przyszły trybunał skarbowy radomski uprosiliśmy także za plenipotenta województw naszych jmp. Rafała Kołudzkiego sędzica ziemskiego inowłocławskiego, któremu pro labore pensyą zwyczajną, jako antecedanei plenipotentes miewali, naznaczamy, to jest, złotych czterysta.

A że ichm. pp. komisarze na trybunał skarbowy radomski obrani de jure salariati być powinni, tedy z czopowego medietatem teraz pensyi należącéj na viales naznaczamy, drugą zaś medietatem na komisyi, da Bóg, przyszłéj odebrać sobie będą powinni; pierwsza rata za asygnacyą jmp. marszałka, druga za asygnacyą komisyi wypłacona być powinna. A ponieważ na przeszłym sejmiku postanowiliśmy sobie per laudum, aby wszystkie lauda nie wprzód były do grodu podane aż przy podpisie ichm pp. marszałków rękami jw. ichm. pp. senatorów i ichmośc. pp. urzędników będą podpisane, tedy i teraźniejszą uchwałą naszą toż samo reasumujemy et confirmamus.

Instrukcyą ichm. pp. posłom do jkr. mci uproszonym, jakoto w. jmp. Rafałowi Zboży Radojewskiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu i w. jmp. Stanisławowi z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiemu sędziemu grodzkiemu brzeskiemu kujawskiemu jmp. marszałek koła naszego wydać powinien, in negotio publico, a najbardziéj in manutentione sancitorum na sejmie grodzińskim zakończonym postanowionych, także w materyi zatrzymanéj soli w skarbie jkr. mci na województwa nasze należącéj; także uskarżając się super exorbitantias jmp. Blumentala ratione depactationis województw w przedaży soli zabranianiu zamorskiéj według prawa in casu defectus ruskiéj pozwolonéj, zrujnowania przez tegoż jmp. Blumentala miasta Bydgoszczy, co fusiori calamo do instrukcyi jmp. marszałkowi napisać committimus.

Respons na desideria przez uproszonych ichmościów e medio nostri od jw. jmci ks. biskupa nasze dany in puncto locationis ojców Piarum Scholarum w Radziejowie zlecamy jmp. marszałkowi oddać do rąk jmci ks. Gordyana pro loco teraz zostającego. Które to laudum nasze ręką jmp. marszałka i jww. ichm. pp. senatorów i urzędników ziemskich podpisane do ksiąg grodzkich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 21 miesiąca kwietnia roku Pańskiego 1727.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowłocławski, marszałek koła braterskiego, mp. (L. S.). Ludwik Borucki k. b. k., mp. Bartłomiéj Głębocki p. b. k. omissis binis terminis primo ad normam innych województw, secundo że sine ascensu omnium ichm. pp. komisarze funkcyi peragere nie powinni, ponieważ ta była mens województw, chociażby się sejmik electionis ichm. pp. komisarzów zerwał czyli relationis lubo gospodarski, funkcyi nie powinni pretendować ultra mentem województw in laudum insertis, Antoni Zboży Zakrzewski ch. b. k., Jan Głębocki s. z. b. k., Tomasz z Lubrańca Dąmbski s. k. i.

172.

1727. *Aprilis*, 21. *Radziej. grodz. Relation. 16 f. 306.*

321. [Instructio.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia post dominicam Conductus Paschae proxima (Aprilis, 22), anno Domini 1727. — Obtulit nobilis Dominicus Jamrożewski.

Instrukcya ww. ichm. pp. posłom do kr. jmci, p. n. m., w kole braterskiém uproszonym ww. ichm pp. Rafałowi Zboży Radojewskiemu miecznikowi brzeskiemu kujawskiemu, Stanisławowi z Wielkiéj Wrzący Sokołowskiemu sędziemu grodzkiemu brzeskiemu de consensu omnium dana, roku 1727 dnia 21 miesiąca kwietnia w Radziejowie. Najprzód ichm. pp. posłowie dissertissimo ore suo powinszują jkr. mci redintegracyi zdrowia, in cujus salute totius dependet salus reip. z tą ekspresyą, że pełne zewnętrznych afektów wierni poddani fundimus suspiria, aby przy długoletniéj trwałości kroniki dziełami, wiek latami,

dom swój najjaśniejszy ozdobami napełniwszy, tak długo nam żył, jako żyć będzie nieśmiertelnym w pamięci nierychłych wieków, sit princeps tot annorum quot subditorum.

Potém upraszać będą jkr. mci, p. n. m., o manutencyą sancitorum na sejmie grodzińskim studio et sollicitudine paterna jkr. mci szczęśliwie zakończonym postanowionych. Uskarżać się będą ichm. pp. posłowie na jmp. barona Blumentala administratora karbaryj solnych, że soli zatrzymanéj w skarbie województwom naszym wydać nie chce, aby jkr. mość p. n. m., seryo przykazał temuż jmp. administratorowi, (aby ?) pro præteritis, a prima conventione facta według weryfikacyi jmp. żupnika województw naszych, indilate oddał et in futurum in tempore per legem præscripto, corocznie sine omni tergiversatione sól suchedniową oddawał. Tudzież uskarżać się będą super exorbitantias jmp. Blumentala ratione depactationis województw naszych w przedaży pro libitu suo soli, w zabranianiu zamorskiéj, według prawa in casu defectus ruskiéj pozwolonéj, którą sam kupuje i w beczki ruskie przesypuje i przedaje za królewską. Doniosą także jkr. mci zrujnowanie miasta Bydgoszczy przez tegoż jmp. Blumentala, upraszając jkr. mci, aby in prætensionibus przez komisyą od jkr. mci naznaczoną jam decisis rozsądzić się jmp. Blumentalowi z témże miastem w sądach asesorskich indilate przykazał i cokolwiek się szkody, ruiny przez niego pokaże w tém mieście, ut compensatio injungatur pro præteritis damnis, injuriis, ażeby in futurum to miasto było reserwowane i utrzymane circa privilegia sua.

Przełożą i to jkr. mci ichm. pp. posłowie, jako strażnicy solni pod pretekstem rewizyi soli zamorskiéj egzorbitancye w dobrach królewskich, duchownych i ziemskich zwykli czynić i na wolnych drogach ludzi przejeżdżających infestować, jmp. Stanisława Gąsiorowskiego concivem województw naszych jadącego innocuum bez dania wszelkiéj przyczyny enormissime porąbali: z których że satysfakcyi nie chce czynić jmp. administrator, ani damna patrata compensare, upraszać będą ichm. pp. posłowie o komisyą na jmp. Blumentala instantaneam, aby injuriatis refusio damnorum, injuriarum nakazana była i aby takowe attentata in posterum nie bywały, viam præcludat.

Panny zakonne bydgoskie i insi indicentes do téj komisyi powinni należéć i tam się rosprawić. Cætera activitati ichm. pp. posłów, n. w. m. pp., committimus.

Franciszek Michał Moszczeński podkomorzy inowłocławski, marszałek koła braterskiego, mp. (L. S.)

173.

1727. *September*, 16. *Radziej. grodz. Relation. 16 f. 362.*

322. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria sexta pridie festi sancti Francisci confessoris (October, 3), anno Domini 1727. Obtulit generosus Carolus Studziński.

My rady, dygnitarze i wszystko rycerstwo braci zgromadzonych województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się na sejmik gospodarski nazajutrz po deputackim zwyczajny konstytucyami sejmowemi aprobowany, to jest, w dzień 16 miesiąca września w roku niniejszym 1727 do Radziejowa in ordine obrania komisarzów na trybunał skarbowy radomski. Na które miejsce do Radomia według czasu prawem naznaczonego uprosiliśmy e medio nostri ww. ichm. pp.: Aleksandra Głębockiego starostę brzeskiego kujawskiego z województwa brzeskiego i jmp. Andrzeja Umińskiego skarbnika brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego, aby na przyszłą kadencyą trybunału skarbowego radomskiego stanęli, obligując ichmościów, aby in fundamento novellæ legis lustracyą chorągwi polskiego i cudzoziemskiego autoramentu leżę w województwach naszych mających (jeżeli chorągwie w należytym kompucie, rysztunku i munderunku, znajdują się) captato opportune tempore, znióssy się z ichm. pp. oficerami de loco, przed komisyą przyszłą wcześnie uczynili. Gdy zaś z jawnych dowodów sufficientem constat województwom naszym, że w regimentach konnych i pieszych niepotrzebne cum diminutione notabili gemejnów znajdują się ekspensa, jakoto na inspektora kapitanów, agregert na wozy i woźniców do każdéj chorągwi, których in rerum natura nie masz, prócz tego od każdéj chorągwi po dwie porcye ac si na kadetów odciągają, co dotąd rzeczyp. milionową uczyniło szkodę: tedy ichm. pp. komisarze województw naszych omni conatu et studio starać się będą, aby per declarationem publicam takowe niepotrzebne ekspensa abrogowane i zniesione były i żeby in rota juramenti ichm. pp. oficerom kasę trzymającym dołożyć, że in futurum sine scitu et consensu commissionis Radomiensis takowych ekspens niepotrzebnych wypła-

cać nie będą, ale te ekspensa na gemejny żeby w komplecie były obracane.

Insuper obligujemy ichm. pp. komisarzów województw naszych, aby seriam uczynili indagationem, zniósszy się z ichm. pp. komisarzami województw i ziem, jako disponuntur pieniądze regimentowe; gdy na każdy rok na żołnierza konnego, na munderunek i lenungi złotych 300 naznaczone, z czego raz kupiony koń i munderunek sprawiony, nie będąc in opere belli, lat kilka konserwować się może i już tylko medietas pieniędzy na lenung i konia przez rok obraca się, na żołnierza zaś pieszego po złotych dwieście corocznie constitutum, z czego medietas na barwę, druga medietas na lenungi, w jednym ręku bierze barwę i lenung, w drugim zaś tylko lenung, gdzie się tedy podziewa 150 złotych na konnego, a sto na pieszego żołnierza corocznie, a na czas i przez lat trzy munderunków nie dają, gdzie się pieniądze obracają, seriam uczynią indagationem et modum restitutionis in commodum publicum adinvenient.

Ponieważ circa erectionem wojska przez regulamen komput był zmniejszony dla sprawienia munderunku należytego, a zatém reddenda ratio przez ichm. pp. oficerów kasę trzymających, gdzie się pieniądze obracają, o czém już deklaracya nastąpiela trybunału skarbowego radomskiego in anno 1717 sabbatho post festum ss. Viti et Modesti martyrum: in fundamento któréj deklaracyi zaraz na początku trybunału skarbowego radomskiego upraszać będą collegium izby komisarskiéj, żeby napisana była deklaracya in ordine reddendi calculi expensarum et præstandorum juramentorum, aby rotą nieodmienną w dawnych deklaracyach napisaną ichm. pp. oberszterlejtnanci, albo majorowie kasę trzymający juramenta wykonali. Że zaś invaluit usus ichm. pp. skarbowych abusive, że remanentu hybernowego 6,000 złotych polskich in suum commodum privata autoritate sobie przywłaszczyli i corocznie go biorą, a tylko raz był dysponowany na ekspensa in ibidem expressa, a potém ad dispositionem trybunału należał: przeto obstringimus ichm. pp. komisarzów województw naszych, aby indispensabiliter tę sumę in usus reip. necessarios lub województw per publicam declarationem disponi curent.

A że post initam compositionem jmp. Zakrzewskiego chorążego brzeskiego i jmp. Dąmbskiego podsędka ziemskiego inowłocławskiego z skarbem jkr. mci in anno 1713 zaraz pierwsza defluitacya, a potém immediate i druga zatrzymane et per renitentiam jmp. Blumentala dotąd nie wydane, w skarbie jkr. mci zaległe, których jednę defluitacyą in

antecessum województwa disposuerunt na zbudowanie kościoła w dobrach jkr. mci Śmiełowicach i reparacyą kościoła farnego radziejowskiego: tedy i tę drugą aby windykowana była, uprosiliśmy w. jmp. Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, aby tę zaległą defluitacyą powtórną w skarbie proprio sumptu windykował. Którą windykowaną takowym dysponujemy sposobem: naprzód temuż samemu jmp. podkomorzemu, kompensując fatygę i ekspensę, soli 1,000 beczek deklarujemy, memorando zaś prace, fatygi i koszty ichm. pp. posłów na przeszły sejm grodziński uproszonych, wszystkich czterech ichmościów æqualiter contentando, 2,000 beczek z téjże zaległéj a windykowanéj defluitacyi attenta caristia anni præteriti naznaczamy; residuitatem zaś 300 beczek ww. jmp. Michałowi Ruszkowskiemu podstolemu brzeskiemu kujawskiemu i jmp. Janowi Niemojewskiemu kasztelanicowi bydgoskiemu za fatygi w legacyi od województw do generała moskiewskiego podjęte zlecamy i kondonujemy. Præcavendo sobie, aby pomienioni jmp. podkomorzy i ichm. pp. posłowie i inni ichmośc. tą zatrzymaną soli defluitacyą przez jmp. podkomorzego windykowaną kontentowani byli, a nie interesowali się do przyszłéj defluitacyi in anno proxime futuro nam należącéj sub fide et honore i żadnych tranzakcyj ze skarbem jkr. mci respektem przyszłéj defluitacyi nie pozwalamy sub nullitate secus actorum i jeżeliby casu aliquo zatrzymana sól była, albo in defectu wody nie była na składy defluitowana w przyszłym roku, żadnym pretekstem ani sposobem ex nexu laudi præsentis do remanentu soli ab anno præsenti zaległéj interesować się nie mogą, ani powinni, ale województwa plenum et integrum jus odebrania soli præcurent i rezerwują sobie.

Mając primæ curæ et reflexionis niedopłaconą ćwierć krasnostawską chorągwi jmp. Alesiewicza, która propter renitentiam niektórych ichm. pp. retentorów nie jest dotąd zapłacona, tedy retenta do egzekwowania zlecamy i aby tém prędsza tych delat była eksolucya jmp. burgrabiego radziejowskiego przydajemy; także i delaty jw. jmp wojewody brzeskiego, które delaty ichmośc. retentores sub pœna duplicis pensionis płacić i oddawać powinni, a inquantum by te delaty nie wystarczyły do satysfakcyi pomienionemu jmp. Alesiewiczowi, tedy circa liquidationem izby komisarskiéj residuitatem ichm. pp. komisarze obmyślą. Czopowe zaś województw anni futuri obudwu per modum plus offerentiæ arendować deklarujemy, jakoż instantanee ad declarationem publicam w kole naszém przez w. jmp. Bartłomieja Głębockiego pod-

komorzego brzeskiego kujawskiego factam, (ponieważ jmp. stolnik brzeski pierwszéj konkurencyi ustępuje) za sumę 6,000 ultro et benevole w kole naszém deklarowaną arendujemy i kontrakt eo nomine ichm. pp. komisarzom wydać jegomości pozwalamy, obligując w. jmp. podkomorzego, aby konflagraty nowe nie były agrawowane, ani powinne, także (aby?) miasta i miasteczka circa jura privilegia et immunitates konserwowane były. Jeżeliby zaś inni concurrentes dawali większą sumę arendowną czopowego nad 6,000 złotych polskich dorocznią, więc plus offerenti na komisyi ichm. pp. senatorowie i komisarze tę dyspozycyą decydować będą. Satysfakcya przeszłym ichm. pp. komisarzom radomskim in residuitate continens ad primam Januarii futuri reservatur, ponieważ ciż ichm. pp. komisarze ad præsens dla prędszego uspokojenia jmp. Alesiewicza swojéj prolongowali pensyi.

Interes królewiczów ichmościów że fundum mieć nie może do wypłacenia w województwach, aby izba komisarska do przyszłego sejmu prolongowała. Na list jo. ks. jm. prymasa respons jmp. marszałkowi koła naszego cum debita veneratione i podziękowaniem pro solita cura et sollicitudine paterna boni publici dać zlecamy. List instancyalny do jw. jm. biskupa kujawskiego w interesie jw. jmp. ks. Ludwika Boruckiego kasztelana brzeskiego kujawskiego z jm. ks. plebanem liszkowskim, ut desistat a tam dispendioso processu jako i za w. jmp. Janem Głębockim sędzią ziemskim brzeskim kujawskim ratione poddanych z ichm. księży misionarzami włocławskimi, za ichm. pany Ruszkowskimi z ichm. ks. Pijarami novi situs w Radziejowie, aby in suis prætensionibus byli pomiarkowani respektem pozostałéj sumy 2,000 jako i mobilium po ś. p. jm. ks. Zygmuncie Ruszkowskim kanoniku płockim, a proboszczu radziejowskim, także za jmp. Walentym Słuckim starostą gniewkowskim z jm. ks. proboszczem gniewkowskim, list także instancyalny za miastem Bydgoszczą do jw. jmp. kanclerza w. koronnego, aby circa jura et privilegia konserwowani i sądzoni byli, (napisać?) zlecamy. Interes jmp. Magnuskiego sędziego ziemi gostyńskiéj zaległego czopowego podczas funkcyi radomskiéj do izby komisarskiéj odsyłamy.

Mając zaś in cordibus nostris godną promocyą cultus divini in sanctis ejus wielebnych ichm. oo. Jezuitów toruńskich, tymże ichmościom naznaczamy i deklarujemy tysiąc złotych z podatku czopowego, ichm. oo. Franciszkanom inowłocławskim zaległego długu po ś. p. jmp. Janie Trzebuchowskim łowczym inowłocławskim od województw naszych naznaczonego a tymże ichm. oo. Franciszkanom przekazanego, sumę 1,500

złotych, na zbudowanie kościoła w Skulsku 300, ichm. pp. Kołudzkiemu i Bielickiemu na przeszłą komisyą radomską plenipotentom, zawdzięczając prace i fatygi, gratitudinem deklarujemy i tych wszystkich ichmościów, aby byli satisfacti, do komisyi jutrzejszéj odsyłamy, dając potestatem jww. ichm. pp. senatorom i ichm. pp. komisarzom, aby jak najprędszą ichmośc. obmyślili satysfakcyą. Na przyszłą zaś komisyą uprosiliśmy jmp. Stefana Kossowskiego za plenipotenta, któremu złotych 400 naznacza się. Które to laudum nasze ręką jmp. marszałka podpisane do ksiąg grodzkich radziejowskich podać zlecamy. — Działo się w Radziejowie dnia 16 września roku Pańskiego 1737.

Andrzej Umiński skarbnik brzeski kujawski, marszałek koła braterskiego województw brzeskiego kujawskich i inowrocławskiego sejmiku gospodarskiego, mp. (L. S.)

174.

1728. *September*, 13. *Radziej. grodzka Relation. 17 f. 80.*

323. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria quarta in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis (September, 15), anno Domini 1728. Obtulit generosus Joannes Rakowski.

My rady, dygnitarze, urzędnicy ziemscy i grodzcy i całe rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw do Radziejowa na sejmik electionis ichm. pp. deputatów województw naszych na dzień 13 miesiąca września prawem publicznem naznaczony na miejsce zwyczajne zgromadzeni. Stosując się do prawa pospolitego i zwyczajów dawnych, po uproszonym ad directionem koła naszego jmp. marszałku, obraliśmy liberis suffragiis per pluralitatem votorum ww. ichm. pp. Aleksandra Wolskiego sędziego ziemskiego inowłocławskiego z województwa brzeskiego kujawskiego, jmp. Wojciecha Sokołowskiego sędziego grodzkiego przedeckiego z województwa inowłocławskiego na trybunał następujący piotrkowski i lubelski i ten instrument electionis ichm. pp. deputatów województw naszych jmp. marszałkowi koła naszego, ichm. pp. asesorom z województw i powiatów uproszonym pod-

pisać zlecieliśmy. Działo się w Radziejowie dnia 13 miesiąca września roku Pańskiego 1728.

Jan Stanisław z Lubieńca Niemojewski kasztelanic bydgoski, marszałek koła ryceskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego, mp. (L. S.)—Bartłomiéj Głębocki podkomorzy brzeski kujawski.—Antoni Zboży Zakrzewski.—Władysław Kolczyński podczaszy inowłocławski z powiatu kruświckiego.—Jan Mniewski z powiatu bydgoskiego asesor, (L. S.) — Stefan Rościszewski z powiatu kowalskiego (L. S.) —Andrzéj Niemojewski c. k.

175.

1729. *Julius*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 17 f. 168.*

324. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proximo (Julius, 30), anno Domini 1729. — Obtulit generosus Antonius Rakowski.

My rady świeckie i duchowne, senatorowie, dygnitarze, urzędnicy i całe rycerstwo województwa brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego zjechawszy się za powtórnym jkr. mci, p. n. m., po rozeszłym irrito eventu przeszłym sejmiku poselskim in locum consiliorum nostrorum solitum do Radziejowa pro 11 Julii anni præsentis uniwersałem. Zaczynamy naprzód od powinnéj supremæ Majestati rekognicyi, cujus nutu cunctæ hujus mundi reguntur potestates, iż discordes przez tak sieła lat civium nostrorum animos diversos in publico obrad naszych theatro sensus, przez co ustawicznie kilku kadencyami sejmów publicæ szwankowały exspectationes, na zgubę ojczyzny ostrzyły zęby: na blisko przeszłym sejmie tak coadunare raczył, iż nietylko wszystkie vota zdały się spirare in unum, ale i hanc larvam, którą postronne narody dissentionum odmalowawszy umbram, z niemałym narodu polskiego sławy uszczerbkiem, huic unico libertatis nostræ sacrario imponerant, zrzuciwszy, pokazał dawną inter status, które zawsze wszystkich naszych sąsiadów terrebat, konfidencyą; pokazał nieoderwaną od publicznych interesów aplikacyą, pokazał niewzruszoną ku prawom, swobodom i wolno-

ściom naszym żarliwość. Potém najj., p. n. m., podziękowanie, iż uznawszy cœlestium numinum nad stanami rzeczyp. benedykcyą, wszystkie staranie swoje, wszystkie studya et conatus, wszelką i prawdziwie ojcowską communi bono et usibus concatenatam sollicitudinem ad hunc dirigere raczył terminum, aby po tylu rozerwanych jakturach, po tak rozstrzygnionych inter status konfidencyj, żeśmy się już zawsze dalecy zdali od téj szczęśliwości, która nam przez utrzymanie publicznych obrad naszych słodkie wydawać i publicznemu szczęściu nader pożyteczne zwykła owoce, wspaniałą blisko przeszłego sejmu tot publici emolumenti adornatam splendoribus wystawił strukturę. Do czego że i viceregia potestas z prześwietnym senatem non postrema concurrebat applicatione, obrócił na się corda civium et animos, aby za tak zbawienne dzieło, za tak publiczną et multo tempore desideratam publicznego szczęścia machinę całem niewyglozowaną wiekiem zniecały w sobie obligacyą; jakoż znają województwa nasze do téj jo. książęciu jmci rekognicyi i pro tot indefessis studiis et laboribus niosą dzięki.

Dziękują także majestatowi jkr. mci, iż jako providus około dobra pospolitego rządca, jako pater patriæ, jako miłosierny pan, co tylko baczy stanom rzeczyp. proficuum, co emolumento publico desideratum, co synom ojczyzny adoptatum, to wszystko z przezornéj præstare raczy opatrzności. Jawnie elucescit i w teraźniejszéj blisko nadchodzącego sejmu deklaracyi, kiedy zapatrzywszy się przezornem w interesach rzeczyp. okiem, uznawszy translapsowany dla nadwątlonych et publicis curis zdrowia jego pańskiego sił sejmu przeszłego terminu, jeszcze do doskonałéj nie przyszedszy perfekcyi, publicam własnemu præferendo zdrowiu salutem, teraźniejszy sejm kontynując, voto et desiderio populi naznaczać raczy. (Na?) który to sejm do zobopólnéj inter status kooperacyi, do całéj około dobra pospolitego, ne quid detrimenti resp. patiatur, ostrożności, do żarliwéj interesów publicznych promocyi i onych utrzymowania ad officinam edendarum legum uprosieliśmy præsenti laudo e medio sui concordibus votis ww. ichm. pp. posłów: Bartłomieja Głębockiego podkomorzego brzeskiego kujawskiego, Antoniego z Lubrańca Dąmbskiego łowczego poznańskiego województwa brzeskiego kujawskiego, Franciszka Moszczeńskiego podkomorzego inowłocławskiego, Jana Wilhelma grafa Sleybena wojewodzica inflantskiego viros e millibus electos, interesów rzeczyp. bene gnaros, na podobnych funkcyach dobrze wyprobowanych, których fide, honore et conscientia obligujemy, aby naprzód w publicznych interesach częstą rzeczyp. tykający się, jako

najdoskonaléj consulant i desideria nostra w instrukcyi sobie podane non negligant. Do laudum zaś punkta te podajemy.

1. Obligujemy jmp. marszałka koła naszego, aby na listy odpisywał, jakoto jw. jmp. podskarbiemu w. ks. litewskiego a regimentarzowi generalnemu wojska koronnego, także jo. księciu jmci Czartoryjskiemu kawalerowi maltajskiemu.

2. List do jw. jmp. kanclerza w. koronnego aby jmp. marszałek napisał za p. Heyną mieszczaninem toruńskim, ut inhibeat jmp. kanclerz dekretem swoim, aby tak wielka szkoda tegoż mieszczanina i konfuzya od magistratu toruńskiego przez więzienie go ex ratione, że katolikiem został, przywrócona była.

3. List do jmci ks. biskupa kujawskiego aby jmp. marszałek napisał za ichmośc. pany Jarnowskimi łowczym przeszłym brzeskim i Bartłomiejem o krzywdy poniesione od duchowieństwa.

4. A że ichm. pp. posłowie teraźniejsi do Grodna uproszeni oświadczyli się w kole naszém, iż pro bono publico i województw levamine proprio ære bez żadnéj rekompensy jachać do Grodna na usługę województw: tedy præsenti laudo postanawiamy in futurum, kto się podejmie służyć na téj poselskiéj funkcyi województwom, tedy suo sumptu jachać powinien i żadnéj rekompensy od województw nie potrzebować, ponieważ præsenti laudo te donatywy znosiemy.

5. Sól suchedniową dawno zatrzymaną, którąśmy dali ichm. pp. posłom przeszłym do Grodna posłanym, któréj że się podjął windykować w. jmp. Bartłomiéj Głębocki podkomorzy brzeski, za co odebrał jegom. donatywy beczek tysiąc, tedy ad solutionem grzywien tylko ad quartam partem należéć będą ichm. pp. posłowie. Ponieważ zaś jmp. Kazimierz z Lubrańca Dąmbski podkomorzy nadworny jkr. mci hucusque nie odebrał swojéj satysfakcyi, piąciset beczek soli, posłem zarówno będąc, tedy toż quantum jako i drudzy ichmośc. od jmp. podkomorzego brzeskiego odebrać powinien i na nim repetere. Nihilominus conceditur jmp. podkomorzemu brzeskiemu et per omnia obligatur do tego jegomość, aby inquantum można, uwolnić się totaliter od płacenia tych grzywien per mutuam compensationem w skarbie za proces przewiedziony i za tak długą ekspektatywę tych zatrzymanych defluitacyj, aby się starał o to ex charactere suo jmp. podkomorzy brzeski.

6. Ponieważ jmp. żupnik województw kujawskich na przeszłych sejmikach upewniał województwa kujawskie i na teraźniejszym sejmiku upewnia i afiduje, iż dwie soli w skarbie województwom są za-

trzymane, in quo fundamento województwa już dysponowały temi dwiema solami: tedy præsenti laudo obligujemy jmp. żupnika, aby lubo sam jachał do Grodna, lubo wszystkie dokumenta oddał na ręce ichm. pp. posłów, aby tém snadniéj, polikwidowawszy się z skarbem, windykować te defluitacye dwie mogli.

7. Ludzie zbiegli poddani ze wsiów tak królewskich, ziemskich i duchownych, a w miastach cum præjudicio panów swoich, których są poddani, osiadający i budujący się, aby za pierwszą rekwizycyą panów swoich do panów burmistrzów, wójtów i całéj rady byli wydani od miasta, non referendo się do starostów, lubo quovis titulo panów swoich, pod winą 200 grzywien za niewydanie ich, które to laudum służyć ma tak do królewskich, dziedzicznych i duchownych miast.

8. Ponieważ nowa fundacya w Radziejowie oo. Pijarów zabiera się do uczenia szkół, tedy obligantur ichmośc. præsenti laudo, aby plebejas personas do dwunastu lat tylko trzymali w tych szkołach. Które to laudum podpisać jmp. marszałkowi koła naszego zlecamy i do grodu podać. — Działo się w Radziejowie dnia 11 lipca roku 1729.

Paweł z Lubrańca Dąmbski, marszałek prześwietnych województw brzeskiego i inowłocławskiego, mp.

176.

1729. *Julius*, 11. *Radziej. grodzka Relation. 17 f. 172.*

325. [Instructio pro comitiis ordinariis generalibus Grodnensibus celebrandis.]

Actum in castro Radziejoviensi sabbatho post festum sanctae Annae matris gloriosissimae Virginis Mariae proximo (Julius, 30), anno Domini 1729.— Obtulit generosus Antonius Rakowski.

Instrukcya ww. ichm. pp. posłom: Bartłomiejowi Głębockiemu podkomorzemu brzeskiemu, Antoniemu z Lubrańca Dąmbskiemu łowczemu poznańskiemu z województwa brzeskiego, Franciszkowi Moszczyńskiemu podkomorzemu inowłocławskiemu, Wilhelmowi Slejbenowi wojewodzicowi inflantskiemu z województwa inowłocławskiego na sejm teraźniejszy za powtórnym jkr. mci, p. n. m., uniwersałem z sejmiku ra-

dziejowskiego dnia 11 lipca szczęśliwie ekspedyowanego na miejscu zwyczajném roku 1729 uproszonym.

Kiedy po tylu burzliwych sejmowania naszego nawałnościach, in planum maris wyprowadzonych obrad naszych nadziejach, nawa ta publiczne nosząca szczęście exspectationesque, turbulentis jactata procellis, zawsze naufragas exitiali fato zapełniającym się in sortem, téj ojczyzny naszéj synom prezentowała tabulas, kiedy ustawicznemi agitata tempestatibus daleka zdała się być a promontorio bonæ spei, aż tandem suaviori supremi rerum moderatoris sparta regimine, sereniores cœlestium astrorum et fabiliores blisko przeszłego sejmowania doznała favonios, albowiem spe meliori lapsis, u pożądanego stanąwszy portu, pomyślne i nader publico bono potrzebne przyniosła emolumenta: co że za przezornym najj. kr. jmci, p. n. m., nawy téj supremi directoris styrem, za usilném staraniem i prawdziwą ojcowską subsecutum aplikacyą, jak najniższe majestatowi jkr. mci ww. ichm. pp. posłowie nasi wyznają dzięki.

Podziękują i za to jako najuniżeniéj, iż lubo przeszły sejm de lege przypadający dla nadwątlonych jkr. mci, p. n. m., sił w czasie prawem opisanym swego nie wziął efektu, przecież gdy ten, który się nazywa salus et vita universi czerstwiejszego, lubo jeszcze nie ze wszystkiém, reintegrowanego jkr. mci, p. n. m., użycza zdrowia: nie omieszkiwa jkr. mość publicis satisfacere votis, nie omieszkiwa universorum kontentować desideria i sejm dla niebezpiecznéj choroby w przeszłym roku zatamowany w Grodnie, z alternaty prawem opisanéj na dzień 22 miesiąca sierpnia przypadający w roku teraźniejszym 1729 składa, poprzedzając sześciu niedziel kadencyą terminu zwykłego, za powszechną radą senatu przytomnego podczas consilium senatus, a to dla konserwacyi zdrowia swego i ob metum nieochybnéj przez jesiennych slot recydywy z doświadczenia szkodzących jkr. mci, tudzież dogadzając publicæ commoditati zgromadzonym in ordine stanom rzeczyp.; pro hoc tedy studio publicæ commoditatis dziękować będą powinni jako najuniżeniéj ichm. pp. posłowie jkr. mci, p. n. m.

1. Przystępując zaś województwa nasze do materyj, które na przyszłym, da Pan Bóg, sejmie mają być promowowane, obligują ichm. pp. posłów sub honore conscientiæ, aby recesem przeszłego sejmu grodzińskiego asekurowana była koekwacya podatków. Ponieważ województwa nasze ciężkimi præmuntur teraźniejszymi podatkami, że miejscami uboga ślachta sua patrimonia deserere musiała, tedy ichm. pp. posłowie

fide et honore obligantur, aby po obranym przyszłym, daj Boże, szczęśliwie marszałku sejmowym, żadnéj innéj materyi nie dopuszczali, aż wprzód kasowane będzie to genus podatku teraźniejszego, a insze equivalenter et proportionate z prowincyą małopolską postanowią stany rzeczyp., alias manifestować się imieniem województw naszych in facie rzeczyp. będą, że już abhinc tego podatku płacić nie będziemy; o co urgebunt koniecznie ichm. pp. posłowie etiam cum discrimine sejmu.

2. Podziękują jkr. mci pro cura et sollicitudine około dobra pospolitego, za asekuracyą dobréj przyjaźni z sąsiadami, jakoto z hanem jmcią tatarskim przez ablegacyą jmp. Rostkowskiego stolnika wiskiego.

3. Za wydanie instrumentorum na komisyą kurlandzką sejmem przeszłym naznaczoną podziękują i wyznają za to ichm. pp. posłowie powinną wdzięczności rekognicyą primo præsidi jo. książęciu jmci warmieńskiemu, ichm. pp. komisarzom na to tam miejsce delegowanym za wszelkie prace, trudy i fatygi circa incorporationem unioni rzeczyp. corporis podjęte cum obligatione gratæ et perennis memoriæ.

4. Niemniejszą przy synowskiéj submisyi jkr. mci, p. n. m., debetur gratitudo za utrzymanie honoru rzeczyp. ad curiam romanam przez ablegacyą prywatną w. jmp. Kazimierza z Lubrańca Dąmbskiego wojewodzica brzeskiego kujawskiego do ojca świętego; publicum i rzeczyp. i swoje względem kolacyi beneficiorum ecclesiasticorum desiderium effecit u tamtego dworu, że jego świątobliwości inszego ekstraordynarnego nuncyusza jegomości ad cognoscendas quasvis prætensiones do królestwa naszego zesłać raczył, za które ojcowskie pieczołowanie jako najuniżeniéj jkr. mci, p. n. m., ichm. pp. posłowie podziękują. A ponieważ jmp. wojewodzic brzeski ablegat ekstraordynaryjny ad curiam romanam ex senatus consilio wysłany tantum effecit u tamtego dworu, że już satysfakcya desideriis rzeczyp. in parte successit, in parte jest w dobréj nadziejéj finalnéj kompozycyi i decyzyi, ponieważ tenże jmość ks. nuncyusz plenariam ma facultatem componendi, tractandi w wszelkich interesach zachodzących cum sede apostolica curiæ romanæ i rzeczyp.: tedy evitando sumptus ingentes na legacyą wielkiego posła, na tamtę ekspedycyą sejmu przyszłego grodzieńskiego destinatos, starać się będą ichm. pp. posłowie nasi, aby to poselstwo wielkie evanescat i cale na nie nie pozwolą, gdyż ex rationibus supra expressis nie jest potrzebne.

5. Pograniczne komisye, osobliwie z cesarzem jmcią graniczna między Śląskiem i województwy wielkopolskiemi, ponieważ cum præ-

judicio rzeczyp. agitabatur: tedy województwa nasze jako de nullitate horum actuum, uti læsive expeditorum, manifestują się, tak ichm. pp. posłów swoich obligują, aby naprzód jkr. m., p. n. m., potém jo. książęciu jmci prymasowi pro vigili in præmissis cura, że continuationem hujus operi præjudiciosi żywemi swojemi zatrzymali remonstrancyami, jako patres patriæ, jako najuniżeniéj podziękowali; oraz upraszać będą, aby cassato hoc læsivo actu, zniosszy się z dworem wideńskim, insza komisya na przyszłym sejmie constituatur, dopomną się także, aby konwenty śląskie, præcipue trzebicki in antiquo statu konserwowane były.

6. Ponieważ z instrukcyi jkr. mci na teraźniejszym edocemur sejmiku, że nietylko dawnym traktatom i sojuszom z państwem moskiewskiém zawartym, ale i owszem, świeże inwazye państw rzeczyp. w w. ks. litewskiém zostających przez ten naród pokazują się: tedy ichm. pp. posłowie nasi, initis et coadunatis cum tota rep. consilii, starać się będą, aby i honor narodu naszego i granice nienaruszone, oraz satysfakcya dawnym sojuszom in integro utrzymane były.

7. Wojna przeszła szwedzka dotychczas żadnym traktatem nie zakończona, tedy ponieważ jkr. mość, p. n. m., łaskawie nas informować raczy o skłonności Korony szwedzkiéj do tych traktatów, ichm. pp. posłowie nasi w téj materyi ad sensum całéj rzeczyp. konferować się będą i oraz zakończenia przez traktat rzeczyp. pożyteczny i z honorem tych przeszłych wojennych kłótni unikać nie będą.

8. Ordynacya ostrowska ponieważ dotychczas in disceptatione zostaje, więc solvendo omnem quæstionem inter concurrentes, ichm. pp. posłowie pilnie starać się będą, aby secundum institutionem primi ordinantis dobra ordynowane były, z których prowenta in quem usum cedunt, urgent de his calculum ichm. pp. posłowie.

9. Rezydencye u postronnych dworów ad capienda z konjunktur zachodzących consilia każdy bene sentiens zna być potrzebne; żeby zaś osobliwy na te ekspensa miał być przez stany rzeczyp. obmyślony fundusz, non videtur województwom naszym, ale ichm. pp. posłowie nasi instabunt do jkr. mci, aby na te funkcye personas od rzeczyp. bene provisas, to jest, ichm. ks. opatów satis rzeczyp. pane pingues nazwał, którzy intratami swemi pares mogą być tym ekspensom, albo też prowent dotychczas zatrzymany pocztowy i nielikwidowany cum injuria publica contra pacta conventa przez cudzoziemca i heretyka dotychczas partycypowany, żeby ex antecedaneis attentis na potrzebnych posłów

do dworów cudzoziemskich był aplikowany, in futurum zaś omni meliori modo in commodum reip. dysponowany, urgebunt serio o to ichm. pp. posłowie.

10. Negocyacya ś. p. jw. jmp. podskarbiego w. koronnego z dworem berlińskim (o?) niesłusznie zajechanym Elblągu i niewinnie u tegoż dworu zastawionych klejnotach dotąd non effectuata, aby, jeżeli nastąpićby miała, ichm. pp. posłowie, niż aprobacya jéj przez konstytucyą stanie, seryo egzaminowali, jeżeli ten dwór pactis conventis i wszystkim traktatom, osobliwie in reddendo jkr. mci, p. n. m. i rzeczyp. homagio, tudzież w wystawieniu na usługę rzeczyp. ludzi umówionych satisfecit; tedy tę negocyacyą razem z stanami rzeczyp. aprobować ichm. pp. posłowie będą, w tém jednak ichmośc. obstringimus, aby żadnym sposobem super titulum regis Prusiæ książęciu jmci pruskiemu sive directe sive indirecte nie pozwalali etiam cum discrimine sejmu, gdyż jako na jedném niebie jedno całemu światu świeci słońce, tak w jedném rzeczyp. dziedzictwie dwóch królów cierpiéć nie możemy; ale jeżeli titulum regis Brandeburgiæ tenże książę jmość pruski pretendować będzie, tego ichm. pp. posłowie negare nie będą powinni, tylko się będą powinni dopomnąć, aby kościół w Lisowie katolikom jako zdawna należący restituatur i o pacta conventa niedotrzymane, przeciwko którym w Brzeźnie i w lemburskim powiecie de novo jest erygowane fanum i że ślachta tegoż powiatu jako i bytomskiego pactis obwarowana in conservatione antiqui status perturbatur. Podatki, akcyza nigdy niesłychane rzeczyp. tamże erigitur i respektem tychże powiatów de homagio nihil auditum, komisyi deputowanéj non satisfactum z sejmu przeszłego, starostwo drahimskie za erekcyą jednego regimentu ad usum reip. obiecanego interim nieaplikowanego a corpore reip. oderwane multas patitur injurias, akcyzę wprowadzono, autoritas loci ordinarii episcopi Poznaniensis contemnitur. W Tempelburku sive Czaplinku zbór zbudowano contra antiqua jura et contra recognitionem moderni dominantis, który cavit, aby traktatów z rzecząp. nie łamać. Interim sub variis prætextibus in dies mala augentur, oficerowie, gdzie chcą werbują, pro libitu ludzi rzeczyp. kradną i gwałtem zabierają: te tedy słuszne pretensye rzeczyp. do książęcia jmci pruskiego dodadzą zelum ichm. pp. posłom ad fortiter ineunda consilia z stanami rzeczyp., do zupełnego uspokojenia z tymże książęciem jmcią.

11. Stare zasługi wojsk naszych jako wielkie pretensye i szkody, które rzeczp. od tegoż wojska podczas tych świeżo przeszłych rewolu-

cyj poniosła, dotychczas in suspenso przez traktaty, recesa sejmowe i inne asekuracye zostające nieskończone: tedy ponieważ tak wojsko ma do rzeczyp. pretendowane zasługi, jako wzajemnie rzeczp. daleko większe gravaminum et exactionum niesłusznych do wojska pretensye, aby nie wchodząc partis utriusque calculum, cale się jako prawdziwi synowie z matką ojczyzną pogodziwszy, tak wojsko do rzeczyp. jako i do wojska rzeczp. żadnych ab utrinque nie mieli pretensyj, gdyż przez teraźniejszą konstytucyą tak wojsku o zasługi stare, jako i rzeczyp. o wszelkie do wojska pretensye perpetuum imponatur silentium, ichm. pp. posłowie instabunt. Pretensya zaś królewiczów ichm. i ichm. pp. Jabłonowskich, która zawsze zwykła trudnić komisye radomskie, a dotąd na sejmie insolubilis, w reces poszła, ażeby też ex arbitrio omnium ordinum determinowana była satysfakcya, instabunt ichm. pp. posłowie.

12. Artylerya koronna obojga narodów, bardzo dobrze constat rzeczyp., że jest nadrujnowana w swoich należytościach, do któréj ichm. pp. generałowie niemałe mają dochody, a teraz gdy ab anno 1718 altissima frugimur pace i ichm. pp. generałom cessarunt wojenne ekspensa: tedy ichm. pp. posłów obligujemy, aby kalkulacye tychże ichm. pp. generałów non pro functione, jako zwyczaj bywa, ale seryo egzaminowali, a niepotrzebne ekskludowawszy ekspensa, na restauracyą pomienionych arsenałów obrócili. Resztę zaś łaska jkr. mości, p. n. m., ex pane bene merentium aby suppleat, suplikować będą.

13. Montawska Szpica i nawigacya sanowa że są in periculo zepsowania i potrzebują publicznéj na reparacyą ekspensy, jkr. mość, p. n. m., donosić nam raczy; więc że te defluitacye od nas i do nas niemałe pp. Gdańszczanom przynoszą commoda, tedy ichm. pp. posłowie cum tota rep. inibunt media, któremiby miasto Gdańsk do reparacyi tych miejsc stringatur.

14. Ratione komisyi i otwarcia mennicy rzeczyp. bardzo potrzebnéj ichm. pp. posłowie ad mentem całéj rzeczyp. konferować się będą.

15. Dobywanie gór srebrnych w ojczyźnie naszéj znajdujących się aby przez cudzoziemców uprzywilejowanych otwarte były, upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby te intencye cessent, gdyż to wszelkie lucrum, któreby się z ziemi naszéj wykopało, do swojéj by wywieźli, jako quotidiana ex lucro simili soli polskiéj, którą cudzoziemiec trzyma przeciwko prawu, edocemur experientia; a tak i skarb ziemi naszéj wybra-

liby, swojeby kraje wzbogacili, naszeby zaś zubożyli, adeque (ideoque?) lepiéj hæc dona Dei meliori servare tempori.

16. Ratione conservationis miast i miasteczek rzeczyp. inibunt media cum tota rep. ichm. pp. posłowie, ad sensum omnium ordinum konformować się będą, salvo jednak podatku czopowego pro publicis expensis województw conservato. Pia legata et inscriptiones przez obywatelów miejskich contra legem et lustrationes rzeczyp. uczynione in summum præjudicium podatkowaniu w miastach zupełnego cassentur et annihilentur.

17. Zbytnie opresye kupców na prywatnych mytach i wymyślnych cłach aby tollantur i te ekstraordynaryjne cła nullis legibus concessa żeby penitus deleantur, starać się powinni ichm. pp. posłowie. Ponieważ zaś zbyteczne ichmościów civium patriæ protekcye kupcom dane, znaczne diminuunt prowenta rzeczyp., także libertacye przez jmp. podskarbiego w. koronnego abusive na woły, na wina i inne mercimonia dawane, tedy aby przez teraźniejszą konstytucyą his omnibus inconvenientiis zabieżéć, wszelkiéj swojéj ichm. pp. posłowie dołożą aplikacyi.

18. Reassumendo dawną konstytucyą de bonis mensæ regiæ, starać się będą ichm. pp. posłowie, aby moderna lege zupełna dóbr stołowych jkr. mci, p. n. m., tak w Koronie jako i w w. ks. litewskiém avulsorum nastąpiła redintegratio, tudzież ażeby stany w. ks. litewskiego ekonomią szawelską do wykupienia jkr mci asekurowaną eximant, promerebunt ichm. pp. posłowie.

19. Koktura soli w Wieliczce i w Bochni jeżeli sine detrimento reip. być może i dummodo przez Polaków i dobrze posesionatów administrowana była sine omni inductione osób cudzoziemskich, które summum præjudicium et damnificationem inferunt rzeczyp., jakoto w osobie recenter p. Blumentala practicatur, że contra recentem legem w skarbach jkr. mci i rzeczyp. præjudiciosam extendit jurisdictionem, depaktacye wielkie czyni, pretio soli beczki contra præscriptam legem in summum adauget i sól zamorską w beczki ruskie pakuje, tém samém defraudat skarb jkr. mci. Pretensya słuszna wielebnych wikaryuszów włocławskich respektem cła pozwolonego od rzeczyp., aby przechodzące statki mimo Włocławek według konstytucyi naznaczoną persolvant pensyą. A że niepunktualne oddawanie województwom kujawskim należytéj defluitacyi causant wielkie inkonweniencye tak particulariter civibus jako też i generaliter województwom kujawskim, któ-

re dotąd post tot instantias privatas przez posłów swoich, jakoteż per processum legitimum jure formatum dotąd plenariam satisfactionem nie odbierają: więc aby jako privatim województwa nasze in sua prætensione do tego skarbu concessam miały liquidationem simul et justificationem majestatowi jkr. mci, oraz et in futurum cała rzeczp. aby personas exoticas, plebejas i Żydów w administracyi tych skarbów in fundamento legum et pactorum conventorum nie była involuta, omnibus viribus starać się będą ichm. pp. posłowie.

20. Remanent w skarbie zostający z hyberny inquirent ichm. pp. posłowie, quo fato cedit. Łanowa piechota na wiele regimentów od rzeczyp. dysponowana, ponieważ przez komisyą radomską contra statum na jeden regiment redukowana, tedy, jeżeli legitime factum, remonstrabunt ichm. pp. posłowie, in casu jeżeliby to inaczéj być nie mogło, instabunt ichm. pp. posłowie, aby na dwa regimenty dysponowana była, jeden wielkiéj prowincyi a drugi małopolskiéj, nad którymi, aby żaden z ichm. pp. senatorów nie był generałem.

21. Ciż ichm. pp. posłowie instabunt, ażeby przeszłe adcitata in convulsionem praw ojczystych względem skarbów i impozycyi sum różnych, także dekreta vim legis præseferentia cum injuria privata et publica, przez które incompetenter nakazanaby była solucya, jako factum cum successoribus nieboszczyka jmp. podskarbiego w. koronnego z jmp. wojewodą lubelskim, irresoluta legatione kazano mu w trybunale zapłacić skarbowym milion prawie sumy, którato bardziéj concernit skarb koronny, aniżeli obligacyą ś. p. podskarbiego w. koronnego uczynioną in spem dojścia poselstwa w. koronnego, uti cum præjudicio et enervatione rzeczyp. retractentur, a in futurum aby similes abusus nie działy się i trybunały skarbowe in materia status cognitionum negotiorum, które do nich nie należą, ale indigent resolutione rzeczyp., alboli też ad aliud pertinent forum, nie wdały się sub nullitate attentorum et pœnis legum. Instabunt także ichm. pp. posłowie, ażeby rzeczp. circa calculum successorum ś. p. jmp. podskarbiego post quietationem Grodnensem et ab actu ejusdem præstandam miała wzgląd na znakomite zasługi tegoż ś. p. jmp. podskarbiego i sukcesorom jego jakąkolwiek za to præstet wdzięczność.

22. Ponieważ wielkie disordo in rep. nostra znajduje się przez różność monety, zaczém serio instabunt ichm. pp. posłowie o koekwacyą monety.

23. Kwitowe od kwart po taleru bitym od każdéj dzierżawy mniejszéj, większéj bez dyzgnoscencyi extorsive brane, aby były totaliter skasowane i distinctim mniejsze od większéj importancyi, jeżeli videbitur kwitowe, destynowane.

24. Skarb wielki koronny, jeżeli to być może, ażeby importancyi swojéj coroczną mógł mieć aukcyą, tedy jako rzecz potrzebną omnino promovebunt ichm. pp. posłowie ordinibus reip., z komory, ceł generaliter żeby plebejæ personæ et impossessionatæ, Żydzi removeantur.

25. Ponieważ w trybunale koronnym niezliczone zagęściły się sprawy i podług teraźniejszéj korektury nie podobna aby się odsądziły, a sitientibus justitiam wielka przezto krzywda się dzieje: urgebunt tedy seryo ichm. pp. posłowie o całoroczny w Piotrkowie trybunał i aby per consequens podwójni z województw obrani byli deputaci, aby kiedy jedna para do Lublina wyjedzie, druga na tém miejscu w Piotrkowie sprawy pozostałe odsądzała.

26. Gdańszczanie od dwudziestu kilku lat propria autoritate imposuerunt jugum servitutis na wolny naród, że się wszyscy opłacać muszą titulo accisarum, a sine consensu reip. jako żadnym województwom, dopieroż miastom żadnych podatków układać się nie godzi, więc cum pœnis exacta restituant ad dispositionem reip. et in futurum abstineant. A ponieważ dekretów asesorskich nie słuchają, rescriptis regiis non obediunt, Szotlant, Stolcemberk variis extorsionibus et impositionibus opprimunt, Szydlice raz zaarendowawszy, post exspirationem contractus ad suos usus convertunt i insze jurysdykcye duchowne, klasztorne pro libitu agrawują, a co największa kościoła Panny Maryi juxta decretum hucusque nie oddają, katolików nietylko a magistratu, ale ab omnibus officiis arcent i przez to do apostazyi przywodzą et quod summum apostatas publice fovent in perniciem animarum et in contemptum legum: a zatém in particulari uprosiwszy sobie audiencyą u jkr. mci, qua privatim et qua publice petent adinveni media ad comprimendos hosce ausus.

27. Zbyteczna kontumacya pp. Toruńczanów promovit serca nasze, którzy przeszłemu jkr. mci, p. n. m., nietylko in toto (excepta sola in præsentia komisyi jkr. mci executione) dekretowi contravenerunt, ale i owszem oo. Bernardynom toruńskim ciężkie opresye czynią, od elemozyny do miasta wprowadzonéj akcyzę wybierają, fundacyi in erectione sui zapisanéj nie dosyć czynią i absolute nie dają: zaczém obligujemy ichm. pp. posłów, aby interes ten seryo promowali, upraszając ichm. pp.

pieczętarzów koronnych, n. w. m. panów, aby sprawę tym pp. mieszczanom ad instantiam instigatoris regni pro contraventione dekretowi przeszłemu intentowaną incunctanter sądzili i jmp. instygatora koronnego, którego officii est, obligować i prosić będą, aby to negotium jak najpilniéj promowowali.

28. Promowować będą urgentissime ichm. pp. posłowie, aby ta depaktacya, która się intrinsece między niewiernymi Żydami znajduje, in commodum publicum conversatur et speciatim każdy pro capite suo taxetur. Ponieważ toż sami wyznają, że od starszych są oppressi i præagravati, nihilominus lichwy reprezentowane na zgubienie fortun ślacheckich, przez co etiam kapitały znajdują się wykwitowane, jako recenter na komisyi kaliskiéj peractum, aby justa provisio od sum żydowskich decernatur.

29. Dobra stanisławowskie mianowicie Leszno ażeby per commissionem od całéj rzeczyp. naznaczonéj oddane były creditoribus, aby circa per jus primitiorum był każdy lokowany, upraszać będą ichm. pp. posłowie, aby kr. jm. pod tytułem protekcyi swojéj i naznaczonym protektorom nie tamował cursum prawa creditoribus o fortuny swoje i Żyda Leymana, aby król jm. non protegat, ponieważ najostatniejszy dłużnik i już swoje dotychczas sumy wybrać musiał, przy którym punkcie seryo obowięzujemy ichm. pp. posłów, aby stawali i komisyą wyjednali.

30. A że przez senatus consilium niegdy w. jmp. Augustynowi Kołuckiemu sędziemu ziemskiemu inowłocławskiemu do wyliczenia sumy pozostałéj z skarbu litewskiego 3,000 złotych polskich naznaczone dotychczas nie wypłacone, ażeby taż asygnacya skutek swój wzięła, pilnie się starać będą ichm. pp. posłowie.

31. Proponować będą urgentissime ichm. pp. posłowie w. jmp. Jana Wilhelma grafa Sleybena wojewodzica inflantskiego względem sumy in virtute constitutionum regni anni 1661, referującéj się do ekonomii rogozińskiéj dekretem asesorskim sacr. r. mtis et commissione tamże expeditæ przysądzonéj, aby post tam longas et diuturnas exspectationes rzeczp. obmyśliła przerzeczonemu jmci in summa præfata satysfakcyą.

32. Sumy od niegdy jo. książęcia jm. Trzebickiego biskupa krakowskiego in rem rzeczyp. konkredytowane i konstytucyami asekurowane aby successoribus directis, ut pote w. jmp. Wojciechowi Trzebickiemu kasztelanicowi spicymierskiemu, concivi nostro etiam choć pane bene merentium nadgrodzone były. Junctim sumy likwidowane w. jmp. starosty radzie-

jowskiego przez antecesora jkr. mci Jana Kazimierza roku 1664 przez komisarzów naznaczonych wylikwidowane et successive aprobowane confirmentur.

33. Interes oo. Pijarów in locatione ad ecclesiam parochialem Radziejoviensem, ponieważ już specialiter przez jw. jm. ks. biskupa kujawskiego jako loci ordinarium jest admissa et acceptata, ażeby per interpositionem ichm. posłów od jm. ks. nuncyusza approbationem suam una cum consensu apertionis scholarum sortiri mogła, serio recommendatur ichm. pp. posłom. A że in ea ecclesia parochiali erecta specialiter capella ww. ichm. pp. Głębockich cum concesso sibi jure præsentandi na zawsze zda się ichmościom servare, justo tedy et libero arbitrio nie mają præjudicari ichm. pp. posłowie.

34. Zasługi wielkie tam in toga quam in sago jw. jmp. wojewody naszego brzeskiego kujawskiego całéj rzeczyp. widoczne, przy dostojeństwie jkr. mci pro lege et libertate militando, życie i fortunę własną azardując, ponieważ dotychczas justam mercedem nie odbierają: suplikować będą ichm. pp. posłowie nasi do majestatu jkr. mci, aby tam ex pane bene merentium nadgrodzone były, za podjęte zaś wojenne prace i fatygi między pierwszymi zasłużonymi w wojsku in ordine do buławy urgentissime rekomendować będą.

35. Wielkie zasługi niegdy ś. p. jw. jmp. Chryzostoma Dorpowskiego wojewody łęczyckiego, że dotychczas justam nie odbierają mercedem za podjęte fatygi pro majestate et libertate pod znakiem jkr. mci i reip. wiadome, aby tandem in successoribus suam recompensam odebrały, urgentissime instabunt ichm. pp. posłowie.

36. Rekomendować będą ichm. pp. posłowie jw. jmp. wojewodę rawskiego, kasztelana kruświckiego, aby godne ichmościów merita nadgrodzone być mogły. Rekomendować także będą w. jmp. Chełmickiego chorążego dobrzeńskiego, aby znaczne jego rany pod Kaliszem otrzymane a clementia majestatis były nadgrodzone.

37. Miasta Bydgoszczy nietylko per calamitatem temporum zrujnowanego, ale też przez przeniesienie żup solnych z miasta na grunt wójtowski privato ausu jmp. Blumentala z wielkim uszczerbkiem i krzywdą tego miasta do ostatniéj ruiny nadchylonego, manutensionem przy prawach ich, wolnościach i zwyczajach dawnych ichm. pp. posłom zlecamy i obligujemy, aby serio instent o zakończenie sprawy, która pendet w sądach jkr. mci, p. n. m., asesorskich, nie odsyłając téjże do sądów relationum, zakończona była.

38. Instabunt ichm. pp. posłowie ad clementiam reip. o relaksacyą dekretu na jmp. Unrugu recesem przeszłym sejmowym odłożoną, aby teraźniejszego sejmu do skutku przyprowadzili i secure mógł w ojczyźnie z nami żyć i mieszkać, ichm. pp. posłom seryo rekomendujemy, ile że parti contrariæ zupełna stanęła satysfakcya.

39. A że jmp. Miąskowski burgrabia sieradzki ex casuali homicidio circa violentam invasionem bonorum osądzony świątobliwym dekretem trybunalskim piotrkowskim trochę przyciężéj na rok sześć niedziel wieży, którą obediendo temu dekretowi, zaraz a proximo termino sessionis turris zasiadł i continuando sessionem jéj, jest in periculo zdrowia, a to ex ratione, że contra legem przed samém zasiadaniem podkopano ziemi głębiéj, zkąd wszystkie fetory jako świeżo otworzonéj ziemi inficiunt zdrowie jego, dlaczego jéj ad præfixum tempus dosiedzieć niepodobna: zaczém upraszamy ichm. pp. posłów, aby majestat jkr. mci suplikowali i wszystkim stanom rzeczyp., aby raczył pokazać jkr. mość clementiam, upraszamy, ut instent ichm. pp. posłowie do majestatu jkr. mci, gorąco zalecamy. Do tegoż pilnego starania o relaksacyą dekretów trybunalskich rekomendujemy ichm. pp. posłom jmp. Tomasza Boruckiego, Bartłomieja Zakrzewskiego, Stefana, Bartłomieja, Macieja Chrząszczewskich, Adama Szygowskiego starościca kruświckiego, Michała Zakrzewskiego, Jana Wawrockiego, aby per clementiam rzeczyp. ex nexu przewiedzionego na sobie prawa mogli być ekswinkolowani.

40. Nobilitacye przeciwko prawu prokurowane in summa pluralitate, przeciwko niektórym kontradykcye posłów nie były admissibiles, et non præscripta forma, bo sine omni emolumento reip., bez pokazania zasług swoich Marte ani importancyi, która jest præscripta lege publica nie czynili, zaczém ab æqualitate sibi non parta reponuntur. Sancita przeszłego sejmu aby robur wzieny in suo esse et in toto approbentur, seryo zalecamy ichm. pp. posłom i na przyszłym, da Pan Bóg, sejmie swój skutek wzieny.

41. Ekspensa znaczne de proprio ære przez w. jmp. starostę nakielskiego in reparationem mostów nakielskich erogowane już per commissionem od ś. p. jw. jmp. w. koronnego aprobowane, instabunt ichm. pp. posłowie, aby były ex æquo et justo jako in commodum publicum wybudowane ze skarbu powrócone.

Cætera activitati ww. ichm. pp. posłów committuntur.

Paweł z Lubrańca Dąmbski, marszałek prześwietnych województw brzeskiego i inowrocławskiego, m. p.

177.

1732. *September*, 16. *Radziej. grodzka Relation. 17 f. 632.*

326. [Laudum conventus particularis Radziejoviensis.]

Actum in castro Radziejoviensi feria tertia in crastino festi immaculatae Conceptionis beatissimae Virginis Mariae (December, 9), anno Domini 1732. — Obtulit nobilis Jacobus Pściński.

My rady duchowne i świeckie, dygnitarze, urzędnicy i wszytko rycerstwo brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego województw na sejmik boni ordinis nazajutrz po deputackim prawem publiczném pozwolony, z dawnych czasów w województwach naszych praktykowany, do Radziejowa in locum consiliorum publicorum consuetum zgromadzeni. Chcąc zachować abintra domowy porządek et in publico mieć wiadome konjunktury, abyśmy o przyszłéj komisyi skarbowéj radomskiéj plenius informowani byli, uprosieliśmy na przyszły trybunał skarbowy radomski w roku przyszłym 1733 w Radomiu przypadający i obraliśmy pluralitate votorum nemine contradicente ww. ichm. pp.: Rafała Zboży Radojewskiego podczaszego brzeskiego kujawskiego, sędziego grodzkiego kruświckiego z województwa brzeskiego kujawskiego i w. jmp. Pawła na Lipiu Wielkiém i Barczewie Wolskiego łowczego brzeskiego kujawskiego z województwa inowłocławskiego, obligując ichmościów, aby probata activitate sua provideant interesom publicznym województw naszych, ne quid detrimenti patiantur, osobliwie w uchwale piechoty łanowéj aby zapłata dla tych ludzi według uchwały publicznéj wybierana była, ani na żadną nowym sposobem egzakcyą nie pozwalali, ale żeby secundum normam instituti publici praktykowana była. Przy zagajeniu tegoż trybunału urgebunt ww. ichm. pp. komisarze, aby wcześnie likwidacye regimentów i chorągwi polskiéj zaczynały się, żeby distincte wszytkie regimenta, chorągwie ekspedyowane były circa solita juramenta, nie relaksując dawnych rotów przysięgi ani deklaracyi na przeszłych trybunałach eo nomine napisanych, to jest, żeby sztaboficerowie kasę trzymający przysięgali in personis suis, którzy actualiter przy regimentach znajdują się i o punktualnéj i regularnéj płacy doskonałą mają wiadomość; regestra zaś ichm. pp. deputatów polskiego autoramentu w konsyderacyi mieć będą.

Jeżeli na konsystencyach zostające chorągwie przed ichm. pp. komisarzami z województw swoich, albo pierwszymi senatorami według prawa likwidowały się i rękami ichm. pp. komisarzów lub senatorów produkowali podpisane rejestra, a że częstokroć zachodzą ichmościów niektórych prætendentium o stare zasługi w trybunale skarbowym radomskim solicytacye i urgentissime popierany bywa ten interes pro satisfactione: zaczém remonstrabunt ciż ichm. pp. komisarze impossibilem satisfactionem, że na te ćwierci, które prætenduntur stante hostilitate w województwach naszych, uchwały nie mogły być z drugich ćwierci, na żadnéj komisyi repartycyi nie było, inne zaś ćwierci nie są likwidowane, ani na te wszytkie ćwierci dawnych zasług województwa nasze fundum nie mają, ani żadnym sposobem zniszczeni poddani osobliwie w dobrach dziedzicznych nie mogą respondere prætensis omnibus,

Wniesiona querimonia oo. Dominikanów konwentu toruńskiego przeciwko miastu Toruniowi justam w kole naszém wynajduje compassionem; obligujemy dlatego jmp. marszałka koła naszego, aby napisał instanciales od województw naszych do jw. jmci ks. podkanclerzego, aby napisał do magistratu toruńskiego, aby ci zakonnicy non graventur niesłusznemi opresyami cum discrimine praw i przywilejów temu konwentowi służących i żeby mieli liberum usum fructum, prowentów swoich dawnemi prawami i przywilejami sobie nadanych. Insuper napisze tenże jmp. marszałek do jmci ks. prowincyała i przeora tegoż konwentu o krzywdę pupillorum ichm. pp. Pławińskich, aby w depozycie konwentu poznańskiego skrzynia z papierami i niektóremi mobilibus legitimis tutoribus wydana była. Adjungent przytém w liście swoim, że jmość przeor konwentu toruńskiego temere recusat satysfakcyi uczynienia ze złotnika pod tym konwentem mieszkającego w. jmp. Zboińskiemu podstolemu bydgoskiemu. Także listy instancyalne imieniem koła naszego do jw. jmp. wojewody lubelskiego za w. jmp. Dąmbskim chorążym kowalskim w jego interesie, za jmp. zaś Franciszkiem Jarnowskim do jw. jmci ks. podkanclerzego i do całéj komisyi skarbowéj, incusando indebitam vexam jego od jmp. Wojciecha Miąskoskiego, pominionemu jmp. marszałkowi zlecamy. Plenipotenta województw naszych na przyszły trybunał radomski jmp. Balińskiego constituimus i pensya jemu juxta usitata in praxim inszych plenipotentów naznaczona być ma na czopowéj komisyi.

Mając słusznéj konsyderacyi wniesione w kole naszém juxta postulata ichmościów braci naszych, którzy casu adverso znaczne podnieśli

w dobrach swoich przez ogień szkody; tedy committimus ichm. pp. komisarzom czopowéj komisyi, aby uczynili investigationem, jak wielka którego szkoda pressit jactura i dawno kogo afflixit takowa calamitas, aby z téj racyi, jeżeli non adæquat, a przynajmniéj quæ possibilis kontentować mogła konsolacya; ichm. ks. Piarum Scholarum collegii Radziejoviensis desiderium primæ curæ miéć deklarujemy, aby na przyszłym sejmiku ichmościom congruam obmyślić mogliśmy compensationem, oraz i konwentowi nieszawskiemu wielebnych oo. Franciszkanów. Które to uchwały na dzisieszym sejmiku zgodnie circa pluralitatem votorum umówione et sine minima contradictione postanowione jmp. marszałka jego ręką podpisane do grodu radziejowskiego podać zlecamy.— Działo się w Radziejowie dnia 16 miesiąca września roku 1732.

Aleksander Mierosławski pisarz z. i.,marszałek koła rycerskiego województw brzeskiego kujawskiego i inowłocławskiego.

SPIS

LAUDÓW I INSTRUKCYJ SEJMIKOWYCH

1700 — 1733.

Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.	Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.
1700	Mart. 8	Radz.	Laudum	1	1705	Jan. 7	Radz.	Laudum	98
„	April 19	—	—	2	„	Mart. 2	—	Limitatio	100
„	Sept. 14	—	—	4	„	„ 12	—	Laud. cum limit.	101
„	„ 15	—	—	5	„	„ 20	—	—	102
„	Oct. 25	—	—	8	„	„ 30	—	—	107
1701	Mai 11	—	—	14	„	April 20	—	—	108
„	„ 11	—	Instructio	16	„	Mai 14	—	—	110
„	Jul. 4	—	Laudum	25	„	Jun. 8	—	Laudum	112
1702	Jun. 8	—	—	27	„	„ 22	—	Limitatio	115
„	„ 22	—	—	29	„	„ 26	—	Laud. cum limit.	115
„	Sept. 12	pod Ostrow.	—	31	„	Jul. 3	—	—	118
„	Oct. 16	Radz.	—	32	„	„ 11	—	Instructio	121
„	„ 16	—	Instructio	35	„	„ 20	—	Laud. cum limit.	123
„	„ 16	—	—	36	„	Aug. 1	—	—	123
1703	Jan. 15	—	Laudum	38	„	„ 17	—	Laudum	125
„	Febr. 26	—	—	41	„	Sept. 15	—	Laud. cum limit.	126
„	„ 27	—	—	43	„	Oct. 29	—	—	128
„	Mart. 27	—	Laud. cum limit.	45	„	Nov. 12	—	—	130
„	Apr. 16	—	Laudum	46	„	Dec. 1	—	—	132
„	„ 17	—	—	48	1706	Febr. 1	—	—	134
			Resp. R. Mtis ad		„	„ 25	—	—	134
„	Mai 1	—	instruc.	51	„	Jun. 26	—	Laudum	137
„	„ 9	—	Laud. cum limit.	52	1707	Jan. 17	—	Laud. cum limit.	139
„	„ 31	—	Limitatio	53	„	Mart. 28	—	—	140
„	Jun. 1—9	—	—	54	„	Mai 9	—	—	141
„	„ 9	—	Laudum	55	„	Jun. 5	—	—	143
„	„ 9	—	Instructio	55	„	Aug. 1	—	Laudum	143
„	„ 16	—	Laudum	57	„	„ 1	—	Laud. cum limit.	145
„	„ 16	—	Instructio	59	„	Sept. 13	—	—	146
„	„ 16	—	—	61	„	„ 26	—	—	149
„	Jul. 25	—	Limitatio	63	„	Octob. 10	—	—	151
„	Aug. 11	—	Laudum	64	1709	Febr. 5	Chełmce	—	154
„	„ 22	—	—	66	„	April 9	—	—	157
„	„ 23	—	—	67	„	„ 17	pod Radz.	Laudum	157
„	„ 23	—	Instructio	68	„	„ 18	—	Laud. cum limit.	159
„	„ 24	—	Laudum	69	„	Mai 27	Radz.	Laudum	161
„	Oct. 1	—	—	71	„	Jun. 17	pod Radz.	Laud. cum limit.	163
„	„ 16	—	Limitatio	72	„	Jul. 10	Radz.	Laudum	164
„	Nov. 14	—	—	73	„	Sept. 10	pod Radz.	Laud. cum limit.	165
„	„ 15	—	Laudum	74	„	Oct. 16	Sędzin.	—	166
1704	Jan. 7	—	—	75	„	Nov. 12	pod Radz.	—	167
„	„ 23	—	—	76	1710	Jan. 7	Radz.	—	168
„	Febr. 11	—	—	78	„	„ 22	—	—	170
„	Mart. 10	—	Laud. cum limit.	79	„	„ 22	—	Instructio	173
„	April 2	—	—	80	„	Jul. 28	Broniow.	Laud. cum limit.	180
„	„ 16	—	Laudum	82	„	Aug. 18	Czołowo	—	182
„	„ 16	—	Instructio	85	„	Sept. 16	—	—	184
„	„ 16	—	—	86	„	Oct. 10	Broniew.	—	186
„	Mai 21	—	Laud. confoed.	88	„	„ 28	—	—	188
„	Jun. 5	—	Limitatio	89	„	Nov. 17	Bronisł.	—	190
„	„ 16	—	Laudum	90	„	„ 26	—	—	193
„	„ 16	—	Instructio	92	„	Dec. 10	Piaski	—	194
„	„ 23	—	Laudum	94	1711	Jan. 12	—	—	196
„	Jul. 18	—	Laud. cum limit.	96	„	Febr. 4	—	Laudum	199

Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.	Rok	Miesiąc	Miejsce	Treść	Str.
1711	April 13	Radz.	Laud. cum limit.	202	1715	Oct. 5	Radz.	Laud. cum limit.	307
„	Jun. 1	—	Laudum	205	„	„ 19	—	—	307
„	Jul. 4	—	Laud. cum limit.	208	„	Nov. 26	—	—	310
„	Aug. 20	—	Laudum	210	1716	Jan. 3	—	—	311
„	Sept. 15	—	Laud. cum limit.	213	„	„ 17	—	—	313
„	Nov. 3	—	—	215	„	„ 31	—	—	314
„	Dec. 10	—	—	217	„	Mart. 2	—	—	316
„	„ 19	—	—	219	„	„ 31	—	—	318
1712	Jan. 4	—	—	221	„	April 20	—	—	320
„	Mart. 7	—	—	222	„	Mai 15	—	—	321
„	„ 30	—	—	225	„	Jun. 8	—	—	322
„	„ 30	—	Insructio	227	„	„ 30	—	—	324
„	Sept 13	—	Laud. cum limit.	236	„	Aug. 5	pod Przedcz.	—	330
„	„ 30	—	—	240	„	Sept. 14	Radz.	Laudum	333
„	Nov. 15	—	—	243	1717	Febr. 15	—	—	334
1713	Jan. 3	—	—	249	„	Mart. 15	—	—	337
„	Sept. 12	—	—	255	„	Sept. 9	—	—	342
„	Oct. 10	—	—	258	1718	„ 13	—	—	345
„	Nov. 13	—	—	263	„	„ 30	—	Instructio	349
„	„ 27	—	—	264	1720	„ 10	—	Laudum	356
„	Dec. 11	—	—	266	1721	„ 16	—	—	359
1714	Jan. 8	—	—	268	1722	„ 14	—	—	362
„	„ 23	—	—	271	„	„ 30	—	—	366
„	Mart. 5	—	—	272	„	„ 30	—	Instructio	368
„	„ 20	—	—	273	1726	April 16	—	Laudum	379
„	April 10	—	—	276	„	Aug. 17	—	—	381
„	Mai 14	—	—	278	„	„ 17	—	Instructio	382
„	Oct. 16	—	—	282	„	„ 17	—	—	384
1715	Febr. 6	—	—	285	1727	April 21	—	Laudum	393
„	April 8	—	—	288	„	„ 21	—	Instructio	396
„	„ 30	—	—	292	„	Sept. 16	—	Laudum	398
„	Jun. 3	—	—	294	1728	„ 13	—	—	402
„	Jul. 5	—	—	298	1729	Jul. 11	—	—	403
„	Aug. 12	—	—	303	„	„ 11	—	Instructio	406
„	Sept. 10	—	—	305	1732	Sept. 16	—	Laudum	418

SPIS MIEJSCOWOŚCI.

Bachorka, 339.
Balczewo, 201.
Baranowo, 284.
Barcin (na), zob. Paweł Szygowski.
Barcin m., 300.
Barcińskie przedmieście 201.
Barczew, 418.
Baruchowo, 201, 239.
Batkow, 190.
Bilin, 338.
Biskupia góra, 389.
Bochnia, 375, 412.
Bodzanowek, 364.
Boguszyce, 22, 234, 376.
Boruchow, 338.
Borucin, 251.
Broniew, 182, 186, 190.
Broniewo, 181, 338.
Bronisław, 180, 190, 193, 340.
Bryszewo, 251.
Brześć, 91, 103, 104, 111, 126, 131, 144, 151, 162, 208, 226, 251, 254, 269, 302, 308, 310, 313, 338, 339, 357.
Brzezie, 120, 234, 290.
Brzeźno, 385, 410.
Budzisław (na), zob. Jakób Wysocki.
Buszków, 338.
Bydgoszcz, 91, 93, 210, 230, 250, 270, 283, 286, 346, 354, 360, 361, 363, 380, 390, 395, 397, 401, 416.
Bytoń, 150.

Chełm, 333.
Chełmce, 154, 156, 157, 158, 159.
Choceń, 286, 338.
Chomęcice (z), zob. Paweł Morawski.
Ciechocinek, 347.
Czamanin, 347.
Czaple, 201.
Czaplinek czyli Tempelburk, 385, 410.
Czarnotki, 201.
Czechrz, 197, 246.
Czołów, 182, 191, 198.
Czyste, 246.

Dąbice (wieś), 336.
Dębołęki, 360.
Dobra (na), zob. Ostrowski Mikołaj.
Dobre, 201.
Dobrzelewice, 286.
Domaradzice (z), zob. Andrzej Domaradzki.
Dorposze (z), zob. Chryzostom Ernest Maciej Dorpowski.
Drezno, 225.
Dunaj, 358.
Dybów, 26, 251, 388.
Działyń (z), zob. Michał Działyński.
Dziankowo, 340.

Elbląg, 18, 84, 85, 195, 230, 375, 385, 410.
Europa, 49.

Falborz, 22.
Fordan, 188, 253, 283, 372.

Gdańsk, 188, 355, 375, 389, 411.
Gębice, Gembice, 363, 374.
Głębokie, 367, 368, 376, 379, 382, 384, 392.
Głębokie, Głembokie, zob. Głębocki, Głembocki.
Gniewkowice, 246.
Gniezno, 116.
Gogolinka, wieś, 242.
Goląb, 95.
Górki, wieś, 270.
Grabków, 182.
Grabowo, 4.
Grodno, 349, 381, 384, 394, 405, 406, 407.
Grojczyk, 290.
Grojec, 364.
Grzegorzewo, 33.
Gulewo, 338.

Inflanty, 354, 355, 385.
Inowrocław, Inowłocław, 103, 104, 105, 109, 111, 125, 126, 131, 144, 151, 208, 216, 225, 226, 315, 363.

Janocin, 364.
Jaranowo, Jarnowo, zob. Jaranowski, Jarnowski.
Jaronty, 309.
Jarosław (na), zob. Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomirski.
Jasna Góra, 373.
Jastrzębie (dobra), 338.
Jerozolima, 304.
Jeruzalem, 315, 347.
Jeżewo, 239.

Kalisz, 416.
Kalmar, 180.
Kamienna, 201.
Kania, 286.
Kijów, 297.
Kijów (wieś), 358.
Kobyla Łąka, 201.

Koło, 32, 34, 36.
Kołuda (z), zob. Kołudzki.
Komary, 180.
Konary, 4, 184, 239.
Koronow, Koronowo, 283, 343.
Korzecznik, 339.
Kościelec, 201.
Koszanow, 201.
Kowal, Kowale, 90, 91, 182, 271.
Krasnystaw, 334, 342.
Królewiec, 33, 38.
Krotoszyn, 300.
Krusin, 296.
Krusinek, wieś, 242.
Kruświca, 22, 283, 290, 363.
Kruszyn, 377.
Kryszkowice, 13.
Kujawy, 197.
Kurlandya, 382, 386.

Lekarzewice, 277.
Leszno, 415.
Lipia, 129.
Lipie Wielkie, 418.
Lisowo, 385, 410.
Lubań, 190.
Lubieniec, 403.
Lublin, 57, 59, 63, 232, 306, 414.
Lubraniec, 367, 368, 381, 384, 393, 396, 404, 405, 406, 408, 417.
Lupsin, 246.
Lwów, 15, 146, 373.

Łabiszyn, 289.
Łagiewniki (na), zob. Serafin Głębocki.
Łąkie, 218, 339.
Łązynek, 239.
Łoweń, 356.

Mamlicz, 246.
Marcinkowo, 158, 374.
Markowice (z), zob. Markowski Ludwik.
Mątwy, 234.
Mieroszewice, Miroszewice (z), zob. Gąsiorowski.
Mińsk, 142.
Modliborzyce, 201.
Montawska Szpitza, 375, 389, 411.
Morzyce, 53, 55.
Moszczone, 393.

Niegibalice, 53, 55.
Niemojewo, 297.
Nieszawa, 62.
Nieszczewy, 159.

Odmianowo, 201, 247.
Olszowa (z), zob. Olszowski.
Opatowice, 191, 197, 201, 246.
Opiecki Wielkie, 305.
Osięciny, 200.
Ostrów, 251.
Ostrowiec, 31, 32, 35, 36, 316.

Pakość, 109.
Piaski, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 202.
Pieranie, 239.
Piorowa Wola, 201.
Piotrków, 414.
Płock, 196.
Płonkowo, wieś, 242.
Płowce, (na), zob. Mikołaj Ossowski.
Poddębie, 377.
Podgórze, 372.
Polenisz, 399.
Pomeranie, 237, 242.
Poniec, 286.
Potop, 375.
Potułowko Małe, 14.
Poznań, 148.
Prusy, 157, 376.
Przebendowo (na), zob. Jerzy Przebendowski.
Przedecz, 29, 30, 31, 109, 164, 330, 332, 334.
Przeszewice, 95.
Pscinno, 201.

Raciążek, 338.
Racięcin (z), zob. Jakób Racięcki.
Radojewice, 201.
Radom, 1, 3, 15, 200, 204, 220, 222, 225, 233, 387, 398, 418.
Radziejów, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 14, 16, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 58, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 117, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, (Radziejów) 146, 147, 149, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 173, 176, 181, 182, 190, 202, 203, 205, 206, 208, 210, 212, 213, 215, 217, 219, 221, 222, 225, 227, 229, 236, 239, 240, 243, 244, 248, 249, 251, 255, 258, 263, 264, 265, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 276, 278, 280, 282, 283, 284, 292, 294, 298, 303, 305, 310, 311, 313, 320, 321, 322, 324, 333, 334, 335, 337, 339, 342, 344, 345, 348, 349, 356, 359, 361, 362, 363, 365, 367, 368, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 393, 396, 398, 401, 402, 403, 406, 412, 420.
Rawicz, 114.
Rocewo, 201.
Rogaczew (z) zob. Aleksander Skałowski.
Rogalino, 201.
Roguszki, 246.
Rojewo, wieś, 238, 239.
Rojewo (z), zob. Kazimierz Kaczkowski.
Roma, 325.
Roszki (z) zob. Jan Trzebuchowski.
Ruszki, 358.
Ruszkowo Wielkie, 290.
Rzeczyca, 13.
Rzodkwina, 340.
Rzym, 231, 353.

Salno, 360.
Sampolinko, 290.
San, 375, 389.
Sandomierz, 34, 39, 95.
Sarnowo, 22.
Seroczki, 364.
Sędzino, 164, 167.
Sierakowy, 319.
Skarbanów, 246.
Skulsk, 402.
Skwierzyno, 320.
Słońsk, 347.
Słubice (z), zob. Jan Słubicki.
Słupow, 381, 384.
Służewo, 289, 347.
Stok, 290.
Stolcemberk, 389, 414.
Strzelno, 109, 124, 205, 210, 251, 291, 347, 394.

Swiątkowice, 15.
Swiątniki, 201.
Swierczynek, 271, 319, 340.
Swieszewy, 347.
Swież, 150, 201.
Swiętosławice, 22.
Szczytno, 47, 150.
Szydlica, 389.
Szydlice, 414.

Ściborz, 239.
Śląsk, 408.
Śmiełow, 365.
Śmiełowice, 179, 230, 400.
Świnogać, 239, 246.

Tempelburk czyli Czaplinek, 385, 410.
Toruń, 23, 52, 60, 84, 93, 119, 122, 129, 188, 212, 214, 215, 226, 249, 250, (Toruń), 263, 289, 316, 341, 372, 374, 390, 419.
Tuczno, 338.
Tyszowce, 95.

Waganiec (na), zob. Wojc. Umiński.
Wałuszyce, 347.
Warszawa, 14, 28, 30, 45, 48, 52, 76, 77, 90, 92, 121, 132, 142, 175, 227, 340, 367, 384.
Warzymowo, 379, 389.
Wąsowo, 315.
Wichrowice, 339.
Wieliczka, 375, 412.
Wieniec, 185, 201, 203, 208.
Wietrzychowice, 276, 336, 338.
Więcławice, 15, 290.
Wisła, 212, 214, 372, 375.
Wiśnice (na), zob. ks. Michał Korybut Wiśniowiecki.
Wola pod Warszawą, 77, 92.
Wolne, 159, 195, 338.
Wrocławek, Włocławek, 14, 62, 109, 142, 205, 245, 361, 362, 412.
Wrząca (z), zob. Wojciech Sokołowski.
Wrząca Wielka, 395, 396.
Wysocino, 246.

Zagajewiczki, 358.
Zagorzyce, 198, 201.
Zakrzew, 15.
Zbląg, 278.
Złotniki, 22.

Żelechlin, 290.
Żelechlino, 239.

SPIS OSÓB.

Aleksewicz, 1718 r., 348.
Alesiewicz, 1727 r., 400, 401.

Baranowski, porucznik, 1711 r., 209.
Barbowski, 1715 r., 287.
Barbowski Bazyli, 1709 r., 162.
Barbowski towarz. chorągwi pancernej królewicza Augusta, 1710 r., 187; 1711 r., 200, 216.
Baliński, 1732 r., 419.
Bartul, 1712 r., 246.
Baur, generał, 1716 r., 313, 318; 1717 r., 340.
Bądkowski Marcin, 1722 r., 366, 368.
Bęski Kazimierz, 1703 r., 45, 48.
Bieganowski, 1712 r., 227.
Bieganowski Andrzej, 1713 r., 261; 1715 r., 298, 300.
Bielicki, 1726 r., 380; 1727 r., 394, 402.
Bielicki Piotr, 1702 r., 32, 35, 36.
Biernacki, miecznik wschowski, porucznik wojewody krak. chorągwi pancernej, 1703 r., 39, 53, 70.
Biernacki Władysław, cześnik sieradz., 1710 r., 184; 1712 r., 238.
Bilicki, 1722 r., 364.
Biliński, 1714 r., 284.
Biliński, marszałek w. kor., † 1722 r., 376.
Biliński, podkom. koronny, 1701 r., 22.
Blumental, administr. żup samborskich, 1717 r., 336, 344; 1718 r., 346; 1721 r., 360, 361; 1722 r., 363, 367, 371, 372; 1726 r., 380, 387, 388, 390; 1727 r., 395, 397, 399.
Błeszyński, 1712 r., 233.
Błoński, 1705 r., 113.
Boczkowski, 1701 r., 21.
Boguszewski ks. Stefan, proboszcz przedecki, 1716 r., 332.
Borsza Marcin, 1707 r., 149.
Borucki Ludwik, pisarz gr. inowł., 1704 r., 97; 1705 r., 111, 120, 128, 129; 1706 r., 135.
Borucki Lud., starosta gnieźnieński, 1709 r., 165; pisarz grodzki inowł., 1710 r., 169; poseł inowł., 1710 r., 171, 173; mieczn. brzeski kuj., pisarz grodz. inowłocł., 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227; 1714 r., 268, 273; starosta gnieźnieński, podczaszy brzeski kujaw., poseł brzeski, 1718 r., 349; kaszt. brzeski kujaw., 1727 r., 396, 401.
Borucki Tom., 1729 r., 417.
Borysławski, towarz. chorągwi husarskiej królewicza Augusta, 1715 r., 309.
Bratkowski Józef, 1716 r., 312.
Brochocki Jan, 1712 r., 236, 240, 243; 1713 r., 249.
Broniewski Paweł, 1701 r., 15.
Bronikowski, porucz., 1715 r., 308.
Brzozowski Antoni, 1716 r., 321.
Buderacki, 1700 r., 10.
Budracki, 1700 r., 12.
Bykowski Franciszek, towarzysz chorągwi pancernej regiment., 1716 r., 323.

Chatkowski Stan., 1721 r., 359.
Chełmicki, chorąży dobrzański, 1729 r., 416.
Choiński Francisz., 1705 r., 107, 108.
Chrząszczewski Andrzej, 1703 r., 40.
Chrząszczewski Bartłomiej, 1729 r., 417.
Chrząszczewski Kazimierz, 1707 r., 152.
Chrząszczewski Maciej, 1729 r., 417.
Chrząszczewski Maryan, 1407 r., 152.
Chrząszczewski Stefan, 1729 r., 417.
Chrząszczewski Świętosław, 1710 r., 181.
Chrząszczewski Wojciech, 1703 r., 62.
Chwalkowski Andrz., regent grodzki inowrocł., 1722 r., 366.
Cieński, 1700 r., 13, 14.
Cieński ks., 1706 r., 136.
Cieński Jarosz (Hieronim), burgrabia kowalski, 1705 r., 101, 103, 105, 111.
Cieński Hieronim Jarosz, skarbnik inowł., 1707 r., 139, 141, 144, 146, 148; 1709 r., 155; burgrab. kowalski, 1709 r., 158, 162, 165, 169; 1710 r., 185, 187, 192, 194; 1711 r., 200, 201, 202, 206, 213; 1712 r., 241; 1715 r., 299.
Ciński ks., pleban liszkowski, 1710 r., 169.
Czacki Wojciech, starosta włodzimierski, 1700 r., 11.
Czaplicki Aleks., 1704 r., 96; 1707 r., 142; 1714 r., 280; 1715 r., 294, 299.
Czarnecki Jan, 1703 r., 61.
Czartoryjski ks., kawaler maltański, 1721 r., 360; 1729 r., 405.
Czoposki, towarzysz znaku pancernego kasztelana poznańskiego, 1716 r., 331; 1722 r., 377.

Dąbrowiecki Kazim., 1717 r., 337.
Dąbrowski Kazim., kapitan jkr. mci, 1715 r., 295, 297, 298, 300.
Dąbrowski Stanisł., 1710 r., 170, 173.
Dąmbrowski Jan Chryzostom, 1716 r., 326; 1717 r., 336.
Dąmbrowski Kazim. z Wielkiego Chrząstowa, marszałek sej. radz., 1715 r., 307, 310; 1716 r., 314, 316, 318, 319, 321, 322.

Dąmbrowski Wojciech, towarzysz znaku pancernego Stamirowskiego starosty, 1702 r., 31.
Dąmbrowski Wojciech, stolnik brzeski kuj., 1716 r., 311, 314, 315; marszałek sej. radz., 1716 r., 333, 335; 1726 r., 382.
Dąbski v. Dąmbski.
Dąbski z Lubrańca Andrzej, chor. brzeski, 1702 r., 29; starosta nakielski, 1704 r., 95; 1709 r., 155; 1713 r., 257.
Dąbski Ignacy, 1712 r., 247; major jkr. mci, 1714 r., 249, 256, 258, 260, 280.
Dąbski Kazim., 1703 r., 62.
Dąbski Michał, 1701 r., 25.
Dąbski Mikołaj, 1700 r., 1; 1713 r., 261; 1715 r., 302, 303; 1716 r., 328.
Dąbski Paweł, 1705 r., 119.
Dąbski Tomasz, 1713 r., 250; burgrabia inowł., 1715 r., 290, 292, 302.
Dąbski na Lubrańcu Wojciech, starosta inowłocł., 1702 r., 29; marszałek nadworny kor., starosta inowrocł., marszałek konfed. wpolskiej, 1703 r., 38; 1709 r., 161.
Dąmbski z Lubrańca Andr., marsz. s. r., 1700 r., 8; starosta nakielski, chorąży brzeski, 1703 r., 42; poseł inowr., 1710 r., 170, 171, 173, 176, 181; starosta nakielski, kleszczelewski, 1710 r., 185; 1711 r., 202; 1712 r., 223, 225, 227; kasztelan brzeski-kuj., nakielski, kleszczel. starosta, 1716 r., 330, 333; 1718 r., 349, 355; 1720 r., 358, 1722 r., 365, 377.
Dąmbski z Lubrańca Antoni, łowczy pozn., marszałek sej. radz., poseł brzeski, 1720 r., 358; 1722 r., 367, 368; 1727 r., 393; 1729 r., 404, 406.
Dąmbski, chorąży kowalski, 1732 r., 419.
Dąmbski Jan, 1720 r., 356.
Dąmbski Ignacy, major regimentu marszałka nadw. kor., 1711 r., 209.
Dąmbski z Lubrańca Ign., pisarz ziem. inowł., 1720 r., 358.
Dąmbski, kapitan Rzplitej, 1716 r., 331; 1718 r., 348.
Dąmbski Kazim. z Lubrańca, wojewodzic brzesko-kuj., poseł inowł., 1726 r., 381, 384; 1729 r., 408.
Dąmbski z Lubrańca Kazim., podkomorzy nadwor. jkr. mci, 1729 r., 405.
Dąmbski Mik., 1701 r., 15; 1715 r., 308; 1716 r., 315; 1727 r., 394; pobor. woj. brzesko-kuj., 1717 r., 335.
Dąmbski z Lubrańca Paweł, marszałek sej. radziejow., 1729 r., 406, 417.
Dąmbski Tomasz, 1713 r., 252; burgrabia inowłocł., 1715 r., 298.
Dąmbski z Lubrańca Tom., skarbnik inowr., marszałek sej. radz., 1722 r., 366; 1726 r., 379; 1727 r., 396.
Dąmbski, marszałek nadw., kor., 1711 r., 199; 1722 r., 376.
Dąmbski Wojc., marszałek nadw. kor., 1711 r., 216.
Derecki Wład., 1716 r., 313.
Dezardy, superintndent żup solnych, 1704 r., 88.
Długołęski, 1717 r., 339.
Domaradzki Andrzej, sędzia gr. kowalski, 1703 r., 74; 1705 r., 103, 111, 129; 1707 r., 152.
Dorpowski, 1710 r., 179.
Dorpowski Chryzostom, chorąży brzeski, 1702 r., 34, 36, 38; marsz. sej. radz., 1704 r., 95; wojewoda łęczycki, † 1729 r., 416.
Drzewiecki Łukasz, 1710 r., 186, 188.
Drzewiecki Święt., 1710 r. 168.
Dynhoff (Denhoff), generał-lejtnant, 1715 r., 299, 300, 309.
Działyński Jakób, wojewodzic kaliski, 1701 r., 17, 95.
Działyński z Działynia Michał, kasztelan bydgoski, 1705 r., 116; regimentarz ww. kujaw., 1709 r., 166, 167; 1710 r., 179, 185.
Działyński Sebast., 1714 r., 282.
Dzierzanowski Stan., 1720 r., 357.
Dzierżawski, 1712 r., 239.
Dzierżawski Stanisł., 1701 r., 15; 1722 r., 364.
Dziubiński Sebastyan, 1715 r., 285, 288, 292, 294, 305.

Filipecki, 1700 r., 1.
Fleming, 1714 r., 283.
Fleming, generał, 1713 r., 255; 1714 r., 270; 1715 r., 288, 289, 290, 293, 296, 298, 300, 301, 308, 310.
Flenik, 1712 r., 238.
Frankieberg, kapitan, 1715 r., 308.

Galiński Mikołaj, 1715 r., 307; 1716 r., 314, 316, 318, 320.
Gałecki Francis., wojewoda inowł., 1700 r., 12; starosta bydg., 1709 r., 161.
Garbowski Wojciech, 1717 r., 342.
Garczyński Stanisław, łowczy pozn., starosta inowł., 1714 r., 281.
Gąsiorowski Aug. z Mieroszewic, starosta radziej., poseł brzeski, 1722 r. 367, 368; 1726 r., 381, 384.
Gąsiorowski Maciej, starosta radz., 1700 r., 3; 1702 r., 29; 1703 r., 42; poseł inowł., 1703 r., 57, 59; 1704 r., 81, 95; 1707 r., 150, 151; 1709 r., 158, 161, 163; marszałek sej. radz., poseł brzeski, 1710 r., 170, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205, 206; 1713 r., 252.
Gąsiorowski Stan., 1726 r., 388; 1727 r., 397.
Gębicki Maciej, kasztelanic łęczycki, poseł inowł., 1701 r., 16.
Gębicki Maciej, hrabia na Łabiszynie, starosta nakielski, 1703 r., 60; marszałek konfed. w. łęczyckiego, 1704 r., 91; 1705 r., 98, 106, 118, 119, 121.
Gębicki, podkomorzyc poznański, 1701 r., 19.
Gliński, 1717 r., 339.
Głęboccy, 1722 r., 376; 1729 r., 416.

Głębocki Adam, podkomorzyc brzeski kuj., 1716 r., 320; 1717 r., 335; marszałek sejmiku radziejowskiego, 1722 r., 368, 378; poseł inowłocł., 1722 r., 367, 368.
Głębocki Aleksan., starosta brzeski kujawski, 1727 r., 398.
Głębocki na Głębokiem Andrzej, starosta brzes., poseł brzeski, 1701 r., 16, 19; 1703 r., 57, 59; 1704 r., 84, 87; 1707 r., 140, 144, 151; 1709 r., 154, 161, 163, 164; 1710 r., 179; starosta brzeski kuj., nieszawski, 1711 r., 214, 218; 1712 r., 225, 227; 1718 r., 349; wojew. rawski, 1722 r., 376.
Głębocki Bartłom., stolnik inowr., 1714 r., 274; 1715 r., 286, 290, 292, 298, 302; 1717 r., 335; 1718 r., 345; stolnik inowł., sędzia gr. brzeski, 1722 r., 366; 1726 r., 379, 392; podkomorzy brzeski kuj., poseł brzes., 1727 r., 396, 400; 1728 r., 403; 1729 r., 404, 405, 406.
Głębocki Jan, starosta nieszawski, sędzia gr. brzeski, 1703 r., 38, 58, 62; 1705 r., 105, 117, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133; 1707 r., 152; 1709 r., 162, 185, 197; 1711 r., 211, 214; 1715 r., 299; 1716 r., 311; 1721 r., 359; marszałek sej. radz., 1726 r., 382, 384, 392, 393; 1727 r., 396, 401.
Głębocki Ludwik, sędzic brzeski, 1703 r., 56; 1716 r., 315.
Głębocki, rotmistrz chorągwi, 1717 r., 338.
Głębocki Serafin, chorąży brzeski, 1700 r., 7; podkomorzy brzeski, 1702 r., 29; 1705 r., 104; 1707 r., 148; 1710 r., 177; † 1715 r., 291; 1717 r., 335; † 1720 r., 358.
Głuchowski, 1705 r., 111.
Głuchowski, towarz. znaku husarskiego jkr. mci, 1722 r., 378.
Gniazdowski Chryzost. Niemiera, pułkownik i regimentarz, 1716 r., 323, 327, 329; 1717 r., 340.
Gniazdowski Piotr, 1714 r., 284.
Gomolicki Wojc., porucznik znaku pancernego Stamirowskiego starosty, 1702 r., 31.
Gomoliński, 1716 r., 327.
Gomoliński Jan, rotmistrz, 1716 r., 323; 1717 r., 335.
Gomoliński ks., podkanclerzy kor., 1701 r., 23.
Gordyan ks., 1727 r., 396.
Gorecki, 1717 r., 340.
Gorecki Wojciech, † 1720 r., 357.
Gorzyński, oficer ks. kurlandz., 1701 r., 27.
Gorzyński, porucznik jkr. mci, 1700 r., 12.
Grabiński Francisz., 1705 r., 126.
Grabski, 1722 r., 364.
Grabski (oficer), 1712 r., 244.
Grabski Wal., 1722 r., 362.
Gratt, 1722 r., 375.
Grembiński, ksiądz, 1701 r., 17.
Grodzicki Antoni, 1700 r., 2, 5.
Grudziński, kaszt. sieradzki, † 1700 r., 10.
Gruszczyński, regimentarz, 1703 r., 71.
Grzębski ks., b. proboszcz strzeliński, 1715 r., 291.

Idzikowski Andrzej, 1704 r., 96; 1706 r., 137.
Iwański, kasztelanic brzeski kuj., 1726 r., 392.

Jabłonowscy, 1722 r., 378; 1729 r., 411.
Jabłonowski, chorąży w. kor., 1717 r., 343.
Jabłonowski Jan, b. wojewoda ruski, 1700 r., 10.
Jamrożewski Dominik, 1727 r., 393, 396.
Janiszewski Franc., 1711 r., 202, 205, 208, 213.
Janiszewski Michał, 1711 r., 220.
Janiszewski Wojciech, 1700 r., 8.
Jankowski, 1700 r., 3.
Jankowski Matyasz, 1718 r., 349.
Janowski Kaz., 1716 r., 324.
Jaranowski v. Jarnowski.
Jaranowski Andrzej, stolnik brzeski, 1703 r., 38.
Jaranowski Franc., stolnik brzeski, 1707 r., 152.
Jaranowski Jakób z W. Jaranowa, żupnik ww. kuj., 1707 r., 152.
Jaranowski Jędrzej na Jaranowie, kasztelan kowalski, 1705 r., 117.
Jaranowski Stanisław z W. Jaranowa, cześnik inowł., 1709 r., 162.
Jaranowski Wojc., łowczy brzeski, 1707 r., 152.
Jarnowscy, 1717 r., 336.
Jarnowski Andrzej, stolnik brzeski, 1700 r., 5, 13.
Jarnowski Antoni, 1704 r., 94, 95.
Jarnowski Bartłom., 1729 r., 405.
Jarnowski Fran., 1703 r., 75.
Jarnowski Franciszek Stanisław, 1704 r., 95.
Jarnowski Franciszek na W. Jarnowie, stolnik brzeski, 1709 r., 162; 1710 r., 169, 170, 171, 173, 176, 181, 183; 1711 r., 188, 189, 197, 201, 215, 216; marszałek sej. radziej., 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r. 255.
Jarnowski Franciszek Maciej z W. Jarnowa, łowczy brzeski kuj., marszałek sej. radz., 1718 r., 348.
Jarnowski Franciszek, 1732 r., 419.
Jarnowski Jakób, porucznik jkr. mci, † 1700 r., 13.
Jarnowski Jakób, żupnik ww. kujaw., 1701 r., 26.
Jarnowski Stanisław Wojciech, cześnik inowłocł., 1700 r., 1; 1703 r., 47, 56; marszałek sej. radz., 1703 r., 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81, 95; 1707 r., 142, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153; 1709 r., 154, 158, 161, 163, 165, 166; 1710 r., 178, 188; 1711 r., 198, 201, 213.
Jarnowski Stanisław, miecznik inowł., 1711 r., 203, 220.

Jarnowski Stanisław Wojciech, cześnik inowł., 1712 r., 224, 247; 1713 r., 249; 1715 r., 299, 302.
Jarnowski Wojciech, chorąży chorągwi dragońskiéj hetmana w. kor., 1710 r., 169; generał adjut., 1722 r., 368, 378.
Jarnowski Zygm., 1704 r., 95.
Jasiński Wojciech, regent grodzki radziej., 1703 r., 71; 1704 r., 78; b. pisarz grodzki kruśw., 1705 r., 112, 114; 1706 r., 137; 1707 r., 147, 152; 1709 r., 165; 1716 r., 191, 197.
Jaworowski Jan, deputat chorągwi lekkiéj strażnika pol. kor., 1701 r., 26.
Jerzmanowski, 1712 r., 244; 1720 r., 357.
Jerzmanowski Adam, 1710 r., 191, 195; 1713 r., 251, 254; 1714 r., 284.
Jeskien, kapitan, 1715 r., 308.
Jeżewski, 1714 r., 284.

Kaczkowscy, 1717 r., 338.
Kaczkowski, 1700 r., 3.
Kaczkowski Kazimierz, poseł inowł., 1703 r., 45, 48, 50, 55, 58; 1704 r., 83, 85; 1705 r., 99, 101, 103; rotmistrz ww. kuj., 1705 r., 114; 1713 r., 262.
Kadzidłowski Jan, podkom. inowrocł., 1701 r., 22.
Kadzidłowski Józef, podkomorzyc inowł., marsz. sej. radz., 1701 r., 14, 15, 16, 25, 27.
Kaletyńscy, 1709 r., 155.
Kałowski, 1711 r., 203; 1714 r., 275.
Karłowski Michał, 1710 r., 185.
Karwowski, 1714 r., 269.
Kaszewski, † 1700 r., 7; 1701 r., 15; 1707 r., 147; 1711 r., 202; 1712 r., 224; 1713 r., 262, 266.
Kaszewski, egzaktor ww. kujaw., † 1715 r., 286, 296.
Kerner, komis. skarbu kor., 1718 r., 346.
Kiciński Waleryan, pisarz najwyż. skarbu kor., 1707 r., 144.
Kiel, 1700 r., 10.
Kiełczewski Wawrz., 1704 r., 88, 90, 92.
Klichowski, 1715 r., 287.
Kliszewski, 1715 r., 306.
Klonoski, 1705 r., 119.
Klonowski, 1705 r., 113.
Klukowski, 1716 r., 312.
Kolczyński, 1700 r., 3.
Kolczyński Jakób, podczaszyc inowr., 1718 r., 346.
Kolczyński Jan, deput. tryb. radom., 1700 r., 3; podcz. inowr., 1702 r., 33, 35, 36; sędzia grodz. radz., 1703 r., 42; 1705 r., 99, 102, 111, 114; 1707 r., 139, 152; 1710 r., 169, 185, 186, 191, 195; 1711 r., 216; 1712 r., 224; † 1715 r., 304.
Kolczyński Wł., podczaszyc inowr., 1713 r., 252; 1728 r., 403.
Kołudzki, 1717 r., 338; 1720 r., 357; 1727 r., 402.
Kołudzki ks. Aleks., kanonik gieźn., 1700 r., 4, 13, 1701 r., 17.
Kołudzki Andrzej, 1704 r., 95.
Kołudzki na Kołudach Andrzej, chor. bydg., 1704 r., 97; 1705 r., 98, 99, 101, 103, 105, 107, 129, 133; 1711 r., 216; 1712 r., 242; rotm. chor. inowr., † 1713 r., 262.
Kołudzki Augustyn, sędzia ziem inowłocł., marsz. s. radz., 1700 r., 2, 3, 5, 14; 1701 r., 21; 1703 r., 57, 59; † 1726 r., 391; 1729, 415.
Kołudzki Francisz., 1705 r., 119.
Kołudzki Jan, sędzia ziem. inowł., 1703 r., 65; 1707 r., 147.
Kołudzki Józef, 1710 r., 180; 1712 r., 239, 246; 1714 r., 270, 283.
Kołudzki Rafał, sędzic ziem. inowł., 1727 r., 395.
Kołudzki Stefan, sędzic inowłocł., 1711 r., 201.
Kołudzki Szymon, 1705 r., 127; 1707 r., 150; 1711 r., 204.
Kołudzki Walenty, 1700 r., 4.
Komecki Francisz., 1710 r., 169.
Komeski Francis., 1711 r., 203; podstoli inowł., 1713 r., 261; 1714 r., 279, 280; 1716 r., 325.
Koniecki, 1709 r., 158.
Kościelski Jan, pisarz ziem. brzeski, 1701 r., 26; 1705 r., 106.
Kossowski Stefan 1727 r., 402.
Kownacka, 1710 r., 182.
Kownacki Franc., 1712 r., 245.
Kozicki Franc., 1703 r., 72.
Kozłowski, 1704 r., 83, 87; 1715 r., 297.
Koźmiński, 1710 r., 186.
Kozubowski, 1714 r., 276, 277.
Krasińska, 1712 r., 246.
Kraśnicki Aleks., 1726 r., 379.
Kretkowska, 1700 r., 1.
Kretkowska Anna, 1701 r., 15.
Kretkowski Józef, marsz. s. radz., 1717 r., 337, 340, 341.
Kretkowski ks., refer. kor., 1722 r., 377.
Krusiński (Kruszynski) Wojciech, 1703 r., 67, 68; 1707 r., 144, 147, 150; 1709 r., 162; 1712 r., 222; 1713 r., 260; 1714 r., 280; 1715 r., 294.
Krycki Walenty, 1715 r., 310.
Krzycki Stan., 1710 r., 182.
Kuciński, 1713 r., 261; 1715 r., 302.
Kuciński Jan, 1711 r., 203.
Kuciński Jerzy, 1715 r., 296.
Kurzyjemski Chryzostom, 1716 r., 330, 1717 r., 334.
Kwiatkowski Jan, kasztelan inowłodzki, 1722 r., 376.

Laskowski Stanisł., 1705 r., 115, 123, 130.
Ledóchowski Stan., podkom. krzemieniecki, marsz. konfeder. rzplitej, 1717 r., 334, 342.
Leski, pisarz ziem. inowr., 1712 r., 246.
Leszczyński, 1701 r., 15.
Leszczyński Stan. 1700 r., 1.
Lipiński Sebas., 1706 r., 134.
Lubomirscy, 1722 r., 376.

Lubomirski, 1715 r., 309.
Lubomirski Hieronim hr. na Wiśnicu, kaszt. krakow., hetman w. kor., 1703 r., 67, 68.
Lubstowski Adam, starosta kruśw., 1701 r., 22, 27.
Lubstowski Mikołaj, starosta kruśw., † 1704 r., 81.

Łapiński Jakób, 1707 r., 141.
Łącki, 1712 r., 222.
Łącki, kaszt. kalis., 1716 r., 319.

Madaliński Kazim., 1704 r., 83, 85.
Madaliński Michał, 1705 r., 111.
Magnuski Aleksan., sędzia ziem. gost., 1715 r., 308; 1717 r., 339, 344; 1720 r., 357; 1727 r., 401.
Małachowski Franc., 1709 r., 164.
Małachowski Stan., wojew. pozn., † 1701 r., 21.
Małyszka Samuel, 1705 r., 110.
Markiewicz Aleks., 1714 r., 273, 278.
Markoski Ludw., 1704 r., 95.
Markowski Ludw. z Markowic, wojski kijowski, 1706 r., 135; 1709 r., 162.
Mchowski Ad., 1709 r., 154.
Meszek, 1700 r., 12.
Mękarski, 1711 r., 203.
Mękarski Aleks., 1716 r., 318, 320.
Mękarski Kazim., 1715 r., 299.
Miąskowski, burgr. sieradz., 1729 r., 417.
Miąskowski Wojc., 1732 r., 419.
Michałowski, 1715 r., 290, 293.
Mierosławski Aleks., pisarz ziem. inowł., marsz. s. r., 1732 r., 420.
Mileski, 1701 r., 15.
Milewski, 1711 r., 203; 1712 r., 234.
Milewski Andrz. 1703 r., 74; 1704 r., 95; 1711 r., 214.
Milewski Andrz. Kazimierz, 1711 r., 220.
Miłaszewski ks. kanon. wł., pleban wieniecki, 1715 r., 301.
Mniewski Antoni, kaszelanic brzeziński, 1705 r., 99; 1710 r., 180.
Mniewski Jan, 1705 r., 129; 1712 r., 226; 1728 r., 403.
Mniszek, marsz. nadw. kor., 1711 r., 200.
Mniszewski, 1707 r., 147.
Mniszewski Antoni, 1707 r., 153.
Modliński, żupnik brz. i inowłocł., 1715 r., 301.
Modliński Joachim, żupnik woj. kujaw., 1718 r., 345.
Morawski Paweł z Chomęcic, star. gniewkowski, 1703 r., 62, 64, 71, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 99, 105, 111, 118, 121; 1707 r., 139; 1712 r., 247; 1713 r., 250, 251, 254.
Morski ks., dziekan włocł., kan. włocł. i krak., administrator biskupstwa kujawskiego, 1700 r., 7.
Morzycki, 1716 r., 329.
Morzycki Piotr, 1707, 152.
Mostowski ks. kanon. wrocł., 1710, 193.
Moszczeński, 1710 r., 190.
Moszczeński Andrzej, kapitan od infanteryi wojsk rossyj., 1726 r., 390.
Moszczeński Franc., chorąży brz., kuj., poseł brzes., 1710 r., 170, 173, 181, 183; 1714 r., 269; podkom. inowłocł., 1717 r., 333; poseł inowł., 1718 r., 349; 1726 382.
Moszczeński Franc. Michał z Moszczonego, poseł inowłocław., podkom. inowł., marsz. s. r., 1727 r., 393, 396, 397; 1729 r., 404, 406.
Mycielski Aleks., podsędek ziemski sieradz., 1722 r., 374.

Niemojewscy, 1710 r., 179; 1712 r., 230; 1717 r., 338.
Niemojewski Andrzej, 1711 r., 203; 1713 r., 262; 1728 r., 403.
Niemojewski Dadźbóg, 1703 r., 75; sędzic ziem. inowł., 1718 r., 347.
Niemojewski Jakób, 1713 r., 250.
Niemojewski Jan, kasztelanic bydg., 1711 r., 214; 1716 r., 312; 1727 r., 400.
Niemojewski Jan Stanisław z Lubieńca, kasztelanic bydg., marsz. s. r., 1728 r., 403.
Niemojewski Maciej z Lubieńca, marsz. s. r., 1703 r., 73.
Niemojewski Maciej, sędzic z. inowł., 1707 r., 147, 152.
Niemojewski Mikołaj, sędzic ziem. inowł., 1701 r., 14; 1709 r., 159; 1710 r., 195; 1711 r., 201, 207, 213; 1715 r., 296.
Niemojewski Wład., sędzic ziem. inowł., 1701 r., 15, 26; 1702 r., 29, 31, 32; 1703 r., 40, 42, 47, 53, 54, 71, 72, 73.
Nieszczewski ks., pleban broniewski, 1726 r., 383.
Niewieściński, 1714 r., 270.
Niewieściński Grzeg., 1712 r., 230.
Niewieściński Jakób, 1711 r., 201; 1712 r., 226; 1715 287, 299; † 1716 r., 312.
Niewieściński, star. mław., † 1712 r., 230.
Noreberski, 1718 r., 348.
Nowowiejski Marcin, 1705 r., 102.

Olszewski Mik., podkomorzyc wieluń., 1701 r., 26; 1703 r., 47, 51, 52, 56; 1705 r., 99, 105; miecznik brzeski, 1709 r., 162; kaszt. bydg., 1710 r., 185, 186.
Osiecki Andrz., łowczy inowłocł., 1703 r., 41, 45, 46, 50, 74.
Osiński Jan, 1703 r., 46.
Ossen Sakien (de) Jan, 1701 r., 19.
Ossowski ks., pleban jaksicki, 1710 r., 169.
Ossowski Mikołaj na Płowcach i Dobréj, miecznik brz., 1709, 164.
Ossowski Sam., 1707 r., 148.
Ostromęcki, major, 1712 r., 222; 1714 r., 277; 1715 r., 301.
Ostrowscy, 1712 r., 251.
Ostrowska, 1701 r., 15.
Ostrowski, 1710 r., 181; 1716 r., 317.

Pac, pisarz w. ks. lit., 1703 r., 60.
Palecki, 1702 r., 30.
Paprocki Paweł, b. regent grodzki kruśw., 1703 r., 71, 72.
Paszkowski Franc., 1707 r., 139.
Pawłowski Daniel, 1703 r., 43.
Pawłowski Franc., 1709 r., 157, 159, 161.
Piniński, 1714 r., 270.
Piniński, burg. bydg., 1714 r., 269.
Piniński Stan., 1710 r., 185.
Piniński Wawrz., 1712 r., 233.
Pławińscy, 1732 r., 419.
Pomorski Tomasz, 1716 r., 333.
Popławski, 1718 r., 348.
Popowski, 1712 r., 246.
Popowski Jan, 1702 r., 31; 1703 r., 71.
Prusinowski, 1711 r., 203, 220; 1712 r., 246; 1714 r., 270; 1717 r., 338; 1720 r., 357.
Prusinowski Jan, 1712 r., 239; 1714 r., 283.
Przebendowski Jerzy na Przebędowie podskarbi w. koron., 1711 r., 218; 1712 r., 222.
Przedborski, 1711 r., 204.
Przeradzki, 1700 r., 12.
Przygodzki Jan, 1714 r., 269.
Psciński Adam, 1705 r., 118, 121, 128.
Psciński Jakób, 1732 r., 418.
Puciatecki Antoni, 1707 r., 143, 145.
Pyszkowski Zygm., 1703 r., 51.

Racięcki v. Racięski, 1715 r., 290; 1721 r., 361.
Racięcki Jakób, 1710 r., 180, 188; 1713 r., 265; 1721 r., 360.
Racięcki Jakób z Racięcina, marsz. s. r., 1705 r., 100, 101, 102, 107.
Racięcki, poborca woj. inowł., 1715 r., 291; 1717 r., 339.
Racięski v. Racięcki, 1710 r., 184.
Racięski Jakób, 1711 r., 216, 219; 1716 r., 328; poborca inowł., 1717 r., 335.
Racięski Mich., 1705 r., 120.
Raczyński Piotr, 1700 r., 12, 13.
Radojewscy, 1712 r., 234.
Radojewski Jan Zboży, 1715 295, 298; marsz. s. radz., 1713 r., 258, 263, 264, 266, 268; 1714 r., 270, 272, 273, 275, 278, 281, 282; 1716 r. 325, 330, 332; 1717 r., 337, 338, 340, 341; pisarz ziem. brz., 1720 r., 357, 358; 1721 r., 359.
Radojewski Mikołaj Zboży, chorąży bydgoski, 1710 r., 168, 170, 172, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 193, 194, 196; 1711 r., 201, 205, 208, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 219, 221; 1712 r. 222, 235; marsz. s. r., 1712 225; poseł na sejm, † 1713 r., 252.
Radojewski Rafał Zboży, miecz. brz. kuj., 1727 r., 395, 396; podcz. brz. kuj., sędzia grodz. kruśw., 1732 r., 418.
Radoszewnicki Alkes., 1703 r., 57, 59.
Radoszewnicki Jak., 1703 r., 63.
Radoszewnicki Stef., 1703 r., 53, 55, 67, 68.
Radziejowski Michał, kardynał, arcybiskup gnieźn., 1704 r., 86, 88; 1710 r., 178.
Rakowski Antoni, 1729 r., 403, 406.
Rakowski Jan, 1728 r., 402.
Rebeliński, 1701 r., 15.
Reklewski Mikołaj, 1705 r., 132.
Reksinowa, 1700 r., 10.
Rojewski, 1718 r., 347.
Ropp, pułkownik, 1716 r., 315, 317; brygadyer, 1716 r., 320; 1717 r., 338.
Rościszewski Stefan, 1728 r., 403.
Rostkowski, stolnik wiski, 1729 r., 408.
Rudnicki Mich., 1704 r., 89.
Rudzki Maciej, 1705 r., 112.
Russinowscy, 1716 r., 323.
Ruszkowscy, 1727 r., 401.
Ruszkowski Alek., podstolic brz., 1711 r., 198.
Ruszkowski Jan z Ruszkowa, 1710 r., 186.
Ruszkowski Michał, podstoli brz., 1712 r., 245; 1713 r., 265; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 293, 299; 302, 1716 r., 312, 325; 1717 r., 344; 1727 r., 400.
Ruszkowski Wojciech, 1727 r., 395; podstoli brz., 1704 r., 81.
Ruszkowski ks. Zygm., kanonik katedr. płoc., 1712 r., 226; 1722 r., 365; 1726 383, 391; 1727 r., 395, 401.
Rybiński, łowczy kor., 1710 183; podkom. chełm., 1707 r., 148; woj. chełm., 1716 r., 318.
Rzeszewski Marcin, 1726 r., 381, 382, 384.

Sadowski Jan, 1710 r., 184.
Sadowski Wojc., 1705 r., 98.
Sanguszkowa księżna, marszałkowa w. ks. lit., 1722 r., 375.
Sapiehowie, 1703 r., 60.
Sarnocki Kazim., stoln. witebski, sekr. jkr. mci, 1703 r., 52.
Schlieben, wojewodzic infl., 1722 r., 378; 1726 r., 391.
Sleyben Jan Wilhelm, wojewodzic infl., poseł inowł., 1729 r., 404, 406, 415.
Siemianowski, 1713 r., 253.
Sieniawski Adam, wojewoda bełzki, hetman pol. kor., 1703 r., 67, 68.
Sieniawski Adam Mikołaj, kaszt. krak., hetman w. kor., 1711 r., 199, 214.
Sienicki, regimentarz chor. lekkiéj pisarza pol. kor., 1703 r., 69, 70.
Skałowski Aleks. z Rogaczewa, murgr. bydg., 1715 r., 286; 1716 r., 323.
Słubicki, 1701 r., 15; 1705 r., 119.
Słubicki Chyzostom, komor. gran. brz., sędzia grodzki przedecki, 1701 r. 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181, 185, 191, 195; 1711 r., 220; 1712 r., 224; podsędek ziem. brz., 1715 r., 291; 1716 r., 325; 1720 r., 358.
Słubicki Jan ze Słubic, pos. brz., marsz. s. r., 1703 r., 57, 58, 59, 61, 63, 67, 68, 69.

Słubicki Jan, łowczy inowł., 1710 r., 185, 192, 194; 1711 r., 198; 1713 r., 260, 261, 265, 267; 1714 r., 274, 1718 r., 348.
Słucki Łukasz, 1713 r., 261.
Słucki Walenty, 1711 r., 203, 207; 1712 r., 226; 1715 r., 299; 1716 r., 317; starosta gniewkowski, 1727 r., 401.
Smigielski, starosta gnieźn., 1704 r., 87.
Smol, 1718 r., 348.
Sniegocki ks., pleban liszkowski, 1704 r., 84, 85.
Sokolnicki, kasztelanic międzyrzecki, 1712 r., 231.
Sokołowski, 1701 r., 15; 1715 r., 286; 1717 r., 338, 340.
Sokołowski Aleks., 1711 r., 202; 1715 r., 290; burgr. bydg., 1716 r., 326.
Sokołowski Jan, porucznik jkr. mci, 1700 r., 3, 7; 1703 r., 62.
Sokołowski Józef z Warzymowa, sędzia gr. przedecki, marsz. s. r., 1726 r., 379, 380.
Sokołowski ks., kanon. włocławski, 1717 r., 340.
Sokołowski Kazim., 1716 r., 319; pisarz gr. kowalski, 1707 r., 152; 1715 r., 287; 1716 r., 312.
Sokołowski, komornik ziem. inowł., pisarz gr. kowal., 1700 r., 3.
Sokołowski Łukasz, stolnik inowł., 1709 r., 159.
Sokołowski, regent gr. brz., 1720 r., 357.
Sokołowski S., marsz. s. r., 1706 r., 134.
Sokołowski Stan., 1722 r., 366; 1726 r., 379.
Sokołowski Stan., podstoli kijowski, 1700 r., 3, 7; 1701 r., 15, 22; 1703 r., 41, 44, 56; poseł inowłocł., 1704 r., 90, 92, 95; marsz. s. radz, 1707 r., 140, 147, 148; 1709 r., 158, 161, 166; 1711 r., 201, 202, 204; 1715 r., 296.
Sokołowski Stan. z Wielkiéj Wrzący, sędzia gr. brzeski kuj., 1727 r., 395, 396.
Sokołowski Woj., 1703 r., 64; burgr. gr. brz., 1703, 41, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 103, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1713 r., 250; komornik ziem. brz., kujaw., 1715 r., 289; 1718 r., 347; sędzia ziem. przedecki, 1728 r., 402.
Sokołowski Wojc., instygator, woj. kujaw., 1716 r., 321; 1717 r., 344.
Solerzycki, 1705 r., 113.
Solerzycki Jan, 1705 r., 119.
Solerzycki Wojc., 1700 r., 1, 3.
Stamirowski, starosta, 1702 r., 31.
Stawski Antoni, 1702 r., 27, 29; 1703 r., 41, 52, 54, 69.
Stępczyński, 1714 r., 276;
Strzyski Jakób, 1703 r., 64, 66; 1704 r., 75, 78, 80.
Strzyski Stan., 1707 r., 146, 151; 1709 r., 165.
Studziński Hiacynt, 1701 r., 14, 16.
Studziński Karol, 1727 r., 398.
Sulczyński Zygm., 1715 r., 298, 303; 1716 r., 311, 322.
Sulkowski, 1717 r., 339.
Sulkowski Marcin, regent gr. brz., 1713 r., 250.
Sulkowski Paweł, cześnik bracł., burgr. gr. inowł., 1703 r., 62.
Swiejkowski, sędzia wojskowy 1716 r., 328.
Swierski Zygmunt, 1714 r., 284.
Swiętosławski Tomasz, 1703 r., 62; 1710 r., 172.
Swiniarski, 1705 r., 111.
Szaniawski ks., dziekan brz., 1715 r., 296.
Szczawiński Jak., wojewodz. inowł., pos. inowł., 1700, 9; 1701 r., 16; 1702 r., 29; 1703 r., 74, 75, 76, 77; 1704 r., 82, 85, 86, 88, 89, 91, 94; 1705 r., 114; † 1712 r., 238.
Szczygielski Jan, 1710 r., 190, 193, 194.
Szeling, pułkownik, 1712 r., 247.
Szembek, biskup kuj., 1700 r., 4; biskup infl., oficyał gdański, 1714 r., 278.
Szembek Franc. na Słupowie, starosta tolkmicki, boroniecki, poseł brzeski, 1726 r., 381, 384.
Szmetau de, pułkownik, 1716 r., 320.
Szygowski Adam starościc kruśw., 1729 r., 417.
Szygowski Paweł na Barcinie, star. kruśw., 1709 r., 161.
Szygowski, b. star. kruśw., 1715 r., 300.

Tarło, wojewodzic lubelski, 1712 r., 232.
Teszkien, kapitan, 1715 r., 301.
Tobijańska, wojewodzina łęczycka, 1710 r., 178.
Tomicki Wład., 1715 r., 297.
Trach Jerzy ks., pleban ojrzanowski, 1701 r., 19, 20; 1704 r., 84, 87.
Trzaskowski Piotr, 1711 r., 210.
Trzebicki, bisk. krak., † 1729 r., 415.
Trzebicki Wojc., kasztelanic spicymierski, 1729 r., 415.
Trzebuchowski, 1715 r., 290.
Trzebuchowski Jan, marsz. s. r., 1704 r., 96, 97; 1705 r., 115, 123, 126; 1706 r., 135, 136; łowczy inowł., 1706 r., 138; 1707 r., 141, 142, 143, 145, 146; 1709 r., 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 165; 1710 r., 196; 361, † 1721 r.; 1727 r., 401.
Trzebuchowski Józef, 1704 r., 76.
Trzebuchowski Mikoł., 1712 r., 233.
Trzebuchowski Sewer., chorążyc inowł., 1705 r., 99. 1710 r., 168, 186; poseł inowr., 1710 r., 171, 173.
Tuchołka Franc., star. jasiniecki, 1718 r., 355.
Turkuł, 1712 r., 247.

Ubysz, 1721 r., 360.
Umiński, 1717 r., 338.
Umiński ks. Adam, kanonik wrocł., 1710 r., 169.
Umiński Andrzej, 1717 r., 340.
Umiński Andr., skarb. brz., 1715 r., 294, 295.

(Umiński Andrz., skarb. brz. kuj.), 1716 r., 314; 1727 r., 398; marsz. s. radz., 1727 r., 402.
Umiński Józef, 1715 r., 290.
Umiński Kazim., sędzia gr. kruśw., 1703 r., 72; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 203; marsz. s. r., 1712 r., 227, 236; 1716 r., 329.
Umiński Łukasz, skarbnik brzeski, 1703 r., 56; 1707 r., 152.
Umiński, sędzia kowalski, † 1700 r., 13.
Umiński Wojc., 1707 r., 147; 1712 r., 226, 233, 236; sędzia kowal., 1715 r., 295.
Unrug, pułkownik, 1715 r., 293, 296.

Wasilewski, 1703 r., 69.
Wasilewski Stefan, 1718 r., 345.
Waśniewski Jan, 1703 r., 38.
Wawrocki Jan, 1729 r., 417.
Werder, porucznik, 1715 r., 308.
Wielohurski, podkom. włodzim., 1700 r., 9, 11.
Wierzbicki Stan., 1709 r., 166, 167.
Wiesiołowski Wojc., 1712 r., 225, 227.
Wilczewski, 1714 r., 269, 281.
Wilkostowski Adam, podwojewodzy brzeski, 1701 r., 15.
Winnicki Jan, 1701 r., 15.
Wiśniewski Franc., 1711 r., 215, 217, 219; 1712 r., 221, 222.
Wiśniewski Paweł, 1713 r., 255, 258, 264, 266; 1714 r., 268, 271, 272, 273, 276.
Wiśniewski Szymon, 1701 r., 15.
Wiśniowiecki ks. Janusz, wojewoda krak., 1707 r., 146, 149.
Wiśniowiecki ks. Michał Korybut na Wiśnicach, hetm. polny w. ks. lit., 1703 r., 67, 68.
Witton, 1717 r., 338.
Wodzyński Kazim., 1710 r., 185; 1711 r., 201; 1713 r., 261, 267; 1714 r., 280.
Wolscy, 1712 r., 240.
Wolski Aleksander, sędzia grodzki bydg., 1704 r., 95; poseł inowr., 1710 r., 171, 173, 176, 191; 1713 r., 264, 267; 1715 r., 299; 1716 r., 325; 1717 r., 339, 344; 1721 r., 359; 1728 r., 402.
Wolski Franc., 1701 r., 15; 1718 r., 348.
Wolski Jan, 1707 r., 147.
Wolski Kazimierz, 1712 r., 238, 244.
Wolski Kazim., skarb. brzeski, 1700 r., 9; 1701 r., 25, 26; wojski kruśw., 1703 r., 72; 1704 r., 88; 1705 r., 103, 106, 111; 1709 r., 162, 165; 1710 r., 169.
Wolski Kazimierz, kasztelan kruświcki, 1710 r., 185; 1711 r., 199, 201, 209, 214, 216; † 1713 r., 262.
Wolski Paweł na Lipiu Wiel. i Barczewie, łowczy brzeski kuj., 1732 r., 418.
Wolski Paweł, 1707 r., 147; 1709 r., 158, 165; 1711 r., 201, 203; 1712 r., 226, 236; 1713 r., 261, 265; 1714 r., 280; 1715 r., 294, 299, 302.
Wolski ks. Paweł, kanonik i kanclerz wrocław. katedralny, archidyakon kruświcki, 1710 r., 185; 1715 302; 1718 r., 347.
Wolski Paweł, podwojewodzy inowłocł., 1711 r., 192, 194, 197, 201, 203; pisarz grod. bydg., 1711 r., 220; 1713 r., 260; 1714 r., 269, 274, 276, 281; 1715 r., 294; † 1716 r., 312; 1718 r., 346.
Wolski Paweł, mieczn. brzeski, 1717 r., 336.
Wolski Piotr, 1705 r., 119.
Wolski Tomasz, stolnik rzeczycki, 1716 r., 327, 328.
Wolski, tow. znaku pancer. wojewody inowr., 1711 r., 205.
Wysocki N., 1710 r., 185.
Wysocki Jakób na Budzisławiu, podstoli gostyński, 1701 r., 15, 22; poseł brzeski, 1703 r., 45, 58; dworzanin jkr. mci, 1703 r., 48, 55, 67, 69, 70, 74; 1704 r., 90, 92; 1705 r., 98, 99, 105, 114, 118, 119, 121, 130.
Wysocki Jan, 1709 r., 159; sędzic inowłocł., 1711 r., 201.

Zagajewski Mikołaj, 1701 r., 15.
Zagórski, 1707 r., 149.
Zagórski Stanisław, komornik ziem. inowł., burgrabia grodzki kruśw., tow. husars. znaku ks. Wiśniowieckiego, wojew. krak., 1707 r., 146, 148, 149; 1709 r., 155; 1710 r., 172; pisarz grodzki kruświcki, 1710 r., 191, 192, 194, 195; 1711 r., 196, 200, 202, 206; sędzia radziejow., 1714 r., 280, 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324, 325; 1717 r., 339, 342; 1720 r., 357.
Zagórski Wojciech, 1704 r., 83, 87.
Zakrzewski, 1726 r., 386.
Zakrzewski Antoni, 1703 r., 47, 51, 52; podczaszy brzeski, 1704 r., 88, 95; 1705 r., 98, 100, 101, 106, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 119, 120, 125, 132; 1706 r., 135; 1707 r., 141, 144, 152; 1709 r., 155, 161, 163, 165; 1710 r., 169, 170, 173, 186, 188, 191, 195; 1711 r., 197, 201, 213; 1712 r., 226; 1713 r., 249, 254, 256, 258; 1714 r., 268, 273, 276, 280; 1715 r., 287, 290, 292; 1716 r., 318, 320; chorąży brzeski, poseł inowłocł., 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384; 1727 r., 396, 399; 1728 r., 403.
Zakrzewski Bartł., 1729 r., 417.
Zakrzewski Franciszek Zboży, podczaszyc brzeski kujawski, 1716 r., 320.
Zakrzewski, sędzic ziemski brzeski, 1704 r., 95.
Zakrzewski Jan, sędzia ziem. brzeski, 1710 r., 195; 1711 r., 200; cześn. brzeski kuj., marszałek sej. radziejow., 1717 r., 345.
Zakrzewski, kasztelanic kruświcki, 1722 r., 364.
Zakrzewski Michał, 1726 r., 391; 1729 r., 417.

Zakrzewski Michał Stanisł., sędzia ziem. brzeski, 1700 r., 4, 7; 1707 r., 151; 1709 r., 162; 1710 r., 191, 192; 1711 r., 203, 218, 220.
Zakrzewski Michał, burgrabia grodzki kowal., marszałek sej. radz., 1721 r., 361.
Zaleski, 1705 r., 111; 1716 r., 329.
Zaleski Bartł., 1705 r., 119.
Zaleski Krzysztof, 1710 r., 180.
Załuskowski Maciej, 1712 r., 244; deputat chorąg. pancernej koniuszego litew., 1713 r., 250, 251.
Zamojski ordynat, 1715 r., 296.
Zaręba Bonawentura, 1711 r., 196, 199.
Zarliński, 1715 r., 290, 293.
Zawicki, 1701 r., 15.
Zboiński Antoni, podstoli dobrzyń., 1713 r., 263; 1714 r., 281; 1717 r., 344; podstoli bydg., 1732 r., 419.
Zborowski Józef, 1704 r., 79.
Zbrożek, † 1700 r., 10.
Zenicki Jan, 1703 r., 40.
Zgliński, 1715 r., 286.
Ziemięcki Andrzej, 1703 r., 74; 1704 r., 82, 85, 86.
Ziemięcki Jan, 1709 r., 157.
Żebrowski Tomasz, 1703 r., 73.
Żeleski Stanisław, 1709 r., 159.
Żychliński Adam, kasztelan lędzki, 1710 r., 177.

URZĘDY WOJEW. BRZESKIEGO.

Kasztelan *brzeski kuj.*, Michał Działyński, 1709 r., 166, 167; 1710 r., 179, 185.
Andrzej z Lubrańca Dąmbski, 1716 r., 330, 333; 1718 r., 355; 1720 r., 358; 1722 r. 365, 377.
Ludw. Borucki, 1727 r., 401.
Kowalski, Andrzej na Jaranowie Jaranowski, 1705 r., 117.
Kruśnicki, Kazimierz Wolski, 1710 r., 185; 1711 r., 199, 201, 209, 214, 216; † 1713 r., 262.
Podkomorzy *brzeski*, Serafin Głębocki, 1702 r., 29; 1705 r., 104; 1707 r., 148; 1710 r., 177.
Serafin Głembocki, † 1715 r., 291; 1717 r., 335; 1720 r., 358.
Bartłomiej Głębocki, 1727 r., 400; 1728 r., 403; 1729 r., 404, 405, 406.
Starosta *brzeski*, Andrzej na Głębokiém Głębocki, 1701 r., 16, 19; 1703 r., 57, 59; 1704 r., 84, 87; 1707 r., 140, 144, 151; 1709 r., 154, 161, 163, 164; 1710 r., 179; 1711 r., 214, 218; 1712 r., 225; 1718 r., 349.
Aleksander Głębocki, 1727 r., 398.
Kruświcki, Adam Lubstowski, 1701 r., 22, 27.
Mikołaj Lubstowski, † 1704 r., 81.
Paweł na Barcinie Szygowski, 1709 r., 161.
Kazimierz Wolski, 1709 r., 162.
Radziejowski, Maciej Gąsiorowski, 1700 r., 3; 1702 r., 29; 1703 r., 42, 57, 59; 1704 r., 81, 95; 1707 r., 150, 151; 1710 r., 170, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205, 206; 1713 r., 252.
Augustyn z Mieroszewic Gąsiorowski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384.
Chorąży *brzeski*, Serafin Głębocki, 1700 r., 7.
Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1702 r., 29.
Andrzej Dąbski, 1703 r., 42.
Chryzost. Dorpowski, 1704 r., 95.
Franc. Moszczeński, 1710 r., 171, 173, 170, 181, 183; 1714 r., 269.
Antoni Zboży Zakrzewski, poseł inowł., 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384, 399.
Kowalski, Dąmbski, 1732 r., 419.
Sędzia *ziem. brzeski*, Michał Jan Zakrzewski, 1700 r., 4, 7; 1707 r., 151; 1709 r., 162; 1710 r., 191, 192, 195; 1711 r., 200, 203, 218, 220.
Jan Głębocki, 1715 r., 299; 1716 r., 311; 1721 r., 359; 1726 r., 382, 384, 392, 393; 1727 r., 401.
Kowalski, Umiński, † 1700 r., 13.
Wojc. Umiński, 1715 r., 295.
Gr. brzeski, Jan Głębocki 1703 r., 39, 58, 62; 1705 r., 105, 123, 125, 130, 132, 133; 1709 r., 162; 1711 r., 185, 197, 211, 214.
Bartł. na Głębokiém Głębocki, 1722 r., 366; 1726 r., 379.
Stanisław z Wielkiéj Wrzący Sokołowski, 1727 r., 395, 396.
Andrzej Domaradzki, 1703 r., 74; 1705 r., 103, 111, 129; 1707 r., 152.
Kruśw., Kazimierz Umiński, 1703 r., 72; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 203; 1712 r., 227, 236; 1716 r., 329.
Rafał Zboży Radojewski, 1732 r., 418.
Przedecki, Chryzostom Słubicki, 1701 r., 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181, 185, 191, 195; 1711 r., 220; 1712 r., 224; 1715 r., 291; 1716 r., 325.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1726 r., 379, 380.
Wojciech Sokołowski, 1728 r., 402.
Radziejow., Jan Kolczyński, 1703 r., 42, 67; 1705 r., 102, 111, 114; 1707 r., 139; 1710 r., 185, 186, 191; 1711 r., 216; 1712 r., 224.
Zagórski Stanisław z Zagorzyc, 1714 r., 280, 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324; 1717 r., 339, 342; 1720 r., 357.

Stolnik *brzes.*, Andrzej Jarnowski, 1700 r., 5, 12; 1703 r., 38.
Franc. Jaranowski, 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1710 r., 169, 170, 173, 176, 181, 183; 1711 r., 188, 189, 197, 201, 215, 216; 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r., 255.
Wojciech Dąmbrowski, 1716 r., 311, 314, 315, 333, 335; 1726 r., 382.
Podczaszy *brzeski*, Antoni Zboży Zakrzewski, 1704 r., 88, 95; 1705 r., 98, 100, 101, 106, 107, 108, 110, 112, 114, 115, 119, 120, 125, 132; 1706 r., 135; 1707 r., 141, 144, 152; 1709 r., 155, 161, 163, 165; 1710 r., 169, 170, 173, 186, 188, 191, 195; 1711 r., 197, 201, 213; 1712 r., 226; 1713 r., 249, 254, 256, 258; 1714 r., 268, 273, 276, 280; 1715 r., 290, 292; 1716 r., 318, 320.
Ludw. Borucki, 1718 r., 349.
Rafał Zboży Radojewski, 1732 r., 418.
Podsędek *ziemski brzeski*, Chryzost. Słubicki, 1715 r., 291; 1716 r., 325; 1720 r., 358.
Podstoli *brzeski*, Wojciech Ruszkowski, 1704 r., 81; 1712 r., 245; 1713 r., 265; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 293.
Michał Ruszkowski, 1715 r., 299, 302; 1716 r., 312, 325; 1717 r., 344; 1727 r., 400.
Cześnik *brzeski kuj.*, Jan Zakrzewski, 1717 r., 345.
Łowczy *brzeski*, Wojciech Jaranowski, 1707 r., 152; 1716 r., 329; 1718 r., 348.
Paweł na Lipiu Wielkiém i Barczewie Wolski, 1732 r., 418.
Wojski *kruśw.*, Kaz. Wolski, 1703 r., 72; 1704 r., 88; 1705 r., 103, 106, 111; 1709 r., 162, 165, 1710 r., 169.
Pisarz *ziem. brzeski*, Jan Kościelski, 1701 r., 26; 1705 r., 106.
Jan Zboży Radojewski, 1720 r., 357, 358; 1721 r., 359.
Gr. kowalski, Kazim. Sokołowski, 1703 r., 3; 1707 r., 152; 1710 r., 185; 1715 r., 287; 1716 r., 312.
Kruświcki, Wojciech Zagórski, 1710 r., 191; 1711 r., 192, 194, 195, 196, 200, 202, 206; 1714 r., 284, 287, 291, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306; 1716 r., 313, 324.
Radziej., Wojciech Jasieński, 1711 r., 191, 197.
Miecznik *brzeski*, Mikołaj z Olszowy Olszowski, 1709 r., 162, 164.
Ludwik Borucki, 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227; 1714 r., 268, 273; 1717 r., 336.
Rafał Zboży Radojewski, 1727 r., 395, 396.
Skarbnik *brzeski*, Kazim. Wolski, 1700 r., 9; 1701 r., 25, 26.
Łukasz Umiński, 1703 r., 56; 1707 r., 152.
Paweł Umiński, 1715 r., 295.
Andrzej Umiński, 1715 r., 295; 1716 r., 314; 1727 r., 398, 402.
Podwojewodzy *brzeski*, Adam Wilkostowski, 1701 r., 15.
Komornik *ziem. brzeski kuj.*, Wojc. Sokołowski, 1715 r., 289; 1718 r., 347.
Graniczny brzeski, Chryzostom Słubicki, 1701 r., 26; 1703 r., 44, 58; 1705 r., 104; 1710 r., 181.
Burgrabia *gr. brzeski*, 1703 r., 41, 74; 1704 r., 77, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 103, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1713 r., 250.
Kowalski, Jarosz Cieński, 1705 r., 101, 103, 105, 111; 1707 r., 139, 146, 148; 1709 r., 155, 158, 162; 1710 r., 169, 185, 187, 192, 194; 1711 r., 200, 201, 202, 206, 213.
Michał Zakrzewski, 1721 r., 361.
Kruświcki, Stanisław Zagórski, 1707 r., 146.
Poborca *brzeski kuj.*, Mikołaj Dąmbski, 1717 r., 335.
Regent *gr. brzeski*, Marcin Sulkowski, 1713 r., 250; 1720 r., 357.
b. *regent gr. kruśw.*, Paweł Paprocki, 1703 r., 71.
Gr. radziej., Wojciech Jasiński, 1703 r., 71; 1704 r., 78; 1705 r., 112, 114; 1706 r., 137; 1707 r., 147, 152; 1709 r., 165.

URZĘDY WOJ. INOWŁOCŁAWSKIEGO.

Wojewoda *inowł.*, Franc., Gałecki, 1700 r., 12.
Kasztelan *bydgoski*, Michał z Działynia Działyński, 1705 r., 116.
Mikołaj Olszowski, 1710 r., 185, 186.
Podkomorzy *inowrocław.*, Jan Kadzidłowski, 1701 r., 22, 25, 27.
Moszczeński Franc., 1717 r., 335; 1718 r., 349, 356; 1726 r., 382; 1727 r., 393, 396, 397; 1729 r., 404, 406.
Starosta *inowłocł.*, Wojc. na Lubrańcu Dąbski, 1702 r., 29, 1703 r., 38; 1709 r., 161.
Bydgoski, Franc. Gałecki, 1709 r., 161.
Wojciech z Lubrańca Dąbski, 1709 r., 161.
Chorąży *inowrocł.*, Seweryn Trzebuchowski, 1710 r., 168, 171, 173, 186.
Bydgoski, Andrzej Kołudzki na Kołudach, 1704 r., 97; 1705 r., 98, 99, 101, 103, 105, 107, 129, 133.

Mikołaj Zboży Radojewski. 1710 r., 168, 170, 172, 182, 183, 184, 185, 186, 189, 193, 194, 196; 1711 r., 201, 205, 208, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 1712 r., 222, 225, 227.
Andrzej Kołudzki, † 1713 r., 262.
Mikołaj Radojewski, † 1713 r., 252.
Sędzia *ziem. inowłocł.*, Augustyn Kołudzki, 1700 r., 2, 3, 5, 14; 1701, 21; 1703 r., 57, 59.
Jan Kołudzki, 1703 r., 65.
Mikołaj Niemojewski, 1711. 213..
Aleksander Wolski, 1721 r., 359; 1728 r.., 402.
Augustyn Kołudzki, 1729 r., 415.
Gr. bydg., Aleks. Wolski, 1704 r., 95; 1710 r., 171, 173, 176, 191; 1713 r., 264, 267; 1715 r., 299; 1716 r., 325; 1717 r., 339, 344.
Stolnik *inowł.*, Łukasz Sokołowski, 1709 r., 159.
Głębocki Bartł., 1713 r., 264; 1714 r., 274; 1715 r., 286, 290, 292, 298, 302; 1717 r., 335; 1718 r., 345; 1722 r., 366; 1726 r., 379, 392.
Podczaszy *inowrocł.*, Jan Kolczyński, 1702 r., 33, 35, 36; 1703 r., 42, 67; 1705 r., 99, 102, 111, 114; 1707 r., 139, 152; 1710 r., 169, 185, 186, 191, 195; 1711 r., 216; 1712 r., 224, 239.
Wład. Kolczyński, 1728 r., 403.
Podsędek *ziem. inowłocł.*, Dąmbski, 1727 r., 399.
Podstoli *inowłocł.*, Komeski Franc., 1713 r., 261; 1714 r., 279, 280; 1715 r., 298; 1716 r., 325.
Bydgoski, Zboiński, 1732 r., 419.
Cześnik *inowł.*, Stan. Wojc. Jarnowski, 1700 r., 1; 1703 r., 47, 56, 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81, 95; 1707 r., 142, 145, 147, 149, 150, 151, 152, 153; 1709 r., 154, 158, 161, 162, 163, 165, 166; 1710 r., 178, 185, 188, 1711 r., 198, 201, 213; 1712 r., 224, 247; 1713 r., 249; 1715 r., 289, 293, 299, 302; 1717 r., 339.
Łowczy *inowłocł.*, Andrzej Osiecki, 1703 r., 41, 45, 46, 50, 74.
Jan Trzebuchowski, 1706 r., 138; 1707 r., 141, 143, 145, 146; 1709 r., 156, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 165; 1710 r., 196.
Jan Słubicki, 1710 r., 183, 185, 192, 194; 1711 r., 198; 1713 r., 260, 261, 265, 267; 1714 r., 274; 1717 r., 348.
Pisarz *ziemski inowł.*, Leski, 1712 r., 246.
Ignacy z Lubrańca Dąbski, 1720 r., 358; 1722 r., 377.
Aleks. Mierosławski, 1732 r., 420.
Miecznik *inowłocł.*, Stanisł. Jarnowski, 1711 r., 203, 220.
Skarbnik *inwłocł.*, Hieronim Cieński, 1707 r., 141, 144; 1709 r., 165; 1711 r., 213; 1712 r., 241; 1713 r., 262; 1715 r., 299.
Tomasz z Lubrańca Dąmbski, 1722 r., 366, 1726 r., 379.
Podwojewodzy *inowł.*, Paweł Wolski, 1711 r., 192, 194, 197, 201, 203, 220; 1713 r., 260; 1714 r., 269, 274, 276, 281; 1715 r., 294; † 1716 r., 312; 1718 r., 346.
Komornik *ziem. inowłocł.*, Sokołowski, 1700 r., 3.
Stan. Zagórski, 1707 r., 146, 148, 149; 1709 r., 155; 1710 r., 172; 1711 r., 192, 196, 206; 1714 r., 280, 284, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306; 1716 r., 313, 324, 325, 342.
Burgrabia *grodzki inowłocł.*, Paweł Sulkowski, 1703 r., 62.
Tomasz Dąbski, 1715 r., 290, 292, 298, 302.
Bydg. Piniński, 1714 r., 269.
Aleks. Sokołowski, 1716 r., 323, 326.
Poborca *wojew. inowłocł.*, Racięski, 1715 r., 291; 1717 r., 335.
Pisarz *gr. inowł.*,, Ludwik Borucki, 1704 r., 97; 1705 r., 111, 120, 128, 129; 1706 135; 1710 r., 169, 171, 173; 1711 r., 210, 213, 220; 1712 r., 225, 227.
Bydg. Paw. Wolski, 1711, 220.
Regent *gr. inowł.*, Andrzej Chwalkowski, 1722 r., 366.

Marszałkowie sejmików radziejowskich.

Andrzej z Lubrańca Dąmbski, 1700 r., 8.
Augustyn Kołudzki, 1700 r., 2, 3, 5, 14.
Józef Kadzidłowski, 1701 r., 14, 15, 16, 25, 27.
Chryzostom Ernest Maciej Dorpowski z Dorposzy, 1702 r., 34, 36, 38.
Wład. Niemojewski, 1702 r., 29, 31, 32.
Wład. Niemojewski, 1703 r., 40, 42.
Wład. Niemojewski, 1703 r., 47.
Wład. Niemojewski, 1703 r., 53, 54.
Wład. z Lubieńca Niemojewski, 1703 r., 71, 72, 73.
Maciej z Lubieńca Niemojewski, 1703 r., 73.
Andrzej Osiecki, 1703 r., 45, 46, 50.
Jan z Słubic Słubicki, 1703 r., 54, 55, 56, 58, 61, 63, 67, 68, 69.
Stanisław Wojciech Jarnowski, 1703 r., 65, 66; 1704 r., 76, 78, 80, 81.
Jan Trzebuchowski, 1704 r., 96, 97; 1705 r., 115.
Antoni Zboży Zakrzewski, 1705 r., 98, 100, 101, 106, 108, 110, 112, 114, 115.

Jan na Głębokiém Głębocki, 1705 r., 117, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133.
Jakób z Racięcina Racięcki, 1705 r., 102, 107.
Ludw. Borucki, 1705 r., 128.
Jan na Rożkach Trzebuchowski, 1705 r., 123, 126; 1706 r., 135, 136, 138; 1707 r.; 141, 142, 143, 145, 146.
Stan. Sokołowski, 1706 r., 134; 1707 r., 140.
Wojc. Stan. z W. Jarnowa Jarnowski, 1707 r., 145, 149, 150, 151, 153; 1709 r., 166.
Jan Trzebuchowski, 1709 r., 156, 157, 160, 162, 163, 164, 165.
Maciej Gąsiorowski, 1710 r., 170, 172, 178, 179, 180, 182.
Mikołaj Zboży Radojewski, 1710 r., 184, 186, 193, 194, 196; 1711 r., 205, 208, 210, (Mikołaj Zboży Radojewski) 214, 215, 216, 217, 219, 221; 1712 r., 222, 225; 1713 r., 258, 263, 264, 266, 268; 1714 r., 270, 272, 273, 275, 278, 281.
Maciej Gąsiorowski, 1710 r., 187, 190, 191, 195; 1711 r., 199, 201, 202, 205.
Ludwik Borucki, 1711 r., 210, 213.
Franc. Jarnowski, 1712 r., 236, 239, 243, 248; 1713 r., 255.
Kazimierz Umiński, 1712 r., 227, 236.
Stan. z Zagorzyc Zagorski, 1714 r., 284, 287, 291, 292, 294; 1715 r., 297, 303, 305, 306, 307; 1716 r., 313, 324.
Kazim. z Wielkiego Chrząstowa Dąbrowski, 1715 r., 307, 310; 1716 r., 314, 316, 318, 319, 321, 322.
Woj. Dąmbrowski, 1716, 333.
Józef Kretkowski, 1717 r., 337, 340, 341.
Jan Zakrzewski, 1717 r., 345.
Franc. Maciej z Wielkiego Jarnowa Jarnowski, 1718 r., 348, 356.
Antoni Dąmbski, 1720 r., 358.
Michał Zakrzewski, 1721 r., 361.
Tomasz z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 366.
Adam Głembocki, 1722 r., 368, 378.
Jan na Głębokiém Głębocki, 1726 r., 382, 384, 392, 393.
Józef z Warzymowa Sokołowski, 1726 r., 379, 380.
Franc. Michał Moszczeński, 1727 r., 396, 397.
Andrzej Umiński, 1727 r., 402.
Jan Stan. z Lubieńca Niemojewski, 1728 r., 403.
Paweł z Lubrańca Dąbski, 1729 r., 406, 417.
Aleks. Mierosławski, 1732 r., 420.

POSŁOWIE.

Brzeski, Andrzej na Głębokiém Głębocki, 1701 r., 16.
Andrz. na Głębokiém Głębocki, 1703 r., 57, 59.
Józef Kadzidłowski, 1701 r., 16.
Jan ze Słubic Słubicki, 1703 r., 57, 59.
Jakób Wysocki, 1703 r., 45.
Paweł z Chomęcic Morawski, 1704 r., 90, 92.
Wojc. z Wrzący Sokołowski, 1704 r., 90, 92.
Maciej hr. na Łabiszynie Gembicki, 1705 r., 118.
Jakób z Budzisławia Wysocki, 1705 r., 118.
Maciej Gąsiorowski, 1710 r., 170, 173.
Franc. Jarnowski, 1710 r., 170, 173.
Franc. Moszczeński, 1710 r., 170, 173.
Antoni Zboży Zakrzewski, 1710 r., 170, 173.
Andrzej na Głębokiém Głębocki, 1712 r., 225, 227.
Mikołaj Zboży Radojewski, 1712 r., 225, 227.
Ludwik Borucki, 1718 r., 349.
Andrzej Głębocki, 1718 r., 349.
Antoni z Lubrańca Dąbski, 1722 r., 367, 368; 1729 r., 404, 406.
Augustyn z Mieroszewic Gąsiorowski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381 r., 384.
Fran. na Słupowie Szembek, 1726 r., 381, 384.
Bartłom. Głębocki, 1729 r., 404, 406.
Inowłocławski, Maciej Gembicki, 1701 r., 16.
Jakób Szczawiński, 1701 r., 16.
Maciej z Miroszewic Gąsiorowski, 1703 r., 57, 59.
Kazim. Kaczkowski, 1703 r., 45.
Augustyn z Kołudy Kołudzki, 1703 r., 57, 59.
Stan. z Wrzący Sokołowski, 1704 r., 90, 92.
Jakób z Budzisławia Wysocki, 1704 r., 90, 92.
Jan na Głębokiém Głębocki, 1705 r., 118.
Paweł z Chomęcic Morawski, 1705 r., 118.
Ludwik Borucki, 1710 r., 171, 173.
Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1710 170, 173.
Seweryn z Morzyc Trzebuchowski, 1710 r., 171, 173.
Aleks. Wolski, 1710 r., 171, 173.
Ludwik Borucki, 1712 r., 225, 227.
Andrzej z Lubrańca Dąmbski, 1712 r., 225, 227.
Maciej Gąsiorowski, 1713 r., 252.

Mikołaj Radojewski, † 1713 r., 252.
Antoni Dąmbski, 1718 r., 349.
Franc. Moszczeński, 1718 r., 349.
Adam z Głębokiego Głębocki, 1722 r., 367, 368.
Ant. Zb. Zakrzewski, 1722 r., 367, 368; 1726 r., 381, 384.
Kazim. z Lubrańca Dąmbski, 1726 r., 381, 384.
Jan Wilhelm graf Sleyben, 1729 r., 404, 406.
Franc. Moszczeński, 1729 r., 404, 406.

URZĘDY INNYCH WOJEWÓDZTW.

Kasztelan *krakowski* Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomierski, 1703 r., 67, 68.
Adam Mikołaj Sieniawski, 1711 r., 199, 214.
Wojewoda *bełzki*, Adam Sieniawski. 1703 r., 67, 68.
Chełmiński, Rybiński, 1716 r., 318.
Kaliski, Franc. Gałecki 1709 161.
Krakowski, ks. Janusz Wiśniowiecki, 1707 r., 146, 149.
Łęczycki, Chryzostom Dorpowski, † 1729 r., 416.
Poznański, Stan. Małachowski, † 1701 r., 21.
Rawski, Andrzej na Głębokiém Głębocki, 1722 r., 376.
Ruski b., Jan Jabłonowski, 1700 r., 10.
Kasztelan *brzeziński*, Antoni Mniewski, 1710 r., 180.
Inowłocł., Jan Kwiatkowski, 1722 r., 376.
Kaliski, Łącki, 1716, 319.
Lędzki, Adam Żychliński, 1710 r., 177.
Sieradzki, Grudziński, † 1700 r., 10.
Marszałek *w. kor.*, Bieliński, † 1722 r., 376.
Podskarbi *w. kor.*, Jerzy na Przebendowie Przebendowski, 1711 r., 218; 1712 r., 222.
Pisarz *najwyższy skarbu kor.*, Waleryan Kiciński, 1707 r., 144.
W. ks. lit., Pac, 1703 r., 60.
Referendarz *koronny*, ks. Kretkowski, 1722 r., 377.
Chorąży *w. kor.*, Jabłonowski, 1717 r., 343.
Dobrzański, Chełmicki, 1729 r., 416.
Podkomorzy *koronny*, Biliński, 1701 r., 22.
Nadworny jkr. mci, Kazim. z Lubrańca Dąbski, 1729 r., 405.
Chełmiński, Rybiński, 1707 r., 148.
Krzemieniecki, Stan. Ledóchowski, 1717 r., 334, 342.
Włodzimierski, Wielohurski, 1700 r., 9, 11.
Marszałek *nadw. kor.*, Wojciech z Lubrańca Dąbski, 1703 r., 38; 1709 r., 161; 1711 r., 199, 216; 1722 r., 376.
Mniszek, 1711 r., 200.
Konfederacyi Rzplitej, Stan. Ledóchowski, 1717 r., 334, 342.
Piotr Jakób z Paradyzu Branisz, 1705 r., 116, 118.
Ww. wielkopolskich, Piotr Jakób z Paradyzu Bronisz, 1704 r., 77. 86.
Konfeder. wojew. łęczyckiego, Mac. Gębicki, 1704 r., 91.
Starosta *boroniecki*, Franc. na Sługowie Szembek, 1726 r., 384.
Gniewkowski, Paweł z Chomęcic Morawski, 1703 r., 62, 64, 71, 74; 1704 r., 76, 79, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92; 1705 r., 99, 105, 111, 118, 121; 1707 r., 139.
Walenty Słucki, 1727 r., 401.
Morawski, 1703 r., 58.
Gnieźn., Smigielski, 1704 r., 87.
Ludw. Borucki, 1709 r., 165.
Paweł Morawski 1712 r., 247; 1713 r., 250, 251, 254.
Ludw. Borucki, 1718 r., 349.
Jasiniecki Franc. Tuchołka, 1718 r., 355.
Inowłodzki, Stefan Garczyński, 1714 r., 281.
Kleszczeski, Andrzej z Lubrańca Dąbski, 1710 r., 185; 1712 r., 225, 227; 1716 r., 330, 333.
Mławski, Niewieściński, † 1712 r., 230.
Nakielski, Andrzej Dąmbski, 1703 r., 42.
Maciej hr. na Łabiszynie Gembicki, 1703 r., 60; 1705 r., 98, 106, 118, 119, 121.
Maciej Gębicki, 1704 r., 91.
Andrz. Dąbski, 1704 r., 95.
Andrz. Dąbski, 1709 r., 155.
Andrz. na Lubrańcu Dąbski, 1710 r., 170, 173, 176, 181, 185; 1711 r., 202; 1712 r., 223, 225, 227, 230; 1713 r., 257; 1716 r., 330, 333.
Nieszawski (mylnie, bo do Kujaw należy), Jan Głębocki, 1703 r., 38, 58, 62; 1705 r., 105, 118, 120, 121, 123, 125, 130, 132, 133; 1707 r., 152; 1709 r., 162; 1711 r., 218.
Pyzdrski, Piotr Jakób z Paradyzu Bronisz, 1704 r., 77, 86; 1705 r., 99, 116, 118.
Tolkmicki, Fran. na Słupowie Szembek, 1726 r., 381, 384.
Włodzimierski, Wojc. Czacki, 1700 r., 11.
Miecznik *wschowski*, Biernacki, 1703 r., 39, 53.
Sędzia *ziem. gostyński*, Magnuski Aleksan., 1715 r., 302, 308; 1717 r., 339, 344; 1720 r., 357; 1727 r., 401.
Stolnik *rzeczycki*, Tomasz Wolski, 1716 r., 327, 328.
Witebski, Kazim. Sarnocki, 1703 r., 52.
Wiski, Rostkowski, 1729 r., 408.

Komisarz *skarbu kor.* Kerner, 1718 r., 346.
Podsędek *ziem. sieradzki*, Aleks. Mycielski, 1722 r., 374.
Cześnik *bracł.*, Paweł Sulkowski, 1703 r., 62.
Sieradzki, Wład. Biernacki, 1710 r., 184.
Biernacki, 1712 r., 238.
Łowczy *koronny*, Rybiński, 1710 r., 183.
Jarnowski, 1701 r., 15.
Poznański, Stefan Garczyński, 1714 r., 281.
Antoni z Lubrańca Dąmbski, 1722 r., 367, 368; 1727 r., 393; 1729 r., 404, 406.
Podstoli *dobrzyń.*, Zboiński, 1713 r., 263.
Antoni Zboiński, 1714 r., 281; 1717 r., 344.
Gostyński, Jakób na Budzisławiu Wysocki, 1701 r., 15, 22; 1703 r., 45, 48, 55, 58, 67, 69, 70, 74; 1704 r., 90, 92; 1705 r., 98, 99, 105, 114, 118, 119, 121, 130.
Kijowski, Stanisław Sokołowski, 1700 r., 3, 7; 1701 r., 15, 22; 1703 r., 41, 44, 56; 1704 r., 90, 92, 95; 1707 r., 140, 147, 148; 1709 r., 158, 161, 166; 1711 r., 201, 202, 204; 1715 r., 296.
Sekretarz *jkr. mci*, Kazim. Sarnocki, 1703 r., 52.
Dworzanin *jkr. mci*, Jakób z Budzisławia Wysocki, 1705 r., 98.
Wojski *kijowski*, Ludwik z Markowic Markowski, 1706 r., 135; 1709 r., 162.
Instygator *ww. kuj.*, Wojciech Sokołowski, 1716 r., 321.
Poborca *ww. kuj.*, Kaszewski, † 1715 r., 296.
Superintendent *żup solnych*, Dezardy, 1704 r., 88.
Ceł jkr. mci, Rubinkowski, 1713 r., 249.
Żupnik *ww. kujaw.*, Jakób Jarnowski, 1701 r., 26; 1707 r., 152.
Modliński, 1715 r., 301.
Joachim Modliński, 1718 r., 345.
Burgrabia *sieradzki*, Miąskowski, 1729 r., 417.

URZĘDY WOJSKOWE.

Hetman *w. kor.*, Hieronim hr. na Wiśniczu Lubomierski, 1703 r., 67, 68.
Adam Mikołaj Sieniawski, 1711 r., 199, 214.
Pol. kor., Adam Sieniawski, 1703 r., 67, 68.
Pol. w. ks. lit., ks. Michał Korybut na Wiśnicach Wiśniowiecki, 1703 r., 67, 68.
Generał-*lejtnant*, Denhoff, 1715 r., 299, 300, 309.
Lejt-generał jkr. mci, Jasnus, 1715 r., 293 (zob. niżej).
Gen.-adjutant, Wojciech Jarnowski, 1722 r., 368, 378.
Generał, Fleming, 1713 r., 255; 1714 r., 270; 1715 r., 288, 289, 290, 293, 296, 298, 300, 301, 308, 310.
Baur, 1716 r., 313, 318; 1717 r., 340.
Pułkownik i Regimentarz, Chryzost. Niemiera Gniazdowski, 1716 r., 323.
Pułkownik, Szeling, 1712 r., 247.
Fleming, 1713 r., 267.
Unrug, 1715 r., 293, 296.
Ropp, 1716 r., 315, 317.
Szmetau de, 1716 r., 320.
Major *regimentu jkr. mci*, Chryzostom Ernest Dorpowski, 1703 r., 42.
Ignacy Dąmbski, 1711 r., 209; 1713 r., 249, 256, 258.
Major, Ostromęcki, 1714 r., 277; 1715 r., 301.
Brygadjer, Ropp, 1716 r., 320; 1717 r., 338.
Chorąży *chor. dragoń. hetmana w. k.*, Wojciech Jarnowski, 1710 r., 169.
Regimentarz *chorąg. lekkiéj pisarza pol. kor.*, Sienicki, 1703 r., 69, 70.
Gruszczyński, 1703 r., 71.
Chryzostom Niemiera Gniazdowski, 1716 r., 323, 327, 329.
Ww. kujaw., Michał Działyński, 1709 r., 166, 167.
Kazimierz Kaczkowski, 1705 r., 114.
Rotmistrz, Jan Gomoliński, 1716 r., 323.
Kazim. Kaczkowski, 1713 r., 262.
Głębocki, 1717 r., 338.
W. brzeskiego, Kazim. z Rojewa Kaczkowski, 1705 r., 124.
Kapitan *jkr. mci*, Kazimierz Dąbrowski, 1715 r., 295, 297, 298, 300.
Rzeczyp., Frankieberg, 1715 r., 308.
Teszkien (?), 1715 r., 301.
Jeskien, 1715 r., 308.
Dąmbski, 1716 r., 331; 1718 r., 348.
Porucznik, Goszyński, 1700 r., 12.
Jakób Jarnowski, † 1700 r., 13.
Jan Sokołowski, 1700 r., 3, 7.
Wojc. Gomolicki, 1702 r., 31.
Biernacki, 1703 r., 39, 53, 70; 1712 r., 238.
Stan. Zagórski, 1709 r., 155.
Baranowski, 1711 r., 209.
Werder, 1715 r., 308.
Bronikowski, 1715 r., 308.
Oficer *ks. kurlandz.*, Gorzyński, 1701 r., 27.
Towarzysz *znaku pancern. starosty Stamirow.*, Wojc. Dąmbrowski, 1702 r., 31.
Chorągwi pancern. królewicza Augusta, Barbowski, 1710 r., 187; 1711 r., 200, 216.
Borysławski, 1715 r., 309.
Chor. regimentarza, Franc., Bykowski, 1716 r., 323.

GODNOŚCI DUCHOWNE.

Arcybiskup *gnieźn. prymas*, Michał Radziejowski, kardynał, 1704 r., 86, 88; 1710 r., 178.

Biskup *krakow.*, Trzebicki, † 1729 r., 415.

Kujaw., Szembek, 1700 r., 4.

Inflancki, ks. Szembek, oficyał gdań., 1714 r., 278.

Administrator *biskupstwa kujaw.*, ks. Morski, dziekan i kanonik włocławski, kanonik krak., 1700 r., 7.

Oficyał *gdański*, ks. Szembek, biskup inflanc., 1714 r., 278.

Archidyakon *kruświcki*, ks. Paweł Wolski, kanonik i kanclerz kated. wrocław, 1710 r., 185.

Kanonik *gnieźn.*, ks. Aleksander Kołudzki, 1700 r., 4, 13; 1701 r., 17; 1722 r., 377.

Krakowski, ks. Morski, dziekan i kanonik włocławski, administrator biskupstwa kujaw., 1700 r., 7.

Katedr. płocki, ks. Zygmunt Ruszkowski, 1712 r., 226.

Płocki, ks. Ruszkowski, proboszcz radziej., 1722 r., 365; 1726 r., 383, 391, 401; 1727 r., 395, 401.

Włocław., ks. Morski, dziekan włocł., kanonik krakowski, administr. biskup. kujawsk., 1700 r., 7.

Ks. Komeski, 1703 r., 40.

Ks. Mostowski, 1710 r., 193.

Ks. Adam Umiński, 1710 r., 169.

Ks. Miłaszewski, pleban wieniecki, 1715 r., 301.

Ks. Sokołowski, 1717 r. 340.

Kanonik katedralny, ks. Paweł Wolski, archidyakon kruświcki, 1710 r., 185.

Kanclerz *włocław.*, ks. Paweł Wolski, proboszcz strzeliński, 1715 r., 302.

Dziekan brzeski, ks. Szaniawski, 1715 r., 296.

Włocław., ks. Morski, kanonik włocław., krak., administrator biskupstw kuj., 1700 r., 7.

Pleban *broniewski*, ks. Nieszczewski, 1726 r., 383.

Jaksicki, ks. Osowski, 1710 169.

Liszkowski, ks. Śniegocki, 1704 r., 84, 85.

Ks. Ciński, 1710 r., 169.

Ojrzanowski, ks. Jerzy Trach, 1701 r., 19; 1704 r., 84, 87.

Wieniecki, ks. Miłaszewski, kanonik włocław., 1715 r., 301.

Proboszcz *piotrkowski*, ks. Ruszkowski, kanonik płocki, 1726 r., 383, 391.

Przedecki, ks. Stefan Boguszewski, 1716 r., 332.

Radziejow., ks. Ruszkowski, kanonik płoc., 1722 r., 365.

b. proboszcz strzeliński, ks. Grzębski, 1715 r., 291.

Ks. Paweł Wolski, kanclerz włocł., 1715 r., 302; 1718 r., 347.

SPIS NAZWISK RÓŻNYCH.

Achilles, 325.

Adelsteju, 1704 r., 93.

Anszpang, książę, 1713 r., 263.

August, król, 1710 r., 168; 1711 r., 206.

August II, król, 1706 r., 135; 1716 r., 325.

August, królewic, 1711 r., 210, 216; 1712 r., 247, 257; 1713 r., 262; 1714 r., 270, 284.

August Fryderyk, królewic, 1715 r., 300, 309.

Bernardyni oo. jerozolimscy, 304, 361; toruńscy, 390, 414.

Blumental, 1729 r., 412, 416.

Brutus, 325.

Diesbach, komisarz jkr. mci, 1715 r., 285, 286, 290, 295, 304.

Dołhoruki, książę, poseł cara jegom., 1711 r., 215, 219; 1712 r., 237; 1718 r., 345, 346.

Dominikanie oo. brzescy, 254, 322, 337; toruńscy, 419.

Fleming Jan, feldm. wojsk saskich, 1718 r., 352.

Franciszkanie oo. inowłocł., 250, 366, 401; radziejowscy, 216, 296, 347, 365; nieszawscy; 420.

Frydryk, syn księcа kurlandzkiego, 1718 r., 354.

Galicyn, książę, 1712 r., 226.

Gazali de, audytor, 1714 r., 272, 275.

Garenbrag, generał, 1713 r., 267.

Gdańszczanie, 411, 414.

Gieszof, generał, 1710 r., 181, 183.

Glebow, 1716 r., 315.

Gordon, pułkownik, 1710 r., 192, 193, 194.

Gotard, ks. kurlandzki, 1718 354.

Hencki, generał, 1710 r., 177.

Horn, generał i komisarz króla szwedzkiego, 1704 r., 92.

Horn bar., pułk. szwedzki, 1705 r., 101; 105, 106.

Jadwiga św., królowa polska, 1710 r., 179.

Jakób, królewicz, 1701 r., 18; 1727 r., 393.

Jan III, król, † 1700 r., 10, 13, 21.

Jan Kazimierz, król, † 1729 r., 416.

Janusz, (Jasnus), generał, 1710 r., 186, 187; 1714 r., 268, 275, 277; 1715 r., 285, 286, 294, 296, 298, 299, 301, 302.
Jasnus, lejb-generał jkr. mci, 1715 r., 293.
Jezuici oo., 1; bydgoscy 91, 93, 242, 270; toruńscy 109; 270, 401.
Jezupow, kniaź, major, 1712 r., 221.
Jungi, 1707 r., 152.
Karmelici oo. bydgoscy, 1; wygierscy, 23.
Karol, król szwedzki, 1703 r., 62; 1705 r., 116; 1707 r., 152.
Kawenak, generał, 1715 r., 299.
Kazimierz król, † 1722 r., 375.
Kollrep, major ks. kurland., 1707 r., 153.
Krusse, pułk. szwedzki, 1705 105.
Leye, kapitan wojsk cesarskich, 1716 r., 317.
Lorens Creutz, major szw., 1703 r., 62.
Luxemburg, generał, 1710 r., 180.
Marancour de, oberszlejtnant, 1714 r., 274, 276.
Marancour, pułkownik, 1714 r., 275, 276.
Marantir (?) pułkownik, 1714 r., 27
Malerarga, 1711 r., 212.
Meryc, graf (saski?), 1726 r., 386.
Metellus, 325.
Mężyk ks. (Mieńszyków), 1710 r., 177.
Milkau de, gener., 1713, 267; 1714 r., 269.
Muller, komisarz, 1705 r., 106.
Nieroth, generał szwedzki, 1705 r., 99, 101, 105, 106, 111, 112, 113, 116, 117, 120.
Orłów, kapitan, 1712 r., 223.
Paulini oo. jasnogórscy, 373.
Peypi, 1707 r., 152.
Pijarzy oo., 383; radziejowscy, 391, 396, 401, 406, 416, 420.
Piper, graf, pierwszy senator i komisarz stanu, 1704 83, 84, 85, 86, 91, 93, 94; major, 1705 r., 106, 116.
Reinsholt Karol Gustaw, generał, 1703 r., 55, 56.
Reinszcholdt, gen. szwedzki, 1703 r., 62.
Replin, ks., 1718, 346.
Rhonn, gen., 1707 r., 141.
Saksy, 197.
Sasi, 295.
Sessan de, generał, 1714 r., 279.
Stanisław, król, 1705 r., 98, 99, 108, 118, 119, 120, 122, 130, 132; 1707 r., 139.
Sulc, generał szwedzki, 1709 r., 165.
Szamerdyn, pułkownik rosyjski, 1710 r., 178.
Szeling, pułkownik 1710 r., 183, 189, 190, 1711 r., 198.
Szeremet, książę, 312, 313, 317, 318.
Szwedzi, 68, 69, 91, 14
Tantalus, 95.
Toruńczanie, 192, 212, 414.
Tezeusz, 94.
Unrug (Undrug), pułkownik 1715 r., 299, 301; 1729 r., 417.
Weisfels de ks. (Wejsenfels) 1715 r., 293, 295, 296.
Welsenfess, generał, 1715 r., 301 (zob. Weisfels).
Weyner, kapitan, 1710 r., 183.
Wilhelm, syn ks. kurlandz., 1718 r., 354.
Władysław IV, król, † 1718 355.
Zajdlicz, gen., 1712 r., 231.
Żydzi, 30, 103, 109, 113, 120, 222, 246, 283, 309, 340, 353, 387, 390, 413, 414, 415.

SPROSTOWANIE BŁĘDÓW.

Str.	*wiersz*		*zamiast*	*czytaj.*
10	4	od góry	1629	1692
11	16	„	dorpowskiemu	Dorpowskiemu
18	8	„	one	onę
32	2	od dołu	prowizyej	prowincyej
35	13	od góry	volentes	volventes
38	9	od dołu	viritum	veritum
62	22	od góry	gravaria	granaria
76	2	od dołu	alacritas. Dla	elacritas, dla
108	8	od góry		
112	20	„	podstoli	podczaszy
114	4	„	ineo	i neo
166	12	od dołu	sądzenia	Sędzina
177	3	od góry	efecta	afekta
220	9	„	awertat	avertant
234	13	od dołu	osądzone	osadzone
253	1	od góry	lub	sub

Str.	*wiersz*		*zamiast*	*czytaj.*
260	4	od dołu	officiosum	officiorum
280	6	„	prawem naszem	prawom naszym
323	17	od góry	valides	validas
325	5	od dołu	. Uprosiliśmy	, uprosiliśmy
„	7	„	deducit, ażeby	deducit. Ażeby
327	9	„	20	120
334	6	od góry	indeservatis	in deservitis
339	17	„	interesa	interea
390	13	„	inclementia	im clementia
391	7	od dołu	et	per
398	11	„	sufficentem	sufficientes
402	10	od góry	1737	1727
„	14	„	consilii	consiliis
„	1	„	Jeżeli	jeżeli (przenieść na str. 418)
419	4	„	rejestra, a	rejestra. A

BIBLIOTEKA NAUKOWA
WAP
4
2785/3